הֵלֵה יהיה

אסופת ספרות ספקולטיבית

הֵילָה יהיה

אסופת ספרות ספקולטיבית

11

עורך: אהוד מימון

האגודה הישראלית למדע בדיוני ולפנטסיה

הֹיָה יהיה

אסופת ספרות ספקולטיבית

11

עורך: אהוד מימון

Once Upon a Future

Speculative Fiction Anthology

11

Editor: Ehud Maimon

כריכה: שני גרימברג
https://www.shanigrim.com
https://www.instagram.com/shanigrim
לוגו האגודה: מיכאל גרוסברג

מסת"ב ISBN 978-965-92704-0-8

האגודה הישראלית למדע בדיוני ולפנטסיה (ע"ר)
www.sf-f.org.il

נדפס בישראל תש"פ - 2019
© זכויות היוצרים של הסיפורים שמורות למחברות ולמחברים

תוכן

רוח קדים / יהודית קגן 9
השליטים של ארטמיס / נמרוד איזנברג 31
ערב / קרן לנדסמן 69
חיים ומוות בעיר הקפואה / מרינה ברלין 79
חקלאי המילים / לילי דאי 89
גאות ושפל / אודליה גולדמן 103
יש לה אותנו / עדי לויה 117
אנשי המחילות / דיאנה בארון 175
חצי פרֵדה / גיא רונן 189
סוף טוב / יעל פורמן 209
לולה / שחר אור 239
בלונים / רוני גלבפיש 261
בוא נלך הביתה / מאיה גרשוביץ-בר 277
בירה אייסברג כחולה / רותם ברוכין 289

אלפי אנשים מעשרות מדינות, כולל מדינת הוותיקן, הצטופפו באוגוסט במרכז כנסים קטן מדי בדבלין בירת אירלנד. הדבר האחד המשותף לכולם היה האהבה למדע בדיוני ולפנטסיה. האהבה הזו חוצה גבולות של פוליטיקה, לשון ותרבות ויוצרת שפה משותפת בין כולם. במשך זמן רב מאוד שלטה בז׳אנר נימה גברית, לבנה ואמריקאית, אבל בעת האחרונה הוא נהנה מפריחה של קולות שונים וחדשים שעד היום לא נשמעו, והם זוכים להכרה ולפרסום.

גם הקול העברי, הישראלי, מוצא מקום בזירה המגוונת הזו. ספרים של אופיר טושה-גפלה, קרן לנדסמן, אסף אשרי ואחרים זכו לתרגום לאנגלית בשנים האחרונות ויצאו לאור, או עומדים לצאת לאור, בחו״ל. באסופה Zion's Fiction התפרסמו תרגומים של סיפורי מדע בדיוני קצרים מאת סופרות וסופרים ישראליים. אבל מן הסתם מה שמתפרסם בחו״ל הוא רק מעט מזעיר מן העולם העשיר של ספרות הז׳אנר הישראלית, שגם היא עולה כפורחת בשנים האחרונות. האגודה הישראלית למדע בדיוני ולפסטסיה שמחה, זו השנה האחת־עשרה ברציפות, להציע במה לכתיבה זו ולהביא עוד קצת מהעושר הזה.

כתמיד חובתי הנעימה היא להודות לכל מי שהיה להם חלק ביצירת ספר זה. ראשית לסופרות ולסופרים, ותיקים וחדשים, שמפתיעים אותי בכל שנה ביצירתיות וביופי של הסיפורים. תודה לצוות ההגהה - גלי אחיטוב, אלעד אייזן, ריקה טייכהולץ ואיתי צור - שהקדישו שפע של זמן, ידע וכישרון. תודה לשני גרימבגר על הכריכה הנפלאה. תודה מיוחדת לציפי שוורץ על עצותיה בנושא העימוד. כתמיד תודה לאגודה הישראלית למדע בדיוני ולפנטסיה שמזה יותר מעשור עומדת מאחורי המפעל הזה. ותודה לכם, הקוראות והקוראים, בתקווה שתיהנו מקריאת הסיפורים כפי שאנחנו נהנינו להביא אותם לכם.

אהוד מימון

יהודית קגן היא בעלת תואר ראשון בהיסטוריה ותואר שני במנהל עסקים. בכתיבתה היא מחפשת את הפנטסיה שבמסורת ישראל, בתנ"ך, במדרש ובפלוקלור. הקימה את קבוצת הפייסבוק "לכל השדים והרוחות", ועובדת בימים אלו על ספר בנושא. ירושלמית, נשואה לפילולוג, ואם לילדה קטנה ולערמת כלים מלוכלכים.

רוח קדים

יהודית קגן

השמועות נעשו משונות יותר ויותר כאשר עגלתנו חצתה את הגבול בין אפרים ובנימין, עמוסה בחפצינו ובכדים עצומים של שמן וחיטה שאבי קיבל מן המלך אחאב כתשלום על שירותיו. אף על פי שכבר מלאו לי ארבע־עשרה שנים, אבא התעקש שלא אכתת את רגליי אלא אשב על העגלה הנוסעת, ואף הורה לי להכות במקל את הילדים שניסו לגנוב מאיתנו. עוברי אורח תלו עיניים כלות בכדים הגדולים שהובלנו מזרחה והסיטו את מבטם רק כשנופפתי במקלי כאילו בהיסח הדעת. הייתה זו השנה השלישית של הבצורת וכולם דיברו על הנביא העקשן שממרר את חיינו ומונע מן הגשם לרדת. לרגלי ההרים פגשנו קבוצת עולי רגל מהגלעד בדרכה לדן, ואבא עצר והסתודד עם הגברים מן השיירה האחרת לרגעים ארוכים.

"לא, לא ראינו אותם, אבל כולם אומרים שהם הגיעו מן הים הקדמוני. הבצורת גרמה לים להתכווץ עד שהחורבות של סדום ועמורה החלו לבצבץ מעל פני המים," סיפר האיש הַגַדי. "אם אתם יורדים דרומה, נועו בלילה, למרות סכנת השודדים. לפחות עד שתחלפו על פני הים. בן אחי חשב שמדובר בשטויות או באגדות, ומכיוון שהמצריים רצו לקנות ממנו כמות גדולה של מלח סדומית עבור שימור מתיהם הוא יצא לדרך למרות כל אזהרותיי. מאז לא שמענו על אודותיו. אחותי עדיין מקווה שהוא יחזור, אבל אני לא חושב שנזכה לראותו שוב. הוא תמיד היה יהיר וטיפש מכדי להקשיב לנבואה, או לעצה של כוהן, וקמצן מכדי לשלם את נדריו בזמן."

אבי הודה לו בכובד ראש וחזר לאנשינו, מתעטף במחשבותיו כמו בצעיף מפני החמה.

בבית־אל הגבעות היו בגוני ירוק ואפור, או בצבע חום מייד לאחר הקציר. אך כאן השממה הפכה לגלים וקפלים של חול ואבן, כמו שולי

שמלתה של גבירה או מלכה מן הסיפורים שאבי סיפר לי על הגג לפני השינה. ככל שירדנו במורד ההרים התגנבה לתוכי תחושה מטרידה שמישהו צופה בנו. עורפי סמר, ומדי פעם הייתי מפנה את ראשי אחורה, אבל שם הייתה רק דרך ריקה שאיש לא הלך בה. לעִתים נדמה היה לי שכבר אז התחילה להתגנב לליבי אותה ידיעה שליוותה אותי לאחר מכן בכל שהותי ביריחו - דבר מה לא תקין עוטף וחונק אותי מכל עבר. היא לא הייתה שם כל הזמן, אלא השתחלה פנימה, תחילה בלתי נראית או מורגשת, כמו רוח מתחת למפתן דלת.

כאשר שיירתנו נכנסה לחורבות יריחו התקיף אותי ריח של אבק ושל זיעה, מלווה בגוון קלוש של צואת בעלי חיים. השרידים הענקיים של החומות מימי יהושע חבקו בתוכם מחנה אוהלים עצום. משפחות רבות כל כך נענו להצעה של המלך לבנות את העיר מחדש תמורת מזון ואדמה. בימים כתיקונם, איש לא היה מתקרב לחורבות הללו, אבל הבצורת גרמה לכולם לשקול מחדש את מנהגם.

לצד החומות נערמו אבנים חצובות שחיכו למישהו שישתמש בהן, ואנשים התכוננו לקראת הלילה בתוך האוהלים המשפחתיים. כאשר הבחינו באבי, ניגש אלינו גבר רחב כתפיים בעל זקן שקוצץ בקפדנות. "חַיֵּאל בית־הָאֵלי?"

אבא הנהן בקדרות, הופך באחת משותפי למסע וחברי הקרוב ביותר לנציב והמושל של יריחו. "אתה האחראי כאן?"

"יעשׁ, אשר על הבונים," הזר הציג את עצמו. "טוב שהגעת, אנשיי הסכימו לחצוב בסלע, אבל איש מהם לא הסכים להיות הראשון שיתחיל במלאכה." לפתע הוא הבחין בי, יושבת בעצלות על העגלה. "אני מתוודה שקיוויתי שאין לך ילדים."

"יש לי ארבעה בנים בבית־אל," אבי משך בכתפיו ואז הציג אותי בגאווה בלתי מוסתרת, "ואת שגיב."

"שלום, שגוב." יעש הפך את שמי לשם של בחור, ולא הטריח את עצמו בזכירתי מעבר לכך.

אבא אפילו לא טרח לתקן אותו, רגיל כמוני לאנשים שהניחו שאני הבן החמישי ולא הבת החמישית. בגיל ארבע־עשרה הייתי גבוהה וגרומה יחסית, ולא ששתי להאריך את שערי כמו שאר הבנות בעיר. אחיי הגדולים,

בניה של עדנה, ירשו את כובד הראש של אבא, אבל אני הייתי בת דמותה של אמי, הפילגש. רצתי מהר יותר מכל ילד אחר בבית־אל, ואצבעותיי היו זריזות מן הראוי לנערה שכבר התקרבה קרבה מסוכנת לגיל הנישואין. עדנה, אשתו הראשונה של אבי, ניסתה לא פעם להפחיד אותו: "היא כבר בת ארבע־עשרה, חיאל. אף אחד לא ייקח אותה אם תמשיך להרשות לה להתרוצץ סביבך עם הבנים." אולם הוא רק היה נד בראשו, מעמיד פנים שהוא מקשיב לה, ואז ממשיך להעלים עין בקריצה מהשתובבותי. אף שלא אמר זאת מעולם, היה ברור בבית שעבורי היו חוקים אחרים מאשר לארבעת הבנים.

התכוונתי להמשיך ולהאזין לשיחת המבוגרים, אבל מזווית העין ראיתי תנועה עדינה של יד משתחלת מתחתית העגלה, מעלה אל עבר סלסלות המזון שהבאנו איתנו. הצלפתי במקלי על היד החמדנית, ומישהו נחבט בתחתית העגלה. קריאת כאב קטנה הייתה ההתראה היחידה שניתנה לי לפני שכמה ילדים פרצו מבין הגלגלים מתחת לעגלה ונמלטו.

הם רצו הלאה צועקים ומבוהלים, והתקבצו מסביב לנער כבן גילי כדי לקבל ניחומים. עיניו בחנו אותי מרחוק, חשדניות ונבונות. תווי פניו היו מעט חדים מן הרעב, ושיערו היה ארוך מדי עבור נער. לו היה הבן של עדנה ודאי הייתה אוסרת עליו לצאת לשדה עד שתספר אותו. מצווארון חולצתו הפשוטה והמלוכלכת השתלשל החוצה שרוך עור דק שעליו נקשר צדף לבן כשנהב שלא ראיתי כמותו מעולם.

למען האמת אתוודה שחשתי מבוכה כלשהי מכך שהצלפתי בילדים ההם. בזכות מעמדו של אבא לא חוויתי את מלוא נחת זרועה של הבצורת, מעבר לכך שהיה לנו פחות דבש ובשר וכבר שנה שלמה איש לא שתה יין בביתנו. מבטו הארוך והמאשים של הבחור ההוא גרם לי להושיט את ידי לסל שממנו ניסתה לשדוד חבורת הילדים, לתפוס מספר דבלות ולזרוק אותן לעברו. הוא תפס את כולן בזריזות מרשימה, כמו לוליין שעשה זאת מאה פעמים בעבר.

חייכתי בהערכה. רוב הנערים בני גילי היו בשלב הגמלוני שבו הליכתם מעורערת משום שכל בוקר התעוררו גבוהים יותר משהיו בערב הקודם. לא כך היה המקרה של עזריה, כפי שלמדתי מאוחר יותר שהוא נקרא. על אף שביום שבו נפגשנו הייתי גבוהה ממנו במעט, את הפער הוא הדביק בתוך שבועיים. קולו היה מעט צרוד תמיד, אבל אני חשבתי שזה גורם לו

להישמע יותר מבוגר ומחוספס. היו לו חיוכים מהסוג שהיה גורם לבנות בבית־אל לצחקק בחוסר שליטה, עוקצניים אך אדיבים בדיוק במידה הנכונה. חבורת הילדים הצעירים התקבצה סביבו בהתלהבות בזמן שחילק ביניהם את השלל, ולפני שפסע אל מעבר לאחד האוהלים העניק לי מבט ארוך ומלא משמעות של שותף לפשע.

ימים אחדים לאחר הגעתנו עברנו אבא ואני מאוהל לבית מאבנים שנחצבו מן ההרים האדומים שסביבנו. עיקר האבן והעץ הושקעו בחומות ובסולמות, ובשניים-שלושה מבנים חשובים כמו הבמה או בית הפקידים. רוב האנשים נותרו לגור באוהלים. אבא התהלך כל יום עם יעש, מפקח בקפדנות על הבנייה, ולעוגמת נפשו של הבונה אני הפכתי את החומות יעד לטיולים עם עזריה.

ביום שבו השליח הראשון הגיע התחבאנו עזריה ואני על החומות. ניסרנו את מוטות העץ באוהלו של יעש וציפינו לצעקות שיישמעו כאשר הן יתפרקו ויפילו את האוהל על ראשו. לא חיבבתי את ראש הבונים, והנחתי שיאשימו את הילדים הקטנים יותר שהסתובבו בחוסר מעש בעיר. מצאנו סולם שנשכח ועלינו בזריזות, בזה אחר זו, אל ראש החומות, היכן שיכולנו לראות את כל המדבר פרוש לפנינו. למעלה הייתה רוח עדינה שליטפה את פניי, ושמש שגרמה לחול להפוך לנחושת. לא היה שום עץ במרחב, אפילו בבולענים ובמעיינות שיבשו בבצורת, אך מרחוק נראו כתמים שחורים וארוכים שחתכו את השמים. כל יום הם נראו מעט גדולים יותר.

"מה זה שם?" הצבעתי לעבר הדברים האלה. הם נעו, אבל באופן משונה ולא טבעי. עזריה הצל על עיניו בידו מן השמש, וכאשר התמתח והזדקף למלא גובהו הוא נראה לא כמו נער אלא כמו גבר. הכתפיים שלו נראו רחבות ויציבות פתאום, ואני לא התחלתי לחשוב איך ארגיש אם אניח את ראשי על כתפו. הכרחתי את עצמי להשיב את מבטי למדבר, וקיוויתי שהסומק על פניי נבלע בגון עורי הכהה יחסית.

"אלה הרפאים." הוא ניצל את ההזדמנות כדי להתקרב אליי, ולהצביע עבורי על קווי המתאר של גופם של היצורים המרוחקים, "הם מגיעים עד לשמים, ויש להם צלקות עצומות על הגוף, בכל המקומות שבהם נגעו בהם מים. הרגליים שלהם פצועות ומתנדנדות כי הם יצאו מתוך הים הקדמוני."

"איך הם שרדו בתוך הים?" הקשיתי עליו, רק כי רציתי לשמוע את קולו

הצרוד.

השאלה שלי הפתיעה אותו, אבל הוא התעשת בזריזות. "אלוהים הפך את סדום, אז אולי הם נשארו מתחת להריסות."

חשבתי שהוא צוחק, אבל הערכתי את הצורה שבה נחלץ בכל פעם שניסיתי להכשיל אותו בלשונו. הוא היה האדם היחיד שהכרתי שהצליח להשיב לי מנה אחת אפיים כגמולי ולא ויתר לי או נטר לי.

אי־שם מרחוק נשמעה שאגה עמוקה וגרונית שהצליחה להגיע עד לאוזניי. שנינו השתתקנו, והוא לקח את ידי בידו למרות ששנינו ידענו שאבי יהרוג אותו אם יראה זאת. "אני אשמור עלייך, שגיב."

"ואני אשמור עליך," עניתי לו באותו מטבע אבל לא הוצאתי את ידי מידו, בזמן שהשמש שזפה את פנינו וחיממה אותנו מבפנים.

באותו הערב עזריה ליווה אותי הביתה, שנינו צוחקים ומרוצים מן הצעקות והמהומה שעוררנו. ניסינו לשווא לאחוז בתחושה שאנחנו עדיין ילדים ויכולים להתמסר להנאות קטנות ומטופשות. כאשר הגענו לחצר הבית אבא סיים לשוחח עם שליח. ידעתי מייד שדבר־מה משונה התרחש. אבי קרע את שמלותיו, ועל פניו הייתה הבעה מאובנת, שמאחוריה ניסה להעמיד פנים שלא הרגיש דבר. אבירם הוכש על ידי נחש בשדה, מספר ימים בלבד אחרי שהאבן הראשונה הונחה כחלק מעבודות השיקום של החומות, מסרו השליחים.

אחי הבכור הוכש על ידי נחש בשדה.

הייתי מזועזעת מעצם המפגש עם המוות בפעם הראשונה. ידעתי כמובן שאמי נפטרה בשעת לידה, ועל בני דודים מדרגה שנייה שנהרגו בקרב קרקר, אבל לפתע המוות היה קרוב כל כך שחשתי את נשימתו על עורפי ונוכחותו הקיפה אותי. "הוא בדיוק ארס אישה," סיפרתי לחברי שהיה אדיב מספיק כדי להישאר לצידי למרות ששאר הפרחחים שאיתם הסתובבנו התרחקו מהבעתי הנוגה. "עמד להתחתן בעוד מספר חודשים. ארוסתו ועדנה טוו לה שמלה עם פסים."

"אחיך בטח יְיַבֵּם אותה," ניסה עזריה לעודד אותי באופן מגושם אך מלא כוונות טובות.

"הם מעולם לא נראו מיודדים במיוחד." משכתי בכתפיי. "מה אם היא רוצה במישהו אחר?"

עזריה שתק במשך מספר רגעים, וכבש את עיניו בדרך העפר היבשה והמתפוררת שעליה פסענו. "בטח המוהר למישהי ממשפחתו של חיאל בית־האלי גבוה. אפילו לאלמנה," מלמל לבסוף.

הסכמתי איתו בהיסח הדעת. "אם אבא בכלל יהיה מסוגל להיפרד. זו בוודאי תהיה תחושה משונה ביום מן הימים, לא להיות שייכת יותר למשפחה שלי, אלא למשפחה של בחור שמעולם לא פגשתי."

עזריה שתק, אך קמט עמוק כמו חרך באדמה החרבה חצה את מצחו, והוא לא דיבר איתי כל אותו היום, כאילו נעלב מדבר־מה שאמרתי.

אחי השני, יועד, טיפל במדורת בישול והאש אחזה בבגדיו, ככל הנראה באותם הימים שבהם הושלמה בניית השדרה המרכזית של העיר. עוד לא הספקנו לסיים להתאבל ועוד מכה טלטלה אותנו. חשתי כאילו חטפתי סטירות בזו אחר זו, קודם מכף היד ואז מגבה. הפעם אפילו חבריי שאיתם נהגתי להשתובב בעיר הגיעו לביתנו עם המנחמים האחרים. מבטם נצמד לרצפה כמו ידעו שמחובתם להגיע, אבל בו־זמנית עורר בהם המעמד רצון לברוח מהחצר שלנו. לברוח ממני. שכנות רבות שהגיעו לבקר אותנו בימי אבלנו דחפו לצידן את בנותיהן הנאות כדי למשוך את תשומת ליבו של אבי, אם חשבו שהוא זקוק לפילגש ואם חשבו שאני בחור שיבשיל בקרוב לחיפוש רעיה. הן כרכרו סביבנו ולא הפסיקו לומר: "איזה צירוף מקרים מצער, כמה נורא שילדים נהרגים כך. צירוף מקרים נורא". בתחילה רציתי לחנוק אותן ולהכות את הילדות היפות שמעולם לא דמיתי להן. מותו של יועד גרם לכעס להתלקח בתוכי כהגנה מהאפלוליות שארבה לי בקצה המחשבות שאותן לא העזתי להגות. אבל ככל שהן חזרו על הביטוי הזה התחלתי לתהות האם באמת מדובר במקרה. התרוצצתי בשוק העגום והריק עם עזריה, מנסה לשכוח או לפחות לצמצם את החרדה שהלכה וצמחה בתחתית בטני. לא סבלתי מרעב בבצורת, אלא מחידלון שהלך ומילא אותי מבפנים. משהו משונה קרה, גם אם לא ידעתי מהו בדיוק. התעוררתי בלילות מתחושת רפאים של ידיים מסביב לצווארי, האוויר אוזל ונעלם מריאותיי.

"אשתך מבקשת שתחזור לבית־אל." השליחים שהודיעו לנו על מותם של אחיי פירטו בפרצוף אטום את הפצרותיה של עדנה. "אין לה מנחם

מבלעדיך.״ אולם אבא העמיד פנים שלא שמע. למעשה, למעט העובדה שהקפיד לשוב מוקדם יותר לביתנו, הוא לא הסגיר כמעט דבר מן המתחולל בתוכו. לי לא הייתה החומה הבצורה שבנה מסביב לעירו ולליבו ונותרתי רועדת וחשופה. אחרי מותו של יועד הייתי בטוחה שאבא ימלא את בקשתה של עדנה ויחזור לעמוד לצידה. תהיתי האם ייענה לי אם אבקש ממנו שאשאר ביריחו, לחכות לו כאן לכשישוב. איש בבית־אל לא העריך אותי או גרם לי להרגיש מיוחדת כמו עזריה. ידעתי באופן מעורפל שלא כל פרֵדה הייתה מעוררת בי צער או חשש שכזה, אבל לא חשבתי שלרגשותיי עשויים להיות השלכות נוספות בעולם שבו הייתי עדיין ילדתו הקטנה של אבי.

ימים אחדים אחרי שהושלמה החומה המזרחית בא שליח נוסף, ובפיו הודעה על כך שאביאסף נדקר בקטטה ליד הבאר.

״אני לא רוצה לקבל את המנחמים בבית שלנו עוד פעם,״ אמרתי בשקט, כשהעבדים הובילו את השליח לתוך הבית כדי שיוכל לאכול ולנוח. קיוויתי שאבי לא ישמע זאת, אבל להפתעתי הוא פרע את שיערי ואמר, ״גם אני לא רוצה עוד שבעה.״

השמועה התפשטה מעצמה בכל מקרה. כולם ידעו שאחי נרצח, אבל הפעם לא חיכינו לאנשי העיר בביתנו כמקובל. במקום זאת הלכתי לצידו של אבא לבמה.

באזור העיר היו שתי במות עיקריות. זאת של אלוהי ישראל נצבה במרחק חצי שעת הליכה, בגלגל. משפחתו של עזריה, כמו יתר פשוטי העם, העדיפו את הפולחן המסורתי. הבמה של אלוהים הייתה פשוטה כמוהם: ללא מצבה, אבניה גסות, ואפילו מדרגות לא היו בה. היו שאמרו שהיא ניצבת שם מאז שיהושע בן נון החריב את יריחו לראשונה.

אבל אבא היה איש השלטון, הוא ראה את העולם הגדול. הוא היה עם המלך בארם דמשק בשעת כריתת ברית שנים־עשר מלכי החוף, הברית שבזכותה ניצחנו את האשורים והפכנו לממלכה משגשגת; הוא ביקר במקדשים בחמת, בצידון ובגבל, ונחשף לכבוד ולפאר של האלים החדשים. לכן כשהגענו ליריחו, אבא הקפיד למלא את צו המלך והמלכה, ובנה במה לבעל, אל הסערה ומלך האלים.

הבמה המוגבהת, שלה שלוש מדרגות ועליה מזבח קטן בעל קרניים

חצובות בדייקנות, ניצבה לצד בית השער הריק שעדיין חיכה לדלתות. היה זה אחד המבנים היחידים ביריחו שנבנו מאבן מסותתת ויקרה, למעט החומה. היוצאים והנכנסים בעיר בירכו את הכוהנים שקיטרו קטורת לפני מצבת האבן הגדולה שעליה נחרתה דמותו של הבעל. הבטתי בהם טרוטת עיניים, לא נוכחת במקום לחלוטין. אח שלי מת. רציתי לרוץ ולספר לכל אחד מהם. לא רק אביאסף, אלא גם יועד ואבירם. זה בוודאי יהיה נושא השיחה היחיד שעליו אדבר לעולם. הקיום וההיעדר בו־זמנית היו כבדים על כתפיי כמו עול. אבא הניח לכוהן להוביל אותנו וניצל את מעמדו כדי לעקוף את הסוחרים שלא העזו לצאת לדרכים מבלי לנדור נדרים או לבקש ברכה.

"דלגי מעל הסעיף," הורה לי כאשר עברנו מעל לרצפות המוגבהות שסימנו את שטחה של הבמה. אולי אם אדלג מעל הסעיפים של כל המקדשים של כל האלים בארץ האחים שלי יחזרו. יתברר שהם איחרו לחזור מהשדות, ושהם מחכים לי בין השעורה והחיטה שאצטרף למדורה שלהם. הייתי האחות הקטנה והמציקה שמתחננת לתשומת ליבם ורצה בעקבותיהם בשדות של השיבולת הירוקה שעוד לא הבשילה. ועכשיו גם לעולם לא תבשיל.

הרמתי את ראשי לעבר המצבה הגדולה שמעל המזבח. הייתה זו אבן גבוהה שעליה חקוק בעל הדד מביט ימינה ואוחז במטה הברקים. הכוהנים זמזמו דבר מה שלא הבנתי, מעין מנגינה חסרת מילים, או מילים שהתנגשו זו בזו לרצף עמום.

"אין לי יין, ואת הסולת אני לא יכול לקחת מפי בתי," אמר אבא לכוהן שנעמד לצידנו. "אבל אבקש מהמלך להגדיל את קצבת המים של הכוהנים."

הכוהן המהם דבר מה שלא הבנתי, ואז השליך חופן צמחים מיובשים וטחונים עד דק לגחלים הלוחשות. עשן ריחני התרומם מהאבן ועקצץ באפי עד שהתעטשתי והדמעות החלו לזלוג מעצמן.

אבא לא אמר דבר, ורק בהה קדימה במצבה. כבר זמן מה חיינו בנפרד, אני עם אבא ביריחו והאחים שלי עם עדנה בבית־אל. כעת חשתי איך במובן מסוים הם רק התרחקו עוד מעט, עברו מבית־אל לשאול. עכשיו בארצו של מות, הם מהלכים בוהים ונוהמים כמו הרפאים שעלו מהים הקדמוני.

בלילה ישבנו יחד, אבא ואני, על גג הבית. שנינו היינו מכונסים במחשבותינו,

כל אחד מנסה להתמודד עם משפחתנו ההולכת ונשמטת מאחיזתנו. אולי הייתי צריכה להיות נחמדה יותר לעדנה, חשבתי לעצמי. כשנחזור לבית־אל אנסה בכל כוחי להיות אדיבה ונחמדה אליה, אפילו אם בעיניה הייתי בסך הכול בתה של הפילגש. "אצטער לעזוב את יריחו," אמרתי לדממה הלילית.

"אנחנו לא יכולים לעזוב, אם אעזוב לעולם לא אצליח לחזור לכאן," אמר אבא בזמן שחיבק אותי אליו, זרועותיו מקיפות אותי מכל עבר. הוא מחץ אותי כאילו ניסה בכל מאודו לעצור את הכאב מלפרוץ ממנו, אבל קולו היה נחוש וקר כמעט כמו הלילה המדברי שסביבנו. "המלך הטיל עליי לבנות עיר שתצליח לעצור את הרפאים לפני שיגיעו לבית־אל ומשם לירושלים ולכל הארץ."

"למה שיהיה לנו אכפת מירושלים, ומהבוגדים מיהודה?" משכתי בכתפיי.

"כי הרפאים מסכנים את כולנו. עד כדי כך שהמלך שוקל לשדך את הנסיכה עתליה לאחד מבניו של יהושפט המלך ולכרות ברית עם יהודה. לכן לא אעזוב ולא אלך עד שאמלא את המשימה שלי."

"גם לא כדי לנחם את עדנה?" ניסיתי להעלים את שביב התקווה שלא איאלץ לעזוב את יריחו ואת עזריה.

"חייהם של אנשים רבים מדי מונחים על הכף," לחש אבא אל תוך שיערי הקצר. "הרבה יותר מאלו שלי, שלך, של עדנה ושל אמוץ."

שבוע לאחר מכן עזריה אזר מספיק אומץ כדי לבקש לסעוד איתנו. הוא החליק שוב ושוב על חולצתו, וניסה לסרק את שיערו באצבעותיו. הוא בוודאי עשה זאת משום שבבית שלי יש יותר מזון מבשלו, חשבתי והתכווצות מכאיבה בחזי. לא הרשיתי לעצמי לקוות לשווא שהוא התעניין בי. הוא הפך לחברי היחיד, שאר הילדים התרחקו ממני, מבוהלים מן המזל הרע שרדף את משפחתי. בפעמים שלא ליווה אותי הביתה לעת ערב הייתי נעשית עוקצנית ומרירה, כאילו נגזל ממני דבר מה יקר שלא ידעתי לנקוב בשמו. אבל הפעם לא רק שהוא ליווה אותי, אלא גם נכנס פנימה.

כאשר הגענו לחצר הבית ידעתי מיד שהארוחה הזאת לא תדמה כלל לדמיונותיי על עזריה ואבי נהנים זה מחברתו של זה. לפני דלתנו עמד אדם שאחז במושכות של אתון שמנמנה יותר מרוב הבהמות שנותרו ביריחו. נשמתי נשימה עמוקה, ועזריה הבין ללא צורך במילים. הייתי למודת

ניסיונות משליחים, ולכן ניגשתי לזר ישירות ושאלתי, "באת להודיע לנו שגם אמוץ נהרג?"

הוא השפיל אליי את פניו בהפתעה, ומילותיו נגרסו במבטא אדומי כבד. "אתה בטח הצעיר, שגוב, נכון? זו בוודאי הסיבה שאתה עדיין בחיים."

הרמתי גבה. "שמעת על האחים שלי?"

"מי לא שמע על כך שהמלך שלח את חיאל להתגרות בקללה של יהושע?" הזר טפח על ראשי כאילו הייתי ילדה קטנה, "בשומרון כולם עומדים ומחכים לראות האם באמת 'בבכורו יסדנה ובצעירו יציב דלתיה', כדברי יהושע. ישנם אנשים הכועסים על אחאב שאילץ את אביך לבנות את יריחו, אבל הרפאים לא השאירו לאיש מאיתנו סיכוי."

"רגע," התערב עזריה שניסה לעקוב אחרי השיחה, "אז אמוץ באמת נהרג?"

אבל אני הפסקתי להקשיב להם. הייתה זו הערה קטנה וכמעט חסרת משמעות, אבל היא הדהדה והתאימה לכל מה שידעתי מאז שנכנסנו ליריחו - על כך שמשהו מרושע שוכן בה, ואותו דבר הגיע לאחיי הגדולים ובסופו של דבר יגיע גם אליי.

"אשר על הבית," אבא נכנס לחצר מאחורינו והקניט את האיש בחיבה ובהתלהבות שלא שמעתי ממנו מאז הודיעו לו על מותו של אבירם.

"אני יכול לקרוא לך בשמות גרועים בהרבה," ענה הזר בביישנות. "מושל, אדון, נציב, מלך, מה שתבחר." הם התחבקו לכמה רגעים למרות שהאורח היה מלוכלך ומיוזע מהדרך.

"שגיב, קראי לאחד העבדים כדי שיטפל באתון של עובדיה."

אולם אני לא הייתי מסוגלת לנוע ממקומי, כמו הפכתי לנציב מלח מן הסיפורים של אבי. העיר הזאת, יריחו, ולא סדום, היא זאת שמסכנת אותי, גם אם לא ידעתי איך ולמה.

עזריה התעשת במהירות וכנראה החליט להיות יעיל, או להרשים את אבא. "אני יכול לטפל באתון, אדוני," אמר, והוביל את הבהמה לשוקת. "שגיב, בואי!" הוא גרר אותי בעקבותיו אל קצה החצר, מספיק רחוק כדי להעניק להם פרטיות ומספיק קרוב כדי להאזין.

"לא אישאר לזמן רב, אני צריך להמשיך בדרך," אמר האורח וטפח על כתפו של אבא.

ליטפתי את זרבוביתה של האתון בהיסח דעת, מנסה לשווא להכניס סדר והיגיון במחשבותיי. ניסיתי להיזכר בגבולות העור שלי, היכן אני מתחילה ונגמרת, והיכן ממשיכה העיר האכזרית שמסביבי.

שמעתי את עזריה מנסה לדבר אליי, ושמעתי את קולותיהם של אבא והאדם עם המבטא המשונה, ורק מילים אחדות הצליחו להשתחל למוחי, כמו "נביא" או "מקרה".

חבטה קלה של צד ראש האתון גרמה לי לשוב ולהתרכז במבוגרים.

"נתקלתי בו בשדה." אמר הקול עם המבטא הזר, "ניסיתי לדבר איתו, אבל הוא לא היה מעוניין לשמוע על אנשים שגוועים ברעב, אז הסברתי לו מה קורה כאן."

אבא שתק לכמה רגעים, וידעתי שמתחת לחזות העקשנית והקשה שלו בצבצה תקווה זעירה, "והוא... יחזיר את הגשם? הגשם יבריח את הרפאים, ואם הם יסתלקו אני לא אהיה חייב לסיים את השערים של -"

"הוא צחק, ואמר שמבחינתו כל עוד אנחנו עובדים את הבעלים, כולנו יכולים למות, ולא אכפת לו אם בידי הענקים או מן הבצורת."

"כמובן," קולו של אבא היה מריר. "אז למה מיהרת לכאן? אין כל חדש בנביא עקשן שמסרב להבין שהחיים שונים מאוד מהערכים הנעלים שלו."

"כי אחר כך הוא הציע שהמלך והמלכה יזמנו מולו את נביאי הבעל והאשרה להר הכרמל להקרבת קורבנות, כדי לראות איזה אל גדול יותר," אמר עובדיה אשר על הבית בעדינות, כמו ידע שהוא מבקש בקשה שמחירה גבוה מדי.

"ו...?"

"באתי לבקש מכל כוהני הבעל בבמה שלך להגיע לכרמל."

"לא," אמר אבא מייד. "אתה לא יכול לרוקן את כל הארץ מהכוהנים שלה. אנשים כאן זקוקים למשהו שהם יוכלו לראות, לחוש, בייחוד בזמן בצורת."

"זו הוראה מהמלכה," ענה עובדיה בקול שקט אך יציב. "תוכל לספר להם על המאבק המתוכנן בהר הכרמל, אולי הדבר יעורר בהם התלהבות או תקווה. אולי אלוהים יוריד סוף-סוף גשם."

"לא אכפת לי אם אלוהים ייתן גשם או הבעל, כל עוד הוא יֵרד."

כל אותה העת עזריה ואני המשכנו לעמוד לצד האתון למרות שאיבדתי

עניין בסעודה. אבא לעולם לא יעבור על צו מפורש מן המלך והמלכה, אפילו אם בשל כך יסתכן במות בניו בגלל קללת יהושע. הוא היה אחראי ומסור מכדי לערער על הסדר וההיגיון בישראל. היה יותר מדי תוהו בארץ הזאת בכל מקרה. אחאב, ועמרי לפניו, היו המלכים היציבים והחזקים ביותר שהיו לישראל מאז קריעת הממלכה. הם העניקו לאבא תפקידים מכובדים, ובתמורה ציפו לנאמנות.

בעודם מדברים הגיע השליח שהודיע שאמוץ, אחי האחרון, נפל מדקל ומת.

נותרתי אחרונה מכל אחיי. כשאביאסף נהרג חשתי שמנהגי האבלות חונקים אותי. אבל עכשיו הרגשתי שאפילו מבטו של אבי היה משא כבד מדי עבורי. חשתי ככלי מלא בושה וכלימה, ושדי בדבר הקטן ביותר כדי שאעלה על גדותיי ואתפרק. לא יכולתי להישאר ולראות את אבי קורע את שמלתו על אחרון בניו. לא יכולתי להיות אחרונה.

רגליי נשאו אותי מהחצר שלנו במהירות, האדמה הקשה והחרבה מתנגדת לריצה שלי באופן מכעיס. החומה עוד לא הושלמה בחלק הצפוני של העיר, ובלילות הוצבה מסביבה שמירה כדי למנוע מפולשים להיכנס. אולי איש לא יפריע לי לעזוב. לכמה רגעים התפתיתי פשוט לרוץ לתוך השממה של כיכר הירדן, אולי אפילו לחפש במודע את הרפאים המהלכים בלילות. הייתי בטוחה באותו רגע שאם אפגוש רפא אהיה מסוגלת להכניע אותו ולו רק בריצתי ובילולות הכאב שניסיתי לבלוע.

קול טפוף צעדים נוסף לזה שלי גרם לי להפנות את ראשי לאחור תוך כדי ריצה. עזריה רץ מהר כמעט כמוני, וידעתי שתוך מספר דקות ישיג אותי. זינקתי הצידה לתוך אחת הפניות, כדי לבלבל אותו, והתנופה שלי הבהילה אישה שנשאה קערות חרס בזרועותיה. קול השבר והצעקות שלה עוררו בי איזו הנאה נקמנית. מה הם עוד כמה שברים על האדמה הזאת?

במשך מספר רגעים הייתי בטוחה שהצלחתי לחמוק ממנו. אולם אז מהצד השני של סמטת האוהלים ראיתי את הצללית שלו מגיחה, מדלגת מעל המיתרים שקרקעו את האוהלים. לא היה לי סיכוי לחזור לאחור, ולהתחמק ממנו שוב. "עזוב אותי כבר! אתה לא מבין! אתה לא מבין כלום!" צעקתי אליו. איש לא יוכל להבין.

הוא לא התרשם במיוחד, והתקרב אלי למרות שידע שאחבוט בו אם יתקרב יותר מדי. "אני יודע, אבל אני רוצה להיות לצידך גם כשאני לא

מבין, שגיב."

משום־מה הדברים הללו, יותר מכל מילות הנחמה המטופשות שמלמלו אנשי העיר והפקידים שניגשו לביתנו במהלך השבעות גרמו לדמעות סוף־סוף להיבקע ולזלוג על לחיי. חשתי כאילו איש לא חווה מעולם סבל כמותי, והמכות הכפולות והמכופלות שנפלו עלינו עוד לפני שהספקנו להתאושש הוסיפו פצע על חבורה טרייה.

הוא לא אמר דבר, אלא ניצל את העובדה שעמדנו בסמטת אוהלים נידחת לצד הסולמות הנטושים של החומה הצפונית, במקום שאיש לא רואה, כדי לחבק אותי אליו. הוא עטף אותי מכל עבר, מוחץ קצת יותר מן הנצרך, והניח לי לצרוח לתוך כתפו. ידו תופפה באיטיות על גבי לעֻתים, ואני צורחת וצורחת וקולי לא נשמע. כאב לי הראש, הצדף הקריר שענד נצמד ללחיי ונזלת טפטפה מאפי. חשתי את המגע המחוספס של חולצת הצמר שלו מתרחק ונצמד לעורי לסירוגין כשנשמתי ונשפתי, והריח שלו מקהה מעט את החושים.

עובדיה עזב בבוקר, אבל לא ראיתי אותו עוזב. הבונים בדיוק השלימו את גילוף השערים ועזריה רצה לקבל את שבבי הנסורת שלהם עבור אמו שלא היה לה במה לבשל. נדרש לכך קצת שכנוע שהסתיים בכך שנופפתי בשמו של אבי. אבל כשהתרחקנו, ידינו ובגדינו עמוסים בפיסות העץ הקטנות, ראיתי את הבונים מתלחשים מאחורינו ונועצים בנו מבטים מלאי טינה.

את רוב הנסורת נתנו לאמו של עזריה, אבל שמרתי חלק בצד, ולאחר מכן ישבנו על גג הבית שלי וזרקנו אותה על העוברים והשבים. בכל פעם שמישהו הרים את ראשו כדי לחפש את מקור הלכלוך התחבאנו וניסינו לשווא להחניק את צחוקנו. זה היה מטופש מאוד, אבל גם מרגש באופן נהדר כלשהו. נזקקתי לדבר מה ילדותי שיסיח את דעתי מכך שארבעת אחיי מתו תוך שבועות בודדים.

זעקה מזוויעה גרמה לשנינו להביט לעבר הדרום. מעבר לחומה עמד אחד מן הרפאים ושאג. מעולם לא ראיתי אחד מהם מקרוב. מחצית פניו הייתה חסרה ורקובה, ולמרות שהחומות שלנו נבנו על גבי יסודות החומות העתיקות, הן בכל זאת הגיעו עד לכתפיו בלבד. הרפא הושיט את ידיו לתוך העיר וגרף באגרופיו שניים מן הבונים שצווחו לעזרה. חשתי איך הקיבה שלי עולה לגרוני כאשר צליל עמוד השדרה הנשבר הדהד בכל העיר,

ולאחריו צליל רטוב ודביק שעורר בי רצון להקיא.

עזריה תפס את כתפיי ומשך אותי לעבר הגג. שכבנו זה לצד זו, מקווים שהענק לא שם לב לקרבתנו אליו. הבונים התעשתו והתאספו מחדש. הם ניסו לנופף לעברו בכלי העבודה שבידם, אולם הרפא לא נראה מתרשם מאיומיהם.

קול סמכותי צעק: "הביאו מים!"

אולם אחד הבונים ענה לו, "לא! יש מעט מדי מים -"

קולו נבלע בשאגה החייתית של הרפא, אשר זרועותיו גרפו מהחומות שני אנשים נוספים. הם ניסו להגן על עצמם בכלי העבודה שבידיהם, אולם הוא חבט את גופם על שולי החומה כמו שהם עצמם הכו בה בפטישיהם רגע קודם.

הבטתי בכל המתרחש ממקומנו על גג הבית, השמש העזה גורמת לכול להיראות חד יותר, והאוויר עומד וחונק. לא יכולתי להסיט את עיניי מהמחזה המבחיל של הענק מלא החטטים והפצעים קורע את הרקמות האנושיות וניזון מהן. עזריה לצידי היה זקוף יותר, עומד על המשמר, אבל גם הוא השתופף קרוב לגג. "אבא שלך שם!"

זינקתי על רגליי לפני שהוא הספיק לעצור בעדי.

אבא טיפס על החומה, חשוף ללא נשק או מגן למעט כד חרס גדול. "לסגת! התרחקו מהחומה!" הוא הורה לבונים בצעקות. בתחילה הם נראו מהוססים, כנראה המחשבה על נשיהם וילדיהם שבעיר לא הניחה להם לברוח למרות הסכנה לחייהם.

"אמרתי לסגת!"

הצעקות משכו את תשומת הלב של הרפא, והוא הניח לפגרים המתים להחליק מידיו כאשר פנה לעברו של אבא. ליבי החל לפעום במהירות, מתואם באופן לא מודע עם קצב צעדיו של הענק. אני לא יכולה לאבד את אבא שלי. לא ייוותר לי דבר אם גם הוא ייהרג.

אולם לא הייתה זו הפעם הראשונה שאבי נאבק בסכנה. הוא היה קצין במערכה בקרב קרקר, הוא היה מלומד מלחמה, למרות שלא נהג לספר על קרבותיו כמו בחורים אחרים שהיו מתרברבים בכל קטטה.

הרפא התקרב לאבא, פניו הפצועים גורמים לעיניו להיראות מיוסרות באופן אנושי.

"שגיב, אל תסתכלי." עזריה ניסה למשוך בידי אבל לא הקשבתי לו.

הייתי בטוחה שהרפא יסגור את מלתעותיו על ראשו של אבא, יכולתי לראות את הדברים לנגד עיניי אף לפני שהתרחשו.

היד הענקית הלכה והתקרבה לאבא. והוא הביט בה, בלא הנד עפעף, באותה ארשת פנים שלווה וממוקדת שעטה כשהלך לצוד.

כאשר ידו של הענק כמעט אחזה בו, זינק חיאל בית־האלי שמאלה, רץ לקצה החומה והשליך את כד החרס אל עבר מחצית פניו הבריאה של הרפא. הכד התהפך באוויר, המים הנשפכים ממנו נוצצים בשמש העזה כמו יהלומים, והתנפץ מעל עינו של הענק.

אנקת כאב מחרישה נזרקה לחלל האוויר. עזריה ואני נשכבנו על הגג ואחזנו את אוזנינו מכאב. הגג תחתינו רעד, הארץ כולה רעדה מזעקת הענק הנופל. הבטתי לעבר ההר המהלך. אצבעותיו החדות שרטו את פניו במקום שבו פגע הכד. נראה היה שמה שלא נפגע מן המים פצע הרפא במו ידיו. הענק פלט יבבה אחרונה, הסתובב באופן מגושם, והחל להימלט אל עבר הים. הליכתו הייתה בלתי יציבה, ובכיו נשמע עד למרחוק. צפיתי בו מתרחק. היה בו משהו כמעט מעורר רחמים, למרות העקבות שהותיר אחריו, אדומות מדם הבונים.

אבא עוד עמד על החומה, חיוך קטנטן של סיפוק מבצבץ על שפתיו. ידעתי שהוא יצא מכלל סכנה, ואף הציל את העיר כולה, אבל נותרתי עומדת עוד דקות ארוכות. גל ההקלה ששטף אותי לא הצליח לסלק את הפחד שעדיין לא התפוגג. אלוהים אדירים, אם בניית החומה לא תסתיים בזמן כולנו ניקָרע לגזרים. הרפא הזה הוא רק הראשון, בעקבותיו יצאו עוד ועוד ענקים מהים הקדמוני.

הבונים החלו להיאסף כדי לטפל בפצועים והכניסו את גופות ההרוגים בחזרה לתחומה של העיר. אולם מה ששבר את ליבי יותר מכול היו אנשי יריחו המתנפלים על שלוליות המים ומנסים לשתות או לאסוף אותם בידיהם למרות הגוון האדמדם שקיבלו כאשר ניגרו על האבנים המסותתות של החומות.

ירדנו מן הגג רק כשהמהומה שככה ואבא ויעש נכנסו לחצר שלנו, מדברים ומתווכחים בקולי קולות.

פניו של יעש היו אדומים כאילו צעק זמן רב. "הוא הראשון, אבל אחרים יבואו בעקבותיו. הבולענים והמעיינות היבשים עיכבו אותם זמן מה, אבל

מחר או מוחרתיים כולם יהיו על החומות שלנו!״

״החומות הצפוניות חשופות כמעט לחלוטין, אין טעם לחבר את השערים, יש לנו עוד עבודה רבה,״ ניסה אבי להרגיע את ההתפרצות של ראש הבונים, פניו כמעט בלתי קריאים במעין שלווה, שהייתה משונה בהתחשב במצב.

עזריה היה מנוסה ממני במבוגרים כעוסים, שכן עליי אבא מעולם לא הרים יד. הוא זיהה מייד את הסכנה וניסה למשוך אותי בזרועי הרחק מהם אבל אני לא זזתי מהר מספיק, ונלכדתי בשדה הראייה של יעש.

עיניו הצטמצמו בחדות. ״אתה מעכב את הבנייה בכוונה תחילה, חיאל! אתה מעמיד את כולנו בסכנה רק בגללו!״ הוא הצביע עליי בזעם, כאילו הייתה זאת אשמתי שהרפאים עלו עלינו מתוך הים. ״ילד אחד באמת יותר חשוב מעיר ואם בישראל!? ״

אבא השתתק, והדממה הדהדה בחצר ביתנו. אך לאחר מכן הפטיר, ״מחר. מחר נחבר את הצירים של השער.״

״מחר יהיה מאוחר מדי!״ הבונה המשיך לצעוק, ומאחורי הגדר הנמוכה של חצר ביתנו החלו להתקבץ הבונים האחרים, אותם בונים שנעצו בי ובעזריה מבטים מרושעים כשלקחנו את הנסורת.

״אתה שופך את מעט המים שנשארו לנו על הרפאים כי אתה לא מעז לחבר את השערים והורג את כולנו בצמא,״ צעק גבר אחר שהחל לדרוס את האדמה בצעדיו כאשר פלש למרחב שבו עמדו יעש ואבא.

״אל תתערב,״ אבא נבח עליו, באותו קול יבש כמו המדבר עצמו ולא נסוג מפני הבונים.

אבל הם העזו להתקרב אליו יותר ויותר, והצעקות גרמו לעוד ועוד אנשים להיקבץ מסביב לוויכוח. עזריה ואני עמדנו בשולי המהומה ההולכת ומתפתחת, נסתרים יחסית בין הגופים המאובקים של הבונים.

עזריה משך שוב בידי. ״בואי.״

״אבא שלי בסכנה.״ סירבתי לשתף פעולה. יכולתי לדמיין היטב את חיי ללא ארבעת אחיי, אבל לא יכולתי להאמין שאתקיים בנפרד מאבא שלי. אמא נשאה אותי תשעה חודשים, אבל אבא נשא אותי ארבע־עשרה שנים. לא הייתי טיפשה או חשבתי שאני יכולה להציל אותו מן ההמון המשתלח שהחל לצעוק ולדחוף, ידיהם קמוצות לאגרופים ועדיין אוחזות בכלי העבודה. אבל לא יכולתי להיות בשום מקום אחר, או להסיט את עיניי הצידה.

"את לא יכולה לעזור לו, כמו שהוא לא יכול לעזור לך עכשיו," בקולו של חברי הייתה נימת התנצלות לפני שידו הונחה על פי והוא משך אותי אחריו, אל אחורי הבית היפה מן האבנים האדומות שנחצבו מהרי סדום.

ניסיתי להתפתל ולהתנגד, להרים את ברכיי כך שהוא ייפול על האדמה, אבל עזריה לא שחרר אותי למרות שהכאבתי לו. הצעקות הדהדו באוזניי אפילו כאשר רחוב או שניים כבר הפרידו בינינו לבין אבי: "חיאל בסך הכול מנסה לעצור את הרפאים!" "הוא לא! הוא מנסה להציל את הבן שלו מן הקללה שהוא עצמו העיר." הפסקתי להיאבק רק כשעזריה דחף אותי לישיבה ליד ערמת אבנים חצובות שננטשו מאחור לצד קטע מן החומה שהושלם מזמן. ברגע ששחרר את פי הוא בחן את ידו וגבותיו מתעקלות. "נשכת אותי, מרשעת אחת."

"זה הגיע לך," עניתי בכוונה שלמה. "אתה לקחת אותי מבית אבי בדיוק כשהוא הכי נזקק לי!"

"לא, אני ניסיתי לעזור לך." עזריה הזדקף. "אלא אם כן רצית להירמס על ידי בונים זועמים שבטוחים שאת מקור כל הצרות שלהם!"

"לא עשיתי להם כלום! אבא שלי לא עשה להם כלום!"

"זו בדיוק הבעיה," קולו של עזריה היה שקט יותר והוא סקר אותי באותו מבט שגרם לי תמיד לחוש מעט פגיעה יותר, אפילו שכעסתי עליו ורציתי לתלוש את שיערו מראשו בחמת הזעם. "אבא שלך מנסה לא לעשות כלום כדי להציל אותך מהקללה של יריחו, אבל הם לא ייתנו לו, וברגע שהם יציבו את הדלתות תמותי גם את."

השתתקתי ובהיתי בו במשך כמה רגעים. את הסיפור הזה אבא שלי לא סיפר לי כשהיינו מטפסים על הגג כדי לצפות בכוכבים. הסיפורים שלו תמיד נגמרו בכך שהאלים מנצחים מפלצות מרושעות וכולאים אותן ואלוהים מבטיח שלא יהרוג בנים בחטאי אבותיהם. איש לא עומד בפני בררות בלתי אפשריות, איש לא נאלץ לצפות בילדיו מתים כי אחרת עיר שלמה תמות, ובעקבותיה כל מקום שאליו יגיעו הרפאים יגסוס ויגווע. "אולי אנחנו צריכים להניח להם להרכיב את השער," מלמלתי מתוך הערפל שהקיף אותי. "אם השער לא יוצב בזמן הרפאים יהרגו את כולנו."

עזריה נעץ בפניי מבט ארוך ואז גיחך ללא הומור. "לא, אסור להם!"

"אבא אמר שהחומה של יריחו היא היחידה שעומדת בין הרפאים ובית־אל." הוא תפס את ידיי באותו הכוח שבו גרר אותי מחוץ להמון הזועם ולרגע

נאבקתי בדחף להירתע לאחור. "את יקרה לאבא שלך יותר מבית־אל וכל בנותיה."

"זה לא משנה כלום ב־"

"את יקרה לי יותר מבית־אל, מיריחו, משומרון, מתרצה, מירושלים, ומכל עיר אחרת בארץ הזאת," הוא צעק עליי, ונראה שהפעם הוא זה שנאבק בדחף לחבוט בי. "אבא שלך לא יכול להציל אותך, ואם הוא לא יעשה זאת, אני אשמור עלייך, שגיב."

כל מה שיכולתי לחשוב עליו באותו הרגע היה, *אלוהים אדירים, איך יכולתי להיות עיוורת כל כך?* חשבתי על הצורה שבה מבטינו היו מתחמקים זה מזה, ואצבעותינו מחליקות זו על זו באופן תמים לכאורה. כל מה שחשתי היה מעין הכרת תודה עמוקה שחלחלה עמוק לתוך עצמותיי. גם הוא חש באותה תחושה חסרת מילים וזורחת, לא רק אני. הייתי חשובה למישהו, למרות שלא היו לי צמות קלועות ועבות, ולמרות שחסרתי את הקימורים הנאים של בנות אחרות, ואת חינניותן. עדנה טעתה, חשבתי במעין שמחה מטופשת לאיד, מישהו רצה אותי בדיוק כמו שרציתי להיות.

הנחתי את ידי על ידו ואמרתי, "אני אשמור עליך." הפעם השמש כבר לא חיממה אותנו מבפנים כי היא כבר התחבאה מאחורי ראשי ההרים והצל מילא את כל כיכר הירדן.

"אתה בטוח שהשער חשוב כל כך?" שאלתי כאשר התגנבתי לצידו של עזריה מאחורי האוהלים שהובילו לשדרה המרכזית.

"כן," הוא התעקש. "'ארור האיש אשר יקום ובנה את העיר הזאת את יריחו. בבכורו ייסדנה ובצעירו יציב דלתיה'. זה הנוסח המדויק."

"האט," הפצרתי בו, "אחרת הלהבה תכבה." ניסיתי בכל כוחי להגן על המקל שהוצאנו ממדורת הבישול של אימו של עזריה מפני הרוחות הקרירות שהחלו לנשוב ככל שהשמש נסוגה אל עבר ההרים.

הוא לקח את ידי בידו והתאים את צעדיו לשלי. תהיתי מה שלומו של אבא. האם הבונים של יעש קרעו אותו לגזרים? אולי הם הסתפקו בכליאתו בבית? או שאולי הוא הצליח לשכנע אותם לסמוך עליו? צעדתי עם עזריה אבל מחשבותיי נותרו מאחור.

"אולי נחזור לבדוק מה שלומו של אבא?" הצעתי כאשר הלכנו והתקרבנו לשער.

"הם יתפסו אותנו."

נשכתי את שפתי התחתונה והכרחתי את עצמי להמשיך לחמוק בין האוהלים. יכולתי לשמוע אנשים מרכלים ומעבירים פיסות מידע משונות ולא הגיוניות שרק טרדו את מחשבותיי יותר.

קולות של מהלומות פטיש קצובות, כמו פעימות לב ההולך ונחלש, היו הדבר הראשון ששמעתי מכיוון החומה, ואז פנינו מעבר לאוהל האחרון שהפריד בינינו ובין השער. יעש עמד שם ופיקח על הבונים שכבר סיימו להציב אחת מדלתות השער, ועתה רק התקינו את ציריה. הדלת השנייה, שממנה גרפנו נסורת כפיסי עץ רק הבוקר, עדיין שכבה על האדמה.

"היי זריזה, שגיב." עזריה לחץ על כתפי.

רכנתי קרוב לקרקע, מסתירה את האש ומגוננת עליה בגופי, וקמצוץ ריח העשן והעץ מדגדגים את אפי. התקדמתי בזהירות, כמו שראיתי את אחיי ואבי עושים כאשר צדו. הייתי שקטה, רק צל חולף מבחינתם של הבונים שהיו עסוקים בדלת השנייה שחיברו אל החומה. אפילו לא הבחנתי בכך שהצל שלי על הקרקע נעלם כאשר השמים מעליי התקדרו הרבה יותר מאשר בכל שקיעה.

ליטפתי את הדלת השכובה באמצעות מקלי הבוער, בוזקת עליה את הלהבות הקטנות שכמו גילו באיחור נלהב את טרפן והחלו לנגוס בעץ בכל פה. כאשר הייתי מרוצה מן התוצאה השלכתי את העץ לתוך הלהבות ההולכות ומתרוממות ורצתי חסרת אוויר חזרה למקום מחבואו של עזריה שעקב בדאגה אחרי כל תנועה שלי.

קול צעדיי השועטים גרם ליעש להסתובב ולפתע האוויר התמלא בצעקות.

"מים! הביאו מים!"

"לא! חול!"

אבל כאשר הייתי ספונה במחבואנו יכולתי לראות שהאש על הדלת כבר החלה להתפשט, ומעט חול ואבק לא יוכלו לה. עזריה צחק למראה הבונים שניסו לשווא לבעוט בקרקע כדי לכבות את הדלקה. איש לא הבחין בכך שהשמים מכוסים בעננים סערה כבדים ושחורים, עד שהטיפה הראשונה פגעה בלחיי.

הפעם האחרונה שחשתי גשם על פניי הייתה לפני שלוש שנים. נזכרתי בגשם שירד עליי כשהתרוצצתי עם האחים שלי בשדה שלנו בבית־אל,

והריח של האדמה הרטובה התערבב עם הריח המתוק של השעורה שקצרו. היה זה זיכרון חסר משמעות לחלוטין אבל הוא גרם לראייתי להיטשטש ולגרוני לצרוב. נשמתי עמוקות, מנסה לייצב את מחשבותיי וחושיי להווה שבו ארבעת אחיי כבר לא היו בין החיים, והייתי צריכה לוודא שאני אשרוד את היום הזה.

עזריה לצידי קילל באופן ציורי במיוחד וגרם לי למחות את עיניי במהירות, שלא ישים לב שבכיתי.

אי־שם בעיר אנשים יצאו מהאוהלים, צוהלים וצועקים בקולי קולות, "גשם! גשם!"

"הבעל ענה לנו!" צעק יעש. מרחוק נשמע קול שופר, והנשים יצאו במחולות ושרו מזמורים ישנים ומוכרים לאלוהי ישראל.

חשבתי על עובדיה, עם המבטא האדומי והכרזתו על המאבק בהר הכרמל, שלקח מאיתנו את הכוהנים שלנו. הם בוודאי הכריעו את הנביא העקשן, ושמו סוף לבצורת האיומה. עובדיה העניק חיים לאנשים סביבי, אבל בו בזמן גזר עליי מוות.

הגשם הלך והתחזק, וניתך על דלת השער החרוכה. תוך מספר רגעים כל הלהבות השפילו את ראשן והכחילו עד שנחנקו לחלוטין. גם ממחבואנו יכולתי לראות שלמרות סימני הפחם, העץ לא נפגע באופן חסר תקנה. הבונים המתינו מספר רגעים, ואזרו יותר ויותר אומץ, נוגעים בזהירות בדלת העץ ומוודאים שידיהם אינן סולדות בה.

"הם פשוט ימשיכו לבנות." הבטתי בהם בחוסר אונים, הגשם ממלא את אוזניי ברחש המתוק והעצוב של חיים ומוות מעורבים זה בזה. שיערי הרטוב נדבק לפנייי ונחלים קטנים של גשם זרמו על צווארי.

עזריה נעמד על רגליו, ולפני שהבנתי מה הוא עושה, הוא רץ לעברו של ראש הבונים. "אדוני!"

יעש הסתובב אליו. "מה אתה רוצה, פרחח?"

"הגשם ירד, אדוני, הרפאים לא יוכלו להתקרב אלינו יותר. אין שום סיבה להציב את הדלתות." קולו של עזריה נשמע רציני אבל חשתי גוון דק של תחינה אפילו ממקומי כמשקיפה. אחדים מן הבונים פסקו ממלאכתם והאזינו לשיחתם.

במשך מספר רגעים אשר על הבונים הביט בעזריה. רגעים שבהם התחלתי לקוות כי אולי בכל זאת יש לי מפלט מהקללה שיהושע הטיל על יריחו.

"כל עיר צריכה שער." יעש הפנה לעזריה את גבו והורה לבונים לחדול משמחתם ולחזור לעבוד.

"אבל הקללה של -"

"קיבלתי פקודה ואני מתכוון למלא אותה."

הוא הביט בעזריה כמו ציפה ממנו להתנצל על ההפרעה. אבל חברי רק הפנה לו את גבו ורץ לעברי, עיניו נעוצות בשלי, וגבותיו מכווצות מעט. "אנחנו צריכים למצוא פתרון, שגיב. רעיון או משהו."

"אין שום דבר שאנחנו יכולים לעשות," אמרתי בשקט. השלוליות הקשו על הבונים לגרור את הדלת בבוץ ולהעמיד אותה, אולם הם היו רבים והעץ ציית לבסוף.

"את צריכה לברוח," הוא בלע את הרווחים בין מילותיו, "אולי אם תהיי רחוקה מהעיר הזאת הקללה לא -"

בקול נקישה הוצבה הדלת השנייה במקומה. היה זה צליל סופני כל כך, של אבן ומים, מתכת ועץ החורצים את גורלי בכל דרך אפשרית. תהיתי איך הדבר יתרחש? ברק שיכה בי? סולם שיתפרק ויקרוס עליי?

"בכל מקום שאליו אלך עדיין אהיה אני," אמרתי. לא יכולתי לברוח, לא יכולתי להפסיק להיות מי שאני.

למעט מקרה אחד בודד. אם אהיה שייכת למישהו שאינו אבי. הקללה הייתה קשורה ישירות לילדיו של אבא. הייתי הבת היחידה שלו, זאת שכאשר תינשא תעבור מרשותו לרשות בעלה. הוא לא שש לחתן אותי, נהנה לשמור אותי כילדה הקטנה והיקרה שלו. עדנה גערה בו לא פעם שאם לא יפסיק לדחות את ההצעות הרבות שהונחו לפתחו אנשים יתחילו לחשוב שיש לי איזה מום או פגם. ידעתי שהקללה תרדוף אחריי בכל אשר אלך, למעט מקרה אחד - אם אמות בתור בתו של אבא אך אישאר בחיים בכל דרך אחרת.

חברי המשיך לנסות להעלות רעיונות בקול, "אולי נוכל לברוח לתוך סדום, אם הרפאים ייעלמו בגלל הגשם נוכל ללכת דרך -"

קטעתי את ניסיונותיו הנואשים. "אני צריכה להפסיק להיות הבת של חיאל בית־האלי," חשבתי בקול בזמן שהדפיקות של הפטיש קיצרו את חיי לאט ובעקביות, "והדרך היחידה לעשות זאת ולהישאר בחיים עבור נערה היא להינשא לאיש."

הוא השפיל את עיניו, ולמספר רגעים תהיתי האם לא הבנתי את כוונותיו

כאשר התעקש שאני יקרה לו יותר מכל הערים בארץ. אולי הוא בסך הכול היה נחמד או מנומס. "לעולם לא אוכל לתת לאבא שלך את המוהר המצופה ממישהו שיישא את בתו."

חייכתי למרות שרציתי להכות אותו. "אתה יכול לתת לי משהו גדול יותר בתור מוהר."

הוא תלש מצווארו את שרוך העור עם צדף השנהב הלבן. עזריה הביט בי ואמר בקול צרוד, "שגיב בת חיאל בית־האלי, היי לי לאישה." לקחתי מידו את השרשרת הרטובה והחלקלקה בידי. הוא הרים את כנף בגדו הרטובה, והכניס אותי תחתיה. שנינו היינו רטובים, ורוח המדבר הלילית הצליפה בנו עד שרעדנו. עזריה אסף אותי אל בין זרועותיו, מוחץ אותי היטב, ואצבעותיי הסתבכו בשיערו הארוך. "שגיב אשת..." אמר, עיניו בוהקות, ספק מן הגשם ספק מדבר אחר. "שגיב אשת... אשת עזריה הזבולוני, הנני מכניסך תחת כנפי." מהלומות הגשם והפטישים עוד נשמעו ברקע, אך צלילם היה חלש לעומת מהלומות ליבו.

ציפיתי לכאב חד, למכה או לברק שירד מן השמים ויקטע הכול. אבל דבר לא קרה. מהלומות הפטיש נשתתקו, ועזריה ואני נשארנו מחובקים. ברקע נשמעו רק הגשם השוטף והרעם המתגלגל, קולם בולע את צווחות הכאב של הרפאים.

בִּימָיו בָּנָה חִיאֵל בֵּית הָאֵלִי אֶת־יְרִיחֹו, בַּאֲבִירָם בְּכֹרֹו יִסְּדָהּ ובשגיב (קרי: וּבִשְׁגוּב) צְעִירוֹ הִצִּיב דְּלָתֶיהָ, כִּדְבַר יְיָ אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן: (מלכים א טז, לד)

נמרוד איזנברג הוא מהנדס תוכנה בעברו ומנהל רכש בהווה. קורא ספרות ספקולטיבית מאז ומתמיד ובוגר סדנת הכתיבה של רוני גלבפיש. סיפוריו התפרסמו ב"היֹה יהיה" ובפרויקט הכתיבה של "מאורות". הוא כותב את בלוג ההומור הגיקי "הכותב המתוסכל". נמרוד נשוי למלכת יופי ולהם גמד וגמדה מרושעים. שלושתם יותר חכמים ממנו.

השליטים של ארטמיס

נמרוד איזנברג

מסוף התקשורת צפצף בפעם הרביעית, ונועה חפנה את ראשה בידיה בייאוש והרכינה אותו על השולחן.

"אני לא עונה לה," מלמלה. "אני מעדיפה לאכול לעצמי את האצבעות."

הצפצוף המתריע על שיחה נכנסת נשמע בפעם החמישית. נועה הרימה מעט את מבטה. עיניה העייפות השקיפו לכיוון הצג הקטן.

"תני לי לנחש," אמר אלכס בעודו מתקתק על המקלדת, "מחלקת רכש?"

"יותר גרוע," אמרה נועה, "ניהול משאבים ולוגיסטיקה."

"היית מצפה שהם יצדיקו את התואר הזה לפני שייכנסו להיסטריה כש..."

אלכס חייך ונשען אחורה. "מה זה עכשיו? התנתק הכבל? נכבה המסך?"

מסוף התקשורת נדם, ונועה נשמה לרווחה. "הודעת שגיאה," היא גירדה את גשר אפה, "אבל שירלי הסתומה לא מסוגלת לומר לי מה ההודעה, כי היא סתומה."

"את תהיי חייבת לענות לה, את יודעת."

"ממש לא," פסקה נועה. "אין מצב שאני מבזבזת עוד חצי שנייה על ה-"

צפצוף המסוף קטע את דבריה. "אלוהים, תמותי כבר!"

"ארטמיס היא לא מקום גדול כל כך," גיחך אלכס, "את מעדיפה שהיא תבוא לכאן בעצמה?"

נועה הביטה באלכס בעיניים אדומות מבהייה במסוף המידע, ולחצה על כפתור המענה במסוף. "כן, שירלי?" אמרה בקול מרוסק בזמן ששמה את האוזנייה באוזנה. למרות שכיוונה את השמע לעוצמה נמוכה, קולה הצפצפני של שירלי נשמע היטב בחדר מחלקת מערכות המידע של תחנת החלל "ארטמיס". שירלי הצליחה אף להאפיל על רחש המחולל שנשמע בכל פינה בארטמיס.

"כן שירלי, אני... אני מבינה שמופיעה הודעת שגיאה, אבל אני לא

באמת לא יכולה לעזר- לא, אני מאוד רוצה לעזור, אבל זה מאוד יעזור לי אם תגידי לי מה כתוב שם... על המסך, שירלי. באמצע המסך. על החלון. מתחת לפס הכחול. ההודעה. כן, אני מבינה שזה באנגלית. מה לעשות, זו השפה התקנית. לא, אני לא קבעתי את התקן, שירלי."

אצבעותיה של נועה גירדו את השולחן. בפעם הקודמת שביקשה משירלי להפעיל את מודול ההתחברות מרחוק, היא הגיעה לסף התמוטטות עצבים. אלוהים, מי שלח לתחנת חלל כה מרוחקת את הבירוקרטים המטומטמים ביותר שאפשר היה למצוא?

"...אהא. הבנ... הבנתי. חכי שנייה." נועה הסירה את האוזנייה והשתיקה את המסוף. היא עצמה את עיניה, חשבה על מקום בטוח ושקט ונשמה שלוש נשימות עמוקות.

"הכול בסדר?" שאל אלכס.

"כן, תודה," אמרה נועה, "הרבה יותר טוב." היא הרכיבה מחדש את האוזנייה.

"הלו, שירלי? כן, הייתי צריכה לוודא משהו. תראי, הכי טוב שפשוט תאתחלי את המערכת. כן, זה משהו שקיים. זה לא עוזר שהפעלת את המחשב מחדש חמש פעמים, שירלי, אני מדברת על הגישה שלך למערכת. זה בתפריט הראשי, שירלי. התפריט בצד שמאל, למטה. זה שכתוב עליו 'ראשי'. למטה. בצד השמאלי של המסך. לא, זה השעון. נפתח תפריט? עכשיו תלחצי על הסמל האדום. זה עם האותיות הבוהקות שאומרות 'אתחול'. בעברית. על רקע אדום. אלוהים, אני הגדרתי אותו בעצמי רק בשבוע שעבר! זה... עזבי, אני באה אלייך."

נועה הורידה שוב את האוזנייה. היא נשמה עמוק, והטיחה את אגרופה בפינת השולחן. ואז הטיחה אותו שוב. ושוב. כשהטיחה את אגרופה בפעם הרביעית צעקה: "תמותי, סתומה, תמותי!"

"את מרגישה יותר טוב?" שאל אלכס.

"למה היא מאלצת אותי לבוא אליה כל פעם?" מלמלה נועה בייאוש. "אני חושבת שהיא נהנית מזה."

"היה נחמד אם היה אפשר להתיר את חוזה העבודה, נכון?" אמר אלכס.

"אני לא מאמינה שהסכמתי להיות כבולה לארטמיס לארבע שנים," אמרה נועה, "זו הטעות הכי גדולה שעשיתי בחיים שלי."

היא עזבה את החדר באנחה וטרקה אחריה את הדלת.

•

"איך היה?" שאל אלכס.

נועה לא ענתה. עברה כרבע שעה מאז שחזרה, במהלכה התיישבה בעמדת העבודה שלה בפנים קפואים ולא אמרה מילה.

"ניחשתי כך," המשיך אלכס, "רציתי לדבר איתך על ה-"

"הם..." מלמלה נועה, "מטומטמים."

"אמת," ענה אלכס.

"לא, אני מתכוונת שהם *ממש* מטומטמים," קולה של נועה דעך עד שכמעט הפך ללחישה. "אני לא אומרת את זה כבדיחה, או קללה. הם באמת, אבל באמת, לגמרי..."

"טיפשים," השלים אלכס, "עם יכולת מנטאלית מופחתת באופן משמעותי ביחס למה שנדרש מאנשים בתפקידם."

נועה הביטה בו ארוכות. "הא?"

"הם אנשים שמצפים מהם לתחזק ולנהל תחנת חלל הסובבת כוכב לכת מרוחק המיועד להארצה," אמר אלכס, "ובמקום לעשות את מה שנדרש מהם, הם נסוגים למקלט הטמטום וזורקים את האחריות על המעטים כאן שיש להם שכל וכישורים."

נועה לטשה בו עיניים. "אתה עושה מחקר סוציולוגי על מטומטמים?"

"זו יותר תצפית שאני עורך מהרגע הראשון שהגעתי לארטמיס," אמר אלכס.

נועה הנהנה בעניין. "ואתה סובל את המטומטמים האלו כבר שש שנים?"

"חמש," אמר אלכס.

"רגע אחד," נועה הזדקפה, "ארטמיס נוסדה לפני יותר משש שנים. חשבתי שאתה כאן מההתחלה."

"התחנה קיימת כבר קרוב לשש שנים, ואני הגעתי אחרי קצת פחות משנה."

נועה קימטה את מצחה. "משהו כאן לא מסתדר לי," מלמלה. "הרשות לפיתוח פלנטרי תשקיע משאבים יקרים בהחלפת מהנדס מערכות מידע בתחנה מרוחקת אחרי פחות משנה בתפקיד?"

אלכס גיחך. "הרשות נאלצה לעשות את זה אחרי שיוני, הבחור הקודם בתפקיד שלי, איים שיתאבד אם ישאירו אותו כאן רגע אחד נוסף."

"יתאבד?" עיניה של נועה נפערו, "מאיפה אתה יודע את זה?"

"שאלתי את עצמי למה היו צריכים להחליף מישהו בכזו פתאומיות," ענה אלכס, "והתחלתי לחשוד אחרי שיהודה מההנדסה..."

"אוי אלוהים," גלגלה נועה את עיניה, "הפוץ הזה."

"בדיוק," חייך אלכס, "מהנדס שאמור להיות עם מיומנות טכנית בהתאם, אבל לא מבין שהתקן האיחסון הנייד שלו נועד לאחסן מידע."

"סליחה?"

"הדביל היה מנהל תכתובות עם כל העולם, אבל לא טרח לשמור כלום ברשימת אנשי קשר," שילב אלכס את ידיו באיטיות, "ברגע שעדכנתי את מערכת ההפעלה בהתקן נמחקה לו ההשלמה האוטומטית. הוא בא לכאן וצרח עליי שמחקתי לו הכול, אבל השתתק כששאלתי אותו איך הוא שמר אנשי קשר. הפוץ צרח עליי עוד קצת, כי הוא פוץ, והלך."

"ואז?"

"ואז הגעתי למסקנה שנשבר לי ופרצתי למאגר של מחלקת כוח אדם," חיוכו של אלכס התרחב, "את לא תאמיני, אבל הסיסמה שלהם הייתה ארבע פעמים הספרה אחת."

"אתה השתגעת?" קפצה נועה, והעיפה את הכיסא אחורה. "זו עבֵרת מידע חמורה!"

אלכס נשען קדימה ואמר "ארבע. פעמים. אחת."

נועה נאנחה. היא הרימה מחדש את כיסאה. "מה היה כתוב שם על יוני, והאם אני רוצה לדעת?"

"אחרי חודש וחצי ב'טמטום עמוק תשע' הוא החל לשלוח הודעות לכל בעל תפקיד במערכת השמש שיוציאו אותו מכאן ושיפסיקו לו את החוזה," אמר אלכס. "אבל זה בכלל לא פשוט להפסיק חוזה עבודה בתחנה מרוחקת כמו ארטמיס. קשה לתקצב מעבורות ואספקה שיגיעו לכאן, הם נאלצים לחסוך בכל מיליגרם של דלק."

"אז הם פשוט נתנו לעסק להמשיך ככה עד שהוא איים שיעשה לעצמו משהו?" אצבעותיה של נועה תופפו בעצבנות על השולחן.

"אני חושב שהציטוט המדויק של יוני היה..." אלכס גירד בראשו, "משהו בסגנון 'אני מעדיף לפוצץ את ליבת הכור ולשרוף פה הכול, מאשר לענות על קריאת שירות נוספת אחת של עוד מטומטם שלא יודע מה זה אתחול.' כנראה פתחו קריאה אחת יותר מדי בלו-"

"-גיסטיקה," השלימה נועה.

"כל אדם אחר היה עף לכלא," אמר אלכס, "אבל ליוני היה מזל כי תמיד צריכים אנשים שיודעים פורטרן."

"אבל איך זה יכול להיות, אלכס?" נועה אספה את שיערה לאחור וחפנה שוב את ראשה. "זה פאקינג הרשות לפיתוח פלנטרי... תחנת חלל! זה צריך להיות..."

"הטובים לטיס?" גיחך אלכס, "כן, אני מודה שגם אני חשבתי ככה בעבר. אבל הרשות לעולם לא תודה שלא באמת צריך את כוח האדם הזה כדי לתחזק תחנה."

"לא צריך?" נועה הרימה את ראשה ונעצה מבט חודר באלכס. "על מה אתה מדבר?"

"תעשי לי טובה," נחר אלכס בבוז, "תשעים אחוז מתוכנית העבודה השגרתית מבוצעת על ידי מחשבים, והיתר מבוצעים על ידי דבילים שצריכים להפעיל אותם. וכשכולם תלויים במחשבים, עיקר העול נופל על..." אלכס החווה בידו לעבר נועה, ואז אליו.

"אתה גורם לזה להיראות כאילו..." הרהרה נועה לרגע, "...כאילו אנחנו מנהלים בפועל את ארטמיס."

אלכס הישיר אליה מבט ונשען לעברה. "וזה לא נכון?"

"נו, באמת." נועה נפנפה את ידה בביטול. "כנראה פספסתי את זה כשהייתי צריכה להסביר לשירלי שצריך כבל חשמל כדי שהמסוף יעבוד."

אלכס הסיר את משקפיו, קיפל אותם בקפידה והניח אותם על השולחן. "תגידי לי משהו," אמר באיטיות, מבטו מופנה למשקפיים, "מה הנוהל הכי בסיסי שצריך לבצע כשמגיעה מעבורת אספקה?"

"נוהל בקרה וחיטוי למשלוח מהר ככל האפשר," ציטטה נועה ממדריך התחזוקה של הרשות.

"ומה עושה מי שלא קשור לצוות סיפון העגינה?"

"נשאר בחדר ממוגן למקרה של תאונת נחיתה."

"ואיך את מסבירה את זה שאנחנו מוצאים את עצמנו צורחים את זה בכריזה לתחנה המזורגגת הזו בכל פעם שמגיעה מעבורת?"

נועה צמצמה עיניה, בניסיון לרדת לסוף דעתו. "רגע אחד..."

"איך את מסבירה את זה שאנחנו אלה שצריכים להסביר לצוות תחזוקה את סדר הפעולות שצריך לעשות לפני הטיפול הרבעוני למוטות הפלוטוניום, כי אחרת המטומטמים האלה יגרמו לתגובת שרשרת?"

"אבל..."

"למה, לעזאזל, אנחנו היחידים שכל חודש מזכירים לכולם מחדש לשים לב להתראת הבדיקה של מטהרי המים, אבל אף אחד לא זוכר שכאשר לא דאגנו לזה, ארטמיס הייתה עלולה למות בצמא לפני שהגיעה המעבורת עם אספקת החירום?"

נועה ישבה בכיסאה באפיסת כוחות. היא לטשה בו עיניים עייפות ומיואשות. לרגע אחד פתחה את פיה ואז סגרה אותו.

"אנחנו 'בסך הכול אחראים על מסופי המידע'," אלכס זקף את אצבעותיו וסימן מירכאות דמיוניות באוויר, "אבל אם תחשבי על זה, התחנה הזו הייתה הופכת לערֵמת אבק ועצמות בלעדינו."

השתררה דממה בחדר הקטן. נועה הרימה את פניה והביטה על אלכס בהיסוס למשך כמה רגעים.

"תראה," אמרה לבסוף, "אומנם יש פה המון דברים שכדאי לשנות, אבל אני חושבת שקצת הגזמת." המסוף על שולחנה של נועה שוב צפצף ונועה סובבה אליו את מבטה. "זה מהלוגיסטיקה," מלמלה, "עדיף שאגש לשם שוב."

"אשמח לספר לך על מה חשבתי בהזדמנות," אמר אלכס, אך נועה לא שמעה את המשך דבריו אחרי שטרקה את הדלת מאחוריה.

"...ואין ספק שאתם עושים עבודה חשובה מאוד במחלקת מערכות מידע..." המשיך יואל לברבר.

נועה ישבה מול מנהל תחנת חקר החלל "ארטמיס" ורצתה להתאבד. יואל דיבר כבר יותר מעשר דקות, במהלכן דקלם סיסמאות תאגידיות שחוקות.

"...אבל יחסי אנוש הם דבר חשוב מאוד כאן, ואנחנו בכל זאת כמו משפחה כאן..."

נועה הביטה במסוף השולחני של יואל. הוא היה כבוי ומאובק מחוסר שימוש. היה ברור לשניהם שליואל אין מושג איך להפעיל אותו.

"...אמון וכבוד הדדי, אלו אבני הבניין של הרשות..."

עוד תעלומה אחת מני רבות: כמה יעיל יכול להיות מנהל שאין לו מושג איך להתחבר למערכות המידע של הארגון שלו? עד כמה מודע יכול להיות מנהל לבעיות השוטפות אם אין לו מושג איפה כפתור האנטר במקלדת?

"...ולכן רציתי לדבר איתך היום על ההתנהלות הבעייתית שלך." סיים יואל.

"ההתנהגות הבעייתית שלי?" אמרה נועה בפנים חסרי הבעה. "אתה רציני?"

"אני שומע שאת מדברת לצוות באופן מאוד פוגעני," קולו של יואל היה חמור והבעת פניו ריקנית, כאילו גילם תפקיד ותו לא.

"גם הצוות מתנהג כלפי באופן פוגעני." נועה גלגלה עיניים. "הצוות סתום."

"זו בדיוק ההתנהגות שאני מדבר עליה!" אמר יואל. "הבעיה העיקרית שאני מזהה בארטמיס היא יחסי אנוש."

"אני מבינה," קולה של נועה עלה, "כלומר, מערכת הקירור של הכור נכבתה בשבוע שעבר בגלל שמישהו לא אמר בוקר טוב למישהו אחר? כי אני חשבתי שזה בגלל שיהודה גירד את האשכים במקום לקרוא את הנוהל החדש."

"אני לא יכול לשמוע אותך אם את צועקת ככה." יואל המשיך להביט בה במבט חלול.

"אני לא צועקת, אני מדברת בהיגיון!" רתחה נועה.

"סליחה, נועה, שאני מנסה לעזור לך," אמר יואל, "אבל את לא יכולה לזלזל ב-"

"בבבונים שעובדים כאן?!" נועה קמה בכעס מהכיסא ופנתה לעבר היציאה.

"ואני חושב שמגיעה התנצלות ליהודה!" נשמע קולו של יואל בזמן שטרקה אחריה את הדלת.

"אני לא רוצה לדבר על זה," אמרה נועה אחרי שחזרה מפגישתה עם יואל.

"צודקת לגמרי," אלכס המשיך להביט בצג המסוף שלו. "באמת אין מה לדבר. הכול אחלה."

עיניה של נועה ננעצו בו כסכינים. "שוב התחלת?"

"א-נ-י?" אלכס מצמץ בהגזמה והצביע לחזהו. "אני לא אמרתי כלום!"

"אוקיי, ניצחת." נועה נעצה בו מבט מאיים. "קדימה, ספר לי מה הרעיון המבריק שלך."

"בסדר," ענה אלכס בשלווה, "תגידי, איך את שותה את הקפה שלך?"

"אלכס, אין לי כוח ל-"

"את רוצה לראות על מה אני מדבר או לא?"

הזעם במבטה של נועה דעך, והתשישות חזרה לעיניה. "חזק עם חצי כפית סוכר."

"מצוין." אלכס חייך והקיש במהירות על המקלדת שלו.

"מה מצוין?" מלמלה נועה, "מה אתה עוש-"

"ששששש..." חיוכו של אלכס התרחב. "בואי ניתן לזה עוד רגע אחד או שניים."

"אבל למה אנחנו מחכ-"

"הנה הקפה שלך," נשמע לפתע הקול השנוא ביותר על נועה. שירלי הייתה לבושה בחולצה מנומרת ומכנסיים שחורים. שיערה היה אסוף בסיכה צעקנית. היא הניחה בזהירות את ספל הקפה המהביל על שולחנה של נועה. "תרצי עוד משהו?"

"אנ-" החלה נועה ואז השתתקה, כשראתה את פרצופו המרוצה של אלכס. "ל... לא, שירלי, את יכולה ללכת."

"תקראי לי אם תצטרכי משהו שוב," אמרה שירלי ויצאה מהחדר. נועה נותרה ישובה בכיסאה, מבטה החודר מופנה לאלכס. היא הביטה לפתע על ספל הקפה ואז שוב על אלכס. "הקפה מורעל, נכון?"

"איזה מורעל בראש שלך?" קולו של אלכס הרצין. "השתגעת?"

"אלכס, מה הולך פה?"

"אין לך מה לדאוג," המשיך אלכס, "היא לא תזכור כלום עוד רגע."

"מה, לעזאזל, עשית לה?" אמרה נועה, לאחר כמה שניות הוסיפה, "רגע, ואיך עשית את זה?"

"או, זו בדיוק השאלה החשובה!" נשען אלכס לאחור ושילב את ידיו מאחורי עורפו בחיוך. "את זוכרת את שבב הניטור שכל עובדי הרשות מחויבים בהשתלה שלו?"

נועה שלחה את ידה מבלי משים ונגעה מאחורי אוזנה, במקום שבו הושתל השבב.

"כן, בדיוק זה," עיניו של אלכס נצצו בחדווה ילדותית, "הדבר הקטן הזה, ששולח דיווח רפואי שוטף לרשות."

"מה עם הדבר הקטן הזה?" ידה של נועה נשארה קפואה מאחורי אוזנה.

"את יודעת שהוא עושה יותר מזה, נכון?" המשיך אלכס, "הוא מזרים

לאנשי הצוות פולסים סוגסטיביים. לשתות יותר, לאכול נכון, לשמור על כושר... זו הדרך של הרשות לשמור על רף בריאות משופר לעובדים שלה, במיוחד בסביבה מאתגרת כמו תחנת חלל."

"זה תמיד נשמע לי קצת מטריד, שמשהו בראש שלי אומר לי מה לעשות," אמרה נועה. "רגע, זה מה שעשית לשבב של שירלי?"

"זה לא קיצוני כמו שזה נשמע," אמר אלכס. "זו לא שליטה מוחית, אלא יותר דחיפה קטנה בכיוון הנכון. כל מה שעשיתי היה לפרוץ את ההגנות המגוחכות ששמו על זה."

"פאק, אלכס..." מלמלה נועה, "כמה זמן אתה מתעסק עם זה כבר?"

"הממ..." אלכס גירד את ראשו. "התחלתי לפני הרבה זמן, אני מניח. זה לא היה כזה סיפור לעלות על זה, אני בכל זאת מהנדס חומרה במקור. אבל לפני כמה חודשים קיבלתי תמריץ להפוך את זה למשהו יישומי."

נועה עצמה את עיניה. "אני רוצה לדעת?"

"יהודה, הפוץ מהנדסה," נאנח אלכס.

"מה הוא עשה?" נועה זקפה גבה.

"זוכרת שנפצעת אחרי שזרח מהמנהלה הסתובב במסדרון עם מוט ברזל על הכתף?"

"אם אני זוכרת?" נועה נאנחה. "אני נפצעתי בתקרית, יואל נפצע בשחזור."

"אז כשהיית מושבתת במשך שבועיים, העלוקה הזה נכנס למשרד שלי והתחיל להוציא לי את הנשמה על משהו שולי להחריד, בזמן שניסיתי להשלים עבודה של שני אנשים."

"וואו, איזה קרצייה," אמרה נועה, "מה ענית לו?"

"שאלתי אותו אם הוא שם לב שאמרתי לו שש פעמים שהוא מוציא לי את הנשמה. הוא ענה לי שמצידו זה יכול להיות גם עשר פעמים. הוא הפך לבובה הראשונה."

"בובה?!" צמרמורת חלפה בגווה של נועה.

"בדקתי אותו לכמה ימים אבל רק לדברים קטנים, את יודעת," אלכס חייך. "קפה, לנקות את השירותים. הייתי צריך הוכחת היתכנות, וקיבלתי אותה."

"רגע אחד," נועה הזדקפה, "ובכמה ימים האלה אף אחד לא שם לב?"

"מתי בפעם האחרונה ראית פה מישהו ששם לב למשהו?"

"צודק..." אמרה נועה ושקעה בהרהורים.

"נו," שאל אלכס, "עושים את זה או לא?"

"עושים את מה?" תמהה נועה ומיד הוסיפה, "אתה נורמלי?"

"זה הרעיון הכי שפוי שהיה לי אי־פעם," אמר אלכס. "תסתכלי סביבך, נועה," הוא החווה בידיו סביבם, "יש לך אוצר טכנולוגי בין הידיים שמוגבל על ידי אוסף סתומים ופרוטוקולים שהמציאו טכנוקרטים שבחיים לא ראו כוכב לכת אחר."

"מה. אתה. אומר?" אמרה נועה. "למה אנחנו מנהלים את השיחה הזו בכלל? למה אתה פשוט לא 'משכנע' אותי עם הצעצוע הנוראי הזה שלך?"

"כי אדם יחיד לא יכול לנהל את התחנה הזו בעצמו," אמר אלכס, "את יודעת את זה בדיוק כמוני."

נועה בחנה אותו לכמה דקות. "שכח מזה," אמרה לבסוף, "אם אתה רוצה לצרף אותי לתוכנית המטורפת שלך, תצטרך למצוא תירוץ ממש טוב כדי שאשתכנע ורצוי שזה יהיה משהו שאי־אפשר יהיה להתווכח איתו."

אלכס שתק לכמה רגעים ולבסוף נאנח. "טוב נו," מלמל, "חשבתי שתרצי לדעת ש... עזבי, לא חשוב."

"לדעת שמה?" אמרה נועה.

"לדעת ש..." המשיך אלכס בקול מהוסס.

"נו, תגיד את זה כבר!"

"לדעת שצילה מהרכש הקימה בשבוע שעבר סניף של אגודת הארץ השטוחה," אמר אלכס, "נרשמו אצלה כבר שמונה אנשים. היא ביקשה שיביאו לישיבה הראשונה רק בקבוקי מיץ ממותק, כי במים המטוהרים יש אלומיניום."

"בוא נשים קולר אלקטרוני על רפי השכל," סיננה נועה.

חלפו ארבעים וחמש דקות מאז החלה נועה את סיור הבוקר בארטמיס, וצוות התחזוקה סיים להחליף את מסנן המים של מערכת הטיהור המרכזית. נועה לא זכרה מתי הייתה הפעם האחרונה שפעולה זו בוצעה בזמן, לפני שנוזל צהבהב החל לזרום בברזי התחנה. בפעמים הקודמות היא עמדה על סף דמעות כשיוסי, ראש צוות התחזוקה, בהה בה באדישות כשניסתה להסביר לו את הסכנה לבריאות במסנן שתאריך התפוגה שלו עבר לפני חודשיים. הפעם הוא החליף את המסנן בדיוק כשהתבקש. או יותר נכון, שוכנע.

נועה קרבה אליהם והתבוננה בהם כשחיברו מחדש את בית המסנן לצנרת. "חכו רגע," קראה לפתע, כאשר סיימו להבריג את הבורג האחרון. היא ניגשה לכיוונם והתכופפה לברז השירות שהיה ממוקם בבסיס המסנן שזה עתה הרכיבו. היא פתחה את הברז והניחה למים להיקוות בכף ידה הפתוחה. היא קירבה את ידה לפיה ולגמה. היא עצמה את עיניה וחייכה.

נועה המשיכה בסיור, לעבר חדר מחוללי הכוח, או כמו שנהגה לקרוא לו עד לא מזמן "מלכודת המוות שלא הייתי שולחת אליה את הגרועים שבשונאיי". נועה תהתה איך המתקן הרגיש ביותר בארטמיס, כור הפלוטוניום שסיפק את האנרגיה הדרושה לייצור חשמל, חימום והנעה, מעולם לא התפוצץ או דלף. אלכס והיא התקינו תזכורות מיוחדות שהתריעו לצוות ההנדסה ללא הרף על מועד ביצוע עבודות התחזוקה, אך איכשהו הן מעולם לא בוצעו בזמן. "את מגזימה, מותק," היה יהודה נוהג לגחך מולה בכל פעם שהסבירה לו את הסכנות במשאבת מים כבדים שלא עברה טיפול תקופתי בזמן, מד טמפרטורה שלא כויל, או מעטפת ליבה סדוקה. היא מעולם לא הבינה אם הוא באמת דביל, או שהוא עושה את עצמו. אבל עכשיו התהייה הזו הייתה מיותרת.

המסדרון שהוביל לחדר המחוללים המוזנח לשעבר היה מבריק, לשם שינוי. טופס בדיקות השגרה היומי כבר היה מלא בסימני "וי" וחתימה של אחראי המשמרת.

"סיירת בוקר מקדקוד," נשמע קולו של אלכס ממכשיר הקשר הזעיר, "דווחי."

"קודם כל, תפסיק לעוף על עצמך," ענתה נועה, "ודבר שני, גיליתי עכשיו משהו ממש מטריד."

"קדקוד שומע... סתם, מה גילית?" אפילו דרך רשת הקשר אלכס לא הצליח להסתיר את חיוכו.

"אתה לא תאמין אבל החבר'ה בצוות ההנדסה יודעים קרוא וכתוב," אמרה נועה. "הם אשכרה מילאו טופס שגרת בוקר."

"אמרתי לך שכל מה שצריך בתחנה הזו זה תמריץ חיובי."

"או שוק חשמלי למוח משני מיואשים," אמרה נועה. "אבל בסך הכול אני מאוד מרוצה. זה החודש הכי כיפי שהיה לי מאז שהצטרפתי לרשות. אני סוף-סוף לא פוחדת שקופסת השימורים הזו תתפרק לי מתחת לרגליים."

"זה אפילו לא קצה הקרחון," אמר אלכס. "לא שמעתי תלונה מטופשת

אחת היום. אף אחד לא התלונן על מסך כבוי, הודעה על סיסמה שגויה שקל להבין, או פונטים קטנים מדי."

"כן, הסתומים בהחלט אוהבים את הפונטים הגדולים שלהם," אמרה נועה, "אני ממשיכה לאגרונומיה. היי, אתה חושב שהקפדה על השקיה במועדים קבועים תועיל לצבע הירוק של הצמחייה?"

"כן, זכורים לי ויכוחים מועילים בנושא זה עם יואל," אמר אלכס, "שמשום מה לא היה שותף לפרדיגמה המהפכנית שלך."

נועה התעוררה עם כאב ראש חד. הכאב לא נבע ממקדחה שננעצה בראשה, כפי שחשבה בתחילה, אלא מאזעקת החירום שהשתוללה ברקע. היא הורידה מעליה את השמיכה, התרוממה מהמיטה בבלבול ונפלה כשניסתה להיעמד לפני שהתעוררה לגמרי.

"שיט!" קראה בכאב ונעמדה שוב. השעון הראה שלוש לפנות בוקר.

הפעם האחרונה שהעירו אותה באמצע הלילה הייתה כשזרח, ראש אגף מנהלה החדש, החליט לנתק כבל מצומת התקשורת האופטית המרכזי, והפיל את כל השרתים בשתיים בבוקר. הוא לא הצליח לזכור איזה מהם הוא ניתק, אז היא ואלכס עברו על כל אלף ארבע מאות ארבעים ושבע נקודות התקשורת שהיו מחוברות לחדר התקשורת. הוא רק אמר שהכבל נראה לו "קצת לא בסדר אז ניסיתי לתקן, ולמה את צועקת עליי? לא עדיף שתחייכי קצת, יהיה לך יותר יפה."

"אלכס," אמרה בקול צרוד. האזעקה המשיכה לצרוח. "אלכס!" קראה בקול רם למערכת הקשר, בעודה בודקת את צג המסוף הנייד שהיה על שידת חדר השינה שלה. "כשל קריטי במכבש המְחזור", הבהבה ההודעה. נפלא, הרהרה נועה. כל הבעיות הידועות בתהליך הסנתוז נפתרו, או לפחות כך חשבה. מה קרה עכשיו, ועוד במשמרת הלילה?

"אני כאן, הכול בסדר," נשמע קולו של אלכס.

"זה לא נראה כך מאיפה שאני נמצאת," רטנה נועה בעודה מכפתרת את חולצתה. "אפשר לדעת מה קורה במקום הכי מסריח בארטמיס?"

"באג קטן באלגוריתם המיון החדש," מלמל אלכס, "אבל אני עובד על זה."

"לעזאזל, אלכס!" נועה נאבקה עם רוכסן מכנסי העבודה שלה. "סיכמנו שאנחנו לא מנסים שום דבר חדש בלי לתאם אחד עם השני. ולמה לעזאזל

בשלוש בלילה?!"

"מצאתי סוף-סוף דרך להגדיל את תפוקת האיסוף בשנים־עשר ורבע אחוז והייתי חייב לנסות," אמר אלכס. "תסמכי עליי שכשאני אסיים, את תראי ש..."

"אני עכשיו מגיעה לשם." נועה קשרה את השרוך האחרון בנעל. "אין מצב שאתה מאתחל בלעדי את שרת הפיקוח."

"מה את אומרת?" אלכס נשמע פחות מחויך מהרגיל. "רוב הסיכויים שאני עושה את זה לפני שאת יוצאת מהמעלית."

"אני כבר במעלית, נודניק." הדלת האוטומטית נפתחה, ונועה לחצה על כפתור קומת מתקן הפסולת. "וחוץ מזה, אתה צריך עוד מישהו שיהיה פיזית מול ארון התשתית."

"נו?" אמר אלכס בחוסר סבלנות, "אז אני אשים שם את אחת הבובות."

"על גופתי המתה. אני עוד רגע שם." נועה בהתה בצג החיווי של המעלית. "ותעשה לי טובה, תפסיק לקרוא להם ככה."

הדלת נפתחה, ונועה פסעה לחדר מְחזור הפסולת של ארטמיס. היא עיוותה את פניה בהבעת גועל כשריח האשפה הכה באפה. כשידה מכסה את אפה, פסעה נועה במהירות לצד המסוע הארוך שהתפתל בין המתקנים שמילאו את הקומה. היא עקפה את המחטא הכימי והמגרסות והמשיכה לקצה המסוע, המקום שבו החל התהליך המפרך: בורר סוגי הפסולת הממוחשב, והמקור להתראה הצורמנית שהעירה אותה. אלכס עמד מול פאנל הבקרה בעיניים טרוטות.

"מה אתה הורס שם באמצע הלילה?" נועה עדיין הגנה על אפה מהצחנה. "ולמה, לעזאזל, אתה בלי מגן פנים? זה ריח נוראי."

"אמרתי לך שאני מסדר את זה לבד," רטן אלכס. "לא היית צריכה לבוא. מצאתי את התקלה, וזה לא היה שרת הפיקוח. זה היה הבאד"י."

"האיך?"

"הבאדי," אלכס הרים את ראשו מהפאנל, "שכחת?"

"אויש, אתה וראשי התיבות המוזרים שלך." נועה שפשפה את עיניה. "הבודק... אה, כלומר..."

"בורר אסינכרוני לדגימה יזומה," דקלם אלכס.

"למה אתה פשוט לא יכול לקרוא לזה 'הפראייר שטועם את הזבל לפני המיון כדי שאנחנו לא נצטרך'?" סנטה בו נועה.

"ניסיתי," אלכס עצם את עיניו ועיסה את רקותיו, "אבל ראשי התיבות לא הסתדרו לי."

"טוב, אתה הולך לתקן את הבאדי שלך?"

"אני מסיים עוד רגע..." מלמל אלכס, מבטו נעוץ במסך. "ואם הכול ילך כשורה, אני מכניס לפעילות את גרסת הבאדי המשופרת."

"לפחות לא המצאת לו כינוי."

"אל תהיי מגוחכת," אמר אלכס, והוסיף לאחר כמה שניות, "סופר באדי, אוקיי?"

"'סופר באדי'?" נועה קרבה אליו כעיט החג מעל טרפו. "שלוש בבוקר, אלכס," נועה לחשה באזנו את המילים בעוד ידה מאוגרפת ורועדת בעצבנות, "כל הבאדים בעולם לא שווים את הודעת ה'ערה?' שהמחשב שלח לי בגלל שהחלטת לשחק בחדר הזבל."

אלכס בלע רוק בעצבנות בזמן שסיים להקליד את שורות הקוד האחרונות, והניח את אצבעו על מתג הפעלת המסוע. "אל תאכזב אותי," לחש והרים את המתג. מערכת ההנעה של המסוע התעוררה לחיים וזמזום המנוע המוכר פילח את הדממה.

"אופס, כמעט שכחתי!" קרא אלכס. הוא הוציא מכיסו את מסוף כף היד שלו והחליק במהירות על מסך המגע. "כולם לחזור לעבודה!"

אנשי משמרת הלילה שניצבו לאורך המסוע נעו לעמדות העבודה שלהם, וחזרו לפעילות. נועה סקרה את אנשי הצוות שאלכס ציוות למשמרת.

"למה שמת גם את יהודה במשמרת?" שאלה נועה לפתע. "הוא ראש צוות הנדסה, נצטרך אותו במשמרת הבוקר."

"היה חסר לי כוח אדם והוא היה היחיד שהיה זמין ושישן בלילה הקודם." אלכס פיהק ושפשף את עיניו. "וחוץ מזה, בשיטה החדשה יש פחות משמעות לכישורים המקצועיים..." הוא החווה מירכאות דמיוניות באצבעותיו, "של החכמים שעובדים כאן."

נועה זעה שוב באי־נוחות. "כן, הא?" מלמלה. יהודה עמד ליד עמדת המיון והגריסה הראשונית של הבאדי. זרוע הכתישה הרובוטית התנופפה באוויר, סילקה גושי פסולת מתכתיים והטיחה אחרים במסוע. הגושים נבלעו במכונת החיתוך, לפני שהועברו לשלב הגריסה העדינה והחיטוי. יהודה צפה בזרוע הממוכנת מקרוב. קרוב מדי. לפתע נצבע פאנל הבקרה הקרוב אליו בכתום ונשמע צפצוף.

"אוף," מלמל אלכס, "משהו נתקע שם. תני לו רגע, הוא יבדוק וישחרר את זה צ'יק צ'ק."

"זה לא רעיון טוב," אמרה נועה, " תעצור אותו, הוא עומד יותר מדי קר-"

הזרוע הרובוטית תפסה בחולצתו של יהודה, הרימה אותו באוויר ולבסוף הטיחה אותו במסוע. הוא נבלע במתקן החיתוך בדיוק ברגע בו האור הכתום בפאנל הבקרה התחלף לאדום. צפצוף האזהרה הפך לאזעקה צורמנית.

"שיט!" צעק אלכס ומיהר להקיש בפראות בעמדת המחשב שלו. נועה רצה לעבר מתקן החיתוך, ונעצרה מול פתח היציאה בחוסר אונים. לא היה שום דבר שיכלה לעשות. המכונות לאורך המסוע נכבו בהדרגה, חוץ מהמסוע עצמו שהמשיך לנוע באיטיות. אלכס הצטרף אליה, פניו מיוזעים.

"אולי..." התנשף אלכס, "אולי בכל זאת לא קרה לו כלום. המסוע עשוי מגומי, את יודעת, זה בעצם כמו כרית גדולה ש..." ואז יהודה יצא מפתח מכונת החיתוך. נועה ואלכס הביטו בו ארוכות. למשך כמה שניות שתיקה שררה ביניהם, עד שאלכס הסיט ראשו הצידה והחל להקיא. נועה נותרה עומדת קפואה ליד המסוע.

"את יודעת," השתעל אלכס וירק שאריות קיא, "אני לא חושב שהבאדי עובד כמו שצריך."

נועה סובבה אליו את ראשה באיטיות. היא פתחה את פיה, אך מיתרי קולה בגדו בה.

"אלכס, חכה רגע!" נועה הצליחה להידחק לתוך המעלית, שבריר שנייה לפני שהדלת נסגרה.

"שיט, על מה חשבתי?! על מה... אל תתקרבי אליי!" אלכס נצמד לפינה, כפות ידיו מורמות כאילו הוא הודף אותה. "מה עשיתי? שיט, שיט, שיט!"

נועה צעדה לעברו של אלכס והצמידה יד לכל אחת מרקותיו.

"אני צריכה שתצא לרגע מההיסטריה," נועה הגתה את המילים באיטיות ובאופן מודגש, "כדי שנוכל להתמודד עם זה. אפשר עדיין..."

"אפשר מה?" אמר אלכס בעצבנות, "מה עוד אפשר לעשות אחרי שהצעצוע המזורגג שלי הפך מטלה שגרתית לסופת חרא?"

נועה השתהתה ומצמצה לרגע. "לא יודעת, אבל אני אחשוב על משהו," מלמלה, "אני בטוחה ששנינו ביחד נוכל להתמודד עם זה."

"להתמודד עם זה?" אלכס צחקק, "מה את מצפה לעשות בקשר למה שקרה הרגע? לחכות שהאנטרופיה תתהפך ושיהודה יחזור לחיים?"

דלת המעלית נפתחה ואלכס יצא. "אלכס, חכה שנייה!" קראה אחריו נועה. הוא צעד לכיוון חדר התקשורת ונעצר למשמע קולה של נועה. "אפשר לשאול מה חשבת לעשות בדיוק?"

"אנ... אני לא יודע," מלמל אלכס, "חשבתי לבטל את תוכנת ההשתלטות ו... להודיע לרשות?"

"שכח מזה."

"אבל..."

"הם יצלבו אותנו במקום." נועה קרבה אליו בצעדים איטיים. "וחוץ מזה, עדיף שמי שתודיע משהו למישהו זו אני ולא אתה." נועה צעדה במהירות לעבר חדר התקשורת, בניסיון להקדים את אלכס, "כי אין מצב שאני נותנת לך לגעת בעוד מכשיר אלקטרוני במצבך הנוכחי."

"לעזאזל... נועה, הם כבר יודעים." אלכס עצר במקומו והתנשף. נועה קפאה במקומה והסתובבה אליו בתנועה חדה.

"מה? רגע אחד." נועה שחזרה במוחה את שרשרת האירועים בחדר המְחזור. "אין מצב שהספקת להודיע להם כל כך מהר." היא הרהרה לרגע, ולפתע הבינה.

"שיט," מלמלה, "שבב המעקב."

"בדיוק," קולו של אלכס היה חנוק. "הם עומדים לשלוח מישהו באופן מיידי."

"בוא איתי," אמרה נועה והם נכנסו לחדר בקרת התקשורת של ארטמיס. זו הייתה המשמרת של ציון, אותו ציון שהתקשר בהיסטריה לנועה כל יומיים, אחרי שתלש את כבל המתח מתחת לשולחן עם רגלו וטען בתוקף שזה הכול בגלל וירוס במסוף.

"ציון, עוף מכאן," סיננה נועה והוא קם מיד ועזב את החדר בלי להתווכח, ובלי לנסות לשכנע אותה שהווירוס הגלקטי המסתורי חדר לציוד התקשורת וניתק את הכבל בגלל אחוז האלומיניום הגבוה שיש במים המטוהרים של התחנה.

צפצוף חד נשמע ממסוף התקשורת. הצג התעורר לחיים וטקסט בצבע אדום צעקני הופיע עליו. "איזה יופי, בדיוק בזמן," אמר אלכס בקול רועד. נועה קרבה אל הצג וצמצמה את עיניה.

"יש לנו עשרים ושתיים שעות עד שיגיע לכאן מישהו מחקירות פנים," אמרה נועה לבסוף בקול צרוד.

"אז... נגמור בזמן הזה את כל האלכוהול בתחנה הזו, כדי שלפחות נהיה חסרי הכרה כשעוצרים אותנו?" שאל אלכס.

דממה שררה בחדר. השקט הופרע על ידי התראה טורדנית מהמשדר שדחקה במשתמש להקיש על אישור קבלת ההודעה.

"או..." אמרה לפתע נועה, "שפשוט נשתמש במשאבים שלנו."

"משאבים?" אלכס הרים את גבותיו, "על מה אנחנו מדברים?"

"יש לנו תחנת חלל מתקדמת עם צוות שלם של... משאבים," אמרה נועה בקול בוטח יותר ויותר, "והמשאבים האלה הולכים לספר את הסיפור שהכי יתאים לנו."

"לשקר? לחקירות פנים?" אמר אלכס, "יודעת מה קורה למי שנתפס?"

"אה. מה קורה למי שנתפס?"

"אין לי מושג, כי אף אחד לא רואה אותם אחר כך," הטיח בה אלכס.

צפצוף נוסף נשמע מהמשדר. "מה כתוב שם?" שאל אלכס. נועה לחצה על כפתור קריאת התשדורת.

"שעד שכל זה יסתיים, נתחרט שסופר באדי לא לקח גם אותנו," אמרה נועה. "הם שולחים לכאן חוקרת *מחוזית*. מישהי בשם קלרה..."

"...ליפשיץ?" אלכס השתהה לרגע ובלע רוק, "וואו. שולחים אותה למקרים הקשים באמת."

"מה שמעת עליה?" שאלה נועה.

"לא הרבה," מלמל אלכס, "היא לא קלה. קצת בעייתית. פדנטית. קשוחה. מאוד. טיפה פסיכית. פסיכוטית. נוראית. כלבה מהגיהינום. גנים של היטלר..." הוא השתתק והוסיף, "בסך הכול די נחמדה."

"או...קיי," אמרה נועה, "זה יהיה קצת יותר מאתגר."

"נועה, אני לא רוצה להיות בחדר אחד עם קלרה ליפשיץ." אלכס החל להתהלך בעצבנות מצד אחד של החדר לצידו האחר.

"אתה לא צריך להיות בחדר אחד עם אף אחד," ענתה נועה. "אנחנו בסך הכול מהנדסי מערכות מידע, שכחת? אנחנו לא מעניינים כמו הצמרת הניהולית."

"אני שמח שאת מסוגלת להאמין בזה." אלכס האיץ את הליכתו התזזיתית. "כל מה שאנחנו צריכים לעשות זה לגרום לצוות לספר את מה שיתאים

לנו," אמרה נועה. "אין מצב שכל זה רק באשמתנו."

"כל זה רק באשמתי," אמר אלכס והעביר את ידיו בעצבנות בשיערו.

"רק באשמתך? עם איך שהתחנה הזו מתוחזקת על ידי ארבע מאות קופים?" נועה צעדה קדימה וחסמה את דרכו. "אלכס, אני צריכה אותך שלם, ולא מפורק בהיסטריה," אמרה נועה בקול נמוך. "אנחנו הולכים להתמודד עם זה ביחד, הבנת?"

חלפו שניות ארוכות לפני שאלכס הנהן לבסוף.

"יו-פי," המשיכה נועה, "כמה זמן ייקח לך לתכנת את השבבים של כולם? אנחנו צריכים להחזיר אותם למצב הרגיל שלהם, אבל שלא יזכרו את מצב הזומבי הנוכחי ובטח שלא יספרו משהו למישהו."

"אה..." מלמל אלכס.

"אלכס!"

"ארבע מאות שבבים בהשתלטות מרחוק..." לחש אלכס ועצם עיניו, "כולל הגדרות פרטניות למי שהיה בחדר מְחזור... בערך ארבע־עשרה שעות. אולי קצת פחות."

"אוקיי," אמרה נועה, "זה בערך הזמן שאני צריכה כדי לעבור על המצלמות ולראות איך אני מוחקת אותנו משם."

"אבל..." אמר אלכס בחשש, "למה אנחנו פשוט לא עושים לה..."

"אין מצב," פסקה נועה, "חוקרת בכירה בעמדת מפתח שהפכה לבובה? אפילו ראשי הדלעת ברשות ישימו לב."

אלכס חשב לרגע והינהן לבסוף בהסכמה. "תגידי," שאל לבסוף, "את חושבת שתסתדרי עם המצלמות?"

"לגמרי," אמרה נועה בביטחון. "אני אלופה בשרת מצלמות. בעיקר מאז שיואל ביקש ממני למחוק משם את התיעוד המביך על הדביל מהאפסנאות שעצר את הדלת האלקטרונית בגופו במקום פשוט להעביר יד מול החיישן."

"אוי," אמר אלכס, "ומה קרה אחר..."

"הדביל הפך למנהל משמרת אחרי שהקודם התערב אם אפשר לזרוק סיגריה בוערת למיכל הסולר של גנרטור הגיבוי בלי שהוא יתפוצץ."

עשרים ואחת שעות וארבעים ושבע דקות לאחר מכן ישבו נועה ואלכס בחדר הבקרה של ארטמיס. הם ציוותו למשמרת שתי נשות צוות שנועה לא זכרה את שמן כי הן מעולם לא עלו לה על העצבים ברצינות.

"אנחנו חייבים להיות רגועים בתוך הסערה," הסבירה לאלכס. "עדיף שיהיו לידנו אנשים שמעולם לא דמיינתי איך יראה הפרצוף שלהם כשהיד שלי לופתת להם את הצוואר."

"אני תוהה כמה כאלה נותרו על הארטמיס."

"לא הרבה, אלכס," נועה נאנחה, "לא הרבה." היא הציצה בשעונה. עוד פחות מעשר דקות להגעת האינקוויזיטורית. אלכס הצליח לעבור על כל השבבים של צוות התחנה, בזמן שהיא מחקה כל זכר להימצאם בחדר המְחזור בשעת המוות. שניהם התעכבו במיוחד על הדיווח שיואל היה אמור למסור לגברת ליפשיץ, בהנחה שהיא לא תחליט לאכול אותו בעודו בחיים, כפי שגרסו חלק מהדיווחים העקשניים שנפוצו עליה.

"אני רק מקווה שמוח-מרמיטה לא יהרוס את זה," אמרה נועה. "אני פשוט לא מצליחה להבין איך האידיוט הזה הגיע לתפקיד פיקודי על תחנת חלל."

"כמו שכל הבכירים הגיעו," אלכס נאנח, "זה שלפניו הפגין טמטום קיצוני בעיתוי בעייתי, ולכן היה צורך..."

"להעיף אותו?" שאלה נועה בתקווה.

"לקדם אותו." קולו של אלכס היה עייף מתמיד. "ולתת לחסר הכישורים הבא את ההזדמנות לשחק בחיים של ארבע מאות סתומים אחרים."

הצפצוף בלוח הבקרה סימן את בואה של ספינה המבקשת אישור כניסה למשטח העגינה. "המפלצת הגיעה," לחשה נועה, "תחזיק לנו אצבעות."

הספינה הייתה מעבורת קטנה שיכלה לשאת עד חמישה נוסעים. כבש המעבר האטום התחבר לצוואר העגינה של הארטמיס, ולאחר וויסות לחץ האוויר נפתחה דלת המעבר. יואל התייצב מול הפתח שמתוכו יצאה הגברת קלרה ליפשיץ, שלה משקפי קרן, שיער אסוף שקווצות אפורות נראו בו, חליפה אפורה מכופתרת, תיק יד משרדי בידה ופניה נקיים מהבעה. אלכס בלע רוק ונועה תפסה את ידו. "בקושי התחלנו," מלמלה, "אין שום סיבה להיכנס לפאניקה."

"שלום, גברת ליפשיץ!" דקלם יואל את הפרוטוקול שתוכנת במוחו. "אני כל כך שמח שהגעת אלינו."

עיניה סקרו אותו ארוכות. "שמח?" קולה היה צרוד וחסר חיים. "מה מקורה של השמחה, בדיוק?"

חלפו כמה שניות שבסופן אמר יואל "שלום, גברת ליפשיץ!"

"עכשיו מותר כבר להיכנס לפאניקה?" שאל אלכס בקול של אפרוח.

"תן לי לנחש," נאנחה נועה, "זה באג במנגנון אסוציאציות השיח?"

"שלום, גברת ליפשיץ!" המשיך יואל. ליפשיץ צמצמה את עיניה.

"אלכס?" לחשה נועה, "אכפת לך לעשות משהו?"

"בטח," מצחו של אלכס נטף זיעה, "אני שוקל ברצינות להיכנס לפאניקה."

"אלכס, אני לא הולכת להיכנס לכלא בגלל שהבובה שלך לא מבינה הקשרים חברתיים." נועה תפסה בזרועו. "עכשיו תתקן את יואל!"

אצבעותיו של אלכס תקתקו במהירות על המקלדת בזמן שקלרה ליפשיץ התקדמה לאיטה לעבר יואל. יואל לא הפסיק לחייך.

"תן לי להסביר לך, מר סיטון," אמרה ליפשיץ בקול קטיפתי, ופנים קרים ונטולי הבעה, "אדם מת תחת אחריותך..."

"א-ל-כ-ס?" הידקה נועה את אחיזתה.

"...אדם שהרשות השקיעה זמן ומשאבים בהכשרה שלו ובהצבתו בחלל..." המשיכה ליפשיץ.

"אני אסדר את זה מהר יותר," מלמל אלכס בעוד אצבעותיו מתרוצצות ללא הרף, "אם לא תשברי לי את היד."

"...ולמרות כל אמצעי הזהירות וההכשרה המקצועית שקיבל..."

"אלוהים, נהיה לי רע רק מלהקשיב לה," אמרה נועה בקול רועד.

"הוא סיים את חייו כ..." ליפשיץ השתהתה, "חתיכת בשר משופדת, אם אינני טועה?"

"סושי," אמרו נועה ואלכס ביחד.

"שמחה, מר סיטון," החיוך המנומס נמחק מפניה של ליפשיץ, "אינה המילה בה הייתי בוחרת להשתמש."

"ו... עכ... שיו!" אלכס היכה במקש האנטר והחיוך נעלם גם מפניו של יואל.

"כ... כן, גבירתי," אמר יואל בקול מפוחד. "כל משאבי התחנה עומדים לרשותך."

"מצוין." ליפשיץ חייכה, והפעם ניכרה שביעות רצון בחיוכה.

נועה ואלכס נאנחו אנחת רווחה.

•

נועה ואלכס רבצו באפיסת כוחות ליד עמדות העבודה שלהם.

"בא לי למות," מלמלה נועה.

"אני כבר מתתי שעה אחרי שהיא נחתה פה," נאנח אלכס, "ראית איך היא חקרה את יואל?"

"זו לא הייתה חקירה," אמרה נועה, "זה היה ניתוח אפנדיציט. אני מתפלאת שהוא לא נכנס ללולאה שוב."

"לא, לא, אל תגידי את זה!" אמר אלכס בבהלה. "זה הדבר האחרון שחסר לנו. לגרום לו לשרוד את החקירה היה הדבר הכי קשה שעשינו עד עכשיו עם השבבים."

"אנחנו צריכים לשרוד רק את מחר וזהו," אמרה נועה, "מחר בערב המעבורת שלה לוקחת אותה בחזרה. אין לה מה לחפש פה מעבר ליממה שהוקצבה לה."

"אלא אם כן היא תעלה עלינו," אמר אלכס בקול רועד.

"היא לא תעלה עלינו, נודניק," נזפה בו נועה. "אנחנו צריכים רק לשרוד את היום וזהו."

"את אופטימית מדי."

"אלכס, כל מה שצריך זה לתת לה יממה להתברבר פה עם המטומטמים המתוכנתים עד שהיא מגיעה למסקנה מוטעית," אמרה נועה. "מה כבר יכול להשתבש?"

"הכול יכול להשת-"

"אני מקווה שאני לא מפריעה," נשמע קול מפתח החדר. אלכס ונועה זינקו ממקומם.

"ש... שלום, גברת ליפשיץ," אמר אלכס בלחש.

"מ... מה פתאום מפריעה?" מלמלה נועה, "אנחנו בדיוק אמרנו ש... שזה ממש מעולה ש..."

"שהרשות לוקחת את החקירה הזו ברצינות," אמר אלכס במהירות.

"בדיוק, לגמרי!" הוסיפה נועה.

קלרה ליפשיץ פסעה פנימה בטבעיות, וצעדיה לא השמיעו כל רחש. פניה חסרי ההבעה סקרו את החדר עמוס ציוד האלקטרוניקה, ואז התעכבו על נועה ואלכס. נועה חשבה לפתע על נמלה הנצלית מתחת לזכוכית מגדלת.

"אז זו מחלקת מערכות המידע בארטמיס?" אמרה לבסוף.

"כן," אמרה נועה בקול צרוד ואז כחכחה. "זה אלכס מרקוביץ' ואני נועה פורז. אנחנו מהנדסי מערכות המידע בארטמיס, והמחלקה שלנו מתעסקת ב-"

"טכנאים," אמרה ליפשיץ קצרות.

"אה... מה?"

"טכנאי מחשבים," אמרה ליפשיץ. "הנדסת מערכות מידע זה שם יומרני שהרשות נתנה לטכנאי המחשוב שהיא מציבה בכל מתקן שלה. בפועל הם סתם טכנאי חומרה."

"רגע," עכשיו היה תורו של אלכס למלמל בצרידות, "גם נועה וגם אני למדנו הנדס-"

"אז מה?" קטעה אותו ליפשיץ. "אפילו אם הייתם עושים תואר שני בפסיכולוגיה קלינית, דבר לא היה מבדיל בין העבודה שלכם לעבודתה של מחלקת תמיכה זוטרה. טכנאים. ולפי מה שאני רואה פה..." ליפשיץ העבירה את אצבעה על מדף עמוס התקני אחסון ואבק, "לא מסודרים במיוחד."

נועה פתחה את פיה, אך אלכס תפס את זרועה. הוא נד בראשו קלות לצדדים, עיניו מלאות תחינה. נועה סגרה את פיה.

"בכל תחנה יש טכנאי מחשוב מתוסכלים," מלמלה ליפשיץ בעודה בוהה במדף. "המתח בין ההשכלה הפורמלית שלהם לתפקיד שהם ממלאים בפועל מוציא אותם מדעתם."

"כ... כן, הא?" נועה הצליחה להפיג את הדממה.

"תמיד הם חושבים שהם יודעים יותר טוב מהשאר," אמרה ליפשיץ, "משוכנעים ששאר הצוות מורכב מקופים שבמקרה יודעים לדבר."

נועה ואלכס החליפו מבטים. נועה ראתה את הצבע אוזל מפניו של אלכס.

"ומה איתכם?" סובבה לפתע ליפשיץ את ראשה לכיוונם. נועה הרגישה כאילו העיניים היוקדות של ליפשיץ דוקרות אותה כברזל מלובן.

"אה... טוב תודה...?" מלמל אלכס.

"עד כמה שחצנים אתם?" ליפשיץ הביטה בהם באדישות. "עדיף שנברר את זה כעת, יחד, לפני שאגלה את זה בהמשך. אני תמיד מגלה."

"הצוות בארטמיס..." אמרה נועה ונשמה עמוק, "יכול להיות מאתגר."

"רק לפעמים," הוסיף אלכס, "כי בדרך כלל הם ממש..."

"בסדר," אמרה נועה, "אחלה אנשים. לגמרי. באמת."

"אהא," אמרה קלרה ליפשיץ בנחת, "ואתם לגמרי משוכנעים בכך? כי מר סיטון, למשל, תעה בדרכו באמצע הסיור שערך איתי בתחנה אשר תחת ניהולו."

"אה..." גמגמה נועה, "ובכן... יש לו כנראה הרבה דברים בתוך הראש... על הראש, זאת אומרת..."

"ובמחלקת לוגיסטיקה נעזרים במחשבונים כדי לחשב מכפלות של מספרים בין אחת לעשר," המשיכה קלרה ליפשיץ.

נועה הרגישה את הזיעה מצטברת על גבה. "יש שם... ובכן, סגל שעדיין בהתמחות..."

"ומסתבר שבמחלקת הרכש משוכנעים שכדור הארץ שטוח," הוסיפה ליפשיץ, "ההסברים שלהם לכך שהוא נראה כדורי מהחלל היו עדיין יותר הגיוניים מהתשובות של מנהל התחנה."

"אני בטוח ש..." ציין אלכס בעוד אגלי זיעה הצטברו על מצחו, "יש הסבר הגיוני ל-"

"ואז נזכרתי שהמקום היחיד שלא שמעתי ממנו דברי הבל מוחלטים היה מחלקת מערכות המידע," אמרה ליפשיץ בנחת. "למעשה, לא ראיתי אתכם בכלל מאז שהגעתי לכאן."

"השתדלנו," מלמל אלכס.

"הוא מתכוון שאנחנו נשמח לעזור בכל היבט של החקירה," אמרה נועה במהירות, "נכון, אלכס?"

"כ... כן, בטח!" טיפת זיעה סוררת נזלה ממצחו של אלכס ללחיו.

קלרה ליפשיץ בחנה אותם ארוכות במבט קפוא, עד שפיה התעקם בחיוך לא אופייני. "אני מבינה," חיוכה התרחב.

"באמת?" נועה תהתה האם קצב פעימות ליבה ניכר בקפלי חולצתה.

"אני מבינה שאתם היחידים בתחנה הזו עם יכולות קוגניטיביות סבירות," אמרה ליפשיץ, "ושאני צריכה מישהו שיעזור לי בתיוק העדויות. מי מכם זה יהיה?"

נועה ואלכס הביטו זה בזו בחוסר אונים.

"תראי גברת, זה נורא פשוט," אמר זרח, "פעם בכמה זמן עושים טיפול למכונה ורושמים בטופס."

קלרה ליפשיץ הביטה בו במבט השמור לתולעת בתפוח. "כמה זמן? איזה טיפול? איזה טופס?"

"הא?" מלמל זרח.

נועה עמדה ליד קלרה ולא העזה להתערב. זו הייתה התחנה האחרונה בסיור המקיף שקלרה ליפשיץ ערכה בארטמיס, במהלכו תשאלה כל אחד מאנשי הצוות שהייתה לו נגיעה כלשהי לחדר המַחזור, לתקצובו, לאחזקתו או לתפעולו העקיף או הישיר. זרח, ראש אגף המנהלה, היה הנחקר האחרון במצעד המטומטמים.

"שאלתי," אמרה קלרה בקול חסר סבלנות, "מדי כמה זמן, מהו הטיפול ובאיזה טופס הוא נרשם."

"לא... לא הבנתי," מלמל זרח.

קלרה קפצה את שפתיה. היא צמצמה את עיניה ונשפה אוויר מאפה. נועה נסוגה צעד קטן אחורה.

"מה התפקיד שלך בארטמיס?" שאלה לבסוף קלרה. היא הדגישה כל מילה בנפרד.

"התפקיד שלי? אני ראש אגף מנהלה." זרח שילב ידיים וחייך בשביעות רצון.

הוא כנראה האדם עם הכי מעט מודעות עצמית כאן, הרהרה נועה.

"ובתור ראש אגף מנהלה," רשפה קלרה, "אתה לא חושב שאתה אמור לדעת כל כמה זמן צריך לערוך כל טיפול לממיין הזבל, ובאיזה טופס יש לרשום שהטיפולים התבצעו?!" קלרה הגתה את המילים האחרונות כמעט בצעקה. נועה לא חשבה שהיא מסוגלת לרגש כזה כלל.

"אה... לא הבנתי," אמר זרח.

"את. בואי איתי," אמרה קלרה לנועה בנימת קול מקפיאת דם. "את מכירה את ארכיון הטיפולים הדיגיטלי?"

"כן," מלמלה נועה.

"תוציאי משם את היסטוריית הטיפולים של חצי השנה האחרונה."

שיט, הרהרה נועה. כל השינויים שאלכס והיא עשו בחודש האחרון יופיעו שם מייד. לעזאזל, היא אפילו תזהה אילו שורות קוד אלכס הוסיף, והם לעולם לא יצליחו להסביר מדוע הם הנדסו מחדש תהליכי עבודה של התחנה בלי קריאות שירות מפורשת או אישור מהרשות.

"אבל, רגע," נועה נאחזה בשביב תקווה אחרון, "לא יהיו שם כל

הטיפולים. הוא הרגע אמר שהם לא רושמים...״

״את תצליבי את הרשימה עם משיכות ממחסן החלפים באותו פרק זמן,״ אמרה קלרה, ״הן נרשמות באופן אוטומטי, גם אם ה...״ החיוך שהפציע בקצה שפתיה של קלרה העביר בנועה צמרמורת, ״...מנהלן הזה שכח לרשום.״

״אני אוציא את זה מהעמדה בקצה המסוע,״ אמרה נועה לאחר כמה שניות. ״יש שם חיבור מהיר יותר לארכיון.״ קלרה הנהנה הנהון יחיד.

נועה ניגשה לעמדה בזמן שקלרה נעמדה מול זרח. היא לא שמעה את דבריה מרחוק, אך הצבע אזל מפניו. כשהייתה בטוחה שאיש לא צופה במעשיה, הוציאה מכיסה את מכשיר הקשר.

״אלכס!״ לחשה, ״אלכס, תענה!״

המכשיר רחש לאחר רגע ארוך, ולפני שנועה עמדה לרסק אותו בעצבים. ״מה קרה?״ נשמע קולו של אלכס.

״יש לנו בדיוק עשר דקות לפני שגברת גסטפו עולה עלינו,״ לחשה נועה. ״היא ביקשה לראות יומני מלאי מהמחסן.״

נועה הציצה שוב לעבר קלרה וזרח. הוא הלך וקמל לנוכח מבטה ודבריה. מאלכס לא נשמעה תשובה.

״אלכס, לעזאזל, תענה!״

מכשיר הקשר שוב רחש. ״אין מצב שאני אצליח לשפץ עכשיו את היומן,״ אמר אלכס בקול צרוד, ״זה המקום הכי רגיש בארכיון. כל אנומליה מתגלית שם כמעט מייד.״

״אלכס, אתה חייב למחוק את כל מה שלקחנו משם בחודש האחרון.״ נועה אחזה בכוח במכשיר הקשר וידה רעדה. ״תשנה את יתרת הפתיחה במלאי. אף אחד לא יבחין באי־התאמות אם היתרה מלכתחילה מגבה אותנו.״

״אני צריך לפחות ארבע שעות רק כדי לנתח את הטבלאות!״

קלרה קטעה לפתע את נאום התוכחה שנשאה באוזני זרח. היא הביטה בשעונה והישירה מבט לעבר נועה. קלרה פתחה בצעידה מדודה לעבר העמדה שלידה עמדה נועה. נועה מיהרה להסתתר שוב מאחורי העמדה.

״אלכס, תגיע לסיפון העגינה.״ פיה של נועה היה יבש. ״אני אנסה לעכב אותה עד כמה שניתן. תמצא מעבורת לשניים, תתדלק אותה ותחכה לי. אני עוברת לדממת אלחוט.״

"אבל..."

נועה כיבתה את המכשיר והחלה להקליד. אצבעותיה היכו בכוח על המקשים. המסך ריצד, חלונות ותפריטים התחלפו במהירות בזה אחר זה. נועה ניגבה את מצחה והמשיכה להקיש.

"יש בעיה כלשהי?" קלרה הופיעה לפתע ליד נועה. "זה אמור להיות דוח פשוט."

"לא... לא בדיוק," אמרה נועה במהירות. "רצית את כל תנועות המלאי, נכון?"

"כן." קלרה קפצה את שפתיה. "אלה אמורים להיות שני עמודים בלבד."

"זהו, שלא כל כך," אמרה נועה. "בגלל שזרח לא הקפיד על הרישומים, נאלצתי לעשות שאילתה הרבה יותר רחבה ולכלול כל תכתובת שקשורה לתחזוקה של המכונות. לפני שעשיתי את זה, קיבלתי פלט כמעט ריק. שום דבר פה לא מעודכן."

שפתיה של קלרה התעוותו. "תראי לי מה מצאת עד עכשיו."

נועה זזה הצידה ונתנה לקלרה לעמוד מול המסך. הדוח היה עמוס לעייפה במספרים ותאריכים. קלרה החלה להקיש על כפתורי המקלדת. כמות עמודי הדוח שהופיעה בתחתית המסך החלה לקטון.

אלוהים, הרהרה נועה, היא יודעת בדיוק מה לחפש. נועה הביטה בשעונה. אלכס בוודאי הגיע כבר לסיפון. היא כחכחה בגרונה.

"סליחה, גברת ליפשיץ," מלמלה נועה בקול צרוד, "אבל..."

"קלרה," אמרה קלרה והפנתה אליה את ראשה, "את יכולה לפנות אליי כקלרה. אחרי הסיוע שהענקת לי ביממה האחרונה, הרווחת את זה ביושר."

"ת... תודה," אמרה נועה, "אבל אם את מסתדרת כאן, אני צריכה לחזור למשרד שלי. הצטברו לי כמה..."

"משימות," אמרה קלרה והחזירה את מבטה למסך. "כן, בוודאי. את משוחררת כרגע, אבל שלחי אליי את הקולגה שלך."

"אלכס," קולה של נועה היה חנוק. הדוח שקלרה עבדה עליו המשיך להצטמק. שמו של אלכס הופיע בכמה רשומות על המסך.

"כן," אמרה קלרה בלי להביט בה. "השם שלו הוזכר ביחס לכמה פרטים שאני צריכה לאמת."

"בוודאי," אמרה נועה, "אני כבר קוראת לו."

היא הפנתה את גבה לקלרה ולחדר המְחזור, ונכנסה למעלית. היא

הצמידה את כפות ידיה לקיר המעלית והתנשמה בכבדות בזמן שהמעלית נעה לעבר סיפון העגינה. כמה זמן נותר להם לפני שקלרה תחשוד גם בה? כמה רחוק יספיקו לברוח? ומה יהיה אחר כך? הרשות הייתה ארגון בירוקרטי להחריד, אך מחלקת חקירות פנים הייתה אחת המחלקות הבודדות שביצעו את תפקידן נאמנה. קלרה ליפשיץ הייתה ההוכחה לכך.

אלכס ישב ליד המעבורת וכסס ציפורניים. מבטו היה נעוץ ברצפה והוא מצמץ ללא הרף. הוא זינק ממקומו כששמע את צעדיה של נועה. פניו נראו פחות חיוורים כשראה שזו היא.

"מישהו ראה אותך?" מלמל.

"לא נראה לי," אמרה נועה, "אבל כדאי שנעוף מכאן. היא מוכנה?"

"מתודלקת בשבעים אחוזים," אמר אלכס. "זה מה שהספקתי לפני שהמסוף ביקש אסמכתה לאישור הקצאה."

"זה יספיק לנו לפחות עד תחנת אתנה," הרהרה נועה בקול רם. "נצטרך לתדלק שם ולספק הסברים."

"חשבתי כבר על משהו," אמר אלכס, "אפשר לומר להם ש-"

צפצוף חד נשמע לפתע במערכת הכריזה. *"נועה פורז ואלכס מרקוביץ' מתבקשים להגיע בדחיפות למשרד המנהל."*

נועה ואלכס הביטו זה בזה בשתיקה ומיהרו להיכנס למעבורת. אלכס התיישב מול לוח הבקרה ונועה הגיפה אחריה את הדלת ההרמטית. "נחשוב אחר כך מה לומר ולמי," מלמלה.

צליל התרעת שגיאה נשמע לפתע ממקום מושבו של אלכס, מלווה בקללה ברוסית. אלכס תפס את ראשו בבהלה.

"אלכס," אמרה נועה בשקט, "מה קרה?"

"כל אישורי העזיבה האוטומטים בוטלו." אלכס ניגב את מצחו נוטף הזיעה. "אף אחד לא הולך לשום מקום. רגע... את ידעת מזה?"

"נראה לך?" נועה התקשתה להסתיר את סערת רגשותיה. "חוץ מזה, ממתי מישהו עושה דברים כאלה בלי שזה דרכנו? צריך סיווג ושליטה במערכ-" דיבורה גווע כשהבינה.

"חקירות פנים," השלים אלכס את המחשבה שלה בקול רם. "הם יכולים ויודעים לעשות הכול. הם לא צריכים עזרה של שני מהנדסי מערכות מידע שהולכים לשבת בתא בגודל ארבע מטר על ארבע מטר עד סוף החיים שלהם."

"היא אפילו לא הייתה צריכה לעשות את זה בעצמה," אמרה נועה בכבדות. "מספיק שהביאה איתה התקן נייד וחיברה אותו לנקודת תקשורת כלשהי. זה מתקין תוכנת ניטור אוטומטית בלי מאמץ."

"רגע," אמר אלכס, "אבל זה אומר ש..." הם הביטו אחד על השני בשתיקה מתוחה.

"לעזאזל, הדלת!" נועה זינקה לעבר דלת הכניסה למעבורת. היא לחצה על קודן הכניסה ופתחה את הדלת. "מהר! צא החוצה!"

"לצאת?" מלמל אלכס וקרב אליה באיטיות, "אבל למ-" נועה אחזה בו בחוזקה, גררה אותו החוצה ולחצה על כפתור סגירת הדלת ההרמטית. שני צוערים מצוות האבטחה יצאו מפתח המעלית כמעט ברגע שדלת המעבורת נסגרה.

"שתוק ותגבה אותי," לחשה נועה.

"הם הולכים לעצור אותנו!"

"הם כבר חושדים בנו," אמרה נועה במהירות, "לפחות שלא יבינו שגם ניסינו לברוח."

הצוערים קרבו אליהם. "מחכים לכם במשרד המנהל," אמר אחד מהם בקשיחות. "לאיפה הלכתם?"

"האסטרונאוט הזה נעל את עצמו באחת המעבורות ולא שמע את הכריזה," אמרה נועה. "חילצתי אותו משם בקושי." נועה חשבה לרגע והוסיפה, "יכול להיות שהפעילו נוהל אבטחה שנועל את כל המעבורות בסיפון?"

"בטח," אמר הצוער השני, "זה הגיע מחקירות פנים."

"נו באמת," אמרה נועה, "חשבתם ליידע אולי את צוות מערכות מידע לפני שמישהו מאיתנו נכנס לעדכן קושחה וננעל בפנים?"

הצוער הכניס אותם למשרד המנהל. קלרה ישבה על הכיסא של יואל, ויואל עמד לצידה במבוכה.

"רוב תודות על שכיבדתם אותנו בנוכחותכם," אמרה קלרה, "אני תוהה באיזה אופן תשולם התוספת למשכורתי על זמן ההמתנה שלי." היא נשענה קדימה ואמרה בקול נמוך, "אולי מכיסכם?"

"הם תמיד היו אנשי הסגל הבעייתיים ביותר," מיהר יואל לומר.

הצוער כחכח בגרונו ולחש דבר־מה באוזנה. קלרה כיווצה את גבותיה.

"ולא חשבתם ליידע את צוות מערכות מידע?!" היא פנתה ליואל, "מדוע לא תדרכת אותם על נוהל נעילה?"

"אבל..." החיוך המבוכה נמחתה מפניו של יואל, "תראי, בכל זאת יש..."

קלרה נאנחה והסתה את יואל בהינף יד מהיר. היא פתחה אוגדן מסמכים שמן שהיה קשור בגומייה דקה שהייתה על סף קריעה, ושלפה משם עֵרמת ניירות משודכים באטב משרדי.

"אדון מרקוביץ'," נעצה קלרה מבט באלכס, "האם אתה שלחת את ההודעות האלה?"

היא הושיטה את הניירות לאלכס, שלקח אותן ביד רועדת. הוא החל לעיין בהן, מעביר דף בכל פעם שעיניו סיימו להתרוצץ עליו. בשלב מסוים הוא הפסיק לקרוא את הדפים ודילג לסוף העֵרמה. אלכס כחכח בגרונו.

"זה..." אמר לבסוף, "אימיילים שכתבתי לצוות הנדסה."

"מצוין," אמרה קלרה, "אז אנחנו מסכימים על העובדות."

"איזה עובדות?" שאל יואל.

"שבמשך שנתיים תמימות מתחנן מר מרקוביץ' בפני אוסף המהנדסים לכאורה אשר תחת ניהולך, שיבצעו נוהל 221ב על הממיין בחדר המִחזור."

"באדי," נועה ואלכס פלטו את המילה בו זמנית.

"סליחה?" קלרה הביטה בהם בעיניים עגולות.

"ובכן... באדי," אמר אלכס באיטיות, "ראשי תיבות של בורר אסינכרוני לדגימה יזומה."

שקט השתרר בחדר בזמן שקלרה לטשה בו עיניים.

"כן," אמרה לבסוף, "אני מניחה שזה נשמע כמו תיאור מדויק."

אלכס הביט בנועה בחיוך קטן.

"בקצרה," המשיכה קלרה, "העובדים שלך, אם אפשר לקרוא להם כך, התעלמו ממנו לחלוטין."

"אז מה?" אמר יואל, "לא הבנתי."

"אמת," אמרה קלרה, "אתה אכן לא מבין."

"הא?"

"נוהל 221ב שנכנס לתוקף לפני שלוש שנים וחצי," הדגישה קלרה כל מילה, "מתייחס לחיישני הקרבה ב... באדי?" היא הפנתה מבט לעבר אלכס ונועה לקבלת אישור. הם הנהנו בהסכמה.

"מה זה אומר?" עיניו של יואל בהו בקלרה כאילו הצמיחה קרניים.

קלרה ליפשיץ נשמה עמוקות ועצמה עיניה. "לחיישני הקרבה של הבאדי יש זמן חיים קצוב. אחרי שנתיים מההתקנה יש לכיילם. אחרי ארבע שנים חייבים להחליפם. נראה שבארטמיס מילאו טפסים אבל לא טרחו לבצע את הטיפולים."

"אהא!" צהל יואל והצביע על אלכס ונועה, "ידעתי שזה באשמתכם!"

"אתה כנראה לא הבנת, מר סיטון, אז אסביר לך." קולה של קלרה היה קר כקרח. "תפקיד מחלקת מערכות המידע הוא לעדכן את יומני התחזוקה לפי הדיווחים של המהנדסים האחראים. החלפת החיישנים בפועל היא באחריותם הישירה של ראש צוות ההנדסה ומנהל התחנה."

"אה... הא?" מלמל יואל.

"חיישני הקרבה מוגדרים כמערכת קריטית בסיווג א'," אמרה החוקרת ליפשיץ, "כיוון שאם לא מחליפים אותם בזמן הרובוט עלול לפגוע באנשים שנמצאים בקרבת המסוע."

"אה... הא?"

"האדם שאמור לבצע את ההחלפה הוא ראש צוות ההנדסה," אפשר היה לשמוע את חריקת שיניה, "ומי שאמור לוודא את ביצוע ההחלפה הוא מנהל התחנה."

"אה... הא?"

"יהודה ציפורי," סיננה הגברת ליפשיץ, "ראש צוות ההנדסה. האדם שנהרג. הוא לא בדק את חיישן הקרבה. ואתה לא פיקחת עליו לוודא שהוא בודק את החיישן. שניכם אחראים למחדל."

יואל העביר את עיניו מקלרה, לנועה, לאלכס ובחזרה לקלרה.

"הא?"

"זה היה..."

"הדבר הכי מטורף!"

"ומדהים!"

"שראיתי בארטמיס!"

"בארטמיס?" חייכה נועה, "בכל השירות שלי ברשות!"

"את מאמינה שהיא עדיין מסבירה לו?" אלכס עמד ליד שולחן העבודה. הוא לא הצליח לשבת מאז שהם חזרו למשרד אחרי שקלרה שחררה אותם. "אני לא מאמינה שהיא אשכרה חשבה שיש טעם לנסות להסביר לו משהו."

"יצאנו מזה!" אלכס זינק לפתע על השולחן. "את קולטת שיצאנו מזה?!"

"זה לא נגמר," נאנחה נועה, "עד שהגברת מהשטאזי מסיימת לשיר."

"ברגע שהיא מסיימת לשיר אנחנו חוזרים לעבודה!" הניף אלכס את שתי ידיו באוויר. "התחנה הזו תחזור לתקתק!"

נועה לטשה בו עיניים.

"ובכן..." מלמל אלכס, "בתנאי ש... אף אחד נוסף לא ימות?"

"הפרט הקטן הזה, למשל," אמרה נועה. היא הפעילה את המסוף וניסתה להתרכז בדוח הקריאות היומי. אלכס נשאר לעמוד על השולחן ואז ירד ממנו בשתיקה. רעש תקתוק מקשים מילא את החדר, בזמן שאלכס ניסה להגניב מבטים לנועה. היא לא הביטה בחזרה.

"זה באמת נחמד מצידך," אמרה קלרה, "אין פה אף אחד אחר שאני יכולה להיעזר בו."

"בשמחה!" נועה ניסתה לזייף התלהבות. ככל שתסיימי מהר יותר, ככה תעופי מכאן מהר יותר, הרהרה.

הן צעדו לסיפון העגינה זו לצד זו. נועה גררה אחריה את מזוודת הטרולי של קלרה. קלרה נשאה בידיה אוגדן ניירות שמן, ועל כתפה היה תלוי תיק נשיאה עם מסוף מידע נייד.

"את בטוחה שאת לא רוצה ש..." שאלה נועה.

"לא, זה בסדר." קלרה חייכה חיוך כן נדיר, שלא נועד להשלות טרף. "חומר החקירה לא עוזב את הידיים שלי עד שאני מגיעה בביטחה למשרדי הרשות. זה הנוהל."

"כן," מלמלה נועה, "בוודאי."

"הקלדתי את הסיכומים האלה עד ארבע בבוקר," קלרה שפשפה את עיניה, "היה נחמד להיעזר במישהו, אבל רק לאנשי חקירות פנים יש הרשאה לכך. זה הנוהל."

נקווה שלא יהיו תקלות מיוחדות במעבורת או בתחנה, הרהרה נועה. הציפייה לראות את גברת ליפשיץ על ספינת חלל שהולכת ומתרחקת לכיוון האופק הייתה קשה מנשוא. שתיהן עמדו בשולי הסיפון, וצפו בצוות התחזוקה שהמשיך בהכנות לקראת שיגור המעבורת של ליפשיץ.

"אומרים שזה בגלל הקרינה הקוסמית," הפרה קלרה את השתיקה.

"מה?" שאלה נועה.

"הטמטום," אמרה קלרה, "אה, סליחה: 'הירידה התפקודית ביכולות הקוגניטיביות של הצבות לטווח ארוך', לפי מחלקת ביקורת ומחקר." קלרה עטתה חיוך מריר על פניה.

נועה בלעה רוק ונעצה מבט במעבורת.

"זו השערה אחת," המשיכה קלרה, "יש עוד: אפקט לא ברור של קלסטרופוביה; האוכל המשומר; קרינת הפלוטוניום; אלומיניום במטהרי המים... אין לזה סוף. זה הולך ונהיה גרוע יותר ככל שהרשות מאריכה את הרף המותר של שהות בחלל."

"זה... זה מה שאנחנו בשביל הרשות?" אמרה נועה בקול צרוד, "שפני ניסיון?"

"את ספציפית לא," אמרה קלרה, "וגם לא הקולגה שלך. אתם במחצית האחוז."

"חצי האחוז...?" הצוות התריע על תחילת תדלוק המעבורת.

"הסטטיסטיקה מראה שמחצית האחוז מהאנשים לא מושפעים כמו השאר," אמרה קלרה, "בתחנת ארטמיס יש ארבע מאות איש, כלומר שני אנשים לא מושפעים. בכל משימה שלי אני מנסה למצוא מי הם כדי שאוכל להיעזר בהם בחקירה. למזלי שניכם הייתם באותה מחלקה."

אנשי צוות התחזוקה המשיכו להתרוצץ סביב המעבורת, ולצעוק הוראות זה על זה.

"את שואלת את עצמך על תרופה, נכון?" קלרה חייכה חיוך עקום, "יש כמה כיוונים מבטיחים. יש גם פתרונות חלקיים שאנחנו מנסים."

"השבב," הבינה לפתע נועה, "הוא לא נועד לשפר את השרידות הפיזית. הוא נועד למנוע התדרדרות קוגניטיבית."

"את בהחלט בחצי האחוז," מלמלה קלרה, "וכן. אך כמו שהבנת, לא מדובר בהצלחה מרובה."

נועה הפנתה את ראשה באיטיות לעבר קלרה, בעוד הצוות מסיים את הטיפולים האחרונים לפני ההמראה.

"כמה זמן נשאר לי?" לחשה נועה, "ולאלכס? אני לא כאן הרבה זמן, אבל אלכס מוצב פה כבר יותר מחמש שנים."

"אף אחד לא יודע," אמרה קלרה בלי להניד עפעף, "אבל לפי המודלים הסטטיסטיים של ביקורת ומחקר, מחצית האחוז חסינים להתדרדרות כמעט לגמרי."

"כמעט?"

"'כמעט' זה הכי טוב שאני יכולה לתת לך, מתוקה," אמרה קלרה, "האמת העצובה היא שאנחנו חייבים את מחצית האחוז האלה. הם בערך מה שמחזיק את כל תוכנית יישוב החלל של הרשות. אין לך מושג מה אנחנו עושים כדי לשמור עליהם."

נועה קרבה לקלרה באיטיות. "מה את אומרת לי?" קולה של נועה היה נמוך. שפתיה קפוצות.

"לדוגמה, תארי לעצמך שהייתי מגלה שמישהו התעסק עם שבבי הניטור בתחנת חלל מסוימת," אמרה קלרה והפנתה אליה את מבטה. "במקרה רגיל מי שעשה את זה היה נמק במושבת עונשין לשארית חייו. אבל," קלרה חייכה, "אם היא או הוא היו בחצי האחוז..."

נועה פסעה צעד אחד אחורה. קלרה ליפשיץ אחזה בטרולי ואמרה "תודה, נועה. אני אקח את זה." היא חייכה לעברה חיוך קטן של ניצחון, ונכנסה למעבורת.

נועה ישבה על הספסל שמול הקפיטריה. ראשה היה נתון בידיה והיא התנשמה בכבדות.

"הכול טוב, מאמי?" נשמע לפתע קול צפצפני. נועה הרימה את ראשה, למרות שזיהתה את הקול.

"היי, שירלי," אמרה בשקט.

"את נראית כאילו מישהו נסע עלייך." שירלי צחקקה. נועה זזה ימינה כששירלי התיישבה ללא הזמנה ודחקה אותה.

"לא... לא חשוב," נאנחה נועה, "עזבי, יום נאחס."

"אני יודעת בדיוק על מה את מדברת," אמרה שירלי, "גם לי לא הולך כלום. כולם התפרקו לי."

נועה קימטה את מצחה והרימה את מבטה. "התפרקו?"

"כן, הסיכות שלי," שירלי הכניסה את ידה לתיק והוציאה תכשיט קטן ומנצנץ. היא הושיטה אותו לנועה, שקירבה אותו לעיניה באיטיות. זו הייתה סיכת דש לבגד, שהורכבה מאביזרים ביתיים. הרקמה הזוהרת, שהוצמדה למשטח קטיפה זעיר, יצרה ציור קטן אך מרהיב של פרח. בגב משטח הקטיפה הודבקה סיכה. זה היה תכשיט צנוע, אך ניכר שעבודה רבה הושקעה בו.

"זה... ממש יפה," אמרה נועה במבוכה.

"נכון? עבודת יד לגמרי שלי!" שירלי צחקקה. "כבר הרבה שנים אני עושה את זה. נותנת מתנות לחברות, משפחה... לאימא שלי יש כבר מלתחה שלמה שלהן."

"האמת שזה ממש מדהים," אמרה נועה, והתקשתה להאמין כי היא מנהלת שיחה של ממש עם שירלי, "אבל למה את אומרת שהיא מפורקת?"

"אה, את זאת עשיתי לפני חודשיים בערך," אמרה שירלי, "אבל בכמה שבועות האחרונים כלום לא מצליח לי. הנה, תראי." היא הוציאה עוד תכשיט מהתיק.

נועה בחנה את העיסה המנצנצת. אלה היו כמה חוטים שחוברו ברישול למשטח קטיפה מרופט מרוב נסיונות דקירה. הסיכה שבגבו הייתה מותקנת כלאחר יד, ונפלה ברגע שנועה נגעה בה.

"רואה כמה פעמים דקרתי אותה?" אמרה שירלי, "כאילו זה בכוונה לא רוצה להתחבר. חודש נאחס."

"ח... חודש?" עצרה נועה את נשימתה.

"כן, כבר חודש אני לא מצליחה להכין אף סיכה חדשה." שירלי נאנחה והביטה בנועה בעיניים שחורות גדולות.

"אבל..." מלמלה נועה, "זה אומר ש..."

"זה אומר שאני בתקופה על הפנים," רטנה שירלי. "חבל על כל הציוד שקניתי. הכול ילך לפח. אולי אני אמורה להפסיק עם זה לגמרי."

"אני... אני צריכה ללכת," לחשה נועה והתרוממה בכבדות.

"הכול בסדר, מאמי?"

"לא, הכול לא בסדר," אמרה נועה. "אני... אני מצטערת, כל כך מצטערת." נועה מהרה להסתלק ולא העזה להביט לשירלי בעיניים.

אלכס התרסק בכיסאו באפיסת כוחות.

"אתה נראה בערך כמו שהרגשתי כשהיא סיפרה לי את זה," מלמלה נועה.

"היא איימה עלינו," לחש אלכס, "תסתמו את הפה ותמשיכו לעשות את העבודה שלכם, או שאני קוברת אתכם במושבת עונשין."

"לא נראה לי שזה היה איום," אמרה נועה.

"ולי נראה שלא ראית פרקים של הסופראנוס," אמר אלכס. "יש לאיום

צבע וצורה מאוד מוגדרים, וזה היה לגמרי זה."

"לא איום, אלכס," הנידה נועה את ראשה לצדדים, "ברית."

"על מה את מדברת?" אלכס קימט את מיצחו.

"הם תלויים בחצי אחוז, זה בדיוק מה שהיא אמרה," אמרה נועה. "היא לא הייתה אמורה לתת לנו לחמוק מעונש, אבל היא עשתה את זה בכל זאת. הם צריכים אותנו. הרשות לא יכולה לתפקד בלי החצי אחוז, והם יעשו הכול כדי להגן עליהם."

"ובתמורה?" אלכס נשען על השולחן לעבר נועה, "מה הם רוצים תמורת התענוג הזה?"

נועה שקעה בהרהורים. "אני מניחה שנדע בעתיד." היא המתינה כמה שניות לפני שהוסיפה, "וזה לא הכול, אלכס."

"מה עוד?" אמר אלכס.

"אתה מכיר את הסיכות ששירלי עושה?" שאלה נועה.

"לא ממש," אלכס גירד בראשו, "אני זוכר שהיא עושה משהו כזה בתור תחביב. איך זה קשור?"

"אז אני ראיתי את אחת הסיכות שלה והיא הייתה מהממת," אמרה נועה. "אני לא האמנתי שהיא יכולה ליצור משהו כל כך יפה. ואז היא פתאום אמרה לי שכבר חודש היא לא מצליחה לעשות אותן בכלל ואין לה מושג למה. יש לך מושג מה קרה לפני חודש שיכול להרוס את הכישרון היחיד שיש לה בחיים?"

אלכס הרהר לכמה שניות, ולפתע החוויר. "שיט."

"כן, זה גם מה שאני חשבתי," אמרה נועה. "מסתבר שלא באמת תיקנו אף אחד, רק הרסנו את מעט הטוב שהיה בהם."

"אני אתחיל עוד הלילה," אלכס קבר את ראשו בין ידיו ועצם עיניו. "בואי נגיד שמחר בבוקר נוכל להתעורר מחדש בטמבל-לנד."

נועה הרימה שתי ידיים מאוגרפות בתנועת התלהבות מעושה. "יאי."

נועה ואלכס ישבו במשרד בדממה. מדי פעם נשמע צליל הקשה במקלדת מלווה באנחת ייאוש.

"כמה נשאר לך?" אמר אלכס.

"עוד מאה עשרים וחמש," מלמלה נועה, "ואצלך?"

"מאה חמישים ואחת," אמר אלכס בקול שהיה על סף בכי. "מתוכן שישים

וחמש קריאות על כפתור שלא מוצאים."

"אתה מדבר על הכפתור המודגש בצבע דם ששמת במרכז התפריט הראשי?" אמרה נועה בקול חסר גוון.

"בדיוק," ענה אלכס, "זה שגם כשהם מוצאים אותו וצריך רק לענות בכן ולא, הם עדיין פותחים קריאה."

"אני רוצה למות," אמרה נועה. "תיקון: אני רוצה למות על הבאדי ולקחת את כולם איתי."

"אני אשמח לעזור," אמר אלכס, "אם תוודאי שגם אני איעלם מעל פני האדמה."

"זה היה יכול להיות מאוד מעשי," נאנחה נועה, "אבל זה כבר לא."

"אני לא מאמין שאילצת אותי למחוק גם את הרשימות שלי על השתלים, וגם את הקוד שכתבתי," רטן אלכס.

"סיכמנו שאין ברֵרה," אמרה נועה, "אלא אם כן אתה רוצה פה שוב את קלרה ליפשיץ."

"אלוהים, לא," רעד אלכס בכיסא.

"כן, זה בדיוק מה שחשב- לעזאזל!" אמרה נועה, "קיבלתי הודעה. משירלי."

"חכי רגע," אמר אלכס והקיש במהירות במקלדת, "הכנתי משהו בדיוק למצבים האלה." נעימת המארש האימפריאלי החלה להתנגן בחדר.

"תודה," נועה חייכה לרגע, "זה בהחלט מוסיף צבע."

"אז... את הולכת אליה?"

"כן," נאנחה נועה, "היא עדיין לא מסתדרת עם ההשתלטות מרחוק."

"אל תיפלי לצד האפל," אמר אלכס.

"אלוהים, רק תן לי את הכוח לא להתעצבן," נועה נשמה נשימה עמוקה ופסעה למשרד של שירלי. שירלי לבשה גופייה ורודה, ועל שיערה קשת מנצנצת, ורודה גם היא. נועה ניחשה שגם היום היא לבשה את המכנסיים השחורים הצמודים.

שירלי ישבה ושיחקה בשיערה בחוסר מעש, וניפחה בלון מסטיק לגודל בלתי אפשרי. כשהבחינה בנועה פוצצה את הבלון, ופניה הוארו בחיוך רחב. "היי, מאמי!"

"היי... שירלי," אמרה נועה בקול חרישי, "מה יש לנו היום?"

"היום? תודה לאל, הכול עוד אחלה," אמרה שירלי, "טפו-טפו, חמסה-

חמסה."

נועה לטשה בה עיניים. "אז למה..."

"אה, הכנתי לך משהו." שירלי פתחה את המגֵרה העליונה בשולחנה ושלפה משם קופסה קטנה בגודל כף יד של ילדה. "במיוחד בשבילך."

נועה מצמצה בעצבנות. היא העבירה מבטה מהקופסה לשירלי ובחזרה.

"יו, מאמי, את ממש בסטרס!" שירלי צחקקה. "רואים שאת עובדת קשה." היא קמה ממקומה, פסעה לעבר נועה, לקחה את ידה והטמינה בה את הקופסה. נועה הביטה בקופסה בתמהון ולבסוף פתחה אותה.

בתוך הקופסה נחה סיכה מקושטת. החוטים הזוהרים בצבעי תכלת, אדום וכסף יצרו תבנית מרהיבה של עלי כותרת בשיא פריחתם. כאשר האור מהתקרה נפל על התכשיט, היה נדמה לנועה כי הפרח קיבל חיים משלו ומנסה לפרוץ החוצה מהמסגרת המגבילה של הסיכה.

"אני לא יודעת מה לומר," מלמלה נועה במבוכה, "תודה... אבל למה?"

"אל תשאלי," אמרה שירלי, "יום אחרי שדיברתי איתך ליד הקפיטריה, קיבלתי פתאום חשק לעשות משהו חדש. עבדתי על זה כל הלילה וזה מה שיצא. עשית לי... איך קוראים לזה? קֶרֶמָה טובה?"

חיוך קטן הופיעה על שפתיה של נועה. "את מתכוונת קארמה," אמרה נועה, "קארמה טובה."

"אז גם זה," אמרה שירלי, "נו? את מתכוונת לשים אותה או מה?"

"לשים?" התבלבלה נועה, "אה, את הסיכה?"

"יא אללה איתך," שירלי צחקקה, "תני לי, הנה." היא נעמדה ליד נועה וענדה את הסיכה על דש חולצתה. כששירלי נעמדה לידה, הבחינה נועה בריח הבושם של שירלי, שיותר מכל הזכיר לה צוף פרחים.

"נראה פגז," אמרה לבסוף שירלי, "מתאים לעיניים שלך."

"ב... באמת?" הסמיקה נועה.

"כן, יש לך עיניים מהממות," אמרה שירלי, "את צריכה להוציא אותן מהמחשב מדי פעם. רוצה לאכול צהריים?"

"אני... אשמח," אמרה נועה, פניה עדיין סמוקים.

"אחלה," אמרה שירלי, "אני אאסוף אותך מהחדר שלך בצהריים. רק שלא ניתקל בדרך בצילה מהרכש. הסתומה חושבת שכדור הארץ שטוח."

"וואללה?" פלטה נועה ציחקוק משלה, "שמעתי על זה משהו."

הם המשיכו להביט זו בזו בשתיקה למשך כמה רגעים. נועה שלחה

לשירלי חיוך אחרון ולבסוף יצאה מהחדר, ממשת את הסיכה החדשה שלה.

קרן לנדסמן היא אמא, רופאה וסופרת, בסדר משתנה. היא זכתה בפרס גפן על סיפוריה "הגורגונה של הייזנברג" ו"לבד, באפלה" ועל ספרה הראשון "שמים שבורים". ספרה השני, "לב המעגל", שיצא לאור ב-2018, תורגם לאנגלית ויצא לאור בחו"ל מוקדם יותר השנה.

ערב

קרן לנדסמן

החתולים שוב הרעישו בקומה התחתונה. לרגע, רק לרגע, מַזָּד עמדה להסתובב הצידה, למרפק את יוֹן ולהגיד לה לרדת למטה ולהשתיק אותם. ההרגל לא נעלם, לא משנה כמה זמן עבר מאז שהן פגשו את הרופא, מאז שהן קיבלו את לוח השנה עם הסימנים האדומים, מאז שמַזָּד הבינה ש"לנצח" היה בעצם ארבעים ושלוש שנים, שבעה חודשים, שבועיים וחמישה ימים.

למטה, עוד משהו נפל.

הם עוד יחתכו כבל אם הם ימשיכו להשתולל. מזד תמיד רטנה ש"אם הם ימשיכו ככה אני אזרוק אותם מהחלון", או מהדלת, או מעמדת התצפית. תלוי איפה הם היו באותו רגע, וכמה יצירתית היא הייתה. ותמיד אחר כך אחד מהם היה מגיע להתלטף, לגרגר ולהשיר עליה פרווה.

היא תכננה מראש את התנועה לפני שהחלה לזוז. קודם להתהפך הצידה, אחר כך להוריד רגליים לרצפה, אחר כך להתיישב, ורק בסוף להיעמד. החריקות בגבה היו צורמות מהרגיל כשהתרוממה מהמיטה. היא תצטרך לבדוק לגבי השמן החדש הזה שהיא שמעה עליו כשהיא תגיע ללאגו. כולם דיברו עליו ב"צחנה", השם שהספנים נתנו לעיר הגבוהה בעולם. "צחנה" הייתה קטנה מהערים הגדולות שעל הקרקע, וגדולה מתחנות העגינה באטמוספרה העליונה, ובעיקר היא הייתה מסריחה כי היא נבנתה על אחת הפסגות שבהן מצבורי שלג עתיק הפכו לביצות מלאות זוהמה.

הספנים תמיד אהבו לחזור על שמועות. זו הייתה הסחורה הנפוצה ביותר שהם הסיעו ממקום למקום. לא שמזד האמינה לשמועות. הדברים החדשים היחידים בעולם היו שמועות. השמן החדש הזה בטח היה רק עוד שמן בישול שהצליחו לטהר טיפה יותר מהרגיל ולכן כולם מתלהבים ממנו. אבל היא בכל זאת תבדוק את זה כשתגיע ללאגו, ולו כדי לרטון בפעם הבאה

ש"כולכם מדברים שטויות", אבל עם גיבוי של מידע אמיתי.

הרשימה שלה לקראת הנחיתה התארכה עם כל יום. נראה כאילו כל הספינה קורסת ברגע שמזד מחליטה לבקר את היבשה. שתיהן היו זקוקות ליותר תיקונים ממה שמזד הייתה יכולה להרשות לעצמה. כשתנחת היא תצטרך לבדוק עלויות ולהחליט על מה להתפשר, אבל לפחות בינתיים היא הייתה יכולה להשתעשע ברשימה. עד כה הרשימה שלה כללה מפרשים חדשים, תיקון לדוד הדולף, החלפת פאנלים סולאריים (אם היא תמצא מישהו שעדיין יודע להחליף פאנלים סולאריים ולא ינסה רק לנקות את הפאנלים הקיימים ולגבות על זה כהתקנה חדשה), אוכל רטוב לחתולים, מהסוג שאי־אפשר להשיג למעלה, מסגרת חדשה לתמונה שיון ציירה כשהן נפגשו ומעולם לא השלימה, וספרים. היא פינתה חצי מאזור הסחורה בסיפון התחתון שלה בשביל ספרים אמיתיים. כששאלו אותה היא אמרה שזו סחורה מבוקשת יותר מהמזון המשומר שהיא העבירה לרוב, אבל האמת הייתה שכשהיו לה ספרים למטה היא הייתה מדמיינת את יון יושבת מאחורי עֵרמה וממתינה לה שתגיע כדי להקריא לה את הפסקה האחרונה שהיא נהנתה ממנה.

הרופאה שפגשה ב"צחנה", אמרה לה שהפגמים בגופה ימשיכו להצטבר אם לא תיכנס בדחיפות לניתוח כולל. היא המליצה על החלפת מפרקים, ציפוי ושט, השתלת ריאות ברזל, וחיפוי חדש לכל האזורים שנפצעו, התקמטו ונקרעו בעורה. היא גם הביטה בה מעל הזגוגיות ומלמלה, "וכמובן, חיוני לחדש את המיגון של הכור, אחרת המצב שלך ימשיך להתדרדר."

החלפת המיגון תעלה כמו כל החלפים שהרופאה המליצה עליהם ביחד. אולי, אם הייתה צעירה יותר ואם יון עוד הייתה בסביבה לנזוף בה ש"ככה לא תצליחי להמשיך לעוף, ואז מי יטפל ביי?". אבל יון לא הייתה בסביבה, ומזד חשה את הגיל שלה בכל סיבוב גלגל שיניים בגבה, ואיתו את חוסר היכולת להמשיך להטליא את הספינה ואת עצמה.

היא ירדה למטבח ומצאה את החתולים מתרוצצים סביב קערת המזון ההפוכה שלהם. באנחה, הוסיפה "משהו להדביק את הקערות של הפושטקים" לרשימה שלה. היא תוכל להכין דבק בעצמה, אם תצליח לקנות את החומרים. היא עוד זכרה את התקופה בה אפשר היה לבזוז בתי קברות בשביל עצמות. היום הכול שמור, ורק העשירים באמת יכולים להרשות לעצמם דבק איכותי.

מזד הזעיפה את פניה לחתולים, שהתרוצצו סביב רגליה. "שמעתם? אם תמשיכו לעצבן אני אהפוך אתכם לדבק!" קולה התפצח בגרונה, כמו אחרי תקופה ארוכה בה לא דיברה. היא עדיין לא התרגלה לקול הזה, אפילו שהיה לה אותו כבר שלוש שנים, מאז שהחליפה את מיתרי הקול שלה בקופסת המיתרים הזולה יותר.

החתולים לא התרשמו. היא התכופפה, סידרה את הקערה והחזירה את האוכל לתוכה. החתולים, כמובן, סירבו לגעת באוכל שלדעתם כנראה היה ישן מדי. היא התיזה את שאריות שמן הדגים על הקערה, והחתולים גרגרו והחלו לכרסם את האוכל. כשהתיישרה, שוב נשמעה חריקה מכיוון הגב התחתון שלה. היא תצטרך להחליט מה לתקן קודם, את הגב או את הראייה. לפחות את החתולים לא היה צריך לתקן. היא ליטפה את הפרווה של שמש, הכתומה עם הפסים השחורים. "חתולה טובה," אמרה מזד, בקול שלא היה שלה. "חתולה טובה."

פרח, הגדול יותר והוורוד יותר, נדחק לכף ידה של מזד, דורש את מנת תשומת הלב שלו. "אני לא יכולה לשבת כאן וללטף אתכם כל היום!" רטנה מזד, אבל כמובן שהיא התיישבה על רצפת המטבח, שעדיין הייתה דביקה משאריות פיח ושמן, וליטפה את ארבעת החתולים. זו הייתה טיפשות לשמור על ארבעתם. הם היו צריכים אוכל וטיפולי התאמה לתעופה, ורוב הזמן בילו בשיזוף על הסיפון העליון במקום במרדף אחרי תיקנים, היצורים היחידים ששרדו כמו שהם, ללא שיפורים והתאמות טכנולוגיות, למרות הקרינה ולמרות הבלאי שעל פני כוכב הלכת היחיד של המין האנושי.

"ארבעה," רטנה מזד, ופסעה למטבח, "זה הרבה דבק." אבל הם כבר לא הקשיבו לה, אלא חזרו לרדוף זה אחרי זה, אחרי הזנבות שלהם, ואחרי צלליות מדומיינות שרק חתולים מסוגלים לראות.

היא פתחה את קופסת החימומהיר העליונה, מתעלמת מהצבעים שעל העטיפה. העטיפות תמיד הבטיחו דברים כמו "עוף ברוטב שזיפים" או "דגי מעמקים בתוספת קוויאר", אבל לכולן היה את אותו הטעם. אצות ומתכת. לפעמים מזד לא הייתה בטוחה אם היא בכלל זוכרת מה הטעם של עוף, שזיפים או כל אחד מהדברים שהתגיות על הקופסאות הבטיחו. הדברים האלה לא שרדו בגובה, והיו יקרים מדי על הקרקע. לפחות היא לא תצטרך להצטייד במזון בלאגו. היה לה מספיק לעוד שלוש שנים, ועל פי הרופאה, לא בטוח שהיא תשרוד עד אז.

•

לאגו סוף-סוף נראתה מתחתיה, ובמרכזה המגדל. מזד חגה לכיוון הכבל שנמתח מהקרקע עד שדקר את הרקיע מעליה. המאמינים סיפרו שפעם קופסת מתכת הייתה יורדת משם, ואפשר היה לנסוע איתה אל השמים. מזד מעולם לא האמינה לאגדות האלה. היא ידעה טוב מאד מה יש בשמים, ובפירוש לא היו שם קופסאות מתכת. היתרון העיקרי של מאמיני הקופסה היה שהם שמרו על תחזוקת המגדל של לאגו. מנחתי הספינות הטובים ביותר היו שם, ומזד מעולם לא נתקלה בבעיה שטכנאי המגדל לא יכלו לפתור. היא העוותה את פניה כשחשבה על הסיבוב בין יושבי המגדל. הכול שם היה מזוהם ודחוס מרוב גופים אנושיים, והיה אבק בכל מקום. גם בגובה של קילומטר, היא הייתה קרובה מדי לקרקע לטעמה.

ככל שהתקרבה, המבנה התחתון הפך מגוש אפור וחסר צורה למבנה הטרפזי המוכר. שוליים אלכסוניים שנפגשו בגג קטום וממנו נמתח הכבל הענק למקום לא ידוע בשמים. מה שנראה מרחוק כגוש בודד היה גיבוב של קרוניות נטושות, בתים, חלקות קרקע, והחשוב מכול, מנחתי ספינות וסיפוני תיקונים.

"מ"ם-אחד-שבע." מזד שלחה את קוד הזיהוי במקביל גם בצפצופים ארוכים וקצרים, בהתאם לנוהל, אפילו שלא הייתה בטוחה שמישהו מהצעירים שאיישו כיום את המגדל עוד ידע לקרוא אותם. "מגיעה מהעיר שבשחקים." בגישה למגדל לאגו היא הייתה חייבת להשתמש בשם הרשמי של "צחנה".

"ברוכה הבאה מזד." הרדיו שלה קרקר, ומזד זיהתה את הקול. הוא עדיין לא היה צריך להחליף חלקים פעם בכמה שנים.

"מֶטֶר!" היא חייכה אל המיקרופון שלה. "כבר נותנים לך להנחית ספינות?" היא ידעה שכן. היא קיבלה את המכתב שלו לפני שלושה חודשים. הוא סיפר על הקידום, על האוכל המשופר והמשכורת הגבוהה יותר. מזד הכירה אותו מספיק כדי לדעת שמה שחשוב הוא מה שהוא לא סיפר. הוא לא סיפר על הנערה לה התכוון להציע לחיות איתו במכתב הקודם, הוא לא סיפר איך עבר הריאיון האישי אצל ראש הגילדה לנפחות בו הוא תלה את תקוותיו להחלפת מקצוע, והחשוב מכול - הוא לא סיפר על אביו. על המוות הזה היא שמעה מספינה אחרת.

"רק את הטובות," קרקר הרדיו שלה חזרה. היא חשבה שהיא שמעה אותו

מחייך, אבל אי־אפשר היה לדעת עם ההפרעות ברקע. "מפלס גימ"ל שלוש שבע מוכן עבורך, מזד."

היא לא הייתה בטוחה כמה מֶטֶר זכר מהיום בו אבא שלו גירש אותה ואת יון, כשהוא גילה שהן סיפרו למטר על החיים למעלה, על איך נראים עננים מהצד השני שלהם, על עולם בו לא צריך להסתגר מפני גשם חומצי או לחלוק מזרון עם כל המשפחה, ולשמוח שיש לך מזרון שיפריד בינך לבין הרצפה. הגילוי הצית ויכוח בין יון לאחיה, שהתגלגל להטחת האשמות על נטישת הבית והמשפחה. זו הייתה הפעם הראשונה והאחרונה בה מזד שמעה את יון צועקת על אחיה, משתמשת במילים שהיא לא ידעה שיון הכירה בכלל, ולאחר מכן אבא של יון טרק את הדלת בפניהן והן חזרו לספינה והמריאו. בכל הביקורים הבאים אביו של מטר נעדר.

היא חגה סביב המגדל, מחפשת את המנחת המתאים. מפלס גימ"ל היה גבוה יחסית. יהיה קל יותר להמריא ממנו. מטר בטח חשב על זה כשפינה עבורה את המנחת.

היא הפחיתה את כמות הקיטור שננשפה מהמנוע כדי להאט והסיטה את הכנפיים כדי לחוג פעם נוספת, להתאים את מהירותה למהירות המנחת המסתובב, ולבסוף, לנוח עליו ברכות למרות הערפל. "כמו פרפר על עלה כותרת," יון תיארה פעם את הנחיתות שלה. יון שאבה את כל הדימויים שלה מספרים ישנים. לא היו יותר פרפרים או עלי כותרת. המציאות המאובקת מעולם לא הפריעה ליון. הציורים שלה הוצמדו לכל משטח פנוי בתא המרכזי, כולל הציורים שיון ביקשה ממזד שתשרוף אחרי מותה. מזד אמרה לה שנייר ופחם הם מוצרים נדירים מכדי לשרוף, ויון צחקה, קצת. החתולים, למרות תאוות ההשמדה הבלתי נדלית שלהם, מעולם לא נגעו בתמונות שהפכו את התא המרכזי בספינת האוויר לפינה נכחדת של העולם הישן, מלאה בפרחים, גבעות מוריקות, נחלים וקרחונים.

מזד משכה באפה, והבינה בפעם הראשונה שהדוק שמולה הן דמעות ולא ערפל. היא מחתה את עיניה בגב כף ידה. "מספיק," אמרה בקול שלא היה שלה. "מספיק."

החתולים רצו סביב רגליה, נרגשים, כשהיא פסעה מתא הפיקוד אל פתח הכניסה. עד שהגיעה לדלת, עיניה כבר היו יבשות שוב, ואפה לא דלף.

מהצד השני המתין לה מטר, לבוש במדים אדומים בוהקים. היא הצדיעה לו והוא פרץ בצחוק, עיניו מתכווצות, בדיוק כמו העיניים של יון.

"דודה מזד!" הוא פרש את זרועותיו.

"בזהירות, הגב הזה מתפרק," אמרה מזד, ומטר צחק.

הם התחבקו, ומזד הבחינה שראשה כבר לא מגיע לכתפו, אלא מעט נמוך יותר. כשנפרדו אמרה, "או שאתה גובה או שאני מתכווצת."

מטר הזדקף, תקע את אצבעותיו בדשי המדים וניפח את חזהו, "מה את חושבת?"

"שהצבע הזה מגוחך," היא רטנה.

מטר צחק שוב, הצחוק המשוחרר של צעירים שלא יודעים כמה כואב פרק ירך בבקרים קרים. "המאמינים הצליחו להסכים על מדים אחידים! לכולם! אין יותר משמר פרטי!" הילד שפעם תכנן להמציא דרך לנפח זכוכית לבלוני ענק כדי להוזיל את עלויות הטיסה עכשיו התלהב ממדים אחידים. מזד עשתה כל שביכולתה להימנע מלצקצק.

"אין לי הרבה זמן," אמר מטר, מביט לרגע מאחורי כתפו. הוא הביט חזרה אל מזד ושניהם נכנסו לספינה, מטר הגיף מאחוריו את הדלת, "הם עושים ביקורות."

"המאמינים?"

מטר הנהן, "היו לנו כמה מקרים של... את יודעת."

"קופצים," היא אמרה, משתמשת במונח של הספנים, לא במונח המכובס של יושבי היבשה. איך המאמינים קראו להם? משהו לגבי נטולי חסד או שטות אחרת.

הוא הנהן. "הגבירו פטרולים במגדל עצמו, ואסור להיעדר מהשולחן ליותר מעשרים דקות בזמן משמרת או שמונה שעות בין משמרות."

"שמונה שעות?" מזד עיקמה את פיה. "מה אתה אמור להספיק בשמונה שעות?"

"ללוויה של אבא נתנו לי לצאת לשש־עשרה שעות." מטר הביט אל עדר החתולים לרגליה, מבחין בהם בפעם הראשונה. "ארבעה?" הוא אמר, ומזד שמעה את הנזיפה הסמויה בקולו. בעולם שלו לא היה מספיק מרחב מחיה לחיות מחמד.

מזד רכנה, מתאמצת לא להיאנח כשגבה רטן על התנועה. מטר רכן לידה. פרח רחרח את שולי המדים של מטר. שמש וגולם ניסו לתפוס את השרוכים של מגפיו. אפונה התחבאה מאחורי רגלה של מזד. "תן להם כמה דקות. הם צריכים להכיר אותך."

"כרגע הם מנסים להכיר את הסוליות שלי," אמר מטר, אבל קולו היה נוזף פחות.

מזד העבירה יד על פרוותה הסגולה של אפונה, משדלת אותה לצאת ממקום מחבואה. היא חשה צחוק מתגבש בגרונה. הוא לא היה צחוקה הרגיל. יון לא הייתה מזהה אותו.

מטר הושיט אצבע מהוססת לגולם, שכראוי לשמו במקום להתלטף עליה רק הביט בה. מזד אספה את אפונה והושיטה אותה למטר. "קח, היא אוהבת שמחזיקים אותה."

מבט הפליאה של מטר היה כל שרצתה. כמו כשהיא ויון היו מביאות לו שוקולד מאורשלם, או קופסת זכוכית מוויניץ. הוא אולי היה גבוה מספיק לגרד את תקרת האולם המרכזי בספינה שלה, היה לבוש במדים נקיים מכל בד שהיא ראתה בשנים האחרונות, והיה אחראי על הנחתת ספינות במגדל לאגו, אבל הוא עדיין היה מטר.

"אילפת אותם?"

"אי־אפשר לאלף חתולים." שיעול עמד לבקוע מגרונה של מזד, והוא יהיה מחוספס ולא מוכר, בדיוק כמו צחוקה. "הם חתולי אוויר."

"חתולי אוויר," מלמל מטר תוך כדי ליטוף של אפונה, שגרגרה במנוחה בשקערורית שבין זרועו לחזהו. היו לו בדיוק אותה נימה ואותו מבט שהיו לו כילד, כשיון הביאה אותו בפעם הראשונה לספינה שלהן. כשלוחות הציפוי הפנימיים היו כמעט נקיים, החלונות מבהיקים, והמיגון של הכור היה מושלם.

"אין חתולים בספינות החדשות," הוא אמר. "הם תוקפים את הכנפיים. משהו בריח." מטר התיישב לאט, ומזד קרסה לצידו, מכוונת לנחות על כרית ההסבה בחדר.

"פלסטיק מותך וקורי עכביש," נהמה מזד. "אלה לא ספינות."

מטר לא ענה. הוא לא אמר "זה העתיד", או "מה את רוצה? שנמשיך לסכן את הספנים שלנו? עדיף ספינות קצרות טווח מספינות שהורגות את מי שמסיעים אותן", או כל דבר שהיא שמעה מיושבי הקרקע. הוא רק ליטף את אפונה ושתק, ומזד ניסתה להיזכר איך הוא נראה כילד קטן, כשהיא ויון היו מגיעות בכל חודש לבקר אותו ולהתפעל מכמה מהר הוא גדל. היא הרימה את פרח לנוח בחיקה. מטר פתח את כפתורי המדים שלו, ואיפשר לשמש לרחרח את הכיס הפנימי. רק גולם המשיך לשחק עם השרוכים שלו.

"אני..." הוא התחיל והשתתק.

מזד המתינה. כשהוא שתק הוא דמה יותר ליון.

"תודה שבאת," הוא אמר לבסוף.

מזד התכוונה לענות, אבל במקום תשובה בקע מפיה השיעול, שהיה עמוק ומלא במחלה שעמדה להתפרץ. כל משיטי הספינות סבלו מהשיעול הזה, ומי שלא היה יכול להחליף את הריאות, הוושט, ובמקרים מסוימים את כל השלד, מת.

גולם קפץ ממנה כשהשתעלה, ושמש מייד רצה אחריו. פרח פקח עין אחת, ואפונה התמתחה בידיו של מטר.

"מה קרה? את חולה?" בעיניו של מטר היה מבט שהיא הכירה היטב כל כך. כך היא נראתה כשיון חלתה. המבט של הבריאים שמשתדלים להימנע מלחשוב על המוות שאורב לצידם.

"אתה אוהב את העבודה שלך?"

מטר משך בכתפיו. "זו עבודה."

"יש לך..." היא עצרה לפני שסיימה, והאודם באוזניו של מטר הסגיר שהוא הבין על מה היא חושבת. הוא נד בראשו.

"את נשמעת כמו הכוהן," אמר מטר בחצי-חיוך, שדבר בו לא היה אמיתי. "הוא ניסה לברר מה נשאר לי. הוא מפחד מקופצים, בייחוד כאלה מהפיקוד."

"קפיצה במגדל זה מסוכן. אפשר לפגוע במישהו מהעיר למטה," מזד אמרה, ושניהם חייכו, חיוכים מעט יותר אמיתיים.

מטר הזדקף, ואפונה שנמנמה עליו התמרדה, יללה והתמתחה. "את צריכה עזרה? יש משהו שצריך להחליף? לתקן? אני יכול לדאוג לך לעמוד שדרה חדש."

"אני לא צריכה שהאחיין שלי יטפל בי," אמרה מזד, וקולה נשמע אכזרי ממה שהתכוונה שיישמע.

"זה מה שאבא אמר." מטר כיווץ את אצבעותיו על פרוותה של אפונה. "וגם אמא, וגם דודה יון. ואת יודעת מה יצא מזה? שאף אחד לא נתן לי לטפל בו, אז יש לי את כל הכסף שאני צריך, ואף אחד לטפל בו עם הכסף הזה."

המרירות בקעה במרווחים המהודקים בין המילים שלו.

"אבל אני באמת לא..." מזד התכוונה להגיד שהיא באמת לא צריכה

עזרה, והשיעול תקף אותה שוב. תיבת הקול המקוללת הזו. חדשה מדי, חורקת מדי. כשהשיעול הסתיים, היא מחתה את עיניה ואמרה, "אין לי בשביל מה." היא השתתקה. הוא ילד. נער. בקושי גבר. בן כמה הוא? היא חישבה בראשה. הוא נולד אחרי הפעם הראשונה שיון והיא היו בלאמדם, דואות מעל מגדלים כפופים וגלגלי ענק שבורים. עשרים? עשרים וחמש?

"יש לך את הספינה," הוא אמר.

"הספינה מתפרקת עוד יותר ממני." גולם חזר לרחרח את כף ידה של מזד.

"אבל אני יכול לעזור," אמר מטר, והתלהבות נשפכה לקולו, "אני יכול למצוא לך משי לכנפיים, במבוק לגוף, אולי אפילו חומר ביקוע חדש! יש משלוחים ו..."

מזד הניחה את ידה על כף ידו, חשה את הגיל פועם בעורו שהיה מתוח ועדיין לא נזקק ולו להחלפה הראשונה שלו. "ואחרי שתתקן את הספינה, ואחרי שתחליף את כל החלקים שלי, מה אז?"

"אז תהיי חדשה, ו..." הוא השתתק שוב, ומזד העריכה את היכולת שלו לא להגיד דברים מטופשים כמו כל בני גילו. גולם התחיל לרדוף אחרי הזנב שלו, ורגע אחר כך שמש הצטרפה ושני החתולים פרצו במרדף חסר תוחלת אחרי שני הזנבות. "מה איתם?"

"הם לא יחזיקו עוד הרבה שנים בלי תחזוקה." היא נאנחה. "ככה זה, כולנו מחכים למוות."

מטר נשך את שפתו התחתונה. מזד זכרה את אביו יושב כך כשקרא.

"ואם..." הוא התחיל להגיד, מושך את הברותיו, "ואם אני אעזור לך לתקן את הספינה ואת עצמך ואמצא לך מישהו שיטיס אותה אחרייך וידאג לחתולים?"

מזד נחרה. "מי ירצה ספינה עתיקה, מתפרקת, שהכור שלה דורש החלפת מיגון ו..." היא השתתקה, והביטה במטר. "אין לך שום הכשרה."

"גם לדודה יון לא הייתה, ובכל זאת לקחת אותה איתך."

"היינו צעירות. היום המסעות ארוכים יותר. מסוכנים יותר. והמאמינים..."

"אני יודע לטפל במאמינים." מטר נחר, בחיקוי מושלם לנחירה שלה. "אני מטפל במאמינים כל החיים שלי."

"אני זקנה. אני אמות לפני שאסיים ללמד אותך הכול."

מטר גלגל את עיניו בהבעה האופיינית לכל הצעירים. "אז אני אתרסק

עם הספינה רגע אחרי שתמותי."

"זה מסוכן," היא אמרה. "גם אם נמגן את הכור. יש קרינה מהשמים, אין לנו מתקני טיהור טובים כמו על הקרקע. ספנים חיים פחות."

"אני יודע." הוא אחז בידה, ועיניו ענו לה.

"אחרי שאני לא אהיה, ואל תחשוב שאתה יכול לתקן את הכול," היא נופפה אליו באצבע שהייתה גרומה מכדי להפחיד, "אתה תהיה לבד. ספנים לא אוהבים זרים." בייחוד לא כאלה שהתחנכו על הקרקע. היא זכרה טוב מדי איך נלחמה כדי שיקבלו את יון, היא לא הייתה בטוחה שהיא תוכל להילחם שוב.

מטר חייך אליה. "רוצה להיות לבד ביחד איתי, דודה מזד?"

ידו של מטר ליטפה את פרוותה של אפונה, ומזד הייתה בבית.

מרינה ברלין היא סופרת ומשוררת ישראלית אשר כותבת בשפה האנגלית. שיריה וסיפוריה התפרסמו באסופות ומגזינים בחו"ל. מאמריה התפרסמו בין השאר ב Strange Horizons, The Los Angeles Review of Books ו–IGN. "חיים ומוות בעיר הקפואה" הוא סיפורה הראשון שתורגם לעברית.

חיים ומוות בעיר הקפואה

מרינה ברלין

הוא מגיע אליי בבוקר, כנראה לפני משמרת הערב שלו. זה ביקורו הראשון מזה תקופה ארוכה. ממה שידוע לי על משכורותיהם של חיילים, המפגש איתי עולה לו בשכר של כמה חודשים. על פי התדירות בה הוא מגיע לביתי, הוא כנראה מהמר מאוד, מאוד מוכשר.

אחרי חילופי ברכות הזמנתי אותו לשבת בחדר האורחים שלי. קודם כול מתקיים טקס קבלת הפנים. הישיבה הזקופה שלי בכיסא, הראש בתנוחה הנכונה, ידיי נעות בדיוק כפי שעשו פעמים רבות בעבר, כפי שלימדו אותי מילדות.

תה עשיר וכהה נמזג אל הספלים וממלא את החדר בניחוח עדין של עלים טריים וקליפת עץ שזה עתה נקצצה. אצבעותיו נעות ללא מנוח על השולחן, עיניו מלאות ציפייה. איש בעיר הזו - בכוכב הזה - לא יודע לחלוט את התה הזה. עבורי ריחו הוא ריח שאי־אפשר לטעות בו, ריח של לקוחות. עבורו, הריח הזה הוא ללא ספק מעורר חשק רב־עוצמה.

ההקלה ניכרת בפניו כשאני שותה מן התה, ובכך ניתנת לו רשות לרוקן את הספל שלו בלגימה אחת. חיוך עולה על פניי. בעוד רגע אגשים את כל מה שהוא חלם עליו בדרך לביתי.

"בחר."

נשימתו נעתקת למשמע המילה.

בשפת החיילים האלה יש רק שתי דרכים לענות על השאלה שלי: זכר או נקבה. אין אפשרויות אחרות. זה נכון גם לשפת התושבים המקומיים שעליהם החיילים מגנים, לכאורה. שני הדיאלקטים נשמעים כמעט זהים באוזניי - התנועות מעט רכות יותר בקרב המקומיים, המקצב מעט מהיר יותר. אבל איש בעיר לא מעוניין לשמוע על השוואות כאלה.

הוא בוחר נקבה. רובם בוחרים כך.

כעת הגיע זמני לעבור לחדרי הפרטי, כדי להתכונן. הוא מלא בבגדים,

אביזרים, איפור - זהו ארון הבגדים וערכת הכלים שלי. אבל קודם כל, הטקס.

בהתחשב ברמת המיומנות שלי ובשנים הרבות שביליתי בלימודים ובאימון - לפני אלפי שנים, בחיים אחרים - המקום הזה הוא בזבוז מוחלט של הכישרונות שלי. אבל לראות את העולם שלך עולה באש עושה דברים מוזרים להעדפות ולאמות המידה. כאן העבודה עדיין זמינה לי, מבלי שאצטרך למשוך תשומת לב מיותרת. כאן, בפרברי הגלקסיה, במקום בו הכול בינארי, יש לי מידה של יציבות ופשטות.

אחרי שגופי עובר את השינוי, אני בוחרת שמלה פשוטה ושוזרת את שערי לתסרוקת פשוטה. רוב השיער אסוף על ראשי, ורק כמה קווצות נופלות על לחיי, על פי צו האופנה באזורים הכפריים שמחוץ לעיר. כשאני חוזרת לחדר האורחים הוא בקושי מצליח להסתיר את הציפייה שלו. עיניו הכחולות כהות, אותן עיניים כמו לכל שאר הזרים שהפכו את הארץ הזאת לשלהם, נוצצות בהתרגשות. הוא כמעט קופץ ממקומו כשאני מזמינה אותו לחדר השינה.

בחרתי היטב את הלבוש והשיער שלי. הוא לוקח את הזמן, מסיר את השמלה לאט-לאט, נזהר כאילו הייתה יקרה פי שלושה מכפי שהיא.

אני חושדת שאני מזכירה לו מישהי מהבית. חיילים כמוהו לא באים ממשפחות עשירות, קרוב לוודאי שהוא גדל בחווה דומה מאוד לאלו שמקיפות את העיר הזאת. אולי אני הבת של השכן שעליה תמיד חלם. אם הוא אחד הלקוחות המעניינים, אולי אני מזכירה לו את אמו או אחותו או בת דודה כלשהי.

כך או כך, במיטה שלי ערפל אופף אותו, מבלבל ומשחרר, מתבהר לאט-לאט רק אחרי שהוא יוצא מביתי בחזרה לרחוב. בחוץ הכול חייב להיות שחור ולבן עבור החיילים האלה, אבל כאן, בביתי, הם יכולים לאפשר לגוונים של אפור לחלחל פנימה.

השם בו קראו המקומיים לעיר הזו לא מופיע עוד על אף אחד מהשלטים או המסמכים הרשמיים. השם נעלם לפני כעשור, כשהמרד האחרון נכשל ומנהיגיו הוצאו להורג. זה קרה לפני זמני. כיום, החיילים זועפים כשהם שומעים מישהו משתמש בשם הישן ברחובות.

לי יש שם משלי למקום הזה: העיר הקפואה.

השמש כמעט לא זורחת כאן והאוויר חדור צינה מרה, אפילו בקיץ.

החורף בעיר הקפואה ארוך יותר מאשר מכל מקום אחר שהייתי בו.

בחיים האחרים שלי, לפני האסון הגדול, לפני שאיבדתי את החיבה שלי להרפתקאות, תמיד נאמר לי שטמפרטורות נמוכות טובות לשימור מוצרי ערך. העיר הקפואה לא אכזבה אותי עד כה. הצלחתי לשמר את עצמי כאן, כשההישרדות נראתה בלתי אפשרית.

למרות מזג האוויר הסגרירי, פניו של החייל הישן שלי מוארים באור הבוקר החמים הבוקע מהחלון. הוא עוזב במהירות לאחר שהוא מתעורר - הכסף שלו בקושי מספיק כדי לשלם על הזמן שלי - ואני לא טורחת לשאול אותו על חייו ועבודתו. הם לא מעניינים אותי, כל עוד העיר מתנהלת כסדרה.

בעיר הזאת גרים פועלים, סוחרים ואומנים. יש כאן גילדות, בתי ספר, בסיסים צבאיים ומעמד שלם של פקידים זוטרים שכפופים למושל. אני מעדיפה להתרחק מכל העימותים הפנימיים והפוליטיקה שלהם. שום דבר מכל זה לא משנה לי כל עוד העיר נשארת שלווה ויציבה והשם שלי לא מוזכר פעמים רבות מדי ברחובות. בשלולית קטנה כזו, מדובר באתגר. אבל עד כה עמדתי בו היטב.

היא באה אליי בצהרי יום חול, כרגיל. כשהגיעה אליי לראשונה לא ידעתי שמדובר במישהי מיוחדת. הנחתי שהיא עוד בת זוג של אחד הסוחרים העשירים בעיר, שיש לה כל כך הרבה זמן פנוי עד שהיא בקושי מצליחה למלא אותו בכספה.

רק כשהמצעד השנתי הגדול עבר לא רחוק מביתי ראיתי אותה פתאום במבט חטוף דרך החלון. כך גיליתי שהיא אשתו של ראש המשמר, הסמכות הצבאית העליונה בעיר הקפואה. המחשבה ששמי מועבר מפה לאוזן בחוגי המושל עוררה בי דאגה. עבדתי קשה מאוד כדי לא למשוך את תשומת ליבם של האנשים החשובים בעיר. אבל לא הייתה לי בְּרֵרה אלא להמשיך לקבל אותה בביתי. בבוא הזמן הבנתי שאני הסוד שלה - משהו אישי, מושחת, עונג פרטי.

בחודשים האחרונים שמירת הסדר בעיר תפסה את מרבית זמנו של בעלה, שנאלץ לפייס את הפועלים, החקלאים וכל שאר המקומיים שלא התעשרו מהכיבוש. הוא לא היה נגד השעשועים של אשתו, כמובן - מה עוד היא אמורה לעשות, כשהוא נעדר לעתים קרובות יותר ויותר בסיורים

שארכו ימים רבים באזורים הכפריים מחוץ לעיר? היא ואני הגענו להבנה, והיא שומרת את זהותי בסוד. עם הזמן הבנתי שהיא נהנית לשמור אותי בסוד - תענוג פרטי, אישי ומפנק.

הכלים ערוכים, המים רותחים והעשבים מונחים במקומם עוד לפני שהיא מגיעה. היא באה אליי יותר ויותר בימים אלה, שילוב נסיבות הבדידות שלה והטבע המרתק והמושך של חברתי.

היא תמיד שקטה בזמן שהתה נמזג. היא מתענגת על הטקס כמוני, על אף שסיבותיה שונות. קל לי כל כך לכבד אותה, ובתמורה אני מראה לה דברים שלקוחות אחרים לא זוכים לראות.

אני משתחווה אליה כפי שהמורים שלי לימדו אותי להשתחוות - כפי שאיש אינו משתחווה על הכוכב הזה - ואז מגיע זמנה לבחור.

היא בוחרת נקבה. זו אינה ההעדפה הרגילה שלה. קולה יציב ומלודי כרגיל, אך יש בו נימה של תשישות. השמועות טוענות שאחד מילדיה אובחן עם מחלה. הישיבה לצד מיטתו כנראה גובה ממנה מחיר.

אחרי הפולחן הפרטי שלי, אחרי שהשיער והבגדים שלי מסודרים ללא דופי ומותאמים לאופנה של בנות גילה, אני לוקחת אותה אל חדר השינה. אני עוזרת לה לשכב על המיטה, לא מפני שהיא זקוקה לעזרתי, אלא כיוון שאני יכולה לראות שהיום היא זקוקה ליותר רוך מהרגיל.

שיערה מסודר בתלתלים מבריקים, מושלמים. עורה כתום וחיוור, חלק וקורן כמו קרני השחר המוקדמות. היא צעירה בקני המידה של עולם זה, אבל במקומות אחרים בגלקסיה תיחשב זקנה, זקנה כפי שהיא עצמה מרגישה היום.

בערב היא קמה ממיטתי ונערכת שוב להתמודד עם מטלות היומיום, עם הילדים והמשרתים. היא משאירה לי כסף על הדלפק ליד הדלת. יש לי חשבון אשראי, כמובן, ואני חושדת שגם לה, אבל מאז המרד האחרון, תושבי העיר הקפואה משתמשים בכסף נייר. הגישה שלהם למערכת הפיננסית האלקטרונית של שאר מערכת השמש הפכה מוגבלת.

על פי הגובה של ערֶמת הניירות, היא הייתה נדיבה מאוד.

הנער מעורר בי חשד ברגע שהוא עובר את מפתן דלתי. הוא מוכר לי. בהליכה המוזרה שלו, הוא מזכיר לי את הצעצוע האהוב עליי מילדותי. הוא עובד כשוליה של קצב בחנות במרחק כמה רחובות מביתי.

אני מנסה לא למשוך תשומת לב בניהול עסקיי מחוץ לבית, בייחוד בשוק. יכולתי לשכור משרת שילך לשוק במקומי, אבל אני מנסה לנצל את ההזדמנות כדי לצאת החוצה מדי פעם ולהתמזג עם הקהל. המסתורין שהטיולים האלה יוצרים סביבי טוב עבור טווח המחירים שלי, אבל מחירו הוא השמועות שנוצרות מהר מאוד במקומות קטנים כאלה.

הנער חדש בעיר. ממבטאו, מבגדיו ומיציבתו ברור שגדל בחווה. השמים בדרך כלל מעוננים בעיר הקפואה, אבל אלה שעובדים בחוץ באופן קבוע עדיין נושאים סימנים לכך על עורם. אצל החיילים מתפתחת מחלה לאחר זמן מה - העיניים שלהם מתכסות בגוון סגול, הראייה שלהם נחלשת לאט-לאט ולבסוף הם נשלחים הביתה לתקופה כדי להחלים. אצל המקומיים, צבע העור פשוט משתנה, מכתום חיוור אחיד, מופיעים עליו כתמים של ירוק בהיר.

לנער הזה יש קצות אצבעות בצבע פרחים טריים ושני כתמים על צווארו, כמו הנוצות הירוקות של ציפורי טרף. העובדה שהוא יושב בחדר האורחים שלי באמצע היום משמעותה שלקח יום חופש מהעבודה. כל זה נראה מוזר מכדי להיות אמיתי. איפה ילד כזה משיג את סכום הכסף שאני גובה? הוא לא גנב דגול, ולא נמצא בעיר מספיק זמן כדי להרוויח סכומים כאלו בזנות או במכירת מיומנות אחרת כלשהי בסמטאות החשוכות.

כמובן, הכול הגיוני אם הוא אחד המורדים החדשים, שקודם לאחרונה מהכפר לעיר על ידי הממונים החשאיים שלו, וקיבל כסף שאיתו הוא אמור לבצע משימות כלשהן של סוכן בדרג ביניים. מרגע שהמחשבה עולה בראשי, לא עולה במוחי אף הסבר הגיוני יותר.

הנער חייכן ומנומס, כאילו הגיע להתארח לראשונה אצל מכרה של אמו והוא חושש שיגערו בו בגלל שלא חלץ את נעליו.

חיוך עולה על שפתיי: "בחר." והוא בוחר.

הגוף שלי זז, העור מתמתח ומתכווץ. מרקמים משתנים, עצמות מתארכות. אני נועל מגפיים עשויים מעור קשיח וטוניקה ממשי ארוג בפאר עם בטנת פרווה רכה. אלה מציינים אותי כמישהו ממעמד חברתי גבוה מזה של הנער; עירוני שיש לו כסף לבזבז וחברים חשובים להרשים.

לאחר רגע של התלבטות אני מחליף את הטוניקה פשוטה יותר ומסיר את האבזמים הדקורטיביים ממכנסיי. יש סיבה לכך שהנער החליט לבזבז את הכסף שלו עליי, ואולי להסתכן בצרות רבות עבור שכירת השירותים

שלי. לבחור כמוהו לא קל להשיג את תשומת ליבו של סוחר עשיר, אבל זו לא משימה בלתי אפשרית, במיוחד בשכונה הזאת.

אז, משהו אחר. מישהו קרוב יותר למעמד החברתי של הילד. אולי מישהו מהבית או אחד מהחברים החדשים שלו בעיר. מישהו שהוא לא יכול להשיג, מכל סיבה שהיא, אבל עדיין רוצה אותו נואשות.

אני הופך את הצעדים שלי לאגביים יותר, נוקשים פחות מכפי שהתכוונתי במקור, כשאני חוזר לחדר האורחים כדי להזמין אותו לחדר השינה. העיניים שלו כמעט נופלות מתוך ארובותיהן. עבר זמן מה מאז שהיה לי לקוח שהפגין פליאה גלויה כל כך מטבעי הזר. הוא לא יכול להפסיק לבחון כל חלק בי. על פי תגובתו, ברור לי שהבגדים מתאימים בדיוק. התלבושת הראשונה בטח לא הייתה מקלקלת את המפגש שלנו, אבל הבגדים האלה גורמים לנשימתו להיעתק.

הוא לא יכול להתאפק וקם מהכיסא לפני שהזמנתי אותו לעשות זאת, נרגש מדי, וכנראה חסר מנוח ונבוך מכדי להישאר במקומו.

הוא פחות ביישן מכפי שציפיתי, וגם פחות חסר ניסיון. כאשר אנחנו שוכבים האור שמסתנן מבעד לעננים הכבדים שבחוץ צובע הכול בצבע כחול מעומעם. אחר כך אני נותן לו את הדבר שבשבילו באמת בא לביתי.

אני שוכב לידו, הראש שלי על בטנו, ידי על ירכו, ומלטף אותו בהיסח הדעת. אני מרגיש את נשימתו כפי שהוא מרגיש את שלי. לא חולף זמן רב עד שהוא נאנח, בשקט, כאילו משחרר נשימה שלא ידע שהחזיק. שריריו וגופו נרפים. אחרי זמן מה, הוא מניח לעצמו להעביר את אצבעותיו בשערי ומצמיד אותי אליו בידו האחרת.

החיילים בדרך כלל מבקשים סיבוב שני בשלב הזה, אם הם עדיין במיטה שלי זמן רב כל כך אחרי הסיבוב הראשון. אבל הנער הזה רוצה את *זה*. אני יודע, כי התחלתי לעסוק בזה הרבה לפני שהוא נולד, אבל ברור לי שהוא מרגיש שאני קורא את מחשבותיו, שאני מסוגל לדעת במבט אחד את כל סודותיו הכמוסים ביותר.

יש חלק בי שהיה רוצה שיהיה לנער כסף לבוא שוב. התמימות שלו מרעננת. לפני כמה שנים הייתי מוצא אותה משעממת או מטרידה. הדברים שראיית הבית עולה באש עושה להעדפות שלנו.

אני לוקח את ידו בידי, משלב את אצבעותינו. האגודל שלי מלטף כל פיסת עור, מחפש, משתהה על היבלות הקטנות על האצבע והאמה, סימנים

מובהקים של אימוני ירי.

היא באה אליי כרגיל אחרי שיעורי הערב שלה. היא תאווה לעיניים: בגדיה הם מפל של צבעים המתמזגים זה בזה, בדים משתלבים העוטפים את גזרתה בצורה מחמיאה ובהתאם לאופנה. היא מושלמת, שלמותם של אלו שעברו רק לאחרונה מילדות לבגרות.

אמהּ תחתן אותה בקרוב. היא לא סיפרה לי, שמעתי את הרכילות בעיר. באופן טיפוסי לאנשים במעמדה, היא לא מסוגלת להעריך את התקופה הזו. היא כבר לא ילדה - היא לומדת בבית ספר בעיר, בְּמקום עם מורים פרטיים בבית - אבל עדיין לא נושאת על כתפיה אחריות אמיתית. בחיי הקודמים לא הייתה לי סבלנות לנעורים, אבל עכשיו, כאן, המשחקים שלה מסבים לי הנאה מסוימת.

המילים הרגילות יוצאות מפי: "תבחרי".

הפעם היא בוחרת נקבה, כפי שידעתי שתעשה. יש דפוסים לתשוקותיה, בהם היא לא אוהבת להודות.

אני הופכת את עורי לחלק יותר, את פניי עגולים יותר; מניעה את השרירים והשומן ממקום למקום מתחת לעור. אני בוחרת שמלה של אישה פשוטה. לא משרתת, אלא אשתו של בעל מלאכה. בהתחלה נהגתי ללבוש בגדים של אנשים קרובים יותר למעמדה: משי, תכשיטים, צבע בשיערי. עכשיו אני מכירה אותה מספיק כדי לצפות את מצבי הרוח שלה. אני כבר יודעת באיזה משחק תבחר.

היא לא עוזבת את ביתי עד למחרת בבוקר. זה תמיד ככה לפני סוף השבוע. אני מספיקה להחליף כמה תלבושות עד שהיא מסופקת ומותשת.

בלילה, כשהיא ערנית מכדי להירדם אבל עייפה מכדי למשול בדבריה, היא מספרת לי על הנשף הגדול, האירוע החשוב ביותר בשנה עבור החוג הפנימי של המושל. היא שוכבת לידי בחושך - המיטה גדולה מספיק כדי שגופינו לא ייגעו כלל זה בזה - ומספרת לי על השמלה שהשקיעה חודשים בעיצובה ונהרסה כליל על ידי אחד המשרתים של אמהּ. יש לי הרגשה שהיא סיפרה את הסיפור הזה פעמים רבות בעבר. היא ממלמלת משהו על כך שאמה עלולה לשכנע את המושל לבטל את הנשף לגמרי השנה.

אני שואלת אותה על סיבת הביטול, בוחנת את פניה, מחכה לראות כמה אמת התשובה תכיל. העיניים שלי מותאמות יותר לחושך משלה - ביולוגיה

שונה, משולבת בשנים של אימון. לכאורה אסור לה לחלוק איתי מידע כזה.

"המורדים," היא עונה במלמול אפוף שינה. "הם שוב התחילו". אביה מודאג מקבוצות שנפגשות בחשאי בעיר. יעד כמו הנשף הגדול עלול להיות הזדמנות מפתה מדי עבורם.

הוא מופיע על סף דלתי רטוב מגשם, כמעט רועד.

לא היה קל למצוא אותו. האמצעים שלי לא צנועים, אבל מעולם לא ניסיתי למתוח אותם עד כדי כך. לא היה קל למצוא אותו, ולא היה קל לארגן את רצף האירועים שהובילו לכך שיבוא לבקר אותי. יש לו סיבה טובה להיות חשדן. כל אדם בעיר הקפואה היה רוצה לדעת את שמו, במיוחד רבי־העוצמה.

בסוף תהליך ארוך של איסוף שמועות ושקרים מהלקוחות שלי, וידאתי שרוב האנשים בהם הוא הקיף את עצמו שמעו עליי או היו הלקוחות שלי בעבר. הוא נולד בעיר, כך שהיה קשה יותר לעורר את סקרנותו מאשר את זו של חבריו הכפריים. אבל כדי לעשות את מה שהוא עושה, אדם צריך להאמין במידה מסוימת שהוא בן אלמוות. אנשים כאלה תמיד נמשכים אל המיוחד, המסתורי, המפתה והלא מוסבר. בסופו של דבר, יש מעט מאוד שאדם כמוהו יכול לעשות נגד קסמיי.

הוא יפה תואר. פניו נבונים, אף על פי שבגדיו הם בגדי פועל פשוט. הוא מתחזה לעובד תחנת קמח שגר בעיר אבל עובד בפאתיה - הימור גאוני ומסוכן. איש לא היה חושב שהמנהיג של המרד הבא מבלה את מרבית ימיו מחוץ לשערי העיר.

התה נמזג והוא מקבל את זכות הבחירה, כמו כולם.

אני תוהה, כמובן, אם הוא באמת הפתרון לבעייתי. אם המרד באמת נשען על כתפיו של האיש הזה, או שמישהו אחר ייקח את מקומו בקלות אם ייעלם. אבל יש רק דבר אחד שבאפשרותי לעשות, ולכן זה הדבר שאעשה. יציבות חיונית לעסק שלי.

בחיי הקודמים, אולי היה עולה בדעתי לחוס עליו. אז האמנתי שאנשים חכמים תמיד יבחרו באושר על פני סבל, בכל הנסיבות. בתמורה לשיתוף הפעולה שלו, יכולתי לעזור לו לחמוק מהעיר, אולי להפליג רחוק מכאן. בעבר יכולתי להאמין שהוא יסכים לפרק את התנועה שבנה אם רק יוצעו לו חלופות בשבילו ובשביל האנשים החשובים לו.

הוא לוגם מהתה שלו. הכוס שלי נשארת מלאה.

הקומקום מוחזר אל השולחן, ואני שוב במקומי, על הספה מולו. עד שהטוניקה שלי נוגעת בספה, החיים כבר נעלמים מעיניו. הוא נופל על השטיח בשקט, אפילו בחן. מישוש קל של מפרקיו וצווארו מאשר לי סופית שהוא מת.

מוזר להבין זאת פתאום, אבל הייתי רוצה לשמוע את התשובה שלו. התשובה לא הייתה מפתיעה, כמובן, לא כשיש רק שתי אפשרויות, אבל הייתי רוצה לדעת מה הוא היה בוחר. אולי כיוון שמפריע לי להניח ללקוח להישאר בגדר תעלומה. יש להקריב דברים רבים כל כך למען ההישרדות.

יידרש מאמץ להסתיר את מותו, אבל יש לי קשרים מחוץ לחומות העיר. השמועות יספרו שהוא עזב את ביתי במצב רוח מרומם, ולא מצא את דרכו הביתה בסערה.

לחייו ירוקות מתחת לעיניו הפקוחות, הריקות. אני פונה לעיסוקיי. הכוס שלי ושלו מושבות למקומן הרגיל ליד שאר הכלים והעשבים.

אחר כך, כשגופתו תסולק, אשמיד את שני הספלים האלה. הכלים שלי ייחודיים ויקרים, ואי־אפשר למצוא להם תחליף כאן, אבל הספל שלו הוא ראיה שאסור להשאיר בביתי, והספל שלי יהיה קרבן לטקס. כל היצורים החיים מסתמכים על טקסים כדי למצוא סדר בחייהם, וכך גם אני. העיר הקפואה הייתה עד כה בית חם וסלחן בשבילי, ועליי לכבד את זה, בדרכי.

לילי דאי אוהבת מדע בדיוני ופנטסיה מאז שהיא זוכרת את עצמה וכותבת מאז לא הרבה זמן אחר כך. סיפורה "במקום בו מאבדים ספרים" זכה בפרס גפן. לילי ייסדה את "הרחפת הקלה", תא הסטודנטים חובבי המדע הבדיוני והפנטסיה הירושלמי.

חקלאי המילים

לילי דאי

ביקום אינסופי, מתפשט תדיר, לומדים עם הזמן לצפות לדברים המשונים ביותר.

"מדעי כדור הארץ ואסטרונומיה? זה לא שילוב קצת משונה?" הוא שואל. אני מושכת בכתפיי. כבר שכחתי את שמו, אם ידעתי אותו בכלל. אף אחד עם הבנה כלשהי של הקוסמוס לא באמת יופתע לגלות שדפוס השדות והייעור על פני כדור הארץ, פיסות צבע אקראיות שנקבעו על ידי נסיבות היסטוריות, סוציו־אקונומיות וגיאוגרפיות, מזכיר כתב חייזרי. אולי רק לרגע. אחר כך זה ייראה לגמרי הגיוני. אם היו שואלים אותי איך אני יודעת את זה, לא הייתה לי תשובה. אבל למה שלמישהו כאן תהיה הבנה כלשהי של הקוסמוס? וזה לא שאני יכולה לספר להם.

אני מרכינה את ראשי, מניחה לשיערי הכהה ליפול על עיניי ולהסתיר אותן כשאני עונה. העיניים שלי, כפי שגיליתי במהרה, הן החולשה הגדולה ביותר שלי, מושכות תשומת לב לא רצויה - הן נדמות נורמליות למדי רוב הזמן, אך מקבלות גוון זהוב שבוהק קלות אם אני מדברת על הסֵפֶר. אזהרה מיוצריי, אולי: אל תחשבי אפילו לחשוף אותנו או את הידע שלך לחקלאים. אל תניחי לעצמך לדמיין שאת אחת מהם.

בראש מורכן, עיניים מוצרות ומסך של שיער סמיך שחוצץ בינינו, נדמה לי שבטוח לענות על השאלה. "שתי האהבות הגדולות שלי - האדמה והשמים. וככה אני סוג של לומדת... הכול, בעצם."

כשהאור מתפוגג וראייתי מתבהרת שוב, ואני מרימה את מבטי לבחון את ההשפעה של הדברים, הוא בוהה בי בפליאה. לרגע אני תוהה אם הוא הבחין באור, הפאניקה עולה בי. האם האור נמלט בין ריסיי, דמעות זהובות ששיערי לא הצליח להסתיר? אני לא רוצה לפגוע בו. אף פעם לא רציתי לפגוע באף אחד מהם. אני חושבת שאני מבינה את המטרה שמאחורי האור,

הזרקור המופנה אל המוזרות שהיא אני, שמקשה כל כך על עבודתי כאן. המטרה שלי מצריכה לעתים מוות, כאב, הרס. את לא אחת מהם, מזהירים יוצריי באלומות האור הללו, עלייך להיות חסרת מעצורים כדי לשרוד. או אולי הם פשוט ניסו להיות נחמדים? חשבו שיהיה לי קל יותר אם לא אוכל להסתכל לחקלאים בעיניים?

"אז מה את רוצה להיות כשתהיי גדולה?" הוא שואל, ואני נרגעת - הוא רק מתחיל איתי, זה הכול. בלי קשר לעיניים. סיכוי טוב שהוא בכלל לא ראה אותן. בשלב מוקדם מאוד של קיומי כאן למדתי שמחשופים עמוקים במיוחד הופכים שיחות עם חלק ניכר מהגברים לבטוחות הרבה יותר. אני עונה באחת התשובות השגורות שלי: נאס"א או חווה קטנה אי־שם או שניהם. זה לא משנה. התבגרות זה משהו שקורה לאנשים אחרים. מהסוג האנושי, הסוג של הסֵפֶר.

עבור הבאי, כדור הארץ הוא ספר - אוסף מילים המשתנה ללא הרף עם חילופי העונות, שלא לדבר על מה שעושות לו בצורות וסופות. פסקאות שלמות נמחות תחת תהליכי עיור ותיעוש. דיונים רבים מתנהלים בקרב הבאי לגבי סדר המילים חסר המשמעות לכאורה ועוד יותר מכך לגבי המסרים ההגיוניים יותר ופחות שצצים מפעם לפעם כשהחיטה מזהיבה או האקלים משתנה. "לא לצעוק", נכתב פעם, ואז "לא לצק". שתי הכתובות קיבלו עשרות פירושים שונים. כבר כמאה שנים שמישור בסין אומר "היאספו" - אך מי יודע לאן, או מתי, או לְמה? היאספות כללית, פילוסופית, טוענים חלק מהבאי - הפיכה למין סובלני וסבלני יותר, מאוחד יותר, הכנסת אחינו הבאי לבתינו ולנשמותינו. ההתאספות כמעין גפרור שיצית לבבות. רוב הבאי חושבים שזה די מטופש, למען האמת, אבל משתדלים שלא לומר זאת בנוכחות מתאספים, שנוטים להיות נשמות טובות גם אם מעט אבודות. אני לא יודעת איך אני יודעת את זה. אני פשוט יודעת.

דעתי נותרת קצת מוסחת - זה יום ההולדת שלי, בערך. נוצרתי לפני עשר שנים בדיוק, ולא השגתי כלום בכל הזמן הזה. החקלאים מזהמים את הספר יותר מתמיד. אבל מה יכולתי לעשות לגבי זה, לבד, נערה דמוית אנוש אחת בין מיליארדים? יצרו אותי עם כל כך הרבה ידע - אבל התשובה לשאלה הזו לא כלולה בו. אני מרגישה כל כך מיותרת, חסרת תועלת, וכל כך, כל כך בודדה, אז אני מניחה לו לקחת אותי הביתה, עוצמת את

עיניי ומניחה למחשבותיי לנדוד, רעבה להסחות דעת. למחרת בבוקר הוא מקפיץ אותי לקמפוס ושואל מתי יראה אותי שוב.

כבר אלפי שנים שהבאי קוראים, מנתחים, מפרשים, דנים. הם למדו להכיר את המין האנושי טוב יותר משהוא מכיר את עצמו, להבין שהספר אינו תוצאה של ניסיונותיה של האנושות לתקשר. כשהאנושות החלה לשאת עיניה לשמים, הבאי למדו להיחבא אל הכלים. כשהספר עורפל על ידי עשן וערפיח, הם מצאו דרכים חדשות לבחון אותו. הספר הפלנטרי נחשב לקדוש, למגוחך, לבדיחה קוסמית אקראית, לתופעת טבע יפהפייה ובלתי מוסברת - כמספר הבאי כך מספר הדעות, כנראה. מי ששבים ממצפי הספר, אתר תיירות שהופך פופולרי יותר ויותר ככל שנוקפות השנים, עושים זאת במבט רדוף ומבולבל, כאילו חזו במשמעות שאין ביכולתם לתפוס או לפענח, שאורבת באחורי מוחם מבלי שיוכלו לגעת בה. חלק מאלה מגלים בעצמם קנאות חדשה ונרתמים לפרויקט השימור, ליצור כלים שיאפשרו לחקור את הספר ולהגן עליו. גם הידע הזה פשוט... נמצא שם, בראש שלי.

מה לעזאזל אני אמורה לענות לו? שאני בת עשר בסך הכול, ולא מוכנה למערכת יחסים? שגם לו הייתי מוכנה, לא הייתי יכולה לנהל מערכת יחסים כי בסופו של דבר אעשה טעות והוא יבחין בעיניים שלי ואיאלץ לפגוע בו? שאני רק נראית אנושית? שאני יצירה מלאכותית, כלי חייזרי שנשלח אל כדור הארץ - ולא כדי לפתות סטודנטים צעירים? אני נותנת לו מספר מזויף ונמלטת לשיעור. אני לא גאה בזה במיוחד, אבל בכל מקרה לא אשאר כאן בסביבה לעוד הרבה זמן.

ללמוד משהו שאת כבר יודעת זה לא קל כמו שזה נשמע. אני צריכה להתבלט מספיק כדי להגיע לעמדת מפתח בלי להסגיר את עצמי, ואפילו חשוב מכך - בלי להשפיע על המדע והטכנולוגיה האנושיים מעבר לרמה המתקבלת על הדעת שהוגדרה לפרויקט. אני צריכה להפגין פוטנציאל אבל לא לממש אותו; אסור לי לגלות או להמציא שום דבר חשוב, ועלי לעמוד תמיד על המשמר שלא לחשוף בטעות משהו מהידע של הבאי שטמון במוחי, ושמתגלה לי רק כשהוא הופך לרלוונטי עבורי. בקרוב יסתיים הזמן שלי כאן, באוניברסיטה הזו, ואצטרך להמשיך הלאה, להתברג בתוכנית חלל כלשהי, או אולי בפוליטיקה. אני אתגעגע לאוניברסיטה. הרגשתי כמעט שייכת לכאן, לזמן מה. ואולי... אולי אוכל להשתייך באמת לתוכנית

החלל שאגיע אליה? אולי אפגוש שם את שאר המשפחה - כל כך הרבה תאונות התרחשו בשנתיים האחרונות, כשלים בשיגור, מעבורות שהתרסקו במקום לנחות - אני בטוחה שזו העבודה של אחרים כמוני, כאלה שהסתגלו מהר יותר ממני. הם יבינו אותי. יקבלו אותי. יכירו אותי באמת. לא אצטרך לשקר להם, ויחד נוכל להגשים את מטרתנו, אני ואחיי ואחיותיי, ולעולם לא אהיה בודדה שוב. אני צופה בשמי הלילה ומחפשת סימן, דבר מה שירמוז לי מה עליי לעשות עכשיו, אך הם נותרים ריקים ושקטים. כמו תמיד.

ההתפתחות הטכנולוגית של בני האנוש - או "החקלאים", כפי שהם מכונים בחיבה בפי חלק מהבאי - היא שהביאה למשבר החברתי בעולם הבאי: קל לחקור את השמים. הטכנולוגיה נגישה להפליא. חקלאי הספר סורקים את שמי הלילה באובססיביות, למרות שהם לעולם לא מוצאים שם דבר. הם ביקרו בירח, וממשיכים לשלוח גשושות ומסרים אל החלל העמוק, צועקים וצועקים אל היקום שלעולם אינו משיב. הם נותרים בודדים בדממה העמוקה שעוטפת אותם, עיוורים לאלפי הבאי שעמלים סביבם כמו נמלים לשמר את טוהר מערכת השמש של הספר. חייבים ליצור איתם קשר, טענו חלק מהבאי בתוקף, זה יקל עלינו ללמוד את הספר, פשוט נשאל אותם מה דעתם. חייבים לשמור מהם מרחק, אמרו אחרים, אסור להתערב בחיי המין הזה או שנשפיע על הספר, נשחית את המסרים שבו ונמנע מעצמנו ומשאר היקום את האמת שהוא מציע. וכך החל פרויקט שימור הספר - הפרויקט המורכב, המטורף, הבלתי אפשרי. לגשושות של החקלאים מניחים להמשיך בדרכן ללא מגע או התערבות, ורק המידע סביבן משתנה, ריקנות במקום בו היא אינה קיימת, מאה שנות אור לכל כיוון מנוקות מכל זכר לדבר־מה מלאכותי. כוכב הלכת הקטן והרועש הזה מוגן, מבודד, תושביו חיים את חייהם ללא הפרעה או מודעות לשאר החיים ביקום. מפעם לפעם הבאי מנסים ללכוד ולנתח את התשדורות הנשלחות מכאן לחלל, מחפשים הבנה או משמעות, מפתח לפענוח מסתרי הספר - אך אם קיים מפתח כזה, הוא לא נמצא עדיין. הם עדיין מחפשים. אני תוהה לפעמים מאיפה מגיע הידע הזה, מאיזה חלק נסתר בתוכי הוא צף, טיפין טיפין, לאורך השנים. איך אני בכלל יודעת שזו אמת? איך את יכולה לדעת איפה העולם נגמר ואת מתחילה? את פשוט יודעת, אין לך הסבר לזה.

"דיברתי עם כמה אנשים," אומר המנחה שלי, זקן חביב שדי אימץ אותי בשנתיים האחרונות בהיעדר משפחה אחרת. "אולי נוכל למצוא לך תקן כאן במחלקה."

אני מחייכת. אוחזת בידו. עצם קיומי הוא בגידה בכל מה שהוא מאמין בו. "אתה יודע שאני מחפשת משהו יותר... משהו פחות... תאורטי."

"תמיד כל כך דיפלומטית." הוא מחייך בחזרה. אני מושכת בכתפיי. "את לא יכולה להאשים זקן נרגן כמוני על זה שאני מנסה לשמור מישהי מוצלחת כמוך בסביבה שתעזור לי."

"הייתי נשארת בשמחה. אני אוהבת לעבוד איתך, אתה יודע את זה. זה פשוט... לא מי שאני," אני עונה, בכנות רבה מכפי שהתכוונתי.

"אני אקרא לגלקסיה על שמך," הוא משיב בקריצה.

"אתה רומז שאני שמנה?" אני מחזירה.

"אפשר לנסות לחפש לך מקום באחת המעבדות היותר מעשיות אצלנו."

"ייקח להן שנים עד שיֵצא מהן משהו פרקטי."

"לאן את ממהרת?"

אני לא יודעת. אני רק יודעת שהגיע הזמן שאגיע לשם.

אני מודה לו, אך עוזבת מבלי להבטיח לו שאשאר. בחדר שלי ממתין לוח שעליו רוב תוכניות החלל על הפלנטה - הגדולות יותר הן הבחירה המתבקשת, אך גם קשה יותר להתקבל אליהן וסיכוי טוב ששורותיהן כבר מכילות כמה מאחיי ואחיותיי. אני לא רוצה לבזבז את הזמן שלי, להיות מיותרת. מצד שני, מה אם כולנו נחשוב ככה? מה אם אף אחד מאיתנו לא יגיע לנאס"א כי כולנו נאמין שהעניין כבר טופל? ומה אם הם כן שם, המשפחה שלי? זה יהיה כל כך נורא לשלב כוחות?

די. קו המחשבה הזה אף פעם לא מוביל לשום מקום מועיל. אני אוספת את הלבטים ולוקחת אותם - ואת עצמי - למצפה הכוכבים, המקום הכי טוב לברוח אליו כשהראש מלא במחשבות.

כנראה שדבר לא באמת ייחד את יום הבחירה משאר הימים בלוח השנה של הבאי, בחירה שהייתה מורכבת ומבלבלת, שאני מבינה בקווים כלליים בלבד. זה היה פשוט הסיום של תהליך ארוך, נקודה בה לא ניתן היה עוד להתחמק מבחירה, הזדמנות לפוליטיקאים בכירים לצאת בהכרזה: יום הבחירה הגיע. הידע שלי בנושא לא לגמרי שלם, אני בעיקר מדמיינת

אותו: החקלאים ממשיכים להתפתח ומתקרבים לנקודה בה הבאי לא יוכלו להחזיק אותם בתוך הספר, הדיונים האתיים לגבי ההגבלה של מין שלם, חושב, רק בגלל כוכב הלכת בו נולד נמתחים עוד ועוד; דבר ברברי לעשות, התגרות בחקלאים שיום אחד אולי יהיו בעמדה לנקום - כל מה שהם צריכים זה לגלות את משמעותו של הכוכב שעל פניו הם חיים, ויוכלו להתערב בקיומם ובאמונותיהם של הבאי באמצעות שינויים בספר הקדוש. כבר היום יש בין הבאי מי שמנסים להרוויח משינויים עדינים בטקסט, ולחקלאים יש יכולת לשנות אותו מן היסוד. הנושא עלה להצבעה כללית - כל באי ובאי, בכל מקום, התמודד עם הבחירה, בין אם בפחד או תקווה או חוסר רצון. וכך, בסופו של דבר, נוצרתי אני.

אני זוכרת את הרגע בו הפכתי מודעת לעצמי ולסביבותיי - אזור שטוח לכאורה אך למעשה קמור, ידעתי בבירור, אינטואיטיבית, כדורי במבנהו בקנה מידה שמעבר ליכולות התפיסה המוגבלות של חושיי, הספר הפלנטרי הגדול. שתי ידיי עלו להגן על עיניי מפני האור הבוהק. שתי ריאותיי גמעו את האוויר הצלול, הקר. גופי הסימטרי להפתיע פעם והתנשף, מכונה מתוכננת היטב שיוצריה לא בטוחים אם היא מחקה יצור שהתפתח כאן באופן טבעי, או עוצב אף הוא במטרה לטפח את הספר ומילותיו.

אבל אני, בניגוד ליצורים האומללים שלהם דמיתי, ידעתי מה מטרתי כאן - ללמוד את הספר ואת החקלאים ולהגן עליהם מכל איום, כולל מהם עצמם. אני היא הבחירה, אני הפתרון, אני ואחרים כמוני. כי יש עוד כמוני - מתקנים את הנזקים שגורם המין האנושי ומתערבים בניסיונותיו לעזוב את הספר ולצאת אל החלל, משנים את עתידו של המין בדרכים קטנות, מורגשות בקושי, מבלי לגרום נזק לספר עצמו. זו משימה בלתי אפשרית, תאמרו אולי, אך אין זה מקומי לשאול שאלות - ואין לי את מי לשאול בכל מקרה. אני לבד כאן, על כדור הארץ, אחיי ואחיותיי זרים לי, יוצריי מרוחקים ולא נגישים. כל מה שיש לי, כל מה שאי־פעם יהיה לי, הם השדות סביב סביב.

"בת'." דניאל מכיר בקיומי מבלי להרים את מבטו.

"היי, דניאל, אני מפריעה?"

"לא, תיכנסי. אני מניח שאת שוב כאן לשחק בטלסקופ הישן?"

ברור שבגלל זה אני כאן. זו תמיד הסיבה לבואי לכאן. טוב, חוץ מעבודה. אני מצמידה את עיני לעינית של הטלסקופ המוכר והאהוב, בוהה בחשכה

שבין הכוכבים כמו כלב שבוהה בדלת הסגורה דרכה יופיעו בעליו כל רגע. דניאל עובד עם הציוד המודרני יותר, ונמנע לשם שינוי מלהעיר על הטעם המיושן שלי בטלסקופים. על מי הוא חושב שהוא עובד? הוא מסתכל דרכו על השמים כשהוא מחכה שהקוד שלו ירוץ, כמו כולנו. מי שמסוגל לעמוד בפיתוי שמציב הטלסקופ הישן הזה לא מגיע לכאן.

"אז איך מדעי כדור הארץ?" הוא שואל, ואני, בלי לחשוב, בלי לשים לב, עונה לו.

"אתה יודע, ארציים." תגובה אוטומטית, חסרת משמעות, ובכל זאת עיניי בורקות, האור מעוור אותי לרגע. אני בגבי אליו, זה אמור להיות בטוח, אבל האור מעיניי פוגע בזגוגית ומוחזר ממנה אל החדר. אני עוצמת עיניים חזק חזק עד שאני רואה כתמים לבנים. מאוחר מדי.

"את בסדר? מה לעזאזל זה היה?" דניאל מושך אותי מהעינית של הטלסקופ. דניאל המסכן, תמיד כל כך חברותי ואכפתי, עוד מאז הפעם הראשונה שהופעתי בדלת, מוקסמת מהטלסקופ העתיק אבל מתביישת לבקש, והוא ניגש להסביר לי הכול. "את בקטע של הענתיקה, נכון?" הוא שאל בחיוך. "יש לנו ציוד מתקדם יותר, את יודעת. את מהרומנטיקנים, מה? אל תדאגי, זה בסדר, תעיפי מבט." הוא היה טוב לב. מקסים. אף פעם לא היינו קרובים, לא בילינו זמן יחד מחוץ למצפה הכוכבים, אבל בילינו הרבה לילות כאן, יחד, מדברים על החיים ובוהים בכוכבים. זה היה רק עניין של זמן, אני מבינה לפתע. כל הזמן הזה סיכנתי אותו בלי לחשוב.

"את בסדר? בת'?" הוא נשען להביט בעיניי אך אני לא מסוגלת לפקוח אותן ולהסתכל עליו. עדיין לא. "האור הזה פגע בך? ראית מה זה היה?"

לרגע, רק לרגע, אני מרשה לעצמי לקוות. אבל אני יודעת שזה רק עניין של זמן עד שהוא יבדוק את שאר הציוד ויבין שהאור לא הגיע מבחוץ, לא נרשם בשום מקום אחר, שזה היה משהו כאן בפנים. יהיו לו שאלות, שאני לא יכולה לענות עליהן. הפרוטוקול במקרה כזה ברור, יותר תגובה אינסטינקטיבית מאשר מחשבה מודעת, הבאי הם שמושיטים את ידיי, הבאי כורכים את אצבעותיי סביב צווארו, ולוחצים, ולוחצים. האור כבר מזמן דעך בעיניי אך אני לא מעזה לפקוח אותן, אם לא אראה את זה אולי זה מעולם לא קרה, המבט בעיניו, ההפתעה, תחושת הבגידה, הפחד, אני חייבת לצאת מכאן, ועדיין אני לוחצת ולוחצת על קנה הנשימה שלו עד שהוא מפסיק להיאבק ואני כורעת תחת המשקל שלו שכולו נח עליי עכשיו.

דניאל המסכן. מעולם לא הרגתי מישהו שכל כך חיבבתי. אוף, דניאל, זה לא הוגן, אני רוצה לחוש בחילה אבל הגוף שלי נוצר לזה והבחילה לא מגיעה. חיבבתי אותו, הרגתי אותו, ועכשיו אני צריכה לעזוב אותו, כאן, ככה. עכשיו. לפני שעוד מישהו ייכנס. אני פוקחת עיניים, דוחפת את דניאל ממני ונמלטת מהמצפה. אני כל כך רוצה לבכות עליו, על עצמי, אבל אני אינסטינקט טהור עכשיו, השנאה העצמית תגיע אחר כך.

אני המומה ועצובה כשאני שומעת על מותו של דניאל בבוקר. אני מגיעה להלוויה, מדברת עליו בקול שקט, רועד קלות, מספרת על הפעם ההיא שהזמנו פיצה למצפה והוא לכלך את הציוד בשמן בטעות ואיזו פאניקה זו הייתה, צוחקת עם כולם צחוק רווי בכי, מאזינה לסיפורים שלהם בעודנו משתכרים לחלוטין לזכרו. בשבועות שאחרי אני מפגינה את אותה רתיעה מהגעה למצפה כמו כל שאר הסטודנטים, כאילו הרוצח אורב שם עדיין, בצללים. בכל זאת, מעולם לא תפסו את הרוצח. יש מנעולים חדשים, עם סיסמאות כניסה אישיות לכל מי שמורשים להיכנס למצפה. תחושת האשמה אינה חדשה, היא מלווה אותי מאז ההריגה הראשונה. ארבע־עשרה הריגות נכון להיום, רובן בשנה הראשונה ההיא, כשהייתי צעירה וחסרת זהירות, ועדיין למדתי איך עובד העולם החדש והמשונה הזה. אני מנסה לא לחשוב עליהם. מנסה להתרכז בעבודה שלי, להחליט לאן אני ממשיכה מכאן. דניאל המסכן... אני כל כך, כל כך מצטערת.

הבאי הם רוצחים. הם אלה שרצחו את ארבעה־עשר האנשים החפים מפשע ההם, לא אני. לא רציתי לפגוע בהם. לא התכוונתי. הבאי בנו אותי ככה, מכונת הרג. לפעמים אני מדמיינת איך אני מתוודה על הכול – הולכת לעיתונות ומספרת הכול על היקום והחייזרים. אבל אילו עדויות יש לי? הגוף שלי זהה כמעט לחלוטין לגוף אנושי, חוץ מהעיניים שניתן להסביר כמוטציה קלה, פגם גנטי או מחלה. הבאי לא משמיעים קול, לא משאירים סימן, כל מה שיֵצא מזה יהיה שאורשע בארבע־עשרה רציחות, אולי אאושפז, בטוח שחירותי תישלל ממני. בודדה. אומללה. וגרוע מכך, נורא כל כך שקשה לי פיזית אפילו לחשוב על זה, לא אהיה מסוגלת למלא את ייעודי או לשרת את יוצריי בשום צורה. אני בטוחה שלא ייקח לגוף שלי הרבה זמן להתפרק בתנאים כאלה. לא שזה משנה – המילים פשוט לא יֵצאו. אני לא צריכה אפילו לנסות לומר אותן כדי לדעת את זה.

מעולם לא ניתנה לי בחירה, ולכן לא ניתן להאשים אותי במעשים הללו. ובכל זאת אני מרגישה אשמה עליהם. העולם הזה עמוס כל כך, רועש כל כך. לפעמים אני תוהה - מה אם יש רק עוד אחד או אחת כמוני בעולם כולו? רק עוד אחד ששרד, בדיוק בצידו השני של הכדור? מה אם כל הכישלונות של תוכניות החלל היו פשוט תאונות, ואני סתם רוצה לראות בהם עדות לקיום המשפחה שלי שם בחוץ? אני לא לבד. אין מצב שאני לבד. זו תהיה אחריות גדולה מדי לאדם אחד, זה לא הגיוני - אבל מה אם בעצם יש רק שניים מאיתנו, ולעולם לא אפגוש את היצור היחיד ביקום שדומה לי?

אני תמיד עגמומית אחרי הריגה. והמוות של דניאל מכביד עליי עוד יותר מהאחרים. אני מיואשת, אבודה, לבד. עוד חודש אעזוב את המקום הזה ולעולם לא אחשוב עליו שוב - תמיד צריך להביט קדימה, למשימה הבאה. אני תוהה למה הם יצרו אותי ככה, הבאי, איך הייאוש המשתק הזה משרת את מטרותיהם? או שאולי זו טעות, אולי משהו בחיבורים אצלי רופף, איזה טכנאי באי התרשל וככה יצאתי כזו? איך אני יכולה לדעת אם אני מי שאני אמורה להיות, כשאין לי את מי לשאול או למי להשוות? קו המחשבה הזה לא יוביל לשום מקום. אולי אני פשוט צריכה לשכוח מכל זה, למצוא מישהו שיאהב אותי, עם העיניים הזרחניות והכול, ולבלות את שארית חיי בלי להביט למעלה שוב לעולם. ואז אני מבינה, פתאום - אני לא רוצה להצטרף לסוכנות חלל, לחבל בחלליות ולצפות בהן מתרסקות, בכל האנשים האלה מתים בגללי. אף פעם לא רציתי. אבל יש לי עוד אפשרות: המדבר. אלמד את המדבר, את שינויי האקלים, את השמדת היערות והתפשטות המדבריות, את המילים המשתנות והסיבות לכך, ואולי דרכן אצליח להבין גם את עצמי. ואם העיניים שלי יזרחו מפעם לפעם, כל מי שיהיה קרוב מספיק לראות זאת יניח שזו רק השמש המדברית או פאטה מורגנה.

שאחרים יפתרו את בעיית האנושות. לעולם לא אהרוג שוב עבור הבאי.

לא קל למצוא את התוכנית המתאימה. אני לא מוכנה להתפשר. אי־שם בחוץ יש מקום עבורי - כמה שיותר מרוחק מהציוויליזציה, עם קבוצה קטנה אך מגוונת של חוקרים שיהיו עסוקים מדי במחקר שלהם לשים אליי לב... לוקח לי נצח קצר של חיפושים, אבל בסוף אני מוצאת אותה. יהיה

אפילו קשה יותר להתקבל, ואני טסה לצד השני של הכדור בלי לדעת אם אוכל להישאר שם בכלל. ריאיון אישי עם חברי הקבוצה הוא תנאי קבלה הכרחי, מסבירים לי, אבל זה בסדר, אני מוכנה לנסוע ורגילה לחוסר ודאות. וכך אני מוצאת עצמי כאן, מול החוקר הראשון. אני עייפה ומזיעה ואחרי נסיעה ארוכה, ונדמה שהוא אפילו לא מרגיש בחום הלוהט של האוויר סביבנו. עיניו מוסתרות מאחורי משקפי שמש ענקיים שהוא לא מוריד גם כשאנחנו מתיישבים לדבר בצל. הוא נשען לאחור, כל כולו משדר יהירות ומגניבות וברור לי שאין טעם, הם לא עומדים לקבל אותי לתוכנית. באתי כל הדרך לכאן לחינם.

"התארים שלך הם שילוב מאוד מעניין, דוקטור." הוא אומר. "מה גרם לך לבחור..."

אני מרכינה את ראשי, מצמצמת את עיניי לחרכים כמיטב יכולתי, מקווה שאור השמש שמסביב יסתיר אותי.

"...אסטרונומיה ומדעי כדור הארץ?"

רצועת המדבר הצרה שנשקפת מבעד לחרכי עיניי מקבלת את הגוון המוכר, הזרחני, כשאני עונה בראש מורכן - ואז אני חשה את ידו מתחת לסנטרי, מושכת את ראשי למעלה. עיניי נפקחות בבהלה, אינסטינקט בלתי נשלט מהול בפאניקה טהורה. האור הזהוב מאיר את פניו, משתקף בעיניו הגדולות, הבוטחות.

משתקף? יותר... מוחזר. נהר של אור נוזלי, הדבר האחרון שכל כך הרבה אנשים ראו בהביטם בי והוא יפה כל כך, אף פעם לא ידעתי כמה הוא יפה. אני צוחקת. האינסטינקטים שלי מתפרעים, מושכים אותי בכמה כיוונים בעת ובעונה אחת, הראש שלי מתמלא בזיקוקים, כאילו הוא עומד להתפוצץ, אני נופלת לרצפה, נאבקת להמשיך לנשום. ואז היד שלו על גבי, מגששת, מחפשת, לוחצת... העולם מתמלא בכאב בוהק ואז הכול מתבהר.

"ביאטריס גילתה את זה. היא קוראת לזה 'לחצן המצוקה'."

"כמה אתם?"

"ארבעה. כולל אותך."

אני רוצה לפגוש אותם, אני צריכה, איפה הם, אני רוצה... אני רוצה לישון.

"ששש, זה בסדר, זה רק הלחצן." הוא אומר. "את תהיי בסדר. אל תדאגי." הקול שלו דועך כשאני מפסיקה להיאבק להיוותר בהכרה, מניחה לעולם

לחמוק בין אצבעותיי, מניחה לחששות ולדאגות ומתמסרת לחול שתחתיי כאילו היה מיטה בידיעה הזרה, החדשה, שאחי שומר עליי.

כשאני מתעוררת הם יושבים לא רחוק, שלוש דמויות צלליים מדברות בשקט בחשכה, מוארות רק על ידי עיניהן הזוהרות - אני תוהה על מה הם מדברים שהם מאירים ככה, אם הם מדברים עליי. אני קמה וצועדת לעברם, ו...עומדת שם, מביטה בהם. הם נראים קרובים כל כך, מגובשים, כל כך נוח להם יחד, מעולם לא הרגשתי זרה יותר. ואז הבחורה - ביאטריס, נדמה לי? - על הרגליים, וזרועותיה נכרכות סביבי בחיבוק המגונן של אחות גדולה ואני יודעת שגם היא התגעגעה אליי כל חייה בלי לדעת בוודאות אם אני קיימת.

"כל כך נחמד לא להיות הבחורה היחידה יותר," היא לוחשת לי ואני מצחקקת כמו הילדה שמעולם לא הייתי. "זה בריאן," היא ממשיכה בקול, מחווה כלפיו מבלי לשחרר את החיבוק, "ואת בן כבר פגשת."

הם קמים אליי, בהתחלה בלחיצות ידיים רשמיות ונבוכות שמפשירות לחיבוקים, ואז מפנים לי מקום במעגל שלהם ו... זהו. אני שייכת. השיחה זורמת בחופשיות, בפראות, לכל הנושאים האסורים והמסוכנים, הלילה נמלא כולו בזהב אורותינו המשולבים.

"הראשון שזוהר עושה כלים!" מכריז בן לבסוף, כאילו זה סתם משחק.

כנראה רואים עליי את ההפתעה, כי אחותי החדשה ממהרת להסביר את המשחק: כל אחד מאיתנו נשאל שאלה על ידי כל אחד מהאחרים. הראשון שמשתמש במונח "זוהר", בשאלה או בתשובה, מפסיד.

"אפילו כאן, אנחנו עדיין צריכים לדבר עם ה... איתם. מדי פעם." היא מתחמקת ברגע האחרון מלומר את המילים "בני אנוש" או "חקלאים". "אנחנו לא יכולים להרשות לעצמנו להתנוון, אלה כישורי הישרדות חשובים. אז - מה למדת, אחותי?"

הם כולם מביטים בי, בציפייה משועשעת למוצא פי. המחשבות שלי דוהרות, מחפשות תשובה שאוכל לתת בלי להשתמש במילים או בנושאים מסוכנים, בלי לגרום לעצמי לזהור. אני נכשלת. לחלוטין. הם צוחקים. אני עושה כלים. האם זה מה שזה אומר, להיות חלק ממשפחה?

אני צעירה. ביחס אלינו, כלומר. זה חדש לי, המידע הזה לא נכלל בי, ורק

מתוך השוואה ביני לבין אחיי ואחותי הוא מתגלה: אני הצעירה ביותר בחבורה, מתברר, ולא לוקח להם הרבה זמן להתחיל להתנהג אליי כמו לאחות הקטנה. אין לי בעיה עם זה. אני נוצרת כל חיוך, כל בדיחה או עקיצה, כל חיבוק או ליטוף או סימן לחיבה. ביאטריס ובריאן מבוגרים ממני בעשר שנים כמעט, שועלי קרבות ותיקים בעיני עצמם וגם בעיניי, והם לוקחים על עצמם את המשימה לחנך אותי - הכול, מכישורי הישרדות ועד דיפלומטיה, כל דבר שנדמה למי מהם שעשוי להביא לי תועלת ביום מן הימים. אני לומדת במהירות - לא כי אני נהנית מזה במיוחד, אלא כי נוצרתי ללמוד. איסוף וניתוח מידע הם המטרה העליונה שלי. אבל אני שונאת כל שיעור, כל לקח, כי בכולם מסתתרת המחשבה שאולי יום אחד הם כבר לא יהיו בסביבה לעזור. לא ייאמן כמה מהר התרגלתי לחברתם.

ובן... הוא טוען שהוא מבוגר ממני, אבל אני לא בטוחה בזה, ובכל מקרה בנות מתבגרות מהר יותר מבנים, מה שעושה אותי הבוגרת יותר מבינינו. ובכל זאת הוא תמיד חושב שהוא יודע הכול, ובכלל מצליח לעצבן אותי מעבר לטווח הסביר. ביאטריס ובריאן בקושי מצליחים להפריד בינינו לפעמים - הוא טוען שאני מפונקת, אולי כי תפסתי את מקומו בתור הקטנה, וכל הזמן מנסה לתת לי פקודות, ללמד אותי איך הדברים עובדים אצלם, ותמיד תמיד מצביע על כל טעות שאני עושה בשמחה ברורה לאיד. בלילות הוא יושב לצידי עד שהכוכבים זורחים בשמים, מספר לי סיפורים על הספר ומעבר לו, טווה פנטסיות פרועות על היוצרים שלנו ולעתים קרובות נשאר איתי גם אחרי שאני נרדמת, לשמור על שנתי ולנחם אותי כשהסיוטים באים. הוא האח הגדול שתמיד ידעתי שיש לי, אי־שם, מחכה שאמצא אותו, ואני שונאת אותו ואוהבת אותו, טיפש ומעצבן ונפלא כפי שהוא.

אנחנו נעים ונדים כמעט ללא הפסקה - לחקור, להתחמק מחברתם של בני האדם ("לא חקלאים," מזהירה ביאטריס שוב ושוב, "בני אדם. אנשים. דברי עליהם ממש כאילו היית אחת מהם."), לשמור על עצמנו גמישים וחדים תמיד, נכונים להשתנות עם הנסיבות. לשרוד. לפחות עד ליל השרֵפה.

הריח של העשן מעיר אותי משינה. הוא קלוש בהתחלה. כל אחד אחר - כל אחד שלא חווט להיות גלאי עשן ומטף, לזהות כל נקודת חולשה בלהבות שתאפשר לו לרוץ אל תוך האש ולהציל את המילים - היה כנראה מחמיץ

אותו. "אש!" צווח המוח שלי, נופל ישר מתוך שינה אל ערות מיידית, נוראה, בלי לעבור בהתחל. אש! מכלה את הספר, מאכלת! אני קופצת לעמידה ומתחילה לרוץ וניתזת לאחור כשמשהו תופס אותי. אני נאבקת להשתחרר בלי לחשוב, ביאטריס ובריאן כבר חלפו על פני ורצו ישר לתוך הלהבות, בקושי ניתן לראות אותם, צללים בלב האש. אני צורחת בתסכול כשהדחף לזנק קדימה קורע אותי לשניים, אחוזה בחוזקה בזרועותיו של אחי.

"תירגעי, האש הזו תחומה היטב, היא לא תתפשט!" הוא צועק באוזני. "שכתוב קל, זה הכול, אין מה לדאוג."

כל האנרגיה נוטשת אותי באחת. שכתוב. הידע ששתלו בי הבאי הוא חדש ומוכר בעת ובעונה אחת, כרגיל. מפתיע וצפוי, חרות בעצם מהותי ממש כמו היות הספר, מחכה לצוף ולהפוך נגיש כשיהיה בו צורך. שכתוב. דתי? פוליטי? מסחרי? בטח אפילו הוא לא יודע את התשובה לכך. האש כבר לא דחופה לפתע - היא תחומה, ומטופלת על ידי ביאטריס ובריאן, ויש סכנה גדולה ממנה. אני לא רצה לכבות אותה כשהוא משחרר אותי. האור שזורח בעיניו הוא אור של התעלות ועונג, הוא מגשים את מטרתו, עורך את שינוייו במילים, משחית את מה שנוצרתי לשמר בשירותם של אדונים מרוחקים וקרים בדיוק כמו אלה שלי. כמה הוא דומה לי. כמה יפות עיניו, בוערות בזהב של טירוף שאינו באשמתו, אינו באשמתו כלל. יהיה קל כל כך לחבור אליו, להתנגד להם ביחד, ליוצריו וליוצריי, לבטל זו את השפעתו של זה ולחיות, פשוט לחיות, חסרי מטרה וחופשיים. קל ובלתי אפשרי.

אני בוהה ובוהה ובוהה באש המשתקפת בזהב שבעיניו המופנות אל אדוניו הבלתי נראים שבשמים בגאווה ובשנאה, גופו רועד בעונג המלאכותי שייצרו עבורו, דואב, כָּמֵהַּ לחופש שלעולם לא יזכה בו. כמה שהוא דומה לי, השכתוב, כמה יפה ונורא וכמוני, כמה דומם לרגליי כשאני משחררת סוף-סוף את אחיזתי בצווארו, לא עוד איום לספר החי, הצומח, המשתנה תמיד, שהוא כל מה שאי־פעם יהיה לי.

אודליה גולדמן היא ירושלמית, בוגרת תואר שני בספרות. היא מעצבת ומורה לעיצוב וכותבת שירה ופרוזה.

גאות ושפל

אודליה גולדמן

בגאות הראשונה שלהם יחד, מייד כשהגיעה ההתראה, תומר ובלה מיהרו להעביר את כל הבית אל התיבה. הם רק עברו לבית הקרקע הזה. זה היה הבית הראשון שלהם יחד שהיה ממש שלהם, וחלק ממנו היה לא מרוהט עדיין. יתרון רציני לקראת גאות. אחרי שההעברה הסתיימה ובבית נשארו רק שני מזרונים וכמה כלים במטבח, הם העבירו את הזמן בהכנות. סידרו את הבגדים בארונות הצרים והגבוהים של התיבה, ניסו לגנוב כמה שיותר זמן על האדמה, מתרגשים לקראת ההתכרבלות השבלולית במרחב הסגור. חופש של חודש וחצי חינם מהעבודה רק שניהם יחד בתיבה אחת. מה יותר טוב מזה.

הפרֵדה מהאדמה הייתה חגיגה של גלידה על הדשא. תומר אמר שהוא הולך להתגעגע לאדמה, אז בלה הסכימה שיישנו בלילה האחרון בחוץ, אפילו שיצטבר עליהם טל ואפילו שהיה קר וכל השמיכות העבות כבר היו בתיבה. הם נשכבו יחד, מכווצים מקור בגינה החדשה שלהם, הביטו בעלים של עץ הדקל שנעו מעליהם וצחקו כל הלילה על שטויות כמו מה יעשו עם כל הדגים שימצאו תקועים על העץ. כשאטמו את הבית להסגר, עד שנעטף כולו באלפלסטיק השחור, בלה נצמדה לתומר ואמרה שרק עכשיו היא מתחילה להבין למה רומי מהלימודים אמרה לה שהיא אמיצה לעבור לגור באדמות השֵפֶל. קשה לראות ככה את הבית שלהם הופך לצללית. לקול צליל היניקות המוזרות של ציוד הוואקום החדש שלהם, תומר ליטף אותה והבטיח לה שכשיחזרו יפנק אותה בגינה יפהפייה עם מלא שיחים של נר הלילה ונציץ סגול ורוזמרין, כמו שרק אדמות השפל המלוחות יכולות לגדל. הם החזיקו ידיים כל הדרך לחניון התיבות, והתאכזבו שהגאות הייתה קצרה מדי לטעמם. בערך תשעה חודשים אחר כך, שידרה נולדה.

שבוע לפני הגאות הנוכחית הם לא התחילו אפילו להעביר בגדים.

ההתראה תפסה אותם שבוע וחצי אחרי הלידה של עלם, והעיתוי ממש לא היה מתאים. בלה הייתה מבולבלת, ותומר רק ניסה להדביק את פערי הכביסות. ההתראה המשיכה לקפוץ מתוך מסכי החדרים, אבל בלה רק נאנחה והמשיכה לנדנד את עלם בעגלה שוב ושוב. התיבה תהיה קטנה מדי לכולם, זה היה ברור. אבל רק על הדגם הזה היה סבסוד, ותומר לא הצליח למצוא עכשיו תיבה מדגם גדול יותר במחיר נורמלי. עלם יישן איתם, ושידרה וצפי יישנו יחד במיטת קומתיים בחדר הקטן. הן ייהנו מזה בהתחלה אבל לא ככל שהזמן יתארך. זה ברור. הלוואי שהיה מצליח לחסוך יותר כסף לגאות הזאת. אבל עם כל ההוצאות של הברית והטיטולים, הם היו במינוס כזה שלא יכלו אפילו לקחת הלוואה.

תומר העביר את רוב הדברים לבד, בערבים, אחרי שהבנות נרדמו. בגדים, שמיכות - אל תוך התיבה; מוצרי חשמל יקרים, וילונות - למקלט הוואקום. הוא יוכל לקבל עליהם זיכוי אם יעלו טחב אבל הלוואי שלא. לא היה לו כוח לכאב הראש הבירוקרטי הזה מול משרד הביטחון. בטח לא עכשיו. הוא דאג למלא את המזווה של התיבה בהרבה גלידה, והטעין את כל תאורת החירום, ליתר בטחון. בלה המשיכה לנדנד את עלם ועד הערב האחרון הוא המשיך להוריד ספרים ומצעים למקלט הוואקום הכפול מתחת לחדר הכביסה, ובסוף גם דחף לשם ערֵמת בגדים לא מכובסים. כשהתחילה הצפירה הראשונה לעלות ולרדת מרחוק, הוא בעיקר התאכזב מעצמו בגלל האדמה שלא הספיק להכין כמו שרצה לקראת המים המלוחים, ואז ראה את המגרפה שלו שוכבת שם, מאחורי שיחי היצהרון המנוקד. הוא כיסה אותה במהירות בעלים, לפני שפקח ייתן לו דוח על ציוד צף. הם כבר אטמו את הבית. הוא יקנה מגרפה חדשה.

צפי קפצצה סביבו בהתלהבות כשהתחילו ללכת לקראת התיבה שלהם בחניון.

"אבא, למה אי־אפשר להחנות את התיבה ליד הבית? אני רוצה לראות אותו טובע."

"את לא רוצה שבשפל, כשהמים ירדו, התיבה תחנה לנו על הגג, נכון?" הוא חייך אליה בעייפות.

היא משכה בכתפיה והביטה לאחור, והוא אחריה. הבית היה עטוף היטב בציפוי אלפלסטיק שחור, כמו גופה. היא חייכה. אולי דמיינה את התיבה חונה על גג הקומה השנייה, מעל מרפסת השירות. היא בטח חושבת שזה

דווקא רעיון נחמד.

"אם נחנה ליד הבית, לא נוכל להיפגש עם השכנים. הם יהיו נורא רחוקים בסירה," נזפה בה שידרה שתכננה כבר עם הבת של וויצמן איך יבלו יחד כל הגאות בביקורים משותפים. תומר העלה את הבנות פנימה אל תוך התיבה האפורה, החליף הנהונים עם גוני השכן, ואז מצא את עצמו מביט אל העמק. באופק התחילו עצי הדקל הרחוקים להתכסות במים מבריקים. הגאות עלתה מן הים בשקט, מזדחלת כמו מפלצת חרישית. הוא בטש בקרקע מתחת לרגליו ונאנח. הוא יתגעגע לאדמה היציבה מתחת לרגליו. אבל מפלצת הגאות הרי תזחל בסוף בחזרה אל הים. מה הוא עושה מזה עניין? בלה הכניסה פנימה את העגלה של עלם. הוא אמר לה אתמול שאולי כדאי שיוותרו עליה כי אין מקום אבל היא התעקשה שהוא לא נרדם בלי העגלה וזה מה שחסר להם, שיצרח כל הלילות בתוך קירות האלפלסטיק הדקים. צפירה שנייה, קרובה יותר, נשמעה. עולה ויורדת, עולה ויורדת. תומר בחן את החבל המחובר לתיבה. חמישה־עשר מטרים של חבל אלפלסטיק עבה ואפור. הכול היה כל כך אפור בתיבה הזאת. למה לא מייצרים אותן בצבע אחר, משמח יותר? רק את הגג של התיבה צובעים קצת בצבע צהוב זורח, שיהיה קל יותר למצוא אותם בחשכה. אבל מה עם אנשים שרגילים למרחבים הירוקים, וצריכים להיכנס פנימה למבנה הכעור והמדכא ולבלות בו כל כך הרבה ימים? אולי מי שתכננו את התיבות היו אנשי עיר שלא הבינו מה הבעיה. מעליהם חגו ההליקופטרים של הצבא, ברעש חזק. מסיירים, ליתר בטחון. הוא הבחין גם בהליקופטרים של ערוץ 18, משדרים את הגאות בשידור חי. ההליקופטרים יחלקו להם משלוחים של ממתקים ופתקים מילדים מהאדמות הקבועות. דקות התהילה המזדמנות שלהם. אחר כך אף אחד לא יזכור אותם עד לגאות הבאה. התיבה עמדה מאחוריו, מכוערת וקטנה מדי. הוא היה כל כך עסוק בשבוע האחרון בלארגן אותה לקראת המעבר, שלא הבין עד כמה הוא מתעב אותה ומחכה שהגאות תעבור כבר. שידרה משכה את ידו. "אמא אמרה להגיד לך לבוא כבר."

"אני בא, בטח," אמר, והרים את שידרה באוויר אל עבר המדרגות המתקפלות. היא צחקקה בעונג כשהציע לה שילחצו יחד על הכפתורים שבלוח הראשי. הוא בדק שוב שכולם בפנים וביחד עם שידרה לחץ על כפתור תוכנית הנעילה. **נא לבדוק שכל בני הבית נמצאים בתיבה**, הבהבה

ההודעה. שידרה לחצה על אישור. גנרטור מופעל. מצב גאות מופעל. לוגו גדול של משרד הביטחון ולידו לוגו היונה של אגף הנמ"ג - ניטור מצבי גאות. הסלוגן המושר שלהם "איתכם בעליות ובירידות" היה כבר תקוע לכולם בראש. קול יניקת הוואקום המעצבן נשמע סביבם. האורות ליד הדלת התחלפו ממצב המתנה למצב גאות. הגנרטור השמיע קול טרטור קל מתחתם. צינורות האוויר בקירות רטטו והתחילו להזרים אוויר חדש מתוך פתח האוורור העליון. זהו. עכשיו המים יכולים לבוא. קול אזעקה אחרונה נשמע, קרוב מתמיד. אחרי חצי שעה בערך אפשר היה להרגיש את התנועה המוזרה של התיבה מעלה. כמו בתוך מעלית מתנדנדת הם נישאו בכל רגע עוד כמה סנטימטרים, עם המים העולים. בלה נכנסה לחדר עם עלם ונרדמה שם. צפי הקיאה קצת, שידרה בכתה קצת, אבל כשהתיבה התייצבה הוא הסכים שיעלו למעלה בזהירות ויביטו במים שסביבן דרך הצוהר העליון.

"אולי נצא החוצה, אבא, בבקשה." שידרה ניסתה את מזלה. "המים יותר ברורים מבחוץ. לא רואים מפה כלום."

"לא מתאים לבקש אישור של הנמ"ג עכשיו. זה זמן לחוץ. כל הקווים תפוסים עם אנשים שנפתח להם הוואקום או שכחו משהו חשוב בחוץ," ענה. והוא גם לא התלהב מהמחשבה על ההמתנה האינסופית על הקו עם הג'ינגל המעצבן.

צפי חיבקה אותו חזק. ראו שהיא מפחדת מהמחשבה לפתוח את הצוהר ולצאת החוצה. הוא ליטף אותה וחייך אליה. "זה הרבה מים, נכון?"

היא הנהנה.

"אל תדאגי. הוואקום של האלפלסטיק שומר עלינו. זה חומר מיוחד. הוא דוחה מים, ומאוד חזק. שמעת את הרעש, כשנעלנו את הדלת, נכון? הוואקום שומר עלינו." וכשראה שהיא עדיין מביטה בחשש בחלון הוסיף, "בגאות הקודמת, ציפציף, היית ממש קטנטנה. אבל שידרה זוכרת. כשיהיה יום יפה, אנחנו נפתח את הצוהר, נצא החוצה ונעשה פיקניק על הגג."

"זה יהיה כיף חיים," אמרה שידרה בביטחון של אחות גדולה, וליטפה את ידה של צפי.

שבועיים, זה הזמן שלקח עד שהתחילו הילדות לריב. "היא נגעה בי!" צעקה צפי.

"הרגליים שלה מגעילות!" צווחה שידרה.

הוא ניסה להציע פרסים, לאיים בביטול זמן ויזיה, לצעוק, לאיים שיתקשר לנמ"ג. שום דבר לא עזר.

"תגיד להן שיבואו לכאן," אמרה בלה בעייפות מהחדר, המקום הקבוע שלה בשבועיים האחרונים. והוא שמע אותה מבטיחה להן לעבור לישון איתה אם יתנהגו יפה.

"ואיפה אנחנו נישן?" שאל אותה אחרי שהן הלכו לשחק טאקי והשתרר סוף-סוף שקט.

"אתה יכול לישון במיטה שלהן."

"את יודעת שזה לא מסתדר."

בלה לא ענתה.

במקום זה הוא תאם עם פֶּרֶק, או "וויצמן-אבא" כמו שהיה שמור באנשי הקשר שלו, ששידרה שלהם תלך לישון אצל אופרי של וויצמן. התיבה של וויצמן הייתה דגם אמריקאי. היה להם סלון נורמלי עם מקום לכל הספות, ואנטנת וויפיי מעולה עם תקן אמריקאי, והייתה להם קומה שנייה מורחבת עם ארבעה חדרי שינה גדולים לילדים, ומזווה ענק עם מקפיא שאפשר להכניס לתוכו מכונית. ובעיקר הייתה להם מיטה נפתחת בשביל שידרה. הוא קיווה שעד שתחזור מהביקור, צפי תתגעגע אליה ותסכים לישון איתה ביחד בחדר. הנמ"ג אישר מעבר, שידרה לבשה עליה את האפוד המתנפח התקני, ופרק בא לקחת אותה בסירת האלפלסטיק המתנפחת המרהיבה שלהם. היא עברה מהצוהר העליון לסולם החיצוני ומשם לסירה בקלילות מרהיבה. "אינבעיה, איש," אמר פרק מרחוק, על רקע רעש המסוק המשגיח מלמעלה. "יש לנו מקום. למה לא."

תומר נפנף לשידרה לשלום, למרות שלא הסתובבה לאחור. עוד יומיים יבוא לקחת אותה, וזה יהיה סביר. יותר מזה כבר לא נעים שתישאר. הוא הציץ מהצוהר אל הסירה המתרחקת. המים היו שקטים יחסית היום. גלים קטנים וקצרים שהרוח הרעידה. עם זוהר השמש עליהם הם נראו כמו מרבד של דשא כסוף. הוא היה גנן שפל, ולכן הרבה זמן לא טיפל בדשא שלא היה דשא אלפלסטי. בארצות הקבועות היו דשאים אמיתיים, אבל לא הרבה. אחרי שכולם ברחו מהגאות, לא נשאר שם כמעט מקום למשהו חסר ערך נדל"ני כמו גינה. רק בארצות השפל הייתה די קרקע לטפח גינות, אבל האדמות היו מלוחות מדי. כאן אפשר היה לגדל רק צמחים אוהבי מלח,

ודשא הוא לא אחד מהם. גם לא אורנים או אלונים. רק דקלים ונר-הלילה ועוד כמה צמחים חובבי מליחות. אבל אנשים בכל זאת התעקשו על דברים כמו דשא, ולא משנה אם יהיו אמיתיים או אלפלסטיים. הם באו לכאן בשביל בית עם גינה, והם רצו גינה כמו שגינה אמורה להיות. בהתחלה הוא לא הסכים להכניס לעסק שלו צמחים אלפלסטיים והתעקש רק על צמחים אמיתיים. הוא גנן, לא אלפלסטיקאי. אבל בסוף נשבר, והתחיל להתקין גם את כל העצים המזויפים האלה. ובכל זאת, מדי פעם היה מצליח לשכנע לקוח לשתול איזה שיח אשל סיני או גאורה לבנה. בשביל ימים כאלה הוא קם בבוקר. תהיה לו הרבה עבודה אחרי הגאות. הרבה גינות אלפלסטיות שיינתקו ויסחפו אל הים. ככה היה גם בגאות הקודמת. הפעם הוא ישים כסף בצד לתיבה חדשה. אין מצב שהם נתקעים עם התיבה התקנית הדפוקה הזאת בגאות הבאה.

כשלא היה לה עם מי לריב, עברה צפי לשחק במשהו לימודי באיי-קידס שקיבלה מהמועצה לפני הגאות. תומר לא אהב את המתנה המיושנת הזאת, אבל לפחות עכשיו היה שקט. דרך הקירות הדקים אפשר היה לשמוע את הגמיעות של עלם בהנקה. הוא מילא כוס מים ולקח אותה בזהירות אל חדר השינה שלהם, מדלג מעל העגלה המקופלת של עלם שנחה חסרת שימוש. מסתבר שהנדנודים של התיבה הרדימו אותו מעולה.

בלה שתתה את המים בגמיעה אחת, ונאנחה. "אני לא יכולה להמשיך ככה," אמרה.

"זה נגמר עוד מעט. התחזית אומרת שתוך חודש אנחנו בחוץ."

"ואז שוב תבוא התראה."

"בל, שנתיים. בערך."

בלה נאנחה, והניחה את עלם במיטה הקטנה שלו. היא בהתה בקיר. תומר לא ידע מה לומר. בזמן האחרון לא ידע מה היא רוצה. איפה המחשבות שלה נמצאות. היא הייתה עייפה מהלידה וההנקות, אבל אם בבית הלכה הלוך וחזור שוב ושוב עם העגלה בניסיון להרדים את עלם, בתיבה כמעט לא קמה מהמיטה.

"שידרה אצל וויצמן. צפי שקועה באיי-קידס שלה. רוצה שאני אביא לנו גלידה, רק שנינו?"

"לא..." בלה הסתובבה אל הקיר. "הנדנודים האלה. אני מרגישה קצת

בחילה. אולי פעם אחרת."

לקראת ערב הנדנודים התחזקו.

"כואב לי הבטן," יללה צפי.

תומר הניח לידה כלי הקאה וליטף לה את הראש. "עוד מעט זה יעבור, ציפציף," אמר. אבל הנדנודים רק הלכו והחמירו. בערוץ הנמ"ג הסבירו שמדובר במערבולות רוח חזקות ושהיציאה מהתיבות אסורה עד להודעה חדשה. הוא התקשר לוויצמן והתנצל ששידרה תישאר אצלם עד שהסערה תעבור. פרק המשיך להיות קול. "יש לנו מלא מקום, והבנות נהנות ביחד," אמר, ותומר קינא בדגם משכך התנודות שלהם, שבזכותו שידרה לא הבינה בכלל על מה הוא מדבר כששאל אותה בטלפון מה קורה עם הראש שלה. לכן השתדל לא להרגיש אשם יותר מדי ששמח שלא חזרה עדיין. לארוחת הערב הוא הכין שייק עם חומר נגד בחילות לכולם. אבל בלה כמעט לא שתתה ממנו.

"את צריכה לאכול בשביל ההנקה."

"אני אשתה מים."

בארבע לפנות בוקר משהו העיר אותו. הוא שפשף את העיניים וניסה להבין למה התעורר. בלה שכבה בעיניים פקוחות לידו.

"מה קרה?" שאל, חצי ישן.

היא שתקה.

"עלם בסדר?"

"אני לא יכולה שנחזור הביתה אחרי הגאות," אמרה.

"מה? אז לאן?"

"אני רוצה שנעבור לאמא שלי."

"את רוצה שנעבור לאמא שלך?" מלמל, מנסה להבין מה שמע. "זה טירוף." עכשיו היה בטוח שמשהו ממש לא בסדר איתה.

"לא אכפת לי. אני לא יכולה יותר עם הגאות הזאת."

"כשנצא כבר לא תהיה גאות."

"אני פשוט לא יכולה יותר," אמרה, והסתובבה אל הקיר.

"הי, לא. בלה." הוא שפשף את עיניו בחוזקה, מנסה להתעורר. "את לא עושה לי את זה ככה. את לא מפילה עלי את הדבר הזה ולא מסבירה. בלה. תסתובבי לכאן ותסבירי לי."

"להסביר לך מה?" אמרה, בלי להסתובב.

"תסבירי לי מה עובר עלייך. קודם את שוכבת במיטה כל היום ולא עושה כלום. אחר כך את... את מציעה שנעבור לגור עם אמא שלך? לא רצית אותה בלידה, אני מזכיר לך."

בלה לא הגיבה.

"אני צריך להבין," אמר תומר בקול הכי עדין שהצליח לגייס.

רק אחרי כמה רגעים הבין שהרעד בגבה מעיד על בכי. הוא הניח את ידו על כתפה וסובב אותה אליו. "הי, בואי הנה," אמר, וחיבק אותה בחיבוק מגושם, שבו שניהם עדיין חצי שכובים על המיטה. הנדנודים המוזרים של התיבה התערבבו ברעידות הבכי. היא בכתה בשקט במשך זמן רב.

"לפעמים כשאני נוסעת לעבודה," אמרה פתאום, "אני רואה את העמק מלא במים שעולים. ככה פתאום. לכמה שניות, ואז זה עובר. וכל פעם אני מתמלאת ב... בבהלה הזאת. שכולנו הולכים להישטף. ואני לא מצליחה לנשום. וגם כשאני עושה לצפי אמבטיה, הריח הזה... אולי זה הצעצועים האלפלסטיים שלה, יחד עם המים. לא יודעת. והרעש של המים בסוף, כשהמים נבלעים. אני לא יכולה יותר, תומר... אני לא יכולה יותר... אני לא כמוך... אני לא חזקה מספיק לכל הטירוף הזה... אני פשוט לא יכולה יותר..."

"בלה... למה לא אמרת משהו?"

בלה לא ענתה.

"אז, מה, כל הזמן הזה שאת שוכבת ככה במיטה ולא זזה. זה מפחד?"

"לא... לא... מה פתאום. עכשיו זה לא ככה. עכשיו אני באמת ממש עייפה. מאז ההתראה לא ישנתי בכלל. כל הזמן פחדתי שהם טעו בימים, והמים עולים עלינו בחושך. כל רגע קמתי לבדוק. אבל עכשיו אני פשוט מפורקת... לא יכולה לקום..."

הוא שתק. מנסה לעכל מה שאמרה.

"תומר..."

"מה?"

"תגיד משהו..."

"אני לא באמת יודע מה להגיד... אני לא מבין למה לא סיפרת לי קודם... היינו מחפשים משהו. טיפול, אימון. אני יודע. כדורים נגד פחד מגאות."

"טייטראומה," פלטה.

"מה?"

"ככה קוראים לזה. טראומה של גאות. טייד. לא משנה. כמעט שליש מהאנשים שגרים באדמות שפל בעולם חווים טייטראומה ברמה מסוימת. ככה המטפלת שלי אמרה..."

הוא ניסה לעכל את כל מה שאמרה בבת אחת. "את הולכת לטיפול?"

"כן... טיפול בג'י די טי."

"אה," אמר, ולא היה לו באמת מושג מה זה אומר. "וזה עוזר?"

בלה נאנחה. "לא ממש." היא הביטה בו, ומיד השפילה את מבטה. "זה עוזר לשמונים ושמונה אחוז מהאנשים... המטפלת שלי אמרה שאחרי הגאות הזאת אפשר לנסות נגובוטים. אבל..."

"אבל מה?"

"זה טיפול ניסיוני. היא אמרה שאולי אני קודם כל צריכה לעזוב לקבועות. להפסיק לגור במקום שבו באמת יש גאות."

"איך היא יודעת? אולי גם שם תדמייני את הכול מוצף."

"אני לא. זה אף פעם לא קורה כשאני בירושלים..."

הוא רצה לשאול איך היא שמה לב, ואז נזכר בכל הבדיקות החשובות בירושלים שנסעה אליהן בהיריון. המון בדיקות שמעולם לא היו בהיריון של צפי או שידרה. הרי בשביל מה המציאו את המוֹנוּבָּר, אם לא בשביל לעשות מוניטור והדמיה בבית, ולא לנסוע רחוק לבית חולים בקבועות כל הזמן? אז זה מה שקרה כל הזמן הזה. איך הוא לא שם לב שמשהו לא בסדר, כשאמרה שלא צריך שיבוא איתה? הוא חשב שאולי בילד שלישי זה כבר הפסיק לרגש אותה. והיא בכלל ברחה לירושלים כל הזמן.

"המטפלת אמרה שאני זכאית לקצבה. שהיא תכתוב לי חוות דעת וביטוח לאומי ייתן לנו כסף כדי שנוכל לעבור לגור בקבועו-"

"ביטוח לאומי אף פעם לא מביא כסף סתם."

"זה לא סתם. זה... היא עשתה לי אבחון. אני נחשבת מקרה קשה."

"ממתי זה ככה?" שאל, מנסה להבין ממתי הוא כבר לא יודע מה קורה עם אשתו. "ממתי הטראומה הזאת?"

"בערך מתחילת ההיריון..." ענתה.

הוא חשב על כל הפעמים שאמרה שיש לה התכווציות, או בחילות, או כאבים מוזרים, ונסעה לבדיקות. כל פעם כזאת יכלה לספר לו, ולא סיפרה.

"איך לא סיפרת לי כל הזמן הזה?"

"אני..." והיא שוב התכווצה בבכי.
הוא ליטף את ראשה. "לא משנה... טוב שסיפרת לי סוף-סוף."

תומר ליטף את בלה עד שנרדמה, ואז שכב על הגב עד שלא היה יכול יותר, וקם וטיפס בסולם אל הגג. הוא התיישב על השלב העליון בסולם, ודרך חלון האלפלסטיק במסגרת הוואקום ראה את השמש עולה מתוך המים הנעים ברוח החזקה. הנדנודים לא הפריעו לו. כמעט מעולם לא הרגיש בחילה בתיבה. הוא היה כמו הצמחים שגידל, איש של אדמות שֶפֶל. מתאים בדיוק למקום שבו חי. תמיד הרגיש בר־מזל שיש לו אשה שמסתדרת כמוהו. שאוהבת את המרחבים המרוחקים על פני ההמוניות הצפופה והחונקת של האדמות הקבועות. שמקבלת באהבה את המים העולים כל כמה שנים, כי זה אומר להיסגר בתיבה קטנה רק לכמה חודשים ולא לכל החיים, כמו אנשי הקבועות שתקועים בתוך הבתים הקטנים והאפורים שלהם. מה הם אמורים לעשות עכשיו?

היא רוצה לעבור לקבועות. מה הוא יעשה שם? הוא שייך לכאן. שייך באמת. זכר את עצמו טועם את האדמה החולית הזאת כילד ומרותק מהמליחות הספוגה בה. מליחות של ים. והוא אהב את הים, למרות הנטייה שלו לכסות את הבתים שלהם כל כמה שנים. סלח לו על העליות והירידות שלו. והוא אהב את הצמחים שגדלו דווקא כאן. בלה לא הייתה כמוהו. היא באה ממודיעין והתאהבה קודם בו, ובשטח הפתוח ובמרחב רק אחר כך. היא אהבה את הרעיון של בית גדול שאפשר לגדל בו הרבה ילדים, לא כמו קוביית הבית הקטנה שגדלה בה. אבל אולי בשבילה זאת הייתה פשוט הרפתקה, שעכשיו כבר לא מסעירה יותר. עכשיו היא רוצה לירושלים. ומה איתו? היא חושבת עליו בכלל? מה היא רוצה ממנו? היא לא סיפרה לו על הטיי משהו הזה שיש לה כל כך הרבה זמן. והוא... הוא אפילו לא חשד. איזה מין בעל הוא?

הוא לא ראה אותה ככה קודם. מבולבלת. מבוהלת. עצובה. מאוד עצובה. סגורה בתוך עצמה ורחוקה ממנו כל כך. רק הלילה הבין כמה היו רחוקים כל התקופה הזאת. כל כך הרבה זמן לא סיפרה לו. כאילו הכינה את עצמה לקראת מה שיבוא כשתספר. היא אמרה את זה בבהירות ובחדות. היא עוזבת. היא עוזבת?

הוא ירד מהצוהר כששמע את צפי מתעוררת. "אבא, אני לא מוצאת את

האיי-קידס," אמרה ופיהקה. הוא החביא לה אותו בלילה הקודם, כשראה אותה ישנה עם המכשיר, מחובקת.

"הוא אצלי. קודם שיניים, בגדים וארוחת בוקר."

"די, אבא!"

"צפי... מה שאבא אמר." זאת הייתה בלה שיצאה מהחדר וקטעה את הבכי המתקרב. "אם תאכלי יפה, יהיה ממתק בסוף."

"טוואאוב."

"בוקר טוב," אמרה בלה אחרי שצפי גררה רגליים לחדר האמבטיה.

"את נראית טוב יותר," ענה.

"כן... אני חושבת שאני מרגישה חזקה יותר. מה איתך? קמת מוקדם."

"לא ממש ישנתי..." הוא לא היה בטוח מה הוא רוצה להגיד.

"אז לך לישון," אמרה. "אני אסתדר עם צפי ועלם."

לקח לו זמן להירדם אבל בסוף הצליח לישון שינה טרופה ומבולבלת. המחשבה שלו הצטללה בבת אחת כששמע את בלה לוחשת אל מישהו בשיחת טלפון, "לא, הוא ישן עכשיו... לא יודעת... אבל את יודעת איך הוא. הוא עקשן... כן... אהה... טוב, דידוש, אני צריכה לסיים. כן. תודה. זה לא מבול. סתומה. זאת גאות. בסדר. גם טוב. ביי."

אז היא דיברה עם עדנא, החברה שלה מהתואר. הוא נאנח וחזר לישון.

לקראת ערב, אחרי שישבו קצת מול הוויזיה וראו חדשות, הוא התנדב לקלח את צפי, והתחמק מלהביט לבלה בעיניים. צפי רצתה שהוא ישחק איתה בסבון, אבל לא היו מספיק מים מסוננים חצי-מותפלים בדוד. המכונה הקטנה כבר הבהבה שהיא בקו האדום התחתון שלה.

"מחר," הוא הבטיח לה, ושטף אותה. "מחר אני אזכור להפעיל את ה'כינרת' על מי מקלחת כבר בצהריים, ויהיו לך מספיק מים לשחק, טוב?" והוא שטף לה את הראש, משתדל מאוד שלא ייכנסו לה מים חצי-מלוחים לעיניים, ומתאפק לא להעיר לה שאם הייתה הולכת פחות מפעמיים בשעה לשירותים, המים לא היו נגמרים כל כך מהר. אבל היא רק עכשיו נגמלה. עדיף שתלך כל דקה אם זה מה שצריך. את ה"כינרת" הקטנה שהייתה במטבח, והייתה אחראית על התפלה מלאה, הם הפעילו כל לילה, על טיימר. אבל הגנרטור לא יעמוד בהפעלה של הדוד הזה סתם. הוא היה גדול יותר, ודרש המון אנרגיה. צפי שרה משהו, אבל לא היה לו כוח לשאול

אותה מה. הוא רק חשב מה קורה כשמים הופכים להיות משהו מפחיד. איך בדיוק מסתדרים ככה?

בסוף ארוחת ערב של קציצות ירק וסלט מנגו, צפי נרדמה ובלה אמרה שהם צריכים לדבר.

"על מה?"

"על מה שעובר לך בראש."

"מה עובר לי בראש?"

"שאתה אוהב את האדמה הזאת. ואתה לא יכול לחשוב לעבור מכאן. " הוא שתק.

"אני חושבת שזאת אחת הסיבות שהיה לי קשה כל כך לספר לך..." אמרה. "אני ידעתי מה זה אומר..."

"שאת רוצה להתגרש," פלט.

"מי אמר משהו על גירושין?" ענתה במהירות.

"לא צריך להגיד."

בלה שתקה. נשמע רק קול היניקה של עלם.

"אם זה מה שאתה רוצה, אני אבין," אמרה לבסוף.

"אני? לא. את זאת שרוצה לעזוב."

היא לא אמרה כלום.

"מה, אין לך משהו לומר?" אימה נמסכה בקולו.

"אתה אוהב אותי?" שאלה בשקט.

"את חושבת שלא?"

"לא אמרת את זה כבר הרבה זמן..."

"בלה..."

הוא ראה שדמעות עולות בעיניה, וקרב את כסאו. "בל... זה ברור..."

"שום דבר כבר לא ברור לי, תומר..." אמרה, והוא ראה שהיא נאבקת לא לבכות. "שום דבר. ועוד אחרי מה שסיפרתי לך אתמול... אני לא רציתי לספר לך כי לא רציתי להעמיד אותך במצב כזה. לא רציתי שתעזוב אותי..."

המחשבה שחלק מהסבל שלה היה בגלל שלא רצתה להרחיק אותו ממנה גרמה לו לעונג משונה.

"הי, הי," הוא התקרב אליה עד שהברכיים שלהם השתרגו אלה באלה. "אני אוהב אותך. מבינה את זה? תגידי שאת מבינה."

היא הנהנה.

"יופי," אמר וחייך אליה חיוך מוזר.

היא חייכה חיוך מוזר בחזרה.

"אז את לא רוצה להתגרש?" שאל, כמעט כנגד רצונו. הוא היה מוכרח לדעת.

"לא. לא. אני כל כך פחדתי שאתה."

"אני? מה אני, אידיוט?"

היא צחקקה בעל כורחה. "אז מה עושים?" שאלה.

שניהם הביטו זה בזה, והוא משך בכתפיו. היא הניחה את ראשו של עלם על כתפה, והוא הניח את ידו בתוך ידה הפנויה. היא לבשה חולצה ורודה מקומטת. צורת הגוף הלא מושלמת שלה נעה. רפויה ועודפת. שיערה הקופץ והיבש הקיף את ראשה, כמו שיח בר. היא אדמת שפל, הבין. בדיוק לטעמו המוזר. ככה, כשעלם על כתפה, הייתה יפה בעיניו כמו כל הדברים שאדמה מלוחה יכולה לגדל. שלא כמו כשרק הכירו במסיבת החושים ההיא ברחוב שמאי, כשראה אותה במעיל עור וג'ינס צמודים, ושיער אסוף בסיכות. הוא לא חשב שהיא יפה במיוחד, אבל הוא שם לב אליה כי הייתה היחידה שהביטה באנשים סביבה במקום במסכים הגדולים. היא שמה לב אליו מאותה הסיבה.

"גלידה לקינוח?" שאל.

היא חייכה.

אבל מה יהיה כשיצאו מהתיבה? חשב בזמן שירד למחסן הקטן בקומה התחתונה, וכשרעש הגנרטור המעצבן ברקע, חיטט במקרר הגלידות שהיה לו השכל למלא לפני הגאות, העמיס לכוסות כדורים של גלידה, ואז הוסיף רוטב שוקולד מעל ליתר ביטחון. מה עושים עם הפחד החדש הזה? בינתיים, הם יאכלו גלידה ויצפו ביחד באיזה סרט, וילכו להביא את שידרה כשהגלים יירגעו, ויאכלו חביתת דקלים ויפרידו בין שידרה וצפי, ויחליפו חיתולים, ויפסידו לבנות בקלפים, ויאספו חבילות ציוד שיביאו המסוקים ויעשו פיקניק על הגג ביום של מים רגועים. הוא לא יודע מה יהיה. אבל מאז הגאות הראשונה שלהם ביחד, שהייתה גם ירח הדבש שלהם, זאת הייתה הפעם הראשונה ששוב היה רוצה שהגאות תימשך לנצח.

עדי לויה היא שחקנית ואומנית יוצרת שמתגוררת בלונדון. היא הייתה חברת המערכת של "המימד העשירי" וסיפוריה התפרסמו באסופה זו בעבר וזכו בפרסים בתחרויות סיפורים.

יש לה אותנו

עדי לויה

"אסתי, כפרה, תעשי משהו עם השיער שלך."

"כן, אמא," אסתי התנתקה מהחיבוק והתיישרה. היא חייכה אל האישה שעמדה מולה. פנים כמעט חלקים, רק כמה קמטי צחוק בקצות העיניים והשפתיים. עיניה החומות מבריקות משמחה. סרט סגול עטף את התלתלים המאפירים. אמא.

"למה את ככה, כפרה? מה זה השיער יבש ככה? וכל הכהויות האלו על הפנים? חשבתי שהיית בחופשה עם החברות." תקווה דסה הניחה יד מחוספסת על לחיה של אסתי והביטה עמוק בעיניה.

"אמא, הייתי בחופשת צלילה, זוכרת?!" אסתי חיבקה את אמה שוב, להסתיר את השקר. "היינו כל הזמן מתחת למים, לא היה לנו זמן להשתזף."

"שלושה שבועות מתחת למים?" תקווה צקצקה בלשונה. "לא חבל על השיער? מאמיל'ה, יש לי שמן קוקוס. אני יכולה לשים לך עכשיו –"

"לא צריך, זה בסדר," אמרה אסתי והתנתקה מהחיבוק. "באתי לראות אותך כי התגעגעתי. אני רוצה לשמוע מה שלומך, לא צריך שתסדרי לי את השיער."

"אפשר גם וגם, זה לא סותר," אמרה תקווה. "את צריכה לחפוף?" תקווה הרימה את ידה וליטפה בעדינות את שפעת תלתליה הכהים של אסתי. היא מוללה בידה תלתל מקורזל וצקצקה כשחשה את השיער היבש בידה.

"בואי תחפפי ואני אסדר לך את השיער כמו שצריך," היא הדפה את אסתי לכיוון המקלחת. "ואז תספרי לי הכול על החופשה."

"אמא, חבל שתטרחי סתם..." אסתי ניסתה להתווכח, אבל ידעה שאין טעם. תקווה הושיטה לה מגבת, וחצי שעה לאחר מכן היא ישבה על שפת האמבטיה ונתנה לאמה לסדר לה את השיער. החלון הקטן היה פתוח ווילון האמבטיה התבדר ברוח הקלה. הזגוגית החכמה על המראה הציגה קליפים

ישנים משנות העשרים ודיווחי מזג אוויר. הפינה הימנית העליונה של הזגוגית הייתה מוקדשת למעקב אחר גובה פני הים - אין התראות חדשות. בחוץ החמסין הכה ללא רחם, אבל המקלחת רעננה אותה. היא עצמה את עיניה ונתנה לניחוח תכשירי השיער לעטוף אותה.

"אז איך היה? מה עשיתן?"

"צללנו הרבה," אמרה אסתי וחייכה אל תקווה דרך המראה. "היינו ב..." היא ניסתה להיזכר מה אמרה לפני שיצאה.

"כמה בנות הייתן שם?" תקווה הכירה את כל בנות הצוות שלה בתור חברות מהעבודה או מהלימודים, ואסתי יכלה להזכיר את כולן בשמותיהן בלי להפר את כללי ביטחון שדה.

"ארבע," ענתה אסתי, קולה נשבר. "אבל בת שבע נשארה שם," היא בלעה את רוקה וחייכה שוב.

"מה? למה ככה?" שאלה תקווה.

"היא..." אסתי השתעלה. "הציעו לה שם עבודה," אמרה לבסוף. "משהו רציני, היא לא יכלה להגיד לא." היא נשמה עמוק, וניסתה לשכוח את האורות המרצדים על המים, היד המושטת שנבלעה במעמקים.

"ומה עם המשפחה שלה, הם יבואו לשם?" שאלה תקווה.

"היא תבוא לבקר. נראה אותה המון," אמרה אסתי ומצמצה כמה פעמים. היא התמקדה בכוסית הקרמיקה המיושנת שעמדה ליד הכיור. הכוסית הייתה מלאה עד גדותיה במברשות שיניים צבעוניות. אחת לכל בת, כמה נוספות לנכדים. כל בנות משפחת דסה עזבו את הבית מזמן, אבל תקווה הקפידה שתמיד יהיה להן הכול אם הן באות לישון.

תקווה המשיכה למרוח שמנים וקרמים, לסרק ולסלסל, ולוודא שכל קווצת שיער קיבלה מנה נדיבה של תכשירי שיער. תוך כדי עבודה היא עדכנה את אסתי מה עשתה כל אחת מאחיותיה בשבועות האחרונים, מה שלום האחיינים והאחייניות שלה ושלל החתולים של בנות המשפחה. אחרי זמן מה היא התיישרה.

"זהו. עכשיו את נראית כמו בן אדם," אמרה תקווה. "מוכנה למצוא חתן."

"אמא!" אסתי צחקה והתרוממה משפת האמבטיה.

"את לא נהיית צעירה יותר, מותק," אמרה תקווה. "כל החברות שלך מסודרות, ורק את עדיין רווקה."

"אמא, זה בסדר. באמת," אמרה אסתי. "אני נהנית להיות רווקה," היא

חייכה אל אמה והציצה במראה, אצבעותיה נוגעות-לא-נוגעות בתלתלים.

"אין כזה דבר," אמרה תקווה. "אל תדאגי - דיברתי כבר עם יוכבד. היא מצאה לך מישהו מהאפליקציה של הבת שלה."

"מה?" אסתי הייתה המומה מכדי לדבר.

"קוראים לו צח כהן," המשיכה תקווה.

"אמא - אני..." אסתי ניסתה שוב.

"כן, אני יודעת. תראי - הוא לא משלנו, ברור - עם שם כזה. אבל את חייבת לנסות. יוכבד אומרת שהבת שלה אומרת שהמחשב מצא יופי של התאמה ביניכם."

"אמא! אני לא רוצה לצאת לדייט עם מישהו זר רק בגלל שיוכבד אומרת!" אסתי צעדה לכיוון המטבח הקטן והתחילה למלא את הקומקום החשמלי במים. "את רוצה קפה, אמא?"

"אמרתי לך, זה לא יוכבד אמרה, זה המחשב קבע שאתם מתאימים," אמרה תקווה ובאה אחריה למטבח. היא התרוממה על קצות האצבעות, אבל אסתי הקדימה אותה והורידה את הכוסות מהמדף העליון.

"את חייבת ללכת, כפרה שלי. כבר שילמתי," אמרה תקווה.

"אמא, אני מעריכה את זה, אבל זה לא מתאים," אמרה אסתי. "לא היית צריכה -"

"עד שאת לא תהיי אמא בעצמך לא תביני אותי," אמרה תקווה. "אתם נפגשים מחר בערב, הכול סגור. מה את הולכת ללבוש?" אסתי נאנחה ולקחה את כוסות הקפה אל הסלון.

כעבור שעתיים אסתי הגיעה הביתה - דירה קטנה באחת הקומות העליונות במגדלי רמת גן. למרות ששלחה הוראה להדליק את המיזוג, האוויר בדירה היה דחוס, ולרגע דמיינה שהיא בצוללת עם הצוות שלה. אצבעותיה הקישו מאליהן את קוד הזיהוי לדבר עם עירית. הצ'יפ התת־עורי באוזנה השמיע את צליל החיוג לפני שהיא נזכרה שהוטלה הדממה על כל הצוות. היא ניתקה במהירות ונאנחה. היא ממש רצתה לדבר עם עירית, למרות שיכלה לדמיין מה יהיה לה לומר על הבליינד דייט הצפוי.

"מצד שני, אשתה של עירית משרתת בדבּוּרים, והן מתראות בבסיס כל הזמן, אז זה לא שיש לה זכות להעביר ביקורת על חיי הרווקות שלי," אמרה אסתי בקול רם. היא הייתה היחידה מהצוות שעדיין לא מצאה זוגיות.

היא פתחה את כל החלונות בבית לאוורור, וכדי לגרש את המחשבות. בחוץ התחיל להחשיך ורחש הגלים מהחוף הסמוך הטביע את מחשבותיה. היא נשמה את אוויר הים המלוח וחשה את חום היום מסתנן לדירה. היא נשארה בבגדיה למרות החום הכבד. בצוללת הן לא לבשו שמלות, והיא אהבה את תחושת הקלילות של הרוח מתבדרת כנגד בד השמלה הדקיק שהיא לבשה. ריח של כביסה נקייה במקום שמן מכונות וסולר.

הצ'יפ התת־עורי רטט כנגד אוזנה והיא ענתה מיד.

"עירית?" היא שאלה בלי לחשוב.

"סרן דסה?" שאל קול מהצד השני. גבר.

"כן," היא ענתה, מזדקפת לעמידה ישרה בלי לשים לב.

"מעביר אותך לסגן־אלוף מורוזוב." היא לא זיהתה את הדובר. בטח מישהו בסדיר. היא לא הספיקה להגיב לפני שמוזיקת ההמתנה התחילה.

אסתי ניגשה לקיטבג ופתחה אותו, ממיינת בזריזות. בגדים לכביסה, בגדים שמישים, מה לשמור ומה לקחת. היא קיפלה מחדש את אחת הגופיות כשסגן־אלוף אירינה מורוזוב עלתה מולה על הקו.

"אסתי, יש לך משימה חדשה."

"כן, המפקדת," אמרה אסתי. היא הפסיקה לקפל בגדים לרגע והעיפה מבט במראה שהייתה תלויה במבואה. מבטה התעכב על התלתלים המבריקים מלחות והתסרוקת המוקפדת שאמא עשתה לה. כל אלו ייהרסו בשנייה שתחזור אל המים.

"יש לך דייט מחר," לאירינה מורוזוב היה קול צרוד משנים של עישון סיגריות. רוב העולם עבר לסיגריות אלקטרוניות אבל היא התעקשה לשאוף טבק בוער לריאותיה.

"כן, המפקדת," אמרה אסתי אוטומטית. כשמורוזוב נתנה פקודה, האופציה ההגיונית היחידה הייתה לענות בחיוב. "רגע - מה? איך את יודעת?"

"הדייט הוא המשימה שלך, דסה," אמרה אירינה.

"אבל איך -" התחילה אסתי והשתתקה.

"הבחור שלך יושב על מידע חשוב, זו הזדמנות שאנחנו לא יכולים להחמיץ," אמרה אירינה. "אני שולחת לך מישהו עם כל הפרטים. הוא יהיה אצלך עוד חצי שעה."

"כן, המפקדת," אמרה אסתי. היא הניחה את הקיטבג בצד והעיפה מבט

החוצה, אומדת את המים. "הגלים ממש גבוהים עכשיו. את בטוחה שאת רוצה לשלוח מישהו? למה לא להעביר את המידע בדיגיטלי?"

"המידע רגיש מדי," אמרה אירינה. "אני שולחת את יוני. תשתדלי להחזיר אותו עד מחר בבוקר," היא הוסיפה. אסתי יכלה לשמוע את החיוך בקולה.

"מורוזוב!" מחתה אסתי.

"דסה, את יודעת מה המצב כרגע," אירינה הרצינה. "כל עוד הצוות בהדממה את כפופה אליי. ואליו. הכי טוב שתחזרו לעבוד ביחד כמה שיותר מהר. מבינה?"

"אני לא יודעת עד כמה זה מתאים," אמרה אסתי. "אין סיכוי לעבוד עם מישהו אחר?"

"זו לא תוכנית כבקשתך, דסה," הזכירה לה מורוזוב. "את מתכננת לתת לו סטירה שוב?" היא שאלה ואסתי שמעה את החיוך בקולה.

"ברור שלא, הוא כבר לא סדיריק מתלהב שלא יודע את מקומו," אמרה אסתי. אצבעותיה עקצצו לרגע והיא נזכרה בסצנה המביכה במסדרון מחוץ למשרד של מורוזוב.

"מצוין. אני סומכת עלייך שתתנהגי כמו שצריך," אמרה מורוזוב. "יש לו תדרוך מחר באחת־עשרה, אבל עד אז הוא חופשי." הפעם אסתי שמעה את מורוזוב מגחכת בקול. היא דמיינה אותה יושבת במשרד, נשענת לאחור בכיסא השחור הגדול. הייתה לה הרגשה שיוני היה לידה בחדר, מקשיב לשיחה.

"מובן," אמרה אסתי.

"תעשי חיים, דסה," אמרה מורוזוב. "המשימה האחרונה..." היא נאנחה. "אפשר לומר שהרווחת בכבוד את הלילה הזה," היא אמרה. שתיהן שתקו לרגע.

"כבר הודיעו לאיתן וערן?" שאלה אסתי לבסוף, ליבה הגביר את קצב פעימותיו.

"הודענו לבני הזוג של בת שבע ברגע שזה קרה," אמרה מורוזוב. "אתמול הם קמו מהשבעה."

"אבל רק אתמול חזרנו!" אמרה אסתי. "לא יכולתם לעכב אותם? לתת לנו לבוא גם?" אסתי חיכתה בקוצר רוח להלוויה, לבכות בלי לחשוש שהיא מתפרקת, או מסכנת את הצוות. היא ידעה שעירית וסווטה גם רצו להיפרד בפעם האחרונה כמו שצריך. ועכשיו...

"ביטחון שדה," אמרה מורוזוב, וקטעה את מחשבותיה. "את יודעת בדיוק כמוני שלא הייתה סיבה להשאיר אותם באפלה עד שתסתיים המשימה."

וממילא לא היה את מי לקבור, חשבה אסתי. פתאום הרעיון של מישהו שיחבק אותה לא נראה כל כך מופרך.

"צח כהן, מהנדס, 32," יוני הקריא מהתיק. הוא ישב על הספה מכורבל במגבת גדולה ועבה ועלעל בתיקייה שהחזיק. בהיסח הדעת הוא ניער את ראשו וטיפות משיערו נספגו בריפוד.

"תיזהר!" אמרה אסתי. "אני לא רוצה כתמים על הספה שלי."

"אל תדאגי," אמר יוני. "אני לא שם כלום בשיער, הוא חלק באופן טבעי." הוא העביר יד בשיערו הבלונדיני וניער את ידו לכיוונה. היא צחקה והתגוננה מהטיפות.

עשר דקות לפני כן הוא התייצב על סף דלתה, רטוב וחיוור. למרות החום היחסי הוא רעד, ואסתי לא יכלה לשלוח אותו להתמודד שוב עם הגלים במצבו. הוא הושיט לה את הדסקית לחניה - הוא החנה את האופנוע שלו ליד שלה, ובזמן שהיא הפעילה את הנעילה דרך הזגוגית החכמה הוא תלה את חליפת הצלילה על הווים בכניסה. לא הייתה לה מגבת נקייה על הוו והיא הלכה לחפש משהו בשבילו. הוא עמד בכניסה והתנגב, והיא הושיטה לו כוס תה פושר עם חתיכות ג'ינג'ר אמיתי בתוכו נגד מחלת ים. ברגע שהתאושש הם התחילו בתדרוך.

"אני יודעת שהוא מהנדס, אמא שלי אמרה לי," אמרה אסתי והתיישבה מולו בכורסה הנוחה. "מה המשימה?"

"את צריכה לצאת איתו, בתור התחלה," הוא אמר. אסתי נשפה בחוסר סבלנות. יוני הביט בה, חצי חיוך על שפתיו. השתיקה ביניהם התארכה, ולבסוף היא ויתרה.

"איך הוא נראה?" היא שאלה. יוני גיחך והראה לה את התמונה.

"דווקא בסדר כזה," אמרה אסתי. "לא מה שציפיתי. הוא נראה יותר כמו גולש, לא מהנדס."

"תחביבים - גלישת גלים," הקריא יוני מהדף.

"די, אתה צוחק עליי?!" מחתה אסתי.

"לא, באמת! זה כתוב כאן!"

"מה שאותי מעניין, זה איך מורוזוב הצליחה לחבר ביניינו," אמרה אסתי.

"אתה יודע?"

"אין לי מושג," אמר יוני וקבר את ראשו בתיקייה.

"ולא שאלת?" התעקשה אסתי.

"את מורוזוב?"

"כן."

"אני עושה מה שאומרים לי, דסה," אמר יוני. "לא אני בחרתי אותו," הוא דפדף בין העמודים, נמנע מלפגוש את עיניה. היא חשדה שהוא מסתיר ממנה משהו.

"אני לא אוהבת שמשתמשים ככה במשפחה שלי," אמרה אסתי. "ואמא שלי ממש מתלהבת ממנו. אני רוצה לדעת איך הגעתם אליה."

"אנחנו עושים מה שאנחנו חייבים," ציטט יוני.

"יופי של תשובה," אמרה אסתי. היא חשבה לרגע. "בטוח שאין דרך יותר פשוטה להשיג ממנו את המידע?"

"כמו מה?"

"לא יודעת. אולי למשל - לפרוץ לו לבית ולעבודה. או... לרגל אחריו?" היא הקישה באצבעותיה. "אני יודעת! מה אם נגייס אותו למילואים וניתן לו פקודה לוותר על הטכנולוגיה שהוא המציא לטובת המדינה?" היא פערה את עיניה והביטה ביוני בפליאה מעושה. יוני צחק.

"יש לך רעיונות מעולים!" הוא אמר. "איך לא חשבנו על זה בעצמנו?" הוא סגר את התיקייה והניח אותה לצידו. אסתי גיחכה בתגובה.

אסתי לקחה את התיקייה והוא תפס את זרועה, אצבעותיו החיוורות בוהקות כנגד עורה.

"בנצור, אתה יודע ששום דבר לא הולך לקרות פה הערב, כן?!" שאלה אסתי ושחררה את ידה בעדינות.

"אני סומך עלייך," אמר יוני.

"זה לא אותו דבר כמו להגיד שאתה יודע שכלום לא יקרה," אמרה אסתי.

"זה מה שאמרת בפעם הקודמת," אמר יוני. "אני סומך עלייך שתקבלי את ההחלטה הנכונה."

"בפעם היחידה," הדגישה אסתי. "יש פה הבדל משמעותי," היא שתקה לרגע. כשהרימה אליו את מבטה הוא קרץ.

"בנצור, די, זה לא לעניין," אמרה שוב.

"אני לא מבין מה הביג דיל," הוא אמר. "היה לנו טוב ביחד. את יודעת

שאני מת עלייך, נכון?"

"אתה יודע טוב מאוד מה הבעיה," אמרה אסתי. "אנחנו פשוט לא מתאימים, ואני מעדיפה שפשוט נמשיך לעבוד ביחד ולהישאר ידידים."

"דווקא התאמנו יופי בפעם הקודמת."

"אתה זוכר מה קרה אחר כך? " שאלה אסתי. "אתה יודע מה - עזוב. אני מתנצלת על הסטירה. בוא נעבור הלאה, טוב?" היא שאלה.

"את לא צריכה להתנצל שוב," אמר יוני. "ושתדעי שאני באמת מת עלייך," הוא הוסיף.

מת על הצבע שלי, חשבה אסתי. "בוא פשוט נשכח מזה, בסדר?" אמרה בקול.

"אם את אומרת." הוא נאנח. "אבל שיירשם לפרוטוקול שהכול בסדר מבחינתי." הוא הביט בה שוב מעבר לשפת הכוס שהחזיק, שפתיו הדקות נוגעות-לא-נוגעות בחרסינה. אסתי הפנתה אליו את גבה והלכה למטבח למזוג לעצמה כוס מהתה. יוני התמתח על הספה ושמט את המגבת, חושף את גופו השרירי. פינת המגבת בקושי כיסתה את המכנסיים הקצרים שלבש מתחת לחליפת הצלילה שעדיין התייבשה בכניסה. אסתי התיישבה בכיסא הרחוק ונעצה בו מבט עד שהתעטף במגבת שוב.

"בנצור, אתה מוכן לספר לי מה המשימה?" היא התחילה לאבד את הסבלנות. *מה קורה לי?* היא חשבה לעצמה. היא נשמה עמוק והתמקדה שוב בשיחה.

"אני מגיע לזה," הוא אמר והתחיל להקריא מהתיקייה. "צח כהן הוא חבר בקהילת התשובות, ומעורב בפרויקט הקמת הבועה בשמורה בעזה."

"רגע - מה פתאום שמורה בעזה? אתה מדבר על השטח המפורז?" שאלה אסתי. "מישהו עדיין באשליות שזה קורה?"

"אסתי..." יוני היסס. "קבעו כבר תאריך להצבעה באו"ם. פרסמו את זה בכל העיתונים בדיוק כש..." הוא השתתק כשראה את המבט על פניה של אסתי.

"אז בשביל מה יצאנו למשימה?" היא שאלה. "בת שבע סתם..." היא שפשפה את עיניה.

"לא סתם," אמר יוני. הוא הניח את כוס התה הריקה על השולחן וזז על הספה. אסתי התעלמה ממנו ונשארה על הכיסא.

"אז השמורה הולכת לקרות?" שאלה אסתי. "כל הפעולות שעשינו בשנה

האחרונה כדי לייצר את ההכרזה על עזיבה מרצון, כל המשימות -" היא הנידה בראשה. "עכשיו מה יעשו כל האנשים שהיו בשטחים הרטובים של מישור החוף? אנחנו חייבים להעיף אותם משם. לא מבינה למה האו"ם לא מתערב לטובתנו."

"האחד לא קשור בשני," אמר יוני. "ובכל מקרה -"

"בטח שזה קשור!" אמרה אסתי. "ברגע שיש פתרון למחיה בשטחים הרטובים הם לא ירצו לעזוב!" היא קמה ממקומה, נסערת. היא פסעה לכיוון החלון והזגוגית החכמה זיהתה אותה והפעילה את עצמה על ערוץ חדשות מקומי. אסתי סקרה את הדיווחים מהאו"ם והכתה בקיר באגרופה. היה לה לוח עץ מרופד בדיוק למקרים כאלו, והיא הכתה בו כמה פעמים.

"אסתי - אני יודע!" יוני קם ממקומו ותפס אותה. אסתי התנערה ממנו, והמגבת שהייתה כרוכה על כתפיו נפלה. הוא משך את המגבת בחזרה לכתפיו, ואחז באסתי שוב, מסובב אותה אליו. הם היו באותו גובה ועיניו הבהירות פגשו את עיניה הכהות. אסתי הייתה הראשונה להשפיל מבט.

"אסתי, אני מבין. בת שבע הייתה חברה שלי גם," אמר, ידו החליקה במורד גבה ואסתי התרחקה ממנו.

"אתה לא מבין כלום. מאיפה הכרת את בת שבע? מכמה אימונים שעשיתם ביחד בבסיס?" היא צעקה.

"אני לא אומר שהכרתי אותה כמוך," הוא אמר. "אני אומר שגם אני המום. באבל. ואני כאן, אם את רוצה," הוא שוב ניסה לחבק אותה, זרועותיו מושכות אותה אליו. היא קפאה לרגע, מופתעת מהחיבוק. המגבת גלשה ממנו וזרועותיה נשלחו אליו אוטומטית. הוא היה קר למגע ועורה הצטמרר. ברגע הבא היא התעשתה והדפה אותו ממנה.

"יוני, כבר אמרתי לך שזה לא לעניין," אמרה.

"סליחה," הוא אמר. "זה לא יקרה שוב."

"טוב מאוד," היא ענתה. "אפשר לחזור לתדרוך?"

"את בטוחה?" הוא אסף את המגבת מהרצפה והתרומם אליה באיטיות, מפגין שוב את כל שרירי גופו.

"אני בטוחה, יוני." היא הביטה לכיוון החלון להסתיר את חיוכה. הוא לא קלט כמה הוא מגוחך. יוני חזר לשבת והתכרבל על הספה שוב. "בוא נתמקד במשימה, בסדר?"

"אין בעיות," יוני חייך אליה, וזז על הספה מעט, כדי שתשב לצידו.

אסתי חשבה לרגע. היא לא ממש רצתה לעבוד עם יוני, בטח לא אחרי מה שקרה הרגע.

"מתי אני אוכל לעבוד שוב עם הצוות שלי?" היא שאלה. "אפשר לשלב אותן במשימה הזו?"

"אתן בהדממה עכשיו, אז לא כל כך," אמר יוני.

"שנינו יודעים שזה רק תירוץ יפה לא להגיד לנו שהצוות עומד בפני פירוק," אמרה אסתי. "תנו לנו לעבוד על המשימה הזו ביחד, להוכיח את עצמנו."

"עדיף שתתמקדי בך, במקום בצוות," אמר יוני.

"מה זאת אומרת?"

"את בעצמך אמרת," ענה יוני. "זה הזמן להוכיח את עצמך אישית. במיוחד לאור תוצאות המשימה." הוא הביט בתיקייה. "זו הסיבה שביקשתי אותך למשימה הזו," אמר. "כדי לוודא שאת יוצאת מ..." הוא כחכח בגרונו. "שאת חוזרת מההדממה כמה שיותר מהר," הוא סיים. אסתי הייתה המומה. הן רק עכשיו חזרו. מטרת המשימה שלהן הושגה, במחיר אישי גבוה מאוד - הן לא חשבו שהפיקוד יפעל כל כך מהר לפרק את הצוות. היא החליטה לנצל את המשימה כדי לברר כמה שיותר פרטים ולנסות להציל את הצוות.

"אם זה המצב, בוא נתחיל לעבוד כמו שצריך," אמרה ליוני והתיישבה מולו.

"מעולה," אמר והרים את התיקייה. "התפקיד שלך זה להוציא ממנו כמה שיותר מידע על הבועה. מבנה, תוכניות - כל מה שיש לו. אנשי הקהילה רומזים שיש לו איזה רעיון מהפכני שיאפשר הקמה של כמה בועות במקביל -"

"רגע -" אמרה אסתי. "קהילת התשובות רוצה להקים את הבועה התל־אביבית, לא?" היא סימנה לזגוגית החכמה להתחיל חיפוש על הקהילה.

"כן," אמר יוני, "אבל ברגע שהתחילו הדיונים הציבוריים על השמורה אנשי התשובות הכריזו שהם רוצים להקים בועה מקבילה גם בשטח המוצף של עזה." הוא פתח חלונית עם ידיעה נוספת וסימן את הקטע הרלוונטי על המסך.

"חשבתי שהשטח של עזה עוד פחות מתאים להקמת בועה תת־ימית," אמרה אסתי. "אם השטח המוצף של תל אביב מלא במבנים מתפוררים וגורדי שחקים שיפגעו בבטיחות של בועה תת־ימית, עזה אפילו עוד יותר

הרוסה, לא?!"

"גם זה משהו שאנחנו רוצים לברר," אמר יוני.

"איך הצח הזה קשור אליהם?" שאלה.

"אנחנו לא בטוחים," אמר יוני. "אנשי הקהילה מדברים באוויר כבר שנתיים, אבל עכשיו הם התחילו פרויקט גיוס המונים כדי להקים את הבועה."

"ומה התפקיד שלו בפרויקט?" שאלה אסתי.

"הם ציטטו אותו בעמוד הראשי של הפרויקט." הוא פתח עוד חלונית וסימן גם אותה. "הוא טוען שיש לו פתרון מעשי וזול."

"וואלה?" אמרה אסתי. היא שינתה את תצוגת החלוניות על הזגוגית כך שיצרו מעגל סביב תחזיות ההצפה - סדר שהיה מובן רק לה.

"אבל," הדגיש יוני, "הוא אומר שהוא יחלוק אותו עם הקהילה רק אם יוסיפו ליעדי המימון שלהם הקמת בועה מקבילה בשטח השמורה, לקידום שלום בר־קיימא."

"מה?" אסתי הסתובבה אליו. "העולם מוצף, כל מעצמה בעולם מחפשת יתרון תת־מימי אסטרטגי והוא רוצה לעודד שלום בר־קיימא?" היא הנידה בראשה. אידיאליסטים.

"כאן את נכנסת," אמר יוני. "המשימה שלך היא לגלות מה הפתרון שהוא המציא."

"בדייט אחד?" שאלה אסתי.

"אני חושב שנצטרך יותר מדייט אחד," אמר יוני. "אני הגיבוי שלך כשתגיעי אליו הביתה, אחרי כמה דייטים," הוא קרץ. אסתי השליכה עליו כרית.

"הבטחת להפסיק עם השטויות," אמרה אסתי. "אולי נתחיל מזה שתספר לי מה כבר ניסיתם."

למחרת בשעה שבע בערב אסתי התייצבה בפתח הפאב. היא לבשה שמלה כתומה מתנפנפת, חושפת כתפיים, רעמת תלתלים מסודרת באדיבות אמה ושפתון אדום בוהק שהדגיש עוד יותר את שיניה הלבנות. היא החזיקה תיק קטן בידה הימנית, ובתוכו הסתירה שלל מצלמות דיגיטליות זעירות, מכשירי איכון וריגול, שלושה סוגים שונים של סמים מרדימים ומעוררים, מראת איפור עם ברונזר ושפתון לחידוש הצבע. שיהיה.

היא סרקה במבט מהיר את יושבי הבר ולא איתרה את הדייט המיועד. זה היה אחד מהפאבים החדשים, שנבנו על אסדת הטיילת החדשה. עשרות משטחי פלסטיק צפו על פני המים, מתחברים זה לזה ויוצרים את סיפוני הטיילת והכניסות לבתי העסק ברשת שתי וערב צבעונית שצפה על פני המים. המבנים עצמם היו משטחי פלסטיק שנצבעו בצבעים בוהקים. בתוך הפאב טפטים בדוגמת לבנים אדומות הודבקו על הקירות הפנימיים, ושולחנות גבוהים עם משטחי עץ אמיתיים היו מפוזרים בחלל, לצידם כיסאות בר גבוהים ממתכת. היא בדקה את הנייד שוב, אבל צח לא הודיע שהוא מאחר. היא החזירה את המכשיר לכיס בצד השמלה והחליטה לחכות בחוץ. כשהסתובבה היא התנגשה במישהו ומעוצמת החבטה התיק עף מידיה מעבר למעקה ואל תוך תעלת מי הים הסמוכה.

"סליחה!" אמר קול מאחוריה בזמן שהיא זינקה אחרי התיק והושיטה את ידה אליו. ברגע האחרון היא עצרה את עצמה מלצלול אחרי התיק אל התעלה. לא היה שם שום דבר חשוב במיוחד, ואף בן אדם נורמלי לא יצלול לתוך המים רק כדי להציל תיק קטן. היא כרעה ליד התעלה להסתיר את רגע הפאניקה שאחז בה כשראתה את התיק צולל לתוך המים. *זה רק תיק*, הזכירה לעצמה.

"זה תיק חשוב? את רוצה שאני אקפוץ להביא לך אותו?" שאל אותו הקול מאחוריה.

"המים כאן די עמוקים, נראה לי," היא ענתה, מהופנטת מתצוגת האורות המרצדים על פני המים. אחרי רגע ארוך היא ניערה את ראשה. *התיק לא חשוב כרגע*, הזכירה לעצמה ונשמה עמוק.

"אני ממש מצטער," הוא אמר.

"זה בסדר," היא ענתה לו, מנסה להשתיק את שטף ההתנצלויות.

"אני ממש שונא לאחר, ולא שמתי לב ו-" היא סוף-סוף הרימה את מבטה אליו ושניהם השתתקו. צח כהן עמד מולה, גבוה ושזוף. היא שמה לב ששיערו הבהיר היה ארוך יותר מהתמונה באתר, ופניו מלאים יותר.

"זו... לא הדרך שבה רציתי להציג את עצמי," הוא אמר לבסוף.

היא התרוממה בשתיקה, מסרבת ליד המושטת לעזרה.

"אני צח, צח כהן," אמר. "ואני... ממש מצטער על התיק שלך."

"אסתי דסה," אמרה אסתי והושיטה את ידה ללחיצה. האבסורד שבסיטואציה ניצח והיא חייכה אליו. "בדרך כלל אני לא נותנת לדייט

לשלם עליי, אבל נראה לי שהפעם לא תהיה לך ברֵרה.״ הוא חייך אליה בתשובה. ״בא לך לשתות משהו?״

אחרי שהמשקאות שלהם הגיעו, הניידים של שניהם זמזמו. אסתי חייכה. ״הודעת מילוט?״ היא שאלה את צח. הוא נראה נבוך.

״זה בסדר, גם אצלי,״ אמרה. היא הקלידה הודעת ״הכול בסדר!״ והראתה אותה לצח. ״רואה? אפשר להמשיך בכיף.״ היא שלחה את ההודעה ליוני. צח חייך והקליד הודעה ארוכה יותר.

״הייי!״ היא אמרה. ״זו לא הייתה הזמנה להתחיל לסמס!״

״אני לא!״ הוא אמר. ״אני כבר מסיים,״ הוא לחץ על עוד כמה מקשים.

״תן לי!״ היא הושיטה את ידה בחיוך. הוא סיים ושלח את ההודעה. כשראה את ידה המושטת הוא חייך אליה והניח את המכשיר בידה. היא הפכה את שני המכשירים עם הפנים למטה והניחה אותם זה על זה.

״זהו,״ אמרה. ״עכשיו הראשון ששולח יד למכשירים משלם על השתיה הערב.״

״חשבתי שאני ממילא משלם על השתייה?״ אמר צח. הוא נשען קדימה והניח את מרפקו על השולחן.

״זה עדיין לא נותן לך תירוץ לגעת במכשיר,״ אמרה אסתי ורכנה לעברו. הוא חייך שוב. ״כתבת בפרופיל שלך שאתה אוהב לגלוש. מה המקום הכי רחוק שגלשת בו?״

היא שתתה הרבה יותר ממה שתכננה. האלכוהול עזר לה להשתחרר והערב זרם בצורה חלקה. שניהם תמיד חלמו לנסוע לטיול ארוך באוסטרליה וניו זילנד, בגלל תרבות הגלישה והספורט הימי בחצי הכדור הדרומי. היא לא הזכירה מה היא באמת עושה, וגם הוא לא שש לדבר על עבודה. הם דיברו על המשפחות, האהבה המשותפת לים - הוא אוהב לגלוש, היא לצלול - ועל חופשות עתידיות ביעדים מבוקשים.

״עוד סיבוב?״ הציע צח וסימן למלצרית.

״למה לא,״ הסכימה אסתי. ״אם אנחנו הולכים לנסוע לאוסטרליה ביחד אנחנו צריכים ללמוד לשתות כמו המקומיים.״ צח פרץ בצחוק ואסתי התחילה לצחקק בלי שליטה. המלצרית הביאה להם צ׳ייסרים על חשבון הבית - או ככה אסתי לפחות חשבה - והם הורידו אותם ביחד.

״הרבה זמן לא שתיתי ככה, האמת,״ היא אמרה לצח.

"את חוגגת משהו? שאני אזמין עוד סיבוב?" אמר והרים את ידו.

"לא, לא!" היא תפסה את ידו ומשכה אותה למטה. התנועה הפתאומית סחררה אותה והיא נשענה עליו בשביל היציבות, ראשה נשמט על כתפו לרגע. היא נשמה עמוק ושאפה פנימה את ריחו - משהו רענן ולימוני, היא לא זיהתה את המותג.

"את בסדר?" הוא הניח את ידו מתחת לסנטרה, והיא הרימה את ראשה אליו. אצבעו המורה שרטטה את קו הלסת שלה וליטפה את השקע במרכז סנטרה. היא חייכה אליו והתיישרה.

"אני בסדר," אמרה. "רק קצת יותר מדי..." היא נופפה בידה, מחווה מסביב לפאב. היא הביטה בו בציפייה, ראשה עדיין קרוב אליו. הוא רכן אליה ונישק אותה בעדינות. כשהתנתקו, אסתי ניסתה לחדש את המגע, אבל צח נשען לאחור.

"אולי כדאי שנשתה קצת מים," הוא אמר. "אני נהנה לדבר איתך ולא בא לי לרוץ מהר מדי." הוא לקח את ידה ונישק את אצבעותיה. "למרות שזו הייתה נשיקה מצוינת." הוא חייך.

"כן, בוא נהיה רציניים לרגע," אמרה אסתי, מנסה להסתיר את מבוכתה. "נדבר על המצב הביטחוני, או על גובה פני הים או משהו." שניהם צחקו.

"אני מוכן לדבר שעות על אוסטרליה," אמר, והיא ביקשה ממלצרית חולפת להביא להם קנקן מים.

תוכנת הריגול על המכשיר שלה סיימה מזמן להעתיק את המידע מהנייד שלו ולשלוח אותו ליוני, אבל היא נהנתה מדי בשביל לסיים את הערב.

"אז למי תספרי על הפגישה?" צח שאל. הם יצאו מהפאב והיא נוכחה לדעת שעברו כמה שעות מאז שחשבה על בת שבע.

"היי - לא! לא התכוונתי לצער אותך!" הוא אמר כשראה את עיניה מתמלאות דמעות.

"זו לא אשמתך," היא אמרה. "הייתה לי חברה טובה, בָּשִׁי. ו..." היא מצמצה בעיניה במהירות, וניסתה להשתלט על עצמה. "גם היא אהבה את הים," היא אמרה בקול חנוק, והדמעות התחילו לזרום. צח היסס לרגע ואז עטף אותה בחיבוק.

היא הקשיחה את גבה, עוצרת את נשמתה. היא הסתכלה למעלה, בתקווה שהדמעות יתייבשו - זה לא עזר. לבסוף היא נשמה קצרות והכול התפרץ. היא רעדה מבכי והוא כרך את זרועותיו סביבה, מעודד אותה להחביא את

פניה בחולצתו. מניסיון היא ידעה שאם היא תיתן לבכי להתפרץ ההתקף יעבור מהר יותר, אבל היא לא הצליחה. היא סירבה לתת לצער להכריע אותה. אחרי כמה דקות היא החליטה שמספיק, ובמאמץ ניכר נרגעה, וניגבה את הדמעות.

"יותר טוב עכשיו?" שאל אותה צח, פוגש את מבטה.

"בערך." היא ניגבה את פניה, מעבירה את אצבעותיה מתחת לעיניים ובודקת אם האיפור נמרח. אצבעותיה היו מוכתמות בפירורי מסקרה שחורים. מבט חטוף אל צח חשף כתמי מייקאפ חומים על חולצתו הבהירה. "שיט! אני ממש מצטערת! לא התכוונתי להרוס לך את החולצה!" אמרה.

"זה בסדר, באמת," הוא אמר.

"לא, אני -" היא הסתכלה סביב. "אני... אכבס לך את החולצה?!" היא הציעה.

הוא הסתכל על הכתם וחייך. "היי, התיק שלך עדיין עמוק בתעלה," הוא אמר. "אני חושב שאנחנו בסדר."

רק אז נזכרה שהתיק, עם הציוד הצבאי שבתוכו, עדיין נשאר בתוך התעלה.

"תגידי, את בטוחה שבתיק לא היה משהו חשוב?" שאל צח. הוא שם לב להבעת הדאגה על פניה.

"לא, זה -" היא היססה. "היו שם כמה דברים אישיים. אני חושבת שאני צריכה להזמין מישהי מ'צוללות קדימה' כדי שתחזיר לי את התיק." למעשה היא תכננה לעדכן את יוני ולבקש ממנו שיוציא הוראה. אולי אפילו להקפיץ מישהי מהסדירות לצלילת לילה.

"אם את רוצה, אני מכיר את המייסדת של 'צוללות', אני יכול לבקש ממנה טובה ולהשיג את התיק עוד הלילה." צח חייך אליה והיא מצאה את עצמה מחייכת אליו.

"אני חושבת שזה יכול לחכות עד מחר בבוקר," אמרה אסתי. "לא נראה לי שמישהו יצלול באמצע הלילה לחפש אוצרות באזור הזה."

"לפי מה שאיילת מספרת האסדה הזו היא אחד האזורים הכי פופולריים לצלילת אוצרות." צח צחק. "את בטוחה שאת רוצה לקחת סיכון?"

"תן לי לנחש - יש כאן באזור הרבה אנשים שיכורים שמפילים את הדברים שלהם למים?" חייכה אסתי ונשענה על המעקה. "תגיד, איך אתה ואיילת מכירים?" היא שאלה, וצח התחיל לספר לה על טיול צלילה שעשה

לפני כמה שנים.

"מתי אתם נפגשים שוב?" יוני התקשר אליה ברגע שהיא סגרה את הדלת.

"יוני, אולי נדחה את התדרוך למחר?" הוא לא היה העדיפות הראשונה שלה לשיחת סוף דייט, אבל מצד שני זה לא היה דייט רגיל.

"דסה!" הוא אמר ונשף אוויר ברעש.

"אאוץ', יוני!" היא הרחיקה את המכשיר ממנה. "אפשר קצת פחות דרמה ישר לאוזניים שלי?"

"דסה, את זוכרת עם מי את מדברת עכשיו?"

"אופסי..." היא חייכה בזמן שנתקלה בכורסה. היא ניסתה לחלוץ את נעליה אבל הסתבכה עם הרצועות. "יוני, יש מצב שאני לא יכולה לדבר כרגע." היא צחקקה.

"שמתי לב," הוא אמר. "בקצרה - קבעתם עוד פגישה?"

"לא קבענו יום, אבל קבענו לקבוע מחר," ענתה.

"הצלחת לשאול אותו על הבועה?"

"לא. זה לא עלה בשיחה," הודתה אסתי. ראשה הסתחרר והיא נשכבה על הספה. אחרי כמה ניסיונות היא הצליחה לשחרר רגל אחת מהנעל. היא ויתרה על הנעל השנייה והניחה את רגלה על מסעד הספה.

"היית שם יותר מארבע שעות!" אמר יוני. "על מה דיברתם כל הזמן הזה?"

"יש לך את התמלול, תקרא בעצמך," ענתה והתמתחה על הספה. "הצלחת להוציא משהו מהטלפון שלו?"

"ניסיתי." הוא נאנח שוב. "הבעיה היא שלא היה מה למצוא."

"באמת?"

"באמת," הוא אמר. "לא יודע מה היה יותר משעמם, הדייט או מה שיש לו שם בטלפון. נשבע לך." היא ידעה שהוא סתם מתגרה בה. הדבר ההגיוני היה לסתום את הפה ולתת לו לקשקש.

"אתה סתם מקנא שאני שתיתי אלכוהול בזמן שאתה עבדת," אמרה אסתי. היא ניסתה לחשוב על סיבה הגיונית לסיים את השיחה עם יוני, לפני שהיא תתחיל לעשות שטויות. שוב.

"הוא היה אמור לשתות אלכוהול, דסה. את היית אמורה להוציא ממנו מידע."

"הייתי חייבת לשתות קצת כדי שהוא לא יחשוד," אמרה אסתי. "מה שחשוב זה שעכשיו הוא סומך עליי," היא הוסיפה. "השלב הבא זה לדאוג שהוא יזמין אותי אליו הביתה. בטח הנתונים של הבועה נמצאים על המחשב שלו."

"אני מקווה שאת צודקת," אמר יוני. "זה הדבר היחיד שלא הצלחנו לעשות עדיין."

"אה, ועוד משהו - אני צריכה שתוציא הוראה להחזיר את התיק שלי."

"מהתעלה?" שאל יוני.

"כן, מהמים." אסתי התעצבנה. "או שפספסת את החלק שבו הוא העיף לי את התיק לתעלה?"

"זה היה החלק המשעשע היחיד בכל הדייט הזה שלך," אמר יוני. הוא הנמיך את קולו והשתמש בטון המפלרטט שהכניס אותה לצרות בעבר.

"יוני, אין לנו זמן לזה. אתה חייב להוציא מישהי עכשיו. אי־אפשר לחכות לבוקר," היא התיישבה וניסתה להוריד את הנעל שוב. אצבעותיה שרטו את קרסולה.

"ברור, ברור. חייבים להחזיר את התיק. יש מישהו שאת רוצה להעניש במיוחד, או שאני יכול לשלוח את מי שמתחשק לי?"

"הוא אמר שהוא מכיר את איילת טרבלסי מ'צוללות קדימה'," היא ניסתה לשחרר את הרצועה שוב, "תאר לך שמישהו ימצא את התיק לפנינו." היא ויתרה על הנעל ונשענה לאחור על הספה, אצבעותיה ממוללות את שולי הכיסים של השמלה. "לפי מה שהוא סיפר עליה, הם מספיק קרובים בשביל שהוא יתקשר אליה עכשיו. אתה ידעת שחצי מהצוות שלה בוגרות של היחידה? הן יזהו את תכולת התיק בשניות."

"למה?" היתמם יוני. כעבור רגע הוא התפרץ בצחוק.

"מה? למה אתה צוחק?" אסתי ניסתה למשוך את עצמה למצב ישיבה. יוני שיגע אותה והיא רק רצתה לסיים את השיחה הזו, לחלוץ את הנעל וללכת לישון.

"טוב, דסה - את מקשיבה?" אמר יוני, עדיין משועשע.

"מקשיבה, מקשיבה!" אמרה אסתי. "למה אתה צוחק?"

"הוצאתי הוראה להחזיר את התיק המעפן הזה ברגע שנכנסתם לפאב," הוא הכריז בצחוק מתגלגל, ואסתי התחילה לתהות אם היא היחידה ששתתה הערב.

"התיק שלך הספיק להתייבש לפני שחזרת הביתה," הוסיף יוני. אסתי לא הבינה למה זה מצחיק, אבל הצליחה לעצור את עצמה לפני שפלטה את השאלה שוב.

"אז כן עשית כמה טלפונים בשביל התיק המעפן שלי," אמרה.

"בא-רור," הוא אמר, מושך את המילה. "אל תשכחי שזה התיק המעפן שלי," הדגיש יוני. "או לפחות של היחידה. הוא שווה הקפצה של אחת הסדירות לצלילת לילה חשאית."

"היא בטח שמחה לצאת למים בשעה כזו," אמרה אסתי.

"כולן פה מארגנות לך מסיבת הפתעה לאות הוקרה."

"תגיד לי מתי לבוא ואני אאחר בכוונה כדי שתוכלו לנפח את כל הבלונים," אמרה אסתי. "מקווה שיהיה לכם מספיק בלונים כדי למלא את כל המשרד." היא חייכה לעצמה, מדמיינת את יוני מנסה לעבוד בין הררי הבלונים.

"זה בסדר דסה, אתן עדיין בהדממה. תיהני בבית," אמר יוני.

"מתי אני אוכל לדבר עם הצוות שלי?"

"כשאני אדע, את תהיי הראשונה שאני אגיד לה," אמר יוני. "מבטיח."

"בייי, יוני!" היא ניתקה וחזרה להתעסק ברצועות הנעל. הפעם היא הצליחה להוריד אותה מהרגל ובעטה אותה לפינה. היא נרדמה על הספה כמו שהיא, וחלמה בלילה על חיבוק בריח לימוני.

בבוקר היא שכבה על הספה והתעלמה מהשעון המעורר. היא בהתה במסך כשנכנסה הודעה חדשה ממירי, אחותה. "איך היה?" האותיות שחו מול עיניה לנגד הרקע הירקרק, והיא החליטה לקום ולהכין קפה.

"אמא סיפרה לך?" אסתי הקלידה בחזרה, ושלחה איתות לקומקום החשמלי להרתיח מים.

"אמא סיפרה לכולנו," ענתה מירי. "מזלך שאני כותבת כאן ולא בקבוצה המשפחתית." היא הוסיפה בתחתית ההודעה תמונה של אדם נמוך קומה ופרצוף נוזף כדי להבהיר את חומרת המצב.

"טוב, טוב. הבנתי," ענתה אסתי. היא עברה לשיחה הקבוצתית של כל האחיות.

"היה נחמד," היא הקלידה. "אנחנו נפגשים שוב השבוע. גם הוא מתכנן טיול לאוסטרליה." כשסיימה למזוג את הקפה היא לקחה את הכוס לספה

ובדקה את ההודעות של אחיותיה.
מירי: הוא צולל?
יעל: כבר החלטתם לנסוע לאוסטרליה?
רות: אסתי מתי חזרת?
אסתי: חזרתי שלשום. אמא סידרה לי דייט לאתמול. הוא חמוד.
יעל: דייט דרך יוכבד?
רות: אמרתי לאמא שזה יעבוד.
אסתי: אז בגללך היא התחילה לנדנד לי?
מירי: לנו היא מנדנדת מהרגע שנסעת.
רות: היא רוצה לחתן אותך עוד השנה.
יעל: היא רוצה נכדים בשנה הבאה.
אסתי: נו מה יהיה? ☺
יעל: בסוף תתחתני והכול יהיה טוב. 👰
מירי: הוא באמת בחור טוב? לא...?
אסתי: הוא הרגיש אמיתי. לא כאילו הוא רק רוצה להתנסות.
מירי: ☺☺☺
יעל: להתנסות? מה? מה אני מפספסת?
מירי: אמא מצאה לה נצ'. אשכנזי.
יעל: מה?????????? 😯
רות: בטוח שהוא לא 'מחפש אקזוטיות'?
אסתי: הוא לא ניסה לגעת בי, לא התקרב לי לשיער. נראה מבטיח.
מירי: לא שאל אותך על הבישולים של אמא וביקש מתכון לאינג'רה?
רות: 😂 😂 😂
מירי: לא הצהיר שהוא 'מת על שוקולד מריר'?
יעל: הם באמת עושים את כל זה?
אסתי: לגמרי.
יעל: איכס - כמו הבחור ההוא מהעבודה שלך?
אסתי: בדיוק. אבל צח ממש לא כזה.
רות: יעל יש לך מזל שהתחתנת עם החבר הראשון שאמא הכירה לך ולא היית צריכה לצאת לדייטים.
מירי: מהמם!☺☺

רות: אבל עזבי את זה לרגע - איך היה?
אסתי: ישבנו כמה שעות טובות בפאב. ואז הלכנו על הטיילת עוד איזה שעה ודיברנו.
מירי: דיברתם או...?
אסתי: רק דיברנו האמת. טוב, גם התנשקנו. אבל שום דבר מעבר.
יעל: 💋💋
מירי: ואת רוצה שיהיה משהו מעבר?
יעל: תמיד אפשר לבקש מיוכבד שתמצא לך מישהו חדש.
רות: על מה דיברתם כל הזמן הזה?
אסתי: על מלא דברים. תראי, זה מסובך. הוא כל כך שונה. והאמת זה די מעניין.
יעל: נשמע מעולה. מתי אתם נפגשים שוב?
אסתי: עוד לא קבענו. אני אעדכן אתכן כשיהיה מה לעדכן. בינתיים אני חייבת לקום למקלחת
מירי: 👋
רות: יום טוב!

אסתי סגרה את המכשיר ונכנסה למקלחת. היא לא יכלה לספר לאחיותיה שצח הוא המשימה החדשה שלה. שהיא חייבת להמשיך לצאת איתו. הן עדיין חשבו שהיא עובדת מחקר של האוניברסיטה. היא יצאה מהמקלחת וחיכתה שהמים יתנדפו מעורה. לאחר זמן־מה הופתעה לגלות את אצבעה על הסנטר, משחזרת את המסלול שעשו אצבעותיו אתמול בלילה.

כעבור שעתיים נשמעה דפיקה בדלת. יוני חיכה לה בכניסה.

"יוני, מה אתה עושה פה?" שאלה, מחזיקה את הדלת חצי סגורה.

"הפתעה!" הוא הושיט לה את התיק הכתום. "כל הציוד בפנים תקין," הוא אמר, "מוכן לפעם הבאה." הוא צעד פנימה והיא פינתה לו את הדרך, למרות שלא תכננה להזמין אותו להיכנס. לפחות הפעם הוא הגיע יבש. "מי צללה להביא אותו?" שאלה.

"מישהו מהסדירים, את לא מכירה."

"שלחת בחור להביא תיק של אישה?" אסתי התפלאה. היא פתחה את התיק והציצה. הכול נראה כשורה, אבל היא לקחה את התיק לשולחן האוכל והתחילה לפרוש את הציוד לבדיקה.

"את לא סומכת עליי שהכול בסדר?" שאל יוני.

"בכל זאת שלחת בחור לעשות עבודה של אישה," אמרה אסתי וקרצה אליו כדי לרכך את העקיצה. היא רכנה מעל המכשירים, בודקת את תקינותם אחד אחד.

"תתפלאי, אנחנו מסוגלים לזהות עצמים מתחת למים בדיוק כמוכן," אמר יוני.

"ברור," אמרה אסתי. "אבל אם מישהו היה רואה אותו היו מתחילים לשאול שאלות."

"הוא לבש חליפה של 'צוללות קדימה'," התגונן יוני, "יש להן גברים בצוות עכשיו." אסתי משכה בכתפיה. "זה מי שהיה בכוננות, אף אחד לא חשד בכלום." הוסיף יוני, למרות שאסתי לא אמרה מילה. כשסיימה לבחון את תקינות הציוד אסתי הכניסה הכול בחזרה לתיק. כל המשדרים פעלו, והמים לא חדרו לאיפור או לאבקות השונות.

"אז מה הלאה?" היא שאלה את יוני.

"ברגע שאתם קובעים עוד דייט את מעדכנת אותי," אמר יוני. הוא התיישב על הספה והתרווח, ידיו על המשענות. אסתי עשתה פרצוף וחזרה לעמוד ליד הדלת. יוני נשאר על הספה.

"מתי אנחנו מתחילות שגרת אימונים חדשה?" שאלה לבסוף.

"יש כמה החלטות שצריך לקבל קודם," אמר יוני. "רק אחר כך נראה." אסתי ניסתה לחשוב מה הדרך הכי מהירה לגרום לו ללכת. היא הפעילה את הזגוגית החכמה ובדקה עדכוני חדשות. יוני הביט בה מהספה. אסתי העלתה את דיווחי התנועה - הכבישים היו פתוחים, והתנועה זורמת. היא הביטה ביוני שוב, והוא רק חייך.

"מה חדש בשטח?" היא שאלה כדי לשבור את השתיקה. "יש התראות הצפה חדשות?" היא בדקה את תחזית מזג האוויר לימים הקרובים - חם, חם, ועוד קצת חם - וחיפשה את העדכון האחרון על גובה פני הים.

"הכול שקט. אין שום התראות," אמר יוני. "לפחות - לא מהשבוע האחרון. כרגע אנחנו עומדים על פלוס עשרים מעל פני הים."

"פלוס עשרים זה יפה," אמרה אסתי. "יש חדשות על איזון בקרוב?" היא ביצעה חיפוש. אתרי החדשות המרכזיים עקבו אחרי גובה פני הים בקפידה, והראו את התחזיות האחרונות על עליית פני הים בצמוד לדיווחים על העלייה בטמפרטורות.

"לא. ההצעה להכרזת גובה חדש לפני הים נפלה לפני שלושה ימים באו"ם. כולנו עדיין חייבים לקרוא לגובה פני הים פלוס עשרים." ההתייחסות אל גובה פני הים הייתה בהשוואה למצב בתחילת שנות העשרים, כשהתחילו ההצפות המסיביות.

רוב מדינות העולם מצאו פתרונות יצירתיים להצפות. גורדי שחקים הוקמו בזריזות, חפירי ענק בחופי הערים וערי אסדה הוקמו מעל שטחי ערי החוף בחלק ממדינות הים התיכון. אפילו בישראל התחילו בבנייה של כמה ערים כאלו.

"הדברים שאני מפספסת כשאני מסכנת את החיים שלי בשביל המדינה," אמרה אסתי. "יש חדש בנוגע לשמורה?" היא ניסתה לחשוב על נושאי שיחה שיניעו את יוני לעזוב את הדירה ולחזור לעבודה שלו, אבל לא הצליחה לחשוב על נושא אחד שיגרום לו ללכת. הנייד שלה זמזם לציין שנכנסה הודעה חדשה.

צח: "אסתי, שלחת מישהי לצלול להביא לך את התיק?"

אסתי חייכה לעצמה כשקראה את ההודעה. יוני הזעיף פנים מהספה.

"מי כבר יכול להתקשר אלייך?" הוא שאל בביטול.

"יוני, אולי די?" היא גלגלה את עיניה. אם הוא ימשיך ככה היא פשוט תגיד לו ללכת.

"אווו, אולי זה צח?" הוא שאל בקול גבוה ומלגלג.

"האמת שכן." היא הראתה לו את המסך. יוני הושיט את ידו למכשיר, אבל היא משכה את ידה, והוא התרומם כדי לקרוא את ההודעה.

"אז קדימה, תעני לו שכבר שלחת מישהו," אמר יוני.

"אני לא יכולה לענות לו ישר," אמרה אסתי. "אני צריכה לחשוב מה להגיד." היא הקלידה הודעה לאחיותיה: "הוא שלח לי הודעה עכשיו! מה לענות?"

היא בהתה במסך במשך דקה שלמה לפני שבדקה מה השעה. יעל בטח עם הבן הצעיר בטיול בחוץ, או בשיעור שחייה. מירי בעבודה ועל רות אין מה לדבר - היא תקרא את ההודעות בצהריים. ייקח זמן עד שהן יענו לה. היא ממש רצתה עוד קפה, אבל ידעה שברגע שתכין לעצמה כוס, יוני ירצה לשתות גם ולא יעוף מהדירה שלה.

"מה שלחת בסוף?" שאל יוני, מציץ מעבר לכתפה.

"לא שלחתי לו כלום," אמרה אסתי. מושכת את המכשיר אליה.

"אז למי שלחת הודעה עכשיו?"

"לאחיות שלי. אני לא בטוחה מה לענות לו," אמרה.

"מה הן אומרות?" שאל יוני.

"בינתיים אף אחת לא ענתה." אסתי נאנחה. "יוני –"

"חשבתי שאתן מדברות כל הזמן," אמר יוני, קוטע אותה.

"אנשים בעבודה, אתה יודע," היא אמרה, מדגישה את המילה עבודה. היא הביטה בו, והחוותה לכיוון הדלת. הוא הסתכל בה בחזרה, כשהנייד השמיע קול שוב.

יעל: "מה הוא כתב?"

יעל: "כלומר – מה *בדיוק* הוא אמר לך?"

אסתי העתיקה את ההודעה מצח, ושלחה לה.

"מה עכשיו?" שאל יוני.

"זה ייקח קצת זמן," אמרה אסתי. "אני מציעה שתחזור לבסיס, ואני אעדכן אותך ברגע שתהיה לי תשובה, אוקיי?" היא ניגשה אל הדלת והניחה את ידה על הידית.

"טוב, הבנתי את הרמז," אמר יוני והתרומם מהספה. "תעדכני אותי ברגע שתדעי?"

"כן," אמרה אסתי.

"רוצה ללכת לאכול משהו בינתיים?"

"אני רוצה לצאת לצלילה, האמת," אמרה אסתי. "לבד." הדגישה.

יוני עזב כעבור עשר דקות נוספות, אחרי שאסתי שכנעה אותו שהיא בהחלט מסוגלת לצלול לבד בחוף הציבורי הקרוב.

אסתי הייתה בדרכה אל החוף כשיעל סוף-סוף ענתה לה.

יעל: "יאיר אומר שתדברי איתו לעניין, אבל תשאירי פתח לעוד. תשאלי שאלות, שיידע שאת בקטע."

אסתי: "זהו? זה הכול?"

יעל: "הוא אמר שתחכי קצת לפני שאת עונה לו. אבל לא יותר מדי."

אסתי התיישבה על ספסל בצורת שרשרת עוגן עצומה והתחילה להקליד. היא הקלידה ומחקה כמה פעמים ובסוף שלחה לצח:

"דיברתי עם חבר שצולל באזור והוא הביא לי את התיק בבוקר."

היא היססה לרגע ואז הוסיפה:

"מה שלומך?"

"רציתי להפתיע אותך ולהביא לך את התיק בפעם הבאה שניפגש," הוא שלח בחזרה. "אבל הצוללנית של איילת אמרה שהיא לא ראתה שם תיק כמו שתיארתי," אסתי חייכה לרגע ואז הקלידה שוב.

אסתי: אני בהלם שזכרת איך התיק שלי נראה בזמן שהוא צלל לתוך המים.

צח: את צוחקת? אני עד עכשיו מרגיש רע שבגללי הוא נפל.

אסתי: אני אביא אותו איתי בפעם הבאה שניפגש ואז תוכל לראות אם תיארת אותו נכון או לא.

צח: זכרתי שהוא היה בצבע של השמלה שלך, ואת הכתום הזה אני לא אשכח.

אסתי: אז נניח וכן היית מאתר את התיק, מתי תכננת להחזיר לי אותו?

צח: תכננתי לשחק אותה צלול, ולשלוח לך הודעה הערב.

אסתי: ומה היית כותב בהודעה?

צח: יש לי הפתעה בשבילך. רוצה להיפגש? ☺

אסתי: יופי של הודעה.

צח: ומה היית עונה, אם היית מקבלת את ההודעה הזו הערב?

אסתי: הייתי אומרת - כן. מתי בא לך?☺

אסתי חייכה לעצמה ושלחה את ההודעה האחרונה. היא התרוממה מהספסל וצעדה לכיוון החוף, הגשר העילי מהדהד עם כל צעד שלה.

היום היה יחסית קריר ויבש - פחות משלושים מעלות - ורוח נעימה נשבה. היא צעדה על אחד המעברים העיליים לכיוון הכניסה לחוף הבורסה - אחד החופים המוסדרים לצלילות, שהציע גישה למים וצלילה בטוחה בין הריסות גורדי השחקים התת־ימיים באזור הבורסה לשעבר. חמש שנים לפני כן, במסגרת עבודות החפירה להעמקת החופים החדשים בגבול רמת גן, אחד מבוגרי היחידה הציע לשמר את גוש הבניינים כמו שהוא כדי לאפשר את פתיחת החוף האתגרי. הדבר הצריך תכנון מחדש של עבודות הפינוי לכל אורך חופי הירקון, אבל החלום הפך למציאות, ובן לילה אסתי מצאה את עצמה גרה במגדל יוקרתי ומבוקש, במקום באזור תחת אזהרת פינוי והצפה תמידית.

כשהגיעה לחוף היא פתחה את השערים בכרטיס הכניסה האלקטרוני, וירדה במעלית לקומה העשירית, לכיוון המים. במקום רציפים מפלסטיק ממוחזר וחול ים סינתטי, החוף הזה שמר על העיצוב המקורי של בניין המשרדים שממנו התאפשרה הגישה לחוף: רצפות שיש לבנות, עציצים ענקיים ביציאה מהמעלית ואפילו עמדת שומר עם דלפק מפלסטיק דמוי עץ.

ליד הדלפק עמד דוכן הלוקרים ממנו היא לקחה את מכל האוויר, הסנפירים ומאזן הציפה ונעלה בו את השקית עם הציוד האישי שלה. היא עמדה מול המראה הענקית ואספה בקפידה את שפעת שערה לתוך כובע הסיליקון האטום. כשהייתה מוכנה היא התקינה את הציוד על גבה וצעדה אל המים. אסדת פלסטיק נמשכה מתוך הלובי הממוזג אל המים וסיפקה נישות אישיות לצלילה. היא בחרה נישה רחוקה ככל האפשר והתממשקה עם האלקטרוניק-באדי שבה. הבאדי היה כדור מתכת אלקטרוני שרכב על מכל האוויר והחיבור לנישת הצלילה הפעיל אותו. באדי ביטל את הצורך לצלול בזוגות ובמקרה חירום היה מצויד בזרועות מכניות נשלפות, סכין צלילה, מספריים ואפילו להביור תת־ימי. הוא היה מסוגל להזעיק עזרה במקרה הצורך ואפילו למשוך אותה אל פני המים בצורה מבוקרת. כמובן שהוא גם שימש למעקב אחרי הצוללים כדי לוודא שהם לא מנסים לשדוד את העתיקות התת־מימיות, או מתרחקים יותר מדי משטח השיפוט העירוני.

אסתי צללה לכיוון גשר הבורסה, והמחשבות לא הרפו ממנה. תמנונים ודגיגים שחו למרגלות הגשר, ואצות ירוקות הסתחררו בתחתית אבל היא לא הבחינה בפרטים שסביבה. פה ושם אסתי יכלה לזהות את שרידי הכביש הישן, הכיכרות והכניסה למלון סיטי טאואר.

כדי להסיח את דעתה, אסתי ביקשה מבאדי גישה לאינטרנט, וחיפשה חומר לקרוא על קהילת התשובות למקרה שהנושא יעלה בדייט. אסתי חיבבה את הקו המנחה של אנשי הקהילה, למרות שהתמימות שבה התבטאו גרמה לה לחייך. כמובן, רוב אנשי הקהילה לא היו מודעים לאיום הביטחוני כמוה. ועדיין - להסתמך על הרצון הטוב של אנשים שיעשו מה שטוב לקהילה במקום לדאוג קודם כל לעצמם נראה לה שאנן מדי. ולאנשים האלו צח רצה לתת את טכנולוגיית הבועה שלו.

היא רעננה את הידע שלה בפילוסופיות ישנות של עזרה הדדית וערבות הדדית בין אנשים ותהתה איך היא אמורה להגיב אם צח יתחיל

לדבר על פוליטיקה.

בזמן שצללה, היא הבחינה בצבר אשפה תקוע ליד חלון פתוח באחד הבניינים, והחליטה לאסוף את מה שאפשר. כמו כל צולל מנוסה, אסתי נשאה איתה סל רשת מגנטי שלתוכו הכניסה כל אשפה שמצאה במהלך הצלילה. הסיבים המגנטיים הפרידו בין פלסטיק ומתכת לצורך מיון האשפה כשהיא חוזרת לחוף. בעדינות היא משכה את גושי האשפה כדי לא להרים ענני אבק וניערה כל מכל בעדינות כדי לוודא שאין בתוכו אף בעל חיים. כשסיימה, הכניסה את גושי הפלסטיק והברזל לתוך שקית הרשת שהייתה קשורה מתחת לבית השחי.

"זהירות, מבנה מתפורר!" ההתראה מבאדי קפצה על זגוגית משקפת הצלילה שלה. אסתי נעצרה ובמקום לטלף ולהתרחק מהמבנה נשארה במקומה, מסתכלת לראות איפה הסכנה.

כבל מתכתי השתחרר מקורת בטון שבלטה מאחת משלדות המבנה מולה. מהופנטת, אסתי צפתה בכבל מרקד במים באיטיות, ובאחת היא נזרקה בחזקה ללילה ההוא.

בת שבע הייתה במאסף, והיא מעט לפניה. אספקת החמצן במכלים של שתיהן כמעט נגמרה. יחידת הקומנדו אַל־מֵיָאם שרדפה אחריהן שלחה את התמנון המכני וזרועותיו המתכתיות כמעט תפסו את אסתי. היא ובת שבע כמעט הצליחו להתחמק כשאחת הזרועות ירתה סל רשת מתכתי שהסתבך במכל החמצן של בת שבע ולפת אותה. רגע אחד הן נשמו עמוק, וברגע הבא בת שבע צעקה בכאב ונגררה אל מתחת לפני המים, ידה מושטת אל אסתי. אורות החיפוש שוטטו על פני המים, ואסתי נאלצה לצלול שוב מתחת לקו המים ולתפוס מחסה. עירית וסווטה קראו להן בקשר ברגע ששמעו את בת שבע. הן הפרו פקודה וחזרו כדי להגיש סיוע. הן הגיעו רק כדי לראות יחד עם אסתי את בת שבע נגררת לזרועות התמנון המכני, ונעלמת לעד.

"זהירות, מבנה מתפורר, נא לחזור לחוף," באדי התריע.

אסתי הסתובבה והתחילה לטלף לכיוון החוף. בלילה ההוא היא לא העזה לחזור אל פני המים. עירית וסווטה חלקו איתה את אספקת החמצן המתדלדלת שלהן. בכוחות אחרונים הן הגיעו אל הצוללת.

בפנים הן פעלו בצורה מכנית. סווטה הפעילה את ההגאים, אסתי דאגה למערכת ההסוואה ועירית טיפלה בחתך המדמם ברגלה. במשך שבוע ימים

הן התקדמו באיטיות בחזרה למים הטריטוריאליים של ישראל. במשך שבוע הן נמנעו מלדבר על מה שקרה ותמכו זו בזו בדממה. כדי להמשיך לתפקד הן עשו הכול כדי לעצור את הדמעות. לקבור הכול. הן שלחו דיווחים בכתב, אף אחת מהן לא הייתה מסוגלת לעלות בקשר ולדווח על בת שבע. ברגע שהגיעו לבסיס הפרידו ביניהן ושלחו אותן להדממה. להתמודד בפרטיות.

אסתי הגיעה למרגלות החוף ונשארה מתחת למים, שוחה במעגלים מסביב להריסות הבניינים, מעמידה פנים שהיא בוחנת את המגדלים הישנים. לבסוף היא עצרה את הטילוף, התיישרה והתחילה בעלייה איטית. בלי לחשוב, היא התחברה דרך המשקפת והממשק למערכת ההודעות המוצפנת וחיפשה את הצוות שלה.

"חרטום, קולטת, כאן סנפיר." תזוזת אצבעותיה, גם מתחת למים, הספיקה כדי לשלוח את ההודעה. היא ידעה שהיא מפרה פקודה, עוברת על כמה כללי ביטחון שדה אבל היא הייתה חייבת לדבר איתן.

"סנפיר כאן חרטום." עירית ענתה תוך שניות. "משעמם בדרום?"

"אין לך מושג," היא ענתה. "איך בגליל?"

"הים יפה הבוקר," ענתה עירית.

"זה לא דרום אם אין לך מדבר מתחת לבית." סווטה הצטרפה לשיחה. אסתי ראתה את שורות הטקסט מחברותיה לצוות מבזיקות בצד ימין של המשקף שלה, לפני שנעלמו מהממשק. אצבעותיה נעו במהירות והיא כתבה הודעה נוספת. "משוט! איך במדבר?" שאלה אסתי.

"יבש," ענתה סווטה.

"אני צוללת בחוף הבורסה," הזהירה אסתי. עירית וסווטה יבינו בעצמן שהיא על רשת פחות מאובטחת מהרגיל.

"שמעתן על דולפין?" שאלה סווטה.

"מצאתי את המודעה באינטרנט. קראו לה גולשת רוח חובבת," אסתי הנידה בראשה. בת שבע הייתה משתגעת אם הייתה יודעת שמישהו קרא לה חובבת.

"משוט אני..." היא היססה והפסיקה להקליד.

"סנפיר? צריכה חילוץ?" שאלה עירית אחרי כמה דקות.

"שלילי חזק," ענתה אסתי. היא לא ידעה מה לכתוב. היא רק רצתה לשמוע שהן בסדר. "יצאתי לדייט," היא הקלידה לבסוף.

"עדיין מציעה חילוץ," ענתה עירית מיד.

"אולי בעתיד."

"מי הקרבן המיועד?" שאלה סווטה.

"אמא שלי סידרה. דווקא יצא בסדר," אסתי לא ידעה איך לתאר להן את צח.

"חמוד?" שאלה עירית. אסתי לא ענתה.

"סנפיר? מה הבעיה עם הדייט?" שאלה סווטה.

באדי הבזיק לה התראת "שלוש לשלוש" - היא הגיעה לגובה שלושה מטר מתחת לפני המים. היא איזנה את עצמה במים ושיחררה את בועות האוויר. תוך כדי היא הקלידה.

"לא יודעת. משהו לא מרגיש נכון." היא חשבה לרגע. האם הוא באמת מרגיש לא נכון? או שהיא מרגישה לא בנוח עם המשימה?

"אמא שלך מכירה אותו אישית?" שאלה עירית.

"לא. היא רשמה אותי באתר שידוכים וזה מה שיצא."

"די, נו. את עובדת עליי."

"לא."

"אין מצב."

"נשבעת לכן!" התגובות של חברותיה העלו חיוך על פניה של אסתי.

"והבחור עצמו? איך הוא?" שאלה סווטה.

"הוא עובר גם את מבחן אמא וגם את מבחן צוות," ענתה להן.

"אנחנו היינו מאשרות אותו???" שאלה עירית.

"אז מה לא בסדר?" שאלה סווטה. "הוא מכוער?"

"לא. כאילו יצא ממשמר המפרץ." אסתי היססה לרגע אחד ואז הוסיפה. "אשכנזי."

"רגע - מה?" שאלה סווטה.

"אמא שלך הסכימה לזה?" שאלה עירית.

"היא אומרת שזה מה שהמחשב קבע, אז מי היא שתתערב."

"יפה!" אמרה סווטה.

"אבל זה לא המחשב קבע. זאת אומרת - לא רק."

"מה זאת אומרת?" שאלה עירית.

אסתי היססה. היא לא יכלה לחשוף פרטים חסויים מהמשימה. ומצד שני, כל השיחה הזו לא בדיוק תאמה את כל הכללים. "בואו נגיד שאמא מ' סידרה לי את ההתאמה איתו," כתבה לבסוף. אמא מ' היה שם קוד ידוע

למפקדת שלהן.

"וואו," אמרה סווטה. "מה את אומרת על זה, חרטום?"

עירית לא ענתה.

"חרטום?" כתבה אסתי.

"סנפיר כפרה, זזתי." הודיעה סווטה. כפרה היה הקוד ביניהן למחיקת ההודעות באופן מיידי. אפילו בשרת המאובטח שבו השתמשו.

אסתי נאנחה. היא לא הקלידה תשובה, אלא מחקה את כל ההודעות בשיחה מהצד שלה. כעבור דקות ספורות ראשה בקע את פני המים. היא ירקה את הווסת ונשמה עמוק.

בערב היא מצאה את עצמה מחכה לדייט. היא חייכה מאוזן לאוזן בזמן שסיפרה לאמה גרסה מרוככת יותר של הערב והדפה הזמנות לארוחת שישי משותפת בקרוב. היא הבטיחה לה לבוא לסדר את השיער בימים הקרובים, אם יהיה דייט שלישי.

היא המשיכה להסתובב סביב עצמה בדירה, שטפה כמה כוסות, קראה כמה עמודים בספר וצפתה בסרטון, שרועה על הספה.

את הדי הפיצוץ היא הרגישה ביסודות הבניין, לפני שרצה לחלון וראתה את הגלים העצומים שוטפים את חוף הים. לפי כיוון הגלים משהו קרה מצפון. היא שלפה את הנייד ובדקה עדכונים, אבל לא מצאה שום דבר. הגלים עדיין הכו בחוזקה בגורדי השחקים בחוף הבורסה כשההודעות התחילו לזרום.

מירי: אנחנו בסדר. אתם?

יעל: מה קרה? הילדים ישנים.

רות: חברים בהרצליה אומרים שהם שמעו את הפיצוץ. אנחנו בסדר.

יעל: 😳 פיצוץ?

מירי: ואמא?

רות: בחדשות אמרו שזה קרה באסדה של הרצליה פיתוח. אמא רחוקה מדי.

יעל: אסתי את בסדר? זה ממש קרוב אלייך.

אסתי: הגלים הגיעו עד כאן אבל הכול בסדר.

מירי: מישהי שמעה מאמא?

אסתי: מתקשרת.

בזמן שהתקשרה אסתי התממשקה עם הזגוגית החכמה על החלון והעלתה את דיווחי החדשות לפינה השמאלית. היא הגדילה את שדה הראייה וחיפשה מצלמות שהיו מכוונות לכיוון צפון מערב. גלים גבוהים נשברו ברעש על החוף, אבל מעבר לזה שום דבר לא השתנה.

הפיצוץ הבא גרם לה לאבד שיווי משקל. היא נזרקה אל החלון בזמן שראתה את כיפת המים מתרוממת. היא העריכה את קוטר הפיצוץ בעשרה מטרים לפחות לפני שנפלה אל הרצפה. התראת פינוי מהמערכת של הבניין הבזיקה על הזגוגית החכמה והיא לקחה את המפתחות והתיק הצבאי וברחה מהבניין. בזמן שירדה במדרגות אל החניה היא עדכנה את אחיותיה.

אסתי: היה עכשיו פיצוץ גם באסדת בבלי, ראיתי את זה קורה. אני נוסעת לאמא.

יעל: אני רואה בחדשות, זה ממש נורא מה שקורה.

אסתי: מה אומרים בחדשות?

מירי: אסתי תעדכני אותנו.

יעל: עד עכשיו היו שני פיצוצים באתרי הבנייה של אסדות המגורים בהרצליה פיתוח ובבלי.

רות: זה נורא!

יעל: הרשויות טוענות שלא היו אנשים באתרי הבנייה, ולכן אין נפגעים.

אסתי: בבניין שלי הייתה התראת פינוי.

אסתי הגיעה אל החניה ושיחררה את האזעקה. היא עלתה על האופנוע האמפיבי ויצאה מפתח הבניין. היא התחילה לרכוב לכיוון פתח תקווה. סביבה כלי רכב נוספים מילאו את הכביש, אנשים נמלטו אל פנים הארץ - חלקם בריצה, רובם ברכב ממונע. היא ניסתה לעקוף בזהירות אופניים חשמליים, קורקינטים ממונעים ואפילו אישה אחת שדיווחה במרץ על אופני הרים מכניים. בעודה מנווטת את האופנוע בין כלי הרכב מירי התקשרה.

"אמא בסדר, רק שתדעי," אמרה מירי. "תפסתי אותה עכשיו, מסתבר שהיא ישנה."

"תודה שאמרת לי," אמרה אסתי. "אני..." היא הרגישה לחץ בחזה ולא יכלה לנשום.

"אסתי?" שאלה מירי, דאגה נשמעת בקולה.

"אני בסדר." היא התאמצה להסדיר את נשימתה. "אני רק צריכה להתרכז

בנהיגה. יש פה עומס מטורף וכולם נוסעים כמו משוגעים." היא צפרה לנהג שחתך אותה וכמעט דרסה זוג הורים עם עגלה כשסטתה כדי להתחמק מהנהג.

"תשמרי על עצמך, בסדר?" אמרה מירי. "תנהגי בזהירות."

אסתי לא ענתה. היא התכסתה זיעה קרה והלחץ בחזֶה התגבר. היא המשיכה לנהוג, מוצאת פרצות בין כלי רכב ומתקדמת עוד ועוד הרחק מאזור הסכנה. עוד מטר ועוד אחד. היא שמעה מסביבה אנשים צועקים, ילדים בוכים. מזווית העין היא ראתה אנשים עומדים המומים, מנסים לחצות. אף אחד לא עצר. היא מצמצה בעיניה, משקף הקסדה מתערפל. היא הרימה אותו כשהוא התמלא לחלוטין באדים, וניגבה את מצחה. לחייה היו רטובות גם הן, והיא התאמצה לנשום. היא קלטה הודעות מרצדות על המשקף שלה והתעלמה מהן. מכונית חולפת כמעט פגעה בה, וברגע האחרון היא הצליחה לנווט את האופנוע לשוליים, בלי לדרוס אף אחד ובלי להתהפך בעצמה. היא נעצרה על השוליים וניגבה את פניה, מנסה לנשום.

"אסתי, הכול בסדר? למה את לא עונה?" הודעה קולית מיעל. היא התעלמה גם ממנה. היא רק צריכה עוד רגע אחד והיא תצליח לנשום כמו שצריך והכול יהיה בסדר. רק לנשום ולשאוף, ולנגב את כל הלחות הזו מהלחיים. הלב שלה דפק במהירות והלחץ בחזה הכאיב לה כל כך.

"חמישה דברים שאני יכולה לראות," היא מלמלה והביטה סביבה, מנסה להשתלט על דפיקות הלב. "אחד - הידית של האופנוע. שתיים - כף היד השמאלית." היא החזיקה את ידה מול הפנים, אבל הרעידות רק גרמו לה להילחץ יותר. "שלוש - ילדה רצה לבד." היא הצטמררה והשפילה את מבטה, מכריחה את עצמה לנשום עמוק. "ארבע - הג'ינס שאני לובשת. חמש -" היא שלפה את המכשיר הנייד. "המסך של הנייד." היא הביטה בתמונה שלה ושל אחיותיה. הידיים שלה המשיכו לרעוד והיא החניקה יבבה.

"ארבעה דברים שאני יכולה לגעת בהם." היא הכריחה את עצמה להמשיך את התרגיל, להשתלט על הבהלה שאחזה בה. "אחד - הנייד. שתיים - הידית של האופנוע. שלוש - הקסדה." היא הסיטה את המשקף של הקסדה, מנגבת את הלחות מלחייה. "ארבע - הלחיים שלי." היא עצמה את עיניה וספרה - שלוש נשימות פנימה, שלוש נשימות החוצה. פנימה והחוצה.

"שלושה דברים שאני יכולה לשמוע," היא מלמלה בקול. היא ניסתה לזמזם שיר אבל לא הצליחה. היא ניסתה לחפש מנגינה על הנייד שלה אבל אצבעותיה החליקו.

"אני רק רוצה הביתה," אצבעותיה הקלידו את ההודעה מאליהן. הנייד שלה צלצל ובלי לחשוב היא קיבלה את השיחה. בדיוק כמו בצוללת היא לא הייתה מסוגלת לדבר ושלחה הוראה להעביר את השיחה למצב טקסט.

צח: אסתי את בסדר?

אסתי: כן. מפחיד אבל בסדר. אתה?

צח: אסתי, קיבלתי את ההודעה שלך עכשיו.

אסתי: מה?

צח: שלחת לי הודעה? את רוצה הביתה?

אסתי: מה?

צח: אסתי?

צח: ?

צח: אסתי, דברי איתי, טוב? בואי נעבור לדיבור?

אסתי: אני לא יכולה לדבר עכשיו, ביי.

צח: רגע! לא חייבים לדבר, אפשר להקליד. מה קורה?

אסתי: התרעת פינוי. אני בדרך לאמא. פתח תקווה.

צח: יופי. טוב שיצאת מהבית. איך את מרגישה?

אסתי: נסעתי לאמא בפתח תקווה, אל תדאג. פקקים מטורפים פה. אני בצד הכביש. אני צריכה למצוא שלושה דברים שאני יכולה לשמוע.

צח: ? אסתי, אני לא מבין על מה את מדברת.

אסתי: אני בסדר. עצרתי בצד. קשה לנשום. מהלחות.

צח: זה לא צחוק מה שקורה עכשיו. אל תישארי בחוץ.

אסתי: בינתיים לא קורה כלום. אני לא נוהגת עכשיו. אני חושבת שיהיה בסדר.

צח: אסתי? מה קורה איתך עכשיו?

צח: אסתי, דברי איתי. טוב?

צח: רוצה לבוא אליי? אני יותר קרוב.

אסתי: איפה אתה גר?

צח: אני שולח לך את הכתובת. סעי בזהירות, טוב?

אסתי התחילה לנסוע. ברגע שהתרחקה מהפקקים הלחץ הוקל, והזיעה התייבשה על עורה. היא שלחה הודעות הרגעה למשפחתה ודיווחה לאמה שהיא נוסעת לגבעתיים בגלל העומס בכבישים.

באחת העליות של גבעתיים האופנוע התחיל לחרחר. המנוע האמפיבי לא תפקד באופן מיטבי כשהוא התחמם, וכל הסיבובים והתמרונים בין כלי הרכב התקועים בפקק גרמו לו לירידה בתפקוד. בסוף העלייה הגדולה של ארלוזרוב היא פנתה לתוך שכונת בורוכוב. בניגוד לכבישים העמוסים ברמת גן ותל אביב, נראה היה שתושבי השכונה סמכו על המרחק ועל הגובה היחסי של גבעתיים שיגנו עליהם מהצפות פתאומיות. בזמן שניווטה בתוך השכונה היא שמה לב לבתים המוארים. היא יכלה לדמיין את הזגוגיות החכמות מראות תמונות של המתרחש. הממשק של הקסדה שלה התריע בכל פעם שמצלמה כלשהי התמקדה עליה כשעברה מתחת לבניינים. המנוע קרטע והיא התפללה שתספיק להגיע לצח לפני שיכבה לחלוטין.

היא הגיעה אל הבניין שלו והחנתה בחניית האורחים, מקפידה להשאיר מרווח תקין בינה לבין כלי הרכב האחרים. שלוש מצלמות התמקדו בה, ובאחת הדירות מישהו פתח את החלון ונשען החוצה, מסתכל עליה בחשדנות.

היא נכנסה לבניין וצלצלה בפעמון דירתו של צח. הוא פתח לה את הדלת ונישק אותה בעדינות.

"דאגתי לך," הוא לחש לשיערה וניסה ללטף אותה. היא תפסה את ידו שנייה לפני שהסתבכה לה בתלתלים. "אל תיגע לי בשיער!" היא אמרה נחרצות.

"אוץ'!" הוא אמר ומשך את ידו ממנו. היא חייכה אליו.

"אף אחד לא נוגע לי בשיער," היא תפסה את ידו ונישקה אותה. "סליחה שהכאבתי לך."

צח חייך וחיבק אותה שוב, מקפיד להחליק את ידיו במורד גבה, הרחק מהשיער. אסתי נצמדה אליו לרגע ארוך, מרגישה את חום גופו דרך החולצות הדקות ששניהם לבשו.

"תודה שהזמנת אותי אליך," היא אמרה. "זה קצת מלחיץ כל מה שקורה שם בחוץ."

"אין בעיה," הוא אמר. "בואי, אני אעשה לך סיבוב."

הם התיישבו בסלון. העיצוב המאורך של הדירה השאיר מקום לשתי

ספות גדולות לאורך הקיר, אבל בלי הרבה אפשרות להציב עוד כורסה מולן. היא נשענה לאחור על מסעד הספה כשהנייד שלה צלצל. יוני. היא לא רצתה לענות.

"דסה, הקפצה. אני צריך אותך בבסיס, עכשיו." למזלה, הוא דיבר בשקט, וצח לא שמע אותו.

"יוני, אני... עסוקה כרגע," היא אמרה. "זה יכול לחכות?" היא התרוממה מהספה וצח זרק לה מבט שואל. "שיחה מהעבודה," לחשה לו.

"ראית מה קורה שם בחוץ?" שאל יוני. "זה לא תרגיל. אנחנו מקפיצים את כולם." אסתי היססה. היא לא רצתה לחזור למהומה בחוץ.

"האופנוע שלי קצת... בטוח שאתם צריכים אותי?" היא העיפה מבט בצח, שהתרומם מהספה ועבר למטבח, נותן לה פרטיות לנהל את השיחה. "חשבתי שכל בא"ח גלילות בהדממה," היא לחשה. "אין לי איך להגיע לבסיס עכשיו."

"דסה, זו לא הקפצת צוות," אמר יוני. "אני צריך אותך בבא"ח פלמחים."

"בפלמחים? למה?" שאלה אסתי, עדיין לוחשת. "אני לא אוכל הלילה, זה יכול לחכות למחר?" היא שאלה בקול רם.

"הקפצה זו הקפצה, דסה," ענה יוני. היא שמעה אותו משתיק את האנשים סביבו.

"יוני, הוא הרגע הזמין אותי אליו הביתה," היא לחשה. "אני אצלו! עכשיו!" ברקע שמעה דלתות נפתחות, טלפונים מצלצלים ומכשירי קשר מקרקשים.

"אה, את אצלו? למה לא אמרת?!" ענה יוני. "הבנתי אותך. תני לי לחשוב רגע," הוסיף. "תראי - אם יקרה משהו, אנחנו לא נוכל לתת לך שום גיבוי הלילה. את בטוחה שזה רעיון טוב?" הוא שאל.

"אני מסוגלת לדאוג לעצמי, אתה יודע."

"אני לא שקט כשאת שם," אמר יוני. "אני דואג לך," הוא אמר שוב. אסתי נאנחה בקול. צח הציץ מהמטבח, מבט שואל בעיניו. היא הרימה את ידה אליו וחייכה. יוני השתעל באוזנה.

"לא בדקתם שהוא לא מסוכן כששידכתם לי אותו?"

"אנחנו לא בדיוק - ז'תומרת - לא יכולנו," יוני השתעל שוב. "תראי, אני לא סומך עליו, בסדר?"

"לא יקרה שום דבר שאנחנו לא רוצים שיקרה, סמוך עליי!" אמרה אסתי.

"זהו, ש... טוב, לא משנה," אמר יוני. "תשאירי את הטלפון שלך דולק, שאני אוכל לדעת מה קורה," הוא הוסיף. "ומחר בעשר בוקר את מתייצבת פה, אוקיי?" מישהו קרא לו ברקע ואסתי לא הייתה בטוחה שהוא עדיין על הקו.

"מה שתגיד," אמרה, ליתר ביטחון, וניתקה. היא נאנחה בקול שוב, וחייכה אל צח כשהוא יצא מהמטבח. "תודה על הפרטיות," אמרה לו.

"מישהו דואג לך," אמר צח. הוא הושיט לאסתי כוס עם מיץ וקוביות קרח משקשקות.

"זה יוני מהעבודה שלי," היא אמרה. "לפעמים הוא יכול להיות... אקסטרה."

"הוא רק מישהו מהעבודה?" שאל צח. "כי את נשמעת כאילו את רבה עם האקס שלך."

"יוני ואני..." אסתי חשבה לרגע. "אף פעם לא היינו ביחד, רשמית," היא אמרה. "הוא... לא רצה להתראות איתי בפומבי. להיות איתי - כן. כל הזדמנות שהייתה לו להתגנב ולהתחבא - בכיף. אבל הוא לא רצה שנצא לדייטים או משהו כזה. בסוף זה נגמר רע." היא עיסתה בעדינות את כף ידה הימנית, נזכרת בסטירה שנתנה לו, ובדיון המשמעתי אחריה.

"ואת עדיין עובדת איתו?" שאל צח.

"לא מבחירה," אמרה אסתי. "תגיד, יש לך אולי זגוגית חכמה שנוכל לכוון לים, לראות מה קורה שם בחוץ?" הוא הפעיל את הממשק והתיישב לידה. הזגוגית הציגה אקווריום טרופי ושניהם הביטו בדגים נעים בין מסגרות החלון ונעלמים מהתמונה, רק כדי לחזור שוב כעבור כמה רגעים. צח התחיל לשחק בין הערוצים כשאסתי נאנחה בקול.

"אסתי," צח שאל בעדינות, "את בטוחה שאת בסדר?" השאלה הפשוטה הזו העלתה דמעות בעיניה. הלחץ בחזה גבר והיא עצרה את הנשימה והסתכלה מעלה, לעצור את הדמעות.

"אסתי, תנשמי!" הוא החזיר את התצוגה למצב אקווריום ואחז בידה. "בבקשה, קחי נשימה קטנה," הוא התקרב אליה והרים את ידו אל מסעד הספה מאחורי גבה, נותן לה להחליט אם להתקרב אליו עוד או לא. כשלא יכלה יותר להחזיק את הנשימה היא נשמה לרגע והדמעות פרצו מעיניה. היא מצמצה במהירות.

"את שוב שוכחת לנשום," אמר צח. "זה בסדר, אני כאן. זה חשוב

לנשום," הוא לחש לה. היא הניחה את ראשה על כתפו והוא חיבק אותה אליו בעדינות.

"את רוצה לספר לי עליה?" הוא שאל.

"אני לא מסוגלת," אמרה אסתי. וזה היה נכון. מעבר לשמירה על חשאיות וביטחון שדה, מעבר לעובדה שהיא ידעה שיוני שומע כל מילה שהיא אומרת, היא לא יכלה להסביר לאיש שיושב מולה כמה בת שבע הייתה חשובה לה. איך מסבירים לזר הזה איך בת שבע עזרה לה בחודשים הראשונים של ההכשרה, עודדה אותה ברגעים הקשים? איך מסכמים כמעט עשור של עבודה בתנאים מפרכים, שבועות ארוכים של משימות, צלילות מסוכנות, עשרות פעמים שהיא הצילה אותך ואת הצלת אותה? איך מסבירים את הפעם ההיא שבה עזבת אותה והיא שקעה מתחת למים בפעם האחרונה, פנסי החיפוש בולשים על פני המים בזמן שאת מפנה את גבך אליה ונמלטת לביטחון היחסי של הצוללת?

"תנשמי, אל תשכחי לנשום," הוא לחש שוב, וליטף לרגע את ראשה. כעבור רגע הוא נזכר והעביר את היד אל הכתף, בלי לפגוע בתלתלים. המחווה הפשוטה הזו שברה אותה והיא התחילה לבכות ברצינות. יפחות הרעידו את גופה בלי שליטה. היא ניסתה לעצור את השטף המתגבר אבל שום דבר לא עזר. הוא החזיק אותה ותמך בה. הזכיר לה לנשום כשהפסיקה ולא אמר דבר מעבר לזה. אצבעותיה נקפצו בכל פעם שנזכרה בה. איך היו קוראות אחת לשנייה בשמות חיבה מוזרים. הצלילה המבצעית הראשונה. בת שבע לבושה כחול, עומדת מתחת לחופה עם איתן וערן. צח הושיט לה חבילת טישו והיא קינחה את אפה ברעש גדול. הוא לקח ממנה את הגושים הרטובים והמשיך לחבק אותה. היא בכתה כשנזכרה בפעם הראשונה שהבחינה בוו התלייה הריק שהיה מיועד לחליפת הצלילה של בת שבע. כשהבינה שיותר לא תהיה מי שתקפיד שלא יהיו שלוליות מים בתוך הצוללת. היא בכתה כי היא רק ראתה תמונות של הקבר, אבל לא מצאה זמן לבוא להיפרד. לא הייתה שם בשביל לנחם את ערן ואיתן. היא בכתה ובכתה ובכתה וכל הזמן הזה צח החזיק אותה קרוב אליו.

עברו שעות. או לפחות, ככה אסתי הרגישה. עיניה צרבו ואפה היה מחוספס. צח הגיש לה כוס מים. בשלב מסוים הוא הלך להביא לה כוס ודאג שתמשיך ללגום כל כמה דקות. היא הרגישה מרוקנת לחלוטין, אבל שלווה. מנותקת

מהכול.

"את רוצה לדבר?" שאל צח. אסתי נענעה בראשה.

"אני מבין," אמר צח.

"איך אפשר להבין?" שאלה אסתי. "אני בעצמי לא מבינה."

"כי גם לי זה קרה," אמר צח. "אני לא יודע מה קרה לך, אבל אני והחבר הכי טוב שלי היינו בטיול צלילה בסיני. ורק אני חזרתי."

"מה קרה?"

"מכת חום," אמר צח. "שנינו ידענו איך לזהות את הסימנים המקדימים, שנינו ידענו שצריך להיזהר אבל איכשהו פספסתי את כל התסמינים עד שהיה מאוחר מדי." הוא כחכח בגרונו ואסתי התכרבלה אליו. "זה היה כל כך מיותר," הוא לחש. מבטה של אסתי נפל על כוסות המים הריקות. היא נשמה עמוק ולראשונה מזה ימים רבים האוויר הספיק. "מתי זה קרה?" היא שאלה.

"שנתיים וחצי," ענה צח. "ושבועיים." הוא הוסיף, קולו נשבר.

"איך קראו לו?"

"עמיחי," ענה צח. "שם מיושן, על שם דוד שלו," הוסיף. "מאז לא יכולתי לצלול יותר. אני מרגיש כאילו אני בוגד בו או משהו."

אסתי שילבה את אצבעותיה בשלו והניחה את ראשה עליו. הם הביטו בדגים בשתיקה.

"פעם לא אהבתי לגלוש," הוא אמר. "חם מדי. ומזיעים. הרגשתי כאילו אני נלחם בים, לא חלק ממנו. אחרי עמיחי לא חזרתי לים במשך שנה." אסתי הושיטה את ידה לאחת מכוסות המים והגישה אותה לצח. הוא לגם וחייך בהכרת תודה.

"בסוף חזרתי לים," אמר צח. "אבל לא יכולתי לצלול. רק המחשבה להכניס את הראש מתחת למים הזכירה לי את מה שקרה. עמדתי על החוף ופשוט זרקתי את הבאדי למים, ואז את שאר הציוד," הוא חייך. "לידי עמדו כמה גולשים, הם מחאו כפיים כשראו אותי זורק את הציוד והזמינו אותי להצטרף אליהם."

"יצאתי לצלול אתמול," אמרה אסתי. "זה היה... לא משהו."

היא שילבה את אצבעותיה באצבעותיו שוב. ראשה על כתפו. ידו האחרת ליטפה את כתפה ובשלב מסוים הוא רכן אליה ונישק אותה ברכות.

הם לקחו את הזמן. חוקרים זו את זה בעדינות. צח נתן לה להכתיב את

הקצב, והיא בתמורה וידאה שהוא איתה. שותף מלא ולא נגרר. כשהגיעה לשיא אסתי התחילה לבכות. היא ניסתה להסב את פניה וקיוותה שהוא לא ישים לב. צח הפסיק מיד ואסף אותה אליו.

"מה קרה?" הוא לחש.

"כלום, זה כלום," ענתה אסתי. "תמשיך, זה בסדר," היא אמרה.

"לא, מה פתאום," הוא אמר. הוא נשכב לצידה ומשך אותה אליו.

"אני בסדר, באמת," אמרה. "זה קורה מדי פעם. זה כבר יעבור."

"לא, זה לא עובד ככה," אמר צח.

"אני כבר מתאוששת, מבטיחה," אמרה אסתי, מנגבת את הדמעות במהירות.

"ואז - אם זה יתאים לשנינו - נמשיך," הוא אמר. "אבל עד אז אני לא מתכוון להמשיך כשאת בוכה!"

"זה לא ביג דיל, באמת," היא אמרה. "זה קטע כזה של עומס רגשי. זה קורה מפעם לפעם." היא ניסתה למשוך אותו אליה. "בוא נמשיך!"

"אני לא רוצה שנמשיך ככה," הוא אמר לה. היא התחילה לבכות ממש. "אסתי, איבדת את חברה שלך הרגע," הוא אמר. "זה בסדר להרגיש ככה. את לא צריכה להתחבא ממני." הוא המשיך ללטף אותה עד שהיא נרגעה. "כשאיבדתי את עמיחי כל דבר הכעיס אותי," הוא אמר לה. "לא יכולתי לראות טלוויזיה בלי להתעצבן. או להתאמן במכון כושר. או - כל דבר בעצם." הוא נשם עמוק והמשיך, קולו התייצב ככל שדיבר עוד. "זה ייקח זמן, וזה תמיד יכאב," הוא המשיך. "לא עובר יום שאני לא נזכר בו. אבל עכשיו אני נזכר בו בחיוך, רוב הזמן."

"אני לא רוצה שזה יפסיק לכאוב," אמרה אסתי.

"זה לא אומר שאת אוהבת אותה פחות, או מתגעגעת פחות," אמר צח. "זה רק אומר שאת ממשיכה לחיות, בדיוק כמו שהיא הייתה רוצה שתמשיכי." הוא המשיך ללטף אותה שעה ארוכה וסיפר לה סיפורים על עמיחי עד שנרדמה.

היא איחרה לתדרוך למחרת. סמל בסדיר כיוון אותה לחדר הישיבות הנכון, והיא נכנסה בשקט. החדר היה עמוס. יוני נופף לה והצביע על כיסא ריק לצדו. מורוזוב הייתה באמצע עדכון פעולות הבסיס כשהבחינה בה.

"דסה? מה את עושה פה?" היא שאלה.

"עוזרת בכל דרך אפשרית!" קפץ יוני לפני שהייתה לאסתי הזדמנות לענות. מורוזוב משכה בכתפיה והמשיכה לעדכן. הנושא הבא על הפרק היה המשימה שלה.

"קבוצת התשובות פרסמה קצת יותר מידע על הפיתוח הבוקר," אמרה מורוזוב והציגה את הנתונים על הזגוגית החכמה.

"ראיתי אותו שולח משהו כששתינו קפה," אסתי לחשה ליוני.

"הוא לא הכין לך ארוחת בוקר מלאה?" שאל יוני.

"כנראה שהוא היה עסוק בשליחת חומרים חשובים," ענתה, ובעטה בו מתחת לשולחן.

"מהפרסום בקמפיין," אמרה מורוזוב וזרקה בהם מבט שהשתיק את שניהם, "אנחנו יודעים שמדובר בתרכובת שיכולה לשמש כתחליף זול למתכות בבניית כל יחידת בועה, חומר פלסטי שעמיד בלחצים ובקורוזיה של מי הים," היא אמרה. "אם לסכם את המלל שהם פרסמו, מבחינה מבנית לבועה יש מבנה שמאפשר מודולריות כמעט מוחלטת. הבועות מתחברות אחת לשנייה ליצירת מבנים שונים, בתלות בכמות היחידות הזמינות."

"כמו לגו?" שאלה אסתי.

"פחות או יותר," אמרה מורוזוב. "אבל כזה שאפשר לחיות בו מתחת למים. לטענת הקהילה הטכנולוגיה הזו תאפשר ליותר אנשים לברוח מהצפיפות ביבשה. הם רשמית הכריזו שכל מי שהשקיע בקמפיין יוכל להתחבר לתשתית של הבועות."

"ומה עכשיו?" שאלה אסתי.

"אסתי, מכיוון שהשם שלו מפורסם בכל הרשתות היום - את יכולה לשאול אותו על זה ישירות," אמרה מורוזוב.

"הוא לא הצח כהן היחיד בישראל," אמר יוני. "למה שהיא תחשוב שזה דווקא הוא?" אסתי ומורוזוב הביטו בו בשתיקה.

"מה?" הוא משך בכתפיו. "אני רק רוצה למצוא דרך להעלות את זה בלי שהוא יחשוד." הנוכחים בחדר הביטו בו בציפייה. "תראי, אני לא רוצה שהסוכנת שלי תישרף רק בגלל חוסר זהירות. אני מעדיף לתכנן הכול מראש," אמר יוני.

"אפשר לפרסם תמונה שלו בתור טוקבק אם אתה מתעקש," אמרה מורוזוב.

"מעולה," אמר יוני. "אני אדאג להעביר את זה בקבוצות המתאימות.

עד סוף היום כולם ידברו על זה. זה בטוח יגיע גם לאחות שלך," הוא פנה לאסתי, "ואז תוכלי להגיד לו שקיבלת את זה ממנה."

"אני מעדיפה שלא נשתמש שוב במשפחה שלי," אמרה אסתי. "חוץ מזה - יעל תספר לו את זה בהזדמנות הראשונה שהם יתראו."

"את לא הולכת להביא אותו לארוחת שישי, דסה," אמר יוני. "זה לא כאילו שהאחיות שלך יזכו להכיר אותו פנים אל מול פנים."

"זה באמת אפס סיכון בשבילה, דסה," אמרה מורוזוב.

"טוב, בואו נסכם שאני אמצא דרך לשאול אותו. אין צורך לערב את המשפחה שלי," אמרה אסתי. "אם אין עוד משהו על הפרק, אני מציעה שנעבור לנושא הבא," היא אמרה. איכשהו היא כבר התחילה לדמיין את הארוחה המשפחתית שבה היא תציג את צח למשפחה שלה.

"יודעים כבר מי האחראים לפיצוצים מאתמול?" שאל יוני.

"יש לנו השערות," אמרה מורוזוב. "זה הנושא הבא." היא שינתה את התצוגה. "כמה קבוצות, כולל אַל־מֵיָאם כמובן, מנסות לקחת קרדיט על ההרס." היא הראתה את התמונות העדכניות מאתרי הפיגוע - שברי פלסטיק עצומים צפו על פני המים, נעים עם הגלים. יוני התעסק עם המכשיר שלו מתחת לשולחן, ואסתי הקפידה להתעלם ממנו.

"מה עם נפגעים?" שאל מישהו.

"אסדת בבלי הייתה בשלבי בנייה אחרונים," ענתה מורוזוב. "בשטח היו שלושה שומרים על רפסודה נפרדת. למזלם הם בוגרי היחידה והם הצליחו להימלט בשחייה. צוות ההצלה אסף אותם הבוקר." תמונה נוספת הראתה את נשות כוח ההצלה עוטפות שלושה גברים רטובים בשמיכות טראומה כסופות. "אנחנו שוקלים לשחרר את התמונה הזו לעיתונות מאוחר יותר," אמרה מורוזוב. "הבנייה של האסדה השנייה הייתה ממומנת על ידי קהילת הרצליה. הבנייה הייתה בשלב מוקדם יותר והפיצוץ פירק את בסיס האסדה לחלקים. ככל הנראה זו הייתה המטרה האמיתית - חומרי בנייה. ברגע ששכבו הגלים הרפסודות נגררו אל לב ים. משימת ההצלה בבבלי לקחה משאבים עד שהיה מאוחר מדי לתפוס אותם."

"ומה עם הקמפיין?" שאלה אסתי.

"זו הייתה תוצאה בלתי מתוכננת של הפיצוץ, אנחנו חושבים," ענתה מורוזוב. "המחבלים הראו כמה קל יהיה לגשת אל אסדה דרך הים ולחבר אליה מטעני חבלה. חלק מהמפרט של תוכניות הבועה כולל מגננה היקפית

למבנים. גם כדי להתכונן למקרה של נזק מבני וגם כדי לספק התראות כנגד פלישה. אנחנו חושבים שזה מה שהקפיץ את הקמפיין הבוקר."

"רגע, מה?" שאלה אסתי.

"לא שמעת?" שאלה מורוזוב. "קהילת התשובות הגיעה ליעד עם פרויקט הבועה." היא העלתה את הנתונים על הזגוגית החכמה. "הבוקר הם פרסמו את המפרט המתוכנן של ערי הבועה בתל אביב ועזה. הקראתי קודם את המפרט שלהן," מורוזוב הביטה באסתי. "דסה, את בטוחה שהכול בסדר איתך?"

"הכול נפלא," אמרה אסתי. "אני פשוט מופתעת."

"יש לנו את המפרט עכשיו, אז את יכולה להירגע," אמרה מורוזוב.

"הכול פועל לפי התוכנית," הוסיף יוני. "ואני אדאג שהסוכנת שלי תחזור הביתה בסוף התדריך." מורוזוב הרימה את גבותיה. יוני חייך אליה והיא המשיכה בתדריך. אסתי הנהנה ונשענה אחורה במושבה. את שאר הישיבה היא העבירה בשתיקה, מנסה לנשום.

יעל: אסתי, איך אמרת שקוראים לבחור שלך?
אסתי: הוא עדיין לא הבחור שלי.
מירי: קוראים לו צח כהן.
יעל: יוווווווו יש מצב שזה הבחור הזה? <קישור>
אסתי: זה הוא בתמונה.
יעל: וואו, הוא מיליונר עכשיו, את יודעת?
מירי: מה? 😳
יעל: כן, כן. תקראי!
אסתי: לא, מה זה לא נראה לי. מאיפה הבאת את זה?
יעל: זה רץ עכשיו בכל הקבוצות. לא ראית בחדשות שהתשובות עושים עכשיו מימון המון?
אסתי: אני לא כל כך עוקבת. מה הקטע?
יעל: אז ככה...

בזמן שיעל הקלידה הסבר ארוך ומייגע היא הלכה לחפש את יוני. היא סיימה לקרוא את ההסבר של יעל ושלחה לאחותה כמה נשיקות. רק אז היא נכנסה למשרד. "יוני, קיבלתי את התמונה עכשיו," היא הראתה את השיחה ליוני.

"שבי, שבי. מה את עומדת ככה?" אמר יוני. אסתי התיישבה, אצבעותיה מתופפות על השולחן בקצב מהיר. יוני הסתכל בהודעות שלה.

"פרסמתי את הקישור רק לפני שעה בקבוצות שלי," אמר יוני. "איך זה כבר הגיע אלייך?"

"איך זה כבר הגיע אליי? אתה צוחק עליי?" שאלה אסתי. "למה זה בכלל הגיע אליי?" היא קמה מהכיסא והושיטה את ידה למכשיר.

"רציתי שיהיה לך תירוץ לשאול אותו על הקמפיין," אמר יוני.

"שמעת את מורוזוב - המשימה מבוטלת. הם פרסמו את המפרט של הבועה בדף של הקמפיין!" אסתי הקפידה לשמור על טון נמוך במיוחד. היא לא רצתה שיחזור של הסצנה שהעלתה אותה למשפט.

"המשימה מבוטלת כשאני אומר שהיא מבוטלת, דסה," אמר יוני. גם הוא שמר על טון נמוך. "את שוכחת שאני המפעיל שלך במשימה הזו, לא רק המפקד שלך."

"באמת שלא היה צורך לפרסם את התמונה. למה סתם ככה?" שאלה אסתי.

"עזבי, זה נעשה. עכשיו כדאי שתשתמשי בזה כמו שצריך," אמר יוני.

"יוני, הוויכוח הזה מיותר. שמעת את מורוזוב - אין טעם לנסות להשיג ממנו את המפרט. אני לא מוכנה לעשות את זה יותר."

"דסה, את לא יכולה להחליט לוותר על המשימה," אמר יוני.

"אני לא חושבת שיש יותר משימה," אמרה אסתי. "אני מעדיפה להתמקד בצוות שלי אם זה המצב."

"המפרט זה רק חלק מהעניין," אמר יוני. "אנחנו עדיין צריכים את הנוסחה של החומר שעמיד בלחצים." אסתי עמדה מולו, ידיה על מותניה. "טוב, תני לי לפחות להתייעץ עם מורוזוב קודם," אמר יוני.

אסתי התיישבה ושילבה את ידיה. "נו, למה אתה מחכה? תתקשר אליה עכשיו!" היא אמרה. הוא לא זז. היא חיכתה עוד כמה רגעים, ואז חייגה אל מורוזוב בעצמה והושיטה ליוני את השפופרת. יוני נאנח והחליף כמה מילים עם הפקיד.

"את מודעת לעובדה שיש לה דברים יותר חשובים להתעסק איתם עכשיו, נכון?" הוא שאל. אסתי שילבה את זרועותיה, והוא התמקד בשיחה. אחרי כמה שניות הוא הנהן וניתק.

"היא בפגישה עכשיו," הוא דיווח לה. "אני אלך לדבר איתה עוד שעה,

כשהפגישה תסתיים."

"אני הולכת בינתיים לחדר כושר," הכריזה אסתי. "אני לא יכולה להישאר במשרד עוד רגע אחד."

"תני לי חצי שעה ואני אבוא איתך, נעבוד ביחד," אמר יוני.

"אני אתחיל עכשיו, ותצטרף אליי אחרי שתדבר עם מורוזוב," אמרה אסתי ויצאה מהמשרד בלי לחכות לתשובה.

היא רצה על המסלול יותר מחצי שעה לפני שיוני הצטרף אליה. מסילת הגומי חרקה תחת רגליה והמחשבות סירבו להרפות. "מה מורוזוב אמרה?" שאלה אסתי.

"לא הספקתי לדבר איתה, היא נקראה בדחיפות לפגישה מחוץ לבסיס," אמר יוני.

"לא יכולת לתפוס אותה לשיחה קצרה?" אסתי התנשפה. "זה קצת קריטי, אתה לא חושב?"

"דסה, את לא יכולה לשנות את דעתך סתם ככה רק בגלל שהוא נתן לך לבכות קצת אתמול בלילה," אמר יוני.

"אתה רציני? המשכת להקשיב לנו?!" אמרה אסתי. "לא הייתה לך הקפצה לנהל?"

"הייתה לי סוכנת לנהל," אמר יוני. "בינתיים המשימה נמשכת כרגיל. מחר את יוצאת איתו, ומשיגה את הנוסחה," הוא אמר. "עדיף אפילו שתשתכרו שוב, כדי שהוא יירדם ישר כשתגיעו אליו ואז תוכלי לקחת את המחשב ולהסתלק." אסתי לא ענתה. היא עצרה את המסילה ועברה לחדר השני, אל שק האגרוף. יוני הצטרף אליה שם.

"את אמורה לכוון לשק, לא אליי," אמר יוני אחרי הפעם השלישית שהיה צריך לזנק לאחור ולהתחמק מהאגרוף שלה. "אני לא רוצה לחשוב מה יקרה כשנעבור לבעיטות."

"אם אתה מפחד, זוז הצידה, אני יכולה להתאמן לבד," אמרה אסתי, מתנשפת.

"אם את מתעקשת אפשר לעבור לזירה," אמר יוני.

"יש לי דייט," אמרה אסתי, בין חבטות. "לא יכולה לקחת סיכון על הפנים."

"וזו הסיבה שאת צריכה לנוח, לא לקרוע את עצמך עכשיו."

אסתי לא ענתה. היא חבטה בשק בפעם האחרונה, בעוצמה כזו שיוני מעד לאחור, ועזבה למקלחות. כשיצאה מהן לבסוף, יוני לא היה שם.

"סנפיר שומעת? כאן משוט." ההודעה חיכתה לה ברגע שהתחברה לרשת. סווטה! אסתי בדקה את שעת ההודעה. ההודעה נכנסה מוקדם יותר, כשהיא רבה עם יוני.

"משוט אני כאן," היא הקלידה. "חרטום פה?" אם עירית לא ענתה להודעה יכול להיות שסווטה שלחה הודעה אישית?

"סוף סוף! איפה היית עד עכשיו?" כתבה סווטה.

"חדר כושר," ענתה אסתי.

"מה קרה???" שאלה סווטה. היא ידעה שאסתי שנאה להתאמן לבד, וגם באימוני צוות תמיד מצאה סיבה להתחמק.

"עצבים," כתבה אסתי.

"בגלל האחיות?" שאלה סווטה.

"מה זאת אומרת?" שאלה אסתי.

"חזרתי היום למשרד, וישר ראיתי את ההודעות שהעבירו," אמרה סווטה. "בגלל זה עליתי מולך. סנפיר - את ידעת מזה?"

אסתי חשבה לרגע מה לכתוב. אם סווטה נתקלה בשם של יעל באחת מהמשימות המשרדיות שלה זה אומר שההודעה שיוני העביר לא הייתה כל כך תמימה כמו שהוא הציג.

"מה הקשר שלך לתמונה?" הקלידה סווטה, כשאסתי לא ענתה.

"מתנה מאמא," אמרה אסתי. "יותר נכון - מתנה מהגפרור," היא הוסיפה. יוני היה אחראי לפרסום התמונה. היא עדיין לא הבינה למה הוא עשה את זה. שלוש נקודות אפרפרות הופיעו בשולי המסך. סווטה הקלידה והפסיקה במשך כמעט שלוש דקות. אסתי כמעט התייאשה כשנכנסה הודעה נוספת.

"אבל זו היומולדת שלי!" הקלידה סווטה.

אסתי בהתה במילים המוקלדות. הרקע הכחול התערפל מול עיניה. לסווטה יש משימה שקשורה למשימה שלה, אבל הן עובדות בנפרד? או שאולי...? היא חשבה עוד רגע אחד והקלידה.

"האחיות באות ליומולדת שלך?"

"לא! אסור שהן יגיעו למסיבה!" ענתה סווטה כמעט מיד.

"מה..." אסתי התחילה להקליד ומחקה. "מתי המסיבה?" היא כתבה לבסוף.

"סנפיר, יש לנו יומולדת באותו יום," אמרה סווטה. כלומר המשימה של סווטה תלויה במשימה שלה.

"אבל אין לי תאריך עדיין," ענתה אסתי. היא ניסתה לחשוב מה יכולה להיות המשימה של סווטה.

"סנפיר, משהו קורה עם ההזמנה ליומולדת. ג'ין וטוניק?" שאלה סווטה, מבררת אם הן יכולות להיפגש.

"שלילי חזק, יש לי גפרור בכיס," אמרה אסתי. יוני לא הסתיר ממנה שהוא מאזין לטלפון שלה בכל הזדמנות. היא ניסתה לחשוב מה סווטה מנסה לומר לה.

"תיזהרי כפרה שלי," כתבה סווטה כמעט מיד.

"תמיד," ענתה אסתי והתחילה למחוק את ההודעות. בלב הולם היא וידאה מחיקה מלאה של כל ההודעות מהיומיים האחרונים ומיהרה למשרד.

"יוני, תגיד, מה הטוקבק ש-" היא אמרה ברגע שפתחה את הדלת. המשרד היה ריק.

הטלפון שלה צלצל. מספר לא מוכר. השיחה התנתקה ברגע שניסתה לענות, והודעה נכנסה אליה מאותו מספר.

היא זיהתה את התמונה - אותה תמונה של צח שקיבלה מיעל. זו הייתה תמונה שונה מזו שהשתמש בה באתר ההיכרויות. הוא נראה רציני יותר. חולצה לבנה מכופתרת ושיער מסורק לאחור בקפידה. היא חייכה לעצמה כשהסתכלה בתמונה, וחשבה שאם הייתה רואה את התמונה הזו באתר היכרויות היא בחיים לא הייתה בוחרת לצאת עם בחור כזה. היא לחצה על התמונה, וההודעה נפתחה. החיוך נמחק מפניה באחת. בתחתית התמונה מישהו פרסם את הכתובת המלאה של צח על רקע אפרפר, בצירוף מסגרת טקסט שבתוכה הכיתוב "הבוגד - האחראי האמיתי לפיצוצים" ולינק לפרויקט הבועה. אסתי הסתכלה שוב על התמונה שקיבלה מיעל. אותה תמונה, ובתחתיתה פס אפרפר זעיר. מישהו דאג לשלוח לאחותה את התמונה של צח, אבל וידא שהכיתוב המסית ייחתך ממנה. כדי שאסתי לא תחשוד? היא לא ידעה מה לחשוב. היא שוב הרגישה צורך לחבוט במשהו. במקום זה היא אספה את הדברים שלה ונסעה הביתה, מקדמת בברכה את הפקקים של שעת אחר הצהריים.

למחרת היא פגשה את צח במסעדה החדשה שפתחו באם המושבות. שילוב

של גריל מונגולי ואוכל סיני מסורתי. במרכז המסעדה עמד חפיר ענקי שבתוכו נבנה הגריל - כירת מתכת עגולה וגריל שטוח עצום עם חור עגול במרכזו בקוטר של צלחת. אסתי נפנפה בתיק הכתום מול צח והוא צחק.

"ואפילו אין כתמי מלח על הבד!" היא אמרה. צח נישק אותה קצרות ומשך אותה פנימה.

"המון זמן רציתי לנסות את המסעדה הזו," אמר. "אנחנו אמורים להרכיב את המנה בעצמנו ואז הם יבשלו אותה על הגריל." הוא הראה לה את תצוגת המרכיבים ליד הגריל. "או שאנחנו יכולים להזמין מנות מהתפריט הסיני," הוא הוסיף כשראה את הבעת פניה של אסתי. היא צחקה והם צעדו פנימה מחובקים. היא בחרה את השולחן הקיצוני ביותר, כדי שרחש הגלים יטביע את השיחה שלהם. שניהם הסתכלו במים במשך כמה דקות, ואסתי שמה לב שצח נראה לחוץ.

"הכול בסדר?" היא שאלה.

"כן, קצת בלגן בעבודה," אמר.

"תזכיר לי, מה בעצם אתה עושה? אני בטוחה שאמרת, אבל נראה לי שפספסתי את זה, מצטערת." היא חייכה וקיוותה שהיא נראית נבוכה מספיק.

"אני כל פעם מעורב בפרויקטים אחרים," הוא אמר. "לפני עשר שנים לדוגמה התחלתי להתנדב בפרויקט ניקוי חופים, ומשם התגלגלתי לצוות המשימה של אסדות ניקוי הפלסטיק הימי."

"רגע, מה?"

"עזרתי לתכנן את האסדות ששואבות מי ים ומסננות מתוכן את הפלסטיק במים," הוא אמר. "זה היה פרויקט בלימודים."

"אני זוכרת את הפרויקט הזה!" היא אמרה בהתרגשות. "בזכותו התחלתי לצלול באופן קבוע ו-" היא עצרה את עצמה. בעקבות ההתנדבות בפרויקט היא הכירה את בת שבע, שהמליצה עליה לצוות. והשאר היסטוריה. היא לגמה מהכוס שלה.

"ו-?" שאל צח שהבחין במבוכה שלה.

"שם הכרתי את החברה שלי ש..." אסתי לגמה מהכוס בשנית.

"אה," אמר צח. הוא אחז בידה ואסתי ניסתה לחשוב על תגובה.

"עזוב, יהיה בסדר. אני סתם..." היא לא ידעה מה לומר בעצם.

"אני לא חושב שזה סתם," הוא אמר. "יצא לי להכיר אותך קצת, זוכרת?"

הוא אחז בידה והיא חייכה אליו ואז משכה בכתפה.

"טוב, זה לא סתם," היא הודתה. "פשוט -" היא השתתקה שוב.

"לא חייבים לדבר עליה אם את לא רוצה," אמר צח. "אנחנו יכולים ליהנות מהערב. יש לנו את כל הזמן שבעולם." ליבה התחיל להלום בפראות והיא ניסתה למשול במחשבותיה.

"אז... מה אתה עושה עכשיו?" היא שאלה, מנסה לחזור למשימה.

"היום אני פרילאנס," הוא אמר. "אני מייעץ לכל מיני חברות, מתכנן פרויקטים, את יודעת איך זה..." הוא לגם מהבירה והסתכל סביבו, נמנע מלפגוש את עיניה.

"אני חושבת שראיתי משהו עליך!" היא אמרה, מזייפת התלהבות. "אחותי שלחה לי, אבל לא הספקתי לקרוא..." היא שלפה את הטלפון והראתה לו את התמונה שיעל שלחה. צח החוויר.

"מאיפה אחותך מכירה אותי?" הוא הסתכל על התמונה ואסתי שמה לב שהוא הקדיש זמן להסתכל על התמונה, לבדוק אם הטקסט המלא היה מצורף.

"אמא שלי סיפרה לאחיות שלי שאני יוצאת לדייט עוד לפני שאני סיפרתי להן." אסתי צחקה.

"מאיפה אחותך השיגה את התמונה?" צח עדיין נראה מודאג.

"יעל, אחותי האמצעית, תמיד שולחת מלא שטויות בקבוצה המשפחתית, היא מוצאת אותן בכל מקום אפשרי. ותמיד שולחת לנו כל מה שהיא רואה, אז אני בדרך כלל מתעלמת. אתה יודע איך זה." צח שלח יד לכוס המים שלו והצליח לשפוך חלק מהמים על עצמו.

"ממה שראיתי בקישור שהיא שלחה הצלחת בגדול, נכון?!" אסתי תכננה להמשיך לדבר כשצח התחיל להשתעל. "צח - הכול בסדר?"

"אני..." הוא מחה את המים מסנטרו. "אני אהיה בסדר." הוא חייך אליה, אבל אצבעותיו מוללו את המפית וקרעו אותה לחתיכות קטנות.

"זה כבוד גדול שגיוס המונים כזה מצליח, לא?!" היא שאלה. המבט הרדוף בעיניו של צח הדאיג אותה.

"עזבי, זה סתם פוליטיקה של כלום," אמר צח וחייך שוב. היא רצתה להוכיח אותו שהוא מנפנף אותה כדי שלא תדאג. היא רצתה לומר לו שהיא בעדו, שאם הוא מודאג, היא גם דואגת. במקום זה היא המשיכה ללחוץ עליו.

"אז מה הסיפור של הפרויקט הזה?" היא שאלה. "אתם באמת הולכים לבנות בועות מתחת למים?"

"משהו כזה," אמר צח.

"אבל איך תמצאו מקום? אפילו אם תל־אביב מתחת למים, הבניינים עדיין שם. זה לא שהקרקע משוטחת או משהו."

"למעשה, זו התרומה שלי," אמר צח. החיוך הגאה שלו חימם את ליבה. "הרעיון הוא לבנות מסביב לבניינים. להיעזר בהם." הוא ערם את המלחיות והסכו"ם על השולחן לערמה אחת מרכזית. "במקום להרוס את המבנים הקיימים, או להעמיס עליהם משקל נוסף עם חומרי בניה עשויים ממתכת, אנחנו נשתמש בחומר שלי שבנוי ככה שיש בו בועות אוויר שמוסיפות לציפה וליציבות מתחת לפני המים. ככה אפשר להוסיף את בועות המגורים סביב הבניינים בלי ליצור עומס," הוא סימן עם אצבעותיו בועות קטנות מסביב למבנה שיצר על השולחן. "הרבה יותר מודולרי וחסכוני," הוא אמר.

"זה מהמם," היא אמרה. "ואיך זה יקרה בפועל?" היא חייכה אליו ולקחה את ידו בידה. למרות מזג האוויר החמים כף ידו הייתה קרירה ומיוזעת.

"אני פיתחתי את הטכניקה לבנייה מודולרית," אמר צח. "ותרמתי את הנוסחה לחומרים המתאימים לבנות את הבועות."

"תרמת להם את הנוסחה ככה סתם? שלחת להם באימייל?"

"לא, מה פתאום," אמר צח. הוא הקפיץ את ברכו הימנית ללא הפסק והרעיד את השולחן. הוא פגש את מבטה ובמאמץ השקיט את הרעידות.

"זה בטח משהו שהיית יכול לעשות ממנו המון כסף, לא? לרשום פטנט על החומר?" שאלה אסתי. היא לא רצתה להלחיץ אותו ככה, אבל ידעה שיוני מקשיב, ולא רצתה לתת לו עוד סיבה להתווכח.

"תשמעי, אני מעדיף לא לדבר על זה כאן, אוקיי?" אמר צח והביט סביב.

"אין בעיה," היא אמרה. "תגיד, אתה בטוח שאתה בסדר? אתה נראה קצת חיוור."

"אני צריך קצת אוויר, כבר חוזר." הוא אמר והתרומם מכיסאו, מושך את ידו מידה. הוא יצא החוצה ונבלע בחשכה. אסתי שילמה על השתייה ויצאה אחריו, בשקט. היא שלפה את המשדר הקטן מהתיק והתחברה עם הממשק של הצ'יפ התת־עורי.

היא ראתה אותו לפני שהוא ראה אותה. הוא דיבר בטלפון, מתהלך מצד לצד. היא התקרבה עוד ושמעה קרעי שיחה.

"... לך את החומר?" הוא נעצר והקשיב. "זה חייב לקרות בקרוב! אני לא יכול עם זה יותר!" עוד הפסקה. אסתי התקרבה מספיק כדי להפעיל את תוכנת הריגול שהושתלה במכשיר הנייד של צח עוד בפגישה הראשונה שלהם. כעבור רגע היא שמעה את השיחה של צח במלואה.

"צח, מה הלחץ? אתה יכול להסביר לי מה קרה?" הקול בצד השני נשמע מעט מאנפף. אסתי ניחשה שמדובר בגבר צעיר יחסית, אולי בשנות השלושים לחייו. היא לא זיהתה את הקול.

"כל הכתבות עכשיו, והחשיפה," אמר צח. "מישהו פרסם את הכתובת שלי - ראית את זה?" הוא המשיך לפסוע במעגלים. "הם קוראים לי בוגד. מה אם מישהו מקהילת בני יהודה יחליט לעשות מעשה?"

"מה אתה מציע שנעשה? עד עכשיו שמרנו מרחק כי זה מה שרצית," אמר הגבר. "אתה רוצה לשלוח לנו את הנוסחה? שנבוא לקחת ממך את התוכניות?"

"מחר," החליט צח. "שמישהו יבוא מחר לקחת את זה ממני ואני אוכל להמשיך הלאה."

"מה הלחץ?" שאל הגבר. "אנחנו נדאג להחביא אותך עד שתוכל להצטרף אלינו בתל־אביב."

"אני לא רוצה להיעלם עכשיו," אמר צח. "מצאתי מישהי..." היא ראתה אותו מחייך מהמקום שבו עמדה.

אסתי ניתקה את השיחה. היא שמעה מספיק והרגישה ממש לא נעים שהיא מרגלת ככה אחרי צח. היא ניתקה את החיבור לצ'יפ והתרחקה מהמקום. היא שינתה כיוון וקראה לו עד שראתה שהוא מנתק את השיחה. הוא נופף לה והיא היססה. בהחלטה של רגע כיבתה את הנייד שלה לגמרי. היא לא רצתה שיוני ימשיך להקשיב לשיחות שלהם.

"רוצה ללכת לסיבוב על הטיילת?" שאלה. "לשאוף קצת אוויר?" היא לקחה את ידו שוב, והם צעדו בשתיקה, יורדים אל החוף הטבעי. בשלב מסוים הם נעצרו ונשענו על גדר אבן ישנה, מביטים במים מלחכים את האספלט ומפוררים אותו בסבלנות האינסופית של הגלים. אסתי שילבה את אצבעותיה באצבעותיו, ונתנה להן לשוטט. בשלב מסוים הוא חיבק אותה אליו, והם המשיכו לעמוד חבוקים. שניהם שכחו לחלוטין מהמסעדה.

"את רוצה ללכת?" שאל צח.

"קח אותי אליך הביתה," אמרה אסתי.

•

צח שתק רוב הדרך אל הדירה. הם חיברו את האופנוע של אסתי אל הרכב שלו, והיא נסעה לצידו. הערב היה לח ומהביל, והם נסעו בחלונות פתוחים כדי לאוורר את הרכב. צח התמקד בנהיגה, ואסתי חשבה על בת שבע. תהתה אם היא מוכנה נפשית לעלות אל הקבר ולהיפרד.

בחניה של הבניין אסתי ניתקה את האופנוע מהרכב והציבה אותו בכניסה לבניין. מתוך הרגל היא הפנתה אותו עם הפנים לחזית. צח הביט בה, מבט שואל בעיניו, אבל לא אמר דבר. היא משכה בכתפיה והוא אחז בידה. הם עלו במדרגות וצח פתח את הדלת.

הדירה הייתה חשוכה, אבל אסתי הבחינה מיד באורות נעים ברחבי הדירה. פנסים?

"מי שם?" צח קרא בקול לפני שהספיקה למשוך אותו בחזרה אל המסדרון. בלי אזהרה שתי דמויות לבושות שחור התנפלו עליו. בלי לחשוב הרבה אסתי חסמה את ההתקפה, שולחת בעיטה מכוונת למרכז הגוף של אחד התוקפים, ומרפק מכוון היטב ללסת של השני. לפי קריאת הכאב לפחות אחת מהדמויות הייתה אישה. צח נחבט אל הקיר וקרס לרצפה. התוקף הראשון הספיק להתאושש וניסה לתקוף את אסתי. היא חסמה כל אחת מהמהלומות לפני שקלטה שהיא מכירה את רצף התקיפה הזה. זה היה אחד הרצפים המקובלים בקרב יחידות הקומנדו בבא"ח. לא היה לה זמן לחשוב. ברגע שזיהתה את הרצף היא ידעה איפה לשבור אותו, והמכה הבאה שלה - כף יד שטוחה אל הסולאר פלקסוס - שיתקה את התוקף, שקרס אל הרצפה, משתנק.

"צח, איפה המחשב שלך?" היא משכה אותו לרגליו ושאלה בלחישה.

"מתחת לכיור," הוא ענה. לא היה לה זמן לשאול שאלות. היא רצה אל הכיור וחיטטה מתחתיו עד שמצאה עצם מלבני מאורך. היא משכה אותו אליה וגילתה שזהו אכן מחשב נייד. התוקפת השנייה ניסתה להפתיע אותה מאחור. אסתי, עדיין כורעת, שלחה בעיטה נמוכה מכוונת היטב שערערה את שיווי המשקל של התוקפת. היא נפלה הצידה וראשה נחבט בשיש. אסתי רצה לכניסה, תפסה את ידו של צח והם יצאו אל הרחוב. תוך כדי תנועה היא הפעילה את האופנוע והתיישבה עליו בצורה חלקה. בזמן שצח התיישב מאחוריה היא הכניסה את המחשב הנייד לתוך התא הקדמי באופנוע והושיטה לו קסדה.

"לאן את הולכת?" הוא צעק אליה. מעליהם התנפצו אריחי חרסינה. מישהו ירה עליהם.

"אנחנו חייבים לצאת מכאן," אמרה אסתי מבעד לאבק. "הנייד שלך עמיד במים?" היא שאלה.

"הטלפון?" שאל צח.

"לא, המחשב!" אמרה אסתי. "המחשב שלך עמיד במים?" עוד אריחי חרסינה התנפצו. היא הפעילה את המנוע והאופנוע זינק קדימה.

"עד חמישה מטרים עומק!" הוא צעק בחזרה.

"תתכופף!" צעקה אסתי. היא ניווטה את האופנוע מתחת לחופת העצים לספק להם מחסה, ופנתה לכיוון בית הספר.

"לאן אנחנו נוסעים?" צעק צח. קליעים התחילו לנפץ מכוניות חונות בקרבתם והוא קבר את ראשו מאחורי גבה. אסתי סובבה את האופנוע והגבירה את המהירות.

"אין לי מושג!" היא סובבה אליו את ראשה. "יש לך הצעות איפה אפשר להתחבא?"

"סעי לבני ברק!" אמר צח. הוא נצמד אליה והיא הרגישה אותו רועד. כשעברו את בית הספר היא פנתה ימינה ונכנסה באין כניסה ברחוב הקטן. משמאלה היא הבחינה בקו המים של המכתש, אבל ידעה שבני ברק היא מקום מחבוא טוב יותר, לפחות בינתיים. כשהגיעו לארלוזורוב הם גילו בטונדות חוסמות את הפנייה לכיוון רמת גן ובני ברק. אסתי המשיכה ישר ועלתה למעלה לכיוון גן הקופים, לחפש פנייה אחרת מזרחה.

נהמות מנועים מאחוריה שכנעו אותה שהיא חייבת להתחיל בירידה למטה, אחרת הרודפים ישיגו אותם. היא פנתה בחדות שמאלה והתחילה בירידה הגדולה לכיוון המים.

עשר דקות מאוחר יותר הם הגיעו לקו המים. האספלט המתפורר הכריח אותה להאט את מהירות האופנוע, והיא נצמדה לקו הבניינים.

"אסתי, אין לנו מסיכות צלילה!" אמר צח, אצבעותיו מתחפרות בבטנה בחוזקה.

"הקסדה!" היא צעקה אליו בחזרה. "תתחבר לממשק."

"ואת?" הוא צעק אליה, מתכופף כדי לחמוק מחתיכת עץ מעופפת.

אחד הקליעים פגע בבניין שחלפו מתחתיו וקורת בטון נפלה ממנו והתנפצה לידם, רסיסי מים וחתיכות בטון התעופפו לכל עבר.

"בקסדה יש צינור," היא צעקה. "נצטרך לחלוק אוויר."

"הבנתי," הוא ענה לה בצעקה. הוא הידק את אחיזתו בה והתחיל להדק את רצועות הקסדה ביד אחת.

בלוק נוסף נחת לידם ואסתי הרפתה מהגז לרגע כדי להגן על עיניה. התנועה החדה עלתה להם באובדן שיווי משקל והם החליקו את המטרים האחרונים לתוך המים.

"תעזור לי להתיישר!" צעקה אסתי.

"עוד לא סיימתי עם הקסדה!" אמר צח.

"אין זמן!" היא אמרה. "עכשיו!"

שניהם בעטו ביחד. אסתי בתנועה חדה ומדויקת, צח תוך כדי הידוק הקסדה. צח כמעט איבד את אחיזתו בה כשהמים עטפו אותם.

אסתי התרוממה במושב, ראשה מעל קו המים לנשימה ארוכה אחרונה ואז העבירה את ההגאים למצב אמפיבי והם צללו פנימה.

בלי לחשוב יותר מדי אסתי כיוונה אותם אל הצוללת של היחידה, שעגנה בשדה דב. תוך כדי תנועה צח הושיט לה את צינור האוויר והיא ינקה ממנו קצרות. המים צרבו את עיניה והמשקעים שהעלו הקשו עליה לראות משהו. למזלה, מערכת הניווט של האופנוע ידעה לאן היא צריכה להגיע. ברגע שהגיעו לעומק חמישה מטרים היא לא העזה להעמיק יותר, עוקבת בתצוגת האופנוע אחרי מסלול הכביש מתחתיה. היא ידעה שענני המשקעים מהקרקעית יסגירו אותם לכל מי שיידע מה לחפש ושמרה על מהירות קבועה.

צח הקפיד להחליף איתה את צינור האוויר כל שלוש נשימות. לוח המחוונים של האופנוע דיווח לה שהוא ניתק את המשדר של הקסדה, והיא ניתקה את מערכת האיתור של האופנוע. אחרי חצי שעה בערך היא זיהתה את מקבץ המבנים התת־מימיים של שדה דב. היא ניווטה בין הבניינים עד שהגיעה למעגן, אל הצוללת שלהן. היא ינקה עוד מצינור האוויר וסייעה לצח לעבור דרך המעטפת החיצונית פנימה לפני שהצמידה את האופנוע לרתמה החיצונית בצידי המבנה המתכתי. היא וידאה שוב שכל ההגאים כבויים והאופנוע לא משדר, ואז שלפה את המחשב הנייד ונכנסה פנימה בעצמה.

"מה זה המקום הזה?" לחש צח.

"זה הבית," ענתה אסתי. מתוך הרגל היא פשטה את הבגדים הרטובים ותלתה אותם לייבוש על הוו שלה, לוקחת את המגבת ומספיגה את שיערה. צח היסס לרגע ואז הוריד את בגדיו. ללא אומר היא תלתה את בגדיו על הוו של בת שבע והושיטה לו מגבת. בת שבע לא תשתמש בה יותר. המראה של ארבעת הווים נושאים חליפות רטובות ומגבת יבשה תלויה בודדה צבט את נשמתה והיא הסבה את מבטה.

היא הנחתה את צח לחלל המרכזי. ארבע עמדות מחשב ושלל מכשירים והגאים כיסו את הקירות בצפיפות. מסכים, כפתורים וצינורות בלטו מהקירות וצח התכופף כדי לא לגעת בשום דבר. אסתי לחצה על כמה כפתורים ושולחן מרובע עלה מתוך הרצפה. היא הניחה עליו את המחשב הנייד, ניערה את הטיפות וניגבה אותו במגבת.

"כמה זמן הוא צריך עד שאפשר יהיה להפעיל אותו?"

"לא יודע. אף פעם לא ניסיתי," אמר צח. "אסתי, איפה אנחנו נמצאים בדיוק?" הוא שאל אותה. היא לא העזה לפגוש את מבטו.

"אנחנו כרגע בטוחים, זה מה שחשוב," היא אמרה לבסוף. היא נשמה לרגע את ריח המתכת והסולר וניסתה לחשוב מה הצעד הבא. צח לא הרפה.

"אסתי, מה את יודעת על האנשים שהיו אצלי בבית?" שאל צח. אסתי לא ידעה מה לענות. היא כבר לא הייתה בטוחה שהצוללת היא הבית. היא תהתה מי בדיוק היה בדירה של צח, ולמה תקפו אותם במטרה להרוג ולא לנטרל.

"הבוקר פרסמו ידיעה עליי, בכל מקום אפשרי," אמר צח. "ובאחת התגובות פרסמו את התמונה שלי. יחד עם התמונה הזו הם פרסמו גם את כל הפרטים האישיים שלי," הוא הוסיף. "כתובת, טלפון - הכול. וקראו לאנשים להתנקם. קראו לי בוגד," הוא הדגיש, קולו רעד.

"ראיתי רק את התמונה," אמרה אסתי. "אתה בטוח?" היא עוד לא החליטה מה היא יכולה לספר לו ומה עדיף שלא יֵדע, ולכן התגובה האוטומטית שלה הייתה לגרום לו לפקפק בעצמו. היא שנאה את עצמה על השקר הזה.

"אסתי, ברחתי הרגע מהבית שלי. ירו עלינו באמצע גבעתיים. נסענו באופנוע אמפיבי מתחת לפני המים אל תוך מאורה סודית. כן - אני בטוח שמישהו מנסה לפגוע בי," הוא אמר. "אלא אם -" הוא הסתכל סביבו. "אלא אם את זו שמנסה לפגוע בי?" הוא צעד לאחור ונתקע באחד הכיסאות המסתובבים. הוא ניער את ראשו לרגע ושלח את ידו אל אחורי ראשו.

"אני לא מנסה לפגוע בך," אמרה אסתי. "אני מבטיחה לך שאני לא רוצה שתיפגע."

"תני לי לדאוג לזה," אמר קול שלישי מאחוריהם. יוני. הוא יצא מהמגורים, אקדח בידו. הוא לבש חליפת צלילה וטפטף מים לכל עבר. באיחור אסתי הבחינה בשלוליות המים ליד הכניסה למגורים, והבינה לאן נעלמה אחת המגבות שהייתה אמורה להיות תלויה בכניסה.

"יוני, מה אתה עושה פה?" אסתי צעדה לכיוון יוני, אבל הוא הרים את ידו והיא עצרה במקומה.

"אני מחפה עלייך, דסה," אמר יוני. עיניו סרקו את גופה מלמעלה למטה.

"איפה המחשב?" שאל. אסתי החוותה אל השולחן ויוני אסף את המחשב.

"הייי!" אמר צח.

"יוני, למה אתה פה?" היא שאלה שוב.

"ידעתי שתברחי לפה. ברגע שראיתי אותך עולה על האופנוע נתתי הוראות לעכב אתכם בדרך בלי לפגוע בכם, והגעתי לפה לפניכם."

"זה אתה היית בדירה שלי?" אמר צח ושפשף את ראשו. אצבעותיו היו אדומות ורטובות. הוא חטף מכה חזקה בדירה, ורק בזכות אסתי הוא שרד את ההתקפה.

"לא," אמר יוני. "אני לא הייתי מרחם עליך ככה, תאמין לי," הוא הוסיף.

"מה עשית, יוני?" שאלה אסתי.

"למזלך הייתי באזור," אמר יוני. "לא האמנתי שתפרי פקודה ותחזרי לדירה עם השידוך שלך כל כך מוקדם," הוא גיחך כשאמר את המילה 'שידוך', "אבל הייתי חייב להתכונן לגרוע מכל, כדי לוודא שאנחנו משלימים את המשימה."

"אז הנה, יש לך הכול," אמרה אסתי. "המחשב אצלך. כל המידע פה. למה תקפתם אותנו ככה בדירה? למה לא לקחת את המחשב וזהו?" היא צעדה קדימה, מוודאת שצח מאחוריה.

"הוא המשימה, דסה," אמר יוני. "גם אם יהיה לנו את כל המידע שלו - הוא עדיין יכול להמשיך למכור אותו לכל מי שמבקש."

"המשימה? אסתי - מה קורה פה?" שאל צח.

"חשבת שהיא באמת בקטע שלך?" לגלג יוני. "תחשוב שוב. היא עשתה הכול בגלל שאני נתתי לה פקודה לעשות כל מה שהיא יכולה כדי שתסמוך עליה. אפילו את זה היא לא הצליחה לעשות." הוא הניד בראשו. "אנחנו

עושים מה שאנחנו צריכים," הוא אמר ודרך את האקדח.

"לא!" אמרה אסתי. "משימת ריגול, זוכר?"

"ריגול? אחריי?" שאל צח, עדיין מבולבל. הוא נגע שוב בראשו ודם טרי כיסה את אצבעותיו. אסתי היסתה אותו וניסתה לתפוס את ידו. הוא התרחק ממנה.

"המשימה שלך באמת הייתה לרגל," אמר יוני. "אתה מבין," הוא אמר לצח. "הסיבה היחידה שהיא איתך זה המשימה. כל מה שהיא סיפרה לך? שטויות." נחיריו התרחבו, ואסתי תהתה אם הוא איבד את שפיותו לחלוטין. הוא הטה את ראשו לרגע, מקשיב להודעה.

"חרטום?" הוא קרא. עירית נכנסה לחלל הצפוף. היא נעזרה במגבת לספוג את המים, אבל הראתה לאסתי את האקדח בידה. אסתי לא האמינה למראה עיניה.

"עירית, בבקשה לא," אמרה אסתי. היא ניסתה לחשוב מה לעשות, איך לשכנע את עירית. היא עדיין לא הבינה מה קורה.

"סנפיר, אל תכריחי אותי לאבד גם אותך," אמרה עירית. משהו במילים שלה גרם לאסתי לעצור לרגע. היא הביטה בעירית. "חרטום?" היא שאלה.

"קדימה - חרטום," אמר יוני בלעג. הוא החווה כלפי עירית לסיים את העניין.

"אבל למה?" שאלה אסתי.

"אני לא חייב לך תשובות," אמר יוני. "אולי בפעם הבאה תחשבי קצת לפני שאת קופצת למיטה עם כל אחד."

"יוני, לך. אני אטפל בהם," התערבה עירית. "כמו שסיכמנו," היא הדגישה. היא ויוני החליפו מבט, ועירית הנהנה באישור. יוני התעכב לרגע ארוך, סורק את גופה של אסתי בפעם האחרונה לפני שהסתובב ויצא מהחדר. כששמעו את מנעל האוויר נסגר מאחוריו עירית כיוונה את האקדח אל אסתי.

"עירית! למה?" דמעות עמדו בעיניה של אסתי והיא התקשתה לנשום. היא הנידה בראשה באי־אמון וניסתה לחשוב על טיעון שישכנע את עירית.

"השמורה," אמרה עירית. "זה הכול בגלל השמורה," ואז היא קרצה. אסתי הביטה בה, לא מאמינה למראה עיניה.

"את לא רצינית!" אמרה אסתי, כדי לא לשבור את רצף השיחה. היא התחילה לזוז באיטיות לכיוון צח, מתקרבת אליו מעט בכל צעד.

"איבדנו את סיפון בשביל שההצעה תידחה באו"ם," אמרה עירית. "הם רוצים לפרק את הצוות. אני לא מתכוונת לאבד גם אותך."

"את זו שמכוונת אלינו אקדח," אמר צח בשקט. "אולי כדאי שנדבר על זה?" הוא הציע. אסתי זרקה בו מבט, מנסה להשתיק אותו מבלי שזה ייקלט במצלמות.

"חרטום, הפרויקט יקרה בכל מקרה," אמרה אסתי. "אני לא בטוחה שיש בזה טעם עכשיו. אף אחד לא צריך למות."

"המים ימשיכו לעלות," אמר צח. "אנחנו חייבים למצוא מקום לגור בו. כולנו. האסדות שהממשלה מתכננת לא יעמדו בעוצמת הגלים. הבועות יכולות לעזור לאנשים," הוא אמר.

עירית הרימה את ידה ונענעה את אצבעותיה, ואסתי זיהתה את קוד ההתקשרות לסווטה. היא הרימה את ידה לאט ולחצה על רקתה הימנית.

"סנפיר שומעת? כאן משוט," לחשה סווטה באוזנה. "קיבלתי את המתנה. חרטום חופשיה לפעול," אסתי לא ידעה איזה מידע סווטה הצליחה להשיג, אבל היא הבינה שעכשיו הכול תלוי בהן. היא התקרבה אל צח עד כדי מרחק נגיעה, ואז השתעלה. עירית הנהנה. בשקט, במהירות, אסתי משכה את צח אליה. ברגע שיצאו מקו האש עירית ירתה פעמיים אל תוך המחשב והמצלמה שבו.

"אין לנו הרבה זמן," אמרה עירית. אסתי הביטה בצח.

"מה קרה פה הרגע?" שאל צח. אסתי לא ענתה לו והסתכלה על עירית להסברים.

"סווטה גילתה שיש תוכנית להפריד בינינו," היא אמרה. "לא רק לפרק את הצוות - להפריד בינינו," היא הדגישה. "רוצה לנחש של מי היה הרעיון המבריק?" היא שאלה את אסתי.

"יוני," היא אמרה. "בגלל הסטירה."

"כן," אמרה עירית. "אני לא יודעת כמה מורוזוב ידעה, אבל היא בהחלט אישרה לו לנצל את השידוך ביניכם כדי לפרק את כל הצוות."

"ממש 'אנחנו עושים מה שאנחנו צריכים', הא?" אסתי הנידה את ראשה בגועל.

"מה זאת אומרת?" שאל צח.

"תקווה באמת מצאה לאסתי שידוך," אמרה עירית. "זה לא שהמפקדה עקבה אחריך וניצלה את הרישום באתר כדי להצמיד לך סוכנת ולרגל

אחריך." היא נשענה על הכיסא. "אסתי, יוני עקב אחרייך. מהרגע שהוא נכנס לקבע הוא חיפש דרך להעביר אותך ליחידה שלו. כשהוא ראה את ההתראה על השידוך, הוא מצא דרך לשכנע את מורוזוב להתערב ולרגל אחריכם."

"איזה מזל שהמחשב שידך לי גאון, ולא סתם בחור נחמד מבת ים," אמרה אסתי. המרירות בקולה הפתיעה גם אותה.

"אז כל מה שקרה ביניכם בימים האחרונים לא קרה סתם בגלל שהוא המשימה שלך," אמרה עירית. "מזל טוב! מצאת בחור אמיתי! עכשיו אתם צריכים להיפרד לעד בזמן שהוא מתחבא מהבוס שלך." היא משכה בכתפיה. "מצטערת שאין לי חדשות טובות יותר."

"יש לך לאן ללכת מפה?" אסתי שאלה את צח. ליבה הלם בחזה. היא לא רצתה להיפרד ממנו, אבל היא ידעה שהוא חייב להיעלם.

"אני יכול להתקשר?" הוא שאל.

"עדיף שלא." אמרו אסתי ועירית ביחד. הוא חשב לרגע.

"בני ברק," אמר צח. "רוב העיר יבשה, לחיל הים אין סמכות שיפוט שם."

"למדינה עדיין יש הסכמי הסגרה איתם," אמרה עירית.

"גם לקהילת התשובות יש קשרים שם," אמר צח. "אנחנו נסתדר."

"אנחנו?" שאלה אסתי.

"אני... חושב שאני רוצה שתבואי איתי," אמר צח.

"מה?" שאלה אסתי. עירית התיישרה במקומה.

"אסתי, אני לא רוצה לאבד אותך," הוא אמר. "אני לא יודע מה הולך לקרות, אבל מתישהו הבועה תקום. ונוכל לגור שם ביחד. להיות ביחד. עד אז - אני לא רוצה להיפרד."

"הם ייתנו לך להביא אותי? יכניסו אותי לבני ברק?" שאלה אסתי, חושבת מיד על כל הסיבות שבגללן זה לא יכול לקרות. למה זה לא יהיה אפשרי.

"הם צריכים אותי," הוא אמר. "קהילת התשובות הבטיחו לסייע לי להיעלם עד שהבועה תוקם בתמורה לעזרה שלי." הוא הביט בה. "את רוצה לבוא איתי?"

"מה עם המידע על המחשב שיוני לקח?" שאלה אסתי.

"אה..." צח חייך. "אולי הייתי צריך לומר לך קודם ששיקרתי," אסתי זרקה בו מבט שואל. "המחשב שלי לא עמיד במים," הוא התוודה. "אני

חושב שליוני מצפה הפתעה כשהוא ינסה להפעיל אותו." אסתי צחקה.

"אסתי, תחשבי על זה. זה יכול לעבוד רק אם אנחנו מזייפות את המוות של שניכם," הזהירה סווטה באוזנה. "לא תוכלי לחזור לצלול איתנו. אף פעם."

עירית הנהנה. "אני לא רוצה לאבד גם אותך, סנפיר. את בטוחה שהוא שווה את זה?"

אסתי חשבה על הפעם האחרונה שהייתה במים עם עירית וסווטה. היא חשבה על בת שבע נשמטת מידה ונבלעת במעמקים בזמן שאורות החיפוש ריצדו על המים, בזמן שהן נמלטו על חייהן. על התקפי החרדה של הימים האחרונים. "אני לא חושבת שאני רוצה לחזור למים," היא אמרה. "לא כל עוד בת שבע שם." היא שמעה את סווטה מושכת באפה ומקללת. עירית הניחה את הנשק על השולחן וחיבקה אותה, חזק.

"אני אתגעגע אלייך," היא אמרה. היא הושיטה יד לצח. "אני עירית, אגב," היא אמרה. "תשמור עליה, טוב?"

"אל תדאגי," הוא אמר. "יש לה אותי."

"לא," אמרה אסתי. "יש לי אותן, תמיד."

דיאנה בארון היא עורכת דין, פיזיקאית חובבת, משוררת ואחת ממייסדי פסטיבל "לונג שורט" לסרטים קצרים. כותבת שירה ופרוזה מגיל עשר.

אנשי המחילות

דיאנה בארון

החורף בשנה המאה וארבע להסגר היה קשה במיוחד. כל מי שאילות הכירה חלה בשלב זה או אחר, והתקשה להתגבר על המחלה. בדרך כלל זה התבטא בכאב גרון לסירוגין, קושי לדבר, נזלת, ולפעמים כלל גם מיגרנות. כשאילות חלתה, הסממן הבולט ביותר של המחלה היה השינוי בקול שלה. היא הייתה אחת מהראשונות שחלו במחלה הארורה ונאלצה לראות את כל משפחתה נופלת למשכב אחריה. אבל הם לא יכלו להרשות לעצמם לשכב במיטה ולהחלים. אפילו אחיה הקטן ידע את זה. בגלל זה, כששלמה חלה אחרי אילות, הוא המשיך ללכת למפעל למרות ההפצרות של הוריהם. הוא היה רק בן שש־עשרה כשהגופה שלו חזרה לביתם.

אילות הכירה היטב את אכזבתם של הוריה, למרות שהייתה רק בת עשרים. היא נכשלה במספיק מבחנים, ועשתה מספיק בחירות שגויות כדי לחוות אכזבה זו ממקור ראשון. אבל היא מעולם לא חשבה שתראה את הוריה מאוכזבים מכך שהיא בחיים, ואחיה מת. כשגופתו של שלמה הובאה לביתם, אילות ראתה את הוריה קורסים לרצפה למראה גופת בן הזקונים שלהם וקורעים את הדממה בבכי קולני. בין היבבות היא הצליחה לפענח מה הם אומרים.

"למה, אלוקים אדירים, למה דווקא את שלמה?" זעקה בת שבע, אִמה, קולה נשמע בקושי מעל הקריאה של בעלה.

"מי ייתן ותיקח כל אחד אחר מאיתנו במקומו," קרא דוד. הוא הרים את מבטו והביט באילות, דמעות בעיניו ושפתו התחתונה רוטטת.

אילות סבה על עקביה וחזרה לכוך שלו היא קראה חדר והצטנפה במיטתה. התקף שיעול טלטל אותה והיא הושיטה יד רועדת לכוס המים שנחה על הרצפה ליד מזרנה. שאול נכנס לחדר והטיל את עצמו על מיטתו בכעס. ביתם כלל רק שני חדרים - הסלון והחדר שלה ושל אחיה - אז היא הייתה רגילה למחסור בפרטיות. ובכל זאת, היא כמהה להיות לבד באותו רגע. אחיה הגדול לא חיבב במיוחד את שלמה, ושנא לחלוק איתו

מיטת קומתיים בחדרם המשותף, אבל עכשיו הוא התאמץ לא לתת לבכי להתפרץ.

"הדביל הזה היה צריך להקשיב לזקנה," מלמל שאול.

"אתה לא הקשבת לה," אילות ציינה בארס.

"לכי להזדיין!" שאול צעק.

"חולה מדי." אילות השתעלה שוב.

היא ראתה את שאול מביט בה מזווית עינו. היא עמדה להיאנח ולהתנצל, אך עצרה את עצמה כשהרגישה את הגירוד בגרון מאיים לגלגל שיעול עמוק נוסף.

ביום הראשון למחלתה אילות הרגישה את גרונה עולה באש, וחולשה התפשטה בגופה. אבל היא הייתה במפעל ההתפלה, וידעה שהקצבה היומית שלה תלויה בכך שהיא תחזיק מעמד. אפשר היה להחליפה בקלות, וזה הפחיד אותה. באותו לילה היא התגלגלה במיטתה, מתקשה להירדם, נאבקת בשיעול שהעיר אותה אחת לכמה זמן. לאחר שהעירה אותם בפעם החמישית באותו לילה שאול ושלמה עברו אל הסלון, שגם שימש בתור חדר ההורים, תוך סינון קללות.

למחרת בת שבע הציעה שתיקח את הטראם לאזור ג' ותיפגש עם מרפא. אילות הייתה מספיק חכמה כדי להיענות לה, אבל התייסרה על כך שתיאלץ להפסיד יום עבודה.

"אני אחליף אותך במשמרת היום," אמרה בת שבע. "אל תדאגי, אני אבצע את העבודה של שתינו."

זו הייתה הסיבה היחידה שאילות הסכימה ללכת לבדיקה הרפואית. היא צעדה במחילות השכונה שלה באיטיות, מנסה לבלוע את הגוש שחסם את גרונה, ומרגישה את חומה עולה. חום זה סימן טוב, היא אמרה לעצמה, כל מי שלמד בכיתת המעבר יודע את זה. אפילו היא ידעה את זה, למרות שנכשלה בכל המבחנים החשובים בבית הספר. אבל החום גם גרם לה להזות מעט, והמחילות החומות נראו לה מטושטשות וכהות מהרגיל. אורות תחנת הטראם הבהבו וגרמו לה לכאב ראש. היא ישבה מצונפת על הרצפה ליד פסי הרכבת, כובע דק לראשה. היא שאלה את הכובע בחורף שעבר מאחד הכורים שהכירה, ומעולם לא החזירה לו אותו. הבד הדק לא הגן על ראשה במיוחד, אבל הוא סינן מעט מהאור המהבהב וחסם מספיק את

הצינה הקלילה של הרוח שבישרה על בואו של הטראם.

היא טיפסה על הקרון האחרון ומצאה כיסא מתכת קר לשבת עליו. היתרון בלגור באזור ד׳ היה שהטראם היה יחסית ריק כשעלתה עליו והתמלא ככל שהתקרב למרכז. אבל היא לא צריכה להרחיק עד כדי כך, היא נוסעת רק לאזור ג׳. היא הרכינה את ראשה וניסתה לשכך את כאב הראש שפעם בין רקותיה. היא קיוותה שחמש־עשרה הדקות של הנסיעה יעברו מהר.

אבל מחלתה גרמה לכך שהיא חשה שהנסיעה נמשכת נצח הפעם. כל בליעה הכאיבה לה, וכשירדה מהטראם בתחנה של המחסנים, היא התנודדה קלות. אילות נשענה על הקיר וייצבה את עצמה. באזור הזה המחילות היו מסותתות ביד פחות גסה, וחלקן היו מצופות שכבת מתכת דקה, סימן לקרבה של המקום לאזור א׳. אילות התכווצה מעט והלכה בעקבות השלטים.

היא הגיעה למשרד המאולתר של מרפא המחסנים שגם שימש כבית תפילה. כניסת הנשים הייתה מדלת צדדית. לא היה לה שעון אבל היא שמעה את קול התפילה, אז היא הניחה שתפילת הבוקר עדיין לא הסתיימה. אילות נעמדה בחלל הקטן והביטה בסביבתה. הפעם האחרונה שהייתה במשרד המרפא הייתה כשהיא עוד הייתה ילדה ושברה את רגלה בתעלול בבית הספר.

אילות הבחינה שמשרד המרפא לא השתנה בשנים שחלפו. הקירות באזור הנשים עדיין היו צבועים בלבן בוהק ומכוסים כרזות מעוררות השראה, והמדפים כוסו במבחר הספרים שבחר הרב שלהם. אילות הבחינה בארגז מכוסה בסדין לבן בקומה התחתונה של הכוננית ששכנה בקיר שמול הדלת. היא נשענה על הכוננית והסירה את הסדין. הארגז היה מלא ספרים מאובקים. היא לקחה אחד מהם שנקרא ״חוט שני - חובת הלב״. זה היה כנראה מאותם ספרים ישנים שהפכו ללא רלוונטיים לאחר פרסום התורה החדשה. היא שמעה את הדלת החיצונית נפתחת והניחה את הספר חזרה בבהלה. הדבר האחרון שהיא צריכה עכשיו זה להיראות עם ספר שאינו ברשימה של כבוד הרב.

ראשו של המרפא הציץ בדלת, כאילו הוא בוחן אם הנוכחות בו לבושות. אילות הייתה המבקרת היחידה בשעה הזו, וכשראה שהיא נמצאת שם לבדה, והיא לבושה, המרפא נשם לרווחה ונכנס פנימה. הוא השאיר את הדלת מעט פתוחה מאחוריו.

״בוקר צח, בתי,״ הוא אמר, קולו מתנגן ומהדהד בחלל הקטן. או שמא

זה היה החום העולה בגופה של אילות. "האם הגעת לשמוע את דרשת הבוקר?"

"בוקר טוב, כ-כבוד המרפא," אילות גמגמה, והסמיקה בבושה. "אני עובדת בשעות הדרשה," היא הצטדקה.

"את לא נראית עסוקה במיוחד ברגע זה." המרפא חייך ואילות הבינה שהוא צוחק איתה.

"חטפתי משהו, אני לא יודעת מה." אילות התיישבה על הכיסא הקרוב וגרונה גירד. היא רצתה לתלוש אותו.

"בואי נבדוק אותך," אמר המרפא והוציא מתיקו מכשיר כלשהו. כשראה שאילות נרתעה קצת הוא צחק בלבביות. "זה נקרא סטטוסקופ, והוא נועד להאזין לריאות שלך."

"אני יודעת. אבל הבעיה היא בגרון," אמרה אילות בחשדנות.

"מעולה, אז בואי נוודא שהריאות נקיות, ונמשיך משם," המרפא אמר. "אני עמנואל, דרך אגב," אמר בזמן שהתיישב ליד אילות והניח את קצה הסטטוסקופ מעל חזה. היא הביטה בו בסקרנות. הוא היה פחות או יותר בן גילה.

"לא תכננו לבנות כאן חדרי בדיקה פעם?"

"ובנו אותם. זה המתחם שנמצא ליד. אבל זה יותר יעיל לעשות בדיקות פשוטות כאן."

"בלי פרטיות?"

"דווקא ההפך, זה מונע ייחוד!" הוא אמר בחיוך.

אילות התחילה לצחוק אך עצרה את עצמה, מתחילה להרגיש את המחנק בגרונה.

"אתה הבן של המרפא הקודם?" אילות שאלה, בוחנת אותו, בעוד עמנואל האזין בקשב רב לנשימותיה.

"כן, אני הבן של רפאל המיתולוגי." הוא חייך אליה. "עכשיו תשתעלי בבקשה, אל תעצרי את עצמך."

"אני מנסה לא להשתעל כבר יום שלם," אילות ענתה. היא פחדה שהשיעול יקרע את גרונה.

"זה בסדר להשתעל. רק נסי לא לעשות את זה על אנשים אחרים." עמנואל עבר לעמוד מאחוריה והכניס את הסטטוסקופ הקר מתחת לחולצתה דרך הצווארון. "עכשיו תשתעלי."

אילות השתעלה. היא ירקה מעט תוך כדי השיעול, וקיוותה שהחיידקים שלה לא יזהמו את החדר הקדוש.

"אני יכולה לשאול משהו?"

"תמיד," עמנואל אמר בעודו ניגש חזרה לתיקו ושולף משם מקל עץ.

"תמיד רציתי לדעת למה המרפאה נמצאת בבית כנסת," אילות אמרה בגרון ניחר.

"'ברוך אתה אדוני, רופא חולי עמו ישראל', מכירה?" עמנואל שאל וניגש אל אילות. "אלוהים הוא המרפא מספר אחת שלנו, אחרי הכול. תפתחי פה גדול, בבקשה," הוא אמר ותקע את המקל בתוך גרונה והאיר לתוכו עם פנס קטן. אילות הרגישה שהיא עומדת להיחנק ואז זה נגמר. היא בלעה את רוקה.

"אני זוכרת משהו כזה. אבל החיידקים לא מפריעים לאלוהים?"

"אנשים באים לכאן בדרך כלל עם וירוסים, למען האמת," עמנואל חייך שוב. היה לו חיוך מאוד יפה. "והקרבה לאלוהים דווקא עוזרת לרפא את החולים."

אילות תהתה כמה זה נכון. כבוד הרב מתיתיהו היה גם הממונה על בריאות התושבים, אבל היא תמיד חשבה שהוא מבין יותר בבריאות הנפש, ולא בבריאות הגוף. אבל מה היא כבר יודעת. היא נאנחה והחלה להשתעל באמצע האנחה.

"אני רושם לך ימי מחלה ואנטיביוטיקה לגרון. אלו כדורי פניצילין. תצטרכי ללכת לתחנת החלוקה הקרובה אלייך ולאסוף את התרופה. אני גם ממליץ לך לקחת תרסיס לגרון, שיקל על הכאבים."

"והאנטיביוטיקה תעזור לי?" אילות שאלה בחשש. היא ראתה שעמנואל התחיל לארוז את חפציו. היא לא רצתה שהוא ילך, היא פחדה ממה שהיא הבינה שהיא צריכה לעשות.

"לא בטוח. בגלל שיש לך חום יותר סביר להניח שזה חיידק. ואם זה חיידק האנטיביוטיקה תהרוג אותו בוודאות. אבל אם זה וירוס... תצטרכי סבלנות," עמנואל חייך אליה קצרות. הוא טפח על כיסיו, לוודא שלא שכח משהו. "תחזרי אליי אם המצב מחמיר."

"ומה אם הוא לא משתפר?" אילות שאלה בייאוש.

עמנואל פגש במבטה, וחייך שוב. הפעם חיוכו נראה לאילות קר.

"אם הוא לא ישתפר, אז זה וירוס, וכל מה שניתן לעשות זה לחכות שזה

יעבור."

כשאילות הייתה על הטראם בדרך לאזור א', היא הרגישה בחילה שלא הייתה קשורה למחלה. היא לא הייתה בדרך לתחנת החלוקה הקרובה אל ביתה. למרות ההנחיות הברורות של עמנואל, היא ידעה שיש סיכוי סביר שאין אנטיביוטיקה בתחנת החלוקה באזור ד'. היא קיללה בליבה את סוכן האספקה שבזז את ההקצבה הזעומה שהגיעה אל האזור שלה, והשאיר את התושבים מרבית הזמן בלי פתרונות אמיתיים למחלות או לפציעות שלהם. היא שמעה שהוא סוחר בדברים שהוא בוזז עם הסוחרים במחסנים באזור ג', ומקבל כפל תגמול בהשוואה לשכרו החודשי מהממשל.

ככל שהטראם התקרב לאזור א' מסדרונות האבן הלא מסותתים והרצפה מלאת החול הפכו לאט למסדרונות אבן חלקים עם רצפה נקייה שתוחזקה באופן תדיר. היא ראתה דלתות רבות מבליחות מחלונות הקרון ושמה לב שאזור ב' התרחב בשנים שהיא לא ביקרה בו. אילות לא התקרבה לאזור א' מאז שנכשלה בכל מבחני ההסמכה. עלבון הכישלון עוד הדהד במעמקי מוחה אבל חום גופה המשיך לעלות, וזה הטריד אותה יותר מכל דבר אחר באותו רגע.

אילות ירדה מהטראם באזור המסחר באמצע יום העסקים. הסוחרים צעקו וקראו לה, וההיצע היה עשיר ומפואר יותר מכפי שזכרה. ניכר שהמצב במרכז השתפר. אישה התקרבה אליה וניסתה למשוך אותה לדוכן של גבינות, אך כשראתה את הזיעה הקרה על מצחה של אילות היא התרחקה בבהלה. אילות המשיכה לצעוד בין הדוכנים והתעלמה מהקריאות. היא חלפה על פני דלתות כבדות ששומרים ניצבו לצידן ופנתה במסדרון בו שכנה בעבר הכניסה הישנה לכיתת המעבר שלה. עכשיו הפכו את האזור לחלל משרדים. היא הבינה שעשתה פנייה לא נכונה וחזרה לאזור המסחר. היא פנתה שמאלה ועקפה את כיתות הלימוד הישנות שלה. היא ראתה לפניה כעת את משרדי הלוגיסטיקה של השלטון.

תום, בן כיתתה, הפך ללוגיסטיקאי בשנה השנייה של ההכשרות וסיים את לימודיו מוקדם. היא קיוותה שהוא נמצא שם עדיין. היא נכנסה דרך הדלתות הפתוחות וניגשה לדלפק הקבלה. מאחוריו ישב אדם מבוגר שבהחלט לא היה תום.

"אהלן," היא אמרה בקול. זו הייתה טעות להתחיל ככה. הזקן הרים את מבטו אליה ועיקם את פניו במבט נוזף. למרבה המזל, לאחר שהביט

באילות, מבטו התחלף בבלבול כשראה שהיא מתנודדת במקומה.

"שתית משהו?" הוא שאל בקול עמוק, חוסר שביעות הרצון מביקורה ניכר בכל הברה.

"אני מחפשת את תום, בבקשה," היא אמרה, כשהיא מחניקה שיעול נוסף.

הזקן נעמד ובחן אותה מכף רגל ועד ראש.

"מאיפה את, נערה?" הוא שאל.

"אני חברה של תום. אני יכולה בבקשה לדבר איתו?" אילות חזרה. הפחד התגבר בתוכה. באותו רגע התפרץ מתוכה שיעול עמוק ומתמשך. היא הסיטה את ראשה בזמן, אבל השיעול הספיק כדי להבהיל את הזקן. הוא פסע צעד אחורה וכנראה החליט שהוא לא מעוניין להידבק במחלה לא ידועה.

הזקן עבר בדלת מאחוריו לכיוון אזור העבודה של הלוגיסטיקאים. אילות ראתה דרך החלונות השקופים את המרחב הפתוח שהם ישבו בו. תום ישב ליד שולחן בירכתי החדר. ניהול תקציבים ואספקה לכל האוכלוסייה הייתה משימה די מאתגרת ומעוררת כבוד. היא עדיין לא הבינה למה דווקא תום היה זה שהצליח להתקבל לעבודה, וקצת נטרה לו על כך, אבל ברגע שהבחינה ברעמה הבלונדינית שלו היא חייכה בחולמנות. הזקן נשאר מאחורי דלתות הזכוכית, והיא ראתה את תום קם מכיסאו ומתקרב אל הדלת שהובילה אל דלפק הכניסה. כשהביט באילות נדלק בו אותו זיק שאילות ראתה בעיניו בכל פעם שהביט בה בעבר. היא הייתה זו שנפרדה ממנו.

"אילות, איזו הפתעה," הוא קרא בשנייה שחצה את הדלת שהפרידה בין חלל העבודה לדלפק הכניסה. הוא ניגש לחבק אותה, אבל היא הרימה את ידה לעצור אותו.

"היי תום, אני לא כאן כדי להגיד שלום," היא אמרה, קולה עבה מהשיעול. היא כחכחה בגרונה וניסתה לנקות אותו. "יש מחלה שמתרוצצת באזור המפעלים."

תום נעצר כשידיו מושטות קדימה. הוא הניח לידיו ליפול ובחן את אילות. "את בסדר?"

"אם הייתי בסדר, הייתי במפעל עכשיו," אמרה אילות, קולה נשבר קלות. היא הביטה בו בתחינה. "תום, אתה יודע שאנחנו לא יכולים להרשות

לעצמנו שאני אפסיד עוד ימי עבודה."

תום הביט בה בשתיקה.

"המצב עדיין קשה אצלכם?"

היא כחכחה שוב בגרונה.

"זה לא ביקור חברותי אז," הוא אמר, ונראה באמת מאוכזב.

"אני מצטערת."

ואילות באמת הצטערה. לו הייתה יכולה, היא הייתה עוברת לכאן לצמיתות ונשארת עם תום. אבל היא הייתה צריכה לדאוג למשפחה שלה.

"מה את צריכה, לותי?" הוא שאל, מעלה מהאוב את כינוי החיבה שהצמיד לה כשהיו רק בני חמש־עשרה. ליבה של אילות התכווץ.

"כדורי פניצילין. ותרסיס לגרון," היא אמרה, מדקלמת מהזיכרון את הנחיותיו של עמנואל. כשתום לא זז ממקומו, זיכרון עלה בה והיא חייכה. "בבקשה," היא הוסיפה, נזכרת בהתעקשות של תום ללמד אותה נימוסים.

תום חייך, הסתובב, ועבר חזרה בדלת. אילות ראתה אותו חוצה את החדר ויוצא בדלת אחורית, שהובילה כנראה לעוד משרד. היא תהתה אם הוא הלך למרפאה הראשית של אזור א', וקיוותה שלא יעשו לו שם יותר מדי צרות על לקיחת תרופות בלי הקצאה. הוא עבד בלוגיסטיקה אמנם, אבל בגדיו העידו שהוא עדיין היה בדרגה הכי נמוכה. אילות ראתה את הזקן מהדלפק מציץ לעברה מקצה החדר. כנראה תוהה אם היא עומדת ללכת בקרוב. המבט המבוהל שהוא שלח בה כשהבחין שהיא ראתה אותו גרם לאילות לצחוק בקול רם. זו הייתה טעות נוספת. היא התחילה להשתעל בקולי קולות. היא מצאה כיסא והתיישבה, נותנת לנשימותיה הכבדות למלא את ריאותיה ולחמצן לחזור למוחה.

כשפקחה את עיניה לאחר זמן־מה, היא הבינה שהיא נרדמה על הכיסא. תום עמד לידה וגבותיו מכווצות.

"תהיתי אם מותר לי לגעת בך."

"אני לא יודעת עד כמה אני מידבקת," אמרה אילות ונעמדה. הקימה המהירה גרמה לנקודות שחורות להופיע מול עיניה והיא מצמצה כמה פעמים כדי לסלק אותן.

"ניסים כאן רצה שנעיר אותך עם מקל."

אילות הביטה אל הכיוון שתום הצביע אליו וראתה את הזקן מדלפק הכניסה עומד מהוסס בעמדתו המקורית.

"וזה כנראה היה חכם." אילות חייכה, והנהנה בראשה לעבר ניסים.
הם עמדו זה מול זה, המבוכה מזדחלת לבטנה של אילות.
"זה על הדלפק, לותי," תום אמר לאחר רגע ושבר את השתיקה.
אילות הסתכלה מאחוריו וראתה שקית פלסטיק כהה, דומה לשקיות הקניות בדוכני המסחר.
"כדי שייראה פחות בולט," אמר תום במשיכת כתפיים, הסתובב וחזר אל מאחורי הדלפק.
"תום, תודה לך," אילות אמרה בקול חלש. "אני לא אשכח את זה."
תום הסתובב אליה ומשך בכתפיו שוב. הוא עבר בדלת בלי מילה נוספת וסגר אותה מאחוריו. דמעות נקוו בעיניה של אילות, וגרמו לה לגלגל את עיניה בכעס. עברו שלוש שנים, היא צריכה להתגבר על זה כבר. היא חזרה אל המסדרון והלכה לכיוון הטראם. השינה הקלה לא אוששה אותה, אלא עייפה אותה מאוד, והיא הייתה מטושטשת בחצי השעה של הנסיעה חזרה לאזור ד'. אילות זכרה שהיא דידתה חזרה במחילות עד שמצאה את ביתה. היא קרסה דרך הדלת ונשכבה על המיטה של אביה בסלון עוד לפני שהבינה שהיא לא לבד שם. היא ראתה במעורפל את שלמה ניגש אליה.
"אל תתקרב, אני חולה," היא מלמלה.
"גם לי כואב הגרון, טיפשה," הוא אמר והתיישב על המיטה. "את שוכבת על המיטה שלי."
"זו המיטה של אבא."
"אבא נתן לי אותה עד שאני ארגיש יותר טוב."
אילות זזה מעט כדי לפנות לשלמה מקום לידה, והוא נשכב באנחה.
"ההורים לא חזרו עדיין?" אילות שאלה, מרגישה מנומנמת.
"השעה רק ארבע," שלמה ענה וצקצק בלשונו.
"הבאתי לנו תרופות,ילד, תהיה נחמד," אילות אמרה.
שלמה הניח את זרועו על גבה וחיבק אותה. אילות התרוממה ולקחה את השמיכה מהרצפה. היא כיסתה את שניהם, החזירה את זרועו של שלמה למקומה על גבה, ונרדמה.

בשבוע שלאחר מכן אילות התחילה להרגיש יותר טוב לסירוגין אבל גרונה עדיין היה נפוח וגופה חלש. היא שמעה בקול הוריה ונשארה בבית למרות שפחדה מההשלכות על הקצבה היומית של המשפחה. שלמה הרגיש אפילו

יותר גרוע ממנה, למרות שהוא לקח את האנטיביוטיקה שהיא הביאה. היא לקחה רק את התרסיס לגרון, והשאירה את האנטיביוטיקה לשלמה. שאר בני המשפחה נפלו למשכב בזה אחר זה. הבא בתור היה דוד, אביהם. אז הגיע תורה של בת שבע אימם, ואילות לא ידעה מה יהיה בגורלם אם גם שאול יחלה. כשאחיה הגדול של אילות התחיל להפגין סימנים ראשונים למחלה, בת שבע התחננה בפניו שיישאר בבית. אבל שאול החליט לצאת לעבודה בכל זאת. הוא האמין שהעבודה עם הכלור במכונה שלו תעזור להרוג את החיידקים.

בשבוע השני למחלתה של אילות המזון הצטמצם משמעותית. למרות שבת שבע ודוד עדיין הצליחו לקבל כמה מנות מזון הודות לעבודה שלהם בשבוע הקודם, בימים הבאים הם נשענו לחלוטין על המנות של שאול. המרק הצח והקרקרים לא השביעו את רעבונה של אילות אבל היא קיוותה שזה יספיק כדי להחזיק מעמד עד שהמחלה תעבור.

כמה ימים לאחר מכן גם שלמה החליט ללכת לעבודה. אילות לא נפרדה ממנו אפילו.

באותו אחר צהריים דפיקה על הדלת ניערה את אילות משנתה החטופה. היא שמעה את קולה של אימה בסלון, קוראת "רגע" לכיוון הדלת ומתרוממת בכבדות ממיטתה. היא שמעה את בת שבע פותחת את הדלת ואז צרחה ארוכה הקפיאה את ליבה של אילות. היא קפצה ממיטתה ויצאה בסערה לסלון, מחניקה שיעול.

בדלת עמד שאול עם שלמה בזרועותיו. עד לאותו רגע אילות לא הבינה עד כמה אחיה הקטן היה צנום בהשוואה לשאול. היא זינקה קדימה ועזרה לשאול להניח את שלמה במיטה של אימם, בעוד בת שבע בוכה על הרצפה. אביהם בא בריצה מהמטבח, ואילות לעולם לא תשכח את הדרך בה הביט בשלושת ילדיו, אלו החיים וזה המת. כעס, פחד וכאב התערבבו ביחד ויצרו את ההבעה שתופיע בחלומותיה של אילות לשארית חייה.

המשפחה התגודדה סביב גופתו של שלמה בזמן ששאול סיפר מה קרה. שלמה ושני עובדים אחרים ניקו את אחד המכלים כששלמה התעלף. הם בדיוק הרימו את אחת האלקטרודות כדי להזיז אותה, ושלמה אחז בקצה שלה. כשהאחיזה שלו השתחררה והוא נפל לרצפה, שני העובדים האחרים לא הצליחו להחזיק אותה למעלה והיא החליקה. היא נפלה בדיוק על החזה

שלו. הוא מת בלי סבל, בלי דם. באותו רגע הוריה של אילות לא התאפקו יותר וזינקו על גופו של שלמה. דוד קרע את החולצה שלו ואילות הסבה את מבטה. זעקותיהם הדהדו ברחבי הבית.

אילות חזרה לחדרה בדממה והצטנפה במיטתה. שאול נכנס אחריה. רק שעות לאחר מכן אילות הרגישה שהיא יכולה לצאת מהמיטה. היא מחתה את אפה. השעה הייתה שעת ערב ושאול שכב במיטתו, נוחר בגלל הנזלת, ושבילי דמעות ניכרו על פניו. אילות יצאה לסלון וראתה את הוריה ישנים במיטה של דוד, מחובקים עם גופתו של שלמה, אימם מצד אחד ואביהם מצד שני. אילות ידעה מה עליה לעשות וכעס מילא אותה. צמרמורת עברה בעמוד שדרתה, ולא רק בגלל החום.

היא יצאה החוצה והלכה לחלל הקהילתי. קבוצת ילדים שיחקה שם בכדור, וכמה קשישים שיחקו במשחק קופסה בפינה מרוחקת של החדר. היא איתרה את נציגת השלטון וניגשה אליה. הנציגה, אישה רזה שנראתה חולה באופן תמידי, נשענה על הקיר והביטה על משחק הקופסה שהתנהל על השולחן מולה. היא בטח וידאה שאין הימורים לא חוקיים.

"מריה, אחי מת במפעל ההתפלה היום," אמרה אילות בלי גינונים מיותרים. "משפחת אלכסנדר."

הזקנים והזקנות בשולחן הפסיקו את המשחק והביטו על אילות. מריה התרוממה ונראתה מבוהלת.

"מה קרה?" היא שאלה בלחש, כאילו מנסה למנוע מהאנשים מסביב לשמוע את דבריה של אילות.

"תאונת עבודה. זה אחי הקטן," אילות אמרה בהתרסה.

מריה ליקקה את שפתיה בלי משים והביטה מסביב. היה קהל לשיחתן, ואילות שמחה על כך.

"אני אעביר את הנושא לחקירה."

"אנחנו דורשים פיצוי," אמרה אילות. מריה הנהנה לאחר היסוס קל.

אילות סבה על עקביה וחזרה אל הדלת. היא יצאה חזרה למחילה ונשענה על אחד הקירות. גבה נשען על הבליטות והזיזים, שלפתע היו מאוד נוחים יחסית למזרן שלה. היא מחתה את הדמעות והרגישה את האדרנלין בגופה צונח. אילות נרעדה. לאחר כמה רגעים היא דשדשה חזרה לביתה.

הוריה עדיין ישנו, אבל שאול כבר קם והכין ארוחת ערב במטבח.

"הלכתי לעדכן."

"חשבתי ככה."

הם ערכו את השולחן בדממה.

"הילד סיים את האנטיביוטיקה, אני לא מבינה את זה."

דבר לא הפר את הדממה מלבד גרירת הכיסאות כשאילות ושאול התיישבו לאכול. הם אכלו את המרק בדממה ואילות נגסה בכמה קרקרים. לאחר כמה דקות הוריהם הצטרפו אליהם. בין נגיסות ולגימות, בני המשפחה השתעלו וכחכחו בגרונם. אילות קיללה את היום בו חלתה במחלה הארורה.

שבוע לאחר מכן אילות כבר הרגישה חזקה מספיק כדי לחזור לעבודה. היא עדיין כחכחה בגרונה והרגישה את הרגישות בבלוטות הלימפה שלה מפעם לפעם, אבל היא הייתה חייבת לחזור לעבוד. הפיצוי היה צפוי להגיע בשבוע הבא, וגופתו של שלמה עמדה להישלח באותו ערב לאזור א' לתרומת איברים וללוויה. היא נפרדה מגופו הצנום לפני שהוריה עלו על הטראם ונפרדו ממנה ומשאול לשלום.

"מתי המחלה הארורה הזו תסתיים?" אמרה בת שבע, וחיבקה את בתה. בת שבע עדיין הייתה חלשה מכדי לחזור לעבודה.

"אם האנטיביוטיקה לא עוזרת אז צריך לתת לזה זמן," אילות השיבה.

לאחר דממה קצרה שהופרה רק בצלילי אנשים אחרים שעלו לטראם, בת שבע דיברה שוב.

"כשנחזור אני אלך למפעל," היא אמרה. "אנחנו חייבים להעמיד את המשפחה שוב על הרגליים."

"גם אני אחזור," אילות אמרה.

"יש לנו אוכל," שאול אמר. "למה שתסכנו את עצמ-"

"אחותך ואני נחזור לעבודה, וזהו", אמרה בת שבע, ולקחה את ידה של אילות. בת שבע הביטה באילות לפתע במבט מלא רגש.

"אני אשמור עלייך," בת שבע אמרה, דמעות בעיניה.

"זה צריך להיות הפוך, אמא." אילות הרכינה את ראשה.

בת שבע הביטה בדוד שבהה באוויר והחזיק עם עוד אדם את הקופסה עם גופתו של בנם. שאול הביט באביו בגועל.

"אנחנו לא הולכים לוותר," אמרה בת שבע.

אילות הנהנה בראשה. "הדרך היחידה שנשרוד היא אם נהיה ביחד," היא אמרה בכעס, לא בטוחה על מה היא כועסת באותו רגע. "הפיצוי יגיע שבוע

הבא ואנחנו נחזור לעצמנו."

האדם שהחזיק בקופסה שבה הייתה גופתו של שלמה לקח אותה מידיו של דוד ועלה על הטראם. בני המשפחה עמדו בדממה וצפו ברכבת מתרחקת. בת שבע ודוד יעלו על הרכבת הבאה. חולצתו של דוד עדיין הייתה קרועה ושאול בעט בחתיכת אבן. בת שבע מחתה את דמעותיה והשתעלה קלות. אילות הושיטה לאימה מים. בשבוע הקרוב, עד שהפיצוי יגיע, היא תיאלץ לעבוד למרות המחלה כדי שיהיה להם מספיק מזון. גופם החלש לא יכול להתחזק רק עם מרק וקרקרים. והם ישמרו זה על זה במפעל. אילות כבר החליטה שהיא תבקש לעבוד עם שאול ועם אימה, והם יעזרו אלה לאלה. היא הביטה בבני משפחתה שנותרו. הם כל מה שהיה לה בעולם המקולל הזה, והיא לא תאבד עוד אחד מהם.

היא כחכחה בגרונה ותהתה אם קולה אי־פעם יחזור להיות כפי שהיה.

גיא רונן היא תלמידת תיכון, קוראת וכותבת פנטסיה ומדע בדיוני מאז שלמדה לקרוא. "היה יהיה" הוא הבמה הראשונה שבה מתפרסם סיפור שלה.

חצי פֶּרֶדה

גיא רונן

שימו לב, סיפור זה כולל התייחסות לילדים החולים במחלת הסרטן ועלול להיות קשה לחלק מן הקוראות והקוראים.

הפיג'מה הכי קטנה הגיעה ללילי עד הקרסוליים.

"את שוחה בפיג'מה. כמו כריש!" אריק ניסה להצחיק אותה.

"כרישים הם גדולים. לילי אולי דג," אמרה שני בחיוך. היא תמיד ניסתה להצחיק אותה אבל בדרך כלל לילי הייתה נעלבת והולכת לאריק ומבקשת שיגיד שזה לא יפה. עכשיו לילי רק הסתכלה דרך הדלת השקופה על הילדים הקירחים המתהלכים עם עירויים או יושבים בכיסא גלגלים או משחקים משחקי קופסה. המחלקה הייתה רועשת מאוד, היו המון צפצופים ורעש של אנשים הולכים ודלתות נפתחות ונסגרות וגלגלים מסתובבים וצחוק ובכי. אריק לא הבין איך אפשר להתרגל לכל הרעש הזה.

שני ליטפה לו את היד אבל זה לא הספיק, הוא כמובן לא הרגיש את זה רק ראה את זה. ידה מרחפת מעל היד שלו. הוא רצה ללחוץ לה את היד, כמו שהיה עושה פעם כשהיה בלחץ. "זה לא יפה," הוא אמר אפילו שלילי לא אמרה כלום. אולי קיווה שזה יעורר אותה, אולי היה צריך את האשליה של הנורמליות.

"אבא, אני רוצה ללכת. ואני רוצה את הבגדים שלי," לילי אמרה.

"אני יודע מתוקה. אני יודע." הוא חיבק אותה.

"אני רוצה את אמא."

"היא כ–" הוא התחיל להגיד ואז ראה שהיא הפילה את המשקפיים, הוא החזיר לה אותם ולחץ על הכפתור.

"אמא, אפשר חיבוק?"

שני חייכה וחיבקה את לילי.

"לא ככה, אני רוצה חיבוק חזק, כמו של אבא," אמרה לילי, אולי היא

ניסתה לצעוק אבל הקול שלה היה חלש ועייף.

"זה החיבוק שאמא יכולה לתת," אמר אריק. פעם שני הייתה מחבקת חזק עד שהיה כואב, אבל אלה היו החיבוקים הכי טובים שהכיר. לילי לא זכרה כאלה.

"שלום," אמרה הרופאה שאריק זיהה מתשאול הכניסה למחלקה, "אני רווית. ברוכים הבאים למחלקה." היא חייכה. "יש לכם שאלות?"

אריק כבר שאל את כל השאלות קודם, לילי עדיין הסתכלה על המחלקה מבעד לדלת השקופה. "אז נראה לכם את החדר שלכם? את תהיי עם ילדה מאוד נחמדה שגם לה יש סרטן, קוראים לה גלי."

הרופאה נכנסה למחלקה והחזיקה את הדלת, מחכה שהם ייכנסו. לילי קמה מאריק וחיכתה שיקום וייתן לה יד. שני שמה את היד שלה מרחפת קצת מעל היד הפנויה של לילי.

הרופאה סגרה את הדלת בפני שני שכמובן שפשוט עברה דרך הדלת.

"אבא. היא סגרה את הדלת על אמא," לילי אמרה.

"זה היה בטעות, היא לא ראתה אותה. והנה. למרות זה היא כאן. נכון?" הוא הודה על כך שהיא עוד קטנה ועוד מקבלת את ההסברים שלו.

הם הלכו במסדרון והציצו לחדרים. היו שם ילדים קירחים, חיוורים אפילו יותר מלילי, היו שם כמה שנראו בריאים. לילי החזיקה לו את היד יותר ויותר חזק ככל שהתקדמו, זה הכאיב קצת אבל הוא לא אמר כלום. הרופאה פתחה דלת של אחד החדרים ונכנסה. לילי ידעה שאת היד של אמא אי־אפשר להחזיק חזק.

בחדר היו שתי מיטות, על אחת שכבה ילדה קירחת שלידה ישבה שני והחזיקה לה את היד, אריק מצמץ והיא עדיין הייתה שם, עדיין מחזיקה לה את היד, ממש נוגעת. עבר עוד רגע עד שהבין שזו לא שני.

"שלום, גלי. מה שלומנו היום?" הרופאה פנתה אל הילדה במיטה.

"מדהים," אמרה הילדה בקול חלש.

"כרגיל אחרי כימותרפיות," אמרה האישה בחיוך. משהו בחיוך שלה הפריע לאריק. הוא לא הצליח להבין מה.

הרופאה הפנתה את מבטה ללילי. "זו המיטה שלך." היא הצביעה על המיטה הפנויה בחדר. אריק התקדם לאט לכיוון המיטה. "יש חדר מחשבים למעלה, בקומה חמש," המשיכה הרופאה, "הוא פתוח בשעות הלימודים." החיוך של האישה הזרה שבחדר לא הגיע לעיניים. זה מה שהפריע לאריק

בחיוך שלה. "החדר האחרון במחלקה הוא כיתה, יש שם מורים והיא פועלת מתשע עד שלוש. ארוחות מוגשות בשמונה, אחת, וחמש. אפשר להביא אוכל מהבית אבל מומלץ שלא." הם כבר שמעו את זה. אבל אריק לא הצליח להקשיב לכול באף אחת מהפעמים אז הוא נתן לה לדבר שוב למרות שידע שגם הפעם לא יצליח להקשיב. "ביקורים מוגבלים עד השעה שמונה."

"אבא. אתה לא הולך," לחשה לילי. אריק חיבק אותה חזק.

"להורה אחד מותר לישון כאן, אנחנו מספקים כורסה נפתחת, שצריך לקפל עד שבע. סיבוב רופאים בשבע וחצי. להורים יש חדר עם מכונת שתייה חמה, מים ומקרר ליד הדלפק אחיות. בכל שאלה אתם מוזמנים לפנות לאחיות. בעוד בערך שעה אחות תבוא לקחת מדדים ולענות על שאלות - אם יצוצו עד אז." הרופאה החלה לצאת מהחדר, ואריק נשם עמוק, כאילו לא נשם במהלך שטף דיבורה. "אה, הכפתור מצוקה כאן." היא הצביעה אל כפתור ליד המיטה.

אריק ולילי התיישבו על המיטה. שני ישבה לידם.

"היי, אני גלי. לוקמיה. אחת־עשרה," לחשה הילדה האחרת בחדר.

"אני לילי. לוקמיה. שבע," ענתה לילי, גם היא בלחש.

הילדה צחקה. "את לא חייבת ללחוש. אני חלשה מהכימו ולכן הקול שלי נשמע חלש."

"היא שכחה להגיד לכם שיש פיג'מות אצל האחיות," אמרה האישה הנוספת . "אני דניאלה, אמא של גלי."

"אריק. אבא של לילי." אריק אמר וליטף את ראשה של לילי.

"המורים בכיתה מה-זה נחמדים," אמרה גלי. "בעיקר מור, היא מצחיקה ממש. ובערב יש חדר פעילויות, ויש שם מתנדבים שבאים להעביר לנו פעילויות ולפעמים מקרינים לנו סרטים שם. וגם יש ליצנים שעוברים והם ממש מצחיקים - לפחות רובם." גלי דיברה במהירות אבל חלש ועשתה הפסקות באמצע. לילי ישבה על אריק. "ובאמת שלא נורא פה, לפעמים אפילו נחמד," אמרה.

"אמא, אני רוצה הביתה." שני נתנה ללילי יד.

"אני יודעת חמודה. אבל אי־אפשר."

דניאלה וגלי החליפו מבטים תוהים עד שראו את המשקפיים והבנה עלתה בעיניהן. דניאלה בהתה במשקפיים עד שהבחינה במבטו הכעוס של אריק.

"למה אני לא יכולה לחזור הביתה?"
"זוכרת שאמרנו שיש לך מוטציה בגוף?" אריק התחיל להסביר.
"כמו וולברין?"
"כן, בערך. אז אנחנו צריכים לנצח אותה. וכאן יעזרו לנו. אבל בשביל זה אנחנו צריכים להיות כאן קצת."
"ובאמת שלפעמים כמעט כיף כאן," אמרה גלי. "הילדים כאן נורא נחמדים."
"וגם הצוות," הוסיפה דניאלה.
"טוב." לילי התרצתה. "אז אפשר להוריד את הצמיד?"
"לא. הרופאים צריכים אותו."
"אבל הוא מגרד לי." היא אמרה וגירדה מתחת לצמיד.
"לילי. גם הטפרים של וולברין מציקים לו לפעמים אבל הוא צריך אותם."
"אבל אני לא גיבורת־על!" אמרה לילי.
"אז בואי נשחק כאילו את כן," אמרה דניאלה בחיוך.

לשגרה במחלקה מתרגלים מהר. לילי למדה בכיתה והלכה לפעילויות אחר הצהריים ודי מהר רכשה לעצמה חברים חדשים. שני תמיד הלכה בשמונה, כאילו הייתה מבקרת אמיתית. אריק נסע הביתה פעם ביום כדי להתקלח ולהביא דברים. הוא קיווה שלילי תמיד בכיתה בזמן הזה ולא לבד עם שני.

לילי אפילו התרגלה לצמיד. לאוכל בית חולים היא לא הצליחה להתרגל, אז אריק קנה לה פעם ביום אוכל בסניף ארומה שהיה ליד בית החולים (והיה יקר).

אריק התרגל לספה הנפתחת ומצא כמה הורים שהיה יכול לדבר איתם. הוא התרגל להומור של המחלקה ואפילו התחיל לצחוק ממנו. בדיחות בסגנון: ילד ואבא הולכים למסעדה ושואלים מה המיוחדים, המלצר מספר ומהלל שני סוגי סרטנים, האבא אומר: "זה בסדר, סרטן הבאנו מהבית". הוא התרגל לילדים ההולכים מחוברים לציינורות, למכשירים המצפצפים באמצע הלילה, רק לבכי לא היה מסוגל להתרגל.

"שלום. מה שלומנו היום?" דוקטור רווית נכנסה, מחייכת כתמיד.
גלי ולילי חייכו מייד כשראו אותה.
"סבבה."
"בסדר."

"יופי." היא דיברה כמה דקות עם גלי ודניאלה ואז ניגשה לאריק ולילי.

"אז היום את תכירי עוד חדר בבית חולים. מתרגשת?" לילי הנהנה בנוקשות. "אנחנו נבוא לאסוף אותך מאוחר יותר." רווית ליטפה את ידה של לילי. "יהיה בסדר," אמרה לאריק.

"אבא, זה יכאב?" שאלה לילי אחרי שהרופאה יצאה.

"רק קצת. ואני אהיה איתך כל הזמן. אנחנו נראה סרט באייפד."

"אני לא רוצה."

"לילי, נכון גם וולברין עובר לפעמים טיפולים כואבים?" הוא לא היה בטוח שהוא צודק. הוא קיווה שהוא לא ממציא.

"לא." היא קימטה את מצחה.

"נכון..." הוא חיפש איך להסביר לה. "הוא נפצע לפעמים, נכון? הוא נפצע קשה. ואז כואב לו. אבל זה עובר. ובשביל שזה יעבור הוא צריך שיחטאו לו וזה כואב לו. נכון?"

לילי קימטה את מצחה ואז חייכה. כנראה נזכרה בקטע כזה.

"אמא לא תהיה?" שאלה אחרי רגע של מחשבה.

"אמא בעבודה." אסור להכניס את המשקפיים לחדר כימו.

"טוב. בסדר. אפשר לראות את 'היורשים'?"

"אבל כבר ראינו את זה שלוש פעמים השבוע!" אמר אריק, אפילו שלא היה לו אכפת.

"אבא, אני חולה!" החברים של לילי כבר לימדו אותה לנצל את זה. הגדולים יותר, וגם ההורים, אם כי הם עשו זאת בשקט, כינו את זה "טובות סרטן".

"טוב, בסדר. אבל רק הפעם."

לילי גלגלה עיניים, פעם אריק חשב שזה יגיע רק בגיל ההתבגרות.

"אבא, אולי אמא בכל זאת תבוא?"

"היא בעבודה," אמר אריק ברוך.

"אבל אני רוצה שתבוא!" לילי רקעה ברגלה.

"אי־אפשר." הוא אמר בקול מעט יותר תקיף.

"אני חולה. היא צריכה לצאת מהעבודה בשבילי," אמרה לילי בקול מתבכיין, אריק שנא את הקול הזה. "אבא. אני רוצה שאמא תבוא." הוא חייך חיוך מריר.

"לילי, אמא לא יכולה," אמר אריק וחיבק אותה חזק־חזק.

•

אריק קירב את הקערה אל לילי והחזיק לה את השיער. אחרי הכימו היא התחילה להקיא. הרופאים אמרו שזה בסדר, אבל הוא היה צריך את שני, שתחזיק לו את היד, ותחבק אותו עד שיכאב, והוא היה צריך לחזור לזמן שבו הדבר הכי כואב היו החיבוקים של שני ולילי הייתה תינוק רגועה. גלי הייתה בכיתה, דניאלה, שאריק למד להכיר בשיחות ארוכות שניהלו כשהבנות ישנו בלילות, ישבה איתם. היא שתקה אבל העיניים שלה הביעו חמלה והבטחה שיהיה בסדר. שני ישבה ליד לילי והחזיקה לה את היד.

"היא תירדם עוד מעט," אמרה דניאלה בלי קול.

"אני מקווה," אריק ענה באותו אופן.

לילי הפסיקה להקיא ואריק לקח את הקערה ושטף אותה בכיור.

כשחזר, היא ישנה.

"זה קשה," אמרה דניאלה.

"ספרי לי על זה."

"אבל היי, לפחות עכשיו היא גם תיראה חולה והורים יפסיקו להסתכל בקנאה." אריק הכריח את עצמו לחייך.

"מוקדם מדי?"

אריק חייך חיוך מריר. "זה לא פייר. היא רק ילדה."

"זה אף פעם לא פייר," אמרה דניאלה. אריק דמיין את שני אומרת את זה ומלטפת את כתפו, היא ודניאלה היו דומות. "אבל מתרגלים להכול, גם הם."

"לילי כל כך אוהבת את השיער שלה."

"אני חושבת שבשביל לאהוב את השיע-" קולה נשבר, היא נשמה נשימה עמוקה, "השיער שלה היא צריכה להישאר בחיים." אריק רק הנהן. "תחשוב על זה ככה - היא תסבול, מאוד. אבל היא תישאר כאן. אנחנו רק לוקמיה, יש לנו סיכויים טובים."

במחלקה לוקמיה נחשבה מקרה טוב, שמונים וחמישה אחוזי החלמה. שמונים וחמישה אחוזים. זו הייתה המנטרה של אריק בימים האחרונים.

"זה לא רק לוקמיה," אמרה שני. היא התחילה להתעצבן. היא תמיד הייתה מתעצבנת בקלות ואריק תמיד היה מרגיע אותה.

"תירגעי חמודה. היא ישנה."

דניאלה המשיכה לחייך, היא התרגלה להיות עדה לשיחות שצד אחד

מתוכן היא לא שומעת.

"אני מצטערת." אמרה דניאלה בלי לדעת על מה היא מצטערת.

"זה בסדר," אמר אריק.

"לא זה לא! זה לא רק לוקמיה." הכעס בקולה של שני ניכר, או שאולי אריק רק דמיין אותו.

אריק נעץ בה מבט ואז נזכר שהיא לא יכולה לפרש אותו. הדמיות לא יכולות לקרוא מבטים.

"שני," אמר.

"אני מצטערת," היא אמרה, ושמה את ידה מעל ידו. כמעט נוגעת.

"זה פשוט, היא כל כך מסכנה," אמר אריק. "אני לא מסוגל לראות אותה ככה. בא לי להגיד להם לעצור הכול ולקחת אותה הביתה."

"אני יודעת." דניאלה מחתה דמעה. "כולנו עברנו את זה. אבל באמת מתרגלים בסוף, גם הם."

"אני יודע. אני יודע." אריק אמר. "זה... קשה."

דניאלה חייכה חיוך מריר.

"היי, אמא." גלי נכנסה לחדר.

לילי בדיוק התעוררה. "גלי!" אמרה באותו קול חלוש שבו גלי דיברה בפעם הראשונה שפגשו אותה.

"היי, לילי. מה קורה?"

"מדהים. כימו זה כיף חיים."

"אמרתי לך. בעיקר התופעות לוואי שאחרי." גלי חייכה.

לילי התחילה לצחוק ולאחר שנייה השתעלה, אריק קירב אליה את הקערה והחזיק את השיער והיא הקיאה שוב. הוא נשם נשימה עמוקה.

"כן, התופעות לוואי הכי כיפיות," אמרה לילי אחרי שגמרה להקיא. אריק קם לשטוף שוב את הקערה. דניאלה לקחה את ידו לשנייה כשעבר לידה.

"בטח! אבל שתדעי שיש עוד למה לחכות, גם ינשור לך השיער," אמרה גלי.

בשיחות בלילות הלבנים דניאלה הראתה לאריק תמונה של ילדה בריאה שדמתה לגלי. ושיערה היה ארוך וגלי. גלי של היום נראתה כמו צל בוגר יותר של הילדה הזו.

לילי שוב התחילה לצחוק.

אריק ודניאלה חייכו חיוכים מרירים. בעיניו של אריק עמדו דמעות.

"אני לא מסוגל יותר," אמר אריק בלחש.

"מה אתה לא מסוגל יותר?" שאלה שני.

"להיות כאן. לראות אותה."

"כי אני כל כך נהנית, פשוט."

"את... את לא באמת כאן."

"אני ממש באמת כאן! מה? בגלל שאני עובדת?!" שני כמעט צעקה.

אריק נשך שפתיים. לפני התאונה הם היו רבים המון על זה שהיא כל היום עובדת, ועל זה שאריק לא יכול לקחת חופש ולהיות עם לילי בכל פעם שיש מקרה חירום ושהיא לא בבית אף פעם. אחרי הריבים האלה היא תמיד הייתה מסתגרת בחדר ובוכה ואריק רצה לקבור את עצמו. עכשיו הוא לא הבין למה סיפר על זה למוכר שתכנת את המשקפיים. הוא רצה שהיא תהיה כמה שיותר קרובה לעצמה, אבל למה לא שיפר אותה קצת? זה היה יכול ממש לעזור עכשיו.

"שני, אני לא מסוגל יותר."

"גם אני לא!" היא צעקה.

"אני לא יכול יותר. אני צריך אותך." לאריק היו דמעות בעיניים.

"אני כאן," אמרה שני ושמה את היד שלה ככה שתרחף מעל שלו. זו הייתה מחוות "אני אוהב/ת אותך" שלהם. הם המציאו אותו קצת אחרי שהתחתנו - לאריק היה יום רע ושני שמה את היד שלה על שלו, חמימה ורכה, והוא אמר שההרגשה היא כאילו היא מנסה להגן עליו. עכשיו הוא לא הרגיש את היד.

אריק התחיל לבכות, ודניאלה התעוררה.

"אני צריך אותך," הקול שלו היה שבור.

שני "החזיקה" את היד שלו, כמובן לא נוגעת, לא באמת.

הוא ידע שהיא רק מגיבה למשפט האחרון שאמר, שהיא לא באמת יודעת על מה הם מדברים. אבל לא היה לו אכפת.

דניאלה ניגשה אליו וליטפה לו את הכתף.

"אני. אני לא מסוגל יותר."

"אתה חייב להיות," ענתה דניאלה, למרות שידעה שהוא לא מדבר איתה. "אין לך ברֵרה."

"תמיד יש לך ברֵרה," אמרה שני, ואריק התחיל לצחוק ולבכות יחד.

"ששש! אתה תעיר אותן," לחשה דניאלה.

אריק השתתק מייד.

שניהם נשמו עמוק.

"יהיה בסדר," אמרה דניאלה.

"את לא יכולה לדעת את זה." הוא אמר, והסתכל על המכונות שהיו מחוברות לגלי, שחלתה בדלקת ריאות.

"אני לא," היא אמרה, ובעיניה נקוו דמעות.

"אני מצטער." הוא שפשף את עיניו.

שניהם נשכבו חזרה בכורסאות הנפתחות וניסו לחזור לישון.

"אתה רוצה קפה?" שאלה דניאלה.

אריק הסתכל על גלי ולילי ששיחקו בזיכרון חיות. "אני אבוא איתך להכין," אמר.

"איך זה עובד? היא תמיד כאן?" שאלה דניאלה והביטה על המשקפיים, ומייד הסיטה את מבט לרצפה.

"לא. עכשיו היא בעבודה."

"אבל היא..." דניאלה התחילה להגיד ועצרה את עצמה. אריק הביט ברצפה. "ו... איך... אחרי..." דניאלה ניסתה להתחיל. "אני מפחדת שגלי..." היא שפשפה את עיניה. "אני רוצה לדעת את האופציות."

"יש מידע אצל האחיות." אריק לא רצה לדבר על זה.

"אני רוצה לשמוע ממישהו שעבר את זה."

אריק התכוון להגיד לה שתחפש באינטרנט אבל היא הסתכלה עליו והוא ראה את העיניים של שני. הוא נשם עמוק. "הלכתי לחנות וישבתי מול המוכר, הוא שאל שאלות, הייתה לו רשימה של משפטים שהייתי צריך להגיד מה היא עונה עליהם, הוא שאל על ריבים שלנו, על הקשר שלה עם לילי, מילים שהיא משתמשת בהן הרבה, תנועות שאופייניות לה וביקש ממני להרכיב רשימה של תכונות שלה." העובדה שאריק דיבר על שני בלשון הווה הציקה לדניאלה אבל היא לא אמרה כלום. "הוא גם ביקש תמונות. אחרי זה הוא מכניס את הכול לתוך התוכנה, ומביא את המשקפיים."

דניאלה הוציאה שתי כוסות חד־פעמיות מהשרוול ואריק הוציא את הקפה מהארון.

"כמה זמן..." דניאלה לא הייתה בטוחה איך לשאול. "אחרי כמה זמן אפשר?"

"את יכולה מייד אחרי..."

"והיא... היא משתנה, גדלה?" דניאלה חייכה חיוך מלאכותי.

אריק דמיין את שני כמו שהיא, הוא דמיין את הקמט שהיה לה קצת מתחת לעיניים, את נקודת החן שהיא שנאה שהייתה לה ליד האוזן ואת הקמט הקטן בזווית הפה. התמונה הכי עדכנית שהייתה לו הייתה מרחוק ולא ראו בה פרטים קטנים. שני לא אהבה להצטלם אז התמונה המפורטת הכי עדכנית שהייתה לו הייתה בת שלוש-ארבע שנים. "לא." הקול שלו נשמע כאילו דקרו אותו. הוא לא הסתכל עליה.

דניאלה לקחה נשימה עמוקה. "וזה עוזר?"

"כן."

"זה באמת כמו לדבר איתה?" אריק נראה כאילו חטף אגרוף. "כמה כפיות?" הוא החליף נושא.

"אחת וחצי קפה, חצי סוכר," אמרה דניאלה והוציאה את החלב מהמקרר.

אריק מילא מים בכוסות. "לא. זה לא באמת כמו." הוא דיבר בשקט אבל דניאלה שמעה. "את שותה כמוה." אמר בזמן שערבבה את הקפה בכוס.

בפעם הראשונה אריק התעורר מלילי שהשתעלה ואז הקיאה.

בפעם השנייה באותו לילה התעורר מחלום שלילי מתה.

בפעם השלישית התעורר מאחות שעשתה סיבוב לילה.

בפעם הרביעית התעורר מעוד חלום שלילי מתה.

בפעם החמישית הוא התעורר מקולות בכי והסתכל על לילי. לרווחתו גילה שהיא ישנה. עברו כמה רגעים עד שהבין שדניאלה היא זו שבוכה, ועברו עוד כמה רגעים עד שהגוף שלו התעורר מספיק כדי להגיב.

"דניאלה?" אמר תוך כדי שקם ממיטתו להתקרב למיטה שלה. היא הסתובבה לכיוונו אבל לא ענתה. "דניאלה?" היא הפסיקה לבכות אבל מעיניה עדיין זלגו דמעות.

"היא ממש סבלה. ואני ניתקתי אותה. והיא הפכה קרה," היא אמרה במשפטים מקוטעים. "אני לא יכולתי לראות אותה. לא ככה." היא התיישבה במיטתה ואריק התיישב לידה. וליטף לה את הכתף. "היא ממש סבלה. זה לא היה פייר כלפיה." אריק שתק והמשיך ללטף לה את הכתף. "היא ממש

סבלה."

"זה היה חלום," הוא אמר. הוא ידע שזה לא מספיק. גם הוא חלם חלומות כאלה.

"אני ניתקתי את המכונות."

"זה היה רק חלום. היא חיה. את לא עשית את זה. היא אפילו לא תלויה במכונות כרגע. הן רק מנטרות אותה," הוא אמר. דניאלה לא ענתה.

"את רוצה כוס מים?" היא הנהנה ואריק קם והלך למטבחון. האחיות שישבו בדלפק הסתכלו בשאלה. הוא סימן שהכול בסדר.

כשנתן לדניאלה את הכוס היד שלה רעדה והמים כמעט נשפכו. הוא המשיך ללטף את הכתף שלה.

"לך לישון," אמרה.

"זה בסדר."

דניאלה שתתה לגימה. היא כבר פחות רעדה.

"אתה באמת יכול ללכת לישון."

"אני גם ככה חולם שהיא מתה שוב ושוב ושוב," אמר אריק. "אני מעדיף להישאר ער."

הם שתקו ביחד כמה דקות.

"חשבת פעם... חשבת... חשבת פעם שאולי עדיף לה למות?" לחשה דניאלה כמעט בלי קול.

אריק הנהן.

"לפעמים... לפעמים אני חושבת שהיא כל כך סובלת. ושאולי... אולי עדיף שאני אשחרר אותה מבית החולים ואעשה איתה כמה שאני יכולה עד ש... במקום שהיא תבזבז את כל הילדות שלה בבית חולים." המילים בקעו מפיה צמודות זו לזו. כאילו אם תפסיק לא תוכל להמשיך. אריק חייך חיוך מריר. הוא חשב על זה אלפי פעמים. "זה פשוט... אני מפחדת שזה הזמן לשחרר. ואני יודעת שיש עוד סיכוי. ושרווית אומרת. ושדוקטור ורדי אומרת שיהיה בסדר." דוקטור ורדי הייתה מנהלת המחלקה. "אני מפחדת שהיא תמות כאן. ושהיא סתם מבזבזת את הזמן כאן. אני רוצה לקחת אותה לחו"ל." דניאלה התחילה לצחוק והשתיקה את עצמה. שהילדות לא יתעוררו. "אתה בטח חושב שאני פסיכית."

"אני חושב שהעולם פסיכי ושאנחנו הנורמליים היחידים."

"אני חושבת שבבוקר שנינו נהיה הרוגים. ושדיברתי כל כך הרבה

שטויות עכשיו."

"אני חושב שהיית אמיתית עכשיו."

היא נישקה אותו. הוא התנתק כמה רגעים אחרי שהבין מה קורה. "סליחה," אמרו שניהם ביחד.

"אני הולכת לישון." היא אמרה.

"אני מצטער... פשוט... שני..." הוא אמר.

"אני הולכת לישון," אמרה שוב ונכנסה מתחת לשמיכה.

שני שיחקה זיכרון חיות עם גלי ולילי על המיטה של גלי.

זאת אומרת, שני אמרה ללילי מה להפוך לה. אריק הודה לאל בליבו על כך ששילם על תוסף המשחקים.

שני מצאה את הסרטן. "אולי גם את תחטפי סרטן, אם את מוצאת אותו ראשונה," אמרה לילי. היא וגלי פרצו בצחוק.

אריק היה על סף דמעות, דניאלה לא העזה לגעת בו אחרי אתמול. לא כששני שם.

גלי מצאה זוג חזירים. "אולי אני אחטוף שפעת חזירים."

"לא מספיק לך סרטן ודלקת ריאות, את רוצה גם חזירים?"

גלי גלגלה עיניים.

גלי פתחה כלב וציפור. "שיט!"

"למה שיט? את יכולה לבחור בין כלבת לשפעת עופות."

"תודה. אבל מספיק לי סרטן."

דניאלה ואריק תקעו בהן מבט. "מספיק," אמרו יחד.

הילדות גלגלו עיניים והמשיכו לשחק בשתיקה, חוץ משני שאמרה ללילי מה להפוך לה, אבל את זה גלי ודניאלה לא שמעו. אריק תהה מה יקרה כשלילי תבין שרוב ההורים הופכים קלפים לבד, מסוגלים לאחוז בחפצים, לא פשוט מופיעים ונעלמים, ומסוגלים לחבק באמת. ואנשים אחרים יכולים לראות ולשמוע אותם. אבל מייד קבר את המחשבה הזו.

"רוצה משחק אחר?" שאלה גלי.

"מה?" שאלה לילי.

"ארבע בשורה?"

"אבל זה רק לשתיים."

"זה בסדר, תשחקו אתן," אמרה שני.

"בטוח אמא?"

"בטח, בטח."

"טוב. אמא אמרה שנשחק רק שתינו." אמרה לילי הוציאה את המשחק מהארונית של גלי.

שני לקחה את הכיסא המתקפל ושמה אותו ליד הכורסה שאריק ישב עליה. "מה שלומך?" שאלה.

"בסדר. מה איתך?"

"בסדר. אתה מסתדר פה?"

"כן. איך בעבודה?"

"בסדר. קצת מתיש. כרגיל. אתה יודע איך זה."

"מה? הרבה לקוחות?"

"כן. ואתה לא מבין כמה הם דורשים. כל יום ניג'וס חדש." היא נענעה בראשה והבעת ייאוש עלתה על פניה.

"שני מעצבת גרפית," הסביר אריק לדניאלה באותו חיוך של גאווה שהיה אומר את זה לפני התאונה, ספק שוכח שהיא שלא שומעת אותה, ספק מעמיד פנים.

"מה? שוב ההוא עם ה'תזיזי רק במילימטר שמאלה'?"

"כן. יש גם אחד חדש שלא מצליח להיסגר על צבעים וכל פעם שאני מציעה צבע אומר שלא וחוזר לצבע הקודם שהצעתי." הלקוח החדש הזה היה חדש כבר שנתיים. "גם יש זוג שרוצה הזמנות לחתונה וכל פעם משנה משהו. וחברה שמנסה לעצב פוסטר פרסומת ולא מרוצה אף פעם: 'רק תשני את הפונט, רק תשני את הגודל, אולי סנטימטר שמאלה?, סנטימטר ימינה, מעולה! רק את התמונה קצת יותר למטה, לא! קצת יותר למעלה'." לפני התאונה אריק הציע לשני להתפטר אבל היא אמרה שהיא אוהבת את העבודה שלה.

"מה אצלך בעבודה?"

"אני ב... חופש כבר זמן־מה." שני שתקה לרגע, זה קרה לפעמים כשהמשפט לא היה מוכר לה, היא נתקעת. "מה אצלך בעבודה?" היא שאלה.

אריק חייך חיוך עצוב.

באותו לילה אריק התעורר בפעם השלישית מהמכונות של גלי שהתחילו לצפצף. לילי התעוררה מהרופאים והאחיות שנכנסו לחדר ולקחו את

המיטה למקום אחר.

בבוקר הם ראו את דניאלה בוכה ואוספת את הדברים של גלי.

שני ישבה עם לילי, ואריק קיווה שלא תיתקע ותצליח לנהל איתה שיחה לזמן־מה. הוא קם לדניאלה, היסס לרגע אבל שם יד על הכתף שלה והיא התחילה לבכות בלי קול.

"אני מצטער," אמר והרגיש בריקנות של המילים.

דניאלה לקחה את היד שהניח על כתפה והחזיקה אותה.

היא הפסיקה להכניס את הדברים לשקיות והתיישבה על המיטה, שבינתיים החזירו לחדר. אריק התיישב לידה. היא המשיכה ללחוץ לו את היד, היא לא לחצה חזק, אריק לחץ לה את היד בהפסקות שבין הלחיצות שלה, כאילו תקשרו בקוד מורס.

לילי בכתה ושני חיבקה אותה. שני הייתה קצת דהויה בזמן האחרון. דניאלה שחררה את היד של אריק והוא חיבק את לילי, שני הניחה את הידיים שלה כך שירחפו מעט מעל לילי, כאילו היא מחבקת אותה, כך שלילי הייתה בין שניהם, ואריק קיווה שלילי מרגישה עטופה. "זה לא פייר," אמרה לילי.

"זה לא." הוא אמר וליטף לה את הגב.

"זה לא פייר," אמרה לילי והשתעלה, אריק שם לה יד על המצח, היא הייתה חמה. הרופאים אמרו שזו שפעת, אבל שגילו את זה מוקדם.

"החיים לא פיירים," אמרה שני.

"שתקי," אמר אריק לה בלי קול. היא כמובן לא הבינה.

"החיים לא פיירים לאף אחד," אמרה. "ככה זה, וצריך ללמוד לחיות עם זה." אריק שתק והמשיך ללטף ללילי את הגב, היא שמה עליו ראש.

דניאלה יצאה מהחדר בשתיקה. הוא רצה לקום אליה אבל לילי עדיין שכבה עליו. "בייי," הוא אמר.

לילי השתעלה, "זה לא פייר," אמרה כשחזרה לנשום.

רווית נכנסה לחדר בשתיקה והתכופפה לגובה של לילי ושמה יד על הברך שלה. "יהיה בסדר," היא אמרה לה. לילי הסתכלה עליה. "יהיה בסדר. אני מבטיחה." רווית אמרה, וידעה שהיא לא יכולה להבטיח את זה. אבל היא תמיד הבטיחה בכל זאת. "כמו וולברין? שהטובים תמיד מנצחים," רווית אמרה.

"בחיים הטובים לא תמיד מנצחים. וזה בסדר," אמרה שני.

"שני." אריק נעץ בה מבט.

"מה?"

"לא משנה."

"זה תמיד משנה מה שיש לך להגיד." אריק נשך את שפתו.

"אולי תלך להביא משחק מהכיתה?" רווית שאלה את אריק.

"אני לא רוצה לשחק," אמרה לילי והשתעלה שוב, היא הייתה חיוורת יותר מהרגיל. רווית הרימה את הראש של המיטה שלה וסידרה לה את הכרית ולילי נשענה.

"זה יכול לעזור," אמרה רווית.

אריק ושני יצאו מהחדר להביא את המשחק.

"אני צריך אותך," אמר אריק.

"אני פה," אמרה שני.

"אני צריך **אותך**."

"אני פה." היא שמה יד על כתפו. אריק שם יד קצת מעל היד שלה.

"אני צריך אותך באמת. אני צריך חיבוק ממך. אני צריך אותך."

"אני פה." שני נראתה מבולבלת. או שאולי אריק רק דמיין שהיא נראית מבולבלת.

כשנכנסו לכיתה אריק השתתק. הוא הסתכל על המשחקים בארון, זיכרון חיות היה שם אבל הוא לא היה מסוגל לקחת אותו. לא היה מסוגל לשמוע עוד בדיחות מחלות, לא עכשיו. הוא לקח רביעייה של פרוזן.

"את לא תביני. את לא יכולה להבין," אמר כשהתרחקו מהכיתה.

"אריק. אני מבינה." עכשיו ניכר כעס בפניה.

"את לא מבינה כלום!" הוא צעק לפתע והבין, באיחור, שכולם שומעים. "את לא יכולה להבין כלום." הם המשיכו ללכת בשתיקה, אריק חשב ששני נתקעה כי לא הכירה את המשפט. אבל בכניסה לחדר היא התחילה להבהב. "שני?" הוא שאל. "שני? שני? שני?" היא החלה להיות דהויה. היא נראתה כמו זיכרון ישן. "שני?" אריק חיבק את לילי.

"מה קרה לאמא?"

אריק לא ידע מה לענות.

"אבא, מה קרה לאמא?" לילי הייתה על סף בכי.

"אני לא יודע," הוא אמר. שני נעלמה לגמרי. הוא הוריד ללילי את המשקפיים בתנועה חדה. לילי נראתה מבוהלת, הוא לא הרשה לה להוריד

את המשקפיים חוץ מכשהלכה לישון ולטיפולים, אבל עכשיו הוא לקח אותם, והכול לא נכון היום.

"אבא, אמא נעלמה. היא לא אמרה שהיא הולכת." היא התקפלה בתוך עצמה.

"היא כנראה הייתה צריכה לעשות משהו חשוב."

לילי פרצה בבכי שוב. "אני רוצה את גלי." אריק הצמיד אותה אליו ופרע את שיערה.

אריק נכנס לחנות בצעדים מהירים וקטנים והניח את שני זוגות המשקפיים על הדלפק בחבטה.

"שלום," אמר המוכר שעמד במרחק ביטחון.

"הם לא עובדים," אמר אריק.

"מה קרה?"

"היא התחילה להבהב ונהייתה דהויה ואז נעלמה."

המוכר הרים את הזוג של לילי ובחן אותם. "לפני כמה שנים קנית אותם? הם נראים ישנים."

"שנתיים."

"זה קורה לפעמים. המשקפיים מפסיקים לעבוד. אם אתה רוצה אני יכול להכין חדשים." המוכר היה אדיש וזה שיגע את אריק יותר ויותר.

הוא נשם עמוק וספר עד שלוש, שני לימדה אותו את הטכניקה הזו. "אני אשמח."

"אלפיים חמש מאות," אמר המוכר. "לזוג."

נשימה. אחת, שתיים, שלוש. "אין אחריות?"

"אחריות לשנה וחצי."

"גנבים," לחש אריק.

"אדוני." המוכר כחכח בגרונו.

"יש הנחה?" שאל אריק.

"למה שתהיה?"

"בבקשה ממך." אריק רצה להגיד את זה בטון רגוע אבל כמעט צעק.

"אדוני, אין הנחות."

"בבקשה." הוא שוב צעק.

"אדוני. לא."

"בבקשה ממך." אריק השפיל מבטו. "הילדה שלי לא יודעת שאמא שלה מתה."

"שלושתאלפים," אמר המוכר.

"סליחה?"

"שלושת אלפים."

"סליחה?" אריק אמר ורקע ברגלו.

"ש-לו-שת אלפים."

"זו ממש חוצפה. הילדה שלי חולה ואמא שלה מתה. והיא לא יודעת את זה. הילדה שלי מאושפזת. ועכשיו אתה רוצה שאני גם אספר לה שאמא שלה מתה?!" שני ידעה להשיג מה שרצתה. הוא היה צריך אותה.

"אני רוצה שתשלם. גם אני בנאדם, גם אני צריך להתפרנס." המוכר אמר ברוגע. אריק התקרב צעד לכיוון המוכר והמוכר נרתע.

"אני רוצה שתתקן לי את המשקפיים!" צעק אריק.

"אני אקרא למשטרה," אמר המוכר.

"אני. רוצה. שתתקן. לי. את. המשקפיים." אריק בעצמו לא הבין למה הוא צועק על המוכר. לפתע, מזווית העין, הוא ראה את דניאלה מאחוריו והשתתק מייד. המוכר הביט בו במבט לועג.

"ש... שלום." היא אמרה. אריק בחן אותה. היא נראתה מעט כפופה יותר למרות שעבר רק שבוע.

"אני רוצה. הבת שלי."

"מה, חמודה?" אמר המוכר. "תדברי חזק יותר."

"אני רוצה משקפיים."

אריק זז צעד אחורה ועיניו הוצפו דמעות. הוא נזכר בפעם הראשונה שהגיע לחנות. איך היה צריך לתאר את שני ופרץ בבכי. איך המוכר פשוט התעלם מהבכי. להאיץ בו. איך בפעם הראשונה שראה את שני כיבה את המשקפיים...

"... לילי?" רק באיחור הבין דניאלה דיברה אליו.

"מה?"

"אתה מוכן שאבוא ללילי?"

"אולי עדיף שלא."

"מה? למה?" דניאלה נשמה נשימות עמוקות.

"היא לא... לא במצב טוב."

"כשראיתי אותך פה חשבתי ש... חשבתי ש..."

"אל תגידי את זה."

"אז מה קורה?" היא חייכה חיוך קלוש.

"המשקפיים התקלקלו." הוא אמר. הוא ידע שלא על זה היא שואלת אבל לא רצה לדבר על זה.

"לילי. יש לי הפתעה."

לילי חייכה בקושי למראה דניאלה. היא אמרה כמה הברות שנשמעו כמו: "התגעגעתי אלייך."

"גם אני אלייך, ילדה." דניאלה חייכה אבל עיניה הוצפו דמעות. אריק תהה אם היא רואה בלילי את גלי. "מה קורה איתך?"

"אני בסדר." לילי אמרה, בקושי, לאט מדי. דניאלה התכווצה. "מה איתך?"

"אני בסדר." דניאלה אמרה וקולה נשבר, היא התיישבה על המיטה והחזיקה ללילי את היד.

"רוצה קפה?" אריק הציע.

"אני אבוא איתך." דניאלה אמרה.

"נראית כאילו את צריכה אוויר," אמר אריק.

דניאלה הנהנה, עיניה עדיין נוצצות. "לא ידעתי שלילי לא יודעת." כנראה ניסתה לשנות נושא.

"אני לא יודע מה לעשות. זה לא פייר. היא כאן. והיא חולה. וגלי. ועכשיו אמא שלה?"

"אבל אמא שלה מתה כבר הרבה זמן." דניאלה אמרה את המילים והקול שלה היה נשמע כאילו היא נזהרת.

נשימה, אחת, שתיים, שלוש. "לא נכון. עם המשקפיים הם חיים." אריק הצליח להגיד את בטון רגוע אבל הוא נשמע כאילו הולך להתפרץ כל רגע.

"זה מה שאתה אומר לעצמך," היא אמרה, כאילו בדרך אגב.

"גם את רצית לעשות."

"זה שונה."

"לא. זה לא."

"אני יודעת שהיא מתה. אני לא חיה בהכחשה," אמרה דניאלה, עדיין

נזהרת. היא התעכבה על כל מילה.

"אני יודע שהיא מתה."

"אתה חי בהכחשה." הלב של אריק פעם מהר יותר ויותר.

"היא חיה!"

הוא הסתכל על הדרך.

"אריק." מכונית גדולה.

"היא חיה!" היא נסעה מהר. הוא לא הצליח לעצור. הוא לא הצליח לסובב את ההגה בזמן.

"אריק!" שני קראה לו. מנסה להעיר אותו.

"אריק! תיזהר!" כאבי תופת.

שינה מתוקה.

"אריק! תיזהר!" רק זה המשיך לנקר לו בשינה. הוא חלם על עננים ורודים. וצמר גפן.

"אריק, תיזהר."

"שני מתה."

"אריק תיזהר!"

"אנחנו מצטערות. שני מתה."

"איפה שני?"

"אמרנו לך, היא מתה." אמא שלה בכתה. זו הייתה הפעם האחרונה שראה את ההורים שלה. הם אפילו לא רצו לראות את לילי. "רוצח."

שני נגעה בכתפו. הוא הרגיש את זה. הוא הסתובב ונישק אותה. היא התנתקה בפתאומיות. "שני?" זו הייתה דניאלה.

הוא התיישב על הרצפה כינס אליו את רגליו, כרך את ידיו סביב הרגליים, קבר בהן את ראשו, ומירר בבכי. "אני... אני... אני כל כך מצטער."

"זה בסדר. אתמול חיבקתי ילדה ברחוב כי חשבתי שזו היא לפני שנזכרתי שזו לא יכולה להיות." דניאלה שמה יד על הכתף שלו.

"אני הרגתי אותה." הקול שלו נשמע כאילו הוא חנוק מדמעות.

"אני בטוחה שלא." דניאלה נשמה עמוק.

"אני נהגתי. הרגתי אותה. א-נ-י הרגתי אותה. אני לא יכול לספר ללילי." דניאלה הניחה את הכוס והתיישבה לידו על הרצפה. היא שמה יד על כתפו.

"זה לא פייר. זה לא פייר." אריק חזר שוב ושוב.

"זה לא."

"אני רוצה אותה. היא מתה. היא מתה. היא מתה בגללי." זה היה כאילו הודיעו לו בפעם הראשונה שהיא מתה. הוא כל הזמן שאל איפה היא. וכל הזמן אמרו שהיא מתה. שבוע אחר כך קנה את המשקפיים. ללילי אסור לדעת. "ועכשיו גם לילי תמות."

דניאלה נשכה את שפתיה. מתאפקת לא לפרוץ בבכי אבל אריק לא ראה את זה.

"אתה צריך לספר לה."

"אני לא רוצה."

"אני יודעת." היא לקחה את ידו ולחצה אותה הכי חזק שיכלה.

"לילי. אני צריך לספר לך משהו." לילי שמה עליו ראש.

"אמא יצאה לטיול מאוד מאוד ארוך. לפני הרבה שנים." הוא ליטף את ראשה.

"אבא, אמא יצאה לטיול רק לפני שלושה ימים אתה מבולבל." היא הרימה את הראש, נתקפה בעווית של כאב ומיד החזירה את הראש.

"לא, חמודה. אני שיקרתי לך. היא בטיול הרבה זמן."

"אבא אני ראיתי אותה. היא חיבקה אותי." היא הייתה מבולבלת וחלשה.

"לילי, נכון שאמא מחבקת אחרת?" הקול שלו היה רך. היא הנהנה. "זה כי זו הייתה רק הדמיה שהמשקפיים שלך הראו."

"לא נכון. אתה מש-" היא אמרה ופתאום התחילה להיחנק. המכונות צפצפו בטירוף.

"לילי! לילי!" צעק אריק. דניאלה נכנסה ולחצה על כפתור מצוקה. "לילי!"

רווית ודוקטור ורדי נכנסו לחדר ואתן כמה אחיות. אריק זוכר במעורפל שמישהו עזר לו לקום. ואז לקחו את לילי רחוק. הוא זוכר מישהי שמה לו יד על הכתף ומושיבה אותו על הכורסה. הוא זוכר בפירוט את מיליון התסריטים שדמיין.

ספרה הראשון של יעל פורמן, "ילדי בית הזבובית", יצא לאור בשנת 2011 וספרה השני, "קרעי עולם", התפרסם ב-2017. היא מפרסמת בקביעות באסופה זו, ובבמות מקוונות ומודפסות בארץ ובחו"ל.

סוף טוב

יעל פורמן

הנסיך פסע במסדרונות המאובקים, חלף על פני משרתת ישנה במושבה, קורי עכביש מעטרים את כובעה. חצרן נחר בשלווה בפינת המסדרון. המלך והמלכה העתיקים נמו בכסי המלכות, כשראשיהם נשענים זה על זה. הנסיך עבר בין החדרים, עלה במדרגות, ניסה להעיר את הישנים, אך לשווא. הוא עלה לראש המגדל, ושם, ליד הפלך שכבר החליד, מצא את הנסיכה ישנה במיטה. כה יפה הייתה בשנתה עד שליבו יצא אליה מייד. הנסיך כרע ברך לידה.

"עלמתי," אמר, "הלא תיעורי?"

שנת היפהפייה לא הופרעה. הנסיך הביט בה.

"כל כך יפה," אמר, רכן ונשק לה.

עיניה של הנסיכה נפקחו.

"מי אתה?" היא קראה.

"אני..." החל הנסיך, אך היא קטעה אותו.

"מי הרשה לך לנשקני?"

"ישנת. הוטל עלייך קסם," אמר הנסיך.

הנסיכה הדפה אותו, קפצה מהמיטה ורצה החוצה.

"אבי!" קראה, "יש כאן זר. הוא נישק אותי!"

"את ישנת מאה שנים," קרא הנסיך אחריה, "הערתי אותך."

המלך שהתעורר רץ לקראתו במסדרון, חרבו שלופה. אחריו חיילים מכוסי אבק...

"אמא," אמר איתמר, "התבלבלת."

האם הרימה את עיניה מהספר והביטה בבנה בן החמש. "במה התבלבלתי, חמודי?"

"הסוף," אמר איתמר. "הנסיכה והנסיך מתאהבים והם מתחתנים. ככה

זה היה אתמול."

"לא, מתוקי, זה לא היה ככה. הנסיכה לא ידעה שישנה מאה שנים, ונבהלה מאוד ממה שעשה הנסיך. הלקח הוא שאסור לנשק נשים בלי רשות."

היא סגרה את הספר והביטה מהורהרת בכריכה.

"אולי הסיפור הזה בכלל לא לגיל שלך."

"לא, אמא, זה היה אחרת. היא פוקחת את העיניים, והם מתאהבים, וכל הארמון מתעורר..."

"טוב, מתוקי, זמן לישון."

כשאיתמר נרדם סוף-סוף היא יצאה מהחדר והניחה את הספר על המדף הגבוה. לא, סיפור על נשיקה ללא הסכמה וטעות טרגית שהסתיימה במותו של הנסיך הוא עדיין לא לגילו של הילד.

בבית אחר, מיכל הקטנה הקשיבה בעיניים פעורות לאביה מקריא את הסיפור האהוב עליה, סינדרלה.

"וכשראתה האם החורגת את מרכבתו של הנסיך מתקרבת, היא מיהרה ונעלה את סינדרלה בחדרה. נכנס הנסיך לבית, ומדד את סנדל הזכוכית לרגלי האחיות החורגות, אך הוא לא התאים. ואז ניסה אותו לרגלה של האם החורגת, והוא התאים בדיוק. הבין הנסיך שזו אהובתו, אחז בידה..."

"לא, אבא," קראה מיכל, "זה הסנדל של סינדרלה. הוא מתאים רק לה."

"הוא התאים לשתיהן, ומכאן הטעות של הנסיך."

"לא נכון!" התעקשה מיכל, "הנעל לא מתאימה לאם החורגת, ואז סינדרלה דופקת בדלת, הנסיך פותח את הדלת ומודד לה את הנעל, וכשהנעל מתאימה, אז הפיה מלבישה אותה שוב בשמלה היפה, והם מתחתנים."

"לא, מיכלי, את ממציאה את זה עכשיו. אני הקראתי לך את זה הרבה פעמים. את יודעת שהנסיך מתחתן עם האמא החורגת, וסינדרלה נשארת לבד. זה סיפור עצוב מאוד."

"לא, זה לא!" אמרה מיכל, דמעות מילאו את עיניה. "זה לא נגמר ככה!"

אבא סגר את הספר. "אין יותר סיפורים הלילה."

ענבר עברה ליד אגף הילדים בדרך החוצה מהספרייה כשצעקות עלו

מתוכו. היא נכנסה פנימה לראות על מה המהומה.

"הספרים מקולקלים!" צעק קול מוכר מעבר לכוננית הספרים.

ענבר מיהרה לשם. אלמוג הקטנה, הבת של ליהי ורונית מדירה 8 בבניין שלה, עמדה שם מול ספרנית מבוהלת, פניה סמוקים, ועֵרמת ספרים קטנה לרגליה.

"אלמוגי, מה קרה?" שאלה ענבר.

"מישהו קלקל את כל הספרים!" צעקה אלמוג.

"את מכירה אותה?" שאלה הספרנית.

"כן, היא שכנה שלי," אמרה ענבר. היא הסתכלה על הספרים שלרגלי אלמוג וראתה שכולם של אניד בלייטון. ספרי השביעיה הסודית. אלמוג שלפה עוד ספר מהמדף, פתחה אותו בסופו ואז השליכה גם אותו על הארץ.

"מה קרה לספרים?" שאלה ענבר.

"מישהו קלקל להם את הסוף!" צעקה אלמוג. "הם כל הזמן נכשלים!"

"אלמוג, אני יודעת שזה לא מרגיש הוגן שאחרי המאמץ הם נכשלים בפתרון התעלומות," אמרה ענבר, "אבל הילדים התמודדו יפה עם האתגרים, וכן, הם למדו גם להפסיד. ילדים הרי לא יכולים לפתור פשעים."

אלמוג הרימה את אחד הספרים והניפה אותו מול ענבר. "קראתי אותו בשבוע שעבר! הוא לא נגמר ככה. הם ניצחו! ועכשיו לא!"

"מה את חושבת, שמישהו עבר בספרייה והדפיס מחדש את העמודים האחרונים של ספרים שנמצאים פה מלפני שנולדת? את רואה שהספר ישן, נכון?"

"הספרייה הזאת מקולקלת!" התיזה אלמוג. היא השליכה את הספר, נדחקה על פניהן ורצה לפתח.

"אני אלך אחריה," אמרה ענבר.

"ודברי עם ההורים שלה!" אמרה הספרנית, והתכופפה להרים את הספרים.

כשענבר יצאה היא ראתה את דמותה של אלמוג מתרחקת בריצה, הקוקו שלה מתנדנד מאחוריה. לא היה לה סיכוי להשיג אותה. היא התנחמה בכך שלא היו כבישים ראשיים בדרך הביתה, רק סמטאות ורחובות קטנים. כשהגיעה הביתה איש לא היה בדירה של אלמוג. ענבר ויתרה ועלתה לדירה שלה. היא תדבר איתן מחר.

•

בארוחת הערב היא הייתה שקטה מהרגיל, עד שאביתר שאל אותה אם הכול בסדר.

"אתה מכיר את אלמוג, הבת של ליהי ורונית, נכון?" שאלה ענבר.

"בטח, ילדה חמודה," אמר אביתר. הוא שכר ממנה חדר לפני שנתיים והיה שותף מושלם. הוא אהב לשטוף כלים, לנקות אבק, לסדר ולעשות ספונג'ה. זו הייתה תרפיה בעיניו. היא אהבה לבשל, לכבס ולקפל כביסה. את החלונות נהנו לנקות יחדיו. אף פעם לא היו להם מריבות על עבודות הבית.

"פגשתי אותה היום בספרייה," אמרה ענבר. "היא צעקה וזרקה ספרים. התלוננה שמישהו שינה את הסוף של השביעייה הסודית. אלה ספרים שקראתי עשרות פעמים כשהייתי בגיל שלה. הייתי תולעת ספרים לא קטנה בכלל."

אביתר הביט על הספרייה הגדושה בסלון וזקף את גבותיו. "לא שהיום חסרים לך."

"אז קראתי עוד יותר, לפעמים שני ספרים ביום," אמרה ענבר. "אף אחד לא שינה את אניד בלייטון."

אביתר העביר את אצבעותיו בזקנו הקצר ואמר, "קראתי משהו כזה היום בווינט."

"מה?"

"משהו על שיגעון של ילדים שהחליטו שהסוף של כל מיני אגדות השתנה. שזה כבר כמה ימים ככה."

"איזה מוזר," מלמלה ענבר. "על כמה ילדים דיברו?"

"הרבה," אמר אביתר. "היו אפילו ילדים שהתקשרו למשטרה." הוא אסף את הכלים המלוכלכים ולקח אותם לשטיפה במטבח.

"בא לך לראות סרט?" שאלה ענבר.

"כן, מזמן לא ראינו את הנסיכה הקסומה," אמר אביתר בקול רם מעל לשאון המים הזורמים בכיור.

"סבבה," אמרה ענבר, וחיברה את המחשב הנייד של אביתר לטלוויזיה. בזמן שאביתר סיים את שטיפת הכלים היא הכינה פופקורן ולא שכחה להביא גם חבילת טישו. היא תמיד בכתה בסוף, בקטע שבו הנסיך המפרדינק הורג את ווסטלי החלוש ואז את נורית.

•

בבוקר היא ירדה קומה ברגל והגיעה לדלתן של ליהי ורונית בדיוק כשזו נפתחה. ליהי המתולתלת יצאה החוצה, נופפה לענבר ביד שאחזה בשלט המכונית, וחלפה על פניה בדרכה אל המדרגות היורדות. אלמוג, שיערה אסוף לקוקו שחור כרגיל וילקוט בצבע ירוק זרחני לכתפיה, יצאה אחריה. היא הביטה בענבר, וחשפה מולה שיניים חשוקות. ענבר נרתעה מבלי משים. אלמוג דילגה במדרגות בעקבות אמה.

"מה קרה?" שאלה רונית, שהציצה מהפתח כשידה על הדלת, מוכנה לסגור אותה.

"הייתה בעיה בספרייה אתמול," אמרה ענבר. "רציתי לדבר על זה איתכן."

רונית נאנחה.

"היא זרקה ספרים על הרצפה ואמרה שהם מקולקלים," אמרה ענבר.

רונית הנהנה וסימנה לה בידה להיכנס. ענבר נכנסה. רונית כבר הייתה לבושה בחליפה, ותיק המסמכים השחור שלה היה מוכן על הכיסא. היא החוותה בידה למרכז הסלון, שם הרצפה הייתה מכוסה ספרי ילדים מושלכים בערבובייה, וג'ינג'ר, החתול הג'ינג'י השמנמן של המשפחה, נמנם על כמה מהם.

"היא נדבקה בשיגעון החדש של הילדים," אמרה. "היא הבטיחה לאסוף את הספרים אחרי הצהריים כשתחזור מבית הספר."

"היא עשתה את זה גם בספרייה אתמול. דאגתי," אמרה ענבר.

"כבר שלושה ימים כל הקבוצות מוצפות בזה. לא ראית?"

ענבר משכה בכתפיה. "אני סרבנית רשתות חברתיות," אמרה.

רונית חייכה חיוך עגום.

"כמה נזק היא גרמה בספרייה?"

"אני לא חושבת שמשהו ניזוק. הספרנית הייתה בעיקר מבוהלת מהצעקות שלה על זה שמישהו קלקל את הספרים."

"זה גם מה שהיא צעקה פה," אמרה רונית. היא ניגשה לעַרמה ושלפה ממנה את ההוביט.

"קראנו אותו יחד רק לפני חודש," אמרה, "והיא מתעקשת שמישהו החליף לו את הסוף." היא דפדפה בספר. "היא התחילה לבכות ואמרה שהדרקון לא טורף את הגמדים ובילבו לא מאבד את שפיותו. אבל קראתי את זה איתה רק לפני חודש!"

"אולי היא התבלבלה בגלל ההתחלה של שר הטבעות, אחרי שבילבו החלים?"

"את זה היא עוד לא קראה," אמרה רונית.

"וכל הילדים ככה? מה, הם משכנעים זה את זה בבית ספר?"

רונית משכה בכתפיה.

"לפי מה שאומרים, הם ממציאים סופים יצירתיים וחביבים, אבל..." היא החוותה שוב על ערֵמת הספרים הזרוקה, "זה מוגזם. לגמרי."

ענבר הסתכלה בשעונה. היא צריכה ללכת. הלקוחות מחכים.

"בהצלחה עם זה," אמרה, והלכה לדרכה.

הלקוחה הראשונה להיום הייתה שולה הקשישה. ענבר הייתה מגיעה אליה פעמיים בשבוע, כשלא הייתה מנקה ובימים שילדיה של שולה לא באו לבקר. שני החתולים של שולה החלו ליילל כבר כשענבר התקרבה, וגירדו בדלת. הם זיהו את צעדיה.

"שלום," אמרה שולה במאור פנים. ענבר ליטפה את שני החתולים השחורים, אחים שגדלו אצל שולה מאז שאמם סיימה להניק אותם בחצר הבניין, והיו כל כך דומים עד שאפשר היה להבחין ביניהם רק לפי צבע הקולר.

"קראת השבוע ספר מעניין?" שאלה שולה, כשענבר הלכה אל המרפסת.

ענבר לקחה שקית ואת הכף, התכופפה וגרפה את החול באחד הארגזים. בפעם הבאה היא תצטרך להחליף הכול.

"אני קוראת שוב את האוסף המלא של סיפורי שרלוק הולמס," אמרה ענבר בזמן שחיפשה בארגז את גושי הקקי.

"לאיזה סיפור הגעת?" שאלה שולה. עיניה של שולה בת השמונים ותשע כבר לא היו טובות כבעבר. היה לה קשה לקרוא, וענבר נהנתה לספר לה על הספרים שקראה.

"לאגודת אדומי השיער," אמרה ענבר. "יש שם בעל חנות משכון עם שיער אדום שעובד באגודה של אדומי שיער, ויש שוד," היא הזכירה לשולה את העלילה בזמן שעברה לארגז השני.

"רק הסוף," נאנחה ענבר, "הוא כבר פתר את התעלומה ועצר את השודדים, ואז הייתה רעידת אדמה, ומנהל הבנק נהרג וכל הכסף נקבר בלי שאפשר לחלץ אותו. זה היה מתסכל כל כך. אבל לפחות הוא פתר את

התעלומה. בדרך כלל הוא הרי נכשל בפתרון והרעים בורחים."

כשסיימה לנקות ישבה כרגיל לכוס תה עם שולה כדי לשוחח איתה על ספרים וללטף את החתולים. הן ישבו, כל אחת עם חתול בחיקה וספל תה בידה, ופטפטו על ספרים נוספים, כולל על ספר ששולה קראה בצעירותה וענבר הצליחה להחמיץ עד כה, "גאווה ודעה קדומה". היא תיארה אותו בצורה כל כך מעניינת, עד שענבר הזכירה לעצמה לחפש אותו סוף-סוף בספרייה.

"אבל הסוף מאוד עצוב ואכזרי," אמרה שולה, וחפנה את ידה של ענבר בין ידיה. "תתכונני לזה."

ענבר הנהנה בכובד ראש.

הלקוח הבא היה שיר כנען, על ארבעת חתוליו ושלושת ארגזי החול שלהם. הם תקשרו בפתקים. לענבר היה מפתח לדירת הגג הנאה שלו. ארבעת החתולים והכלב התחככו ברגליה כשבדקה שיש כסף בקופסת העץ הקבועה על השולחן הקטן בסלון. היה שם סכום כפול מהרגיל ופתק, "בבקשה תוציאי את גיזמו לטיול. אחזור היום מאוחר." גיזמו נבח.

ענבר נאנחה ובדקה ביומן. כן, היא תספיק. בדוחק. למה הוא לא היה יכול להתקשר אליה אתמול ולבקש? לפחות הוא שילם היטב.

היא ניקתה בזריזות את ארגזי החול של החתולים, בדקה שיש להם מספיק מים ואוכל ולקחה את הכלב לסיבוב קצר. כשהחזירה את הכלב ראתה דיסק ישן של הסרט "אלאדין" מונח על מכשיר ה-DVD העתיק של שיר. הדיסק נראה חבוט ומרוט, ונראה שצפו בו פעמים רבות. ענבר חייכה. היא ראתה את הסרט כילדה! ימים היא בכתה על גורלם המר של אלאדין שנכלא בכלוב ויסמין האומללה שאולצה להתחתן עם ג'פאר. דמעות עלו בעיניה.

הלקוחה האחרונה להיום הייתה עופרה לינדהדר מצהלה, שלחתול השמנמן שלה הייתה בעיית השתנה, ולכן היו לה בביתה הדו־קומתי שמונה ארגזי חול פזורים במקומות אסטרטגיים. גם ביום האחד בשבוע שבו האופר של הילדים נסעה לבקר את הוריה בצפון, חייבים לנקות אותם כי הם "הדיפו ריח"! ברור שעופרה, אשת החברה מטופחת הציפורניים, לא תיגע בארגזי חול. גם לא בעלה השופט. ובוודאי שלא ילדיה הרכים והעדינים שהגדול

בהם רק בן ארבע־עשרה. על ענבר הוטל לרוקן את החול המשומש מהשבוע שעבר, לשטוף את הארגזים ולמלא אותם בחול חדש. את כל השמונה, על אף שכמעט בכולם החול היה נקי.

עופרה תמיד עיגלה את התשלום כלפי מעלה בנדיבות, אבל ענבר לא הייתה בטוחה שהפטפוטים שלה באוזניה בזמן שעבדה באמת שווים את תוספת הכסף.

"כבר שלושה ימים הילדים מטריפים אותי," אמרה עופרה. היא נדבקה אל ענבר בשעה שזו נשאה את הארגז הראשון אל הדלת האחורית כדי לרוקן ממנו את החול בפח ולשטוף אותו.

"השיגעון של הילדים?" ניחשה ענבר.

"הם בוכים לי שהסרטים שלהם השתנו," אמרה עופרה. "שהיה להם סוף אחר. משגעים אותי, אני אומרת לך. מרגע שהם חוזרים מבית ספר ועד אמצע הלילה – מתלוננים על סרטים וסדרות בטלוויזיה. שון אפילו אמר לי שהסוף של משחק בפלייסטיישן שלו השתנה, ועכשיו הוא נגמר רע."

ענבר ניחשה שוב. "המשחק נתקע?"

"בדיוק מה שאני שאלתי אותו," אמרה עופרה. "הוא אמר לי שסרטון הסיום של אופק אפס שחר או שם מטופש אחר פתאום מראה סוף רע שהעולם נחרב בו למרות שהוא ניצח בקרב שצריך לנצח כדי להגיע לשם. ובפעם הקודמת שהוא עשה את זה היה סרטון אחר ושזה לא אפשרי."

ענבר חזרה הביתה כשראשה הומה מפטפוטים, סוחבת איתה שקית מלאה בחול חתולים, לכאורה משומש אך נקי לגמרי, אותו השאירה ליד הדלת של השכנים מהקומה הראשונה. הייתה להם חתולה בת חמש־עשרה שהם אימצו בימים טובים יותר מבחינה כלכלית, ושמרו עליה מכל משמר גם עכשיו, כששקעו בחובות. ענבר הביאה להם שקית חול מעופרה פעם בשבוע. עזרה קטנה.

נקישה עדינה בדלת. ענבר הרימה את ראשה מהספר שקראה וקמה לפתוח. אלמוג הקטנה עמדה בפתח, שלושה ספרים בידיה ומבטה מושפל.

"היי," אמרה ענבר.

"אמא שלחה אותי להחזיר לך את הספרים שלך," אמרה אלמוג והושיטה לענבר את שלושת ספרי נרניה הראשונים.

"שכחתי שהשאלתי לך אותם. את רוצה את ההמשכים?" שאלה ענבר.

"מצאתי אותם כשסידרתי את הספרים," אמרה אלמוג, עיניה עדיין מסתכלות על הרצפה.

"את השלכת את הספרים שלי?" קראה ענבר.

אלמוג הנהנה, מבוישת. "אמא אמרה לי להתנצל. סליחה."

ענבר בדקה את הספרים עם העטיפות המקוריות של הוצאת מרגנית מכל הכיוונים ואז חיבקה אותם, כאילו היא מנסה לנחם את הספרים האומללים שעברו התעללות קשה.

"הם בסדר," אמרה אלמוג.

ענבר נלחמה ברצון לצרוח על הילדה. זה הרי לא יעזור. ברור שהיא מנסה לשדר מצוקה כלשהי, ומנצלת את "השיגעון של הילדים" בשביל זה. אולי תנסה לחקור אותה בעדינות.

"אני מקבלת את ההתנצלות שלך. רוצה להיכנס?" ילדים לא תמיד מספרים להורים שלהם מה מטריד אותם, אבל לאנשים אחרים לפעמים כן.

אלמוג נכנסה לדירה. ענבר הניחה את ספרי נרניה המוכים על השולחן בסלון, ושתיהן התיישבו על הספה הסגולה.

"אלמוג, משהו מציק לך?" שאלה ענבר.

אלמוג בהתה בה בעיניים כהות רחבות כמעט בלי למצמץ.

"למה את משליכה ספרים על הרצפה?"

"כי הם מקולקלים!" הכריזה אלמוג.

ענבר ניסתה להישאר רגועה, "איך הם מקולקלים?"

"הסוף מקולקל!"

"שתינו יודעות שהספרים בסדר. יש משהו אחר שגורם לך להתנהג ככה. משהו בבית ספר?"

"זה לא הסוף הנכון!"

ענבר לקחה לידה את "האריה, המכשפה וארון הבגדים", דפדפה עד העמודים האחרונים ורפרפה עליהם. כן, אותו הסוף שהיה שם תמיד בכל עשרות הפעמים שקראה את הספר הזה - המלכים עוקבים אחרי האייל הלבן בבריחתם מנרניה הקופאת מחדש מאחוריהם, רק כדי לחזור לאנגליה ולגלות שהוריהם נהרגו בהפצצות על לונדון.

"אלמוג, קראתי את הספר הזה שוב ושוב. הפעם האחרונה הייתה לפני שנה. זה אותו סוף."

"זה סוף רע!" אמרה אלמוג.

אז זה העניין. ענבר שאפה עמוקות.

"בואי, אני אספר לך משהו שלומדים כשמתבגרים ומתחילים לעבוד," אמרה ענבר.

אלמוג שוב בהתה בה בעיניים רחבות. "מה?"

"החיים הם כמו ארגז חול של חתולים."

מצחה של אלמוג התקמט. "הארגז של ג'ינג'ר מסריח אם לא מנקים אותו."

"בדיוק. את מנקה אותו ואז הוא נקי, אבל לא משנה מה, הוא שוב מתלכלך."

"כי ג'ינג'ר מחרבן בו."

"סופו של הארגז תמיד רע, נכון? לא משנה כמה ננקה אותו, הוא ישוב ויתלכלך. יום אחד יגיע הרגע שבו הארגז יפסיק להתלכלך, אבל זה לא אומר שהסוף טוב. פשוט קרה דבר עוד יותר גרוע. ואז כל פעם שאת מסתכלת על הארגז הנקי את מתחילה לבכות..." עיניה התמלאו דמעות כשנזכרה בחורף, החתולה הלבנה והפרוותית דמוית גוש שלג רך, שהיא ירשה עם הדירה מסבתה ומתה בשנה שעברה. היא ניגבה את הדמעות מעיניה, וחשה את ידיה הקטנות של אלמוג נכרכות סביב גופה.

"סליחה," מלמלה, "נזכרתי בחורף."

"אני גם אהבתי את חורף," אמרה אלמוג. ליהי ורונית אימצו את ג'ינג'ר אחרי שחורף מתה והפסיקה להיכנס לדירתן מדי פעם.

"אז מה שאמרתי," היא המשיכה וניגבה שוב את עיניה, "זה שהחיים תמיד ייגמרו ברע. בגלל זה הסוף לפעמים רע. זה הגורל שלנו."

"אבל הסוף של הספר הזה לא היה רע! הוא היה טוב!" אמרה אלמוג. "הוא השתנה."

שוב הגיעו לשם. ענבר נשענה לאחור בייאוש.

"איך אתם לא זוכרים את הסוף של הספרים האלה?" שאלה אלמוג. "אף מבוגר לא זוכר! זה כבר כמה ימים ככה! הנה, תראי," היא הניפה את הנסיך כספיאן, "איך הספר הזה נגמר?"

"מה זאת אומרת?" שאלה ענבר, "מירז הורג את כספיאן, והילדים חוזרים הביתה."

"לא, פיטר מנצח בקרב עם מירז וכספיאן נהיה מלך!"

ענבר לקחה ממנה את הספר, דפדפה בו עד שהגיעה לקרב בין כספיאן לדודו והראתה לאלמוג ששמרה על פנים נחושים.

"אבל איך מתחיל המסע בדורך השחר?"

שאלות קלות. "אדמונד, לוסי ויוסטס נופלים לים של נרניה."

"ומי אוסף אותם מהים?"

"המלך כספי..." ענבר השתתקה. "רגע..." אמרה.

"את רואה?" קראה אלמוג וחייכה בניצחון, "אם הוא מת בספר השני, איך הוא חי בשלישי?"

"אסלן כנראה החזיר אותו לחיים," אמרה ענבר.

"זה לא כתוב בשום מקום! את המצאת את זה כדי להסביר את הסוף החדש. אבל עם הסוף הישן, לא היה צריך את זה בכלל!"

"אולי זה לא כתוב, אבל..." היא חשבה לרגע, "אני כן זכרתי את הסוף שכתוב בספר. שהיה אצלך עד עכשיו, אז לא הסתכלתי בו."

מצחה של אלמוג התקמט. "הזיכרון שלך מקולקל כמו הספר," פסקה.

"איך נגמר המסע בדורך השחר?" שאלה ענבר.

"הילדים חוזרים הביתה," אמרה אלמוג.

"רק יוסטס," אמרה ענבר, "אדמונד ולוסי מתים. רוצה שנבדוק מה כתוב?"

"יהיה כתוב מה שאמרת."

"ובאמת בספר הבא יוסטס הגיבור בלי אדמונד ולוסי."

"עוד לא קראתי את הספר הבא. וחוץ מזה אסלן אמר להם שהם לא יחזרו אז הם לא צריכים למות בשביל זה."

"אבל הם כן. זה קרע לי את הלב מחדש כל פעם שיוסטס בכה על הגופות שלהם."

"הוא לא!"

"את רוצה את הספר הבא?" שאלה ענבר, "אבל תבטיחי לי שלא תזרקי אותו על הרצפה."

"לא, אני לא רוצה!" אמרה אלמוג. קולה התרומם ועיניה התכווצו בזעם, "לא רוצה סיפורים עם סוף רע! וכל הסיפורים נהיו כאלה!" היא צעקה עכשיו. "למה לא נשאר אפילו סיפור אחד עם סוף טוב?"

"כי העולם מסריח כמו חרא של חתולים, וילדים צריכים ללמוד להתמודד עם זה!"

אלמוג שוב חשפה שיניים חשוקות ורצה החוצה מהדירה. היא אפילו לא טרחה לטרוק את הדלת בזעם.

ענבר נשארה לשבת על הספה. אז קמה ונגשה לספרייה שלה. האם באמת אין אף סיפור עם סוף טוב?

"מה את עושה?" אביתר נשמע נרעש. ענבר נשאה את עיניה בהפתעה. אביתר תמיד היה מופת של רוגע. הוא לא התרגש כשהתפוצץ צינור מים באמבטיה, והם נאלצו לגרוף המון מים החוצה בשתיים בלילה. גם לא כשלהקת מקקים ענקית החליטה לצאת מהביוב ולהפוך את הדירה לביתה הקבוע. ולא בהפסקת החשמל ההיא בת עשר השעות, כשהיה נדמה לענבר שתכולת הפריזר עומדת להתקלקל, והוא עזר לה לבשל מהר את כל האוכל הקפוא. גם כשנפלו טילים על תל־אביב הוא היה רגוע לחלוטין, והרגיע את כולם במפגש השכנים בחדר המדרגות.

אבל עכשיו הוא נראה לחוץ, מבטו מבוהל כשסרק את עֶרמות הספרים שהיו פזורים על השולחן והספות במקום להיות בספרייה. אביתר שנא אי־סדר.

"אני מחפשת ספר עם סוף טוב. חייב להיות משהו."

"מה?"

"דיברתי עם אלמוג היום," אמרה ענבר. "ניסיתי להבין למה היא משליכה ספרים על הרצפה, והיא הצליחה לערער אותי קצת. באמת אין שום ספר עם סוף טוב. אפילו לא אחד. אני מרגישה במעורפל שיש יצירות עם סוף טוב, אבל אני לא מצליחה להיזכר אפילו באחת."

"בטח שיש," אמר אביתר.

"איזו?"

"אה..." מצחו התקמט, "אה..." הוא גירד בראשו, "תני לי רגע..."

"קח חמישה. אני שוברת את הראש כבר שעתיים. אני מתחילה לחשוב שהיא צודקת. אין שום יצירה עם סוף טוב. ובסדרות לפעמים הסוף של ספר אחד סותר את ההתחלה של ספר אחר. ואני לא זוכרת שהיו סתירות כשקראתי אותם במקור. משהו מוזר נורא."

"הסיפור שאינו נגמר!" קרא אביתר בהתלהבות.

"פנטזיה נהרסת לנצח," אמרה ענבר.

"אבל בסטיאן מפסיק לחיות בעולמות דמיוניים."

"זה לא סוף טוב."

אביתר חזר לגרד בראשו. "זהבה ושלושת הדובים," הכריז.

"סוף טוב? הדובים אוכלים את זהבה."

"טוב לדובים."

ענבר העוותה מולו את פניה.

"מאיפה אני יודע? אני קורא ספר בפעם בשנה," הוא פנה והלך ממנה.

ענבר המשיכה לבדוק את הספרים שלה בזה אחר זה. נכון, השאיפה לסוף טוב היא מאפיין של הילדות, הרצון לפתרון קסום לכל הבעיות שלנו, וחיים מאושרים מכאן והלאה - פסיכולוגית הסבירה את זה היום בתוכנית רדיו שהיא שמעה באוטובוס בדרך מצהלה הביתה. כן, הילדים דורשים את זה וכניעה תלמד אותם שיעור לא טוב לחיים, אבל מצד שני, היא שאלה את עצמה, למה הם לא דרשו את זה בשבוע שעבר? ולמה אין אפילו יצירה אחת עם סוף טוב?

שעה מאוחר יותר אביתר יצא מחדרו והמבט שנעץ בה היה עוד יותר מזועזע. המצב בסלון רק החמיר, כשרוב הספרים היו מפוזרים בחוץ ורק שני מדפים עוד נשאו עליהם כותרים מבועתים מגורלם המתקרב.

"הגזמת לגמרי," הוא מלמל, הרים ספרים והחל להחזיר אותם למדפים.

"לא, אתה לא מסדר אותם נכון," אמרה ענבר.

"לא אכפת לי. תסדרי אותם איך שאת רוצה כשתחזרי לשפיות," הוא אמר, והמשיך לדחוף אותם למדפים ללא שום סדר ושיטה. ענבר התייאשה. ממילא זה היה חסר טעם. מהספרייה שלה לא תצמח הישועה.

כשחזרה למחרת מהלקוח האחרון מצאה את אלמוג יושבת על המדרגות בסמוך לדלת ביתה, ופניה חמוצים.

"למה את בחוץ?" שאלה.

"קרעתי ספר ואמא צעקה עליי, אז ברחתי החוצה," אמרה אלמוג.

"מה?" נבהלה ענבר.

"זה היה ספר ישן וקרוע גם ככה," אמרה אלמוג. "רציתי לראות מה יקרה אם אני אקרע את החלק של הסוף שהשתנה. לראות אם הסוף החדש שיוצא שוב ישתנה כמו הסוף המקורי."

"רוצה לעלות אליי?" שאלה ענבר.

אלמוג הנהנה. ענבר שלפה את הטלפון שלה, ושלחה מסרון לליהי ורונית שהיא לוקחת את אלמוג אליה.

'תודה, אני שמחה שאת משגיחה עליה', הגיעה התשובה מליהי.

שתיהן עלו לדירה של ענבר, ואלמוג התיישבה על הספה באותם פנים חמוצים. ענבר הניחה את הטלפון שלה על השולחן, ותהתה אם לשים סרט בשביל אלמוג. היא הביאה את המחשב של אביתר כדי לחבר אותו לטלוויזיה אבל נמלכה בדעתה, והניחה אותו על כיסא. אלמוג מצוברחת מסופים רעים, אז מה יעזור סרט עם סוף רע? במקום זה הלכה למטבח, מזגה לימונדה מהבקבוק במקרר והביאה לאלמוג.

אלמוג הצביעה על הספרייה המבולגנת ואמרה, "זה לא נראה ככה אתמול."

"נכון," הסכימה ענבר. "אחרי השיחה שלנו עברתי על כל הספרים. באמת לא היה אפילו ספר אחד עם סוף טוב. ויש באמת סתירות בסדרות. ואני לא זוכרת שהיו סתירות פעם."

פניה של אלמוג אורו. "אמרתי לך!" אמרה.

ענבר נשכה קלות את אצבעה, מהרהרת.

"אז את מאמינה לי?" שאלה אלמוג, הניחה את הכוס והתייצבה מולה. "אם כן, את המבוגרת הראשונה בכל העולם שמאמינה!"

"בואי ננסה משהו," אמרה ענבר. היא פתחה את השידה בה שמרה חפצים נחוצים והוציאה מחברת ועט.

"מה את רוצה לעשות?"

"לכתוב סיפור עם סוף טוב. כמה זה קשה?"

היא התיישבה ליד השולחן ופתחה את המחברת. "מה נכתוב?" שאלה.

אלמוג חייכה והתיישבה לידה. "תכתבי על ילדים שיוצאים להרפתקה ומצליחים!" אמרה.

ענבר ניסתה להתחבר לעצמה התיכוניסטית, שישבה והשתעשעה בכתיבת סיפורים ששמרה לאחר מכן במגֵרה ולא הראתה לאיש. הסיפורים ההם היו בדרך כלל על נערה יפה וביישנית שמתאהבת בילד הכי מקובל בכיתה, אבל הוא יוצא עם מלכת הכיתה הסנובית כי זה מה שמצפים ממנו כל הילדים. אבל במסיבה או בטיול השנתי או כששניהם מדריכים באותו גדוד בצופים הם אוחזים ידיים ומסתכלים זה בעיניה של זו, והוא מתוודה שתמיד אהב אותה מרחוק ולא העז לומר לה. ואיך הם נגמרו? נדמה היה

לה שבאחד מהם שני האוהבים נסעו לטייל במדבר ונהרגו בנפילה מצוק. ובסיפור אחר הנערה נופלת קורבן לשודדים והנער, שמנסה להציל אותה, נהרג בקטטה, והיא נותרת לבדה. ובסיפור שלישי הוריה של הנערה שלא מרוצים מהקשר מחליטים לעבור לחוץ לארץ כדי להפריד בין האוהבים. באמת כך היא סיימה את כולם? אפילו באחד הם לא הופכים לחברים? היא כמעט קמה לחפש את הסיפורים הישנים, אבל אלמוג אמרה, "נו..."

ענבר התעשתה. היא כתבה כמה פסקאות על שלושה ילדים שרודפים אחרי אדם שחטף תיק מקשישה לתוך בית מסתורי.

"בבית יש רוח רפאים," אמרה אלמוג, ועיניה ברקו. ענבר כתבה על רוח הרפאים שמסתערת על השודד שזועק ומפיל את התיק. ואז הילדה שבחבורה חוטפת את התיק, ושלושתם בורחים מהבית ומחזירים את התיק לקשישה. ואז כתבה "הסוף!"

"עשינו את זה," אמרה. "כתבנו סיפור עם סוף טוב."

אלמוג הניפה את ידה, והן החליקו כפות ידיים.

"נכון שזה יותר כיף ככה?" שאלה. הן קראו שוב ביחד את הסיפור הקצר שלהן. אבל כשהגיעו לסוף נשימתה של ענבר נעתקה. עכשיו היה כתוב שם בכתב ידה שהילדים מוצאים את הקשישה מתה, אחרי שנפלה על הכביש. אבל היא לא כתבה את זה ככה.

"זה השתנה!" אמרה אלמוג.

"נכון," אמרה ענבר. "זה לא היה ככה. אני..." והיא השתתקה כי עכשיו לא הייתה בטוחה מה באמת כתבה.

"הם החזירו לה את התיק והיא אמרה להם תודה. אני ראיתי שכתבת את זה."

"את בטוחה?" שאלה ענבר. "זה הרי הגיוני שהיא נפלה כשהשודד חטף ממנה את התיק, לא?"

"לא, ענבר, הזיכרון שלך משתנה גם!" אמרה אלמוג. "זה לא היה כתוב. בעצמי ראיתי."

משהו משנה לה את הזיכרון? ענבר הסתכלה סביב. איש לא היה איתן בבית.

"בואי ננסה שוב," אמרה אלמוג. "אולי נראה את זה משתנה. תכתבי סיפור אחר."

ענבר הפכה את הדף והחליטה לחזור לסיפורי הנעורים שלה. היא כתבה

על ילד שקוטף פרח, ומגיש אותו לילדה שהוא אוהב, והם אוחזים ידיים ומחייכים.

"זה משעמם," אמרה אלמוג, ולקחה את העט שענבר הניחה.

"אבל הסוף טוב," אמרה ענבר. היו רק ארבעה משפטים בסיפור. מבט אחד הקיף את כולם. ענבר ניסתה לשנן לעצמה את המשפטים. בייחוד את האחרון, כשהם מסתכלים זה בעיניה של זו ומחייכים. ואז היא מצמצה וראתה משפט נוסף בכתב ידה שבו הילדה מפתחת אלרגיה חמורה לפרח ומפונה לבית החולים.

"זה שוב השתנה," אמרה אלמוג. "מצמצתי וזה השתנה."

"מצמצנו ביחד?" שאלה ענבר. שוב היא לא הייתה בטוחה מה היה הסוף המקורי.

"יש משפט חדש," אמרה אלמוג.

"אני לא כתבתי את זה?"

"לא! זה נגמר כשהם מחייכים. את לא כתבת את המשפט הזה. לא יכולת." היא הניפה את העט וקראה, "אני החזקתי את העט!"

ענבר נרעדה. "מה קורה פה?"

"זה מה שקרה לכל הספרים והסרטים!" אמרה אלמוג. "וגם הזיכרון של המבוגרים שמשתנה. הנה, זה קרה לך ממש עכשיו." היא הביטה בה בעיניים גדולות ורחבות, וענבר הרגישה את האימה משתלטת עליה. משהו שינה את הסיפורים שכתבה. משהו משנה את הזיכרון שלה. מה עוד הוא יכול לשנות?

"רגע, צריך לנסות אחרת," אמרה אלמוג. "אני כבר חוזרת."

היא רצה החוצה מהדירה וענבר ישבה ובהתה בקיר, ולא זזה ממקומה עד שאלמוג חזרה ובידיה קופסת פלסטיק.

"הנה, אלה האותיות שלמדתי לקרוא איתן," אמרה. היא שפכה את תוכן הקופסה על השולחן, ואותיות עץ גלשו החוצה.

"המון אותיות," אמרה ענבר.

"אהבתי אותן, אז אמא ואמא קנו כמה קופסאות," אמרה אלמוג.

בזריזות היא בררה אותיות, וסידרה אותן לפי הסיפור על הילד והפרח ללא המשפט האחרון. הסיפור נגמר כשהם אוחזים ידיים ומחייכים. וזה באמת היה סוף הולם יותר.

"תסתכלי על זה בלי למצמץ," היא הורתה לענבר, וגרפה את כל האותיות

העודפות בחזרה אל הקופסה. היא הניחה את הקופסה בצד והתיישבה ליד ענבר. ואז הניחה את המחברת הסגורה בקצה המשפט האחרון כדי שלא יוכלו להתווסף שם אותיות, והניחה את שתי כפות ידיה על המילים האחרונות, כך שכיסו חצי מהן. עדיין אפשר היה לראות מה כתוב.

"אני אחזיק אותן כדי שלא יוכלו לזוז," אמרה. "עכשיו נחכה שזה ישתנה. בואי נעצום שתינו עיניים לרגע, שזה יהיה ביחד."

ענבר עצמה את עיניה ושמעה את אלמוג קוראת בקול. היא פקחה את עיניה. האותיות מתחת לידה של אלמוג היו עקומות.

"זה זז מתחת ליד שלי," אמרה אלמוג.

"את בטוחה שלא הזזת את היד?"

"לא, זה זז לבד ואני תפסתי את זה." אלמוג הרימה את ידה בזהירות וסידרה את האותיות במקומן.

עכשיו גם ענבר הניחה את ידה על מילים. הן כיסו ביחד חמש מילים.

"עצמי עיניים," אמרה, ועצמה את עיניה.

האותיות זזו מתחת לידה, והיא פקחה את עיניה.

"הרגשתי את זה," אמרה.

"זה משתנה כשלא מסתכלים," אמרה אלמוג. "בואי נישאר עם עיניים עצומות ונחזיק את זה בכוח. נראה מה קורה."

"בסדר." ענבר שוב עצמה את עיניה. האותיות זזו, והיא אימצה את שריריה כדי לא להניח להן לזוז. לזמן מה התחולל מאבק של ממש בינה לבין האותיות.

"הן ברחו לי," קראה אלמוג. ענבר פקחה את עיניה. האותיות שנגלו כשאלמוג הרימה את ידיה נחו בערבובייה. אותיות חדשות התווספו בהמשך המילים שענבר אחזה, דוחקות את המחברת החוסמת.

"מאיפה אלה באו?" שאלה.

"מהקופסה. או שהופיעו משום מקום," אמרה אלמוג.

האותיות החדשות התחילו לייצר את המשפט, "ואז הם -" ולא יותר. ענבר הרגישה שמספיק לה. היא קמה והתרחקה מהשולחן.

"בואי נברח מפה," אמרה.

"מה הטעם?" שאלה אלמוג, שנראתה נלהבת בהרבה מענבר המפוחדת.

"זה זז לבד."

"זה אותו דבר בכל העולם. אנחנו צריכות לצלם את זה ואז נוכל להראות

לכולם. תביאי את הטלפון שלך."

"אלמוג, האותיות זזות מעצמן. מישהו עושה את זה."

"הוא עושה את זה בכל העולם כבר כמה ימים. אם הוא היה רוצה לעשות לנו משהו הוא כבר היה עושה את זה. תביאי את הטלפון, אני אצלם."

"לא, תתרחקי משם."

"אני אקרא לאמא, שהיא תראה את זה גם," אמרה אלמוג. "תנסי לא לשכוח שזה השתנה עד שאני אחזור עם אמא."

היא הלכה אל הדלת וענבר הבינה שהיא זוכרת הפעם. זוכרת את הסוף המקורי של סיפור האותיות. הסוף שבו הנער והנערה אחזו ידיים וחייכו. היא זכרה את הסוף המקורי של הסיפורים שלה מהתיכון. הנער והנערה תמיד הפכו לחברים. והסוף של הנסיך כספיאן. ושל ספרי אניד בלייטון.

"אני זוכרת," היא אמרה.

אלמוג הסתובבה אליה.

"את הסופים הנכונים של הספרים והסרטים," המשיכה ענבר. "הכול חזר אליי עכשיו."

אלמוג חייכה ומחאה כפיים. "הסרנו ממך את הכישוף!" קראה. "עכשיו נעשה אותו דבר לאמא ואמא, ואחר כך למורה שלי בכיתה ולספרניות בספרייה."

"כישוף?" מלמלה ענבר. אלמוג פנתה אל הדלת ולחצה על הידית. הדלת נותרה סגורה. אלמוג טלטלה את הידית בזעם. ענבר זכרה שאלמוג נכנסה קודם עם קופסת האותיות ולא נעלה אחריה. היא התקרבה גם היא וניסתה לשווא לפתוח את הדלת.

"הדלת נתקעה," אמרה. היא לחצה על הידית ומשכה בכל כוחה. ואז לקחה את צרור המפתחות שלה וניסתה לפתוח בעזרת המפתח. הוא לא הסתובב.

"שברתי את הדלת?" שאלה אלמוג בבהלה.

"לא, זה קורה לפעמים שהמנגנון נתקע," אמרה ענבר, אבל חשה את האימה מזדחלת לליבה. הדלת נתקעה בדיוק עכשיו? כולאת אותן באותו חלל עם האותיות שנעות מעצמן?

"איך נצא?"

"אני אזעיק פורץ," אמרה ענבר. איפה הטלפון שלה?

"אפשר להזעיק פורצים?" התלהבה אלמוג, "והם באים עם כובע גרב

ומתחבאים מהמשטרה, ואז אחרי שהם פורצים את הדלת הם מנסים לגנוב לך כסף, ואז המשטרה באה ועוצרת אותם?"

"מה?" ענבר התבלבלה. "לא, זה מקצוע לגיטימי. יבוא פורץ, יחלץ אותנו, יתקין מנעול חדש ואני אשלם לו על העבודה שביקשתי ממנו לעשות." היא לקחה את הטלפון וחיפשה אחרי מספר של פורץ. היא לא הייתה מיומנת בחיפושים בטלפון. היא הקלידה את המילה "פורץ" בחלונית וקיבלה שלל תוצאות. למי מכולם להתקשר? היא בחרה אתר אקראי והטלפון החשיך מול עיניה.

"אוי לא," אמרה, וניסתה לכבות ולהדליק את המכשיר. ואז לחבוט בו.

"מה קרה?" שאלה אלמוג.

"הטלפון הפסיק לעבוד."

עיניה של אלמוג התרחבו. "בואי נצא מהחלון."

"השתגעת? אנחנו בקומה חמישית!"

"נשתלשל בחבלים שנכין מסדינים!" למראה הבעתה של ענבר היא הוסיפה, "אבל אפשר לצעוק מהחלון?"

"כן, זה רעיון יותר טוב," אמרה ענבר, אך גילתה שגם החלון לא נפתח. היא משכה ומשכה והוא לא זז. לא היה ספק עכשיו שמשהו כולא אותן שם. היא הייתה נחושה בדעתה לקרוא לעזרה, והרימה כיסא.

"אלמוג, זוזי אחורה," הורתה והניפה את הכיסא. אך לפני שהספיקה להכות בחלון ראתה משהו מתקרב בחוץ, מעין ערפל שחור, שט באוויר לעברה. היא נסוגה לאחור והורידה את הכיסא, לא ידעה איפה אפשר להסתתר מפני הדבר הזה. אלמוג פלטה קריאת בהלה מאחוריה. ברגע שהערפל נגע בחלון, הוא נפתח לרווחה. הערפל זרם פנימה כמו עשן הנישא על רוח והתעצב מול עיניה לדמות כמו אנושית.

ענבר הרגישה את ידיה של אלמוג מחבקות את בטנה, מזכירות לה שיש כאן ילדה להגן עליה. היא לא יכולה לברוח אל מאחורי הספה כשהיא מייבבת כמו שרצתה לעשות. הערפל הלך והתגבש, עד שנראה כמו אדם, כהה ומסתורי, עם שיער גלי שחור ארוך, חליפה כהה מיושנת ומבע מיוסר בעיניו האפלות.

"מי מכן התעסקה עם הכישוף שלי?" שאל, קולו נמוך וחודר.

ענבר הזכירה לעצמה שאסור לה לברוח לתוך ארון ולהסתגר בפנים.

"מי אתה?" שאלה. קולה רעד.

איש הערפל הלך סביבה והביט בשולחן. אלמוג חגה מצידה השני, כשהיא מקפידה עדיין להסתתר מאחוריה. ענבר פנתה לעברו.

"אתה בבית שלי. אמור לי מי אתה," אמרה. הפעם קולה לא רעד.

איש הערפל הרים את אחת מאותיות העץ ובהה בה. הבעתו המיוסרת לבשה תימהון.

"יפה," אמר. "לא התכוננתי לתכסיס הזה." הוא העיף בה מבט. "שמי אָטְרוּאֶל. האם את מרוצה, בעלת הבית?" הוסיף.

"לא," אמרה ענבר. "אני דורשת שתפתח את הדלת ותיתן לנו לצאת."

אלמוג אמרה מאחוריה בהתרסה, "ושתחזיר את כל הסופים הנכונים של הספרים."

איש הערפל נע לימין ולכסן את מבטו. ידיה של אלמוג התהדקו סביב גופה של ענבר.

"אל תפחיד את הילדה!" אמרה ענבר. היא החלה לכעוס.

"הילדים. לא הצלחתי עם הילדים," אמר איש הערפל, "המוח שלהם גמיש והוא הדף אותי. אבל אז הבנתי שעדיף ככה. הם יכעסו, ואיש לא יאמין להם. ובסוף הם יפסיקו לרצות סיפורים."

"אנחנו לא נפסיק לרצות סיפורים," צעקה אלמוג, "אבל אנחנו לא רוצים את הסופים שלך!"

"אני יודע שאתם לא רוצים את מה שאני כותב. בגלל זה עשיתי את כל זה!" הוא החווה על הספרייה.

"אבל למה?" שאלה ענבר.

הפנים המיוסרים זעמו מולה. "בגללכם! לא קיבלתם אותי."

"מי לא קיבל אותך?"

"האוניברסיטה," אמר איש הערפל.

"מה?"

"החוג לכתיבה יוצרת. שלחו לי מכתב דחייה. כתבו שהיצירה שלי בוסרית ולא בשלה ולנסות שוב בשנה הבאה. איך הם מעזים לדחות אותי!"

ענבר הניחה יד על מצחה. "לא הבנתי. אתה רוצה להיות סופר?"

"אז ניסיתי להתקבל לסדנת כתיבה של סופר שכתב רבי מכר," איש הערפל פסע צעד אחד לכיוונה. "שלחתי דוגמת כתיבה והוא השיב שאין במילים שלי רגש!"

ענבר חשבה שהיא חולמת.

"איך הם מעזים?" הטיח בה איש הערפל, כאילו היא עצמה אשמה בצרותיו.

"אני לא יודעת. אף פעם לא ניסיתי להתקבל לסדנת כתיבה," אמרה ענבר.

"ואז רציתי ללכת לקבוצת כתיבה של סופר שהוציא ספר בהוצאה עצמית," לחש איש הערפל. הוא המשיך להתקרב אליה. "וזה לא היה ספר *טוב* בהוצאה עצמית. זה היה אחד הגרועים. ידעתי שאין לו דבר ללמד אותי. רק יומרה חסרת כיסוי. אבל חשבתי שאולי שם אמצא חברה ליצירה שלי. וגם הוא..." פניו הכהים לבשו צבע כחול כהה, "אחרי שני שיעורים הוא אמר לי שאני לא מתאים לכתיבה. שעדיף שלא אכתוב יותר לעולם. איזו חוצפה מצד אדם עלוב לדבר ככה אל אַסְטַרִי!" הוא כבר היה קרוב אליה הרבה יותר מהרצוי, אבל היא לא יכלה לסגת עוד בלי לרמוס את אלמוג שהסתתרה מאחוריה. נדף ממנו ריח של קלף חרוך.

קולה רעד שוב כשאמרה, "אולי הוא לא ידע שהוא מדבר עם, אה... מה שאמרת..."

"אז עכשיו כולם רואים למה אני מסוגל," המשיך איש הערפל. "הסופים החדשים שלי מכים בכולם!"

"הם לא כאלה מוצלחים," אמרה אלמוג מאחוריה.

"מה אמרת, ילדה?" אמר איש הערפל.

"הם לא קשורים לסיפורים. הם סתם," אמרה אלמוג, "ואם יש סדרה, אז הם סותרים את מה שקורה אחר כך. אתה לא יודע לבחור סוף מתאים."

עכשיו לא רק פניו זרחו בכחול, אלא כל גופו.

"הסופים החדשים שלי מצוינים," אמר איש הערפל בקול רם. "אל תגידי עליהם שום דבר רע!"

"אני אגיד עליהם מה שאני רוצה," קראה אלמוג. "הם סופים מחורבנים!"

הכחול שלו הפך בהיר עוד יותר. ענבר רק יכלה לדמיין מה יצור שיכול לכשף את כל האנשים והיצירות בעולם מסוגל לעשות לאלמוג וידעה שהיא חייבת להרגיע אותו, לחזק את האגו השברירי שלו.

"תשמע, מר... אה..." היא שכחה את שמו.

"אָטְרוּאֶל," אמר האיש.

"אטרואל," אמרה ענבר. "גם אני כתבתי פעם סיפורים. ולא הראיתי אותם לאף אחד. תעזוב את האנשים העלובים שלא יודעים להעריך אותך.

הם לא שווים את הזעם שלך."

הוא הביט בה כעת בעניין. היא מיהרה להמשיך. "אולי תראה לי את הסיפורים שלך ואני אראה לך את שלי ונייסד קבוצת כתיבה של שנינו? אנשים יצטרפו אלינו ונוכל ליצור ביחד, ולהשתפר ולתרגל."

הכחול דהה.

"כתבת סיפורים?" הוא שאל.

"לא הראיתי אותם לאיש. אני מוכנה להראות לך אותם."

מבעו המיוסר הפך מרוכז, והוא אמר, "סיפורים נחמדים כתבת. תמימים. נעריים."

"איך אתה... אתה קורא מחשבות?"

"כשאני רוצה," הוא השיב. "אז הנערה הביישנית שמתאהבת בנער החתיך? זאת את?"

"הייתי בת ארבע־עשרה," אמרה ענבר.

"ומי היה הנער החתיך?"

"הוא לא היה באמת. המצאתי אותו," ענבר חשה את פניה מתחממים. היא מיהרה לחזור לנושא השיחה. "ואני מציעה לך את מה שרצית. עזוב את העולם במנוחה, ונכתוב ביחד ונתרגל ונשתפר ותוכל להיות סופר. אתה לא רוצה סוף טוב למסע שלך?" שאלה ענבר.

"את יודעת שאין דבר כזה סוף טוב. יש רק סוף אחד באופק. בשבילכם לפחות."

"והדרך לשם רצופה סופים טובים קטנים. למה לזלזל בהם?"

אטרואל הטיח בה, "כי הם שקר!"

ענבר חשבה במהירות. זה נראה כאילו הוא מוכן לפתח איתה שיחה. היצור הזה, מה שלא יהיה, חזק עד אימה, אבל הוא רוצה לדבר עם מישהו. אולי היא תנצל את זה כדי לחלץ את אלמוג מהמקום.

"אולי נדבר על זה בישיבה?" הציעה. "אני אכין קפה, אם אתה אוהב. אולי אתה מעדיף תה?"

נראה שהיא בלבלה אותו. "תה?" שאל.

"רק תפתח קודם את הדלת, ותן לילדה ללכת, בסדר? זו לא שיחה לגיל שלה. ואז נכין שתייה לשנינו. יש לי הרבה אפשרויות." היא חייכה אליו.

"הילדה? ללכת?" הוא שוב לכסן את מבטו כדי להביט באלמוג. "לא," אמר, "היא שברה את הכישוף שלי. אני צריך לבדוק אותה, לגלות איך היא

עשתה את זה."

ענבר הרגישה את הפחד המודחק מנסה להתפרץ, "מה... מה..." היא בקושי הצליחה לדבר, "מה... אה... כוללת... אה... הבדיקה?"

"אני עוד לא יודע בעצמי," אמר אטרואל, "אבל לפני זה אני רוצה להמשיך את השיחה שלנו. ילדה, לכי שבי ליד השולחן, ואני ואמא שלך נשוחח."

"היא לא אמא שלי," אמרה אלמוג.

"לא?" צליל קולו של אטרואל נשמע מופתע. "אז למה היא מגוננת עלייך?"

"כי היא ילדה!" אמרה ענבר, מתחילה לכעוס. "צריך עוד סיבה? מה אתה רוצה מאיתנו, יצור מוזר?"

"רק לדעת איך שברתן את הכישוף. את זוכרת את הסופים המקוריים. הפכת חסינה בפניי. זה לא היה אמור לקרות. אני צריך להתאים את הכישוף שלי גם לבני אדם כמותכן, לפני שזה יקרה לעוד אנשים, וכל התוכנית שלי תתפוגג."

"ומה התוכנית שלך?" שאלה ענבר.

"את לא מבינה? לא ראית איך הילדים מגיבים?"

"הם כועסים," אמרה ענבר. "הם משחיתים ספרים. הם לא רוצים יותר לקרוא."

"בדיוק," אמר אטרואל.

"אתה רוצה שכולם יפסיקו לקרוא? וליצור?"

"אם אני לא אצור, אף אחד לא יעשה את זה."

"מה? כי דחו אותך מקבוצת הכתיבה?" היא עצרה את עצמה ברגע האחרון מלומר שהוא מתנהג כמו ילד בן שנתיים בהתקף זעם, כי חששה להחמיר את המצב. פעוט עם הכוח לכשף את כל העולם.

"הם בקושי נתנו לי הזדמנות!"

אלמוג נשלחה לשבת ליד השולחן ולשחק עם אותיות העץ, וענבר הראתה לאטרואל את מבחר התיונים שלה, אחרי שנזכר שטעם קפה בסדנת הכתיבה ולא חיבב אותו.

"אולי בגלל זה הוא לא רצה שאמשיך לבוא לשיעורים?" הוא תהה בקול רם.

"אולי הוא חשש כי אתה לא נראה מאוד אנושי," אמרה ענבר.

"אני יכול להיראות יותר אנושי אם אני רוצה," אמר אטרואל. "עכשיו קשה לי כי אני מחזיק את הכישוף על כל העולם. זה לא קל."

הוא עמד בגבו אל אלמוג, אך ענבר ראתה את אוזניה של הילדה מזדקפות, והיא נעצה בהם מבט ערמומי. אלמוג סימנה משהו בידה, והלכה על קצות אצבעותיה להביא את המחשב הנייד של אביתר שנותר זנוח על הכיסא. אולי היא מבקשת ממנה להעסיק את האיש המוזר בזמן שהיא מזעיקה עזרה? ענבר פתחה את תיבת התיונים שלה, הזמינה את אטרואל לבחור אחד, ושפתה את הקומקום על האש.

"מזמן לא ראיתי כזה שלא מחובר לחשמל," אמר אטרואל.

"כן, הוא היה של סבתא שלי."

אטרואל שלף תיון סגול. "מה זה?"

"תה אוכמניות. ניסית פעם?"

"לא."

הקומקום שרק. ענבר מזגה מים רותחים לשני ספלים, והניחה אותם זה מול זה על שולחן המטבח הקטן. היא הקפידה להתיישב מול אלמוג כדי שאטרואל יתיישב בגבו אליה ולא יראה מה היא עושה עם המחשב של אביתר.

"זה טעים ככה," אמרה, "אבל אם לא ימצא חן בעיניך אפשר להוסיף סוכר."

"את מאוד נחמדה," אמר אטרואל, "למה?"

"אף פעם לא פגשתי מישהו כמוך," אמרה ענבר. היא דיברה לאט והשתהתה בין המשפטים, לתת לאלמוג את הזמן הנחוץ למה שהיא עושה שם. "ואני באמת רוצה להבין למה אתה עושה את מה שאתה עושה."

"בני אדם פגעו בי ובני אדם ישלמו על זה!" סינן אטרואל. הוא טעם מהתה. "טעים מאוד," הוסיף.

עוד דרך למשוך זמן עלתה בדעתה של ענבר. "נזכרתי מה הולך הכי טוב עם התה הזה," אמרה וקמה.

"מה?"

"עוגיות שהכנתי בעצמי."

מבטו היה נעוץ בה בציפייה, והיא עלתה על שרפרף כדי להוריד את צלוחית העוגיות היפה של סבתא מהמדף העליון, ומילאה אותה בקפידה

בעוגיות הלימון שהכינה שלשום.

היא חייכה והציבה את צלוחית העוגיות ביניהם. "זה מתכון של סבתא שלי," אמרה.

אטרואל טעם עוגייה.

"אני מבין למה את מתכוונת. זה באמת טעם משלים לתה," אמר.

"התכבד בבקשה בעוד עוגיות, הן יגרמו לך להרגיש טוב יותר," אמרה ענבר.

אטרואל אמנם נטל עוגייה נוספת, אבל אמר, "איך העוגייה שלך אמורה להקהות את העלבון שגרמו לי אנשים אחרים?"

ענבר נטלה עוגייה אחת בעצמה. "אני מבינה אותך. גם אני הייתי נעלבת מיחס כזה. אבל אלה רק כמה אנשים טיפשים. אני יכולה לראות שאתה רגיש ובטוחה שאם תתמיד תשתפר בכתיבה. שקלת את הרעיון שהצעתי, שנייסד קבוצת כתיבה משלנו?"

"הרעיון מוצא חן בעיניי," אמר אטרואל, "אבל זה לא במקום מה שאני עושה. הסופים הטובים הם אשליה. דרך של אנשים לנחם את עצמם."

"למה אתה מתכוון?"

"זה הטריד אותי כבר מזמן, ההתלהבות של בני האדם מסופים טובים. זו גם הסיבה שרציתי לנסות את כוחי בכתיבה בעצמי. להבין למה אתם מתכחשים לסוף הבלתי נמנע." הוא שוב הביט בה במבט המרוכז מקודם. "את, למשל. סבתך מתה, ואז החתולה שלך, ומאז את לא עושה כלום, רק מדחיקה את הסוף."

"מה?" ענבר הופתעה מכיוון השיחה החדש. "יש לי עסק. אני עובדת."

"את מנקה ארגזים של חתולים."

"ומה רע בזה? אנשים משלמים."

"ואז את חוזרת הביתה וקוראת ספרים או רואה סרטים עם השותף שלך או נפגשת עם חברות. וזהו."

"מה זה עניינך איך אני מעבירה את חיי?"

"אני לא מעביר עלייך ביקורת," אמר אטרואל. "אני מעריץ אותך."

ענבר לטשה בו את מבטה.

הוא המשיך, "את מבינה שאין תכלית. הסוף רע ובלתי נמנע. לא משנה מה תעשי, הוא יגיע - לאהובייך, אלייך. אז בשביל מה להתאמץ כדי להשיג את מה שממילא יאבד?"

"אז מה אתה אומר? שכולנו צריכים להתאבד?"

הוא משך בכתפיו, ואכל עוגייה נוספת. "אני אומר שהכול חסר משמעות. שום דבר לא חשוב."

"חוץ ממה שנוגע אליך," אמרה ענבר ולגמה מהתה שלה, "אתה מעניש את כל האנושות רק כי כמה אנשים בודדים העליבו אותך."

היא העיפה מבט מהיר מאחוריו. אלמוג הקלידה על המחשב, וענבר עשתה כל שביכולתה להתעלם ממנה. היצור הזה קורא מחשבות. היא חייבת להתרכז בשיחה.

"אני לא בן אדם. אין לפניי סוף בלתי נמנע."

"באמת?" עכשיו היא התעניינה בכנות, "אתם חיים לנצח?"

"המוות עבורנו הוא לא ודאי כעבור פרק זמן מסוים מהיוולדנו כמו אצלכם," אמר אטרואל.

"מה אתה? מאיפה אתה בא?"

"אני בא ממישור האַסְטַר," אמר אטרואל, "זה מקום נפלא וקסום. התרצי לראות אותו?"

"אולי. למה אתה מציע לי?"

"את מוצאת חן בעיני, ומכינה תה ועוגיות טעימים," הוא לגם את שארית התה שלו.

ספרי נרניה עלו בדעתה והיא שאלה, "הזמן עובר שם כמו פה?"

"כן."

"ואיך מגיעים לשם?"

"את לא יכולה לעשות זאת בכוחות עצמך. אני יכול לקחת אותך לשם. יש לי בית גדול ויפה."

ענבר הרגישה צמרמורת עוברת בה.

"ואיך חוזרים?" שאלה.

"לא חוזרים. אי־אפשר להביא לשם בני אדם ולהניח להם לחזור עם סיפורים."

שוב עברה בה צמרמורת. "אז אתה מציע לי לעבור לגור אצלך בבית לתמיד?"

"את לא תהיי הראשונה."

"אני מוותרת," אמרה ענבר, אך דימתה ששערותיה סומרות. מה אם הוא ייקח אותה איתו נגד רצונה?

"חבל," אמר אטרואל, "יהיה יותר קל לכתוב ביחד שם."

"אבל כאן אפשר יהיה למצוא עוד אנשים שישתתפו בקבוצה," אמרה ענבר.

"זה נכון," הוא הסכים, ונעץ את מבטו בספל התה הריק. ענבר תהתה אם להציע לו עוד תה, אך ההצעה שלו שתעבור לגור אצלו העידה שכבר הייתה נחמדה מדי. היא לא רצתה להעלות עוד רעיונות במוחו.

"אבל לפני שאנחנו מקימים קבוצת כתיבה, תצטרך לבטל את מה שעשית לעולם," אמרה.

הוא נשא את עיניו ואמר, "לא. טוב יותר בשבילכם שתפסיקו לקוות לסוף טוב למסע שלכם. אתם משלים את עצמכם, חיים בעולם של דמיון במקום להתמודד עם המציאות המרה."

"המציאות לא תמיד מרה," אמרה ענבר.

הוא לא ענה. ענבר המשיכה, "כן, בסוף כולם מתים. אבל הדרך לשם מעניינת, והסיפורים הופכים אותה למעניינת יותר. ומה שאנחנו עושים בדרך הזאת יישאר גם אחרינו."

"אבל כל זה לא חשוב בכלל," אמר אטרואל. היה נראה לרגע שהוא מהבהב.

"מה קרה?" שאלה ענבר.

"עוד מישהו עושה את מה שאתן עשיתן עם האותיות," אמר אטרואל.

"לא המצאנו את זה," אמרה ענבר, "זה משחק אנושי ידוע מאוד."

"באמת?" הוא נראה מודאג.

"מלמדים ככה ילדים לקרוא."

הוא חייך. "אז יש אמא אחת שמאוכזבת עכשיו." הוא הבהב שוב. "היא עקשנית."

"או אבא," אמרה ענבר, "שמנסה עכשיו ללמד את הילד שלו. אולי הוא בוכה עכשיו, הילד, כי אתה כופה על ההורה שלו לספר לו סיפור עצוב. למה הילד צריך לגדול ככה, במחשבה שאין תכלית לקיום שלו?"

"איזו תכלית? הילד הזה הוא רק אוסף של תאים שיכולים לחשוב."

הבהוב נוסף עבר בו. "כמה פופולרי המשחק הזה?" שאל. "עוד אנשים התחילו. זה מפריע לי להתרכז בשיחה שלנו." הוא הפך לרגע לעשן ואז התמצק בחזרה.

"אוסף של תאים?" שאלה ענבר, "זה מה שאתה חושב עליי? אז למה

הצעת לי לבוא לגור בביתך לנצח? למה אכפת לך במה אנשים מאמינים?״ היא קמה על רגליה ונתנה בו מבט זועם. ״באיזו זכות אתה לוקח לאנשים את התקווה שיהיו למאמצים שלהם סופים טובים? אתה אפילו לא אחד מאיתנו. מי מינה אותך למושל התרבות?״

גם הוא קם והתנשא מעליה. ״מי שלא רצה אותי בתרבות שלו.״

ענבר ידעה שהיא מסתכנת אבל לא יכלה לשתוק, ורצתה לתת לאלמוג עוד זמן להמשיך במה שהיא עושה.

״אז דחו אותך. זה קורה כל הזמן. אנשים נדחים. אתה חושב שמגיע לך יחס מיוחד רק כי אתה יודע לעשות קסמים?״

״אני דורש את היחס שמגיע לכולם! אני גם יכול לנקום אם אני לא מקבל אותו!״ הוא הטיח בה, ואז רטט ואיבד ממוצקותו.

״הם עושים את זה שוב,״ מלמל, ״עם האותיות. המונים. למה כולם בבת אחת?״ הוא הסתובב לאחור, ואלמוג התכופפה במהירות מאחורי השולחן לפני שהשלים את הסיבוב.

״איפה הילדה?״ מלמל.

״הלכה לשירותים,״ אמרה ענבר. ״היא הייתה משועממת.״

הצורה שלו שוב הפכה לעשן. נראה שהפעם הוא לא שולט בזה.

״זה יותר מדי. אני לא יכול להחזיק את זה ככה,״ אמר, כמצפה שתעזור לו.

״אז תפסיק את הכישוף,״ אמרה ענבר.

״לא! היה קשה להטיל אותו. לא אוכל לחזור על זה שוב כל כך מהר.״

״אתה עוד מעט תתפוגג. זה עלול להרוג אותך,״ אמרה ענבר. ״אני חושבת שכבר הענשת את האנשים שפגעו בך מספיק. הם בטח היו מאוד מתוסכלים, ואני בטוחה שהם למדו את הלקח.״

״את חושבת?״ הוא שאל, וצליל של תקווה נשמע בקולו.

״כן,״ היא הבטיחה, ״וגם אני למדתי את הלקח שלי. אתה צודק. אני צריכה לעשות משהו יותר טוב עם החיים שלי. אני אלך ללמוד משהו, או להתנדב בעמותה.״

״זה לא מה שהתכוונתי...״ הוא השתתק. גופו הפך לעשן שהתפזר בחדר. ואז התאסף שוב, כשלולית ערפל על הרצפה.

״יותר מדי אנשים,״ עלה קול מתוך השלולית. ״וכל הזמן מצטרפים עוד. לא יכול להחזיק.״

יבבות מצוקה עלו מתוך הערפל. ענבר התקרבה לשם בזהירות. אלמוג העזה לצאת מאחורי השולחן.

"אטרואל, בטל בבקשה את הכישוף הזה לפני שאתה מת בבית שלי והקרובים שלך באים לנקום בי," אמרה ענבר.

"הם בורחים לי מהכישוף," אמרה השלולית. ואז, בזעקה, אטרואל התמצק שוב ונותר שוכב על הרצפה לרגליהן. הטלפון של ענבר צפצף, והיא שמעה את המנעול בדלת נפתח מעצמו.

"כל הכשפים שלי התבטלו," התייפח אטרואל. "בני אדם ארורים!"

הוא התרומם על ברכיו, ואז עמד, אבל הצורה שלו לא נראתה יציבה, כאילו הוא בקושי מצליח להחזיק את עצמו.

"אני מוכרח לחזור הביתה. להתראות, ענבר. לא אשכח אותך!" הוא התפוגג מול עיניה לעשן וזרם החוצה מהחלון.

"זהו?" שאלה אלמוג.

"אני חושבת שכן," אמרה ענבר. היא מיהרה לסלון, הוציאה מהמדף את אחד מספרי נרניה ודפדפה אל הסוף. כן, היה שם הסוף המקורי, הסוף הטוב.

"והסופים חזרו," אמרה.

אלמוג קראה בשמחה.

"את עשית משהו, נכון? עם המחשב," אמרה ענבר.

"כן!" אלמוג חייכה מאוזן אל אוזן. "כתבתי בכמה קבוצות של ילדים שכולם התעצבנו על כל הסופים שהשתבשו, ואמרתי להם שיעשו את הניסוי, יגזרו אותיות, יכתבו מהן סיפור קצר ויעצרו אותן עם הידיים מלזוז. וביקשתי מהם לספר לכל החברים שלהם, וכולם עשו את זה, והיה גם ילד אחד שידע אנגלית, אז הוא כתב את זה בקבוצות באנגלית וביקש מכולם להפיץ, ואז מלא ילדים עשו את זה בבת אחת."

"הוא אמר שקשה לו להפעיל כשפים ולהחזיק את הכישוף על כל העולם," הבינה ענבר.

"ואת העסקת אותו. הוא היה מרוכז בך ובשיחה שלכם ולא שם לב שכל הילדים מכריחים אותו להתאמץ עד שהיה מאוחר מדי, וניצחנו אותו!" אמרה אלמוג.

הן החליקו ידיים, ואלמוג בדקה גם היא בספר שהכירה את הסוף. ואז לקחה את ספרי נרניה שעדיין לא קראה, והבטיחה להתייחס אליהם יפה,

וחזרה הביתה עם קופסת האותיות והספרים. ענבר נשארה לבד בדירה, מדפדפת בספרים האהובים שלה ונהנית מהסוף המקורי והטוב. היא זכרה עדיין את הסופים החלופיים האיומים. טוב שזה נגמר.

בימים הבאים ענבר בדקה מה האנשים סביבה זוכרים. הילדים היו מאושרים על שובם של הסופים המוכרים, והמבוגרים לא באמת הבינו שמשהו קרה, כאילו כל המריבות על הסופים לא התרחשו כלל.

ענבר המשיכה בעבודה, אך בדקה גם אפשרויות ללימודים ואולי הגדלת העסק או גיוונו. לפחות לגביה אטרואל צדק, היא הבינה. היא באמת הניחה לחיים לחלוף על פניה. היא צריכה לחיות אותם קצת יותר.

שבוע מאוחר יותר, כשישבה עם תוכניות הלימודים באוניברסיטה וניסתה לבחור חוג מתאים, שמעה דפיקה בדלת.

אלמוג עמדה בפתח. דמעות זולגות מעיניה וספר בידה.

"הוא חזר!" אמרה.

"למה את חושבת ככה?" נבהלה ענבר.

אלמוג הושיטה את הספר קדימה. מוכרת הגפרורים הקטנה של הנס כריסטיאן אנדרסן.

ענבר נבהלה לרגע, אבל אז חשבה על סיפורים שהיא מכירה, נזכרה בסוף שלהם, ואז נזכרה בסוף של הספר הזה. היא נאנחה, ומשכה אליה את אלמוג לחיבוק.

"אלמוג, לא לכל הסיפורים יש סוף טוב."

שחר אור, מהנדסת מחשבים ומטפלת גופנפש במים, אמא לשלושה ניטפיקרים. כותבת מדע בדיוני מזה שני עשורים, פרסמה ב"בלי פאניקה", "היה יהיה" ו"חלומות באספמיה", ועומלת על ספר מסיפורי יונה וולך. היא מאמינה גדולה ברוח האדם, וביכולתו לשאת מורכבויות וניגודים.

לולה

שחר אור

בחלומות שלי אמא שלי תמיד מופיעה כפי שהייתה לפנים - גבוהה, שמנה ומלאת חיים. אני זוכר אותה מזמנים אחרים, טובים יותר, והחלומות שלי עליה הם כמעט תמיד חלומות טובים. כשאני מתעורר זה כבר סיפור אחר, אני מסתכל עליה כשהיא ישנה לצידי, נזכר איך הייתה פעם, מנסה להבין איך היא הגיעה למצב הנוכחי, ולא יכול.

תמיד ידעתי שאמא שלי קצת שונה מאמהות אחרות. כשיצאתי עם חברים לבלות, ונשארנו עד מאוחר בלילה, אני הייתי היחיד שהיה צריך להתקשר לאמא כל שעה, כדי שתדע שאני בסדר. אני היחיד שהיו כועסים עליו כשהיה מודיע מראש שהוא חוזר הביתה בעשר, ובסופו של דבר חזרנו קצת אחרי חצות. האחרים יצאו מזה בשלום, רק לי פשטו את העור עם כעס. לומר את האמת, אפילו לא היה מדובר בכעס. זו הייתה חרדה אופפת כול. ולא היו הרבה פעמים ששכחתי להודיע לה.

אני זוכר פעם אחת כזו שהגעתי באחת בלילה הביתה, ביום שבו היא ציפתה שאשוב באחת־עשרה. מצאתי את אמא שלי יושבת בפינת הסלון, הצד השמאלי של פניה מוחשך, והצד הימני מואר מן האור שנשאר דולק בפינת האוכל. כולה חיוורת.

"היי אמא," אמרתי. לא הייתה תשובה. "אמא?" ניסיתי שוב.

התקרבתי אליה. העיניים שלה המשיכו לבהות קדימה, אל החשכה. לקחתי את היד שלה, היא הייתה קרה, כמעט קפואה, כאילו אין בה חיים. נרעדתי בכל הגוף.

"אמא, הכול בסדר?" כבר כמעט צעקתי. נופפתי את ידי אל מול עיניה, שפשפתי את כף ידה בין כפותיי. אחרי זמן ארוך עד אין קץ, יכולתי להבחין בתנועה קלה. היא מצמצה בעיניה, בלעה רוק, משכה בכתפיה, ופתאום שוב נראתה כמעט כרגיל.

"סליחה. אמרת שתחזור באחת־עשרה, וחיכיתי לך, ולא הגעת. יכול

להיות שאולי קצת נכנסתי ללחץ. אני חושבת שנרדמתי. סליחה,״ אמרה, ועיניה לבשו התנצלות. אבל היא לא נרדמה, ככה לא נראית תרדמה. אחרי הפעם ההיא השתדלתי מאוד לקחת מקדמי ביטחון, תמיד להודיע על שעת הגעה מאוחרת ממה שתכננתי, ותמיד להגיע לפני הזמן שהודעתי מראש שאחזור בו. לא כל כך כיף להיות בן שש־עשרה, ולהגיע הביתה לאמא שאתה צריך לשלוף החוצה מן המתים.

בעצם העניין לא התחיל כשהייתי בן שש־עשרה. יכול להיות שכך היה מאז ומתמיד. אני זוכר כשהייתי בגן חובה, כשהלכנו לגן שעשועים וטיפסתי על מתקן גבוה מאוד, שאולי לא היה לגמרי מתאים לילדי גן חובה, ואולי לא היה מאובטח מספיק, אבל אני זוכר את עצמי עומד על מרפסת החבלים בקומה השלישית ופורש ידיים אל השמים, מלך העולם. מלך העולם לכמה שניות, ואז כשהמבט המסונוור שלי נפנה לסקור את הממלכה הקורנת שלרגליו, הוא נתקל באמא קפואה על הקרקע, ידה מונחת על חזה, פיה פעור ופניה מופנות כלפי מעלה. גם כשירדתי מן המתקן, ורצתי אליה, היא נותרה כך, פניה אל־על, פיה פתוח.

משכתי בידה, אמרתי שאני רוצה ללכת למתקן אחר, יללתי שאני רעב, למרות שלא הייתי. ובסוף הצלחתי להוציא אותה מהקופסה האטומה שבה נדמה היה שהיא נמצאת.

כששאלתי את אבא למה אמא כזאת, הוא משך בכתפיו וענה שיש אנשים יותר חזקים ויש אנשים יותר שבירים. הסתכלתי עליו, וחשבתי שאולי אמא שלי הייתה הנסיכה הנרדמת, ואבא שלי העיר אותה בנשיקה, ואולי היא נשארה עייפה ורצתה כל הזמן לחזור לישון.

והייתה את הפעם ההיא בקולנוע, כשהייתי בן שמונה, והלכנו לראות סרט אקשן. ובאמצע סצנת מרדף מפחידה, כששמונה משאיות רדפו אחרי הגיבור, ומכוניות משטרה התהפכו או התפוצצו בזו אחר זו, וכל הקולנוע היה מואר באור אדום וכתום של שרֵפות, ומוצף בקולות פיצוצים וסירנות, שלחתי אליה יד מגששת, אני מניח שאולי קצת פחדתי. היד שלי לא מצאה את שלה, וכשקרעתי את המבט מהמסך להסתכל עליה, כדי למצוא את היד שלה, גיליתי שאמא מכונסת בתנוחת עובר, ידיה מגוננות על שוקיה, ראשה בין ברכיה.

גררתי אותה החוצה מהאולם, ולא ראיתי את סוף הסרט, אני אפילו לא זוכר איזה סרט זה היה. אבל אני זוכר מה היא אמרה, כשאחרי זמן אינסופי

היא חזרה לדבר.

"היה לי ממש קר שם באולם. התכרבלתי כי היה לי ממש קר." כך היא אמרה, אבל אפילו כילד בן שמונה ידעתי שזה לא היה נכון. ככה לא נראה אדם שקר לו. המילים שהיא אמרה לא היו אמת.

והפעם ההיא שהייתי צריך לשכנע אותה שהאיש שמוכר לי בלונים רק מוכר לי בלונים, ולא מנסה לגרור אותי לאנשהו ולעשות לי דברים רעים. ואינספור הפעמים שהייתי צריך לרוץ למכולת לקנות טישו, כי שוב אמא בכתה כל היום ונגמרו הטישו בבית.

ועוד ועוד ועוד. מארג חיים שלם.

כשגדלתי, קראתי קצת על פוסט טראומה, הַלֶּמֶת קוראים לזה בעברית, וכמו הלם, ככה זה נראה גם עליה. קצת כמו התגלות, יכולתי לתת שם לכל הדברים שתמיד ראיתי אצלה. החרדות, הדיכאון, העור הדק שנדמה שלא הצליח למנוע מכל פגם קטן בעולם לגעת בה ולחדור אליה. היכולת שלי לתת שם לתופעה לא הפכה את החיים במחיצתה לקלים יותר, או הקלה על חוסר הוודאות לגבי מתי אסתובב ותפסיק להיות לי אמא, ויישאר לי רק נציב מלח שצריך לנער ולהחיות.

ניסיתי כמה פעמים לשאול אותה למה. למה היא חושבת שהיא כזו, למה היא מתנהגת ככה. ברוב המקרים היא התחמקה מתשובה, ורק פעם אחת, כשהייתי בן עשרים ומשהו היא אמרה לי, "תשמע, חי, אתה לא תבין לעולם. אתה גדלת בבית שבו יכולת לסמוך על האנשים סביבך. אצלי זה היה, נו, אחרת. אצלנו היו סודות."

"אמא, באמת. את יכולה לספר לי כל סוד ואני אאמין לך." אבל היא הנידה בראשה לשלילה, בעניינים של סודות גם עלי היא לא יכלה לסמוך, לא היה איש בעולם שלה שניתן היה לסמוך עליו. הבטחתי לעצמי שכשיהיו לי ילדים, אני אומר להם רק אמת ואת כל האמת, בלי אולי ובלי לענות לשאלה בשאלה.

כל מה שבאמת רציתי היה שהיא תהיה מאושרת.

רוב הזמן הייתה לי אמא. נדמה לי. אני חושב. אולי אני משלה את עצמי היום, אולי אני זוכר בעיקר את החלקים הטובים, אולי הם היו מעטים ונדירים. קשה לדעת, הזיכרון מהתל בנו כשמנסים להיעזר בו ממרחק זמן.

אני זוכר את העוגות שהייתה אופה, שאחר כך כשגדלתי היינו אופים שנינו יחד. איך היינו מביאים אותן לשולחן השבת, אל אבא ואל עמית

וארבל. "חי ואני אפינו את זה יחד." הקול של אמא שלי היה ממלא אותי בגאווה, אפילו יותר מהמחמאות שקיבלנו מאבא ומהאחיות שלי.

אני זוכר כשהיינו פותרים תשבצים יחד, ופותרים חידות היגיון. כשהייתה עוזרת לי בשיעורי הבית, או מחבקת אותי כשנחבלתי ושמה פלסטר על הברך.

אני בטוח שהיו שם רגעים טובים. משוכנע שאני זוכר אמת והיו כאלו.

כשסיימתי את התיכון, התרחקתי מהם. אני לא מנסה לומר שזו אשמתה, שבגללה התרחקתי, כי היה לי קשה מדי איתה. פשוט רציתי לעשות דברים אחרים עם אנשים אחרים. אלו היו כמה שנים שבהן הגעתי לבקר בבית פעם בשבועיים-שלושה. ותמיד זכיתי לחיבוק ולפרוסת עוגה. היום אני חושב שזכיתי בעצם ליהנות אז משני העולמות, גם להיות שם ולראות את הצד הטוב שבה, וגם לא להיות שם, ולא להיחשף לצד האפל, הריק, החרד, הצד שלא הצליח להיות שם, וברח שוב ושוב מן הנוכחות בעולם הזה.

הייתי בן עשרים וחמש בערך כשהיא התחילה לדבר על ניתוח קיצור קיבה. נכון, היא תמיד הייתה שמנה, אבל למה לקצר קיבה?

"אבל אמא, את לא עד כדי כך שמנה. למה לעשות את זה?" ניסיתי לשכנע. שלושתנו ישבנו בפינת האוכל בבוקר של שבת, אני ואמא עם פרוסת עוגה, ואבא עם עיתון שבת שכיסה את כל הפנים שלו.

"כי. כי אני מפחדת שתהיה לי סוכרת. זה יהיה איום ונורא." היא אמרה, והעמיסה על המזלג עוד ביס מעוגת הגבינה שאפתה לשבת.

"אולי אפשר, את יודעת, פשוט להפחית בכמות הסוכר שאת צורכת." הצבעתי על העוגה שלה, ולקחתי ביס משלי. העוגה הייתה נהדרת, עם בסיס בצק שהיה לח ופריך בדיוק במידה הנכונה, ומילוי גבינה נימוח שפצפץ את החיך שלי באוסף טעמים של מתוק ומלוח. "העוגה מצוינת, דרך אגב," אמרתי.

המזלג השתהה עוד זמן בפה שלה, ויכולתי לראות את הלשון שלה נעה סביבו ומנקה אותו מכל שריד. העיניים שלה היו עצומות, ועור הפנים שלה היה מתוח לאחור באזור המצח, מעלים את כל קמטי אי־הוודאות שכל כך הייתי מורגל לראות. היה נעים לראות אותה שקועה בחוויה חיובית. התרגשתי עד שהרגשתי דמעות מציפות לי את הגרון והעיניים.

"כן. אני יודעת. נכון שהיא נהדרת?" היא פקחה את עיניה, והיה חיוך

קטן על שפתיה. אבא שלי המהם משהו מאחורי העיתון.

"אולי אנחנו יכולים לעשות משהו ביחד, אני ואת? נניח, אולי נעשה קצת כושר, נרוץ, או נלך, או נשחה. אם תהיי יותר בכושר אולי רמת הסוכר שלך תרד, אולי אפילו תרדי קצת במשקל אם זה מה שמשנה לך. מבחינתי קילו לכאן או לכאן או אפילו עשרה ממש לא מפריעים," הצעתי. אבל כבר כשהצעתי הרגשתי התנגדות חולפת בגוף שלי. רציתי לעזור לה, אבל לא רציתי להיות קרוב מדי, כי קרוב היה שואב מדי, מדכא מדי, מחייב מדי.

"כן, לאה. למה לא תצאי איתו קצת, זה יעשה לך טוב," אמר אבא שלי, שהגיח לכמה שניות מן העיתון שלו. הפנים שלו היו מופנים אלי, והוא משך בכתפיו ונענע בראשו בשלילה, כאילו לא באמת האמין ברעיון, או שלא האמין בי.

אז באמת הלכנו לשחות פעם אחת, אני ואמא, ועוד פעם אחת יצאנו להליכה משותפת. אחר כך הכוונה התמוססה לנו, אני לא בטוח למה. אולי אני לא לחצתי מספיק, אולי היא לא באמת רצתה. חלפה כמעט חצי שנה עד ששמעתי שוב על הנושא.

נפגשנו לארוחת שישי משפחתית. עמית הגיעה עם שלושת הילדים, ארבל הגיעה עם התינוק והגדול, היינו שנים־עשר אנשים ליד השולחן, היה רעש בלתי נסבל בכל הבית, ובכל זאת ניסינו לדבר, כי מזמן לא יצא לנו להיפגש שלושתנו ככה. ניסינו לתכנן טיול לשבת בבוקר, כדי שנוכל לדבר אולי קצת יותר בשקט, לעשות משהו חיובי ונעים ביחד.

כולנו ישבנו ליד השולחן, והיו בערך שלוש שיחות במקביל, כשפתאום במרווח השקט שנוצר במקרה בו זמנית בשלוש השיחות, שמענו את אמא שלי.

"יש לי משהו חשוב לספר לכם."

כולנו הסתובבנו להביט בה. היא הסיטה את הכיסא לאחור, ונעמדה. האצבעות שלה תופפו על השולחן, וראיתי שרירים נעים באזור הלסתות. היא פתחה את הפה פעם אחת, נשמה נשימה עמוקה, פתחה אותו שוב. ליד השולחן כל הילדים השתתקו גם הם, ונעצו את עיניהם בסבתא שלהם, שפניה כבר היו אדומים במקצת.

"כל הזמן אתם מדברים על שמירת סודות, ושלא מספרים לכם כלום. אז רציתי לשתף שבעוד חמישה ימים, אם הכול ילך כמתוכנן, אני נכנסת

לניתוח קיצור קיבה," אמא אמרה, ואז התיישבה בחבטה בכיסאה.

מהומת עולמים פרצה ליד השולחן. כל המבוגרים, חוץ מאבא שלי, ניסו לדבר בקול מספיק רם כדי להישמע. ארבל וגלבוע צעקו שזה לא ייתכן. עמית צעקה ש"איך באים עם דבר כזה באמצע האוכל", ורענן ניסה להרגיע אותה בקול שהפך רם יותר ועצבני יותר ככל שלא הצליח.

"אתה ידעת מזה קודם?" שאלתי את אבא שלי, שנשאר שקט.

"כן. נו. מה, אתה חושב שניתוח זה משהו שהיא הייתה הולכת אליו לבד? אני לוקח אותה לשם, נשאר ומטפל בה, לצידה לאורך כל התהליך," אמר אבא שלי, ואז השתעל שיעול שגרם לו להתקפל לחלוטין. "אני מקווה לפחות. אני לא מרגיש הכי טוב בעולם. יכול להיות שאצטרך לבקש ממך קצת עזרה."

ראיתי את אמא שלי עדיין יושבת, מבטה נעוץ בצלחתה, מתנדנדת קלות קדימה ואחורה. קמתי מהמקום שלי, נעמדתי מאחוריה והנחתי יד על הכתף שלה.

"אל תדאגי, אמא, יהיה בסדר. את לא רוצה לאכול משהו אולי?" ניסיתי לשכנע אותה. היא נדה בראשה ולא ענתה. הרעש והמהומה שככו בהדרגה, אבל הוויכוח המשיך גם בטיול של שבת בבוקר.

הלכנו במסלול הפסגה של הר מירון. היה יום בהיר ונעים, יום בו אתה יוצא מהבית עם חולצה ארוכה ופושט אותה בדיוק לפני התחלת ההליכה. אופטימלי לטיול. ארבל וגלבוע הגיעו עם המכונית שלהם, שלושה ילדים צפופים מאחור. עמית ורענן ושני הילדים מאחור, הגיעו במכונית גדולה הרבה יותר. ואני הגעתי על האופנוע. כשהלכנו במסלול דיברנו על כל נושא שבעולם, עד שהילדים התרחקו בריצה קדימה ביחד עם האבות שלהם, ואני נשארתי עם ארבל ועמית, שהתחילו לשטוף אותי.

"למה לא סיפרת לנו מה אמא מתכננת? איפה אתה כשצריך אותך? אתה לא זה שאמור לשמור עליהם?" ארבל שאלה, ופרשה את שתי ידיה לצדדים, שאוכל לראות אותן למרות התינוק במנשא הבטן. נענעתי בראשי. למה תמיד צריך להגיד דברים בשאלה?

"אני? כאילו, מה אתן רוצות ממני? זאת פעם ראשונה שאני שומע על זה." ואז נזכרתי שהיא הזכירה את הניתוח לפני המון זמן. "כלומר, פעם שנייה, אבל הפעם הראשונה הייתה ממש מזמן ולא חשבתי שהיא רצינית."

"אז ידעת מראש ולא סיפרת לנו? למה כל הזמן יש כאן סודות? מה,

אתם עושים לנו קנוניה מאחורי הגב, אתה ואמא? ואבא יודע?" זאת הייתה עמית. נענעתי שוב בראשי. אולי תמיד מדברים ככה בבית שבו שואלים שאלות ואף אחד אף פעם לא נותן תשובה.

"אבא אמר לי שהוא יודע," התחלתי, וארבל קטעה אותי מייד, לפני שהצלחתי להסביר שרק אתמול שאלתי אותו.

"אז הקנוניה היא משותפת של שלושתכם, והשארתם אותנו מחוץ לתמונה כדי שלא נגיד כמה שהרעיון הזה גרוע?" לחשה ארבל בקול רם, וקפצה קלות במקומה כדי להרגיע את התינוק במנשא, שכבר התחיל להתלונן ביבבות על עוצמות הקול הגבוהות.

"לא. אני לא," ניסיתי להגיד.

"אז אנחנו מסכמים שבסוף הטיול כשאנחנו נוסעות הביתה, אתה הולך אליה ומשכנע אותה לרדת מהרעיון המטופש? מקובל על כולנו?" הן שאלו יחד, הסתכלו זו על זו, ואז עליי, ושוב זו על זו.

ואי־אפשר היה לענות אחרת, חוץ מלהגיד "טוב", כי לא היה שם דיון, הייתה שם רק הנחתה של הוראות, שהתחזתה לשאלות. אולי ככה קורה תמיד בכל המשפחות כשאתה האח הצעיר, ויש לך שתי אחיות גדולות יודעות־כול.

המשך הטיול היה הרבה פחות נחמד. אפילו כשהאחיות שלי אפשרו לי להתרחק מהן, ולהתקרב אל הילדים והבעלים שלהן, כבר איבדתי את החשק. כשסיימנו את המסלול, וישבנו לאכול ארוחת בוקר מאוחרת של פיקניק, הודעתי על תקלה חמורה באופנוע שאני מוכרח לתקן דווקא עכשיו ללא דיחוי, וירדתי מההר.

בדרך דרומה התלבטתי אם אני באמת רוצה להיכנס הביתה ולדבר עם אמא שלי. ההגה משך "לא", היה יום יפה מדי, והיו לי כבר מספיק עימותים ליום אחד. בסוף החלטתי להיכנס אליהם, ולנסות לדבר.

באופן מפתיע, אמא הייתה הראשונה שפתחה את הנושא. ישבנו ליד השולחן, הפעם הייתה מולי עוגת בננות, אני לא יודע איך תמיד יש בבית כל כך הרבה עוגות טריות. אני גם לא יודע לסרב לדברים כאלו.

"אז, מה אמרו האחיות שלך לגבי הניתוח שלי?" שאלה אותי.

"מה חשבת שיגידו?" עניתי, ואז הבנתי שאני עונה כמו עמית וארבל. "הן מתנגדות. הן אומרות שאת עושה שטויות." הסתכלתי עליה, והבנתי שאולי לא קיבלתי את כל התמונה. "למה בעצם את רוצה לעשות ניתוח?

חשבת על זה עד הסוף?״

אמא שלי שתקה, לקחה את הכפית, נעצה אותה במאונך, עמוק בפרוסת העוגה שבפניה, כאילו הייתה את חפירה, והחלה לסובב אותה, עד שיצרה בור עמוק. אחר כך שלפה את גליל העוגה שיצרה הכפית, וטמנה אותו בפיה. כשעדיין לעסה, החלה לענות לי.

״כמובן שחשבתי.״ המילים שלה נשמעו מעורבבות, מלאות פירורים. ״תראה, זה לא רק העניין של הסוכרת, יש גם. יש גם עוד דברים.״ היא התחילה לחפור בור מאונך נוסף בפרוסת העוגה שלה באמצעות הכפית. נראה היה כאילו היא חופרת יסודות לבניין רב קומות.

״כואבים לי דברים. הגב כואב, המפרקים בברכיים ובירכיים כואבים. המנתח אמר שיש סיכוי טוב שהכאבים יחלפו, כי יהיה פחות עומס על השלד. שעל פי הסטטיסטיקות שלו, המשקל הנוכחי שלי הוא גורם סיכון גבוה יותר מאשר הסיכונים שכרוכים בניתוח עצמו, ובתופעות הלוואי שלו. וגם.״

אמא עצרה, ולקחה את גליל העוגה החדש שיצרה הכפית אל תוך פיה, ורק כשהיה פיה מלא לגמרי המשיכה לדבר.

״אולי, אואי אאיש אוב אואה עם האוא שאי.״

מה? סימנתי עם היד שלא הבנתי כלום, והיא סיימה ללעוס, שתתה קצת קפה, וחזרה על המשפט שוב, בפה פחות מלא, אבל בראש מורכן ובקול חלש מאוד. לא הייתי בטוח אם שמעתי נכון, ולא רציתי לאלץ אותה לחזור פעם שלישית על המשפט.

אולי ארגיש טוב יותר עם הגוף שלי. הסתכלתי על אמא שלי, על החולצה המהוהה עם השרוולים הארוכים, מפתח הצוואר שהיה מכוסה לחלוטין כאילו הייתה דתייה, השיער שהסתיר את האוזניים וחלק גדול מהעיניים, המכנסיים שהיו תמיד רחבים מדי בכמה מידות. היא הרגישה רע עם הגוף שלה? זו הסיבה שהיא הולכת ככה?

״אני מבין.״ אמרתי והנהנתי. לא הבנתי, אבל חשבתי שאולי היא כן מבינה את עצמה, או לפחות יודעת מה טוב בשבילה, יותר ממה שאני אי־פעם אוכל לדעת.

הניתוח היה ביום חמישי בבוקר, וכבר ביום שישי אבא התקשר ואמר שהוא צריך עזרה עם אמא. שהוא עצמו עדיין חולה, ושהיא יותר מדי בשבילו.

נסעתי לבית שלהם. הוא לא ביקש עזרה לעתים קרובות, וחשבתי שלא יזיק להיות איתם בסוף השבוע.

במשך כל סוף השבוע, אבא שלי ישב בסלון, מכורבל בשמיכה עבה, מחזיק כוס חרסינה עבה עם תה חם, ועשה שום דבר. אפילו לא קרא עיתון. אמא שלי שכבה במיטה, חיוורת מתמיד, ושתתה מים. מפעם לפעם הייתה פורצת בבכי בלי סיבה נראית לעין. ניסיתי לעודד אותה לקום מהמיטה ולהסתובב בבית, אמרתי לה שההחלמה תתקצר אם תקום, אבל לא הצלחתי לשכנע אותה.

במוצאי שבת הגיע הרגע בו היה מותר לה לאכול. קראתי את כל ההוראות שהרופאים נתנו, והכנתי מרק ירקות עם המון בצל, גזר, סלרי, תפוחי אדמה, כרובית. הייתי מאוד גאה בעצמי כשהגשתי לה קערה עם נוזל מרק, על שאני נותן לה המון ויטמינים, למרות שבמשך השבועות הקרובים אסור לה לאכול מוצקים. אמא הסכימה לקום מהמיטה, והתיישבה ליד השולחן עליו הייתה מונחת הקערה שמזגתי לה. הסתכלתי על הפנים שלה, שהביטו בקערת המרק והביעו כמיהה עזה, ועל החיוך הקטן בקצה הימני של הפה.

כשהיא לקחה את הכפית וקירבה אותה אל הפה, הגוף שלי נמתח והתרגש, בציפייה למחמאה. היא לגמה מן הכפית, והניחה אותה לצד הקערה.

"נו, איך זה? המרק טעים? הצליח לי?" שאלתי.

"כן. תודה. זה. זה מאוד טעים," אמא אמרה, אבל הקול שלה נשמע חסר חיים. כשהסתכלתי עליה, הכתפיים שלה היו שמוטות, החיוך הקטן נעלם, והמבט שלה היה מופנה כלפי מטה.

"בואי, תאכלי. זה טוב לך, זה בריא. זה יעשה לך טוב." אמרתי, והגשתי לה את הכפית שוב. היא לקחה עוד כפית מן המרק, השתהתה זמן ארוך בדרך מן הקערה אל הפה, וכשסיימה לאכול את מה שהיה על הכפית, הניחה אותה על השולחן וקמה ממנו.

"אני לא יכולה יותר, חי. נגמר לי המקום בבטן. תודה, חי, זה היה טעים, אני מעריכה את המאמצים שלך," אמרה, וחזרה למיטה. הסתכלתי על הקערה, שהייתה מלאה כמעט לחלוטין, ועל הסיר שהיה מלא כמעט לגמרי. מה אני אעשה עם כל המרק שהכנתי? אכלתי את המרק שאמא השאירה בקערה, נתתי לאבא שתי קערות, הצעתי לשכנים עוד חצי סיר, ובסוף הסתדרנו.

לקחתי חופש מהלימודים, נשארתי אצל ההורים עוד שבוע ועזרתי להם, והסיטואציה חזרה על עצמה. שוב ושוב מצאתי באינטרנט מתכון שמתאים לאנשים שמותר להם לאכול רק נוזלים, קניתי מצרכים והכנתי את המתכון, אמא אכלה ממנו שתי כפיות ואמרה שהיא לא מסוגלת יותר, ואז נשאר לי להיפטר מכל השאר. זה היה מתסכל בלשון המעטה.

לקראת סוף השבוע כבר הייתי על קוצים, כאילו כל מה שניסיתי וכל מה שעשיתי לא היה מספיק. אמא כבר התחילה לצאת מהמיטה, אבא כבר הרגיש יותר טוב, ואני כבר הרגשתי מיותר.

"קניתי לך ירקות ופירות, וגם אבוקדו ובשר טחון. השבוע כבר מותר לך לאכול כל מה שעושים בבלנדר. אז יאללה, תתפרעי, תחשבי על מה שבא לך לאכול, תשימי אותו בבלנדר ולכי על זה." כבר הייתי עם חצי רגל בחוץ, כבר חשבתי על היציאה של הערב, ואיך אזמין את ענגה לרקוד איתי, ואיפה נגמור את הלילה, כשהגיעה התשובה שלה.

"אבל לא בא לי. אני חושבת על אוכל ולא בא לי. אוכל הפך להיות עונש במקום שיהיה פרס." היא החזיקה ביד גזר שהוציאה משקית המצרכים שקניתי, והסתכלה עליו. "אתה יודע, שיטת המקל והגזר. אבל עכשיו, כשגזר הוא עונש, אז מה יהיה הפרס?"

"לא יודע, אמא. תתגברי. זה יעבור." נתתי לה נשיקה על המצח ויצאתי משם. האוויר בחוץ היה נקי, אפשר היה לנשום. הזכרתי לעצמי לא לכעוס, כשאתה רוכב על אופנוע כועס אתה ממש מזמין תאונות. אבל המחשבה שוב חזרה אל ההתנהגות של אמא שלי. היא התלוננה כמו תינוקת, ובכלל התנהגה כמו תינוקת. כאילו העובדה שנאלצה לאכול אוכל טחון כמו תינוקת גרמה לה להתנהג בהתאם.

בשבוע הבא התקשרתי כל יום לשאול מה נשמע, וגם הגעתי לעזור בסוף השבוע, אבל אחר כך חזרתי לשגרה. היו לי לימודים, היו לי עבודות שצריך להגיש, מבחנים שצריך להתכונן אליהם, חברים שצריך לצאת איתם לבלות, ענגה שצריך לצאת איתה להשתכר ואז לחזור הביתה ולבלות. הייתי עסוק.

כשהייתי מגיע אליהם פעם בשבועיים, יכולתי לראות את השינויים שחלו בה. היא הפסיקה לאכול כמו תינוקת ולהתנהג כמו תינוקת, והתבגרה קצת. בעצם היא התחילה לאכול אוכל רגיל, אבל בכמויות שדוגמניות היו נשארות רעבות אחריהן. הגוף שלה הצטמק, והעור נהיה גדול עליה. גדול, אבל דק. אני זוכר פעם אחר פעם שהייתי מגיע, ומוצא אותה עם פלסטרים

במקומות שונים בגוף, על האמה, על הברך, על הצוואר.

"אמא, מה קרה? את משחקת יותר מדי עם סכינים?" ניסיתי להתלוצץ. אני לא בטוח כמה הייתי רציני.

"לא. אני כבר לא חותכת במטבח כלום, אבא שלך חותך את כל הירקות ומכין לי. אני לא יודעת איך זה קורה, כאילו אני רק מתקרבת לסכין וכבר יש לי חתכים."

אפילו חזיתי במה שאמרה במו עיניי. אבא שלי בדיוק קרא עיתון, והיא רצתה להכין לי חביתה, וביקשה מראש שאסכים לה לטעום מהחביתה שתי כפיות. היא לקחה בצל מהמזווה, וקרש חיתוך, וכשרק פתחה את מגירת הסכו"ם לקחת ממנה סכין, הופיע פצע על האגודל שלה. היא הניחה את האגודל המדמם בפה, ואני באתי לחתוך את הבצל. כשסיימתי לחתוך, מבעד לדמעות הבצל שלי, ראיתי שגם היא בוכה.

"מה קרה, לאה?" אבא שלי שאל וחיבק אותה. הזרוע שלו הצליחה להקיף אותה בקלות, מה שכלל לא היה עולה עד הדעת לפני הניתוח.

"אני. אני לא יודעת. ניסיתי לחתוך בצל. ואז התחיל לרדת לי דם. וחי היה צריך לחתוך, והוא התחיל לבכות. ולא יכולתי יותר," אמא אמרה מתוך דמעות.

"הכול בסדר, אמא, אני רק בוכה בגלל הבצל." אמרתי, והצטרפתי אליהם לחיבוק קבוצתי.

אחר כך, כשדיברתי עם אבא, הוא סיפר שהיא בוכה המון.

"כל הזמן", הוא אמר, "ומכל שטות קטנה. אני כבר לא יכול יותר. זה מעיק. אין לה פרופורציות בכלל. היא הופכת כל עגבנייה מקולקלת שהיא מצאה במקרר או חשבון ארנונה שצריך לשלם לשואת יהודי הונגריה." הוא השפיל את הראש, כאילו התבייש במה שהוא הולך להגיד. "אני ממש לא יכול יותר. אני יוצא החוצה להליכות ארוכות, כי אני פשוט לא יכול יותר." ואז השפיל את הראש עוד יותר, ממש עד החזה. "וגם, אני לא יכול לחבק אותה, כי. כי אין שם כבר מה לחבק." ראיתי את הפה שלו מתעוות בתיעוב. "היא כאילו רק עצמות עם המון עור מקיף אותן."

ובכל זאת לא לקחתי אותה ברצינות. כי כנראה היה גדול עליי, והיו לי עניינים שהיה לי יותר כיף לעסוק בהם. עד היום שבו באתי אליהם הביתה ביום שישי אחד בבוקר, ומצאתי אותה על רצפת המטבח. הסכין הגדול של

הלחם היה לידה.

היא לא בכתה. היא גם לא דיברה. העיניים שלה היו פקוחות, אבל הביטו על כלום. בהתחלה חשבתי ש. הייתי בטוח ש. במיוחד עם כל הדם שהיה עליה, ועל הרצפה מסביבה.

צעקתי, טלטלתי אותה, בכיתי. בסוף היא התנערה והצליחה לצאת מהבור שהייתה בו, ולראות אותי.

הושבתי אותה על הברכיים שלי, כמו שמושיבים ילד קטן. היא כבר שקלה הרבה פחות ממני, למרות שהייתה בגובה שלי, כך שיכולתי לעשות את זה. בכל הזמן שניקיתי לה את כל החתכים, ושמתי חומר חיטוי ופלסטרים, שרתי לה שירים. שירים שהייתה שרה לי כשהייתי קטן, שירי ערש ושירי דרך. אחר כך יצאנו לקופת חולים, לדבר עם רופא המשפחה. הוא היה גבר מבוגר יחסית, בן ארבעים וחמש, שהיה אמפתי אבל לא נראה מודאג.

"אני מכיר את זה אצל הרבה אנשים שעוברים ניתוח קיצור קיבה. המשקל העודף מגן עליהם מהעולם, מין שכבת הגנה, ואז כשהם מאבדים אותה, הם חשופים ולא יכולים לעצור כלום. זה עובר להם תוך שנה מהניתוח, כשהם מתרגלים למצב החדש, והמשקל מתייצב, וגם הם מתייצבים. זו רק תקופה שצריך לעבור." הוא אמר לי, ואז פנה ישירות לאמא שלי.

"אני רוצה שתתחילי לעשות פעילות גופנית. הפעילות חשובה כדי שתרגישי שאת זו ששולטת בגורל שלך, והיא גם תשפר את מצב הרוח והגוף שלך. וחוץ מזה אני רושם לך כדור, שאני יודע שמאוד עוזר לאנשים במצב שלך." הוא התעסק קצת במחשב שלו, והמדפסת פלטה דף. "מאוד עוזר, את שומעת? הוא גם מטפל בדיכאון, וגם גורם לעור להיות יותר עמיד ופחות חדיר. את שומעת?" הרופא קרץ אלי. הסתכלתי על המרשם. היה כתוב שם אינבו, וידעתי שהמשמעות היא פלצבו, אבל העיניים של אמא שלי כבר דלקו בציפייה מאושרת, ונשארו כך כל הדרך לבית המרקחת.

"יהיה בסדר, אמא. אני יוצא לחופשת סמסטר עכשיו, ואני אטפל בך ואעזור לך," אמרתי לה כשחזרנו הביתה.

מהנקודה הזו, כאילו משהו נשבר בה וצמח אחרת. אמא התחילה לחייך, נרשמה לחוג ריקודים, ולחוג טיולים של מבוגרים. היא, שלפני כמה חודשים לא יצאה לטיול המשפחתי להר מירון כי היה לה קשה וכואב, יצאה עכשיו כל שבוע לטיול במקום אחר, חלקם טיולים למיטיבי לכת. היא גם הלכה לחדר כושר שלוש פעמים בשבוע, ועוד פעמיים נוספות לברכת

השחייה, והצטרפה לחוג כַּדוּרֶשֶׁת נשים העירוני לשני אימונים שבועיים. היא המשיכה לאכול בכמויות של קוליברי, אבל היא נראתה מאושרת, הפנים שלה היו שלווים, הגו שלה התיישר, השרירים שלה התחזקו. שמחתי. וכשהתקשרתי לארבל ועמית לספר להן, גם הן שמחו, למרות שנשמעו מוטרדות ועסוקות בעניינים שלהן.

כשהסתיימה חופשת הסמסטר, חזרתי בלב שקט ללימודים, לשנה האחרונה. זו הייתה שנה עמוסה יחסית, המון פרויקטי גמר שהשאירו אותי ער שעות ארוכות אל תוך הלילה, והכתיבו פחות זמן בית והרבה פחות בילויים. בזמן הפנוי שלי התחלתי לעבוד, כך שכאשר לא למדתי ולא עבדתי הייתי ממש עייף. אחרי כמה חודשים הגיעה שיחת טלפון מעמית. שתי דקות של מה נשמע, והיא נכנסה לעובי הקורה.

"שמעת מאמא בזמן האחרון? דיברת איתם? יש לך מושג מה קורה?"

נאנחתי. כל פעם שאני מדבר עם עמית או ארבל, דרך ההתבטאות שלהן מעייפת אותי.

"עמית, למה את תמיד שואלת אותי שאלות, במקום להגיד דברים?"

"ולמה אתה עונה לי בשאלה במקום לענות בתשובה?"

נאנחתי שוב. אי־אפשר לנצח אותה במשחק הזה, היא משחקת אותו הרבה יותר שנים ממני.

"לא הייתי בבית כבר..." בדקתי מה התאריך, ואז קיצרתי את התשובה פי שניים, כדי לא לצאת יותר מדי שמוק. "כבר חודש וחצי."

"אז אולי אתה חושב שהגיע הזמן שתבקר אותם? ארבל ואני דיברנו, ואנחנו מודאגות מהמצב. וחשבנו שאולי, בהיותך הבן היקר והאהוב של אמא, תוכל ללכת להגיד להם שלום ולבדוק את הדופק?"

אז נסעתי לבקר אותם.

אבא נראה כרגיל. כמעט כרגיל. קצת יותר שתקן, קצת יותר איטי, קצת לא-לגמרי-בעניינים.

אמא לעומת זאת. ראשית, היא נראתה צעירה בהרבה, דומה לתמונות שלה שראיתי כשהייתי קטן, לפני שילדה את עמית וארבל. כמעט בגיל שלי. כמובן, עם הרבה יותר עודפי עור מאיך שנראתה כשהייתה בגיל שלי. שנית, היא הייתה עליזה. עליזה, קופצנית, מאושרת. היא רצה כל הזמן ממקום למקום, בקושי הצלחתי להשאיר אותה מספיק זמן במקום אחד כדי לדבר אותה ולשאול.

"מה קורה, אמא? ארבל ועמית מודאגות." היא בדיוק חזרה מריצה, ועשתה מתיחות. הגוף שלה הצליח להתכופף לזוויות שיכולתי רק לחלום עליהן. שגם היא עצמה יכלה רק לחלום עליהן לפני שנה.

"אין לי מושג על מה הן מדברות." היא הניחה רגל ישרה על משענת כיסא במטבח, והתכופפה אליה. אין לי מושג איך היא הצליחה.

"שאת עושה שטויות? שאת לוקחת סיכונים?" ואז, לנגד עיניי, ולפני ששמתי לב, כבר היה לה ביד סכין.

צעקתי, אני לא זוכר מה, והיא הסתובבה אליי. הסכין עדיין היה ביד שלה, רק שעכשיו הוא היה מופנה אליי. ניסיתי לקחת אותו ממנה, הייתי לחוץ.

"אמא, הרופא אמר לא לתת לך להתקרב אל סכינים," הזכרתי לה. "אבא!" צעקתי.

אמא לקחה ממני את הסכין, והתחילה לחתוך לעצמה סלט. בקושי יכולתי לעקוב אחרי התנועות שלה. היא הייתה ממש זריזה.

"אתה יכול לקרוא לי לולה. אמא נשמע זקן מדי, אני לא נראית מספיק מבוגרת להיות אמא שלך. וגם לאה נראה לי לא מתאים. שיניתי ללולה." היא עצרה לרגע, וטעמה קובייה של עגבנייה. "לא רע. וגם, אין לי מושג על איזה רופא אתה מדבר. סכינים? למה אתה מתכוון?"

בשלב הזה היא סיימה לחתוך את הסלט, אכלה שתי כפיות ממנו בעמידה תוך שתי דקות, ויצאה לעוד ריצה. בשתי הדקות האלו היא סיפרה לי שקבעה ניתוח מתיחה, ניתוח שמסיר את עודפי העור ומסדר אותו שוב כך שיהיה צמוד. ניתוח שיתבצע מחר.

כשהיא יצאה לריצה ניסיתי לדבר עם אבא. הוא ישב מאחורי העיתון שלו, והתרצה רק בקושי לשיחה.

"עוד ניתוח? לא. לא ידעתי. תראה, מאוד קשה לי לעקוב אחרי מה שקורה עם אמא שלך. עם לולה. היא רצה מהר מדי בשבילי. אני בקושי מצליח לזהות אותה. נדמה לי שהיא לא לגמרי זוכרת אותי." ואז היו לו דברים נורא דחופים בעיתון שהוא היה צריך לקרוא.

כשאמא חזרה מהריצה שוב, ניסיתי לתפוס אותה שוב לשיחה, על עוד כמה כפיות של סלט.

"את זוכרת כשמצאתי אותך על הרצפה של המטבח לפני כמה חודשים?" שאלתי. היא נענעה בראשה לשלילה. "היית עצובה, ומבולבלת, ואובדת

עצות. הסכין.״ הפסקתי וניסחתי מחדש. ״הסכין פצע אותך וירד לך דם.״ חלפו כמה רגשות על פני הפנים שלה, תהיה, ואז מאמץ להיזכר, ואז תימהון.

״נדמה לי שאולי. הייתי.״ המבט שלה שוטט על פני המטבח ״הייתי שם? אני לא זוכרת למה.״ היא הצביעה על הנקודה המדויקת בה מצאתי אותה אז. ואז חזר מבטה אליי, היא משכה בכתפיה, חייכה, ודחקה את ידי.

״אה. חי. מה זה משנה. מה שהיה חלף ועבר. מים מתחת לגשר, אתה יודע. היום אנחנו פה, מחר כבר לא, בוא ניהנה מהרגע, ונשכח מהצרות של אתמול.״ אמא חזרה להיות עליזה. כל כך לא אמא שלי. לא הצלחתי להבין זאת בשום אופן.

״את זוכרת איך היית קודם, לפני הניתוח שלך?״ שאלתי. ואז זרקתי ניחוש, שהתנחל בראש שלי לפני שנים. ״את זוכרת את הסודות שהיית צריכה לשמור עליהם, בבית שגדלת בו?״

אבל אמא לא זכרה כלום, לא רצתה לזכור כלום, שמחה בחלקה, ויצאה לריצה שוב.

הניתוח היה למחרת, וכבר לא ניתן היה למנוע אותו.

ליוויתי אותה לבית החולים, ביקרתי אותה במחלקה, דיברתי עם הרופא המנתח, וגם קראתי את מכתב השחרור שקיבלה. הם השתמשו איתה בפרוצדורה חדשה, ניסיונית. ניתוח להסרת עודפי עור מאוד מקובל אחרי ניתוח בריאטרי, אבל בגלל שאמא הייתה יחסית זמן קצר אחרי ניתוח, החליטו לנתח אותה בניתוח מתיחה פרוגרסיבי. הם השאירו נגובוטים שיישארו פעילים למשך כמה חודשים וייפטרו מעודפי העור לאורך זמן ממושך, כך שגם אם תמשיך לרדת במשקל, העור יישאר מתוח.

המשכתי לעקוב מקרוב. קצת הזנחתי את הלימודים, אבל סוף השנה כבר התקרב, ואיתו סוף התואר, ולא הייתי הסטודנט היחיד שנמאס לו מהלימודים. הייתי פוגש אותה בבוקר ומכין לה כוס קפה לפני ריצת בוקר. כוס. נו. יותר קרוב לכמות של כוסית קוניאק. היא נראתה טוב, כבר לא היו לה כתמים כהים מתחת לעפעפיים, והיא סיפרה שהיא ישנה בלילה מצוין. כבר אין לה סיוטים. היא בכלל לא בטוחה שאי־פעם היו לה סיוטים, אולי רק היה נדמה לה. היא נראתה מאושרת. רק אני הייתי מודאג.

בטקס סיום הלימודים, כשהבאתי אותה ואת אבא לראות אותי מקבל את התעודה שעבדתי בשבילה ארבע שנים, חטפתי שוק. עמדתי על הדשא עם

שאר החברים שלי והקשבנו לדיקן מספר כמה שהלימודים שלנו חשובים, והתחיל לדבר איתי שקד, שעשה איתי אחד מפרויקטי הגמר.

"אה. אז זאת עננה, החברה שלך," הוא אמר, והצביע לכיוון הקהל. "יפה שהזמנת אותה לטקס סיום."

"עננה לא חברה שלי," עניתי באופן אוטומטי. "אנחנו רק יזיזים, או ידידים עם הטבות, איך שאתה בוחר לקרוא לזה." בינתיים חיפשתי בקהל את עננה, אבל לא ראיתי אותה. "איפה ראית את עננה? לא ראיתי אותה כבר כמה חודשים."

"שם, נו. איפה שהשארת אותה. ליד אבא שלך," אמר שקד.

הסתובבתי לאן שהצביע, וראיתי את אמא שלי יושבת ליד אבא שלי. באור הזרקורים החזק היה קל לראות עד כמה היא צעירה ממנו. צעירה בערך כמוני.

"אה. מה פתאום עננה. זאת –" הקול של הדיקן ברמקול קטע את המשפט שלי, ואני המשכתי להסתכל על אמא. אמא שלי, שהייתה תמיד גבוהה ושמנה, ועכשיו הייתה הרבה יותר קומפקטית. רזה, כמעט שדופה, ונמוכה מספיק כך שהראש שלה הגיע עד לחזה שלי כשהתחבקנו בסוף הטקס. לאן היא נעלמה, אמא שלי? לפחות, לאן נעלם החלק הפיזי של אמא שלי?

אחרי טקס הסיום, פחות או יותר חזרתי לגור בבית של ההורים. ישנתי שם, בבוקר יצאתי לעבודה ובערב חזרתי ממנה, ובגדול השגחתי על ההורים שלי. בעיקר על אמא שלי. היה קשה להשגיח עליה. היא נהייתה תמימה. בשעות אחר הצהריים, כשהיו באים מתרימים ודופקים על הדלת, נכנסים אל הבית ומבקשים קצת כסף, היא תמיד הייתה נותנת. אפילו שטרות של מאה ומאתיים, אם לא היינו שם כדי לעצור אותה.

את החתימה שלה בבנק ביטלנו וגם את כרטיס האשראי שלה, אחרי שמהבנק התקשרו אלינו כי "אין כיסוי לסכום כזה במזומן, ועברתם את תקרת האשראי". בבירור שערכנו הסתבר שהיא תרמה מאה אלף שקל למרכז הסיוע לנפגעות תקיפה מינית. מטרה ראויה, אבל הסכום היה בלתי סביר ובלתי אפשרי. אחר כך התקשרתי ביוזמתי למרכז הסיוע, תרמתי להם אלף שקל, והתנצלתי על שגזלתי מהם את הסכום הדמיוני הקודם. המתנדבת שענתה לא הפסיקה להודות לי, ואמרה שכבר רצו שמועות על עוקץ, שאף אחד מהמתנדבים במרכז לא באמת האמין שקיבלו מאה אלף

שקל והתרומה אכן אמיתית.

הילדים ברחוב היו מתעללים בה, עוטים על עצמם סדינים לבנים ומגיעים קרוב לדלת שלנו תוך השמעת קולות של רוחות רפאים. "לא. מה פתאום," אמא אמרה. "אני לא מפחדת בכלל." והתחבאה מאחוריי כדי שלא תהיה קרובה מדי אליהם. היא גם התחילה לנהל איתי דיון אם פיית השיניים תגיע אליה, והייתי צריך להסביר לה שכל השיניים שלה כבר קבועות די מזמן, ופיית השיניים של הרחוב שלנו בחופשה עד הקיץ. ובכל פעם שאמרתי את זה, נתקפתי ייסורי מצפון, ונזכרתי שהבטחתי לעצמי שכאשר יהיו לי ילדים אומר להם רק אמת.

למזלנו, העניין לא נמשך זמן רב. חודשיים אחר כך כבר יכולתי לתת לה עשרה מטבעות של עשר אגורות, והדבר סיפק אותה "כי זה אותו מספר כמו השטר". סידרנו לה חדר משלה, החדר שהיה של עמית וארבל כשהן היו קטנות, והוצאנו מהמחסן את כל הצעצועים שנשמרו מאז שאני הייתי קטן. היא נהנתה מהם, כאילו מעולם לא הייתה אדם מבוגר. היא הלכה ואיבדה את עצמה. היא הייתה מאושרת, שלווה, וצעירה מתמיד, אבל לי כבר לא הייתה אמא.

ביום חמישי אחד כשחזרתי מהעבודה, מצאתי את אבא לבד בבית. ברגעים הראשונים לא דאגתי, חשבתי שאמא בחדר שלה, אולי משחקת בפליימוביל שלה. בעצם הפליימוביל שלי, אבל עכשיו כבר שלה. אבא, שפכר באצבעותיו ונראה עצבני ורדוף אשם, הצליח בסוף לתפוס את תשומת לבי.

"הם לקחו אותה. ולא יכולתי לעשות כלום," הוא הצליח להגיד בסוף.

"מי לקח אותה? לאן לקחו אותה?" שאלתי.

הסתבר שכשהייתי בעבודה, הגיעו אחים מבית החולים שבו עשתה את ניתוח מתיחת העור, לקחת אותה לניתוח פלסטי נוסף שהיא הזמינה, כבר לפני חודשים מרובים, וגם ביקשה שיאספו אותה מהבית לפני הניתוח. האחים הראו לו את הטופס ואת החתימה שלה. אבא שלי ניסה למנוע מהם, להגיד שהיא לא כשירה נפשית לחתום על כלום, אבל זו הייתה אשמתנו, כי לא שללנו ממנה זכויות של בוגר, ולא הפכנו אותי לאפוטרופוס שלה, כך שהייתה לה זכות חוקית לעשות כל מה שתרצה, והיא שמחה ללכת איתם. היא נתנה יד לכל אח, ופשוט הלכה איתם, תמימה ובוטחת.

נסעתי לבית החולים. לא ידעתי למה לצפות כשאומרים ניתוח פלסטי

ואין לי מושג מה המטרה שלו. האם יהיה לה אותו הפרצוף, האם תשנה את המין שלה, האם תמחק כל זהות אישית? לאן היא רצתה להגיע ומה היא רצתה להשיג? למה היא התכוונה כשהיא אמרה שהיא לא אוהבת את הגוף שלה, אז לפני שהכול התחיל להתפרק? כל הדרך, על האופנוע, ניסיתי לנשום נשימות עמוקות, שלא אכנס להיפרוונטילציה או אעשה תאונה.

כשהגעתי, סיפרו לי שהיא עברה ניתוח פלסטי להצרת היקפים, שבעצם היא ביקשה שיקטינו את השדיים, את הירכיים, את הישבן. את כל מה שהופך ילדה לאישה. ראיתי אותה. היא נראתה כמו ילדה בת עשר, קצת לפני שהיא מתחילה לעבור את גיל ההתבגרות. גופנית היא באמת הייתה בת עשר. מנטאלית היא הייתה בערך בת חמש. היא הייתה מאושרת ממש.

את השבועות הבאים בילינו אני ואבא שלי בלהפוך אותי לאפוטרופוס חוקי של אמא שלי, כדי לוודא שלא יהיו יותר ניתוחים, שגם אם איפה שהוא בדרך כלשהי היא הזמינה ניתוח מיותר נוסף, היא לא תוכל לעבור אותו. אבל כבר היה מאוחר מדי, לכל צורך מעשי. אמא המשיכה לאכול כמויות מיקרוסקופיות, קומתה הלכה והתנמכה, הנגנובוטים הפרוגרסיביים המשיכו למתוח את העור כדי להתאים אותו לממדיה המכווצים, והיא נראתה כבר כמעט בת חמש. לפחות הייתה התאמה יותר טובה בין ההתנהגות שלה לבין המראה שלה.

עמית וארבל, שראו את מסמכי האפוטרופסות, התחרפנו לחלוטין.

"מה לכל הרוחות אתה חושב שאתה עושה?" צעקה עליי ארבל בטלפון.

"אתה מנסה לגנוב לנו את הירושה מתחת לאף, וחושב שלא נשים לב?"

מה פתאום ירושה? לשמור על אמא עלה לי המון כסף, ובכלל לא היו לי מחשבות על לקבל כסף בחזרה.

"נראה לך שאנחנו נשתוק על זה?" צעקה עליי עמית מהקו השני. "עכשיו כשהוצאנו לך צו הרחקה מהבית, נראה אותך גיבור עלינו. אנחנו נטפל באבא, ולך לא תהיה אפשרות להתחבר אליו ולהסית גם אותו."

שתקתי בהלם. אני חושב שהייתי בהלם על כך שבפעם הראשונה מזה שנים שמעתי את עמית אומרת משפט שאינו שאלה.

וכך מצאנו את עצמנו, אני ואמא שלי, מחוץ לבית שהיה שלה מזה שנים. כי היה מאוד ברור שהיא לא יכולה לטפל בעצמה, והיה ברור שאבא שלי לא יכול לטפל בה, הוא עצמו לא היה במצב בריאותי תקין. לפעמים הוא

היה שוכח שהילדה שלצידי היא בעצם בת זוגו, אמא שלי. אני מניח שהוא העדיף לא לחשוב על זה, שהיה לו יותר קל לשכוח מי היא.

בהתחלה עברנו לשכונה אחרת, לא רחוק מדי מאבא, כי היה לי חשוב לשמור על קשר איתו, למרות צו ההרחקה. עד האירוע ההוא בגן השעשועים.

היה יום שבת בבוקר, והיא באה להעיר אותי מוקדם, בערך בשבע וחצי. היא קפצה על המיטה שלי עם הפיג׳מה, והיו לה המון תוכניות גדולות.

״חי, בוא נלך היום לגן החיות. נראה שם את הפילים, ואת הג׳ירפות, ואני אלטף את הכבשים הקטנים ואת ה... איך קוראים לתינוקות של העיזים?״

״גדיים,״ עניתי. תהיתי אם מה שכואב לי יותר מכל דבר אחר הוא השפה שהיא מאבדת. תהיתי אם יום אחד, ולא בעוד הרבה זמן, היא תשכח אותיות אית״ן בעתיד, או שתטעה בשם המספר, היא שעברית נכונה הייתה כל כך חשובה לה.

קמתי, והכנתי לנו ארוחת בוקר של ילדים, שתי כפיות של מקושקשת עם פרוסת עגבנייה בצד, שלא תתערבב, ורבע כוס של שוקו. יצאנו לגן החיות על האופנוע שלי, הרכבתי אותה מקדימה עם הקסדה שכבר הייתה גדולה מדי על הראש שלה. כשהגענו היא דילגה כל הזמן, רצה מכלוב לכלוב וכל הזמן חזרה אלי, הצביעה ואמרה לי ״תראה! תראה!״ והייתה כל כך מאושרת. קצת אחרי שגמרנו להסתכל בחיות שבכלובים, וקצת לפני הגלידה, נתקלנו בגן שעשועים שהיה בפאתי גן החיות. היא התחילה לטפס על כל הסולמות, לגלוש בכל המגלשות, להתנדנד בכל הנדנדות. אני ישבתי על ספסל בצד והשגחתי עליה, ובכל פעם שהגזימה, או הסתכנה יותר מדי, הייתי מחזיר אותה למציאות.

״לולה, תיזהרי.״

״לולה, תחזיקי בשתי ידיים.״

וכשהתעייפה יותר מדי, והתחילה ליפול ולהיחבל בשל העייפות, קראתי לה לרדת מהמתקן, ולבוא לנוח קצת לאגור כוחות.

״לולה, בואי. אני אתן לך כריך ואקריא לך סיפור.״ וכשלא נענתה, הוספתי, ״לולה, לוליטה, בואי אלי.״

כל העיניים של כל האמהות באזור גן השעשועים ננעצו בי. הרגשתי מאוד לא בנוח, והתחלתי להתפתל במקומי. וכשהיא ירדה מהמגלשה, התיישבה על הברכיים שלי וביקשה סיפור, העיניים הפכו מאשימות ויכולתי לדמיין אותן מתקשרות לאגודה להגנה על הילד, ומדווחות על

גבר צעיר שקורא לילדה לוליטה, מחבק אותה ומזמין אותה לטפס על הברכיים שלו. ובהמשך, שומו שמיים, גם קונה לה גלידה.

אז עזבנו את השכונה, ועברנו לגור בהרחבה של אחד המושבים, במקום שהיה מספיק דשא לילדה שלי להתרוצץ ולהשתולל, והיו בו גם פינות חי שעברנו דרכן כל ערב, והשכבנו את האפרוחים לישון, וליטפנו את הטלאים. היה לא פשוט לגדל ילדה לבד. מצד אחד כל השכנות עזרו ועשו בייביסיטר כשביקשתי, ואמרו שהן נורא מעריכות את הקונספט של אבא חד־הורי, וכל הכבוד לי על האחריות שאני מגלה. מצד שני, הגוף שלה הלך והצטמק, הלך וקטן. לשלוח אותה לגן לא יכולתי. איך הייתי מסביר להם שהיא מחוסנת, אמנם התחסנה לפני חמישים ומשהו שנים, אבל קיבלה את כל הרשימה הדרושה? וגם, היא המשיכה ואיבדה כישורים באופן עקבי ורציף.

אף פעם לא הייתה לי אחות קטנה, אף פעם לא הייתה לי ילדה. אמא שלי שגידלתי, הייתה ההתנסות הראשונה שלי בטיפול בילדה קטנה. ניסיתי להתייעץ עם האחיות שלי, שלחתי להן תמונה שלה, אבל הן חשבו שזו הילדה שלי, שנולדה לי בת. לגמרי לא הצלחתי להבהיר את עצמי. הן לא האמינו לי בשום אופן.

קניתי עגלול, מין עגלת טיולים רחבה עם סורגים, והיינו יוצאים לטיולים ארוכים ברחבי המושב. היא כבר איבדה את היכולת לטפס על מתקנים מסובכים, והקואורדינציה שלה ויכולת שיווי המשקל בקושי אפשרו לה ללכת. היא התחילה לדבר במשפטים של מילה אחת, ואחר כך גם המילים האלו הפכו להיות פחות מילים ויותר מלמולים. יום אחד תפסתי אותה מוצצת אצבע, וכמה ימים אחר כך היא התחילה לסרב לאכול אוכל מוצק.

קניתי בלנדר, והתחלתי להאכיל אותה בכפית. תערובות של בשר עם ירקות, תערובות פירות ודגנים מסוגים שונים. קניתי אפילו תחליף חלב, והתחלתי להאכיל אותה בבקבוקים של דייסה. הייתי אמור להיות מרוצה מהחיים, שהלא היא הייתה מאושרת, וזה כל מה שאי־פעם רציתי, שהיא תהיה מאושרת. לא?

ואתמול.

אתמול יצאנו יחד לגינה הציבורית לא רחוק מהבית. היה יום אביב נעים וחמים. פרשתי את המחצלת על דשא גדול, חלקה בשמש וחלקה בצל. היא שכבה על הבטן והרימה את עצמה מן המחצלת בידיים ישרות, הסתכלה

בעניין על כל הפרחים בגינה, על משחקי האור והצל. אחר כך, כשבכתה קצת, האכלתי אותה מהבקבוק, הסתכלתי לה בעיניים כשנחה בזרועותיי, ושרתי לה שיר ערש. בקצה השני של הדשא הייתה אישה בשנות השלושים שלא הכרתי, אמא שהגיעה עם התינוקת שלה, וגם היא שרה, הניקה והרדימה, כמעט כמוני.

אחרי שהאכלתי אותה, השכבתי אותה בחזרה על המחצלת, והסתכלתי עליה נרדמת. בשקט ובלי להפריע, התקרבה אלי האמא של התינוקת, והתינוקת הישנה בזרועותיה.

"תסתכל עליה היטב, שלא תברח לך ותיעלם. זה הקטע המצחיק בילדים. אתה רגע לא מסתכל עליהם, ופתאום הם גדלים, בלי ששמת לב. הם מתחילים ללכת, ואז לרוץ, ואז לקרוא, והם מתחתנים ויש להם ילדים משלהם. ואתה לרגע איבדת ריכוז ולא שמת לב. אז תשמור עליה."

שמעתי אותה, הסתכלתי על התינוקת שלי, על עפעפיה המרצדים בחלום תינוקי ועל החיוך הקטן הספק רצוני שעבר בה מדי פעם, וחשתי את הדמעות זולגות על הלחיים שלי.

אני מבטיח, אמא, לחשתי לה. אני תמיד אשמור עלייך.

•••

לולה / יונה וולך

לוֹלָה, הַאִם אַתְּ מַשִּׂיגָה עֲדַיִן מַה שֶּׁאַתְּ רוֹצָה
הַאִם הִשַּׂגְתְּ כָּל מַה שֶּׁרָצִית
הַאִם אַתְּ רוֹצָה עֲדַיִן לוֹלָה
אוֹ מַה קָּרָה לָךְ אַחֲרֵי שֶׁהִשַּׂגְתְּ.

הַאִם רָצִית מַשֶּׁהוּ חָדָשׁ לוֹלָה מֵאָז עָבְרוּ
כָּל כָּךְ הַרְבֵּה שָׁנִים וְקוֹלֵךְ לוֹלָה
אִם אַתְּ רוֹצָה עֲדַיִן בְּאוֹתוֹ קוֹל.
הַאִם עוֹד רוֹצִים אוֹתָךְ לוֹלָה כְּמוֹ שֶׁרָצוּ

עֲלוּמִים כְּמוֹ זִכָּרוֹן לוֹלָה, מְהַסִּים,
וַחֲרוּזִים מִתְפַּזְּרִים בְּלַחַשׁ עַל עוֹרֵךְ
מַה תִּלְבְּשִׁי בְּאוֹתוֹ יוֹם שֶׁבּוֹ

גּוֹחֶנֶת לַמַּעְיָן הָרִאשׁוֹן בּוֹגֶדֶת בְּכָל זְמַן
גּוֹמַעַת וּמְלַמְלֶמֶת הֲנָאָה בְּקוֹל צָעִיר מֵרֵגַע לְרֶגַע
וּבְרָצוֹן נִצְחִי נֶעֱלֶמֶת בְּתִינֹקֶת שֶׁל עַצְמֵךְ.

רוני גלבפיש היא סופרת, עורכת, מתרגמת ומנחת סדנאות כתיבת מדע בדיוני ופנטסיה. ספר הביכורים שלה, "סיפור קטן ומלוכלך", זכה בפרס רמת גן לשנת 2010. ספרה השני, "אגם הצללים", הוא רומן פנטסיה לנוער שיצא לאור בשנת 2015.

בלונים

רוני גלבפיש

ליליה נוגסת במרשמלו ורוד בצורת דרקון וצוחקת. מובן שהיא מסתירה את פיה בכף יד קטנה, כמו שחינכתי אותה, אבל אני רואה שמאחורי היד היא ממש צוחקת. ביום ההולדת שלה. איזה נס. מעליה נפרש יער חוטים צבעוניים שבקצותיהם עשרות בלוני *שלך-לנצח*, ועל כל אחד מהם תמונה של הילדה האהובה שלנו. עשרות ליליות שונות ומשונות מכסות את התקרה.

למעשה אלה בסך הכול שבע תמונות. ירון צילם את כולן, ולמרות שלא קל לי להודות בזה, הן נפלאות. הוא מצלם אותה רק מהפרופיל, טיפה מאחור, עם פוקוס רך וזהיר. ליליה מסתכלת לשמים וצוחקת. ליליה רוכנת ובוחנת שבלול ואגל טל על עלה דשא. ליליה על הנדנדה, רגליים מונפות אל השמים ושיער מתנופף.

לפחות שליש מכל תמונה מלא ברעמת השיער השחורה-כחולה היפהפייה הזו. עוד שליש הולך לפיסת עור קטיפתית ורכה עם חלקי פנים. לחי-מצח-עין. סנטר-לחי-אף. כל השאר זה אווירה. עומק. צבע. זווית.

"מאוד אומנותי," סיכמה סבתא שלי בנימוס מפתיע כשראתה אותן. "הילדה נראית כמעט נורמלית."

הוא מקדים בכמה דקות, מביא איתו מתנה בגודל של הילדה ואת המצלמה הכי טובה והכי יקרה שיש בשוק. מדובר באבא המושלם, אמר עורך הדין שלו בדיון המשמורת האחרון. אי־אפשר להתווכח. הוא מחבק את ליליה בדיוק מתחת למזגן ומסנן בשקט מעל הראש שלה, "מה זה הגועל נפש הזה?"

זה באמת קיטשי להחריד, צבעי גלידה ונצנצים, אבל זה מה שליליה הכי אוהבת עכשיו. על הקירות תלויים סרטים ארוכים ועליהם עשרות

דגלונים משולשים של דרקוני מרשמלו בכחול, ורוד, צהוב ואפרסק. העוגה היא דרקון מרשמלו ענק, צהבהב (לורי, הדמות החביבה עליה בסדרה), הקאפקייקס מקושטים בדרקוני מרשמלו מחייכים. הצלחות, הכוסות, קשי הקרטון, על כולם מופיעים היצורים המכוערים והמתוקים האלה.

ובמרכז השולחן כד פרחים ענקי שממנו מזדקרים שלושים שיפודי מרשמלו דרקונים עמוסים. גמרתי על זה שלוש שקיות ג׳מבו במחיר שהוא פשוט שערורייה, ושירון לא יסכים לשלם עבורן לעולם. הוא עומד ובוהה בכד רגע ארוך, ואני יודעת שהוא סופר. אני מתאפקת לא להגיד כלום, ונושאת את כל נאום ההתרסה רק בתוך הראש שלי.

שלושים שיפודים, ירון. על כל שיפוד חמש פיסות מרשמלו. מאה וחמישים חתיכות, לא פחות, לשבעה ילדים. 21.428 מרשמלואים לילד. אם גם אתה ואני היינו אוכלים היינו יכולים להוריד את זה ל-16.666, כמה הולם. אבל אתה לא תיגע בהם בגלל המרתון הבא. אמסטרדם, נכון? ואני לא אגע בהם בגללך.

ההלם ניכר על פניו כשהילדים מגיעים בזה אחר זה, בתוך עשר דקות. הדלת נפתחת שוב ושוב ובפתח מציצים ילדים מאחורי מותני האמהות, ולמראה השפע המתוק נשטפים פניהם חמדה וחמדנות.

ההתרגשות מסמיקה גם את לחייה של ליליה, מבריקה את עיניה. השפתיים שלה פשוקות בתדהמה. זה לא קשור למה שקרה בשנה שעברה, אני בטוחה שהיא כבר שכחה את אחר הצהריים האינסופי עם יעלי, שנקודת רוק בהקה כתמיד על השפה התחתונה השמוטה שלה. יעלי שכרסמה קערית בייגלה שלמה באדיקות ומְלמלה כל העת, איפה כל הילדים, איפה כל הילדים.

ליליה פוגשת את האורחים שלה בהתרגשות ומבוכה. למרות החום הנורא, האמהות לא נותנות לי לסגור את הדלת לפני שאנחנו מחוללות מעל ראשי הילדים בריקוד הסימנים הקטן שנועד לוודא שאני זוכרת מה סיכמנו. שישה דו״חות שנתיים בחצי מחיר. אמא של נירי, מלכת הכיתה היפהפייה, קיבלה את שלה לגמרי בחינם, והבוקר הודיעה שנירי מסרבת. היא סחטה ממני עוד דו״ח בחצי מחיר לעסק של אחותה, ונירי כאן.

אני גוררת את הילדים לשירת ״יום הולדת שמח״ וסבב ברכות. הם ממלמלים, מושכים בכתפיהם, אבל אני מתעקשת, דוחקת בהם, כמעט מתחננת. פשוט תגידו משהו. ליליה יושבת על הכיסא המוגבה, זר לראשה, הראש רכון מעט והיא משלחת מבטים זהירים אל מעגל הילדים יפי התואר.

שיהיו לך הרבה חברות. מזל טוב ושתהיי יפה. שיהיו לך בגדים יפים ותמונות יפות. שיאהבו אותך אפילו ש.

ירון מצלם ללא הפסקה. בין התמונות הוא מסתכל על המסך ועושה לולאות אינסוף עם האצבע. מוחק, מוחק, מוחק.

הילדים לא שמים לב. בשבילם זה רגיל לגמרי. הם נולדו לעולם שבו טכנולוגיית *שלך-לנצח* היא כמעט זכות יסוד. אני עוד זוכרת את הפרסומת הראשונה שלהם. אישה צעירה שהביטה במסך הטלפון ואמרה בדרמטיות, "סנטר כפול?!" והתוותה בקצה אצבעה את לולאת האינסוף על המסך. התמונה התפוגגה לענן זהרורים סגולים-זהובים, שבתומו התייצב על המסך לוגו פח האשפה המחייך המוכר כיום לכל ילד.

"להיראות נפלא תמיד," אמר הקריין. "*שלך-לנצח*, שליטה מלאה בכל תמונה. עד אינסוף."

וזה בדיוק מה שהתוכנה נתנה. אלגוריתם זיהוי פנים מושלם שרץ על כל מכשיר אלקטרוני בעולם. וכשטכנולוגיית הנייר האלקטרוני הכחידה את תעשיית הנייר, האפשרות שתתקיים בעולם תמונה מחוץ לטווח השליטה של האלגוריתם נעלמה כמעט לגמרי.

מהרגע הראשון *שלך-לנצח* הפכה לתוכנה האהובה בעולם. בני הנוער כינו את תנועת המחיקה המפורסמת "לעשות שמיניות" והשם תפס מיד. ההצלחה הייתה גדולה כל כך שבתוך שנים ספורות הופיע סוג חדש של דלקת מפושטת במפרק כף היד שמאפיינת משתמשים כבדים של התוכנה, וזכתה כמובן לכינוי העממי "דלקת שמיניות".

היום ירון נראה מועמד ודאי לדלקת שמיניות מהירה. הוא לא מפסיק לרגע, עוד ועוד שמיניות. אולי זו תמונת פנים מלאה של הילדה. אולי רואים את אחד הילדים האחרים או את דרקוני הקיטש. אולי יש לו סיבה טובה למחוק. אבל רוב הסיכויים שלא. ירון יודע יפה מאוד איך לצלם את ליליה, איך לוודא שהילדים האחרים יופיעו ברקע קצת מטושטשים, כדי שזיהוי-פנים יפספס אותם והאמהות לא יעשו לנו שמינייה.

רוב הסיכויים שאני אשמה בכל השמיניות האלה. אני זזה כל הזמן, משתרבבת בלי משים לתוך הפריים שלו. אוזן, כתף, נחשול השיער השחור-כחול שלי שהוא כל כך אהב פעם. הוא לא מסוגל לחכות לזיהוי-פנים וזיהוי-הגוף האוניברסליים שימחקו את הפרצוף שלי. הוא חייב להעלים אותי מהעולם שלו עכשיו, מייד.

אני לא טורחת למחוק אותו כבר. כשנפרדנו הייתי עוברת על התמונות ומריצה טשטוש דמות והשלמת רקע, כמו בנאדם נורמלי. אחר כך הוא הגדיר מחיקה אוטומטית של עצמו מכל תמונה שאני מצלמת, וגם המעט הזה נחסך ממני.

מה שבטוח, אני לא עושה שמיניות באמצע מסיבת יום ההולדת של ליליה. בזמן שהיא פותחת את המתנות שלה אני מצלמת תמונה או שתיים למזכרת. עד שהיא תהיה בת שמונה־עשרה, אף אחד לא יכול למחוק אותן, אפילו לא אבא שלה. אלה סתם תמונות, לא אומנותיות בכלל, שבהן רואים את מלוא הפנים הלא יפים של ליליה אהובת ליבי.

כשהיינו נשואים הייתי מתחננת על כל תמונה כזו. תשאיר לי רק אחת או שתיים. אני אוהבת את הפרצוף שלה ככה, כמו שהוא.

אבל ירון היה מביט בי בבוז נוראי ומאיים שהן יהרסו לה את החיים, ואז עומד במטבח שעות ומוחק ומוחק. על הפרצוף שלו הייתה הבעת התיעוב המוכרת, זו שראיתי לראשונה כשראה את תמונות הילדות שלי. עוד לא המציאו תוכנה שתמחק את הרגע ההוא מהזיכרון שלו, או שלי.

ישבנו ממש פה, על הספה הישנה של סבתא, מפותלים זה בזה. הוא ליטף את רעמת השיער השחורה־כחולה הפרועה שלי ומלמל לתוכה, "יפה שלי".

בדיוק חודש לפני כן גילינו שאני בהיריון, ורק שעות ספורות חלפו מאז נישאנו בחצר של ההורים של ירון. חמישים בני משפחה, רובם שלו, כמה חברים, כולם שלו. אוכל ממש מצוין שהכנו בעצמנו. ואז שמענו פינג של נוטיפיקציה וירון הציץ ואמר, "הפתעה! אישרו לנו איחוד ספריות בשלב־*לנצח*."

קפאתי. אפילו לא ידעתי שהוא ביקש. "אבל לא אישרתי שיתוף."

"שלחתי להם תעודת רישום לנישואים," הוא אמר, וכבר פתח את התוכנה. "רציתי להפתיע אותך. פתאום קלטתי שאף פעם לא הסתכלנו על תמונות ילדות אחד של השני. אני רוצה לראות איך הבוטן הקטנה הזו בבטן שלך תיראה."

ולא ידעתי מה להגיד כדי שלא יפתח בשום אופן. ולא ידעתי מה להגיד כשפתח בכל זאת, כשנכנס לספרייה שלי. לא ידעתי מה להגיד כשהחיוך גווע על שפתיו והפך להבעת תדהמה, וכשפניו נשטפו גועל ואז נאטמו והוא הלם במסך שוב ושוב עד שכבה.

"זו לא את," סינן בשיניים חשוקות. "תגידי לי שזו לא את."

זו הייתי אני. ירון נעלם לכמה ימים, עד היום אני לא יודעת לאן, וכשחזר לא פגש את מבטי במשך שבועות ארוכים ולא ליטף את הבטן שלי. הוא הציע שנמחק את כל תמונות הילדות של שנינו. "התחלה חדשה," שיקר לי.

אבל אצלנו לא מחקו תמונות. סבתא לא השתמשה ב*שלך-לנצח*. היא חשבה שזו טכנולוגיה נלעגת לאנשים פחדנים. "זה שאני מוחקת את התמונות לא עושה אותך יפה," אמרה. ואני דווקא אהבתי את התמונות שלי, את הזיכרונות.

ירון מעולם לא פתח שוב את ספריית הקבצים הישנה שלי ולא בא איתי לבדיקות בהיריון ולא פגש את מבטי ומעולם מעולם לא לחש לי שוב: "יפה שלי".

ובכל זאת, חוש האחריות שלו הספיק כדי להישאר איתנו בשנים ההן. במקום לשבת לראות טלוויזיה הוא יצא לריצה מהירה. במקום לבלות שבת בים עשה ריצה ארוכה. במקום לצאת לחופשות משפחתיות, נסע למרתונים באירופה, באמריקה, אפילו אחד בסהרה. אף פעם לא שאלתי מה הוא עשה במקום לשכב איתי.

אבל הוא נשאר, והוא שתק. רק בלילה האחרון, לפני שעזב, סוף-סוף נפלטה לו הזעקה שהחזיק בפנים כל השנים האלה. "מבחוץ את אולי נראית נורמלית, שירה, אבל מבפנים את עדיין הדבר הקטן והמגעיל ההוא. את אשמה בסבל של הילדה שלנו, ואני אקח אותה ממך. אני אציל אותה."

כשהפעמון מצלצל ירון עושה עוד שמיניה. אני מרחיקה את יעלי בפעם המאה משיפודי הדרקונים ורצה לדלת.

החום מסתער מבעד לדלת בגל שמנוני. השליח מביט בבלוני יום ההולדת, מוקסם. הוא כמעט ילד בעצמו.

"פה זה..." הוא מנגב את מצחו הבוהק ומשפיל מבט לניירות בידיו. "משפחת אטיאס?"

רק שירון לא ישמע אותו, אין לי כוח לעוד מלחמה. "כן. מה אפשר לעזור?"

הוא שוב מביט לתוך החדר, מוטרד. "סליחה גבירתי, אבל אני מחפש את הבית של אסתר אטיאס..."

"זה הבית," אני אומרת. הגב שלי ממוזג ונעים, הפנים לוהטות.

"אבל היא..."

"בבית אבות."

הוא מביט בניירות שלו שוב. "אה, אסתר אטיאס, תעודת זהות 3591761?"

"כן, כן. מה העניין?"

"אני השליח של *שלך-לנצח*. גברת אטיאס המנוחה השאירה לנו הנחיות מחיקה אחרונות."

אני בוהה בו.

"אמא של ליליה," נירי היפה מאחוריי, קולה נחוש. "היעל הזאת לקחה עוד שיפוד, תגידי לה שזה לא רק בשבילה."

אני הודפת בעדינות את השליח ומותירה את העולם הממוזג והנעים מאחורי הדלת. בתוך בועת הלהט בחדר המדרגות אני מבהירה, "סבתא שלי לא מנוחה. היא בבית אבות."

הוא בוחן שוב את הניירות בחוסר אונים. "קיבלנו התראה," הוא אומר, מדפדף ומושך קבוצת ניירות מהודקים בסיכה חלודה. "הנה. אני משתתף בצערך, גברת אטיאס."

"אף אחד לא התקשר אלי."

הוא נד בראשו. "אין לי מושג למה. אבל אנחנו מחויבים לבצע את הצוואה בתוך עשרים וארבע שעות מרגע הפטירה."

"תראה לי את הצו."

הוא מהסס, כפוסח על שני הסעיפים. "איך קוראים לך?"

"שירה אטיאס."

"אני מבין."

"אתה מבין?"

"את ה..."

"נכדה."

"נכון. אני מבין." הוא מהנהן כמו אידיוט. ייתכן שהוא באמת אידיוט. תיכף אני אצרח. "נו, תראה לי."

הוא נד בראשו. "אנחנו רשאים להראות אותה רק ל..." הוא סורק שוב את הניירות שלו, "מר ירון שלו."

"אין מצב. אני הנכדה שלה, וירון שלו זה הגרוש שלי. היא שונאת אותו."

הוא מרפרף, מוציא את הדף השני בחבילה ובוחן אותו לרגע קצר. "אלה ההנחיות של המנוחה," הוא אומר. "אני מצטער ממש, גברתי."

בראש הדף שלו ניצב הפח המחייך המחורבן, ובתחתית, מתחת לשורות

ארוכות של טקסט תוקפני, זוחלת על גחונה החתימה הזוויתית של סבתא. השליח לא זז. הוא גם לא יזוז. שמעתי כבר את כל הסיפורים עליהם. ובכל זאת, אני פותחת את הדלת, משתחלת מהתופת הבוערת בחדר המדרגות אל קור המוות בבית, יורקת, "זה לא יקרה," וטורקת לו את הדלת בפרצוף.

"אם תמשיכי ככה אני מחזיר אותך לתא וסוגר עניין."

השוטר הזה יפה כמו פרח. והוא כבר לא יכול לראות את הפרצוף שלי. בטח רוצה לשים ראש על מזרן בחדר צוות. אולי סתם לשחק באיזו רשת חברתית, לבהות ברצף אינסופי של פרצופים יפים כמוהו עד שיירדם לתוך רצף אינסופי של חלומות יפי בלורית ותואר.

"אתה חייב לעזור לי," הקול שלי חרב. "אלה כל הזיכרונות שלי, הילדות שלי."

הפנים של השוטר אטומים, ואצבעותיו משחקות בצרור המפתחות על השולחן. "מצטער, גברתי," הוא אומר, "לא מגיע לך שום פרס על מה שעשית."

"רק דחפתי אותו."

הוא מרים את הטלפון ומראה לי שוב את התמונה. יש לה מסגרת כחולה לבנה כמו לכל התמונות המשטרתיות. אי־אפשר למחוק אותן בלי צו בית משפט. אני בטוחה שהשליח המסכן ינסה, אחרי שישתחרר. עין ימין שלו סגורה וסגולה והשפה העליונה נפוחה כמו בלון, וכל הלחי הימנית שלו מכוסה שריטות עמוקות, מדממות.

"הוא יהיה בסדר," אני אומרת.

השוטר נד בראשו. "אני מקווה מאוד. גם בשבילו וגם בשבילך. אם יקרה לו משהו..."

אני מהדקת את הידיים שלי והאזיקים נלחצים לתוך הבשר. "אני לא כזאת," אני אומרת.

השוטר משמיע צליל גיחוך, אבל לא מחייך. "זה מה שכולם אומרים."

"איך אתה היית מרגיש במקומי אם כל התמונות של ההורים שלך היו נעלמות, בבת אחת?"

הוא מרים את מבטו רק לרגע. אבל יש שם משהו. רחמים או הבנה, אני מקווה. משהו. "גברת אטיאס, את בטח מבינה שאת לא הראשונה שזה קורה לה."

"ברור," אני משלבת רגליים בכוח ודוחפת את הידיים והאזיקים ביניהן, שלא אתפתה להכות גם אותו. "אני לא ילדה, השוטר בכר."

"יוסי."

שמות פרטיים. זה טוב. זו התקדמות. "אני שירה. ואני קהל היעד הטבעי, יוסי. לא צריך לשכנע אישה בת חמישים לאהוב את *שלך-לנצח*." בטח שלא עם הפרצוף שנולדתי איתו. "אבל הצוואה היא לא למחוק תמונות גרועות, אלא למחוק הכול. כל החיים שלה, ורוב החיים שלי."

"היא הייתה בת תשעים. בטח יש לך תמונות על נייר ישן."

"יש כמה," אני מודה.

"אז למה את אומרת שהיא מחקה הכול?"

אני נדה בראשי. "לא הכרתי אותה ככה. צעירה, זרה מוחלטת. יש שם רק תמונה אחת של שתינו. אני בת שנתיים, ואני ישנה בידיים של אבא שלי ביום ההולדת שלו." אני משפילה מבט, לטובת האפקט הדרמטי. עשיתי את זה אלף פעמים. "שעתיים אחר כך ההורים שלי יצאו למסעדה ובדרך חזרה נהרגו בתאונת דרכים."

אני סופרת עד חמש ואז מישירה אליו מבט ומקפידה על קול מדוד, רגוע. "בדיוק בתקופה ששחררו את *שלך-לנצח*. אלה התמונות האחרונות בעולם שהודפסו על נייר לא-מחיק. אחרי שההורים שלי מתו חייתי אצל סבתא, רק היא ואני. כל הצילומים שיש לי מאז, כל החיים שאני זוכרת, בתוך האלגוריתם עכשיו."

"תצטרכי ללמוד לחיות עם זה, גברת אטיאס. חוק הפרטיות גובר על הרצון האנוכי להחזיק מזכרת מהמת."

אוקיי, אז אנחנו בקלישאות, ושוב בשמות משפחה.

הוא שותק עוד כמה רגעים. "אני מתנצל מראש," הוא אומר לבסוף.

"מה?"

"אני בשום אופן לא אומר שום דבר על המראה של סבתא שלך," הוא מדבר ממש לאט. "לא הכרתי אותה ולא ראיתי אותה. אבל לפעמים אנשים פשוט לא אוהבים את הפרצוף שלהם, גם אם כל מי שמסביבם כן אוהב אותו. את יודעת מי מחזיק בשיא המחיקות ב*שלך-לנצח*?"

טרוויה של שאלוני באזפיד, זה בדיוק מה שהיה חסר לי. "דוגמניות. זה ידוע. אבל זה חלק מהעבודה שלהן."

"אז זהו, שלא," הוא רוכן לפנים ונוקש על השולחן במפתחות שלו, מרוצה

מעצמו בבירור. "זה לא קשור לעבודה. הן מוחקות בעיקר תמונות פרטיות, המון. תמונות שבעיני כל אחד מאיתנו יכולות להיראות מושלמות -"

אני מאבדת את הסבלנות. "זה לא המקרה של סבתא שלי. בגיל ארבעים ותשע אני כבר יודעת."

"ארבעים ותשע?"

"כן."

"אמרת שאת בת חמישים."

"מה זה משנה?"

"האמת תמיד משנה, גברת אטיאס."

"שירה," אני אומרת שוב. "תשמע, השוטר בכר, אתה צודק. עלית עליי. אני משקרת בקשר לגיל שלי כבר שנים. סבתא שלי לימדה אותי לעשות את זה. שלושה חודשים אחרי יום ההולדת, מחליפים את המספר. ככה כשמגיע היום הולדת הבא, לא חוטפים ממנו דיכאון."

הוא מהנהן, כאילו משהו התבהר לו, אבל לא אומר כלום.

אני מסתכלת על השעון. לא התקדמנו מילימטר. עד שעצרו אותי, עד שהגענו לפה, עד שהוא הוציא אותי לחקירה נעלמו כבר ארבע שעות. ירון בטח נתן לשליח הכול, ונשארו לי רק עוד שעתיים. ייקח שעה להגיע מכאן לבית המשפט בתל־אביב, עוד חצי שעה למצוא חניה בווייצמן, כמה זמן שלוקח הדיון... אפילו אם השופט יוציא צו אלקטרוני מיידי, אנחנו על הגבול. ואני תקועה פה עם כבוד השוטר באזפיד-חשבון-וכל-האמת-לנצח. יש לי רק עוד סיכוי אחד.

"אתה יודע, " אני אומרת, ונועצת מבט מעל הכתף שלו בתקווה שאני נראית קצת חולמנית. "כשהייתי קטנה היא הייתה שרה לי לפני השינה שירי ילדים ישנים, אבל ממציאה להם מילים משלה. 'הילדה המכוערת מקטרת ומקטרת, הקופה הקטנטנה לעולם לא ישנה.' אנשים היו מזדעזעים."

"זה נשמע באמת קצת..." הפרצוף שלו מתכווץ, איזו רתיעה אסתטית.

"מזעזע, לגמרי." אני מסכימה איתו, כמעט מחייכת אליו. הוא חייב להבין. "היינו הולכות לגן השעשועים, והיא אמרה לאמהות האחרות, תיזהרו שהילד שלכם לא ימות ויתקע אתכן עם תינוקת קטנה ומכוערת כמו קוף שלא ישנה אף פעם. אמרה להן שיעיפו את הילדים מהבית ברגע שיגדלו ויחליפו מפתח, שלא יחזרו."

הוא נראה המום. מצוין.

"היא ביקשה להאריך את הצהרון בגן עד שבע בערב כדי שלא תצטרך להתעסק איתי."

ראיתי על הפרצוף שלו את השאלה הגדולה. למה את בכלל רוצה לזכור את המפלצת הזאת.

"כשהייתי בת שבע הגיעו לבית שלנו פקידי סעד. איש נמוך עם נקודות חן על הקרחת ואשה גבוהה מאוד עם שיער קצר אדום, משקפיים אדומים, שפתון אדום וציפורניים אדומות. כמו שני רמאים מאגדת ילדים. הם ביקשו שאחכה בחדר שלי, אבל סבתא התעקשה שאישאר. היא אמרה להם שילדים שגדלים בצמר גפן לא מבינים כלום.

"הקירח אמר לה שהם קיבלו תלונות. הגבוהה דחפה לה את התיקייה ליד, שתקרא בשקט, אבל סבתא הקריאה הכול בקול. כל מה שאמרו השכנות, המורה, הדודים שלי. היועצת. היא שאלה אותי אם באמת דיברתי עם היועצת. לא ידעתי. הרבה מבוגרים שאלו אותי שאלות בבית הספר. ואז היא אמרה להם שהכול אמת, מה שכתוב שם. היא שאלה אותם מה הבעיה.

"הם אמרו לה כמובן שזו התעללות רגשית בלה בלה בלה, המשפחה דורשת להוציא אותי מיידית מחזקתה. היא צחקה להם בפרצוף ואמרה שדודה שלי, ברכה, אוהבת רק את אילאיל הקטנה שלה, ותחזיר את הקופה הקטנה תוך יומיים. הם היו מזועזעים, שוב. הגבוהה אמרה לה שלא צריך לדבר על ילדים ככה, ושברכה בכלל לא מתכוונת לקחת אותי. הם מעבירים אותי מכאן לאומנה.

"תוך שנייה הם היו מחוץ לבית. היא צרחה חזק כל כך שכל השכנים באו. אמרה להם לא לחזור בלי משטרה. וזהו."

יוסי בכר רכן לפנים. "מה זאת אומרת? הם לא חזרו?"

"לא."

"זה לא הגיוני. הרווחה מחויבת לטפל במקרה כזה."

"נכון. לא הגיוני, אבל זה מה שקרה. רק שנים אחר כך גיליתי שהיא הפעילה את האקס שלה, איזה בכיר במשרד הפנים. הוא הוריד אותם מאיתנו."

"אבל למה? היא רצתה להיפטר ממך."

אני מגחכת ונדה בראשי. "היא אהבה אותי."

"אם את אומרת." הוא נשען שוב לאחור, ברור שהוא חושב שאני קצת מטומטמת.

"היא האכילה אותי. טיפלה בי. קנתה לי בגדים וספרים ודאגה שכלום לא יחסר לי. היא לא מרחה אותי. לא היו בינינו שום שקרים."

בכר מגחך.

"סליחה, צודק. שום שקרים חוץ מעניין הגיל. מהדודים שלי לא שמעתי אפילו פעם אחת מאז הביקור ההוא של הרווחה. והיו לי שלושה חברים כל הילדות. אחת מכוערת כמוני, אחת ממש מטומטמת. את שתיהן פגשתי רק בבית הספר."

"והשלישית?"

"השלישית גרה בבניין שלנו. ילדה עם פיגור קשה. כשהייתי בת שבע העבירו אותה למוסד."

הוא שותק.

"כשהגעתי לגיל שמונה־עשרה סבתא אמרה לי, חייבים לעשות משהו עם הפרצוף המכוער הזה שלך."

הוא נראה כאילו הפרצוף שלו נדפק בחלון.

אני ממשיכה כאילו כלום. "היא אמרה שירשתי את הפרצוף הזה ממנה. אף של מכשפה, סנטר חלש, שיניים של ארנב. שיעור יתר. אמרתי לה שלא אכפת לי. שחיצוניות זה שטויות. שיש בעולם כולו תנועה של קבלת השונה. המוזרים, החריגים, השמנים, המכוערים. היא אמרה שלא כדאי להאמין לשטויות שכותבים ברשת. בני אדם תמיד יהיו מטומטמים ושטחיים. אמרה לי מה כל אחת מהמורות שלי עשתה לפרצוף שלה. כל אחת מהשכנות. דודה ברכה. אפילו אילאיל, בת הדודה שלי שהייתה מבוגרת ממני בשנתיים בסך הכול. היא הראתה לי תמונות שלה מפעם וסיפרה איך סידרה לעצמה את הפרצוף בגיל עשרים, ואיך זה סידר לה את החיים. מגיע לי פרצוף נורמלי, היא אמרה. שיראו מבחוץ כמה אני יפה מבפנים."

אחת. שתיים. שלוש. ארבע. חמש.

יוסי בכר שותק בצייתנות אבל נרגש בבירור.

"אז הסכמתי." אני נשענת לאחור. "שנה שלמה התרוצצנו בין רופאים ובתי חולים וקוסמטיקאיות. סבתא מכרה את הדירה שלה כדי לשלם על כל זה, אבל לאוניברסיטה הגעתי עם פרצוף חדש. לא שנהייתי איזו יפהפייה, אבל נראיתי רגילה. ממש נחמדה. ביום השני ללימודים בחור אחד התיישב לידי והציג את עצמו. לקח לי כמה שבועות עד שהבנתי שאני מוצאת חן בעיניו.

"סבתא לימדה אותי שאני לא חייבת להיכנס למיטה עם כל מי שרוצה אותי, שאני יכולה לבחור ומותר לי להגיד להם לא. כשהבאתי את החבר הראשון שלי הביתה היא אמרה לו שהוא אידיוט. השני היה חכם, אבל באמצע הארוחה היא קמה והלכה. אמרה אחר כך שהוא בהמה חסרת נימוס.

"כשהבאתי את השלישי היא אמרה, 'הוא מעצבן, אבל תתחתני איתו.' וזה מה שעשיתי. היא אמרה לי לא להביא ילדים. כשליליה נולדה ירון לא היה מסוגל להסתכל על הפרצוף שלה. בכה ימים ולילות, בקושי תפקד. סבתא שלי טיפלה בה שנתיים וחצי, עד שגמרתי לכתוב את הדוקטורט."

"חתיכת טיפוס היא הייתה," אומר יוסי בכר.

אני מציצה בשעון. נשארה שעה. "בבקשה תעזור לי."

"אני לא יכול." יוסי בכר משפיל מבט, ואני כמעט אומרת משהו, אבל הוא פותח מגירה בשולחן. "לא רציתי לעשות את זה, גברת אטיאס –"

"שירה."

"שירה. אבל כנראה שאת מסוגלת לעמוד בזה."

הוא מעביר את העמוד הראשון, על הפח המחייך יש רסס קטן של נקודות אדומות-חומות. אני מרגישה אשמה. מתחתיו מופיעים כל הפרטים. מחיקה מוחלטת. כולל מופעים באלבומי חברים, כולל דברי דפוס עתיקים. כולל הנחיה מיוחדת להשמדת שתי תמונות שלה שהופיעו באיזה עיתון לפני שבעים שנים. מכל הארכיונים בארץ ובעולם.

אני המומה. "זה עולה הון."

יוסי בכר מהנהן. "הכול שולם מראש."

"זה לא שפוי," אני אומרת. "סבתא שלי הייתה הבנאדם הכי קשה ואכזרי שהכרתי בחיים שלי. אבל אהבתי אותה, והיא אהבה אותי. אין סיכוי שהיא עשתה לי את זה בדעה צלולה."

"אולי אפשר לטעון לחוסר שפיות," הוא מקמט את מצחו. הוא לא משוכנע, אבל נראה לי שהוא סוף-סוף מבין.

"אין לי אף אחד בעולם, יוסי. בכר. אני מתחננת."

הצעדים שלו ארוכים ומהירים, ואני רצה אחריו, בקושי עומדת בקצב. הוא חוזר לאחור ופותח לי את האזיקים. לא נראה לי שזה מותר, על פי הנהלים, אבל אני אסירת תודה. אנחנו רצים שוב, שתי נמלים מוטרפות במסדרונות אינסופיים.

"אין לנו כמעט סיכוי," אומר יוסי בכר, אבל הוא נוהג במהירות, וכשאנחנו מתקרבים לרמזור אדום הוא מפעיל את הצ'קלקה וחוצה את הצומת הריק, ואת כל הבאים אחריו. שוב אנחנו רצים במסדרונות ומצליחים להשתחל.

הדוכן מצופה בפורמייקה זולה. השופט כותב משהו. הוא צעיר ממני בעשר שנים לפחות. כמו רופא המשפחה שלי, עורכת הדין שייצגה אותי בגירושין. מנהלת המעבדה בעבודה. כל העולם כל כך צעיר. והוא נראה עייף. בכר מסמן לי לשתוק.

"כבודו, אנחנו מבקשים צו עיכוב מחיקה *לשלך-לנצח*," הוא אומר.

השופט נשען לאחור. "השוטר..."

"בכר."

"בכר. בית דין לילה מיועד למקרי חירום."

"מדובר ב... סוג של מקרה חירום," מגמגם בכר.

"אני מקווה מאוד שאתה לא מבזבז את זמנו של בית המשפט."

בכר מהדק את שפתיו. "המבקשת היא יתומה, אביה ואמה מתו כשהייתה תינוקת -"

"המבקשת היא לא ילדה חסרת אונים," קוטע אותו השופט בחריפות. "אם היו לה הורים, היא כבר הייתה מחליפה להם חיתולים."

"כמובן, כמובן, כבודו. אני רק מבקש לבסס את הקשר המיוחד -"

השופט מרים את ידו ופונה אלי. "את. מה הסיפור?"

הפה שלי מתייבש בבת אחת.

"היא מסוגלת לדבר?"

"אוהו!" אומר בכר, ואז מזדקף. "סליחה, כבודו. בהחלט. היא מסוגלת לדבר."

אני קמה לאט מהספסל ומנסה לדחוס הכול למשפט אחד. "סבתא שלי גידלה אותי לבד, ואין לי משפחה מלבדה. היא השאירה צוואת מחיקה כוללת. עומדים למחוק את כל הזיכרונות שלי. כל החיים."

"עצוב מאוד," אומר השופט, "אבל זו זכותה."

"אני לא חושבת שהיא עשתה את זה בכוונה," אני אומרת, ולפני שבכר יספיק להתערב, אני מוסיפה, "זאת אומרת, כן, היא חתמה על הצוואה והכול, אבל אני רוצה לערער. לדעתי היא לא הייתה שפויה בזמן שחתמה."

"זו האשמה חמורה," השופט לוחץ על המסוף שלו. "שבי. בכר, תעלה לי את המסמכים."

"כבר במערכת, כבודו."

מישהו פותח את הדלת. "אפשר להכניס עצור?"

השופט מרים את היד. "תן לי דקה." הוא נראה מרוכז. בכר עומד ופוכר ידיים מעלי. אני משלבת שוב רגליים ותוקעת את הידיים ביניהן. שלא אחבק אותו בטעות.

"גברת אטיאס," אומר השופט. "יש לנו בעיה."

"עוד לא עבר הזמן," אני אומרת במהירות. "יש עוד כמעט חצי שעה."

"ואחר כך מגיעה לה גם תקופת גניזה לצורך ערעור," מוסיף בכר.

"אני שמח שלמדתם את החוק," השופט עונה ביובש. "אבל יש לצוואה של סבתא שלך נספחים חסויים. יש לך צילומים שלכן יחד?"

"ברור." אני מעלה את האלבום מיום ההולדת הקודם של ליליה.

"תביאי לי את זה בבקשה," הוא מושיט יד עטויה בגלימה שחורה ואני ניגשת במהירות ומניחה בה את הנייד, ונשארת לעמוד מולו כשהוא מרפרף במהירות על הצילומים.

"הנה זה," הוא רוכן לפנים ומסובב את הנייד. "תסתכלי."

זו תמונה מלפני שלוש שנים. ליליה מחייכת, יש לה זר פרחים על הראש. היא דומה לי שתי טיפות מים. אני יושבת לידה, עם הפרצוף המשופר שסבתא קנתה לי, וסבתא עומדת קצת מאחורינו. מטושטשת מעט.

"הם כבר התחילו לבצע," אני אומרת. "אבל אתה עוד יכול לעצור את זה."

"רגע," הוא מסובב את הנייד חזרה אליו ומדפדף אחורה במהירות. "עכשיו תסתכלי על זה."

זו תמונה ישנה מאוד. אני על הספה, ולידי בת השכנים המפגרת, מחייכת מאוזן לאוזן. אני לא מצליחה להיזכר בשמה בשום אופן. סבתא עומדת מאחורינו. בתמונה הזו הפנים שלה כבר כמעט נעלמו.

"ברור, הם התחילו מהתמונות הישנות. ועדיין -"

"תסתכלי על הילדה," אומר השופט. "עלייך."

לוקח לי רגע להבין מה אני רואה. "הפנים שלי."

השוטר מהנהן. "זו צוואה ישנה מאוד. יש לה נספחים חסויים. אישור רפואי בחתימה נוטריונית על מצב נפשי תקין, חתום בנוכחות שני עדים." הוא משיב את מבטו אל המסוף שלו. "ברכה אטיאס ואילאיל נחמני."

לא יכול להיות. היא לא סובלת את המשפחה שלי.

"יש גם הצהרה מנומקת מול עורך דין. אני מצטער, גברת אטיאס. בעוד פחות משעה הכול ייעלם."

"הכול?"

הוא נושך את שפתיו.

"אני לא מבין," אומר בכר. "למה הפנים של שיר- של גברת אטיאס נמחקו מהתמונה הזו?"

"סבתא שלה קיבלה צו אפוטרופסות על גברת אטיאס," אומר השופט, "ללא מועד סיום. מנכ"ל משרד הפנים חתם עליו לפני יותר מארבעים שנה, וגם היועץ המשפטי לממשלה. הצו נותר בתוקף גם כשהגברת אטיאס הגיעה לבגרות, והוא לא ניתן לביטול או שינוי." הוא מניד ראשו. "בחיים שלי לא ראיתי כזה תיק."

"מה זה בדיוק אומר?" שואל בכר.

"שהמנוחה רשאית לקבל החלטות בשביל גברת אטיאס," אומר השופט. "וההחלטה שלה היא למחוק כל צילום של גברת שירה אטיאס מרגע שנתקבל צו האפוטרופסות, בשנת..."

הוא פונה אל המסך. אני כבר לא מקשיבה. אני לא צריכה שהוא יגיד לי באיזו שנה.

היא הייתה שפויה לגמרי, מסתבר. אין שום דבר מקרי בצוואה הזו. כי היא הייתה שם כל הזמן. כשלמדתי לדוקטורט וירון בכה וצרח, שנתיים וחצי רצוף. כשהוא סינן שאם היה יודע מראש מי אני, לעולם לא היה נוגע בי, ובטח לא מביא איתי ילדים. כשקרא לי כלבה קרה ומכוערת עם גנים מחורבנים. כששמע אותי קוראת לליליה קופיפה ודמבו ונטרף מזעם. כשאמר שיש מספיק שופטים שחושבים כמוהו, שאנשים כמוני לא צריכים להתרבות. שופטים שיראו תמונה אחת מפעם וישמעו ש"לא היה גילוי נאות על המצב", וייתנו לו משמורת מלאה.

זה קשקוש כמובן. אני כמעט בטוחה שאף שופט לא היה נותן לו משמורת בגלל סיבות כאלה. אבל סבתא האמינה. היא אמרה שירון גם יפה וגם מקסים, וזה מספיק. זה כל מה שצריך בעולם שמתעב כיעור.

"אני כל כך מצטער, גברת אטיאס," אומר השופט בשקט. "בתוך כמה דקות לא יהיו יותר תמונות של סבתא שלך, וגם לא תמונות ילדות שלך. כולל צילומים במרחב הציבורי, כולל סרטונים, אני לא יכול לעצור את זה."

מישהו פותח שוב את הדלת. אני יוצאת. בכר צועק משהו. אני הולכת במסדרון, מתנדנדת. אחרי רגע הוא רץ אחריי, הולך לידי, אומר משהו. אני לא מבינה אף מילה.

הוא לופת את זרועי. "גברת אטיאס, תעצרי, בבקשה."

אני עומדת. "שירה," אני אומרת.

"את נראית לא טוב, שירה," הוא אומר.

הוא כל כך יפה, בכר. הרבה יותר יפה מירון. אני מניחה את היד על העורף שלו ומנשקת אותו. הוא נרתע לרגע, אבל אני מהדקת את האחיזה, והוא נכנע. הלשון שלו חמימה ורכה. אני מרפה ממנו ונוגעת בשפתיים שלי. השפתיים היפות, המעוצבות בקולגן.

"זה לא כי אתה בחור טוב," אני אומרת, "למרות שאתה באמת בחור טוב. רק כי אתה יפה. תשמור על הפרצוף שלך טוב-טוב, בכר."

אני משפשפת את הידיים. הוא נוגע באזיקים על חגורתו, אבל נותן לי ללכת.

בשלוש בלילה ירון מקלל אותי בשקט והולך. בגללי הוא מפסיד ריצת נפח בעוד שעתיים. על השולחן נח צו חשיפת צילומים, חתום בידי שופט, ופתק מעורך הדין שלו. הצו הועבר כבר *לשלך-לנצח*. בתוך יממה הם יעבירו לו הרשאות לספריות שלי.

ליליה ישנה על הספה, ומסביבה שרידי גפיים של דרקוני מרשמלו. אני מנשקת לה את המצח. הילדה שהייתי איננה עוד, זכרה נמחה לעד. אף אחד לא יכול לקחת אותך ממני, קופה אהובה שלי, דמבו מתוק.

אני יושבת לידה. פותחת את הספרייה של גיל שש ועושה שמיניות. גיל חמש, שמיניות. גיל ארבע. אני נפרדת מכל תמונה. מכל זיכרון. בגיל שמונה־עשרה ליליה תקבל הכול: הניתוחים. האף. הסנטר. השיניים. הצמדת אוזניים. קשירת חצוצרות. אף אחד לא יֵדע לעולם.

ליד התקרה מרחף בלון מרוקן למחצה. הפנים שלה מקומטים ומתוקים ואהובים, כבר הולכים ומיטשטשים. אני פותחת את הקשר ומוציאה את האוויר לאט-לאט, שלא להעיר את בתי משנתה.

מאיה גרשוביץ-בר היא מתכנתת ומרצה בכנסים, בגיל חמש־עשרה אהבה לקרוא את אסימוב, היום היא דווקא מעדיפה ספרות ילדים ונוער. קראה את הארי פוטר לראשונה בגיל שלושים ודיווחה על כך בעמוד הפייסבוק "מאיה קוראת הארי פוטר". זהו סיפורה הראשון שרואה אור.

בוא נלך הביתה

מאיה גרשוביץ-בר

זהו זה. היום הגדול הגיע. היום היה יום הנישואין שלה ושל גיא, הגבר שהיא אוהבת, והיום, סוף-סוף, גם הוא אוהב אותה.

אלה עמדה בפינת המעלית שטסה בדרכה למשרדי מיינדבוק בקומה החמישים של מגדל אלקטרה. העור שלה עקצץ מהתרגשות והלב שלה פעם בעוצמה כזאת שהיא הייתה בטוחה שכל הנוסעים במעלית יכולים לשמוע את הדפיקות.

בדרך כלל הנסיעות הללו עברו עליה בבהייה ממורמרת בסלולרי שלה, תוך שהיא גוללת את הפיד האינסופי ושונאת את כל מי שמופיע בו. אבל היום לא הייתה לה סיבה להיות ממורמרת.

במשך חמש שנים ארוכות אלה הייתה מאוהבת בגיא.

בשנה הראשונה היא רק צפתה בו, הציצה מעל מסך המחשב שלה לכיוונו בכל פעם שלא הסתכל, והאדימה בכל פעם שחלף על פניה בדרך למטבח.

בשנה השנייה הם עבדו יחד על אותו פרויקט. הוא עיצב זיכרון של לקוח והיא כתבה אותו. היו להם כמה ישיבות משותפות, ובאחת מהן היא אפילו דיברה ישירות אליו. היא שאלה אם הוא מעדיף פרספקטיבה ממוקדת או רחבה לזיכרון, והוא ענה שזו שאלה טובה ושהוא יתייעץ עם מנהל הפרויקט.

בשנה השלישית החברה עברה למשרד גדול יותר, היא וגיא ישבו בקומות שונות. היא כמעט ולא ראתה אותו במהלך אותה שנה, מלבד באירועי חברה ובהאפי האוור המסורתי של ימי חמישי. זו הייתה השנה העצובה בחייה.

בשנה הרביעית, לאחר הקרנה מיוחדת של ספיידרמן שמיינדבוק ארגנה לעובדי החברה, היא וגיא דיברו וגילו חיבה משותפת לקומיקס (מארוול, כמובן). לאחר אותו ערב קסום יצא להם לאכול יחד צהריים שבע פעמים ולדבר על קומיקס ועל ספרי מדע בדיוני. השנה הרביעית הייתה השנה

הטובה ביותר בחייה של אלה.
בשנה החמישית היא הגיעה להחלטה.

דינג.
דלתות המעלית נפתחו בקומה החמישים. על הקיר מולה התנוסס שלט עצום הנושא את מוטו החברה: "מיינדבוק - משקיעים במציאות שלך במקומך".
עכשיו הגיעה העת לשמור על קור רוח ולהתנהג כרגיל. ללכת למקום שלה, להניח את התיק ליד השולחן, להדליק את המחשב וללכת למטבח להכין קפה.
הכול כרגיל. היא אפילו לא תלך לבדוק אם גיא כבר הגיע למשרד. הם ייפגשו בהפסקת הצהריים, כמו תמיד.
הסלולרי שלה צפצף. הודעה חדשה מגיא: "היי, מתוקה, מקווה שהכול הלך בסדר אצל השיננית ושכבר הגעת למשרד. נתראה בצהריים❤".
אלה הרגישה את לחייה מאדימות ואת עיניה מתחילות לדמוע. היא רצה לשירותים לשטוף פנים ולהירגע.
הוא שלח לה הודעה. הוא קרא לה מתוקה. למרות שהיא ציפתה לזה, היא לא דמיינה את התחושה הזו, את האושר. אלו החיים שלה עכשיו.

אלה ידעה מראש שכתיבת הזיכרונות תהיה החלק הקל, ואילו ההתקנה תהיה החלק המאתגר.
היא הייתה מתכנתת, לא האקרית. בסרטים זה תמיד נראה כל כך קל. כל מתכנת היה גם האקר מומחה, וכל מה שנדרש בשביל לפרוץ לפנטגון היה קפוצ'ון שחור ומסך עם טקסט ירוק. המציאות, בדרך כלל, הייתה יותר מסובכת.
למזלה של אלה, אבטחת המידע של מיינדבוק, כמו של הרבה חברות גדולות אחרות, הייתה במצב נוראי. בעוד שהתקנת זיכרון אישי על ידי משתמש באפליקציה דרשה סיסמה וזיהוי ביומטרי, עדכון זיכרון בשרתים של מיינדבוק לא דרש אישור משתמש כלל, אלא רק מפתח אישי. המפתחות של כל הלקוחות נשמרו בשרתי החברה והיו נגישים לכל המתכנתים.

בצהריים היא הלכה לקפיטריה. היא שלפה מגש ירוק מערֵמת המגשים

הגבוהה בכניסה ונעמדה בתור לאוכל. הייתה לה בחילה נוראית מרוב התרגשות, ולא ממש התחשק לה לאכול שום דבר. למרות זאת היא לקחה קערית מרק ולחמנייה קטנה, רק כדי שהמגש שלה לא ייראה כל כך ריק.

מאחוריה בתור אשת מכירות דיברה בטלפון עם לקוחה. "חודשיים טראקים בנפאל? אין בעיה, זה זיכרון מאוד פופולרי. לצרף את בעלך והילדים? כמובן, יש לנו חבילה משפחתית, ארבעה זיכרונות פלוס חמישים אחוז תוספת סנכרון, ילדים מתחת לגיל שנתיים מצורפים בחינם."

היא פנתה לעבר אזור השולחנות וחיפשה את גיא. מהר מאוד מצאה אותו, יושב בשולחן הקבוע שלהם, אוכל, מדבר וצוחק. מולו נחו מגש ושתי כוסות - אחת עם מים, בשבילו, ואחת עם קולה, בשבילה.

אלה התחילה ללכת באיטיות לכיוון השולחן, מנסה לא להרעיד את המגש ולשפוך את המרק. באמצע הדרך גיא קלט אותה מזווית עיניו וזינק לקחת ממנה את המגש הרועד בידיה. אלה חייכה במבוכה. "תמיד אמרתי שמזל שאני מתכנתת, כי בתור מלצרית לא הייתי שורדת שבוע."

אלה רצתה לבנות חמש שנים של זיכרונות חדשים לחלוטין להשתלה אצל גיא. ההתחלה הייתה קצת איטית. עיצוב מעולם לא היה הצד החזק שלה, אבל היה לה את כל הזמן שבעולם כדי ללמוד.

היא התחילה מהדברים הקלים - את השיחה שלהם על ספיידרמן היא העבירה לאירוע החברה הראשון ששניהם היו בו, לפני ארבע שנים וחצי. מזל שסרטי ספיידרמן יוצאים כל שנתיים, אז היא לא הייתה צריכה לשכתב יותר מדי את השיחה. לאחר מכן היא הכניסה שורה של ארוחות צהריים ידידותיות, והצעה לדייט ראשון. היא התלבטה ארוכות מי צריך היה להיות הראשון להציע דייט - היא או גיא - ובסוף החליטה ששניהם הציעו באותו רגע. זו הייתה התחלה מאוד מתוקה למערכת היחסים שלהם.

כתיבת הדייטים הייתה מרגשת, אך דרשה עבודה רבה. דייטים בבתי קפה נמשכו לפחות שלוש-ארבע שעות, והיא נאלצה לכתוב בעצמה את כל השיחה, מלאת שנינויות, בדיחות ופרטים אישיים. מהר מאוד החליטה אלה שמכיוון ששניהם אוהבים סרטים כל כך, יהיה קל יותר אם הם יצאו בעיקר לקולנוע.

אלה החליטה שהם ישכבו בפעם הראשונה אחרי חמישה דייטים, כדי שיספיקו קודם להכיר קצת, אבל גם לא ימרחו את זה יותר מדי. היא

מאוד התלבטה עד כמה טובה הייתה הפעם הראשונה שלהם. מצד אחד יהיה נחמד לדעת שהם היו מושלמים זה לזה מההתחלה, מצד שני זה לא יהיה מאוד אמין והיא לא רצתה שגיא יחשוב שהיא העמידה פנים שהיא נהנית. בסוף היא החליטה ללכת על ביצוע בינוני, אבל עם הרבה חיבה והתכרבלות לאחר מכן. עוד זיכרון מתוק לאוסף.

אלה התיישבה ליד גיא ובהתה במגשים שלהם, צמודים על השולחן.

"לא רעבה?"

"שומרת מקום לערב." היא חייכה אליו.

"מה קורה הערב?" ענת, חברתה לצוות של אלה התיישבה מולם והניחה את המגש שלה ברעש על השולחן.

אלה חששה לרגע. רק בשבוע שעבר ענת אמרה לה כמה היא מתגעגעת אליה ומודאגת מכך שהיא מסתגרת תמיד בבית ועובדת. היא הזהירה אותה שהיא מרחיקה את כל מי שאוהב אותה, ושבסוף היא תישאר לבד.

בזמן שאלה הייתה שקועה במחשבות גיא ענה לענת, "אנחנו חוגגים שנתיים."

"איזה כיף! לאן אתם הולכים?" ענת נראתה עליזה כהרגלה, נרגשת בשבילם.

"לטאייזו, רצינו להתפנק באמת לכבוד המאורע," ענה גיא בגאווה והניח את זרועו סביב מותניה של אלה.

"יו, אף פעם לא הייתי שם, אבל שמעתי שהאוכל מדהים."

"טאייזו התחילו למכור זיכרונות מהארוחות שלהם," אמרה אלה בלחש. "את יכולה פשוט להתקין כזה."

ענת נאנחה. "כן, אני יודעת... אבל ממש יבאס אותי לזכור שהלכתי לשם לבד, אני מתקינה רק זיכרונות כיפיים."

"קצת אובר־ייטד, לטעמי." ניר מצוות תמיכה הצטרף לשיחה. "אכלתי שם פעמיים עם ההורים שלי, ולא היה כזה טוב."

"בסדר, ברור שלא היה לך כיף, היית עם ההורים שלך. אלה וגיא הולכים לחגוג יום נישואין."

"תכלס. לא יודע למה אני לא פשוט מוחק אוטומטית זיכרונות של ארוחות ערב עם ההורים."

"כי הם יעלו על זה תוך שנייה." ענת צחקה. "הם לא מטומטמים, הם

יודעים שכולם משתמשים במיינדבוק היום. ההורים שלי מתחקרים אותי פעם בשבוע לוודא שאני לא מוחקת ארוחות משפחתיות."

כולם צחקו והמשיכו לדבר על טאייזו ומסעדות אחרות, ומתחת לשולחן גיא אחז את ידה של אלה בחוזקה ולחש לה, "יום נישואין שמח, מתוקה."

האסימון נפל לה רק כשהיא התחילה לתכנן את החתונה שלהם.

בהתחלה אלה תכננה לכתוב חתונה רומנטית בקפריסין, רק לשניהם. אבל למרות שניסתה וניסתה, לא הצליחה לחשוב על תסריט אמין שבו המשפחות שלהם יאפשרו לזה לקרות. לכן נאלצה להתפשר על חתונה קלישאתית שכללה את כל המשפחות המורחבות, החברים של ההורים, המורה שלה מכיתה א' וכמובן כל חבריהם לעבודה.

ערב אחד, כשעבדה על זיכרון החתונה הענקית שלהם, היא הבינה ששכחה פרט אחד חשוב - כל המוזמנים בחתונה אמורים לזכור שנכחו בה. לא די להשתיל את החתונה בזיכרון של גיא, היא תצטרך להשתיל אותה אצל המשפחות שלהם, החברים של ההורים, המורה שלה מכיתה א' וכל חבריהם לעבודה.

פתאום היא מצאה את עצמה עובדת על פרויקט בסדר גודל אחר לגמרי.

באותו ערב הם חזרו יחד מהעבודה לדירתם, כדי להתרענן ולהחליף בגדים לפני שהם יוצאים למסעדה.

גיא לבש ג'ינס, חולצה לבנה ובלייזר, כולם חדשים. זו הייתה התלבושת האהובה על אלה, הוא נראה בה סקסי ומתוק בו זמנית, וכך היא הלבישה אותו ברוב הדייטים שכתבה להם. אלה לבשה שמלה כחולה מתנפנפת שקנו יחד בטיול הראשון שלהם ללונדון. כשהיא לבשה אותה לדייטים היא נטתה לשתות הרבה יותר מדי סיידר ולנסות את כוחה במבטאים בריטיים. במציאות, השמלה אכן נקנתה בלונדון, אבל זו הייתה הפעם הראשונה שמצאה סיבה ללבוש אותה.

גיא התבונן בה בהערצה והיא ניסתה לחקות את המבטא הבריטי שהוא הכיר, אבל מרוב התרגשות יצא לה "g'day mate" אוסטרלי למהדרין.

גיא התגלגל מצחוק ומשך אותה אליו לנשיקה. "אחח, את תמיד מפתיעה אותי."

היא נישקה אותו בחזרה, וניסתה להיזכר בכל הפעמים שבהן הפתיעה

אותו. האם היא הכניסה מספיק הפתעות לזיכרונות שלו? היה עדיף שתכניס יותר? היא לא ידעה כמה הוא אהב הפתעות, ומה בעצם החשיב כהפתעה.

"יש לנו שעה לפני שצריך לצאת, את יודעת מה אנחנו יכולים להספיק לעשות בשעה?"

אלה נשמה נשימה עמוקה וניסתה להרגיע את עצמה. הידיים שלה הזיעו והנשימה שלה נעשתה מהירה. היא ניסתה לדבר אבל הגרון שלה התייבש לחלוטין. במקום זאת היא הכריחה את עצמה לחייך והתיישבה על המיטה לצד גיא.

זה היה רעיון מגוחך, אבל לא הייתה לה ברֵרה.

היא הייתה צריכה ליצור זיכרונות לכמעט חמש מאות אורחי החתונה שלהם, והיה לוקח לה נצח לעשות את הכול לבד. היא הייתה חייבת להשיג עזרה. למזלה, היא ידעה בדיוק לאן לפנות.

כשהיא הייתה סטודנטית, היא וכל חבריה תמיד חיפשו עבודות, אפילו ללא תשלום. כולם ידעו שלמעסיקים ניסיון חשוב בהרבה מציונים.

היא פירסמה מודעה בלוח העבודות של האוניברסיטה, ותוך שעתיים היו לה עשרה סטודנטים שהתחננו לעזור לה "תמורת קרדיט". אלה כל כך שמחה שימי התואר שלה היו מאחוריה, ואיחלה בלבה לסטודנטים שבעבודה הבאה שלהם לפחות יקבלו קרדיט אמתי.

אלה העבירה לסטודנטים את זיכרון החתונה המקורי שכתבה, וביקשה מכל אחד להכין חמישים זיכרונות משניים מזוויות שונות.

התוצאות היו סבירות. הסטודנטים אמנם קצת חיפפו - הם בעיקר שינו נקודות מבט והוסיפו פילטר "לילה ספוג אלכוהול", אבל אלה ידעה שאי־אפשר לדרוש שלמות ממתנדבים.

בזמן שהסטודנטים עמלו על הזיכרונות החדשים, אלה התרכזה בהשגת מספרי הטלפון של המוזמנים של גיא, כדי שתוכל לשלוח לכולם את העדכונים שלהם.

זו הייתה משימה פשוטה, הסלולרי של גיא אפילו לא היה מוגן בסיסמה. היא הרגישה קצת רע על שגנבה אותו כדי להעתיק את כל אנשי הקשר של גיא, אבל היא הרי לא קראה הודעות פרטיות או משהו כזה, רק העתיקה מספרי טלפון. ואחרי הכול, הם היו גם המוזמנים שלה.

במונית בדרך למסעדה לקח גיא את ידה של אלה ואמר בקול רציני, "למקרה שהאוכל במסעדה יהיה כל כך טוב שהמוח שלי לא יעמוד בזה ויתפוצץ, אני חייב לספר לך משהו."

"אתה בעצם חייזר שנשלח לכדור הארץ על מנת לכבוש אותו ולשעבד את בני האדם?"

"ובכן, כן, אבל חוץ מזה רציתי לספר לך שאני אוהב אותך, וחמש השנים האחרונות היו השנים הטובות בחיי."

אלה רצתה לחייך ולומר שאלו היו גם חמש השנים הטובות בחייה, אבל היא לא הצליחה להביא את עצמה לשקר לו. לא עכשיו, כשהוא סוף-סוף כאן, סוף-סוף שלה.

במקום זאת היא פשוט נישקה אותו ואמרה לו שגם היא אוהבת אותו.

את שאר הנסיעה הם בילו בדיון מעמיק על חייזרים והסיבות השונות שאולי יהיו להם לכבוש את כדור הארץ ולשעבד את כל בני האדם.

אבל החתונה הייתה רק ההתחלה.

מהר מאוד אלה הבינה שהיא חייבת לייצר גם ארוחות משפחתיות, בילויים עם חברים, מסיבות חברה, חגים, ארוחות צהריים וכל אירוע אחר שגיא והיא בילו בו יחד. היא צריכה לשכתב את כל הזיכרונות של כל מי שהיה לידם יום-יום.

ערב אחד, תוך כדי עבודה אלה תהתה אם אולי היא מגזימה. במקום לעשות כל כך הרבה עבודה היא יכולה לגרום לגיא לזכור שהוא הזמין אותה לדייט ולהמשיך משם. היא פסלה את הרעיון מייד. היא לא רצתה לחכות, היא לא רצתה לנסות בלי לדעת אם תצליח. היא רצתה להיות עם גיא.

היא התחילה לייצר את כל הזיכרונות החדשים והופתעה לגלות כמה היא נהנית לראות אותה ואת גיא יחד מנקודת מבטם של אחרים. היא הייתה רגילה כל כך לכתוב את הזיכרונות שלו, לראות את עצמה דרך עיניו, אבל זה היה הרבה יותר כיף. עכשיו, במקום לראות את עצמה היא זכתה להסתכל עליו, על גיא שלה, שהיא כל כך אהבה.

בהתחלה הכינה את כל הזיכרונות של האחרים ידנית, כמו הזיכרונות של גיא, אבל כשרשימת הזיכרונות שנשארו לה לכתוב הלכה ותפחה, אלה הבינה שתהיה חייבת לעשות אוטומציה לתהליך.

האוכל בטאייזו אכן היה נהדר, בדיוק כמו שכולם הבטיחו, אבל הוא היה חסר משמעות מבחינתה. אלה הייתה מוכנה לשבת עם גיא גם בפח אשפה בסמטה מאחורי המשרד. הוא היה כל כך טוב, כל כך חכם, כל כך...

"אין סיכוי שאני שוב לובש פוכדור."

"מה? סליחה, ריחפתי לרגע."

"אמרתי שהשנה אני לא מוכן להתחפש לפוכדור, או לטארדיס או לענק הירוק. נמאס לי ללבוש תחפושות שמהוות סכנה לכל מי שנמצא איתנו ברחבת הריקודים, ובי נשבעתי, השנה אף אחד במסיבה המשרדית לא ייאלץ לראות אותי בתחתונים כיוון שהתחפושת שלי לא עוברת בדלת של השירותים!"

אלה צחקה. היא הכירה את הזיכרונות האלו, הרי היא כתבה אותם, אבל כשגיא סיפר אותם הם היו הרבה יותר מוצלחים. היא קצת הצטערה שלא זכתה להיות שם ולראות אותו.

"את יודעת שאני מת על תחפושת הדוקטור שלך, אבל אולי השנה שנינו נוכל להיות הדוקטור? את תהיי טננט, ואני אהיה... כל אחד חוץ ממאט סמית'."

אלה ידעה בדיוק על איזה תחפושת הוא מדבר. היא הכינה אותה למסיבת פורים המשרדית לפני שנתיים, אבל ברגע האחרון נלחצה שאף אחד לא יבין את הרפרנס ושכולם יחשבו שהיא מוזרה, והחליטה לא ללכת למסיבה.

היא קיבלה השראה מהסטודנטים שעבדו על החתונה.

כל הזיכרונות שהייתה צריכה ליצור נסובו סביב זיכרונות שכבר הכינה לגיא. לא היה צורך להכין כל זיכרון מחדש, רק לקחת כמה קטעים מהזיכרון המקורי, לשנות את נקודות המבט ולהכפיל במספר האנשים באירוע.

המטרה שלה לא הייתה ליצור זיכרונות מקוריים לכולם, אלא השתקפויות של זיכרון קיים. האורחים בחתונה שלהם, למשל, לא יזכרו שיחות שניהלו במהלך הערב עם אנשים אחרים, או מה בדיוק אכלו ושתו, אבל למטרותיה זה הספיק לחלוטין.

התוכנה ליצירה אוטומטית של זיכרונות מרובי משתתפים (היא קראה לה זיכרונרטור בחיבה) הייתה מורכבת, והיא שכתבה אותה ושיפרה אותה ללא

הפסקה, בכל פעם שקמה באמצע הלילה עם רעיון לשיפור, או כשהבינה שיש עוד פרמטרים חסרים עליהם לא חשבה בהתחלה.

אמנם העבודה שלה הפריעה לה להקדיש לזיכרונרטור את מלוא תשומת לבה במהלך השבוע, אבל סופי השבוע המבורכים הפכו להאקאתונים של ארבעים ושמונה שעות עבודה עם הפסקות קצרות לאוכל, שירותים ותנומות.

אחרי הארוחה, אלה וגיא החליטו שעדיין מוקדם מכדי לחזור הביתה והמשיכו לקפה ועוגה בבית קפה קרוב.

הם דיברו במשך שעות, שותים עוד כוס קפה, מזמינים עוד קינוח מושחת. לקראת השעה שתיים, כשכל הכיסאות במסעדה כבר הורמו והמלצרים נעצו בשניהם מבטים זועמים, הביט גיא בשעון שלו, פיהק פיהוק גדול וחייך אליה.

"יאללה, נזוז?"

"נזוז לאן?"

"הביתה, כמובן."

אלה חשבה על הבית הריק בו העבירה את חמש השנים האחרונות. על המיטה העצובה שלה - שלהם, עכשיו. הוא בילה בה כל כך הרבה לילות מחובקים ומאושרים, אבל היא העבירה בה כל כך הרבה לילות בודדים. היא לא רצתה לחזור עם גיא לבית המזויף שלהם. היא הייתה מעדיפה לעבור לגור על הספה בבית הקפה מאשר לחזור למקום הנורא ההוא.

גיא ראה את העצב שהציף את פניה של אלה, ונבהל.

"היי, מה קרה?"

"אני פתאום ממש עצובה."

"למה?"

"כי יום הנישואין שלנו נגמר, הוא היה כל כך מושלם. אתה לא עצוב? עכשיו אנחנו צריכים לחכות שנה שלמה!"

"לא, אני לא עצוב. אני נרגש לקראת עוד שנה שאני זוכה לבלות איתך."

אלה צחקה קצת ומחתה את הדמעות מעיניה. לעזאזל איתו, כשהיא לא כתבה לו את התסריט הוא אמר דברים אפילו יותר מושלמים. גם היא רצתה את השנה הזו. ואת כל השנים שקדמו לה.

"אני כל כך אוהבת אותך."

"אני כל כך אוהב אותך."
"טוב, אני אקפוץ רגע לשירותים ונלך."

העבודה על הזיכרונרטור שאבה כל שנייה פנויה שהייתה לה. אלה הייתה מגיעה לעבודה בבקרים טרוטת עיניים, ורצה הביתה בסוף כל יום להמשיך לעבוד. יום אחד ענת כמעט והצליחה לשכנע אותה להצטרף לערב קריוקי צוותי, אבל בסוף אלה ויתרה. היא הוסיפה שורה לקובץ המשימות שלה - להוסיף את עצמה לזיכרון של ערב הקריוקי, אולי היא וגיא ישירו דואט, זה יהיה ממש חמוד.

בסופו של דבר היא השקיעה בזיכרונרטור הרבה יותר עבודה ממה שתכננה, אבל היא הייתה גאה מאוד במוצר הסופי. היא הייתה די בטוחה שיש לו פוטנציאל שיווקי, אבל זה לא היה חשוב עכשיו. סדר עדיפויות, היא הזכירה לעצמה. קודם גיא, אחר כך הקריירה שלה.

אלה נכנסה לאחד התאים וסגרה אחריה את הדלת. היא שלפה מהכיס את הסלולרי שלה והתחברה לשרת של הזיכרונרטור. במהירות, הזינה את השם שלה במסך ההפעלה ובחרה את טווח התאריכים של הזיכרונות שרצתה לייצר, חמש שנים בדיוק. היא הריצה את התוכנה. בזמן שחיכתה היא הביטה בשעון החול הולך ואוזל על המסך, גרגר אחרי גרגר אחרי גרגר.

היא הצטערה שלא השקיעה באנימציה קצת יותר מוצלחת, אולי שעון חול מלא בחתולים או משהו. אבל זה כבר לא היה חשוב. הרי זו הייתה הפעם האחרונה שהיא תשתמש בזיכרונרטור.

כשהזיכרונרטור סיים לעבוד שעון החול נעלם ובמקומו הופיע קישור. אלה היססה, אצבעה מרחפת מעל לקישור.

בעזרת הזיכרונרטור אלה הצליחה להתגבר על קובץ המשימות המפלצתי שלה תוך שבוע בלבד.

היא הייתה צריכה רק להזין שם וטווח תאריכים, ותוך פחות מדקה קיבלה היסטוריית זיכרון שלמה עבור אותו אדם.

במהלך אותו שבוע היא קנתה בגדי גברים וניסתה להכין את הדירה שלה לקראת בואו של גיא. היא ידעה שיש עוד דברים שכדאי לשנות, אבל לא ידעה מה.

כל שנותר לה עכשיו היה להפיץ את הזיכרונות שיצרה לבעליהם החדשים.

היא תזמנה את כל העדכונים להישלח ביום חמישי בבוקר, בדיוק כשכולם היו בדרכם לעבודה. גיא יזכור שהם יצאו יחד מדירתם ונפרדו בדרך כי היה לה תור לשיננית. באותו ערב הם יחזרו יחד הביתה וימשיכו לחיות את חייהם המשותפים.

אלה בהתה בריכוז במסך הסלולרי והוא הביט בה בחזרה.

הזיכרונרטור לא יצר זיכרונות אמיתיים, היא הזכירה לעצמה, רק השתקפויות של זיכרונות. האם היא באמת רוצה למחוק חמש שנים מחייה ולהתקין במקומן השתקפויות?

אלו הרי לא היו חמש שנים טובות, בשנה האחרונה היא אפילו לא דיברה עם אף אחד, מלבד כאשר חילקה משימות לסטודנטים שלה. מה היא תאבד? למה היא בכלל עדיין מתלבטת? אולי רק... לא.

אלה לחצה בהחלטיות על הקישור שהוביל לאפליקציה של מיינדבוק ועדכון הזיכרון שלה החל לרוץ.

אלה מצמצה והביטה במסך הסלולרי שלה, עליו הופיעו המילים "זיכרון עודכן בהצלחה". איזה זיכרון היא עדכנה? ולמה היא עשתה את זה בשירותים בבית קפה? בטח משהו שקשור לעבודה. אבל זה לא היה חשוב. גיא שלה בחוץ, מחכה לה.

אלה חזרה לשולחן. גיא קם אליה ומשך אותה קרוב אליו לנשיקה. היא נישקה אותו בחזרה, חייכה חיוך ישנוני ואמרה, "בוא נלך הביתה."

רותם ברוכין היא מחזאית, במאית ותסריטאית, בוגרת החוג לקולנוע באוניברסיטת תל־אביב. מחזותיה הוצגו בתאטרון צוותא, במרכז הגאה ובפסטיבלים. היא זכתה בארבעה פרסי גפן על סיפוריה הקצרים, וספרה הראשון יֵצא לאור בשנה הבאה.

בירה אייסברג כחולה

רותם ברוכין

סיפור זה הוא חלק מסדרת "שומרי הערים" ונכתב בהשראת המחזמר Come From Away, המבוסס על מאורעות שהתרחשו לאחר הפיגוע במגדלי התאומים. הוא קשור לסיפורים "וויסקי בקנקן" ו"מים בטעם אבק" מאותה סדרה.

אני מתעורר בחדר לא מספיק חשוך ולא מספיק שקט, ראשי פועם בכאב, ומנסה להיזכר איפה אני. זה לא לוקח הרבה זמן - בין השאר, בגלל שברגע שאני ער מספיק אני פשוט יודע. אני בקוויבק סיטי, על גדות הנהר. כשהייתי קטן אבא היה בוחן אותי - ג'ורדן או אמא היו סוגרים את הצלונים במטוס כדי שלא אוכל להציץ למטה, ואבא היה שואל אותי איפה אנחנו עכשיו.

אשמה מלווה את המחשבות על אבא ואמא. לא התקשרתי אליהם כבר חמישה ימים. אבל אני לא רוצה לדבר עם אף אחד כרגע - לא איתם, לא עם האחים שלי, לא עם רוחות הערים. אפילו אם קיילה הייתה מתקשרת עכשיו, מתנצלת על הכול ומבקשת שנחזור להיות ביחד, הייתי אומר לה שאני לא רוצה לדבר.

אני זוחל מהמיטה ומנסה להבין מה העיר אותי. כאב הראש של ההנג-אובר הוא התשובה המתבקשת - אני מועד על שלושה-ארבעה בקבוקים ריקים של בירה "מולסון" בדרך לחדר האמבטיה. שלושה וחצי, אני מגלה אחרי שהנוזל הדביק נשפך על הרצפה ועל רגליי היחפות.

אני מביט במראה בפניי החיוורים, בעיניי האדומות, בזיפי הזקן, בשיער הפרוע, בחולצה המוכתמת. אני לא נראה כמו בחור בן עשרים ושלוש שזרקו אותו אלא כמו איש בן ארבעים שבילה עשרים שנה בכלא. אני לוקח שני אספירין עם שלוש כוסות מים, מצחצח שיניים, מתקלח ומתגלח.

כשהראש שלי מתחיל להצטלל, אני מבין שלא ההנג-אובר העיר אותי, אלא תחושה לא נעימה, כמו שריר תפוס או גירוד במקום שאני לא יכול להגיע אליו, אבל בתוך הראש שלי.

הנורה של המזכירה האלקטרונית במטבח מהבהבת כשאני הולך להכין לעצמי קפה, ואני לוחץ על הכפתור וכמעט נחנק כשהיא מדווחת על שמונה־עשרה הודעות, כולן מאותו מספר. הבית.

אבא.

התחושה הלא נעימה משתנה בבת אחת למשקל כבד שנח במעמקי הבטן שלי, כמעט גורר אותי למטה. האצבע שלי רועדת כשאני לוחץ על שיחה חוזרת. קול מנומנם עונה אחרי כמה צלצולים ארוכים. "הלו? מי זה?"

הם ישנו. אם היה קורה משהו לאבא, הם היו ערים. התובנה הזו וההקלה החלקית מובילות לתובנה נוספת כשאני מעיף מבט בשעון הקיר. חמש בבוקר. כלומר, שתיים בלילה בוונקובר. אני אידיוט. "ג'יימי?"

"מאט!" הקול מצטלל כמעט מייד, מלא דחיפות ולחץ, ונשמע כאילו הוא מנסה לצעוק וללחוש במקביל כדי לא להעיר את כולם. "יש לך מושג כמה פעמים התקשרנו?!"

מכונת הקפה מתחילה לטרטר ואני ממהר לדחוף מתחתיה את אחד הספלים הנקיים הבודדים שנותרו בבית. "אני מצטער. התקשרתי ברגע שראיתי. הייתי ער המון שעות ברצף, וכשהלכתי לישון היה כבר כמעט צהריים -"

"אלוהים, מת'יו! אתה בכלל יודע מה קרה?"

פתאום הטון שלו אינו כעוס ולחוץ, אלא כאוב, כמעט אָבֵל, והפחד שוב מקפיא אותי. אני מנסה לדחוף את המילים מבין שפתיי, לשאול את השאלה שאני מוכרח לשאול, אבל היא חונקת אותי, ואני לא מסוגל.

אחרי רגע ארוך כמו נצח ג'יימי מדבר שוב, וגם הפעם יש דחיפות בקולו - אבל לא כעס, אלא חמלה. "זה לא אבא, מאט. סליחה. הייתי צריך להתחיל עם זה. אבא בסדר."

חולשה פתאומית אופפת אותי יחד עם תחושת ההקלה העצומה. אני מתיישב, עדיין מחזיק את ספל הקפה שלי. "אמא כתבה במייל שהוא חולה. הדאגתי אותו."

"לא, לא," קולו של ג'יימי רך. "ידענו שאתה בסדר. אתה בקוויבק סיטי, לכל הרוחות, לא באמצע השממות הקפואות. היא אפילו שלחה לג'ורדי

עדכונים עליך כדי שיעביר לאבא ואמא. מאט, תשמע, אתמול בבוקר -"

"מה שלומו?" אני קוטע אותו. בחרתי בקוויבק סיטי בדיוק בגלל שפחדתי שאבא ינסה למצוא אותי ולא יצליח. כשיצאתי מהבית לפני שבוע ואמרתי שאני צריך קצת זמן לעצמי, מה שבאמת רציתי היה להתרחק ממקומות יישוב, אולי אפילו לעבור את הגבול לאלסקה לכמה ימים, אבל לא יכולתי לעשות את זה לאבא. באופן מפתיע, קוויבק סיטי אפילו לא הראתה את עצמה בזמן שהייתי כאן. הם כנראה סיפרו לה על קיילה ועל הפרֵדה.

"אבא? כרגיל, הלב. וכמובן, הוא חטף צינון קל שהפך לצינון קשה, כי במקום להחלים הוא התרוצץ כל היום אתמול... אבל מאט, תקשיב לי רגע." קולו מתמלא בדחיפות. "היה פיגוע טרור בניו יורק - בעיר, ממש בלב מנהטן."

"פיגוע? מה? על מה אתה מדבר?" הראש שלי מסתובב לרגע, והתחושה במעמקי הבטן שלי סוף-סוף נראית הגיונית, גם אם שום דבר אחר לא.

"תדליק טלוויזיה," ג'יימי אומר.

אני מציית כמו רובוט והולך לסלון, אני מנסה להדליק את הטלוויזיה כשהטלפון האלחוטי בידי האחת וספל הקפה ביד האחרת, וחולף רגע לפני שאני מבין שחסרה לי יד ומניח את ספל הקפה בצד. אני מתחיל להעביר ערוצים כדי למצוא מהדורת חדשות או אקטואליה, אבל עוצר כעבור רגע. בכל הערוצים משודרות מהדורות חדשות. אני בוהה בתמונות.

"שני מטוסים התרסקו לתוך מגדלי התאומים," ג'יימי אומר בשקט. "המגדלים קרסו. מדברים כרגע על אלפי הרוגים. ויש עוד שני מטוסים חטופים."

"מה..." אני מנסה להדביק את הקצב שלו ומרגיש איטי מאוד בזמן שמחשבותיי מתרוצצות הלאה. "אלוהים אדירים." אלפי הרוגים. לא ברעידת אדמה, לא בצונאמי, לא בהוריקן. בפיגוע טרור. מעשה שבני אדם עשו.

"מישהו יצר קשר? הם צריכים עזרה?"

ג'יימי נאנח, ואני כמעט שומע באנחה את גלגול העיניים שלו, בדיוק כפי שהוא היה מסוגל לשמוע את הפחד בשתיקתי. אני לא מדבר על הבית הלבן או עיריית ניו יורק, וגם לא על ארגוני הצלה או סיוע הומניטרי, אלא על השומר של ארצות הברית, קארל יאנג. אני זוכר היטב את הפעם האחרונה שאבא נסע לפגוש אותו, למרות שהייתי רק בן שתים-עשרה - זו

הייתה הפעם הראשונה ואולי היחידה ששמעתי את אבא אומר משהו רע על מישהו. דעתו הכללית של מר יאנג על הקנדים הייתה שאנחנו חלשים, מנותקים מהמציאות ושהליברליות-כביכול שלנו היא מסווה לקומוניזם. הוא אמר לאבא שהסיבה היחידה שקנדה עדיין קיימת היא כי ארצות הברית, ברוב טובה ונדיבותה, מאפשרת לנו להמשיך להתקיים ולחלוק איתה את אותה יבשת. גם אם אתה אידיוט מספיק כדי לחשוב ככה, לא אומרים דברים כאלו לשומר ערים.

"אני לא חושב שיש לו את המספר של אבא," ג'יימי אומר לבסוף, "ולא נראה לי שהוא היה טורח להתקשר, גם אם היה לו זמן לזה."

"מה עם היורש שלו?" אני שואל. אנחנו אפילו לא יודעים את שמו.

"לא יודע, מאט, אבל יש לנו בעיות משלנו. המרחב האווירי של ארצות הברית נסגר עד להודעה חדשה. יותר ממאתיים טיסות שהיו אמורות לנחות אתמול הוסטו לקנדה."

אני ממשיך לבהות בטלוויזיה, אבל המשבר העולמי כבר מצטמצם בראשי למחשבה על עשרות אלפי אנשים אבודים ומבולבלים שנתקעו בקנדה ושצריך להאכיל אותם, למצוא להם מקום לישון ולהחזיר אותם למשפחות שלהם. משהו שאפשר להתמודד איתו. משהו שאפשר לעזור בו. "כולם כבר חלק מהעניין?"

"ברור. הייתי עם אבא כל היום בשדה התעופה של וונקובר. ג'ורדי טס אתמול בבוקר להליפקס - זה השדה שהכי הרבה מטוסים נחתו בו. קארי בוויניפג, טיילר בטורונטו, אריק בקלגרי."

"אריק?" אני לוגם מהקפה שלי. הוא חם מדי, ומר כי שכחתי להוסיף לו סוכר וחלב. אריק רק בן שש־עשרה. הוא טס כבר לטיולי בית ספר, אפילו פעם אחת בחופשה לטיול עם חברים, אבל אף פעם לא לבדו, בטח שלא בשביל לעזור לרוחות ערים. "וקארי? מה עם המשחק בליגה?"

"הוא בוטל," ג'יימי אומר, בטון יבש שמרמז על כך שהייתי אמור לנחש. הוא צודק, כמובן. אני מסיט את השיער ממצחי ונאנח. אני מנסה לסדר את מחשבותיי, להפוך את הבליל לרשימת משימות מסודרת. ההלם והזוועה שאני מרגיש עדיין לא שקעו, והם צפים הרבה מעל התחושה העיקרית ששולטת ברגשותיי - ההקלה העצומה על כך שאבא בסדר. אני צריך להתמקד. הוא זקוק לעזרתי. "אני בא הביתה."

"לא, אתה לא," ג'יימי אומר. "אבא השאיר הוראות ברורות למקרה

שתתקשר. אתה נוסע לגאנדר."

אני מקמט את מצחי ותוהה בעלבון מסוים אם אבא החליט לשלוח אותי לחור הנידח ביותר שהעלה בדעתו, כדי שגם אם אחליט לבלות שבוע נוסף בתחתית בקבוק בירה, לא אוכל לגרום שום נזק.

או שאולי פשוט כל המשברים הגדולים כבר טופלו בזמן שישנתי. מאז שהיינו קטנים אבא ואמא לימדו אותנו להתנהל במצבי משבר לאומיים, וכשמשבר מתרחש, כל המשפחה מתגייסת. אני אסיר תודה על אבא ואמא, על חמשת האחים שלי, על כל המשפחה המורחבת שעוזרת לנו. אבל לפעמים זה גורם לי להרגיש כמעט מיותר - במיוחד במקרים כאלו, כשאני מפשל, ותוהה ביני לבין עצמי אם אבא היה מעדיף שאחד האחים שלי היה נולד היורש. לא שמישהו נתן לו לבחור. או לי. ניסיתי להסביר את זה לקיילה. אני מטלטל את ראשי כאילו יכולתי לנער מתוכי את החרטות ואת הצער על שנתיים מבוזבזות. זה לא חשוב עכשיו. "גאנדר בניופאונדלנד? מה אני אמור לעשות בעיירה שכוחת אל של תשעת אלפים תושבים?"

"כרגע, עד להודעה חדשה, יש בה שישה־עשר אלף תושבים," ג'יימי אומר. "ארבעים ושתיים מהטיסות הגיעו אליה."

הקפה עדיין חם ומר, ואני שורף את הלשון כשאני לוגם ממנו לגימה ארוכה, אבל לפחות אני נמנע משאלות מטומטמות כמו "למה?". אין לי כלים לשפוט החלטות שנעשות במצב חירום - לא מצב חירום מהסוג הזה, לפחות - וגם לג'יימי אין, מן הסתם. השאלות המטומטמות הבאות שאני לא שואל הן "איפה כולם ישנים?" ו"יש להם מספיק אוכל?". גם את התשובות לשאלות האלו ג'יימי לא יֵדע.

"מה שלומה?" אני שואל לבסוף.

"אנחנו לא יודעים. אבא לא הצליח ליצור איתה קשר. גם השכנות שלה לא, והן עמוסות מספיק." הוא מהסס לרגע. "אתה... מרגיש משהו?"

"חוסר שקט כללי, אני חושב. זה מטריד. אף פעם לא הרגשתי משהו כזה. אבל לא, שום דבר ספציפי ממנה."

הוא שותק, ואני שומע הקלה בשתיקתו. הוא ציפה למשהו גרוע יותר - כלומר, אבא ציפה למשהו גרוע יותר. הבטן שלי שוקעת. אני לוגם שוב מהקפה הלוהט והמר ושופך את שארית הנוזל לכיור. "אני מבזבז זמן, נכון?"

"מאט, אתה בטוח ש..."

אני חורק בשיניי. אחי הקטן דואג שאני לא אצליח לתפקד כיורש של שומר הערים. לא מביך בכלל. "אני מתנצל שהערתי אותך, ג'יימי. אני אתקשר מגאנדר לעדכן. תמסור את אהבתי לאמא ואבא ולכולם." אני מנתק בלי לחכות לתשובה.

אני אורז את התיק במהירות תוך כדי שאני דבוק למסך הטלוויזיה, למרות שאותם סרטונים מוקרנים שוב ושוב. המטוס הראשון מתרסק. המטוס השני מתרסק. מגדלי התאומים קורסים. הכול קורה שוב ושוב, באותו קצב, מאותה זווית. אבל אני לא מסוגל להפסיק להביט, כאילו עדיין לא הצלחתי לשכנע את עצמי שמה שאני צופה בו אינו קטע מסרט הוליוודי.

הדרך הקצרה ביותר מקוויבק סיטי אל גאנדר היא בטיסה דרך טורונטו. שש שעות בסך הכול. אבל אתמול בבוקר, לראשונה בהיסטוריה, המרחב האווירי של קנדה נסגר לתעופה. משמעות הדבר היא שצפון אמריקה כולה נמצאת במצור, אף טיסה אינה ממריאה או נוחתת. אני אומר את כל זה לקוויבק סיטי כשהיא מסיעה אותי לשדה התעופה. היא מחייכת ונדה בראשה, כאילו הייתי ילד שמסרב לקבל את העובדה שכדור הארץ עגול רק כי הוא אינו מסוגל לראות זאת במו עיניו. תלתלים ירוקים כמו דשא נופלים לתוך עיניה. שעה מאוחר יותר אני כבר במטוס נוסעים זעיר – רק אני, הטייס ושני מושבים ריקים, בטיסה ישירה לגאנדר. הטייס לא שואל שאלות, למרבה המזל, מלבד "אתה בסדר, נערי?", ואחרי שאני מהנהן חלושות הוא מספר לי שיש כדורי הרגעה ובקבוק מים מתחת למושב. הוא לא הראשון שטועה לחשוב שאני מפחד מטיסות או מגבהים, אבל הבעיה שלי היא באוזן הפנימית ובקיבה הרגישה מדי. אם אני לא נוהג ברכב בעצמי, אני נתקף בחילה תוך חצי שעה. תכונה מצוינת למישהו שיבלה את חייו בנדודים.

לעתים קרובות אני מקנא ברוחות הערים על שהן מסוגלות לעוף. כבר הרבה זמן אני חושב לעבור קורס טיס. אין לי עוד הרבה זמן להתלבט, לא בהתחשב במצבו של אבא. בעוד כמה שנים לא יהיה לי זמן פנוי להקדיש לקורסים מורכבים וארוכים.

המחשבה על המצב של אבא כבר לא גורמת לי לבכות מייד. זו התקדמות, אני מניח. *כולם מתים בסוף*, אמרה לי פעם סנט ג'ון, העיר העתיקה ביותר בקנדה – חמש מאות שנה, אף על פי שהיא הוכרה רשמית כעיר רק במאה

האחרונה. אפילו *רוחות ערים*.

בכל חיי ביקרתי בגאנדר מספר פעמים חד־ספרתי. זו עיירה קטנה, על גדות נהר הנושא את אותו שם. בתים לבנים, נמוכי קומה. פארק, מסלול גולף, מוזאון כלי טיס. היא הנקודה המזרחית ביותר באמריקה הצפונית, מיקום ששירת אותה היטב בשנות החמישים והשישים, כשטיסות טרנס־אטלנטיות עדיין היו צריכות לעצור ולתדלק. אבל בעשורים האחרונים שדה התעופה העצום שלה נותר ריק ברובו, אפילו בשיא עונת התיירות. כשאנחנו מנמיכים לקראת נחיתה עשרות מטוסים כבר חונים בשדה, ואני תוהה לעצמי בפחד חסר היגיון אם יש די מקום עבורנו כדי לנחות.

כשאני יורד מהמטוס, האוטובוסים האחרונים יוצאים מהשדה לכיוון מרכז העיר, עמוסים לעייפה באנשים שככל הנראה בילו את עשרים וארבע השעות האחרונות במטוסים. אף אחד בשדה אינו תוהה על נוכחותי – האנשים המעטים שנותרו כאן, בעיקר אנשי צבא שסורקים את המטוסים, עייפים וטרודים מכדי לשאול שאלות. הטייס שלי הולך לנוח, ואני מבין באיחור שגאנדר לא תשלח מונית או אוטובוס לאסוף אותי כמו כל רוח עיר אחרת שהיורש שלה מגיע, וגרוע יותר, שלא אוכל לתפוס מונית או אוטובוס בעצמי. כל משאבי העיירה מופנים כרגע לטיפול ב"אנשי המטוסים", כמו שאחד הפקידים קרא להם בעודו מתנצל בפניי ומציע באותה נשימה לפרוש עבורי מיטה מתקפלת בחדר האחורי, כדי שיוכל לקחת אותי למחוז חפצי כשהמשמרת שלו תיגמר. אני מודה לו על ההצעה הנדיבה, אבל אין לי זמן לבזבז. תחושת חוסר השקט שלי העמיקה כשנחתנו. ההליכה למרכז העיר לא תיקח לי יותר מארבעים דקות, אולי קצת יותר אם אעצור לבייגל בסניף הקרוב של טים הורטונס, כמו שהבטן המקרקרת שלי ממליצה.

אחרי רבע שעה של צעידה בשולי הכביש הראשי, צפירה נשמעת מאחוריי וטנדר חבוט נעצר לידי. האיש הצעיר שבתוכו נשען לעבר החלון שבצד הקרוב אליי וגולל אותו למטה. "היי, חבר," הוא אומר. "התייאשת מהתור להסעות?"

"פספסתי אותו," אני מודה. "נראה לי שהייתי אחד האחרונים בשדה התעופה."

"אז בוא, תיכנס," הוא מציע ומחייך. "אני בדיוק בדרך לקולג'. כבר

מילאנו את אולם הספורט ואת כל הכיתות בבית הספר, אבל בדיוק הביאו לשם עוד שקי שינה."

אני נכנס לרכב לצידו, מניח את התיק על ברכיי ומושיט לו את ידי. "מת'יו דיווידסון. תודה על הטרמפ."

"אין על מה. מייסון קמפבל. נעים להכיר." הוא לוחץ את ידי ומחייך שוב. הוא בן גילי, אולי קצת מבוגר ממני. העיניים שלו חומות ונעימות, והוא נראה כאילו ישן מעט מאוד, כמו כולם במקום הזה. "מאיזו טיסה אתה?"

"אה, לא, אני..." סיפור כיסוי. ידעתי ששכחתי משהו. "קנדי." מן הסתם הוא כבר הבין את זה מהמבטא שלך, אידיוט. "לא באתי מהמטוסים. הייתי כבר בניופאונדלנד, טיילתי ב..." אני מכיר את שמות כל המקומות בניופאונדלנד, וכנראה מסוגל לדקלם אותם מתוך שינה, אבל אני פשוט קפוא. "...פארק..."

"אבלון?" הוא מציע, למרבה ההקלה.

"כן. בדיוק."

"אז עמדת לטוס הביתה למערב - אלברטה, נכון? - ובמקום זה נתקעת כאן. וואו, חבר, זה מזל מחורבן. תקופה גרועה לבקר בגאנדר. אני מתנצל בשמנו."

"ההתנצלות מתקבלת." אני מחייך. הוא טעה בניחוש שלו - מקום המוצא הרשמי שלי הוא ילונייף, בטריטוריות הצפון-מערביות. אבל כמעט בלתי אפשרי לדעת את זה מהמבטא שלי, בין אם אני מדבר אנגלית או צרפתית. אנחנו נודדים הרבה.

מייסון מקמט את מצחו. "רגע. אם ככה, אין לך מה לחפש בקולג', לא?" כמובן שלא. כי אם כבר הייתי באזור, היה לי מקום במלון או באכסניה. יופי של סיפור כיסוי. "אה, לא, הקולג' זה בסדר גמור."

הוא מחייך. "באמת שזו לא בעיה, חבר. לאן אתה צריך?"

אני חושד שגם אם אגיד לו שאני נוסע לקורנר ברוק, בצד השני של ניופאונדלנד, מרחק שלוש וחצי שעות נסיעה, הוא ייקח אותי לשם. למעשה, הוא בטח היה לוקח אותי גם לוונקובר, ומתנצל שנצטרך לחכות עד שהוא ימצא מעבורת שתעביר את הרכב שלו ליבשת. "לקולג'," אני אומר לבסוף. "באתי להתנדב כששמעתי על אנשי המטוסים."

החיוך מתפשט לראשונה גם אל תוך עיניו העייפות. "אה, נהדר! למה

לא אמרת קודם?״

באמת למה, אני תוהה, עדיין זועף על עצמי, אבל מייסון לא מבחין בכך. בדקות הקרובות, עד שאנחנו מגיעים לקולג׳, הוא מספיק לעדכן אותי בחדשות מניו יורק (חצי ממנהטן מכוסה באבק, מניין ההרוגים עבר את האלפיים, ארגון הטרור האסלאמי אל־קאעידה לקח אחריות), במצב בגאנדר (עברה כמעט יממה לפני שנתנו לאנשי המטוסים לרדת, אף אחד לא טרח לעדכן אותם מה קרה, תושבי גאנדר והמתנדבים מהסביבה התארגנו לקראתם כל הלילה, יש עוד המון עבודה), וכשאני מצליח להשחיל שאלה לגביו ולהתעניין מתי הוא ישן בפעם האחרונה, הוא מספר שהוא מדריך סקי בחורף ומורה להתעמלות במשרה חלקית, אבל אין שלג בעונה הזו, כמובן, והלימודים בוטלו, מה שאומר שהוא פנוי לגמרי לעזור. הוא לא עונה לשאלה השנייה שלי, רק מחייך ואומר שהוא בסדר גמור.

מרכז המתנדבים המאולתר בקולג׳ של גאנדר מנוהל כמו מערך לוגיסטי שארגונים בכל רחבי העולם יקנאו בו. ביולה וג׳נה, שתי נשים נעימות וחייכניות בשנות הארבעים לחייהן, חוזרות על טעותו של מייסון ומניחות שבאתי מהמטוסים, פשוט מכיוון שהן לא מכירות אותי מהסביבה. כשאני מתקן את הרושם, הן עטות עליי בשאלות על כישוריי ויכולותיי, ומסתירות היטב את אכזבתן כשהן מגלות שהם לא רבים, שאני לא יודע שפות מלבד צרפתית, אנגלית וקצת אינואיט, שאין לי רכב ושאפילו לא הבאתי איתי שק שינה. ״אני משחק הוקי, וקצת ראגבי ולקרוס,״ אני אומר לבסוף, קצת מיואש מהחקירה. אם הן לא ישחררו אותי בקרוב אצטרך למצוא תירוץ לעזוב. אני חייב למצוא אותה. ״אולי כמה מהילדים ירצו לשחק כדי לפרוק מתח?״

״לפרוק מתח זה מצוין,״ אומרת ג׳נה ומחייכת, אבל ביולה נראית שוב חמורת סבר.

״ג׳נה, תביטי בבחור המסכן. הוא נראה נורא, והתנפלנו עליו ברגע שנכנס לכאן. זו לא הכנסת אורחים של נופיז. שמע, יקירי, למה שלא תלך למטבח ותאכל משהו, או תתפוס תנומה על אחד משקי השינה באולם הספורט? יהיו מספיק ילדים משועממים להעסיק גם כשתקום. אף אחד לא הולך לשום מקום ביממה הקרובה, ודי בטוח שגם אחריה.״

ההקלה כנראה ברורה על פניי, כי ג׳נה מתנצלת מייד ותומכת בדבריה

של ביולה, קוראת למייסון וכמעט מגרשת אותנו למטבח. אני מוחה, כי האוכל הזה נועד לאנשי המטוסים, אבל הן צוחקות ומבטיחות לי שלא חסר אוכל בגאנדר כרגע. אני מאמין לה, אבל בכל זאת המום מערֵמות הכריכים העצומות שמקדמות את פניי בכניסה לקפיטריה הגדולה של הקולג'. אלוהים אדירים, האם תושבי גאנדר הניחו בטעות שכל הטיסות שהוסטו לקנדה יגיעו אליהם? האם הם וכל משפחותיהם הכינו כריכים כל הלילה?

מייסון סוחב אל המטבח ארגז אוכל קפוא שהגיע מהצלב האדום, ואני נחלץ מההלם והולך לעזור לו למצוא דרך לפרוק אותו אל תוך המקרר התעשייתי, משימה בלתי אפשרית כי המקרר העצום עמוס עד אפס מקום. "יש עוד מקררים בסביבה?" אני שואל, ומייסון נד בראשו ונאנח. "זה היה האחרון."

הר הסנדוויצ'ים על השולחן שמאחורינו נחצה לשניים. רק בדרך נס הוא אינו קורס כמו מגדל קלפים - ככה אני חושב, לפחות, עד שאני מזהה בהקלה את הפנים המחייכים הנשקפים אליי מבין קצוות של גבינה צהובה, פסטרמה, עגבניות ומלפפונים. "זירת ההוקי!" היא מכריזה ומנופפת בסכין חד וארוך.

מייסון נבהל לרגע ונרתע לאחור מהסכין הארוך. "זהירות עם הדבר הזה! זירת ההוקי?"

היא מגלגלת את עיניה, אבל מניחה את הסכין. "קרח?"

הוא מכווץ את מצחו. "רעיון משוגע לגמרי, אבל מעניין... רגע, מת'יו חשב לקחת כמה ילדים לשחק הוקי אחר כך."

"מייסון, יקירי," הטון שלה מחויך, לא מתנשא. "יותר חשוב שהאוכל שלהם לא ייקרב."

"את צודקת לגמרי," הוא אומר ונאנח. "כרגיל. בסדר."

הוא מרים את הארגז העצום בזרועותיו, ואני נחפז לעזור, אבל הוא עוצר אותי בתנועת ראש. "תישאר כאן ותאכל, או שביולה וג'נה יהרגו אותי. אני אחזור אחר כך. ואת - תמשיכי בעבודה הטובה! אבל אל תגזימי עם הסנדוויצ'ים." הוא קורץ אליה והולך, בלי לתהות מי היא, איך היא מכירה את השם שלו, למה היא כל כך מוכרת לו למרות שאינו זוכר איפה נפגשו או אפילו את שמה. אני שותק לאורך כל השיחה, המום מספיק כדי להתעלם מהאופן שבו החולצה נדבקת לגבו של מייסון ומדגישה את שריריו כשהוא יוצא מהמטבח. בדומה לג'נה, ביולה והמתנדבים האחרים

שהספקתי לפגוש, גאנדר לבושה בבגדים נוחים לעבודה - מכנסי ג׳ינס, נעלי ספורט וטי-שירט. ההבדלים דקים מספיק כדי שאף אדם רגיל לא יראה אותם: על החולצה של מוזאון הטיסה מטוס עתיק טס בשמים ועננים מצוירים חולפים על פניו. משקפי הראייה שלה מעוצבים כמו קרחונים. השיער שלה אסוף היטב תחת כובע שעליו מקפץ דג בקלה פנימה והחוצה מהמים.

גאנדר מביטה בשולחנות הקורסים מעומס הכריכים, מכווצת את מצחה ומגרדת בסנטרה עם הסכין הארוך והמחודד. ״אתה חושב שהגזמתי עם הסנדוויצ׳ים, יורש?״ היא שואלת, מהורהרת.

בחצי השעה הבאה אני מכרסם סנדוויצ׳ים בעודי נגרר לסיור מקיף של מצב החירום בגאנדר ושל הטיפול בו - סיור שהיה אמור לקחת לפחות שלוש שעות, אם לא רוח עיר הייתה מובילה אותו. האדמה טסה מתחת לרגלינו, מהירה כמעט כמו קצב הדיבור שלה. ״היינו צריכים להביא אותם לכאן ונהגי האוטובוסים שברו שביתה של חודש, ופרשנו מיטות מתקפלות ושקי שינה בבית הספר ובקולג׳ ובמרכזים הקהילתיים ובאולמות הספורט וחצי מהתושבים שלי לא ישנו כדי להכין אוכל כי ההערכה היא שנגיע לרבע מיליון ארוחות - מטורף, נכון?״ היא לא מחכה לתשובה. ״היינו צריכים לדאוג גם לבגדים ומוצרי היגיינה, כי עדיין סורקים את המזוודות שלהם בחיפוש אחרי מטענים וחומרי נפץ, אבל נָתַנּו להם הכול בחינם, כמובן, והיית מאמין שבשופר׳ס נגמרו החיתולים? מתנדבים בדיוק יצאו להביא עוד מסנט ג׳ון, וגם התרופות הן בעיה, היו באחת הטיסות ילדים חולי סרטן - בדרך לדיסנילנד, לכל הרוחות - ונחש מה עוד היה במטענים? תשע־עשרה חיות! כולל שתי נקבות שימפנזות בונובו נדירות, אחת מהן בהיריון! היית מאמין? אני עוד לא בטוחה מה נעשה עם זה, הווטרינרית שלי לא מומחית בחיות נדירות, אבל אנחנו נסתדר - אה! וכאן התקנו בשביל אנשי המטוסים קווי טלפון לשימוש חופשי - אני ממש דואגת לאנשים שלא מצליחים ליצור קשר עם קרובי משפחה...״ מצחה מתקמט, ואני מנצל את ההזדמנות להשחיל מילה. ״גאנדר, אבא שלי ניסה להשיג אותך, וגם האחים שלי, וכל רוחות המקומות בסביבה -״

היא נאנחת. ״אני מתנצלת, יורש. אתה לגמרי צודק.״ היא מְפנה בתנועת יד כיתה, ועשרות שולחנות וכיסאות מתעופפים על פנינו במסדרון כמו

בסרט של דיסני. "התכוונתי לענות לכם, פשוט לא היה לי רגע פנוי אחד."

"אני מבין לגמרי. גאנדר, את מתנהלת בקצב הזה מאז שהמטוסים הגיעו? אולי כדאי שתאטי קצת?"

"אני ממש מעריכה את הדאגה, יורש," היא אומרת ומניפה את ידה. מיטות מתקפלות חולפות באוויר ונפרשות על פני הכיתה. "אבל אתה יודע שרוחות ערים לא באמת צריכות לנוח."

"הן לא צריכות לישון," אני מתקן, "אבל הן יכולות להגיע לאפיסת כוחות."

"אני אפילו לא קרובה לזה," היא מרגיעה. "באמת, אם הייתי יודעת שישלחו אותך עד כאן, בזמן שכל קנדה במצוקה..." היא משתתקת והחיוך שלה גווע. אחת המיטות נופלת ברעש במסדרון ואני כמעט מזנק מעורי. תינוק באחת הכיתות הסמוכות מתחיל לבכות. אני מחזיר את מבטי אל גאנדר. "כל קנדה במצוקה," אני מאשר. "אבל את המקום הכי קטן שנאלץ להתמודד עם הכי הרבה טיסות והכי הרבה אורחים. לא הגעתי לכאן רק בגלל שלא ענית. אבא שלי חשב שתזדקקי לעזרה."

"אני מעריכה את זה מאוד," היא אומרת, מחייכת שוב. "וכמובן שלא אסרב לעזרה, יורש. אבל אתה בטוח שאין מישהי שזקוקה לך יותר ממני? אני מסתדרת כאן." היא מסמנת בידה והמיטה עולה שוב לאוויר. "אני בעיקר דואגת לאלו שאף אחד לא יודע את השפה שלהם ואי־אפשר להסביר להם מה קרה - אתה לא יודע ערבית או גרמנית במקרה? או קנטונזית או דיבהי?" היא נאנחת שוב כשאני נד בראשי לשלילה. "אולי אבא שלך יודע? או אחד האחים שלך?"

"אני מצטער. אבל גאנדר, גם אם הם לא מבינים את התושבים שלך, הם מבינים שרוצים לעזור להם," אני אומר. "אולי אפשר למצוא מילון באינטרנט?"

"אינטרנט! לא חשבתי על זה!" היא קורנת אליי, והדג המצויר על הכובע שלה קופץ באוויר. "רואה? טוב שבאת!"

היא ממהרת במורד המדרגות, ואני רץ בעקבותיה. שני טכנאים וטכנאית שלא היו שם כשעלינו במדרגות לפני כמה רגעים כבר מקימים עמדות מחשב ומחברים כבלים. "זה לא יספיק," גאנדר ממלמלת. "יש עוד מחשבים בספרייה..." בהיסח הדעת, היא מניפה את ידה אל מה שנראה כמו חנות עודפי טקסטיל שהתרסקה במרכז החדר. שמיכות, סדינים

וכריות מתעופפים מעל ראשי הטכנאים. הם לא מבחינים בכך, שקועים בעבודתם תוך כדי שיחה על מזג האוויר - לא כשיחת חולין, אני מבין, אלא בהשתאות. כבר יומיים לא ירד גשם, והתחזית אומרת שמזג האוויר ימשיך להיות בהיר בימים הקרובים, למרות שרק שלשום דיברו על כך שעונת הסופות מתחילה וסערה מתקרבת לניופאונדלנד. "לפחות עם זה היה לנו מזל," אומרת הטכנאית. "רק זה היה חסר לנו עכשיו, סערה."

אני מסתובב אל גאנדר, מודאג. "את בטוחה שזה רעיון טוב, להתעסק ככה עם מזג האוויר כשיש לך עוד כל כך הרבה דברים ל..."

אבל היא כבר נעלמה, כמובן.

בהמשך היום אני רואה את גאנדר רק פה ושם, לדקות חטופות. נאמן למילתי, אני מסייע בכל מה שאוכל לעזור בו - משמש כבייביסיטר וממציא משחקים לילדים הרבים שנתקעו כאן, מסיע ברכב של אחת המתנדבות עשרות חבילות של נייר טואלט אל המרכזים הקהילתיים ובתי הספר, מביא אוכל לחיילים רעבים, מסדר תרופות, עוזר לאנשים להשיג את קרוביהם בטלפון, מעדכן אחרים בחדשות ממנהטן. ברגע של מנוחה, אני חושב פתאום על קיילה ודאגה מציפה אותי. עמדת המחשב פנויה כיוון שרוב אנשי המטוסים עדיין אוכלים ארוחת ערב, ואני משקיע כחצי שעה בכתיבה ומחיקה, ולבסוף שולח אי-מייל קצר: "היי, דאגתי לך, אני מקווה שאת בסדר. תעדכני אותי?"

חדר האוכל ריק כשאני סוף-סוף מגיע אליו, ונראה שרוב האוכל פונה למטבח. אני לא באמת רעב, אבל יודע שארגיש חולשה אם אדלג על עוד ארוחה, במיוחד אם מחר יהיה עמוס כמו היום. כשאני מתחיל להעמיס צלחת בתבשיל בקר לא מזוהה, אני שומע צעקות בשפה זרה מהמטבח. אני ממהר בעקבותיהן, ומוצא שלושה אמריקאים צועקים על נער כהה עור שמחבק כיכר לחם. הוא לא מבין את שפתם, אבל כל שפת הגוף שלו משדרת פחד וידיו מגוננות על ראשו. גדלתי עם חמישה אחים, שלושה מהם גדולים ממני, ואף על פי שהסכנה והאימה הטהורה על פניו זרות לי, אני מזהה את ההיסוס בתנועותיו: אם לא יברח, אולי העימות לא יגיע למכות. אם יברח, הם ירדפו אחריו בוודאות. אולי יצליח להימלט. אולי לא. אם יתפסו אותו, המכות יגיעו.

"היי!" אני צועק ורץ אליהם. "מה אתם עושים?"

"הוא ערבי," אומר אחד האמריקאים, גדול ממדים ובעל זקן עבות ומצביע על הנער, כאילו זה הסבר מספק.

"הוא הסתובב במטבח," ממשיך חברו. "הוא בטח הרעיל לכולנו את האוכל!"

"מה? זה מגוחך," אני אומר. "תסתכלו עליו! הוא בקושי מבוגר מספיק להתגלח."

"אה, ברור, הוא חף מפשע כי הוא צעיר ונראה נחמד," אומר הראשון. "החברים שלו שחטפו את המטוסים בטח גם נראו נורא נחמדים." הוא מתקרב, מאגרף את ידו.

הנער אומר משהו בקול רועד, בשפה שאני לא מבין - ערבית, אני מניח. אני אומד את השטח, מנסה להעריך את מצבנו. הנער רזה וצנום, ומבוהל מכדי להילחם. אני יודע ללכת מכות - גדלתי עם חמישה אחים, כאמור - אבל הגברים האלו נראים מורגלים בעבודה קשה, ואני מתקשה להאמין שאעמוד זמן רב אפילו מול אחד מהם. האם גאנדר תגיע אם אשתמש ב*קריאה* עכשיו? והאם היא תגיע בזמן? אני לא יכול לקחת את הסיכון. אני מרים את ידיי במחווה מפייסת, מנסה למשוך זמן. "זו לא אשמתו," אני אומר. "הוא רק נער. הוא לא קשור אליהם."

"אתה לא יודע את זה!" אומר האמריקאי השני. "צבא המתרוממים שלכם בקושי בדק אותנו. היה לכם יותר חשוב להאכיל את כולם."

כל שיקול הדעת שלי נזרק מהחלון. "אל תשתמש במילה הזו," אני אומר, קולי קר.

"למה?" שואל הראשון. "אתה צריך להגיד לנו תודה על שאנחנו מגנים עליך."

"הוא ילד!" אני צועק. "תסתכלו עליו!"

"מה קורה כאן?" ג'נה רצה פנימה, מתנשפת, פניה אדומים, ואני חש הקלה כשאני מזהה את מייסון מגיע בעקבותיה. הסיכויים השתפרו מעט לטובתנו. "מה קורה כאן?" ג'נה דורשת לדעת.

הנער אומר משהו בערבית, קולו רועד. מייסון מביט בי בתקווה. "מת'יו, אתה במקרה -"

"אפילו לא מילה," אני אומר, ולא מוריד את עיניי מהגברים. "הם חושבים שהנער המסכן הרעיל את האוכל."

"מה? הוא היה רעב, אידיוטים," אומרת ג'נה בכעס. "שלחתי אותו למטבח

בעצמי."

"ואיך ידעת שהוא רעב?" שואל האמריקאי השלישי, שלא פצה את פיו עד כה. "את מדברת ערבית?"

ג'נה מזעיפה אליו מבט, מביטה בילד ומסמנת בידה תנועה כאילו היא מביאה אוכל אל פיה. הוא מהנהן, אסיר תודה, וחוזר על התנועה.

"מספיק בשבילכם?" היא שואלת בטון יבש.

"למה הוא לא אכל קודם עם כולם?" דורש לדעת האמריקאי השני.

"הוא והמשפחה שלו פחדו," עונה ג'נה בכעס. "כי אורחים אחרים ראו אותם מתפללים וקיללו אותם."

"כן, בטח, כי הם התפללו בשביל החברים הטרוריסטים שלהם," אומר השלישי.

"איך אתה יודע? אתה מדבר ערבית?" ג'נה זורקת אליו בחזרה את מילותיו. "עזבו את הנער המסכן ותנו לו להביא אוכל למשפחה שלו." אני שומע בקולה עוצמה משונה, זרה, והשלושה נרתעים לאחור, אבל אני מחייך ומפנה את מבטי אל ג'נה. גאנדר עומדת לצידה, אוחזת בכתפה, ואני רואה בעיניה את ההוריקן שניחשתי שהיא מרסנת בכל כוחה, שומרת את תושביה - ואת תושביה הזמניים - בטוחים מפניו.

זה נגמר. לא נשקפת לנו עוד סכנה. אבל אני היחיד שיודע את זה, למרבה הצער - היא מנסה לגרום להם לראות אותה, לשים לב אליה, אבל הם מרוכזים מדי בכעס שלהם, והנער מרוכז מדי בפחד שלו. אני רואה את ההיסוס בתנועותיו נרקם לכדי החלטה, את דריכות שריריו לקראת הריצה - את עיניו של הבריון השלישי ממוקדות בו, מחכות לרגע שיזנק על רגליו -

ג'נה, שידה של גאנדר עדיין נחה על כתפיה, פונה אל הנער. "בידך תאכל אישי?" היא שואלת.

עיניו של הנער מתכווצות לרגע בריכוז, מפענחות את המבטא הזר, ואז פניו מתבהרים. "אייווה, שוכראן סידתי," הוא עונה.

הגברים ממצמצים ומחליפים מבטים. ג'נה שאלה אם הנער רעב. הוא ענה בחיוב והודה לה בנימוס. הם הבינו. מייסון הבין. אפילו אני הבנתי - וזה היה מיותר לחלוטין מצידה, וככל הנראה גבה יותר מאמץ מאשר לתת את השפה לכל שאר החדר.

"מצטער," אומר הגבר המזוקן - המנהיג שלהם, ככל הנראה. עיניו

מושפלות כעת. היא נתנה לו יותר מאשר שפה, אני מנחש. "זו הייתה אי־הבנה."

"שוכראן," הנער ממלמל שוב.

"היי, בן אדם, כולם כאן על קצות העצבים," מייסון אומר, מחייך אליו. "מה איתכם? אכלתם משהו?" להפתעתי הרבה, הוא מחווה לעבר גאנדר. אף אחד אחר בחדר לא הבחין בה. "היא הכינה המון כריכים. אתם אוהבים קורנביף?"

"אני לא רוצה לאכול," מדבר שוב האמריקאי הראשון. "גרושתי והבת שלי במנהטן, והטלפונים המחורבנים שלכם כל הזמן קורסים. אני לא מצליח להשיג אותן."

"אוי, אני מצטערת לשמוע, יקירי," אומרת ג'נה והכעס נמוג מפניה. "בדיוק הקמנו כמה עמדות אינטרנט, מה דעתך שננסה לשלוח לה אי־מייל?"

"אי־מייל?" הוא חוזר אחריה בתמיהה, כאילו שאלה אם הוא רוצה להעביר אל גרושתו מסר באמצעות חייזרים.

"בואו, חברים," אומרת ג'נה, ונאנחת. "נעבור דרך הסנדוויצ'ים בדרך, בסדר? מייסון, אתה יכול לטפל בילד?"

הוא מהנהן. גאנדר מחליפה עוד כמה מילים בערבית עם הנער, ומציעה לו את ידה. הוא לוקח אותה בשמחה.

"אז את לימדת את ג'נה ערבית?" מייסון מחייך אליה. "כי היא לא ידעה אף מילה הבוקר. ולא חשבתי שאת יודעת."

"למדתי תוך כמה שעות," היא קורנת אליו. "מהאינטרנט! זה היה הרעיון של היור- של מת'יו. תודה על העזרה עם האידיוטים."

"הם לא אידיוטים," מייסון אומר. "כלומר, הם כן, אבל הם בעיקר מפוחדים וכועסים ורעבים. אם את מוצאת את עצמך מול אנשים כאלו שוב, תרימי צעקה, בסדר? אל תנסי להתמודד איתם לבד."

"אני יודעת לדאוג לעצמי, יקירי," גאנדר טופחת על שכמו בחיבה, ואז מובילה משם את הילד. אני בוהה בעקבותיה, המום שוב. נדמה לי כאילו זה הרגש העיקרי שאני חש מאז שהגעתי לעיירה הזו.

"איזו אישה, אה?" מייסון שואל, מחייך, כשהיא נעלמת מעבר לפינה. "בחיים לא פגשתי מישהו כמוה. מת'יו? אתה בסדר?" כשהוא מפנה אליי את מבטו חיוכו נעלם לרגע, ולפני שהוא שב נדמה לי שאני רואה אכזבה

בעיניו. "אני מבין, חבר, אני לגמרי מבין. הייתי מתחתן איתה בעצמי לפני שנים, אם הייתי בקטע. אבל אני צריך להזהיר אותך - בחיים לא ראיתי אותה נופלת בקסמיו של מישהו."

"מה?" אני בוהה בו. "אני לא מבין."

"לא, לא ציפיתי," הוא מגחך שוב ומתחיל להוציא כלים מתוך הכיור העמוס בלי להביט בעיניי. "נשים תמיד נופלות לרגליך, אה?"

אני מחפש דרך שאינה מעוררת חשד לשאול אותו אם הוא מבין שמדובר ברוח העיר של גאנדר, כמה זמן הוא כבר יודע שהיא קיימת ומסוגל לדבר איתה, אם הוא שם לב שכולנו הבנו ערבית לכמה רגעים.

"מת'יו? אתה בסדר?" הוא שואל שוב.

אני מנער את הפליאה והולך לעזור לו לשטוף את הרי הכלים שבכיור. אבא תמיד טען שקיימים אנשים נוספים שמסוגלים לזכור רוחות ערים, להבחין בהן, לנהל איתן קשרים חברתיים. פשוט חשבנו שהוא עובד עלינו.

יש במטבח של הקולג' מדיח, אבל הוא עדיין מנסה להתמודד עם הכלים מארוחת הצהריים. משהו שונה בהתנהגותו של מייסון, אבל הוא עדיין ידידותי, שואל שאלות מנומסות לגביי ומתעניין. אלא שאני חלוד, כאילו כל השקרים שטוויתי לפני שהחלטתי לספר לקיילה את האמת - ולחרוץ בכך את גורל הקשר שלנו - נשטפו עם כמויות האלכוהול שצרכתי בשבוע האחרון. כן, המשפחה שלי מהמערב. לא, אני לא בקולג', אני עובד ב... עסק המשפחתי. בבקשה, שלא ישאל אותי על העסק המשפחתי. אני מצליח להסיט את השאלות אליו, ומגלה שמייסון הוא כמעט הערך המילוני של "בחור מעיירה קטנה". הוא "נופי" במקור, כלומר, חי את כל חייו כאן, בניופאונדלנד. הוריו, אחותו הקטנה ושאר משפחתו גרים במאונט פרל, בערך שלוש שעות נסיעה מכאן. הוא הגיע לגאנדר כי הייתה משרה פנויה בבית הספר, והתחיל להדריך כי אחד ממדריכי הסקי נפצע בשיא העונה וחיפשו מחליף עבורו. הוא אוהב ספרים וטיולים, וחובב הוקי נלהב מספיק כדי שלא אזכיר את הקבוצה של קארי רק כדי שלא תהפוך למרכז השיחה. הוא רוצה לנדוד, לטייל, לראות את קנדה כולה ואז את העולם כולו. הוא חולם לגור כל שנה בארץ אחרת.

בדרך כלל אני לא מקנא בחלומות כאלו. אחרי שלושה ילדים שלא ירשו את חובת השומר, אבא זיהה אותי כיורש כבר כשהייתי בן שלוש. מגיל צעיר הוא, אמא והאחים הגדולים שלי לימדו אותי שהתפקיד שלי חשוב

ומשמעותי עבור קנדה כולה, וכשגדלתי והבנתי שזו האמת לאמיתה, זה הספיק לי. לא קינאתי כשג׳ורדן התחיל ללמוד וטריניריה, כשטיילר הפך לפעלולן בתעשיית הקולנוע, כשג׳יימי התקבל כמעצב לחברת משחקי מחשב, אפילו כשקארי התחיל לפתח קריירה כשחקן הוקי מקצועי. טוב, אולי קינאתי קצת בקארי. אבל לא כמו שאני מקנא במייסון עכשיו. אפילו לא בחלומות עצמם, אלא ביכולת לחלום. הוא הרי לא יחיה בכל מדינה בעולם, וזה ברור לו, אבל עצם החלום מעניק ברק מסוים לעיניו, ברק שאני לא חושב שאי־פעם ראיתי בעיניי שלי במראה.

רוב אנשי המטוסים עדיין נמצאים בכיתות ובאולמות, אבל חלקם מקבלים בשמחה ובהכרת תודה את הצעתם של אנשי גאנדר לארח אותם בבתים. מייסון מציע לי לבוא להתארח בחדר האורחים שלו, אבל אני מוטרד ומעדיף להישאר כאן, במרכז העיר. חוץ מזה, אני מרגיש שלא בנוח בחברתו, ואני לא בטוח למה. כשלקח אותי לכאן רק לפני כמה שעות היה נראה שלשנינו מעניין לדבר זה עם זה, אבל משהו השתנה בינינו.

הבוקר הבא דומה מאוד ליום שלפניו. תושבי גאנדר טרוטי עיניים – ועדיין חייכנים, בדרך פלא – מסתובבים בין אנשי המטוסים כשהם נושאים אוכל, בגדים, תרופות ממוינות בקפידה, צעצועים, משחקים, ספרים. כולם רוצים לדעת מתי יוכלו ללכת הביתה, אבל בטלוויזיה אומרים שהמרחב האווירי של ארצות הברית יישאר סגור בינתיים. מייסון חוזר עם ארוחות ״גלאט כושר״ בשביל כמה משפחות יהודיות אורתודוכסיות מברוקלין, שמודות לו כמעט בדמעות. ג׳נה מדווחת שהמוסלמים מפחדים להתפלל, ומכיוון שאין בגאנדר מסגד, היא מנסה לארגן להם חדר שקט עם קצת פרטיות. אלא שפרטיות היא מותרות בגאנדר כרגע. כשהיא מספרת לי את זה, אני נאלץ לבקש ממנה לחזור על עצמה כמה פעמים, כי היא מדברת לסירוגין בצרפתית, באנגלית ובשפות אחרות, שאינן מובנות לי. היא לא תושבת גאנדר היחידה שעושה את זה. אני שומע מסביבי לא מעט שיחות משונות, שמתחילות בשפה אחת ונענות באחרת. רוב הזמן כל הצדדים מבינים אלו את אלו, אבל מדי פעם כמה מהם מתנערים מהשפעתה של גאנדר – בעיקר אנשי המטוסים. אני רואה אחד או אחת מהם מחליקים מאחיזתה, את הבהלה על פניהם, ואת הרגיעה כשהיא אוחזת בהם שוב כעבור רגע. ״אני לא מבינה אף מילה שאת אומרת!״ צועקת מישהי

מאחוריי, ואוזניי כמעט פונות מעצמן אל האנגלית המוכרת. אישה כבת שישים מהמטוסים, מתווכחת עם ביולה. "אני רק רוצה לדעת מתי נוכל ללכת הביתה!"

ביולה עונה בקול רך, בעדינות, ידיה פתוחות במחווה של הרגעה. עיניה של האישה מתמלאות דמעות, וכשביולה מחבקת אותה, היא לא מתנגדת, רק ממלמלת באפיסת כוחות, "אני לא מבינה מה קורה כאן."

את לא היחידה, אני רוצה לומר, אבל כשאני מתקרב הן כבר מדברות שוב באותה שפה - שפה אפריקאית, אני מנחש על פי ההברות הגרוניות. אני מביט שוב מטה, אל הקומה הראשונה, מחפש שוב צלילים מוכרים. גאנדר לא תצליח לשלוט לאורך זמן בשבעת אלפי אנשי המטוסים, התושבים הזמניים שלה - לפחות לא באותה קלות שהיא מצליחה לשלוט בתושביה הקבועים. למעשה, אני מופתע שהיא בכלל הצליחה להשפיע על אנשי המטוסים. הבלבול הכללי שלהם עזר, כנראה. אבל מה יקרה כשאפיסת הכוחות תכריע אותה?

אני מנסה למשוך את תשומת ליבה כשהיא חולפת בטיסה על פניי, להגיד לה להפסיק את הטירוף הזה, אבל היא מודיעה לי שלא משנה מה יש לי לומר, זה פחות חשוב מקופת בונובו נדירה שעומדת ללדת, ועפה משם.

מעל האוקיינוס, במרחק, ענני סערה מתחילים להצטבר.

לפנות ערב אני קופץ לפאב בתקווה להרגיע את עצביי עם כוס בירה, ומגלה שהתור מתארך אל מעבר לרחוב - לא רק בגלל שזה אחד משלושת הפאבים היחידים בגאנדר, אלא כי הם מחלקים את הבירה בחינם לאנשי המטוסים. *נופיז משוגעים*, אני חושב בתערובת של תמיהה וחיבה. אבל אנשי המטוסים ללא ספק זקוקים לבירה יותר ממני. ממילא שתיתי בשבוע האחרון מספיק בשביל חיים שלמים. אני חוזר לכיתה שאותה אני חולק עם עוד כשלושים אנשים שרובם כבר נוחרים בשקי השינה שלהם, ומנסה לא למעוד על אף אחד בדרך לתיק שלי. אני מופתע לגלות שהמקלחות המשותפות של הקולג' אינן מלוכלכות ושהמים חמים. אחרי המקלחת, אני מגלה שנשאר לי זוג תחתונים נקי אחד, אבל לא ג'ינס, חולצה או גרביים. אני מסתפק בג'ינס שלבשתי רק שבוע, ולוקח גרביים מערֵמת התרומות, אבל אין בה אף חולצה במידה שלי. אני מתלבט לרגע בין חולצה שגדולה עליי בארבע מידות לבין חולצה שקטנה בשתיים, ולבסוף מתפשר על

חולצת דגל הגאווה שלי, מזכרת ממצעד הגאווה בטורונטו. בדרך כלל אני לובש אותה רק בתור פיג׳מה, אבל השעה מספיק מאוחרת בשביל להעמיד פנים שאני בדרך לישון.

״חולצה חמודה,״ קול עייף ומשועשע אומר מאחוריי, ואני מסתובב ורואה את מייסון. לא ראיתי אותו כל היום, והוא נראה עייף עוד יותר משאני מרגיש.

לחיי מאדימות. החולצה מהוהה מרוב שימוש, מוכתמת ויש בה לפחות שני חורים. ״לא נשארו לי בגדים נקיים,״ אני מסביר ומרים את התיק שלי. ״אתה יודע איפה אני יכול לעשות כביסה?״

הוא מהנהן. ״בוא, אני אארח לך לחברה.״

״מה? לא, מייסון... כלומר, אני אשמח, אבל אני בטוח שיש לך דברים יותר טובים לעשות, כמו לישון.״

״כן,״ הוא מודה. ״אבל אני אשמח לחשוב על משהו שהוא לא אנשי המטוסים לחצי שעה.״

הוא הולך למטבח וחוזר עם רביעייה של הבירה הנפוצה ביותר באזור, אייסברג כחולה. לא החביבה עליי, אבל אני לא בררן. אנחנו מתיישבים על מייבשי הכביסה המטרטרים במרכז החדר. חמש־עשרה מכונות כביסה מסתובבות סביבנו מלבד זו שלי - כמה מהמתנדבים כנראה העמיסו אותן לפני שהלכו לישון. אני מבחין שמייסון מביט שוב בחולצה שלי. ״היית פעם בטורונטו בזמן המצעד? הוא די מרהיב.״

הוא מסיט את מבטו במהירות, כאילו נתפס במעשה אסור, וצוחק. ״מצטער שאני בוהה. אני חושב שאף פעם לא ראיתי מישהו לובש חולצת גאווה בניופאונדלנד.״

אני מהרהר בכך, חושב על הטבעיות שבה לבשתי את החולצה הזו, אותה טבעיות שבה הייתי לובש אותה בבית, אפילו ברחוב - לפחות אם היא הייתה נראית פחות כמו פיג׳מה. אני יודע טוב יותר מרוב האנשים שקנדה אינה מִקְשה אחת של ליברליות וזכויות אדם, ובכל זאת קל לי לשכוח את הפריבילגיות שלי, את העובדה שעבורי זה היה קל יותר.

״אני לא מתכוון שמישהו היה עושה בעיות,״ מייסון אומר, אולי כי הוא מפרש את השתיקה שלי כחשש. ״סביר להניח שאף אחד אפילו לא היה מרים גבה. אלו אנשים טובים. אבל זה פשוט... כל כך שונה ממה שאנחנו רגילים כאן.״

"אני מבין."

שפתיו של מייסון מתעקלות מעט. "באמת?"

"לא בגלל שחוויתי את זה," אני מודה, מחייך בחזרה. "יצאתי מהארון לפני חמש שנים, בגיל שמונה־עשרה, והמשפחה שלי קיבלה את זה כמעט במשיכת כתף. אמא שלי אפילו באה איתי למצעדי גאווה לפעמים."

"וואו." מייסון פותח שתי בירות בבת אחת עם מפתחות הרכב שלו. "זה די מדהים מצידם."

אני מהסס, בוחן אותו לרגע ומחליט להמר על תחושת הבטן הקלושה שלי. "ואיך קיבלו אותך?"

הוא בוהה בי. הסיפוק שאני חש על הניחוש המדויק נגדע כמו באבחת חרב כשההבעה שלו משתנה מפליאה לאימה. "אני לא אספר לאף אחד," אני אומר מייד.

"לא, זה לא..." הוא נד בראשו. "אני לא בארון. לא בדיוק. יש לי כמה חברים שיודעים, אבל לא סיפרתי בבית הספר. פחדתי ש... אתה יודע, בגלל שאני עובד עם ילדים. אני כנראה סתם מפחד - כלומר, אף אחד לא נתן לי את הרושם ש..."

"אתה לא צריך להסביר," אני אומר. "אני מבין לגמרי." יש חוקים ברורים נגד אפליה על רקע נטייה מינית, אבל כבר שמעתי על מקרים בהם פיטרו מורים בגלל שהורים הומופובים חיפשו בכוח סיבות אחרות להתלונן.

הוא מהנהן, אבל פניו עצובים. "שאלת איך קיבלו אותי."

"אתה לא חייב לענות," אני אומר. אני רוצה לקחת את ידו, אבל לא בטוח איך המחווה תתפרש.

"להורים שלי היה קשה," הוא אומר. "הם לא זרקו אותי מהבית או משהו נורא כזה, אבל הם לא רצו לדבר על זה. הם עדיין לא רוצים. אחותי הייתה היחידה שפגשה את החבר שלי, והיינו ביחד יותר משנה."

"אני מצטער," אני אומר בשקט, ולא בטוח מה עוד לומר. "העולם משתנה," אני אומר לבסוף. "הוא נעשה טוב יותר. אנחנו כבר בדרך לשם."

הצחוק שלו מריר. "זה מה שאני חשבתי. אבל שנינו היינו אופטימיים מדי, לא?"

אני משתתק. מייסון מביט בבירה שלו. "ניסיתי להיות עסוק כל היום כדי לא לחשוב על ניו יורק," הוא אומר בשקט. "קל לזרוק את עצמך לתוך העבודה כשיש כל כך הרבה עבודה לעשות - למיין את התרומות, לבשל,

להעסיק את הילדים, לנחם את המבוגרים, לתקשר בסימנים עם הזוג הזה מהאיים המלדיביים שעוד לא מצאנו אתר אינטרנט שיתרגם את השפה שלנו בשבילם - ידעת שרק מאתיים אלף אנשים בעולם מדברים דיבהי?"

"לא, לא ידעתי." אני מחכה שירים את עיניו ויפגוש במבטי. "מייסון, אתה רק אדם אחד. אתה לא יכול לעשות הכול. כל העיירה עובדת כדי לעזור, ואפילו היא - כלומר, אתם - לא כול־יכולים. אתם עושים עבודה מדהימה, אנשי המטוסים בידיים הכי טובות ש-"

"מה זה משנה?" עיניו מבריקות פתאום, והוא מוחה אותן בכעס. "ראיתי את התמונות בטלוויזיה, את האנשים צורחים ובורחים, את המגדלים מתמוטטים. למה שמישהו יעשה דבר כזה, מת'יו? ואיזה ערך יש לכל מה שאנחנו עושים, כל המתנדבים, כל התרומות - כל מצעדי הגאווה - אם במרחק כמה שעות טיסה מפה מישהו פשוט הרג אלפי אנשים בלי שום סיבה?"

אין לי תשובה בשבילו. גם לא בשבילי. אני מבין איך מייסון מרגיש. זה אולי הרגש המוכר ביותר בחיי: להיות שומר ערים משמעותו להיות, לעתים קרובות, חסר אונים. אפילו עכשיו, כשאני רואה באיזה מצב גאנדר נמצאת, כמה עומס היא לוקחת על עצמה, אני מטיל בעצמי ספק, הופך במחשבותיי את כל הדברים שעשיתי היום, מנסה להבין אם היה משהו שלא חשבתי עליו, משהו טוב יותר או נכון יותר או חכם יותר לעשות עבורה. וכמו מייסון, גם אני העסקתי את עצמי כדי לשכוח את מה שבאמת הטריד אותי, את המידע שלא יכולתי לקבל ממהדורות החדשות, מהרדיו ומהטלוויזיה: רוח העיר של ניו יורק. איזה גיהינום היא עוברת עכשיו? איזה גיהינום השומר שלה עובר?

מכונות הכביסה מסתובבות סביבנו, בגדים בכל צבעי הקשת מתערבלים ומסתחררים יחדיו, ואנחנו מביטים בהם ושותים את הבירות שלנו, והשתיקה ביניינו נינוחה כעת, גם אם עצובה. כשמכונת הכביסה שלי מצפצפת, מוקדם מכפי שאני מצפה, מייסון לוחץ את ידי - מחווה שעבורי נמצאת בדרך כלל על הציר שבין רשמיות מנומסת לידידותיות רגילה, אבל לחיצת היד שלו חמה וחזקה וארוכה, כמעט אינטימית. הוא לא מרפה, וגם אני לא. אם הוא יציע לי לישון אצלו הלילה, אני מחליט בפתאומיות, אבוא איתו. גם אם הוא כבר נתן לאורחים אחרים את חדר האורחים שלו.

אבל הוא לא מציע, רק מודה לי על החברה ועל השיחה ואומר שהוא

צריך להוציא את הכלבה שלו. אני מקווה שהוא לפחות יישן כמה שעות הלילה.

אני מתעורר בחדר לא מספיק חשוך ולא מספיק שקט, ראשי פועם בכאב, ומנסה להיזכר איפה אני. הנג-אובר מבירה אחת? לא, זה כנראה המחסור בשעות שינה והשיחות הרמות בחדר מסביבי. אני נאנח, מחלץ את עצמי משק השינה, חולף על פני שיחות רמות שנשמעות כמו בליל מילים סתומות ורעשי רקע ומדדה אל חדרי השירותים. אחרי שאני שוטף את הפנים ושופך את רוב המים על עצמי ועל החולצה שלי, אני מסוגל לפקוח את העיניים וללכת לחפש קפה. המטבח כמעט ריק, ואני תוהה כמה זמן ישנתי כשאני שופך קפה פילטר לכוס וממנה ישר לגרון שלי, בלי חלב וסוכר. כשכוס הנייר בידי אני חוזר לחדר להחליף בגדים, ומבין בקדרות שלא ערפל השינה מנע ממני להבין את השיחות סביבי - אני עדיין לא מבין אותן. האנשים סביבי מדברים במגוון שפות שאף אחת מהן אינה מוכרת לי. המצב הזה לא שונה מאוד מאתמול בלילה, למעט הטונים הכועסים של השיחות, אבל שום דבר לא מפתיע כשמדובר באנשים שתקועים כאן כבר כמעט ארבעה ימים.

אני עוצר כשידי מושטת אל התיק שלי ומביט סביבי שוב. יש לא מעט צעקות סביבי, ואפילו אדם או שניים שבוכים. אני מקשיב לשיחות, מנסה להפריד את הבליל. גם אם אני לא מסוגל לזהות את השפות עצמן, אני בהחלט מסוגל לזהות שכל אחת מהן שונה. אף אחד בחדר לא מדבר בשפה שבה מדברים האנשים שלצידו.

שבעת אלפים אורחים הגיעו לגאנדר מתשעים ושלוש מדינות. כמה שפות מדברים בתשעים ושלוש מדינות? אני בוהה עוד רגע בסיפור מגדל בבל קם לתחייה מול עיניי, ואז חוטף במהירות את התיק שלי ורץ למעלה, אל עמדות הטלפונים. הן עמוסות, כמו תמיד. בפינת החדר המרוחקת פועלת טלוויזיה שמכוונת על הערוץ המקומי של גאנדר. השדרן מדבר בשפה שאני לא מזהה, כמובן. מהחלון, בין הבתים הלבנים ואדומי הגגות של גאנדר, אור השמש מסנוור אותי כשהוא נופל על מבנה ריבועי מוזהב ואדום, עמוס פיתוח עץ יפהפיים - מקדש בודהיסטי, אני חושב - ולצידו מבנה אבן צר, ארוך ומחודד. מסגד. מאחוריהם אני חושב שאני רואה חלונות של בית כנסת, מעוטרים במגני דוד במרכזם. אחד היהודים מברוקלין נכנס לתוכו

ומגיח החוצה מתוך המקדש הבודהיסטי, מבולבל ואוחז בספר הקודש שלו כאילו יוכל לספק לו הגנה מפני הטירוף הזה.

לעזאזל, לעזאזל, לעזאזל, לעזאזל, לעזאזל.

אחרי חצי שעה מורטת עצבים של המתנה לטלפון תוך הקשבה לשיחות שאני לא מבין מהן אף מילה, תורי מגיע סוף-סוף. אני מחכה שמונה צלצולים ארוכים עד כאב לפני שהקול המוכר שרציתי כל כך לשמוע עונה. "משפחת דיווידסון, שלום, מדבר -"

"אבא!" אני קוטע אותו, כמעט בוכה מהקלה. "אבא, אני לא יודע מה לעשות. היא השתגעה. כולם השתגעו! בבקשה, אני צריך עזרה..."

"מאטי?" בהלה כמעט זרה ממלאת את קולו, ואשמה מציפה אותי מייד. "מה קרה? אתה בסדר?"

"כן, כן, אבא, סליחה, אני בסדר!" אני נושם עמוק, נאבק לשלוט בהיסטריה בקולי. ברור שלא חשבתי לרגע על הלב שלו, כי אני אגואיסט, ילד קטן שרץ לאבא שלו ברגע שהמצב קצת קשה מדי. "זו היא, לא אני. אני רק צריך להתייעץ."

אני ממתין רגע ארוך, מקשיב לנשימותיו הכבדות עד שהן מתייצבות. "אבל אתה בסדר?" הוא שואל שוב, ואני מבין שלא התקשרתי אליו ביומיים האחרונים. הוא לא נוזף, לא כועס. רק מודאג. האם למישהי מהן היה זמן לעדכן אותו שנחתתי בשלום, שהגעתי לכאן, שאני בריא ושלם? לגאנדר בוודאי לא היה.

"אני בסדר גמור, אבא. אני ממש מצטער שלא התקשרתי." אלוהים, הוא בטח דואג כבר יומיים רק בגלל שלא היה לי כוח לעמוד בתור עם שאר אנשי המטוסים. הוא רצה לקנות לי טלפון סלולרי כבר לפני שנתיים, וסירבתי כי רציתי קצת חופש. אגואיסט.

"הכול בסדר, מאטי. אני פשוט שמח שאתה בסדר." הוא משתהה עוד רגע, ואז ממשיך, ואני שומע את הרצינות בקולו. "ספר לי הכול. מה שזה לא יהיה, אנחנו נפתור את זה ביחד."

כמה שעות מאוחר יותר, אני מצליח למצוא נקודה שקטה בחוץ, בפארק, ומתכונן *לקריאה*. אבא מעולם לא שמע על מקרה בדיוק כמו שתיארתי, אבל הוא קרא על מקרים דומים. רוחות ערים הן התגלמות המקום שלהן, וחריג מאוד שהן עושות בו שינויים לא טבעיים - במיוחד באנשים - אבל

כשהן נמצאות במצוקה הן מגיבות על פי האופי שלהן, ולכל אחת יש אופי אחר. בהתחשב במצוקה שלה, אבא הסביר, זו תגובה כמעט הגיונית.

אני מתרכז, מדמיין אותה, מצייר מחדש את כל המקומות שביקרתי בהם לפני שנים, ואת כל אלו שביקרתי בהם מחדש בימים האחרונים, מהסניף של "טים הורטונ׳ס" ו"שופר׳ס", ועד למוזאון שדה התעופה וזירת ההוקי. מצייר את פניהם של תושביה, את החיוך הידידותי הנסוך תמיד על שפתיהם, את הדאגה בעיניהם, את ידיהם המושטות לסייע. חושב על כל הסלנג המקומי המצחיק שלמדתי מחדש - בדמיוני, אני שומע אותו בקולו של מייסון - ואפילו על טעמה של הבירה, שגיליתי שאני מחבב יותר משחשבתי. ואז, אני מבטא את שמה. ההדהוד של *הקריאה* סביבי בולט במיוחד בגלל השקט והשלווה בפארק. אני ממתין דקות ארוכות. היא לא באה.

אני דוחק מטה את התסכול והפחד ומתרכז, מנסה שוב. יש דממה מוחלטת מסביבי, רק ציוצי ציפורים וקולות של חיות. אני אוסף את הריכוז שלי, לוחץ את אצבעותיי אל תוך גבעולי הדשא...

ועוצר. אני אידיוט. גאנדר בקושי שומעת אותי מרוב לחץ, מועקה ומצוקה. ובוודאי שהיא לא תשמע אותי במקום הכי רגוע ושליו שלה. אני מקלל וקם ללכת בחזרה אל הקולג׳, וצל נופל על פניי. אני מרים את מבטי אל העננים המתאספים מעלינו בדיוק כשהרעם הראשון נשמע, קרוב ומבהיל.

הסערה הגיעה.

כשאני מגיע לקולג׳, רועד וספוג גשם, המקום נמצא במצב של אנדרלמוסיה מוחלטת. אנשים צועקים, בוכים, כמה מהם אפילו הולכים מכות. תהיתי איך אצליח למצוא מקום ל*קריאה* מבלי שעשרות אנשים יביטו בי, ועכשיו אני פשוט תוהה אם אצליח לא להירמס.

ואז אני רואה אותה, בקצה מדרגות הקומה השנייה. היא לובשת את אותם הבגדים שלבשה אתמול, אבל הם מלוכלכים בממרחים ובצבעי גואש של ילדים. שיערה מזדקר בכיוונים שונים, עיניה שקועות ויש שקים כחולים תחתיהן - זו הפעם הראשונה שאני רואה רוח עיר שנראית סובלת ממחסור בשינה. היא מחלקת חבילות סיוע, מוצרי היגיינה בעיקר, והידיים שלה נעות כל כך מהר שנראה כאילו יש ארבע או שש מהן. אני עוקף את התור, לקול מחאה בעשרות שפות שאני לא מזהה, והולך אליה.

היא מנופפת לי בשמחה, ואז פונה אליי בשטף ארוך של שפה זרה. אני תופס את ידיה. "*גאנדר*," אני מבטא את מעט *הקריאה* שאני מעז לבטא בקהל גדול. היא ממצמצת, עיניה מתערפלות ואז מתמקדות בי. שפתיה מתהדקות, והיא מושכת את ידיה לאחור. "אין לי זמן לזה עכשיו, יורש," היא אומרת, וההקלה שאני מרגיש על שהיא מדברת באנגלית נעלמת מייד כשאני שומע את הקור הזר כל כך בקולה. "אתה רואה כמה אני עסוקה."

"*גאנדר*, זה טירוף! תסתכלי סביבך!"

היא ממצמצת ומביטה מטה, ואומרת משהו בשפה שאני לא מבין, אבל אני בטוח שמדובר בקללה. היא עוצמת עיניים לרגע, ואני מרגיש את הריכוז שלה כמו גל שחולף על פניי. קולות הוויכוחים סביבי מפסיקים. בליל השפות הזרות נשמע שוב, אבל הוא רגוע יותר. כולם מבינים אלו את אלו שוב - לפחות כאן, בקולג'. אני לא יודע אם היא חזקה מספיק כדי להקרין את השינוי החוצה. ואני לא יודע כמה זמן היא מסוגלת להחזיק אותו.

כשהיא פוקחת עיניים שוב, הן אדומות ושקועות עוד יותר מקודם. "אתה רואה? טוב שבאת," היא אומרת לי, וקולה צרוד וחורק כל כך שהוא מעביר בי צמרמורת. היא לא נראית זקנה יותר - לא שזה היה מפתיע אותי, רוחות ערים יכולות לשנות את גילן בקלות - אבל משהו בפניה, בתנועותיה, נעשה פחות ופחות אנושי. היא פונה ממני אל האדם הבא בתור ומעבירה לו חבילה, מדברת שוב בשפה זרה. הוא מודה לה באותה שפה. אני חוטף ממנה את החבילה הבאה. "תקשיבי לי!" אני צועק. "אבא שלי אמר שאם תמשיכי ככה את עלולה לקרוס ולהתפוגג! את חייבת לעצור ולנוח, *גאנדר*!"

היא מהדקת את שפתיה ומסננת אליי משהו בחדות, בכעס, בשפה אחרת מזו שדיברה בה קודם. אף על פי שאני לא מבין את מילותיה, הנימה הכללית ברורה לי. אני שואף אוויר ועוצם את עיניי, מתכונן להשתמש *בקריאה* באופן מלא פעם, ולעזאזל עם כל מי שרואה, כי אני חייב לגרום לה להקשיב לי -

תחושת ריחוף אופפת אותי, ואני שמח על שלא אכלתי ארוחת בוקר כשבטני מתהפכת. אני פוקח את עיניי ומוצא את עצמי מרחף באוויר בין שמים לארץ, ובקושי מספיק לזעוק לפני שאני מוצנח על ישבני בקומה התחתונה.

אני בוהה מעבר למעקה המדרגות בייאוש. היא לא מביטה בי, ותור שלם

של אנשים מתגודדים כעת במדרגות, חוסמים את דרכי אליה. בכניסה לאולם, אחד החיילים הודף שוטר, והם מתווכחים בקולות שרק הולכים ונעשים רמים יותר, כשאיש מהם אינו מבין את האחר. הייאוש מתחיל להתפשט בי בזמן שהתור הולך ומתארך. מה לעשות? לנסות שוב את *הקריאה*? ומה אם היא תעיף אותי בפעם הבאה עד לאונטריו?

"מת'יו?"

אני מזהה את קולו של מייסון ופונה אליו, נשטף בתערובת מפתיעה בעוצמתה של שמחה והקלה, שדועכת ברגע שהוא מדבר. אין לי אפילו ניחוש קלוש לגבי מקורה של השפה. אני בוהה בו, ולחרדתי, מרגיש דמעות תסכול עולות גם בעיניי. לא. אני לא אבכה מול הבחור הזה. אני לא אבכה בכלל, כי זה מגוחך. על מה יש לי לבכות? אנשים איבדו את הילדים שלהם, את בני הזוג, ההורים והמשפחות. השומר האמריקאי בוודאי ישן עוד פחות מגאנדר בימים האחרונים, ורק אלוהים יודע באיזה מצב נמצאת רוח העיר של ניו יורק.

אני מוחה את עיניי בכעס, מרגיש עלוב וחלש וטיפש. אבא היה יודע מה לעשות. אם הוא היה כאן, הוא כבר היה פותר את זה.

"מת'יו?" מייסון תופס את כתפיי. "מת'יו? מה קרה? אתה... אהה, בסדר?"

אני מבין אותו, למרות שהוא לא מדבר אנגלית. ההקלה שוטפת אותי. "מייסון, אתה מדבר אינואיט?"

הוא מכווץ את מצחו, מתקשה מעט עם התשובה. "קצת. למדתי קורס במרכז ה... קהילתי, לפני שנה - לא, שתי שנים. אבל אתה... התחלת, אז... המשכתי." הוא עובר לאנגלית. "בכל מקרה, קוואסמה ניליקומה נה וואסי-"

"רגע, מייסון!" אני קוטע אותו, מחשבותיי רצות קדימה. אנשי המטוסים הגיעו מתשעים ושלוש מדינות שונות, אבל מן הסתם רובם אמריקאים, או לפחות דוברי אנגלית. אם היא החליפה את כל האנגלית, אולי שפות אחרות בטוחות. "בוא נדבר צרפתית, בסדר? איך הצרפתית שלך?"

"מצוינת, למה אתה שוא-" הוא עונה בצרפתית, מחייך, משועשע מהמשחק החדש. אבל אז פניו מחווירים והוא משתתק לפני שהוא ממשיך לאט, באותה שפה. "השפה שדיברתי קודם לא הייתה אנגלית, נכון? אלוהים אדירים, זו הייתה סוואהילית. אבל אני אפילו לא יודע סוואהילית."

רק זה היה חסר לי. אני תופס את כתפיו. "אל תחשוב על זה, מייסון. אני

צריך לדבר איתך על משהו -"

"אני אפילו לא יודע לזהות סוואהילית," הוא לא מקשיב לי, אלא ממשיך בקול רפה, כאילו אינו בוטח במילותיו, "בטח שלא לדבר בה..."

"מייסון!" הפעם אני זה שמנער אותו. "אני יכול להסביר הכול, אבל קודם אני חייב שתעזור לי. תסתכל לשם. אתה זוכר את החברה שלך? דיברנו עליה לפני... יומיים, נכון? אתה יודע מי היא, נכון?" אולי שלושה ימים? כמה זמן אני כבר בגאנדר? נדמה לי כאילו חלפו שבועות.

מייסון נעמד לצידי, אוחז במעקה המדרגות כאילו היה הדבר היציב היחיד בעולמו. מעלינו, אנשי המטוסים ממשיכים לזרום ממרכז המתנדבים המאולתר. בוב וג'נה התיישבו לכמה רגעים לנוח ונרדמו בישיבה. אנט נראית על סף קריסה. אבל גאנדר ממשיכה לחלק את הערכות שלה. עיניו של מייסון מתמקדות בה. "כן. בטח שאני זוכר אותה. אני מכיר אותה מאז שאני גר כאן. קוראים לה..." הוא משתתק, לא מצליח להשלים את המשפט. אני ממתין, משתהה, חלק ממני עדיין מצפה שעיניו יתערפלו שוב, שהוא ישכח, שתשומת ליבו תוסט אל משהו אחר, כמו שקורה תמיד, לכולם. אבל זה לא יקרה למייסון, אני מבין. הוא זכר אותה, כבר מהיום הראשון. הוא אחד מהאנשים הנדירים האלו, האחוזון הקטן של האוכלוסייה שאבא סיפר לנו עליו.

ועדיין, אני יכול לעזור לו לשכוח. אני יכול להקל עליו, לומר משהו, כל דבר, שיסיח את דעתו, שימנע ממנו ליפול יחד איתי אל תוך העולם הזה. הסחות הדעת האלו עובדות באופן מושלם, לא משנה באיזה מצב רוח העיר. אם אומר משהו, לא משנה מה, הוא לעולם לא ישים לב שהוא לא יודע את שמה, שהוא מעולם לא ידע אותו. אני נושם עמוק, ושותק. עיניו רחבות וכהות מאוד.

"רציתי לדבר איתה, אתמול," הוא אומר בקול רפה. "היא הייתה קצת מדוכאת אחרי שהגור של הקופה לא שרד. היא ניסתה שוב לדבר עם הזוג מהאיים המלדיביים, אני חושב, ולא הצליחה, ורציתי לעודד אותה אז אמרתי לה שעוד יום או יומיים בטח נמצא דרך לתקשר איתם, כמו שהסתדרנו עם כל השאר, וזה ממש מדהים איך שלמדנו לתקשר כשאנחנו לא יודעים את השפות שלהם, אתה יודע, אמרתי לה שיום אחד בטח ימציאו אוזנייה שתתרגם לנו כל שפה כמו במדע בדיוני, וההשראה שלה תהיה מה שקרה כאן בגאנדר..." הוא משתתק, ואני רואה מהצד את ידיו האוחזות במעקה

מלבינות, את עיניו מתרחבות כשהדברים שהוא רואה ושומע והאמיתות שהוא יודע נלחמים אלו באלו, נאבקים בהשפעתה עליו, שהייתה מראש חלשה יותר. "זו הייתה היא, לא?" הוא לוחש. "לא למדנו לתקשר איתם בשום שלב. פתאום פשוט התחלתי להבין את כל השפות מסביבי למרות שאף אחת מהן לא הייתה אנגלית. היא רצתה שכולם יבינו את כולם, אז כבר יממה שכולנו מבינים עשרות שפות... איך זה יכול להיות? מי היא?" עיניו מתערפלות, מטשטשות, מתמקדות שוב. "ולמה אני לא מצליח להיזכר בשם שלה? אנחנו מכירים שנים. אנחנו חברים..."

עמוק בתוכו, הוא כבר יודע מי היא. כמובן, אם אנסה להסביר לו הוא יתווכח, ידרוש הוכחות, יטיל ספק בכל מה שאספר לו וכנראה גם בשפיותי. אף על פי שמעולם לא נאלצתי לעמוד במצב כזה, אני מאמין שאצליח לשכנע אותו בסוף – במקרה הגרוע ביותר, אני יכול לזמן רוח מקום אחרת, אולי את מאונט פרל, מקום הולדתו. אבל זו עלולה להיות שיחה של שעות. מה יקרה לגאנדר בזמן הזה? מה היא עלולה לעשות?

זה לא משנה, אני מחליט. זו האפשרות הטובה ביותר שעומדת לרשותי. מייסון מכיר את גאנדר טוב בהרבה ממני, טוב בהרבה מכל אחד אחר, כנראה. *אנחנו חברים*, הוא אמר כשהביט בה. אני מאמין לו.

אני מניח את ידי על ידו, אבל הוא לא מביט בי. עיניו מתרוצצות, מלאות חרדה, כאילו מבינות שעולמו עומד להשתנות שוב מקצה לקצה, בפעם השנייה בתוך שבוע. "מייסון," אני אומר בשקט. "אני חושב שאנחנו יכולים לטפל בזה, אבל אני צריך שתסמוך עליי. בוא נלך לדבר במקום שקט. ונשיג ארוחת בוקר, על הדרך." אולי כבר ארוחת צהריים בשעה הזו, העיקר שאכניס לבטן שלי אוכל כלשהו.

הוא מביט בי, שוקל את דבריי בכובד ראש, ולבסוף מהנהן. "אני יכול לעשות את זה." עיניו עדיין רחבות ומפוחדות, אבל הוא מנסה לשלוט בקולו. ביקשתי את עזרתו, והוא יעזור לי. בדיוק כמוה. הייתי צריך להבין את זה כבר בהתחלה. כמובן שזו לא רק היא. רוח עיר היא האנשים שלה, והאנשים האלו יעזרו לאנשי המטוסים בכל מחיר, גם אם זה יהרוג אותם. או אותה.

המטבח מלא בסנדוויצ'ים, חלקם עדיין טריים. אנחנו מעמיסים את התיק שלי, ומייסון מוסיף אליו לבקשתי עוד רביעיית בירות אייסברג. הסערה

חלפה - לפחות זמנית, ואנחנו פורשים את אחד משקי השינה מתחת לצל העצים בפארק כדי לא להירטב מהדשא. בשקט ובשלווה האלה המהומה נראית רחוקה כל כך, וכמעט אפשר לדמיין שיצאנו לפיקניק. המשפחה האסיאתית בצד השני של הנחל ללא ספק חושבת ככה - אבל הם לא קרובים מספיק כדי לראות את עיניו הפעורות של מייסון, את אצבעותיו מתהדקות על בקבוק הבירה ומרפות ממנו.

אני מדבר זמן רב. הוא בוהה באוויר, ואני אפילו לא יודע אם הוא שומע הכול. אבל הוא מבין. "אלוהים," הוא אומר לבסוף כשאני משתתק. "אוי, אלוהים."

"אנחנו לא בטוחים לגביו," אני אומר. לרגע הבדיחה חולפת מעל ראשו, ואז עיניו המבוהלות מתמקדות בי. "סליחה. יש לי נטייה לבדיחות גרועות במצבים כאלו."

חיוך קלוש מושך את שפתיו מעלה לראשונה, ואני מופתע מתחושת ההקלה שאופפת אותי. "אתה מאמין לי?"

"איך אפשר שלא להאמין?" הוא מושך בכתפיו. "זה רק הדבר המטורף ביותר וההגיוני ביותר ששמעתי בחיי. אפילו כשהייתי ילד והייתי הולך להחליק על האגם הקפוא במאונט פרל, תמיד הרגשתי כאילו מישהי שמרה עליי..." הוא משתתק ולוגם מהבירה שלו. "לעזאזל, מישהי באמת שמרה עליי, נכון? היא אפילו משכה אותי לאחור פעם אחת כשעמדתי להחליק לתוך קרח דק מדי. אני צריך לומר לה תודה על זה." הוא מעביר את ידיו על פניו, מכסה את עיניו לרגע. "כמה כאלו יש?"

"רוחות מקום? רק בקנדה יש יותר מארבעת אלפים." אני יכול לנקוב במספר המדויק, אבל אני חושב שזה רק ילחיץ אותו. "הן נוצרות בכל מקום שאנשים חיים בו בקביעות וחושבים עליו כעל בית. זו יכולה להיות עיר גדולה או יישוב של מאה משפחות."

"וכולן מסוגלות לגרום לנו ללמוד עשרות שפות בלי שנדע בכלל שאנחנו מדברים אותן?" יש היסטריה קלה בקולו עכשיו. אני מניח יד על כתפו.

"הן כמעט כל יכולות, כן. אבל מעשים כאלו הם חריגים מאוד. הן בדרך כלל לא משפיעות על בני האדם - לפחות, לא יותר משבני האדם משפיעים עליהן. הן חלק מאיתנו, והן מסורות לנו. רוב הזמן הן מאזנות את החיים בעיר ומשפרות את חיי התושבים שלהן. תחשוב על זה כמו על ראש העיר,

רק עם כוחות־על."

"כמו להציל ילדים מאגמים קפואים?" הוא נושם נשימה עמוקה ומסיר את ידיו מפניו. עיניו החומות מביטות בי, חדות לפתע. "ומה איתך? אתה... כמוהן?"

"מה? לא!" אני מושך את ידי מכתפו. "אני אנושי, כמוך." *שקרן*, אני חושב, ומתקן. "כמעט כמוך. בכל ארץ יש שומר ערים, אדם אחד שמייעץ לרוחות המקומות, תומך בהן ונעזר בהן. אפשר לחשוב עלינו כעל החוליה שמחברת בין רוחות המקומות לבני האדם. אנחנו רגישים אליהן ויודעים כשמשהו קורה להן, והן מודעות אלינו ויודעות תמיד איפה אנחנו נמצאים."

מייסון מקמט את מצחו. "אז זה מה שאתה? השומר?"

"היורש. אבא שלי הוא השומר."

"של ניופאונדלנד ולברדור?"

אני מחייך בעל כורחי. שומר לכל מחוז? זה היה יכול להיות נחמד. "של קנדה."

"אדם אחד? על כל קנדה?" הוא בוהה בי. "שלושים ואחד מיליון אנשים?"

"לשומר בארצות הברית יש כמעט פי עשרה אנשים," אני עונה. "אבל כן, ככה זה עובד. שומר אחד לכל מדינה."

מייסון מכווץ את מצחו, גבותיו כמעט מתחברות. "מת'יו, מדינות כמו ארצות הברית או סין או רוסיה הן לא מדינות כמו אזרבייג'ן או גיאורגיה או קפריסין..."

"אני מאמין לך," אני נאלץ לומר, כי אין לי מושג איפה המדינות הקטנות שהוא דיבר עליהן נמצאות. יש לי זיכרון קלוש שהן באירופה, אבל באותה מידה הן יכולות להיות באסיה.

"תפתח אטלס מדי פעם," הוא נוזף בי. "במיוחד כשזה מה שאתה עושה בחיים. אז זה רק שניכם?"

"רשמית, כן. מעשית, אמא שלי חלק מזה, וגם חמשת האחים שלי – הם עוזרים לאבא שלי מאז שהם נולדו, וימשיכו לעזור גם לי, אני מקווה."

מייסון מקמט את מצחו. "ולמה אתם לא מגייסים עוד אנשים? כלומר, אני מבין שזה לא משהו שאפשר פשוט לספר עליו לעולם, אבל..."

"אין טעם לספר לעולם," אני מתקן. "כמעט אין אנשים שמסוגלים לדבר עם רוחות ערים, לראות אותן ולזכור אותן. אצל האחים שלי זו גנטיקה טובה, אבל אנשים כמוך, שלא באים משושלת של שומרי ערים ובכל זאת

מסוגלים להכיר בהן - זה נדיר מאוד, מייסון."

זו לא נועדה להיות מחמאה, אבל הוא נראה נבוך בכל זאת. "איך אתם מסתדרים?" הוא שואל. "עם הגודל של קנדה."

"נודדים הרבה. יש לנו כמה בתים ברחבי המדינה, אז זה לא כל כך נורא." אם לא סובלים מבחילות בנסיעה, כמובן.

"כמה בתים?" מייסון מהדהד. "איך אתם מחזיקים אותם? ממה אתם בכלל מתפרנסים?"

אני מחייך חיוך עייף. "אתה מרגיש לפעמים שאתה משלם יותר מדי ארנונה?"

הוא בוהה בי עוד רגע, פניו מאדימים, ואני מגלגל במהירות את החישובים בראשי כדי להסביר לו שצחקתי, שהאחוזון המזערי של המיסים שמיועדים לשומרי הערים אינו מורגש בחשבון הארנונה שלו. אבל מייסון רק פורץ בצחוק מתגלגל. כשהוא מביט בפניי הנדהמים, הצחוק רק מתגבר, והוא מידבק כל כך שאני מצטרף אליו, ומרגיש את המתח נפרק מגופי. לבסוף, הוא מסדיר את נשימתו ופונה אליי - ללא ספק לשאול עוד שאלה, שאחריה יבואו עשרות שאלות נוספות. אני עוצר אותו. "מייסון. אני אשמח להמשיך. באמת. חוץ מהמשפחה שלי, אתה האדם השני בעולם שאני מדבר איתו על זה." המחשבה על קיילה מעוררת שוב את האשמה במחשבותיי. לא היה לי זמן אפילו לבדוק אם היא ענתה למייל שלי. "אבל אין לנו הרבה זמן. אנחנו חייבים לעזור לגאנדר."

הוא מהסס. "היא תהיה בסדר כשכולם ילכו הביתה, לא? כמה מהמטוסים כבר קיבלו אישור טיסה היום, אבל אז הסערה הגיעה..."

"אולי," אני אומר. "אבל אולי לא. מייסון, אני חושב שגאנדר ניסתה כל כך לעזור שהיא התמסרה לחלוטין לאנשי המטוסים ולצרכים שלהם ואיבדה את עצמה. היא הולכת ומאבדת קשר עם המציאות. ללמד את כל התושבים שלה לדבר עשרות שפות זה דבר אחד, מורכב להפליא לשמר ולהחזיק בו. ללמד את כל האורחים - אתה רואה את התוצאה. מה שנגמר באי־הבנות ומהומות קטנות כרגע יהפוך לאנדרלמוסיה כוללת. כל מי שאנגלית היא שפת האם שלו, לא משנה אם הם תושבי גאנדר או אנשי המטוסים, עלולים פשוט לשכוח אותה, ולחזור הביתה עם מגוון שפות אקזוטיות אחרות - או גרוע יותר, להשתגע."

מעט הצבע שחזר לפניו של מייסון נעלם שוב. הוא בוהה בי.

"וגם היא בסכנה, כמובן," אני ממשיך בשקט. "לרוח עיר יש כוחות עצומים, אבל גאנדר דוחקת את עצמה לקצה שלהם, והיא עושה את זה כבר ארבעה ימים, בלי לנוח, בלי לעצור. אם היא תמשיך בזה, היא עלולה להגיע למשבר זהות מוחלט, או להתפרק לגמרי מהעומס." אני משתהה. "ראיתי רוחות ערים מתפוגגות בעבר. העיר עצמה יכולה להמשיך עוד שבועות, לפעמים חודשים, אבל הגורל שלה כבר נגזר. לאט-לאט, תושבים שחשו נאמנות ושייכות מתחילים לעזוב בשביל הזדמנויות אחרות, עבודה אחרת או חיים אחרים. שכונות מסופחות לערים אחרות. מרכזים קהילתיים ומרכזי תרבות נסגרים. בסופו של דבר, כל המהות של העיר מתפוגגת וגוועת."

מייסון מהדק את שפתיו, קם על רגליו ומתחיל לאסוף את עטיפות הסנדוויצ'ים. "טוב, אז אנחנו לא ניתן לזה לקרות. מה אתה צריך שאעשה?"

אני בולע את רוקי. חששתי שהוא ישאל. "אני לא יודע."

הוא עוצר ומביט בי. "באמת?"

"המצב הזה חדש לי," אני מסביר, אוסף את ברכיי אל חזי. "אם אבא שלי היה כאן, הכול כבר היה מסתדר. אבל אין לי את הניסיון שלו או את הסמכות שלו. אני רק היורש. זו הסיבה שאני צריך את עזרתך."

"אבל אני לא שומר ערים," אומר מייסון, מבוהל שוב.

"אתה תושב של גאנדר, ואתה מודע אליה, מה שאומר שאתה כנראה מכיר אותה טוב יותר מכולם, אחרת לא הייתי מצליח להוציא אותך מההשפעה שלה. שמת לב שעברנו מצרפתית לאנגלית?"

הוא לא שם לב, אבל הוא גם לא נראה מופתע עוד. אולי מיצה את כמות ההפתעה שאדם יכול לחוות ביום אחד, אם זה אפשרי. הוא מעביר את ידיו על פניו שוב בזמן שאני ממשיך. "בדרך כלל, במצב כזה הייתי מנסה פשוט לדבר איתה, להקשיב לה, לעזור לה להיזכר בכל מה שהופך אותה למי שהיא. אבל היא לא מסכימה לדבר איתי, ומשתמשת בכוחות שלה כדי להדוף אותי מעליה. הדבר היחיד שאני מסוגל לחשוב עליו הוא לקרוא לכל שאר רוחות המקומות בניופאונדלנד. אם הן יפעלו יחד, הן יצליחו לנטרל אותה. זו עשויה להיות הדרך היחידה להציל אותה." אני משתהה, ממולל גבעולי דשא בקצות אצבעותיי וממשיך. "אבל אני לא אוהב את זה, וגם הן לא יאהבו. אני לא רוצה לאלץ אותה להיכנע לרצון שלי, ואני לא רוצה להיעזר בהן כדי לנטרל אותה. אני פשוט לא בטוח שיש אפשרות

אחרת."

קולו של מייסון שקט מאוד כשהוא מדבר לבסוף. "אני לא מבין שום דבר ברוחות ערים, מת'יו, אבל אם היית שואל אותי מה הבעיה של החברה שלי לפני שידעתי שהיא רוח העיר של גאנדר, הייתי אומר לך שהיא לא ישנה כמעט שלושה ימים, ושאם היא תישן קצת הכול יהיה יותר טוב."

"רוחות ערים לא ישנות," אני אומר. "היא צריכה לנוח, כן, אבל –"

"יש לי עוד משהו לומר." הוא מהסס לרגע, ואז ממשיך במהירות. "אני מצטער, מת'יו, אבל אני חושב שהנחת היסוד שלך שגויה. גאנדר לא איבדה את עצמה כשהיא התמסרה לצרכים של אנשי המטוסים. היא רק עושה בדיוק את מה שהיא תמיד עשתה, את מה שכל אחד ואחת מאיתנו היו עושים במקומה – פותחת את הדלת ל'באים ממרחקים'. לא משנה כמה כוח תפעיל עליה, היא תמשיך להילחם כדי לעשות את מה שהיא מאמינה בו. אתה לא יכול לצפות ממנה להתנהגות אחרת. אנחנו רק צריכים להתעקש איתה שתנוח קצת בין לבין כדי שלא תשתגע."

אני מהרהר בדבריו, שעומדים כנגד כל התפיסה שלי, כנגד כל מה שאבא לימד אותי. אבל הוא גם לימד אותי שתמיד יש מה ללמוד. "'באים ממרחקים'?" אני תוהה.

הוא מחייך. "ככה אנחנו קוראים לתיירים ולמבקרים שמגיעים אלינו. ניופאונדלנד היא בסך הכול סלע גדול על גבול האוקיינוס האטלנטי. לא משנה מאיפה באת, זה תמיד רחוק מאיתנו, כי אנחנו רחוקים מכל מקום אחר. זו הסיבה שהכנסת אורחים נדיבה תמיד הייתה חלק מהמסורת שלנו."

זו האמירה הכי נופית שאי־פעם שמעתי. אני נאנח, מחייך ומחליט לתת במייסון את אותו אמון שנתן בי.

אנחנו חוזרים למרכז המתנדבים המאולתר בקולג' לחפש אותה, אבל היא כבר לא שם, וגם לא במחסן הלוגיסטי שהוקם בתיכון. לבסוף אנחנו מוצאים אותה במרכז התפילה החדש – בין המסגד, בית הכנסת והמקדש הבודהיסטי. שלושה מבנים שאף לא אחד מהם היה כאן אתמול. אנחנו עוברים בשלושתם – הם מתמזגים זה בזה באופן אקראי כמעט – ובסופו של דבר מוצאים לבסוף את גאנדר מחלקת ספרי קודש לאנשי המטוסים יחד עם שתי מתנדבות חייכניות ועייפות, שפונות לכל אחד מאנשי המטוסים בשפתו. היא נראית כמו פרודיה על אשת דת, לבושה בערבוביה של בגדים מדתות ומתרבויות שונות, כולל חיג'אב, טלית, צווארון כמורה

קתולי, חצאית סארי, גלימה כתומה ושרשרת שעליה צלב. היא מזעיפה פנים כשהיא רואה אותי מתקרב, וידה מתרוממת, אבל מייסון קורא בקול בשמה, והיא קופאת. עיניה מתמקדות בי, זועמות - ולהפתעתי, פגועות. היא משנה את תנועת ידה, ומימיננו נפתחת דלת שלא הייתה שם קודם לכן. מייסון כמעט קופץ. גאנדר חולפת על פנינו, שפתיה קפוצות. מייסון מביט בי, ואני מקווה שהמבט שאני מחזיר לו מרגיע, כי גם אני מבוהל. החדר קטן, ויש בו שולחן אוכל גדול ועגול ושלושה כיסאות. הדלת נסגרת מאחורינו בעודנו מתיישבים. "תיזהרו," גאנדר מסננת, ואנחנו ממהרים להישען לאחור במושבים שלנו כשכיכרות לחם, קופסאות של חמאת בוטנים וצנצנות ריבה צונחות על השולחן. גאנדר שולפת סכין גדול ומתחילה לפרוס את הלחם, עיניה קפואות כמו קרחונים. "בסדר, יורש, השגת את תשומת ליבי," היא אומרת מבלי להביט בי. "מה אתה רוצה?"

"מת'יו בא איתי," מייסון אומר לפני שאני מספיק לענות. "רציתי לדבר איתך."

"לא הייתה לו שום זכות לגלות לך," גאנדר אומרת, ותנועות הניסור שלה חדות וקצובות. קולה חד כמו הסכין, אבל עיניה בוהקות מדי. "אתה יודע כמה נדיר זה שלרוח עיר יש חבר אמיתי, שאינו השומר או רוח עיר אחרת?"

"אני עדיין חבר שלך!" מייסון מניח את ידו על זרועה ועוצר את תנועת ידה. היא מרימה את עיניה אל חיוכו. "אני אפילו חושב שאפסיק להתווכח איתך כשאת מתעקשת לשלם על הבירות."

היא מביטה בו בפליאה, והקרחונים בעיניה נמסים. "לא אכפת לך?"

"את צוחקת?!" הוא צוחק. "ידעתי שאת מגניבה, אבל לא ידעתי עד כמה. את באמת יכולה לעוף?"

עיניה נוצצות אליו, מהדהדות לא רק את הברק בעיניו שלו אלא את אור השמש על מי האגם, את סינוור השלג הראשון על המדרכות והגגות, את אורות שדה התעופה בליל סערה. פניה מצעירים בעשור - אולי בשניים - והחדר הופך חסר משקל לפתע. כיכרות לחם וריבה וחמאת בוטנים מתעופפים סביבנו באוויר, ומייסון שואג בהנאה כשהכיסא שלו מתרומם עד התקרה וצונח בחזרה כמו רכבת הרים. אני, לעומתו, נצמד לכיסא שלי ומנסה לא להקיא. גאנדר מבינה את זה מייד, אפילו בלי להביט בי. אנחנו מוחזרים למקומנו בזהירות, וכוס מים מתגשמת מולי. אני לוגם

ממנה בהכרת תודה.

מייסון נשמע כמו ילד נלהב כשהוא ממלמל "אדיר!", אבל רגע המשובה חלף. גאנדר שבה להכנת הכריכים, פניה מבוגרים שוב, והם הולכים ומזדקנים.

"כשכל זה יעבור אספר לך הכול," היא מבטיחה, קולה חורק, ידה רועדת.

"לא, גאנדר," מייסון אומר ואוחז שוב במפרק ידה. "מת'יו צודק. את לא יכולה להמשיך ככה."

"למה? כי הכנתי קצת יותר מדי סנדוויצ'ים? כי אנשים מבינים זה את זה קצת יותר טוב?" הקרחונים שוב ממלאים את עיניה כשהיא מביטה בי. "אני רק עושה את מה שאני יכולה."

"את עושה הרבה יותר ממה שאת יכולה," אני מתקן בשקט. "את רק עיירה קטנה. את לא יכולה לתקן את העולם. אף אחד מאיתנו לא יכול."

"אתה היית עושה אותו דבר," היא אומרת ומושכת בכתפיה.

"כן," אומר מייסון. "אבל בני אדם חייבים להפסיק כדי לישון לפעמים. את פשוט ממשיכה."

היא מגלגלת את עיניה. "רוחות ערים לא צריכות שינה."

"ככה שמעתי," אומר מייסון. "אבל מת'יו גם אמר שרוחות ערים הן ההתגלמות של המקום שלהן. והתושבים של גאנדר זקוקים כולם לשינה כרגע."

ידה מרפה סוף-סוף מהסכין הארוך. היא משפילה את עיניה. "אני מעדיפה להישאר ערה ולעזור. אני לא רוצה..."

היא נותנת למשפט לגווע. אני יודע איך הוא נגמר, ואני חושד שגם מייסון יודע. היא לא רוצה לחשוב על מה שקרה. האסון היה נורא לכולנו, אבל במיוחד לרוחות הערים. הן לא רגילות להרגיש חסרות אונים.

"אמרת שאת עושה את מה שאת יכולה. עשית את זה. עשית המון. את מטפלת בכולנו כבר ארבעה ימים. תני לנו להסתדר בלעדייך לכמה שעות," מייסון אומר. הוא משלב את אצבעותיו באצבעותיה הגרומות והמקומטות. "זה הדבר הכי חשוב שאת יכולה לעשות, גם בשביל התושבים שלך וגם בשביל אנשי המטוסים. בבקשה, לכי לישון."

היא לא אומרת שוב שרוחות ערים לא צריכות שינה, אלא שותקת. עיניה עדיין מושפלות, וקולה זקן מאוד כשהיא אומרת, "אין מספיק ספרי תפילה."

"הם יַחְלקו את הספרים ביניהם, כמו נוצרים טובים," אני מבטיח לה.

"ועלי וביולה לא סיימו להכין ארוחת צהריים," היא ממשיכה.

"הם יסיימו בקרוב," מייסון אומר. "ואף אחד לא יגווע ברעב עד אז. הכנת מספיק סנדוויצ'ים לכל ניופאונדלנד."

"ומה עם לוקאס ואדרה מהאיים המלדיביים? אף אחד עדיין לא מבין את השפה שלהם. אם אני אלך לישון -"

"דיברו איתם כל השעות האחרונות," אני אומר. "הם יודעים מה קרה עכשיו, והם יסתדרו בלי מתרגמת לכמה שעות. בבקשה, לכי לנוח. רק לשעתיים."

היא מרימה את עיניה ואני רואה את האוקיינוס גואה בתוכן. "אבל אם יקרה משהו..."

"אנחנו נטפל בו," מייסון אומר. "ואם לא נצליח, נעיר אותך. אני מבטיח."

אני מביט בו במחאה, כי אני לא מסוגל לחשוב על משהו מלבד פיגוע טרור נוסף שידרוש להעיר אותה, אבל הוא מתעלם ממני, וגם היא. היא מביטה בו ומהנהנת. לאט-לאט כל הסממנים הדתיים מתנקזים ממנה, והיא הופכת שוב לרוח העיר שפגשתי לפני יומיים, לא בג'ינס וטי-שירט, אלא בפיג'מה עם הדפסי לוטרות ישנות, מחזיקות ידיים.

היא לא נשארת לישון בחדר שיצרה, אלא חוזרת לאולם הספורט בקולג', מורידה מזרן מהערֵמה ומתכרבלת בתוך שק שינה במרכז ההמולה הגועשת של אנשי מטוסים מדברים, צוחקים, משחקים משחקי קלפים ומקפיצים ביניהם כדור. למרות השאון הנורא הזה - או אולי בזכותו - היא נרדמת תוך חמש דקות. אפילו ילד שמועד עליה תוך כדי משחק תופסת נלהב מדי לא מעיר אותה.

מייסון ואני יושבים למעלה, ביציע, ומביטים בה מרחוק. "זה יעבוד?" הוא שואל, ואני שומע בקולו את כל החרדה שהסתיר מפניה. כמובן שהוא דואג לה - לא רק למקום, לתושבי העיירה, אלא לגאנדר עצמה.

"זה כבר עוזר," אני מבטיח לו. "אתה לא שומע?"

הוא נד בראשו, רגיש פחות ממני לשינויים, לבליל השפות סביבנו שחוזר אט-אט להיות בעיקר אנגלית, מעט צרפתית ורק פה ושם כמה שפות זרות שאני לא מבין. אני מסתובב אל האישה הג'ינג'ית, שיושבת בקצה שורת המושבים התחתונה ומצמידה גרביים לזוגות. "היי, אנט!" אני צועק.

היא מסתובבת ומחייכת. "היי, מת'יו! היי, מייסון!" היא קוראת בחזרה. "מה המצב?"

מייסון מחייך, ואז צועק אליה, "ישנתי חמש שעות הלילה, אז הכול טוב!"

אנט צוחקת ומניפה מולו ארבע אצבעות. מייסון ואני מחליפים מבטים והולכים לשבת לידה כדי לעזור לה לזווג גרביים. "אנט," מייסון אומר לאחר כמה רגעים. "את יודעת שפות חוץ מצרפתית ואנגלית?"

"בדיוק התחלתי ללמוד ספרדית בהתכתבות," אנט מחייכת אליו, "איך ידעת?"

אני צוחק, ומייסון נועץ בי את מרפקו וחוטף מידיי זוג גרביים. "אלה שני גוונים שונים לגמרי של אפור," הוא נוזף בי. "אתה עיוור צבעים?"

מייסון צדק. כשגאנדר מתעוררת - לא אחרי שעתיים, אלא כעבור כמעט חמש שעות שינה - הכול עדיין בסדר גמור, וגם היא. היא לוקחת כמה מהילדים לטיול אחר צהריים ביער, מארגנת משחק בינגו עבור הקשישים, מודיעה על מסיבה לכבוד "אזרחי גאנדר החדשים" בפאב בערב, ומתרוצצת ממקום למקום כמו דמות מסרט מצויר, עד שמייסון ואני מתייאשים מלעמוד בקצב שלה. "ככה הן תמיד?" הוא שואל, מתנשף. "כל כך... כל־יכולות?"

"לא. הגדולות גרועות יותר," אני אומר, מגחך. "אמרתי למונטריאול אולי אלף פעם שהיא לא צריכה להמיס קרח מהכביש בשבילי כי יש לי צמיגי חורף. זה לא עוזר. ואתה מכיר את הרוח הנוראית הזאת שמקפיאה לך את האף עד שאתה חושב שהוא ינשור?" הוא מהנהן. "אני לא. לפחות לא כשאני בעיר."

הוא נד בראשו, מחייך. "ואתה מתלונן על זה?"

אני מחייך. "לא על זה. סוג המשברים שהן מתמודדות איתם - שאנחנו מתמודדים איתם - טוב, זה בדרך כלל לא דרמטי כמו עכשיו, אבל לעתים קרובות מדובר בבעיות שאם לא נתפוס בזמן הן יהפכו ללאומיות, אולי בינלאומיות. הרבה אחריות על הכתפיים של אדם אחד."

"הלוואי שהעבודה שלי הייתה נדודים והרפתקאות ולעזור לרוחות ערים." עיניו נוצצות שוב. "אני מבין למה זה עלול להכביד, כמובן - אבל אתה לא לבד, מת'יו. יש לך אותן, ויש לך משפחה." הוא משתהה, בוחן אותי. "התכוונת למה שאמרת קודם? שאין כמעט אנשים מחוץ למשפחה שלך שאתה יכול לדבר איתם על זה?"

אני מהנהן. "אמרתי לך. אנשים שמסוגלים לתקשר עם רוחות ערים הם

די נדירים."

"ומה עם השומר אצל השכנים מדרום?"

אני מסתיר את מורת הרוח שלי, ובוחר בתשובה המתבקשת כדי לא לשתף את מייסון במה שאני יודע על קארל יאנג. תקווה היא דבר חשוב. "לשומר אסור לצאת מהארץ שלו. זה משפיע על רוחות המקומות."

"וליורש?"

אני נע על מקומי באי־נוחות. "ליורש מותר. אבל אין לנו הרבה זמן פנוי לקשרים חברתיים. זה יוצר בעיות גם בתחומים אחרים," אני מוסיף, וחושב שוב על קיילה, על הדמעות שמילאו את עיניה. *אני לא יכולה לחיות בנדודים, כמוך,* היא אמרה. *ואני גם לא רוצה לבלות את כל החיים שלי בהמתנה שתחזור.*

עיניו של מייסון רציניות מאוד. "אני מבין שאתה עסוק, מת'יו, אבל אתה לא חושב שיש לך אחריות מסוימת בעניין?"

אני מכווץ את מצחי. "אחריות?"

"אמרת את זה בעצמך. בקנדה יש שלושים ואחד מיליון אנשים," מייסון מסביר. "בארצות הברית יש כמעט שלוש מאות מיליון, ולפי מה שאתה אומר, גם אצלם יש רק שומר אחד. אפילו אם הוא הסתדר לבד עד עכשיו, אתה לא חושב שהוא עלול להזדקק לעזרתך בעתיד?"

אני שותק, הופך את המחשבה המשונה בראשי. כן. בוודאי שהוא עלול להזדקק לעזרה. וגרוע מכך, הגזען שונא הזרים לעולם לא יבקש אותה. "אתה צודק, מייסון. אני צריך ללכת לפגוש אותו כל עוד יש לי הזדמנות, כשאבא שלי עדיין בחיים." להפתעתי, העיניים שלי צורבות, וקולי חנוק שוב. לעזאזל. חשבתי שכבר התגברתי על זה. אולי זה המאמץ וחוסר השינה של הימים האחרונים, או נפילת המתח אחרי שהקרב שהתכוננתי לו הפך לשיחת שכנוע ידידותית. ואולי זה מייסון, בתמימותו ובנדיבותו, שממוטט את ההגנות שבניתי סביבי. הוא מחוויר. "אלוהים, מת'יו, אני מצטער. הוא חולה?"

אני מהנהן, לא בוטח בקולי, ומייסון אוסף אותי אל תוך חיבוק. הוא לא שואל עוד שאלות, אלא לוקח אותי לפאב, ואני אסיר תודה על כך, עד שאני מגלה שהעובדה שאני קנדי אינה פוטרת אותי מטקס קבלה איום שאני עובר יחד עם אנשי המטוסים, שכולל שוטים, ריקודים ודג בקלה מסריח שאני מקווה שאף אחד לא יגלה שהייתי צריך לנשק. בסוף הערב

מייסון מציע לי שוב את חדר האורחים שלו, והפעם אני מקבל בשמחה את ההצעה. כשהרכב מאט לכדי עצירה, אני מבין שנרדמתי במושב לצידו, ממצמץ ומביט בכביש. אנחנו עדיין באמצע שום מקום, אבל זה לא הדבר שמטריד אותי. "מייסון," אני לוחש. "יש מוס באמצע הדרך."

"אני רואה," מייסון אומר. "היא תזוז כשהיא תהיה מוכנה. תחזור לישון," הוא מוסיף, חיבה בקולו.

למייסון יש כלבה העונה לשם בוני, וחתול שאינו עונה לשם קלייד, וכשאני מתעורר למחרת בבוקר כשגופי סוף-סוף אינו דואב, שניהם מכורבלים איתי. כצפוי, מייסון לא מסכים שאעזור להכין ארוחת בוקר, ובמקום זאת אני מתקשר לעדכן את אבא - שישן, כמובן, כי שוב שכחתי לבדוק את הבדלי השעות. ג'יימי לא כועס שהערתי אותו הפעם, ומבטיח שיעביר את החדשות הטובות הלאה, יחד עם דרישות השלום לאמא, לאבא, לג'ורדן, לקארי, לטיילר ולאריק. "אבא יהיה גאה בך," הוא אומר, ואני רוטן בחזרה שיפסיק להתנשא על אחיו הגדול, אבל מחייך.

"מת'יו!" מייסון קורא מהמטבח כשאני מנתק את השיחה, הלם וזעף מעורבבים בקולו. "אח שלך זה קארי דיוויסון?! ולא אמרת כלום?!"

אני מתכווץ. באופן לא מפתיע, נושא השיחה היחיד בארוחת הבוקר הוא הוקי. אבל זה כמעט... נורמלי.

למחרת המרחב האווירי נפתח שוב. אנשי המטוסים נפרדים מתושבי גאנדר, ואני שומע את הכרת התודה במילותיהם של אלו שמסוגלים לבטא אותה ורואה אותם בפניהם של אלו שאינם יודעים. בזה אחר זה מטוסים ממריאים. תושבי גאנדר ישנים כמעט יממה, ואז מתכנסים בלי תיאום לנקות את הקולג', בית הספר, המרכזים הקהילתיים. מהדורות החדשות מוקרנות שוב ברקע. כמה מהם מרשים לעצמם סוף-סוף לבכות. אני רואה את גאנדר ביניהם, בוכה גם היא, אבל כשאני מתקרב להציע לה נחמה, אני מגלה שהמטאטא שאחזה נותר לנקות לבדו. בחוץ, הסערה מכה בחלונות במלוא עוצמתה. ממטרים שנבלמו במשך חמישה ימים משתחררים ושוטפים את הרחובות הריקים כל כך פתאום.

גם אם הסערה לא הייתה ממשיכה בימים הקרובים, אני מעדיף להישאר בגאנדר כדי לוודא שהכול כשורה. היא מציעה לי חדר באחד המלונות

שהתרוקנו, אבל מייסון מסרב בתוקף וטוען שאני אשבור את ליבם של בוני וקלייד. למחרת הוא אפילו מרשה לי לעזור עם ארוחת הבוקר. אני כמעט ולא שורף את הביצים.

החנויות המקומיות של גאנדר כמעט ריקות. הנזקים הכלכליים של הנדיבות שהעיירה הזו הפגינה היו עשויים להיות קשים, אבל למחרת ראש העיר מופיע בערוץ המקומי, חנוק מהתרגשות, ומספר שאנשי המטוסים אספו כספי תרומות עבור תושבי גאנדר כדי להחזיר להם חלק מהממון הרב שהוציאו מכיסם כשלא הסכימו לקבל תשלום עבור עזרתם.

אני קם למחרת אל בוקר שמשי ויפהפה. מייסון יושב על הספסל בחצר הפנימית הקטנה שלו - בלי חולצה, לעזאזל. זו זכותו המלאה, כמובן, זו חצר פרטית לגמרי וזה הבית שלו, ומזג האוויר נהדר, אבל אני בכל זאת משוכנע שהוא עושה את זה בכוונה. אני מתיישב לידו בשתיקה, והוא מחייך אליי ומסמן אל השולחן, עליו נחים שני ספלי קפה. אני מרים את זה שקרוב אליי ולוגם.

מייסון מביט בפניי. "מה קרה?" הוא שואל. "מתוק מדי?"

"לא," אני אומר בקול נמוך. "זה מושלם. תודה."

"אל תיראה אומלל כל כך," הוא מחייך אליי, אבל החיוך אינו נוגע בעיניו. "ידענו שמצב החירום ייגמר מתישהו ותצטרך לחזור הביתה."

"אני רק עצוב בשביל בוני וקלייד," אני אומר. "אני לא יודע איך הם ישרדו בלעדיי."

הפעם החיוך שלו אמיתי. גם הצחוק.

"תבוא לבקר, נכון?" הוא שואל קצת לאחר מכן, כשאנחנו נפרדים באולם היציאה בשדה התעופה.

אני מהנהן, מחייך. "זה חלק מהגדרת התפקיד. אה, כמעט שכחתי." אני מושך אותו הצידה, למסדרון המוביל לשירותים. "יש לי משהו קטן בשבילך, לאות תודה."

"אני לא מוכן לקבל שום..." הוא משתתק כשאני מוציא את דגל הגאווה הקטן מתוך התיק שלי, ומעיף מבט מהיר סביבנו. אבל צפיתי את התגובה הזו, והמקום אליו משכתי אותו נסתר לגמרי מהעין - וממילא, באולם קבלת הפנים נמצא כרגע רק פקיד משועמם אחד. אני מחזיר את הדגל לשקית הנייר החומה והאטומה לפני שאני מעביר אותה אליו. הוא לא לוקח

אותה, ואני מבין פתאום איך המחווה שלי עלולה להתפרש. "אני לא מנסה להוציא אותך מהארון," אני אומר במהירות. "פשוט ראיתי שאין לך דגל, וחשבתי שאולי יום אחד תרצה שיהיה לך. אתה יכול לתלות אותו בחדר השינה שלך, ואף אחד לא יראה, חוץ מקלייד שיהנה לשחק איתו. אתה גם יכול לשרוף אותו ולקבור אותו בחצר באמצע הלילה, מצידי. מה שתבחר."

חיוך קלוש נוגע סוף-סוף בשפתיו. "אתה צודק. קלייד ישתגע מרוב שמחה אם אתלה אותו בחדר השינה." הוא לוקח את שקית הנייר, מקפל אותה לשניים ודוחף אותה לכיס המעיל שלו. "תודה. איפה השגת את זה? לא מוכרים כאן כאלו."

אני מניע את אצבעי מול פניו. "שומר ערים לא מגלה את הסודות שלו."

"אל תעוף על עצמך. אני יודע שאתה רק היורש," הוא עונה, מחייך. הוא מעיף עוד מבט מהיר סביבנו ואז מחבק אותי. אני נשען אל תוך החיבוק, שמתארך הרבה מעבר לחיבוק ידידותי רגיל, נושם את הריח שלו, נשען אל תוך כתפו, אל תוך היד שנחה בעדינות על עורפי, מתחת לקו השיער. אני מטה את פניי לעברו, לעבר שפתיו...

ונעצר. אני לא יכול. לא עכשיו.

אני פוסע לאחור, מהר מכפי שהתכוונתי, ומשהו בעיניו נשבר לרסיסים. לעזאזל. "מייסון, אני מצטער, זה -"

"לא אני, זה אתה?" הוא אומר, קולו כאוב, פגוע.

"כן. כלומר, לא! לעזאזל." אני מעביר יד בשיערי, גרוני שוב חסום וכבד. "החברה שלי נפרדה ממני לפני שבועיים וחצי. היינו ביחד שנתיים. קניתי לה טבעת."

הוא ממצמץ ופוסע לאחור. "אלוהים. אני מצטער. זה בגלל...?" הוא מניף יד בתנועה מעגלית, כאילו ניסה להקיף את קנדה כולה.

"כן." אני מהסס. "חלקית, לפחות. היו לנו בעיות אחרות. אבל... אני עוד לא מוכן להיכנס למערכת יחסים חדשה, ואני לא רוצה שתהיה הריבאונד שלי. אני צריך זמן. אני רוצה להתאבל, לסיים להתאבל, ואז להתקשר אליך. כלומר, אם אני יכול לקבל את המספר שלך."

הוא מחייך, אבל עיניו עצובות. "לא. אני מעדיף שלא."

התשובה שלו צורבת. הוא מביט שוב סביבנו ואז מחליק את ידו על סנטרי, כאילו כדי לרכך את מילותיו, אבל גם מגעו צורב. "אם אתן לך את מספר הטלפון שלי, אני אחכה שתתקשר. וזה עלול לקחת לך חודש,

חודשיים, שנה. אתה לא יודע, ואני לא רוצה לשבת ליד הטלפון ולחכות לך. כשתרגיש מוכן, בוא לבקר."

אני מהנהן ומניח את ידי מעל ידו, עוטף אותה. "ואם לא תהיה כאן?"

"אני אהיה," הוא מבטיח, והחיוך שלו יציב כמו מבני האבן ששרדו את החורפים הקשים ביותר בניופאונדלנד.

אני עולה במדרגות המטוס הקטנטן ומרגיש זוועה עוד לפני שאני מתיישב. אין טיסות מסחריות מגאנדר בימים הקרובים, ואין לי ברֵרה, אלא אם אני רוצה לקחת את המעבורת. לפחות בטיסה זה יסתיים מהר.

אני מופתע לגלות שגאנדר מחכה לי במושב האחורי. היא שולפת שקית הקאה ובקבוק מים, ואני נאנח. "באת ללעוג לכאב שלי?"

היא מחייכת. "באתי להגיד תודה."

"בבקשה. את מתכוונת להגיד תודה כל הדרך לטורונטו?"

"רק אם אתה רוצה."

אני מחייך. "אני מעריך את זה. אבל אני אהיה בסדר. אולי אנמנם קצת עד שננחת."

היא מהנהנת, אף על פי ששנינו יודעים שאני לא מסוגל לישון בטיסות. עיירות קטנות רגישות יותר מערים גדולות. היא יודעת שאני רוצה להיות לבד. המטוס מתחיל להמריא, והיא שוקעת מטה דרך ריפוד המושב, מראה מצחיק ומערער כאחד. אני חושב על ההבטחה של מייסון שיישאר כאן, שישמור על גאנדר. אבל היא בסדר. הוא זה שאני דואג לו. "גאנדר," אני אומר כשרק ראשה עדיין מציץ מעל המושב. "לגבי מייסון - אני יודע שאת לא מקום של דעות קדומות, כמובן..."

היא נאנחת. "אף אחד לא יפטר אותו מהעבודה שלו, יורש," היא אומרת, נזיפה קלה בקולה. "הוא יֵצא מהארון כשהוא יהיה מוכן, ורק אז הוא יבין את זה." הנזיפה נעלמת, והיא קורצת אליי. "אבל אני אשמור עליו בשבילך."

כשבועיים אחר כך, במטוס אחר, חוסר מנוחה מוזר מתפשט בי כשאנו פונים דרומה. אני מכיר את התחושה: אזהרה שעברתי את הגבול והשארתי את קנדה מאחוריי. בפעמים הספורות בהן התקרבתי לגבולות קנדה, חזרתי אחורה במהירות רק כדי להיפטר מהתחושה הלא נעימה הזו. אבל הגיע הזמן שאצא מאזור הנוחות שלי. באתי לעזור, אחרי הכול.

קארל יאנג לא הגיב לאף אחד מהאי-מיילים, הודעות הטקסט וההודעות הקוליות שהשארתי לו. זה היה צפוי, כמובן, לא רק בגלל אישיותו אלא בגלל שחודש אחרי הפיגוע מנהטן עדיין נראית כמו אזור אסון. עבודות פינוי ההריסות במגדלי התאומים עדיין בעיצומן, ואומרים שהן יימשכו עוד חודשים רבים. רק שמונה־עשר נפגעים חולצו בחיים מתוך הריסות המגדלים. כמעט שלושת אלפים מתו. אני יודע את כל העובדות האלו, וראיתי את כל התמונות בטלוויזיה, אבל כשאני מגיע למקום שנקרא כעת "גראונד זירו" ההלם בכל זאת מכה בי, מתערבב בתחושה החזקה שמלווה אותי מאז שירדתי מהמטוס: יגון ואבל.

"מה אתה עושה פה, קנדי?"

אבא מצא עבורי תמונה ישנה של קארל יאנג. הוא נראה זקן בהרבה מבתמונה, זקן בהרבה משציפיתי. הוא גרום, רזה, כפוף ושעון על מקל. עיניו שקועות, פניו מלאי קמטים. הבעתו הרדופה נראית מוכרת, ואני נבהל כשאני מבין שהיא מזכירה את הבעתה של גאנדר. כמוה, קארל נראה כאילו לא ישן. אולי יום, אולי שבוע, אולי חודש שלם.

אבל אז ההבעה משתנה והופכת למיאוס וגועל. אני נרתע לאחור בלי לחשוב ואז מתעשת. "שלום, מר יאנג," אני אומר ומושיט אליו יד ללחיצה. "אני מת'יו דיווידסון."

עיניו של האיש הזקן מצטמצמות, והוא לא מושיט את ידו. "מה אתה עושה פה?" הוא שואל שוב, לאט מאוד, כאילו הוא מדבר לילד קטן.

"חיפשתי אותך במלון. אמרו לי שאתה פה," אני אומר, אף על פי שברור לי שלא לכך הוא מתכוון. רוח העיר של ניו יורק בוודאי סיפרה לו שאני מחפש אותו כבר כשירדתי מהמטוס. היא כנראה גם זו שהצביעה לו עליי, אחרת לא הייתה לו דרך לזהות אותי בין מאות האנשים שמסביב. ההבנה שגם היא מביטה בי מניאה אותי מלשחק במשחקים שלו. "אתה יודע למה באתי. אבא שלי ואני רוצים לעזור."

"קנדה הקטנה והחביבה רוצה לעזור לנו." הוא אומר, בוז ממלא את קולו. "כמה נחמד מצידכם. אנחנו מסתדרים מצוין בלעדיכם כבר חודש, ילד. לך הביתה."

מסתדרים מצוין. המילים כמעט מהדהדות את מילותיה של גאנדר, ממש לפני שכמעט הרגה את עצמה. אני מהדק את שפתיי. "מר יאנג, העובדה שאתה עדיין כאן חודש אחרי הפיגוע מוכיחה שיש הרבה מה לעשות. אני

רוצה לעזור. אני יודע שאני יורש של מדינה זרה, אבל אני בטוח שתוכל למצוא לי שימוש."

הוא מביט בי, עיניו מצומצמות, שפתיו הדוקות. אני נושם נשימה עמוקה, משתדל למשול ברגשותיי. אני כאן בשביל רוחות הערים, בשביל התושבים שלהן. לא בשבילו. ועדיין, אני מתקשה להאמין שאני נאלץ לשכנע את האדם כפוי הטובה הזה לקבל את עזרתי, כמעט להתחנן. "העולם השתנה, מר יאנג. אבא שלי ואני חשבנו שהגיע הזמן שנושיט יד לעזרה לשומרים אחרים, שנהדק את הקשרים בינינו, שנלמד להכיר את השכנים שלנו טוב יותר."

הוא צוחק צחוק מריר. "בהצלחה. הבן שלי אפילו לא מסכים לפגוש אותי."

אני לא באמת מופתע, רק קצת מאוכזב מהיורש שלו. לא משנה כמה אבא שלו אדם לא נעים, החובה שלו חשובה יותר. "אולי אני יכול לדבר איתו."

הוא מביט בי עוד רגע בעיניים מוצרות, והקמטים על פניו מעמיקים.

"העולם שונה עכשיו, מר יאנג," אני אומר שוב. "קרה לנו אסון –"

"*לנו* קרה אסון," הוא קוטע אותי בכעס. "אין לך מושג מה קרה כאן, בניו יורק, בארצות הברית כולה, איזו טרגדיה העם האמריקאי עבר. אתה מתיימר –"

"אז תסביר לי," אני אומר. "תספר לי מה קרה. תן לי לעזור. האסון הזה השפיע עליכם יותר מכל, אבל ההשפעות שלו הגיעו אל כולנו..."

אני נותן למשפט לדעוך כשאני מבין שהוא לא מקשיב לי. מבטו נעוץ בסיכת הגאווה שעל התיק שלי. אני מתכווץ ומקלל בליבי. כשהצמדתי את הסיכה לתיק, לפני כמה שבועות, חשבתי על מייסון, על האנשים סביבו שאולי אינם יודעים מה משמעותו של הדגל הזה. חשבתי שסיכה תאפשר לי לתרום מעט לנראות של הקהילה הגאה. אבל הייתי יכול לנחש את דעותיו של קארל יאנג על אנשים כמוני מהסיפורים של אבא. פניו מקדירים כמו שמים לפני סופה מתקרבת, מתעוותים, ולרגע אני כמעט מצפה שרוח העיר של ניו יורק תקבור אותי מתחת להריסות. במקום זאת, הוא פורץ שוב בצחוק מריר, כבד יותר, כאילו חלק מהלעג אינו מופנה אליי, אלא לעצמו. "גם אתה, גם הבן שלי," הוא אומר ביובש. "אולי תקימו ביחד פסטיבל של מתרוממים."

בבת אחת אני מבין הכול, ותחושת האכזבה שחשתי מהיורש של מר יאנג מתחלפת בחמלה כלפיו, בבושה כלפי עצמי, ובכעס. בלי לחשוב, אני מסנן, "אל תשתמש במילה הדוחה הזו, לעזאזל. בגלל אנשים כמוך, אנשים כמוני מפחדים להיות מי שהם."

הוא מביט בי, פניו עדיין מכורכמים בזעם, והפעם אני בטוח שזה נגמר, שהוא יגרש אותי, שהרסתי את הסיכוי האחרון לקשר ביניינו. אבל הצחוק המריר נשמע שוב, בפעם השלישית, והוא מביט בי מעיניים שנראות כמו חרכים צרים. "בסדר. אתה רוצה לעזור, קנדי? בוא אחריי."

כשהוא מוביל אותי קרוב יותר לאזור האסון נדמה לי כאילו ההקלה שאני מרגיש אינה רק שלי. השינוי באופיו היה מהיר מדי, חד מדי, ואני חושד שלא אני גרמתי לו. אני מודה שוב על המשפחה שלי ועל שלא גדלתי כיורש של אדם כזה. אבל מייסון צדק. יש לנו אחריות, והיא לא נגמרת בגבולות קנדה. אם קארל יאנג הוא מי שעליי להסתדר איתו כדי לממש אותה, אני אסתדר איתו, והוא יצטרך להסתדר איתי. לא תהיה לו ברֵרה. אחרי הכול, אני קנדי.